

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 13. IZREDNA SEJA

(10. in 11. maj 2012)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJ NA
PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMOODLOČBE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI, IZVRŠUJEJO NEPOSREDO IN ZVRŠUJEJO NEPOSREDO IN ZVRŠUJEJO NEPOSREDO.
PO NAČELU DEJLTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SOJNO.

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

13

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 13. izredna seja (10. in 11. maj 2012)

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 13. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: POROČILO O RAZVOJU 2012, EPA 283-VI
2. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (Rb2012), EPA 248-VI
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF), NUJNI POSTOPEK, EPA 263-VI
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA LETO 2012 (OdRSPD12), EPA 253-VI
- 5.a točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdRSPDS12), EPA 288-VI
- 5.b točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM USTAVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdRSPUS12), EPA 289-VI
- 5.c točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdRSPDZ12), EPA 304-VI
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012 (ZIPRS1112-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 245-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	10
1. točka dnevnega reda: POROČILO O RAZVOJU 2012, EPA 283-VI	10
MAG. BOŠTJAN VASLE	10
2. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (Rb2012), EPA 248-VI	13
JANEZ JANŠA	13
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	18
PATRICIJA ŠULIN	20
JANKO VEBER	21
BOJAN STARMAN	23
ROMAN ŽVEGLIČ	26
MARIJA PLEVČAK	27
JOŽEF HORVAT	28
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	30
MAG. ALENKA BRATUŠEK	31
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	33
FRANC JURŠA	35
FRANC BREZNIK	36
MAG. MATEJ TONIN	37
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	38
DARKO JAZBEC	39
SREČKO MEH	40
MAG. STANKO STEPIŠNIK	41
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	43
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	44
ALENKA PAVLIČ	45
MATJAŽ ZANOŠKAR	46
JERKO ČHOVIN	47
FRANC JURŠA	50
ROMAN ŽVEGLIČ	50
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	50
MAG. DEJAN ŽIDAN	50
IVAN GRILL	51
JOŽEF KAVTIČNIK	53
MIRKO BRULC	54
MAG. RADOVAN ŽERJAV	55
MARIJAN POJBIČ	56
MARIJAN POJBIČ	56
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	57
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	57
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	57
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	57
JOŽEF JEROVŠEK	58
TOMAŽ LISEC	58
FRANC PUKŠIČ	60
SAMO BEVK	61
ROBERT HROVAT	61
MATEVŽ FRANGEŽ	62
ROMAN ŽVEGLIČ	63
JOŽEF HORVAT	63
JANEZ VASLE	64
JANJA NAPAST	65
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	66

MAG. KATARINA HOČEVAR	66
MAG. MAJDA POTRATA	67
MAG. IVAN VOGRIN	68
JANKO VEBER.....	68
PATRICIJA ŠULIN.....	70
JANKO VEBER.....	70
SAMO BEVK.....	71
JANKO VEBER.....	71
FRANC BOGOVIČ	71
JANI MÖDERNDORFER	72

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF), NUJNI POSTOPEK, EPA 263-VI	74
---	----

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	74
MATEVŽ FRANGEŽ	75
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	76
RIHARD BRANISELJ	77
MIHAEL PREVC	77
MARIJA PLEVČAK	78
ROMANA TOMC.....	78
MAG. MATEJ TONIN.....	78
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	79
JANI MÖDERNDORFER	80
MAG. MARKO POGAČNIK	81
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	81
MAJA DIMITROVSKI.....	82
TINA KOMEL	82
DARKO JAZBEC	83
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	84
MAG. ALENKA BRATUŠEK	84
MAG. MAJDA POTRATA.....	85
JOŽEF JEROVŠEK	85
JOŽEF JEROVŠEK	85
JOŽEF JEROVŠEK	85
JOŽEF JEROVŠEK	85
MAG. MAJDA POTRATA.....	86
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	86
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	86
TAMARA VONTA	88
MAJA DIMITROVSKI.....	88
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	89
MAŠA KOCIPER.....	90
JERKO ČHOVIN.....	91
JOŽEF KAVTIČNIK	92
JOŽEF KAVTIČNIK	93
JOŽEF KAVTIČNIK	93
RENATA BRUNSKOLE.....	93
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	95
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	95
PATRICIJA ŠULIN.....	95
PATRICIJA ŠULIN.....	95
FRANC BREZNIK	96
MATEVŽ FRANGEŽ	98
FRANC BREZNIK	98
FRANC BREZNIK	99
IVA DIMIC	99
MIHAEL PREVC	100

JOŽEF KAVTIČNIK	100
FRANC JURŠA.....	101
RENATA BRUNSKOLE.....	101
MAG. IVAN VOGRIN	101
MAG. MARKO POGAČNIK	102
MAG. BRANKO GRIMS	103
ALENKA BIKAR	104
MAG. ALENKA BRATUŠEK	104
RENATA BRUNSKOLE.....	105
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	105
MAG. BRANKO GRIMS	105
MAG. MARKO POGAČNIK	105
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	106
JANI MÖDERNDORFER	106
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	106
BOŽO STRLE	107
SONJA RAMŠAK	107
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	108
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	109
JANEZ VASLE.....	110
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	111
SAŠA KOS.....	111
JOŽEF JEROVŠEK	111
JOŽEF JEROVŠEK	112
IVAN PIŠEK	112
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	113
IVAN PIŠEK	113
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	114
LJUDMILA NOVAK	114
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	115
EVA IRGL.....	115
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	115
EVA IRGL.....	115
MAG. MAJDA POTRATA.....	116
MOJCA ŠKRINJAR	117
MAG. MAJDA POTRATA.....	118
MOJCA ŠKRINJAR	118
JASMINA OPEC	118
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	118
MATEVŽ FRANGEŽ	119
MAG. MATEJ TONIN.....	121
MATEVŽ FRANGEŽ	121
MARJANA KOTNIK POROPAT	122
ALENKA JERAJ	123
ROMAN ŽVEGLIČ	124
RIHARD BRANISELJ	124
JOŽEF HORVAT	125
FRANC PUKŠIČ	126
FRANC PUKŠIČ	127
JANEZ RIBIČ	128
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	130
MAG. MAJDA POTRATA.....	131
JANKO VEBER.....	131

MAG. MAJDA POTRATA.....	131
MAG. MAJDA POTRATA.....	131
MOJCA ŠKRINJAR.....	132
MAG. MAJDA POTRATA.....	132
MOJCA ŠKRINJAR.....	133
MAG. MAJDA POTRATA.....	134
MAG. MAJDA POTRATA.....	134
MOJCA ŠKRINJAR.....	134
MAG. MAJDA POTRATA.....	135
MAG. MAJDA POTRATA.....	135
MOJCA ŠKRINJAR.....	136
ALEŠ ŽIVKOVIČ.....	136
JANKO VEBER.....	136
ALEŠ ŽIVKOVIČ.....	137
JANKO VEBER.....	137
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA LETO 2012 (OdrSPD12), EPA 253-VI.....	137
HELMUT HARTMAN.....	137
EVA IRGL.....	137
EVA IRGL.....	138
MIRKO BRULC.....	138
5.a točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdrSPDS12), EPA 288-VI.....	139
5.b točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM USTAVNEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdrSPUS12), EPA 289-VI.....	139
5.c točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (OdrSPDZ12), EPA 304-VI.....	139
HELMUT HARTMAN.....	139
EVA IRGL.....	139
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012 (ZIPRS1112-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 245-VI.....	140
ALEŠ ŽIVKOVIČ.....	140
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	141
JOŽEF HORVAT.....	141
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	142
ROMANA TOMC.....	142
MATEVŽ FRANGEŽ.....	143
BOJAN STARMAN.....	143
JANEZ RIBIČ.....	143
MARIJA PLEVČAK.....	144
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	145
SREČKO MEH.....	145
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	145
MATEVŽ FRANGEŽ.....	145
MAG. MAJDA POTRATA.....	146

JOŽEF KAVTIČNIK	146
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	148
MAG. ALENKA BRATUŠEK	148
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	149
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	149
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	149
MATEVŽ FRANGEŽ	149
MAG. MAJDA POTRATA	151
MATEVŽ FRANGEŽ	151
MATEVŽ FRANGEŽ	151
MAG. ALENKA BRATUŠEK	152
ROMAN ŽVEGLIČ	152
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	152
JERKO ČHOVIN	152
MAŠA KOCIPER	152
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	153
MAG. ALENKA BRATUŠEK	153
MAG. MAJDA POTRATA	154
JOŽE TANKO	154
MATEVŽ FRANGEŽ	154
JOŽE TANKO	155
JOŽE TANKO	155
MOJCA ŠKRINJAR	156
SREČKO MEH	156
SREČKO MEH	156
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	156
FRANC PUKŠIČ	157
MAG. KATARINA HOČEVAR	157
MAG. ALENKA BRATUŠEK	157
JERKO ČHOVIN	158
SAMO BEVK	158
SREČKO MEH	158
BOJAN STARMAN	158
JOŽEF KAVTIČNIK	158
MAG. DEJAN ŽIDAN	159
MAG. MAJDA POTRATA	159
ROMAN ŽVEGLIČ	159
JOŽE VELIKONJA	159
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	160
RENATA BRUNSKOLE	160
MARIJA PLEVČAK	160
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	160
JANKO VEBER	161
MIRKO BRULC	161
DARKO JAZBEC	161
MATEVŽ FRANGEŽ	162
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	162
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	162
5.a točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	162
5.b točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	162
5.c točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	163
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	163

FRANC PUKŠIČ	163
JANKO VEBER.....	163
JANKO VEBER.....	163
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	163
MAG. ALENKA BRATUŠEK	164
JOŽE TANKO	165
JOŽE VELIKONJA	165
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	165
MATEVŽ FRANGEŽ	166
JOŽEF KAVTIČNIK	166
MAG. MAJDA POTRATA	167
MAG. MAJDA POTRATA	167
JOŽEF KAVTIČNIK	168
MAG. MAJDA POTRATA	168
JOŽEF KAVTIČNIK	168
JOŽEF KAVTIČNIK	169
JOŽEF KAVTIČNIK	169
FRANC PUKŠIČ	170
JOŽEF KAVTIČNIK	170
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	170
MAŠA KOCIPER.....	170
SAŠA KOS.....	170
MAŠA KOCIPER.....	171
MATEVŽ FRANGEŽ	171
SAŠA KOS.....	171
MARIJA PLEVČAK	171
MAG. ALENKA BRATUŠEK	171
MAG. BORUT AMBROŽIČ	172
RENATA BRUNSKOLE.....	172
JANI MÖDERNDORFER	172
ROMANA TOMC.....	172
RIHARD BRANISELJ	172
MATEVŽ FRANGEŽ	173
JOŽE TANKO	173
MAŠA KOCIPER.....	173
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	173
SAMO BEVK.....	174
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	175
JANKO VEBER.....	175
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	175
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	176
MATEVŽ FRANGEŽ	176
MAG. ALENKA BRATUŠEK	176
MAG. BRANKO GRIMS	176
JANI MÖDERNDORFER	176
JANI MÖDERNDORFER	177
JANI MÖDERNDORFER	177
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	177

Državni zbor VI. mandat

13. izredna seja
10. in 11. april 2012

Predsedujoči: dr. Gregor Virant.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 10. aprila 2012 ob 9. uri.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 13. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne moreta udeležiti gospod Matjaž Han od 15. ure dalje in gospod Roberto Battelli. Na sejo so vabljeni predsednik Vlade in minister za finance k 2. točki dnevnega reda ter predstavniki Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Čaka nas obravnava proračunskega paketa. Ta teden je verjetno eden napornejših v slovenski parlamentarni zgodovini, zato se vam vsem, poslankam in poslancem, zahvaljujem za opravljeno delo skozi dneve in noči, še posebej tudi vsem sodelavkam in sodelavcem v službah Državnega zbora.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 13. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 8. maja 2012, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel, zato Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Odločali bomo o dnevnem redu, zato vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo o dnevnem redu. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti 5.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je dnevni red 13. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE POROČILO O RAZVOJU 2012.**

Vlada je navedeno poročilo Državnemu zboru poslala na podlagi 239. člena Poslovnika Državnega zbora. Na podlagi drugega odstavka 239. člena Poslovnika sem vam ga 20. aprila

2012 poslal v seznanitev. Pri tej točki dnevnega reda ni razprave, niti ni odločanja, Vlada poročilo samo predstavi. Za obrazložitev poročila dajem besedo mag. Boštjanu Vasletu, direktorju Urada za makroekonomske analize in razvoj.

Izvolite, mag. Vasle.

MAG. BOŠTJAN VASLE: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, spoštovani predstavniki Vlade, lepo pozdravljeni!

Na Uradu za makroekonomske analize smo tudi letos pripravili strukturni pregled dogajanj na gospodarskem, socialnem in trajnostnem področju in v nadaljevanju vam bom predstavil ključne ugotovitve glede najpomembnejših makroekonomskih gibanj v Sloveniji.

Ključna ugotovitev naše analize na področju gospodarskega razvoja je, da se je razvojno dohitevanje Slovenije, ki smo mu bili priča v zadnjih 15 letih, v obdobju krize prekinilo. V letih 2008, 2009 smo se približali povprečni razvitosti evrskega območja na vsega 9-odstotnih točk, v času krize pa smo se začeli oddaljevati in zadnji podatki kažejo, da za povprečjem zaostajamo približno 15 %. Povedano z drugimi besedami, vrnili smo se v razmere, ki smo jih beležili nekje med letom 2003 in 2004. Kaj so razlogi za to razvojno nazadovanje? V bistvu gre za dve skupini dejavnikov. Na eni strani Slovenija še vedno ohranja relativno dobre rezultate glede stopnje zaposlenosti, na drugi strani pa imamo velike težave s produktivnostjo. V povprečju dosegamo v celotnem gospodarstvu le 60 % povprečne produktivnosti Evropske unije, v Sloveniji pa v tem trenutku ne ostaja niti ena gospodarska panoga, ki bi dosegala povprečje te produktivnosti, kaj šele, da bi se približali tistim državam, ki so najboljše, ki izstopajo in s katerimi se želimo primerjati.

Kaj so ključni razlogi za to zaostajanje pri produktivnosti? Če naštejemo samo najpomembnejše. Gre za to, da imamo v tem trenutku v Sloveniji, v strukturi gospodarstva še vedno zelo nizek delež industrije, ki jo lahko označimo kot tehnološko zahtevna, srednje

zahtevna in visoko zahtevna, da imamo tudi v segmentu visoko tehnološko zahtevnih panog nizko produktivnost. Imamo sicer relativno zadovoljiv obseg vlaganj v raziskave in razvoj, vendar ta sredstva zelo slabo koristimo. Če navedem samo eno primerjavo, Slovenija prijavi na milijon prebivalcev približno 60 patentov. Povprečje Evropske unije znaša 120 patentov na milijonov prebivalca. Naslednje stvar, ki hromi naš potencial za povečanje produktivnosti, so neučinkovitosti v izobraževalnem sistemu, predvsem v terciarnem izobraževanju. Ankete, ki so bile narejene v celotni Evropski uniji, kažejo, da je delež delodajalcev, ki niso zadovoljni z veščinami diplomantov v Sloveniji, izredno visok. Praktično obstaja v celotni Evropski uniji samo ena država, kjer je ta delež višji, v Sloveniji je nezadovoljnih kar 18 % vseh delodajalcev z veščinami diplomantov, povprečje Evropske unije znaša 8 %. V najuspešnejših državah, na primer Nemčija, Danska, Norveška, pa ta delež znaša samo 3 %.

Naslednja stvar, ki hromi našo produktivnost, je naraščanje realnih stroškov dela. Zaradi ukrepov, ki so bili sprejeti v preteklosti, tako dvig minimalne plače kot izplačila nagrad v gospodarstvu tudi po tem, ko so se gospodarski rezultati že poslabšali, je privedlo do tega, da se stroški dela na enoto proizvoda v Sloveniji v tem trenutku povečujejo preko 6%, medtem ko se v povprečju Evropske unije povečuje samo za 1 %. Ta primerjava kaže torej šestkrat slabši položaj Slovenije, kot je v povprečju Evropske unije. Poleg tega pa smo v Sloveniji še vedno priča visoki vlogi države v gospodarstvu in tudi v negospodarstvu, kar je seveda povezano z neučinkovitim vodenjem podjetij. Poleg teh težav, ki hromijo našo sposobnost za dvig produktivnosti, imamo težave tudi s financiranjem države in tudi podjetij. V zadnjih letih se je namreč proračunski primanjkljaj močno povečal. Kot je razvidno na tem grafu, ki je pred vami, smo praktično v celotnem obdobju v zadnjih 15 let beležili strukturni primanjkljaj, to je tisti primanjkljaj, ki nastane zaradi ekonomskih politik, s tem da so ugodni gospodarski rezultati pred letom 2008 zakrivali ta gibanja in je bil dejanski primanjkljaj majhen oziroma smo imeli celo izravnani proračun v letu 2007, po izbruhu krize pa se je javnofinančni položaj močno poslabšal, in to je privedlo do oteženega dostopa do virov financiranja za Slovenijo. Republika Slovenija se v tem trenutku praktično zelo težko zadolžuje na mednarodnih trgih. Če pogledamo, kaj se je dogajalo v preteklosti, ko smo imeli gospodarsko rast, ki je znašala nekje med štirimi in petimi odstotki, se je Slovenija zadolževala po nižji obrestni meri, obrestna mera je bila nižja od 5 %, sedaj, ko smo priča padcu gospodarske aktivnosti oziroma ko pričakujemo, da se bo letos aktivno znižala za približno 1 %, pa znaša naša cena zadolževanja nekaj več kot 5 %, kar je s tega makroekonomskega vidika seveda nevdolžno stanje. Posledično se te razmere na

področju zadolževanja države prenašajo tudi v bančni sektor, naše banke se zato teže zadolžujejo na mednarodnih trgih in ta otežen dostop do virov financiranja je pomemben dejavnik, zakaj imajo v Sloveniji večji padec gospodarske aktivnosti, kot ga imajo ostale članice evrskega območja oziroma zakaj pričakujemo tudi v naprej slabše gospodarske rezultate. Če dodamo k vsem tem dejavnikom, ki zavirajo našo rast, še nizke tuje investicije, ki na eni strani zavirajo prenos znanja v Slovenijo, na drugi strani pa zavirajo tudi prenos novih virov v Slovenijo, potem lahko ugotovimo, da Slovenija v zadnjih letih izgublja svoj tržni delež na mednarodnih trgih. Primerjava kaže, da smo v tem trenutku po zadnjih podatkih tam, kjer smo bili pred približno 10 leti, to je leta 2010, 2011. Naš tržni delež se je pred krizo do leta 2008 postopno povečeval, v času krize pa se je začel zmanjševati, kar z drugimi besedami pomeni, da nas naše konkurentke, Češka, Slovaška, Poljska, torej države, s katerimi tekmujejo na mednarodnih trgih, počasi izrinjajo s teh trgov, torej oddaljevanje od gospodarskega cilja.

Če nadaljujem s socialnim razvoj oziroma z dosežki, ki jih beležimo na trgu dela in v socialnih sistemih, potem je v času krize tudi tukaj prišlo do odstopanja do zastavljenih ciljev oziroma do velikega poslabšanja razmer. Tudi tukaj beležimo rezultate, ki jih v preteklih 10, 15 letih nismo bili vajeni. Slovenija se je namreč v zadnjih letih postopno približevala Evropski uniji. Postopoma so se izboljševali materialni pogoji življenja in s tem tudi blaginja prebivalstva. Kriza pa je ta razvoj dogodkov, ta potek dogodkov prekinila tudi na socialnem področju.

Najprej bi začel s poslabšaniami razmerami na trgu dela. Vsi vemo, da se je brezposelnost v času krize močno povečala, da se je zaposlenost zmanjšala, vendar ob teh slabih podatkih so se poslabšale tudi strukture na trgu dela. Tukaj bi omenil samo to, da se je na primer delovna aktivnost starejših močno povečala, z 31 % pred dvema letoma na kar 35 %, da se je podvojila stopnja dolgotrajne brezposelnosti, v letu 2009 je na primer znašala 1,7 %, po zadnjih podatkih znaša 3,5 %, prišlo pa je tudi do močne segregacije na trgu dela. Imamo namreč dva problema. Ko pogledamo, kaj se dogaja z zaposlenostjo mladih, potem Slovenija v mednarodnih primerjavah zopet prednjači, žal v negativnem smislu. V Sloveniji imamo praktično največji delež začasnih zaposlitev med mladimi. Če pogledamo ta starostni segment med 15 in 24 let, je v Sloveniji kar 80 % te populacije zaposlenih za določen čas, ima torej kratkotrajne pogodbe, medtem ko je v povprečju Evropske unije ta številka polovico manjša, znaša samo 40 %, v tistih državah, ki so najbolj uspešne, pa ima le 10 % mladih pogodbe za določen čas, torej problem na strani mladih. Na drugi strani imamo tudi problem pri starejši populaciji. Če pogledamo delovno aktivnost tistih, ki so stari med 55 in 64 let, je v Sloveniji delovno aktivnih samo 30 % te

populacije, medtem ko znaša povprečje v EU 50 %. V tistih državah, ki so najbolj uspešne pa dosega 60 %. Ko vse to seštejemo, ugotovimo, da imamo v Sloveniji relativno kratko obdobje, ko smo delovno aktivni. Če se primerjamo z državami OECD, je to obdobje praktično najkrajše, in to ima seveda posledice tako na zadovoljstvo in blaginjo prebivalstva kot tudi na javne finance. Ko seštejemo vse te dejavnike, potem ugotovimo, da se je v zadnjih letih realni razpoložljivi dohodek, torej tisti dohodek, s katerim razpolagamo prebivalci Slovenije, začel realno zmanjševati. V preteklih 10 letih oziroma v obdobju od leta 2000 do leta 2008 se je vsako leto realno, torej če ga očistimo inflacije, povečal nekje med 2,5 in 3 %, kriza pa je privedla do obrnitve tega trenda, do zasuka tega trenda. V zadnjih treh letih, v letih 2009, 2010, 2011, se je ta razpoložljivi dohodek znižal za 3,4 %. Mi na Umarju ocenjujemo, da bo do znižanja prišlo tudi v letošnjem letu. In ko bomo sešteli vsa ta štiri leta, bomo ugotovili, da se je realni razpoložljivi dohodek znižal za 5%. Če k temu dodamo približno 8 % inflacijo, ki je bila v tem obdobju, potem v tem trenutku razpolagamo nominalno s kar 13 % manj sredstev za našo potrošnjo.

Drugi problem, ki bi ga rad omenil na socialnem področju, je staranje prebivalstva. Praktično vse države v Evropski uniji se soočajo s tem, da se njihovo prebivalstvo stara, vendar vse države niso v enakem položaju. Če se primerjamo z ostalimi državami Evropske unije, potem ugotovimo, da je ta problem staranja v Sloveniji med najbolj izrazitimi. Če pogledamo, kaj kažejo demografske projekcije za naslednje leto, potem lahko ugotovimo, da se bodo v Sloveniji že v naslednjih 15 oziroma 20 letih zgodile pomembne spremembe. Delež aktivnega prebivalstva, torej v starostni skupini med 15 in 64 let, se bo v tem obdobju znižal za nekje med 10 in 15 %, torej manj ljudi bo zaposlenih, manj ljudi bo delovno aktivnih, na drugi strani pa se bo delež starejših ljudi povečal, starejših od 60 za približno eno polovico, starejših od 80 let pa se bo povečal v naslednjih desetletjih skoraj 4-krat. To bo seveda privedlo do dodatnih pritiskov na javne finance. Tukaj na tem grafu, če si ga pogledate, je lepo vidno, da se bodo odhodki, ki so povezani s socialnimi sistemi, v ozadju katerih je tudi staranje prebivalstva, že v obdobju 15 do 20 let povečali za več kot 1,5 odstotne točke. To se mogoče na prvi pogled ne zdi veliko, vendar če imamo v mislih, da je Slovenija v preteklih letih iz javnih sredstev za celotne raziskave in razvoj v Sloveniji namenila le nekaj več kot 1,1%, potem se ta številka postavi v popolnoma drugačen kontekst in je jasno, da gre za zelo velike spremembe.

Imamo pa na tem socialnem področju tudi nekaj kazalnikov, ki kažejo v Sloveniji ugodno sliko. Predvsem gre za to, da kazalniki kvalitete življenja večinoma ostajajo ugodni oziroma se ponekod celo izboljšujejo. Še vedno namreč v Sloveniji beležimo nizko stopnjo

tveganja revščine, tudi materialna prikrajšanost je, če se primerjamo z ostalimi državami Evropske unije, relativno majhna. Ohranjamo ugodno dostopnost do javnih storitev in nekateri kazalci, ki so bili v Sloveniji že tradicionalno ugodni, kot je nizka stopnja umrljivosti dojenčkov in dolgo pričakovano obdobje življenja, se ohranjajo na teh relativno visokih nivojih.

Če na kratko povzamem to dogajanje, te spremembe, ki so se zgodile v zadnjih letih v Sloveniji, potem lahko ugotovimo, da smo pri številnih kazalnikih oziroma pri številnih indikatorjih v tem trenutku tam, kjer je bila Slovenija že leta 2005, ponekod celo leta 2004, v nekaterih primerih pa smo se vrnili na razmere, ki smo jih dosegli že leta 2002, kar z drugimi besedami pomeni, da tudi mednarodne primerjave Slovenije predvsem z ostalimi evropskimi državami kažejo, da smo v številnih primerih prav na repu teh primerjav. To pomeni, da so bila pretekla leta oziroma ta leta po izbruhu krize z razvojnega vidika za Slovenijo izgubljena. Kaj se je zgodilo? Slovenija je imela pred izbruhom krize potencial za gospodarsko rast, ki je znašal nekje med 3,5 in 4 %. To pomeni, da smo lahko dosegali povprečno 3,5 % gospodarsko rast, ne da bi povzročali večja neravnotežja v slovenskem ekonomskem sistemu, torej brez pretiranega zadolževanja, brez pretiranega zunajtrgovinskega presežka, brez pretirane inflacije. Po izbruhu krize se je ta potencial močno znižal, več kot prepolovil, in v tem trenutku na Uradu ocenjujemo, da je Slovenija v prihodnjih letih sposobna dosegati gospodarsko rast, ki bo nižja od 1 %. Naša napoved za letošnje leto celo govori o tem, da se bo gospodarska aktivnost tudi letos skrčila za približno 0,9%.

Na koncu bi še nekaj besed namenil priporočilom oziroma področjem, za katera mislimo, da bi jih bilo treba nasloviti, če se hočemo izogniti oziroma izvleči iz te pasti nizke oziroma celo negativne gospodarske rasti. Na prvem mestu so prav gotovo javne finance. V tem trenutku je v Sloveniji obseg odhodkov takšen, da ga gospodarstvo ne more financirati brez zadolževanja v tujini. Ker pa je to zadolževanje v tujini za Slovenijo v tem trenutku močno oteženo, ker so indikativni donosi na naše obveznice takšni, da si jih z makroekonomskega vidika ne moremo privoščiti, to kaže na nujnost javnofinančne konsolidacije. Treba je narediti ukrepe za racionalizacijo sedanjih izdatkov, prevetriti posamezne skupine izdatkov, vendar to ne bo dovolj. Če imamo v mislih demografsko sliko slovenskega prebivalstva, če imamo v mislih pričakovane pritiske, ki jih bo staranje prebivalstva imelo na javne finance, potem v srednjeročnem obdobju ne bo mogoče uravnotežiti javnih financ brez tega, da posodobimo tudi sisteme socialne zaščite. Tu gre na prvem mestu za pokojninski sistem, potem pa tudi za zdravstveni sistem in sistem dolgotrajne oskrbe. Te spremembe na področju socialnih sistemov niso nujne samo

zaradi uravnoteženja javnih financ, ampak tudi zaradi tega, da bomo tudi tem generacijam, ki se bodo upokojevale v naslednjih letih, omogočili vsaj enak standard oziroma vsaj enake pogoje, kot jih imajo generacije oziroma prebivalci, ki so se upokojevali v preteklosti.

Torej javne finance so na prvem mestu, sledi modernizacija sistemov socialne zaščite in tretje veliko področje, ki ga bomo morali v Sloveniji nasloviti za obnovo gospodarstva rasti, je področje konkurenčnosti. Slovenija je majhna država in če primerjamo naš izvoz z bruto domačim proizvodom, potem znaša ta primerjava kar 70 %. Slovenija je ključno odvisna od tega, kako se uspemo pozicionirati na tujih trgih, kako se uspemo prebiti na tuje trge in potem tudi ostati na tujih trgih. In če hočemo, da bomo to dosegli, da se obrne ta negativni trend, ko se nam tržni delež zmanjšuje, potem bo treba povečati konkurenčno sposobnost slovenskega gospodarstva.

In še zadnja stvar. Velike težave na trgu dela in ti strukturni problemi kažejo, da je naš trg dela zelo rigiden, da imamo težave s prehodom iz brezposelnosti v zaposlenost, da je potem tudi ta skupina ljudi, ki so zaposleni, zelo zaščitena, kar posledično povzroča težave pri poslovnih odločitvah. Zato mislim, da bi bilo ne nazadnje treba nekaj pozornosti nameniti tudi večji fleksibilizaciji trga dela. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, mag. Vasle, za predstavitev poročila.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012.

Predlog rebalansa proračuna je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za predstavitev Predloga rebalansa proračuna za leto 2012 dajem besedo predsedniku Vlade gospodu Janezu Janši.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovane državljanke in državljani!

Državni zbor je danes in jutri pred eno najpomembnejših odločitev v svoji zgodovini. Korak, ki ga delamo danes, je prejšnja vlada obljubila našim evropskim partnerjem že leta 2010, in smo zadnji v Evropski uniji, ki poskušamo ta korak narediti. Vendar ta korak delamo predvsem zaradi nas samih in zaradi naše lastne prihodnosti. Ta korak ni enostaven, nikjer ni bil, tudi pri nas ni. Sloveniji gre še posebej pri tem koraku tudi za nek psihološki problem in težavo – Slovenija je namreč vse od osamosvojitve naprej napredovala. Vse od leta 1991 pa do leta 2008 smo prehitevali povprečen razvoj v Evropski uniji. Slovenija je prišla s slabih 45 % povprečne razvitosti evropskega okolja na 91 % v letu 2008. Skoraj smo ujeli Italijo v 18

letih, ki je bila za polovico razvojnega koraka pred nami na začetku našega samostojnega življenja. Leta 2008 nas je kriza bolj prizadela kot druge. In od leta 2008 naprej Slovenija ne lovi več evropskega povprečja, ampak zaostaja. Po zadnjih podatkih smo padli za več kot 5 odstotnih točk, kar izničuje tisto prednost, ki smo jo imeli pred vsemi novimi državami članicami Evropske unije še na začetku te krize. Kljub temu da nas je kriza prizadela, kljub temu da smo v tem času izgubili 60 tisoč delovnih mest doma, toliko manj naših državljanov je danes po treh letih in pol zaposlenih v slovenskem gospodarstvu, kljub temu da kakšnih 60 tisoč tujih državljanov danes dela manj v Sloveniji kot na začetku krize in kljub temu da je gospodarstvo doživelo ob tej krizi hud šok, da je propadlo več kot 12 tisoč podjetij in podjetnikov v tem času, je večino posledic te krize na standard, na javni sektor, na obseg storitev javnega sektorja Slovenija v zadnjih treh letih blažila z zadolževanjem. Se pravi, če lahko rečemo, da smo do leta 2008 v Sloveniji bili približno enako, kolikor je to možno, deležni rasti blaginje, tega, da je Slovenija napredovala, da so šle plače navzgor, pokojnine navzgor, da se je standard povečeval, da je rasla tudi zaposlenost, da se je vedno več ljudi lahko izšlo in tako naprej, pa je od leta 2008 naprej ta slika deljena. Po eni strani učinki krize, ki so se zelo poznali v gospodarstvu, desetstisoči brezposelnih, ki so to krizo najbolj občutili in njihove družine, svojci, vsi tisti, ki so bili odvisni od njih, kar je seveda povečevalo pritisk na socialne transferje, glede na garantirane oziroma zagotovljene pravice, po drugi strani pa javni sektor, ki se v tem času šoku oziroma udarcem krize ni prilagajal oziroma se je prilagajal minimalno. Kot veste, leta 2010 je prišlo do soglasja o tem, da se masa plač v javnem sektorju ne poveča toliko, zato je bila zamrznjena delna odprava plačnih nesorazmerij. Ampak plače so, za razliko od gospodarstva, v javnem sektorju ostajale na realni predkrizni ravni ali so se celo povečevale. V tem času, ko smo v gospodarstvu izgubili praktično 120 tisoč novih delovnih mest, se je v javnem sektorju na novo zaposlilo skoraj 10 tisoč ljudi. Del teh zaposlitev je bil upravičen, ker so bile dejanske potrebe in gre za storitveni del javnega sektorja. Del teh zaposlitev pa v kriznem času ni bil upravičen. In to je povzročilo škarje, o katerih je prej govoril tudi direktor vladnega Urada za makroekonomske analize in razvoj.

Ko govorimo o psihološkem problemu, govorimo tudi o težavah, ki nastajajo vedno, ko je treba prvič v zgodovini usklajevati neke ukrepe, ko se indeksi ne povečujejo, ko se številke v proračunu ali pa v rebalansu ne povečujejo, ko je treba omejevati pričakovanja in ko je treba določene stvari zniževati. Pravzaprav večina generacije, ki je soočena s temi usklajevanji, pogajanji in posegi, te izkušnje niti nima. In ne glede na to, da obstaja še spomin marsikje na inflacijske čase v bivši državi in na

probleme takrat, je v človeški naravi to, da se takšne stvari hitro pozabijo, zapomnimo si bolj lepe stvari, in na nek način potem visoka pričakovanja in spomini na obdobja, ko je šlo vse navzgor, vedno prevladajo. Gre torej poleg javnofinančnega tudi za psihološki problem in s tem se danes soočamo.

Sprejetje rebalansa proračuna za letošnje leto, ki ga bo kmalu polovica že minila, je samo prvi korak, eden od treh nujnih korakov za to, da Slovenija izide iz krize, da ponovno stopi na pot trajnostne rasti in povečevanja blaginje. Rebalans proračuna, ki ga imate pred sabo, je v bistvu ključen ukrep za konsolidacijo – seveda z vsemi spremljajočimi akti – slovenskih javnih financ. To je prvi korak. Drugi korak je ponovno doseganje gospodarske rasti in tretji korak je novo zaposlovanje oziroma so nove zaposlitve v gospodarstvu. Vsi ti trije koraki so med seboj povezani. Tukaj ne gre za ali ali ali, ne gre za tri izbire, za tri artikle, ki jih imamo na mizi, in zdaj bomo vzeli tistega, ki nam je ljubši. Gre za strukturno povezavo med vsemi temi ukrepi in takšne so tudi posledice. In to ni teorija, to je tudi praksa, ki jo lahko spremljamo v številnih drugih evropskih državah, lahko primerjamo te korake, lahko primerjamo učinke teh korakov in lahko vidimo, kje so države, ki so se tega resno lotile, in kje so države, kjer so ljudje tiščali oziroma tisti, ki bi morali sprejemati odločitve, so tiščali glavo v pesek. Brez konsolidacije javnih financ v pogojih moderne ekonomije in enotnega evropskega trga, kamor Slovenija spada, ni mogoče ponovno zagnati trajnostne gospodarske rasti. In brez gospodarske rasti ni možno pričakovati novih delovnih mest v gospodarstvu. Dokler ne bo novih delovnih mest, pa tudi ni možno krepiti socialne funkcije države, ker je realno rast blaginje možno financirati samo z realno gospodarsko rastjo oziroma s povečevanjem tega, kar ustvarjamo.

Ko govorimo o konsolidaciji javnih financ, je zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, in to je eden od osnovnih ciljev tega rebalansa proračuna, ključen ukrep. Slovenija je v zadnjih treh letih v povprečju dosegala skoraj ali pa preko 6-odstotni proračunski primanjkljaj. Našim partnerjem, ki jih enako kot nas vežejo zaveze pakta rasti in stabilnosti in tudi druga pravila v evroobmočju, ker Slovenija ni samo članica Evropske unije, je tudi članica evropske monetarne unije, zdaj ta pravila pač določajo bistveno drugačne meje. Ko gre za proračunski primanjkljaj, smo mi ne samo za nekaj odstotkov presegali mejo treh odstotkov iz veljavnega pakta stabilnosti in rasti, ampak smo to presegali za 100-odstotnih točk, tri leta, hkrati smo na tej podlagi izjemno povečevali svojo zadolženost, ki je bila na začetku krize druga najmanjša v evroobmočju. V zadnjih treh letih smo imeli najvišjo rast zadolževanja v Evropski uniji. Brez zmanjšanja proračunskega primanjkljaja ni konsolidacije javnih financ. Tukaj ne govorimo zdaj samo o ukrepih za zmanjšanje porabe na odhodkovni

strani proračuna, govorimo o celovitem sklopu, ker samo tukaj je rešitev. In tudi v tem zakonu za uravnoteženje javnih financ, ki ga boste obravnavali pod naslednjo točko, so ukrepi na obeh straneh. Vendar pa, še enkrat ponavljam, govorimo o rebalansu proračuna za leto 2012 in sprejemamo ga 5. meseca, leto ima 12 mesecev, mi ga sprejemamo 5. meseca v letu. Uveljavljen bo, če ne bo zapletov, sredi leta. In to dejstvo samo govori o tem, da smo bistveno omejeni pri zmanjševanju proračunskega primanjkljaja z ukrepi na prihodkovni strani proračuna, ker gre večinoma za ukrepe, ki jih ni možno uveljaviti čez noč, ki jih je v glavnem možno uveljavljati z začetkom naslednjega leta. Večji del te razprave nas čaka kmalu, čez nekaj mesecev, ko boste morali obravnavati predloge proračunov za naslednji dve leti. Če koga skrbi, da je težišče predvsem na ukrepih na prihodkovni strani proračuna, bo še letos močno potolažen, ker bo veliko teh ukrepov še na mizi. Upam.

Ko gre za zadolževanje, je Slovenija dosegla limite. Kriteriji evropskega pakta stabilnosti in rasti sicer postavljajo mejo zadolževanja, do katere ni kazni in ki je dopustna na 60 % BDP. Mi smo kakšnih slabih 10-odstotnih točk, danes pod to mejo, vendar jo bomo dosegli, preden izravnamo proračun. Vsi ti ukrepi, ki so pred nami, ne odpravljajo primanjkljaja, ga samo znižujejo, in zadolževanje še vedno potrebujemo za to, da bomo približno normalno funkcionirali. Dobili smo številne pripombe na te proračunske dokumente z argumentom oziroma z zahtevo, da se poraba poveča, in z argumentom, da se lahko še zadolžujemo, ker nismo še tako zadolženi. Smo na skrajni meji, če hočemo iz te situacije brez velikih pretresov. Če bi že bili danes na 60 %, bi morali zadolževanje takoj ustaviti in potem bi šlo dejansko za drastične ukrepe. Poleg tega je pri zadolževanju, bolj si zadolžen, večje so obresti. Bolj si zadolžen in slabša strukturna pričakovanja so v javnih financah za naprej, dražje je to nadaljnje zadolževanje. Te stvari so seveda med seboj povezane. Eden od pristopov pri pripravi rebalansa proračuna in spremljajočih aktov je tudi težnja vlade, da se ta bremena pravično porazdelijo. Ta namen imate med nekaj desetimi predlogov oziroma ukrepov, predloge za krizne dajatve in krizne davke, ki zadevajo premožnejše dele slovenske družbe. Vzpostavljamo varnostno mrežo oziroma cenzure pri ukrepih, tako da zmanjšanja ne prizadenejo tistih, ki živijo na minimalni plači, z nižjo pokojnino itd. Tukaj gre za socialno zelo občutljiv pristop, ki ga nismo zasledili v nobeni drugi evropski državi, kjer so take ukrepe sprejemali, pa smo praktično vse proučili.

V tej razpravi tudi zaradi istočasnega postopka na Ustavni komisiji se je odpirala dodatna debata in povezovanje s proračunsko razpravo o zlatem fiskalnem pravilu. Kar se tiče zlatega fiskalnega pravila oziroma cilja, da bomo uravnotežili naš proračun, da bomo v prihodnosti

porabili toliko, kot ustvarimo oziroma zberemo v njem, je bil ta cilj obljubljen našim partnerjem v skupni monetarni uniji in Evropski uniji tudi že leta 2010. To ni nekaj, kar se je izmislila ta vlada. Tudi pogajanja o fiskalnem paktu so bila zaključena pred začetkom tega mandata in vi ste pravzaprav soglasno ratificirali fiskalni pakt, ki terja od nas, da zlato fiskalno pravilo uvedemo v notranji pravni red že prejšnji mesec. To zlato fiskalno pravilo je predvsem zaščita slovenskih davkoplačevalcev pred avanturističnimi potezami bodisi domače izvršilne oblasti bodisi pred ravnanjem v drugih državah, s katerimi delimo isto valuto. Tako da vse te razprave, ki se pojavljajo o tem, ali je to sploh treba in tako naprej, ali ni to v korist bogatih in tako dalje, so popolnoma depasirane. Če kaj, potem je v tem času, ko je Evropska unija soočena z neodgovornimi ravnanji v nekaterih državah članicah, in ta neodgovorna ravnanja plačujejo tudi naši davkoplačevalci, naš interes, da do tega ne prihaja več. In ni slovenskega državljana, ki bi bil vesel dejstva, da mora garantirati tudi za grške dolgove. S tem, ko uvajamo to zlato fiskalno pravilo, uvajamo pravila igre, ki bodo seveda tudi sankcionirana, zaradi katerih ne bo več možno trošiti ali pa živeti na račun drugih v evropski družini. Proti zlatemu fiskalnemu pravilu je lahko samo nekdo, ki ne razume, za kaj gre, ali pa nekdo, ki ima neke svoje interese. Vsekakor pa je zlato fiskalno pravilo v prvi vrsti zaščita davkoplačevalcev, navadnega davkoplačevalca, ki ga to pravilo ščiti pred prevelikimi riziki in hkrati je zlato fiskalno pravilo tudi zaščita prihodnjih generacij, da jih neka neodgovorna generacija tudi v nekem recimo bolj kriznem zahtevnem času ne zadolži preko glave. Zaradi tega bom rekel, vsa čast Ustavni komisiji, ki je včeraj nadaljevala postopek, in jaz upam, da bo sprememba ustavnega člena, ki uvaja to zlato fiskalno pravilo, kmalu v slovenski ustavi, da je to velikanski korak, ki ga bo naredil lahko slovenski državni zbor v tem času in bo tudi močan signal navzven, ki bo neposredno finančno vplival na izboljšanje našega mednarodnega finančnega položaja. Če je kdo upal, da se bo politika v Evropski uniji začasno spremenila, da po teh nedeljskih volitvah v Grčiji in Franciji to zdaj ni več aktualno, se je seveda močno zmotil. Preprosto zaradi tega, ker tukaj ni druge poti. Tukaj ni druge poti. Fiskalni pakt bo v relativno kratkem času stopil v veljavo, za uveljavitev je dovolj ratifikacija 12 držav in smo že nekje na polovici. In nobenega novega pogajanja ne bo. To je tudi stališče Evropske komisije. Včeraj ste lahko slišali tudi izjavo predsednika Evropskega parlamenta, sicer socialista Schulza, ki je na enakem stališču in tudi večina drugih držav članic je po teh komunikacijah v zadnjih dneh proti kakršnemu koli odpiranju že dogovorjenega. Kam bi pa prišli, če bi zdaj po vsakih volitvah, po vsaki državi spreminjali tisto, kar je bilo že dogovorjeno ali podpisano. In v nekaterih

državah že ratificirano. V kakšno pozicijo bi bili postavljeni vi kot zakonodajna oblast v tej državi, ki ste že ratificirali fiskalni pakt, soglasno pravzaprav, če bi zdaj nekdo v parlamentu rekel: "Ja, pač, smo imeli volitve, ne drži več tisto, kar je prejšnja vlada podpisala, pojdimo na nova pogajanja." To bi bila res dezavuacija demokracije in začetek rušenja pravil igre, na katerih Evropska unija, pa tudi evropska monetarna unija sploh temeljita.

Če po teh volitvah v Grčiji ne bo prišlo do oblikovanja proevropske vlade, ki bo sposobna držati obljubo in se držati dogovora, potem bodo seveda v Grčiji nove volitve in te volitve bodo tudi odločale o tem, ali želi Grčija ostati v evroobmočju ali ne. Zelo verjetno bo do tega prišlo že junija, ker ni velikih izgledov, da bi ti zadnji rezultati dali takšno vladno ekipo. Grški volivci se bodo pač odločili, ali želijo še ostati v evroobmočju ali ne. Mislim, da jim moramo vsi skupaj to sporočilo zelo jasno predstaviti. Treba je vedeti tudi to, da večina grških dolgov danes ni več na privatnih komercialnih bankah. Za grške dolgove garantirate vi, garantirajo davkoplačevalci širom po Evropi, to so javna sredstva in prišli smo do skrajnih meja, ko jih lahko še tvegamo. Prej kot kakršnakoli sprememba pravil igre od tega, kar je bilo dogovorjeno, je verjetno zmanjšanje evroobmočja, odhod Grčije ali tistih držav, ki niso sposobne spoštovati pravil igre. In iz tega mora tudi Slovenija potegniti svoj nauk. Tudi interpretacije, ki se širijo tako po Evropi kot pri nas o tem, kako so grški volivci kaznovali tiste stranke, ki so predlagale drastične varčevalne ukrepe in dosegle dogovor z Evropsko unijo in Mednarodnim denarnim skladom o varčevalnih ukrepih, so samo del resnice. Grški volivci so kaznovali tudi tiste politične elite, ki so s prekomernim zapravljanjem in trošenjem državo pripeljale v takšno situacijo. Vsakršna druga interpretacija bi bila veliko podcenjevanje generacije volivcev, ki na neki temeljni ravni vedno obstaja. Stranki, ki sta največ izgubili, sta prej desetletji vladali, in to z absolutno večino, enkrat ena, enkrat druga, sta pošiljali napačne podatke Evropskemu statističnemu uradu in omogočili to, kar se je pač zgodilo, z goljufanjem.

Ko govorimo o tem, da je konsolidacija javnih financ nujen predpogoj za novo gospodarsko rast, lahko govorimo o strukturni povezavi ali pa o neposredni finančni povezavi; morda bi začel s tem, ker je to mogoče bolj razumljivo, pa tudi zelo ilustrativno. Ze v tem rebalansu proračuna imate ogromno številko, mislim, da 750 milijonov ali tu nekje evrov, ki jih bo Slovenija letos plačala za obresti za naše dolgove. Ta številka je bistveno večja, kot je bila v lanskem letu, in je bistveno večja, kot je bila v predlanskem letu. Če to številko primerjate s tako imenovano privarčevano vsoto, kar je sicer napačna oznaka, ampak tako se govori, potem vidite, da vse, kar bomo privarčevali z znižanjem plač, zmanjšanjem potnih stroškov in na vseh

ostalih področjih, bomo dali za obresti za dolgove, ki smo jih ustvarili. Nič od tega, žal, ne more iti za investicije. In če bomo to pot nadaljevali, bo seveda vsako leto šlo več za obresti, ker je pač dolgove treba plačati, in bo še manj za karkoli drugega. Zdaj smo na skrajni meji. Se pravi, zmanjšanje zadolževanja, znižanje tega pritiska stroškov financiranja oziroma servisiranja naših dolgov je neposredno povezano s količino sredstev, ki jih imamo na voljo za investicije, in to tako javne kot v gospodarstvu. Tudi to je vse povezano glede na datjave in obremenitve in tako dalje. In to povezavo je treba videti. Enako pomembno, kot da se razbremenimo tega pritiska, je tudi ustvarjanje ugodnejšega okolja za domače in tuje podjetnike, razbremenitev dela, prožna varnost. To danes tiste evropske države, Slovenija je med njimi, ki tega niso naredile, seveda tepe. Španija ima rekordno brezposelnost v Evropi tudi zaradi tega, ker španska podjetja zaradi rigidnega trga dela selijo svojo proizvodnjo na Slovaško, na Češko in tako naprej, kljub temu da gre za španska podjetja. In so v isti poziciji, kot mi, s tem da imajo oni večjo ekonomijo.

Za novo gospodarsko rast so bistvene tuje investicije, produktivna uporaba sredstev iz evropskih skladov, tudi produktivnejša uporaba državnih kapitalskih naložb. To so koraki, ki nas čakajo v prihodnje. Razbremenitev dela, nagrajevanje dobrega dela, inovacij, to je pot, ki jo je treba obrati v nasprotju s temi predlogi, da se še poveča uravnalovka. V uravnalovki ni izhoda iz gospodarske krize. Tisti, ki več in bolje dela, ki je bolj inovativen, mora biti tudi bolje nagrajen. Ne samo v gospodarstvu, ampak tudi v javnem sektorju. Zato je vlada v teh pogajanjih s sindikati javnega sektorja tudi predlagala, da se plačna nesorazmerja, ki so krivična do tistih, ki bolje delajo in več ustvarijo, odpravijo. In smo šli v to, in jaz upam, da bo ta dogovor dokončno podpisan.

Ko govorimo o tem, kaj je pomembno za gospodarsko rast, ali ko se, ne samo pri nas, ampak tudi nasploh v evropskem prostoru zdaj odvija ta polemika, ali varčevanje ali rast, je treba ponovno poudariti, da gre tukaj za umetno dilemo, brez tega, da konsolidiramo javne finance, da zmanjšamo primanjkljaje, da zagotovimo tudi trdnost skupne valute, ni pogojev za trajnostno rast. To, da je ta dilema umetna, govori tudi vrsta dokumentov, ki jih je Evropska unija oblikovala v teh kriznih časih. Niso francoske volitve prinesle razprav o potrebi po gospodarski rasti. Evropska komisija je oktobra lanskega leta predstavila dokument, ki natančno govori o tem, katere ukrepe je treba sprejeti, in se že sprejemajo, da se v Evropi ponovno zažene gospodarska rast, vendar je predpogoj javnofinančna konsolidacija. Včeraj na Shumanov dan oziroma dan Evrope je Evropska komisija objavila komunike z naslovom Čas za odločitev, akcije za rast, akcije za nova delovna mesta, kjer ponovno predstavlja to

povezavo med nujnostjo konsolidacije javnih financ v Evropski uniji, še posebej v evroobmočju, in gospodarsko rastjo. Te politike obstajajo, Slovenija jih je sooblikovala pri njihovem nastajanju v zadnjih letih in teh dogovorov se je treba držati, gre tudi za povsem logične odločitve.

Ko govorimo o tretjem stebru oziroma novem zaposlovanju v gospodarstvu, je zdaj jasno, da gospodarska rast, nove investicije edino lahko spodbujajo zaposlovanje v gospodarstvu, ni druge produktivne poti. Tukaj nas čakajo resna pogajanja s socialnimi partnerji, ta drugi korak pri pripravi socialnega sporazuma, kjer se bo treba okrog tega dogovoriti. Ni katastrofa, če nekdo izgubi delo, katastrofa je, če delo izgubiš in ne dobiš enako ali bolje plačanega delovnega mesta takoj v realnem času. In če za nek kratek čas, ko si pač brezposeln, ni varnostne mreže, mi to varnostno mrežo imamo, nadomestila za brezposelnost v Sloveniji so bistveno nižja od minimalne plače. Tudi sedaj se bistveno ne poslabšujejo ti pogoji. Vendar pa na drugi strani za fleksibilnost nismo nič naredili. To je ena od glavnih ovir pri novih investicijah in tudi pri privabljanju tujih investicij.

Dva dni nazaj so mi pokazali prostor, kjer je že predprejšnja nemška vlada, ki jo je še vodil kancler Schroeder, pripravljala Agendo 2010. To je bilo še v času pred krizo, ko je Nemčija imela preko 5 milijonov, zgodovinsko veliko število, brezposelnih. Moram reči, da je šel spomin nazaj v tiste čase, ko so sindikati in mnogi drugi v Nemčiji protestirali proti uvedbi tako imenovanega prožnega trga dela. Ta trg je bil uveden. In Nemčija ima danes kljub krizi, ki je v razvitem delu sveta, prisotno rekordno nizko stopnjo brezposelnosti. Vsako jutro, če greste po Prešernovi, verjetno gre veliko poslancev mimo, vidite vrste. Tudi danes zjutraj je bilo preko sto ljudi v vrsti pred nemškim konzulatom, kjer so čakali na delovno vizo za delo v Nemčiji. To so ljudje, ki so včasih delali v Sloveniji. Treba se je vprašati, zakaj so te vrste tam. Eden od razlogov je ravno v dejstvu, da mi tako imenovanega trga dela nismo naredili dovolj prožnega in nas to še čaka, če ne želimo deliti usode tistih, ki so na poti propada.

Tretja izjemno pomembna stvar, ki je bila tudi prej omenjena v nastopu dr. Vasleta, je prestrukturiranje naših šolskih programov, če hočete reforma šolstva. Vsaka šola v Sloveniji mora narediti tudi analizo tega, kje so njeni diplomanti, koliko teh ljudi je dobilo zaposlitev v svojem poklicu, koliko jih je brezposelnih, koliko se jih je moralo prešolati. Velikanska večina naših vzgojno-izobraževalnih ustanov teh ocen ne dela ali pa niso realne. Ko obiskujemo slovenska podjetja danes, v času, ko imamo več kot 110 tisoč brezposelnih, naletimo na primere, ko podjetja iščejo delavce, vendar ni teh profilov, jih morajo prešolati in tako naprej. Velikanski razkorak je med profili, ki jih producira naš vzgojno-izobraževalni sistem, in med tem, kar potrebujemo danes in bomo potrebovali

naslednjih deset let. Velikanski razkorak je med to produkcijo in med tem, kar bo potreboval evropski trg dela v naslednjih desetih letih. Imamo na desetine inštitutov, ki so to vse izračunali, ki to vedo, ki so za to dobili sredstva in so plačani, ampak se nič ni storilo za to, da se temu prilagodimo. Bo pa to nujno treba narediti.

Ce poskušam strniti argumentacijo za podporo rebalansu proračuna. Korak, ki ga delamo, ni enostaven, je pa nujen. Smo zadnji v Evropski uniji, ki se tega lotevamo. Ni lažje poti od tega, kar delamo. Je veliko lažnih prerokov, ki vabijo na čeri kot sirene mornarje. Ampak vemo, kako se takšno potovanje konča. Naj bodo naš vzor tisti, ki so uspešni, ne tisti, ki se problemom izogibajo. Imamo oboje primere, ni treba iti daleč po svetu, da jih najdemo. In pametni posnemajo dobre in uspešne, ne pa tiste, ki to niso. Torej ni lažje poti, Slovenija je tri leta živela v prepričanju, da se bodo stvari popravile same po sebi, da bo vse v redu, ko bo spet Nemčija rastla. Nemčija raste, zdaj že dve leti pospešeno, pa se stvari niso kar same po sebi uredile. Smo v ponovni recesiji in mislim, da mora biti konec utopičnega prepričanja, da se lahko mi kar zadovoljimo, tudi če bi se hoteli, se pač ne moremo, in da bo nekdo drug plačal naše račune. Mogoče je nekaj realne osnove za to utopijo obstajalo do konca lanskega leta, potem pa je prišla streznitev v obliki 7 % pribitka naše desetletne obveznice, kar je znak za vse alarmne zvonce. Jaz mislim, da od takrat naprej ne sme biti nobenega utopista več. Danes delamo prvi korak, pred naslednjima korakoma bo treba sprejemati tudi zelo zahtevne ukrepe. Ko bo treba nadaljevati ta prvi korak s pripravo proračuna za naslednji dve leti, nas čakajo pogajanja s socialnimi partnerji za nov socialni sporazum. Kljub vsem zapletom, naporom, nesporazumom, mislim, da smo blizu tega, da velikanska večina socialnih partnerjev v ekonomsko-socialnem svetu končno podpiše izhodišča za nov socialni sporazum. Mnogi so to že storili. In tam se je treba dogovoriti za konkretne, realne in tudi pravične korake pri vsem tem, kar je treba narediti za to, da bo Slovenija ponovno začela rasti: pri reformi trga dela, pokojninskega sistema, zdravstveni reformi in predvsem pri nadaljnjem prilagajanju tega, kar financiramo iz javnega denarja, realnim možnostim. Tukaj smo lahko vsaj delno optimisti, naslednji tedni bodo pokazali, kako hitro lahko napredujemo s socialnim sporazumom. Vlada bi si zelo želela, lahko rečem tudi vladna koalicija bi si zelo želela, če bi tudi opozicija sprejela ponujeno roko partnerstva. Že kakšen mesec in pol čakamo na eno samo črko odgovorov na našo ponudbo. Predlagali smo tako vsebinski sklop kot tudi protokol o sodelovanju. Doslej interesa ni bilo, tudi ni bilo nobene pripombe. Vendar moram reči, da so naša vrata še vedno odprta, z današnjim odločanjem delo ni končano, to je še prvi manjši korak, in jaz upam, da bo tudi na

tej strani prišlo do drugačnih pogledov in da se bo možno dogovoriti.

Rad bi se ob tej priložnosti tudi zahvalil socialnim partnerjem, s katerimi smo se v zadnjih tednih, lahko rečem celo mesecih pogajali, najprej o tem, da smo vsaj približno poenotili oceno stanja, v katerem je Slovenija, potem pa tudi o nekaterih prvih ukrepih, ki jih zdaj sprejemamo. Popolne enotnosti ni in bi jo bilo tudi iluzorno pričakovati, mislim pa, da je vseeno veliko stvari razjasnjenih, da vemo, da je veliko stvari tudi usklajenih, nekatere tudi podpisane in da je to vseeno neka solidna osnova za to, da gremo naprej s socialnim sporazumom. Rad bi se zahvalil tudi svojim kolegom v vladi, ki so poleg vsega naporega rednega dela in dodatnega dela, ki na vsako vlado pade na začetku mandata, vsi zelo resno šli v te pogovore in pogajanja ter noč in dan delali na tem, da smo veliko stvari uskladili. Vsem skupaj se je treba zahvaliti tudi za potrpežljivost, to je bil en tak dober trening za to odločilno fazo pogovorov in pogajanj v okviru socialnega sporazuma. Upanje umira zadnje, in jaz še vedno upam, da bo možno ključne korake uskladiti, končno je od njih odvisna naša skupna prihodnost, in da ves ta napor ni bil zaman.

Rad bi se zahvalil tudi vsem tistim, ki ste v matičnem delovnem telesu za finance v zadnjih dneh tudi noč in dan delali na tem, da danes lahko sprejemamo te pomembne odločitve. Še enkrat prosim za razumevanje glede samega postopka. Vlada nima časa še en mesec, Slovenija nima časa še en mesec ali pa dva meseca, da bi se še pogajali pa še pripravljali. Kot že rečeno, sprejemamo proračunske dokumente za leto 2012, za leto, ki ga je pol že minilo oziroma ga bo pol minilo, predno bodo stopili v veljavo. In vsako nadaljnjo odlašanje bi bilo katastrofalno.

To čakanje je bilo dolgo tri leta in pol in še en dan ne bi več prinesel. Kot rečeno, apeliram na razumevanje glede samega postopka. Enostavno ni bilo možno, enostavno bi bilo utopično pričakovati, da lahko mi v tem realnem času, ki ga imamo na voljo za to, da nekaj še naredimo z rebalansom proračuna za letos, vsakega od teh nekaj deset zakonov posebej damo v proceduro in zapeljemo to čez vse te komplikacije, ki obstajajo. Potrebovali bi dve do tri leta, da se vse to naredi. Mislim, da to ni nikomur v interesu. Zaradi tega je bilo tudi vaše delo, se pravi delo poslancev, bistveno bolj naporno. Gre za zahtevno materijo, bilo je nekaj hude krvi, ampak to je vse razumljivo.

Hvala za ta trud, ki ste ga vložili za to, da je procedura prišla do te točke, pri nadaljevanju pa vam želim čim bolj srečno in modro roko. Gre dejansko za našo skupno prihodnost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Zahvaljujem se predsedniku Vlade za predstavitev rebalansa in dajem besedo še ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovani, spoštovane!

Dovolite, da tudi sam na kratko predstavim nekaj osnovnih značilnosti rebalansa in spremljajočih ukrepov v zakonu za uravnoteženje javnih financ, ki pravzaprav omogoča sprejetje takšnega rebalansa.

Mi smo pri pripravi rebalansa izhajali iz dveh ključnih števil. Ena je ocena prihodkov, se pravi, koliko ob v glavnem obstoječem sistemu obremenitev gospodarstvo ustvari za financiranje javne porabe. Ta številka je okroglo 8 milijard evrov in izhajali smo iz cilja, da primanjkljaj državnega proračuna letos ukrotimo na raven 3 % bruto domačega proizvoda oziroma v številki na milijardo evrov, kar nam je postavilo tudi zgornjo mejo odhodkov okroglo približno na 9 milijard evrov. Ta številka glede odhodkov, 9 milijard evrov, je za več kot milijardo nižja od tiste, ki je bila predvidena s proračunom, ki danes še vedno velja, in tudi ta številka glede ocene prihodkov, ki je letos realna, je za več kot pol milijarde nižja od tiste, na katero se je računalo pri pripravi rebalansa, ki trenutno še vedno velja. Eden od razlogov je tudi ocena, da bo letos bruto domači proizvod približno za 4,5 milijarde nižji od tistega, na kar se je računalo v času, ko se je letošnji proračun pripravljala.

Glede na lansko realizacijo tudi predvidevamo manj odhodkov, kot jih je bilo lani realiziranih, za slabih 400 milijonov evrov. Če k temu dodamo še vse tisto, kar v lanski realizaciji ni bilo ali pa ne v enaki meri, pa je letos nujno, recimo višji izdatki za obresti, pridemo skupaj do tega, da smo morali z različnimi ukrepi dejanske odhodke glede na lani znižati za približno 800 milijonov evrov.

To so te osnovne številke. Kako smo to storili? Najprej tako, da smo začeli resne procese, racionalizacije varčnega obnašanja pri materialnih stroških. Vlada je sprejela celo vrsto sklepov, praktično vsak teden na tem področju, šli smo skozi proračun skupaj z ministri in ministrice, preverjali programe različnih politik, investicij, in skušali vse tisto, kar se nam ni zdelo absolutno nujno, prilagoditi. Kljub temu samo na ta način tega cilja, ki smo si ga postavili, ni bilo možno doseči, zato smo se odločili, da se lotimo tudi sprememb vse tiste zakonodaje, na kateri odhodki državnega proračuna in javnih blagajn temeljijo. To smo naredili v več krogih pogovorov. Vse te spremembe so zdaj zajete v zakonu za uravnoteženje javnih financ. Ker pomemben del javnih odhodkov predstavljajo tudi izdatki za politike na trgu dela, za družinsko politiko, za socialno politiko, smo morali predlagati določene prilagoditve tudi v predpisih, ki določajo te izdatke. Brez tega enostavno cilja ne bi mogli doseči. Enako smo morali s spremembo zakonodaje ali pa drugih predpisov predlagati precejšnje prilagoditve v delovanju javnega sektorja tudi na področju plačil za delo tistih, ki v javnem sektorju delajo, oziroma

nadomestil drugih stroškov, povezanih z delom. Tudi to je bilo nujno. Zdelo se nam je tudi upravičeno, glede na to, da so bile v preteklih letih prilagoditve na krizo bistveno večje v zasebnem kot v javnem sektorju.

Ti ukrepi seveda niso enostavni. Zavedamo se, da bodo prizadeli marsikoga, in jih ni bilo enostavno predlagati, tudi ne enostavno zagovarjati. Tudi na povsem osebni ravni smo velikokrat morali pogledati ljudem v oči in jih prepričevati, da dejansko verjamemo, da je to edina možnost, ki jo v Sloveniji danes imamo.

Zakaj je treba s temi koraki uravnoteženja javnih financ hiteti? Zaradi tega, ker podatki za pretekla leta kažejo, da se primanjkljaj v zadnjih treh letih sploh še ni začel zmanjševati v Sloveniji. Vemo pa vsi, da bo že ta teden tudi Evropska komisija podala svojo oceno, ali je Slovenija na pravi poti, da izpolni tiste zaveze, ki smo jih kot država uradno dali. Ključna od teh zavez je, da bo v prihodnjem letu, v letu 2013 primanjkljaj celotnega javnega sektorja pod 3 % bruto domačega proizvoda, kar pomeni za več kot polovico manjši, kot je bil še lani. Zato enostavno ne moremo čakati priprave proračuna za prihodnje leto, ampak smo morali že letos s tem rebalansom predlagati ukrepe, ki nam omogočajo, da se prepričljivo približamo temu cilju, ki ga moramo prihodnje leto doseči. Takšen planiran primanjkljaj proračuna države, ki ga s tem rebalansom predvidevamo, se pravi 3 % bruto domačega proizvoda, nam bo omogočil, da bo tudi primanjkljaj celotnega sektorja države in celotnega javnega sektorja nekje med 3 in 4 % bruto domačega proizvoda. In nam bo omogočil, da prihodnje leto načrtujemo proračun tako, da bomo izpolnili to zavezo, ki smo jo dali. Morda bodo na začetku, ker smo imeli pravzaprav zelo malo časa ne samo za pripravo ukrepov, ampak tudi za njihovo predstavitev, še kakšne manjše razlike v številkah, o katerih bomo govorili tukaj in jih bomo uradno sprejeli kot svoj cilj, in pa tistim, kar bodo prve ocene s strani Evropske komisije, vendar, kar je za nas bistveno, je predvsem vsebinska ocena, da uspevamo s temi ukrepi in z drugačnim načinom dela obračati slovensko javnofinančno politiko v pravo smer in da smo na pravi poti, da svoje zaveze v tem roku, ki je bil postavljen, izpolnimo.

Vprašanje, ki se velikokrat pojavlja v zvezi s temi ukrepi, je, ali bodo prizadeli gospodarsko rast. To vprašanje je postavljeno v okviru razmišljanja, ki po mojem mnenju ni primerno ali pa ne ustreza situaciji, v kateri je danes Slovenija, ne ustreza možnostim, ki jih slovenska ekonomska politika danes ima. Mi enostavno ne moremo razmišljati o tem, da bi, recimo, povečali primanjkljaj ali pa ohranili enak primanjkljaj, pa ta sredstva iz zadolževanja namenili za pospeševanje gospodarske rasti, in to iz več razlogov. Prvič, ker izkušnje preteklih let dokazujejo, da takšna politika v majhnem odprtem gospodarstvu ne daje pravih rezultatov.

Mi že imamo za sabo tri leta visokih primanjkljajev, pa imamo še vedno gospodarsko rast okoli 0 % in imamo število brezposelnih, ki narašča. Hkrati mislimo, da je ključna beseda, ki je potrebna, da ji sledimo, da bi omogočili nov investicijski zagon, kredibilnost, prepričljivost ekonomske politike in Slovenije kot okolja za naložbe. Jaz ne verjamem, da je proračun lahko gonilo gospodarske rasti, vsaj ne glavno gonilo gospodarske rasti. Proračun mora biti pripravljen tako na prihodkovni in na odhodkovni strani, da je vzdržen in da je spodbuden za tiste, ki želijo v neki državi investirati, tako domačini kot tujci. To bitko za kredibilnost smo v preteklih letih izgubili. Jaz bi vam lahko, če bi mi časovne omejitve to dopuščale, povedal veliko zgodb, ki sem jih slišal v zadnjih tednih s strani ljudi, zlasti iz tujine pa tudi domačih ljudi, ki so želeli v Sloveniji investirati, pa za to ni bilo pravega posluha, so dobili obljube, ki potem niso bile izpolnjene ali pa so se zaleteli v zid birokratskih in drugih ovir. Te stvari moramo spremeniti in veliko narediti za svojo prepričljivost, sicer tudi drugi projekti, ki vlado čakajo, zagon investicijskega cikla, dokapitalizacija bank, brez sodelovanja proračuna in podobno ne bodo mogli biti uspešni, zato je nujno to fiskalno prilagoditev narediti danes in jo narediti tako, da bo prepričljiva. Tudi z računi, ki nam jih uradni makroekonomski napovedovalci vlade predstavljajo, govorijo o tem. Res je, da so opozorili, da bo letošnja prilagoditev proračuna nekoliko negativno vplivala na gospodarsko rast, približno za 0,5 % BDP, vendar so hkrati tudi opozorili, da bi brez teh ukrepov v naslednjih letih bilo samo še slabše. Medtem ko sedaj lahko računamo na pozitivno gospodarsko rast v naslednjih letih, bi, če tega fiskalnega uravnoteženja ne bi predlagali, vse do leta 2015 imeli upadanje gospodarske aktivnosti in naraščanje brezposelnosti tja do 15 in več odstotkov. To je tisti scenarij, ki se mu želimo s temi ukrepi izogniti.

Od takrat, ko smo kot vlada predlagali te ukrepe, Predlog zakona za uravnoteženje javnih financ in Predlog rebalansa, so potekala intenzivna usklajevanja s sindikati, javnostjo, interesnimi skupinami in smo tudi prisluhnili določenim opozorilom in predlogom s strani opozicije. Rezultat tega pogajanja, teh pogovorov so določene spremembe. V ukrepih, ki smo jih predstavljali skozi amandmaje v minulih dneh na sejah matičnega odbora in tudi danes na seji, bomo to počeli. Naj jih nekaj omenim. Na področju socialne politike, politike trga dela smo ukrep ukinitve brezplačnega vrtca spremenili v ukrep, s katerim bodo starši za drugega otroka prispevali 30 % stroškov, pač glede na razred, v katerega so uvrščeni. Tretji in nadaljnji otroci bodo pa še naprej imeli brezplačni vrtci. Starševski dopust bo ves čas 90 % plače in ne v zadnjih mesecih 80 %, kot smo sprva predlagali. Najvišja višina starševskega dopusta bo omejena na 2-kratnik povprečne plače in ne na 1,5. Nadomestilo za

brezposelne bo v prvih mesecih ostalo takšno, kot je, ga bomo pa v drugem letu trajanja brezposelnosti zmanjšali na 50 %, da spodbudimo iskanje dela in tudine bomo skrajšali trajanja, v katerem upravičenci prejema to nadomestilo za brezposelne. 2. maj bo še naprej praznik. Hkrati smo tudi, sledeč predlogom, ki so prišli s strani sindikatov in tudi opozicijskih strank, v sam zakon za uravnoteženje javnih financ vpeljali nekaj ukrepov na davčni strani, ki bodo olajšali financiranje fiskalne prilagoditve in poskušajo zajeti premoženje, kapital, ki do sedaj ni bil dovolj obdavčen. Gre za dodatni davek na visoko vredne nepremičnine nad vrednostjo enega milijona evrov. Gre za dodatno obdavčitev zmogljivih velikih dragih vozil in plovil. Gre za povišanje stopnje dohodkov od kapitala z 20 % na 25 %, gre tudi za uvedbo četrtega davčnega razreda pri dohodnini, 50% v višini petih povprečnih plač kot začasen protikrizni davek za leti 2013 in 2014, in gre tudi za ukrep, ki smo ga predlagali v zakonu, če prihodnje leto ne dosežemo cilja, da se primanjkljaj državnega proračuna spusti pod 3 % bruto domačega proizvoda, se v letu 2014 avtomatično dvigne stopnja davka na dodano vrednost za toliko, kot bi bil prihodnje leto ta presežni primanjkljaj, se pravi vgradili smo nek avtomatični stabilizator. Na področju javnega sektorja smo v pogajanjih s sindikati pristali na zmanjšanje znižanja plač z 10 %, kot je bilo predvideno z zakonom, na 8 %. Pristali smo na to, da se oba koraka odprave nesorazmerij odpravita takoj, hkrati z znižanjem plač, in na nekatere prilagoditve pri nekaterih drugih prejemkih, povezanih z delom. Pristali smo tudi na to, da se diskusija o normativih v izobraževanju prestavi iz tega zakona v dogovarjanje v naslednjih nekaj tednih.

Kako bomo finančne učinke teh prilagoditev pokrili? S prilagoditvami znotraj rebalansa z ustreznimi amandmaji. Da bi to lahko storili, smo v zadnjih dneh predlagali še en ukrep, ki je bil vezan na priznavanje posebnih obdobj pri upokojitvi, obdobj šolanja, vojaščine in podobno. Glede na to, da smo želeli predvsem doseči dogovor s socialnimi partnerji, smo ta ukrep včeraj umaknili in bomo sredstva za pokrivanje teh dogovorov, vrednost približno 100 morda nekaj več milijonov, zagotovili s prerazporeditvami znotraj proračuna tekom leta in z nekaterimi amandmaji, ki bodo danes predlagani. Vsekakor bomo pa primanjkljaj državnega proračuna ohranili na tisti ciljni ravni ene milijarde oziroma 3 % bruto domačega proizvoda.

Kaj je pomen tega dogovora? Včeraj zvečer smo dobili zavezo, obljubo, napoved tudi s strani sindikatov javnega sektorja, da bodo danes podpisali dogovor. To podpisovanje pravkar poteka. Kaj je pomen tega dogovora za nas? Ključno je to, da so se sindikati odrekli možnosti, da bi na sam zakon o uravnoteženju javnih financ vlagali referendumsko pobudo ali

takšne pobude podpirali. To pomeni, da bomo v naslednjih mesecih namesto ukvarjanja z referendumom, nestabilne, tvegane situacije imeli mirno situacijo, v kateri se bo vlada lahko posvetila drugim ukrepom, ki se jih tudi mora narediti. Sindikati bodo pristopili, tisti, ki še niso, k podpisu izhodišč za socialni sporazum. Zelo jasno je z njimi dogovorjeno in je tudi zapisano v teh dogovorih, da v okviru pogovorov o socialnem sporazumu, ki naj bi bil sklenjen do poletja, nadaljujemo s pogovori o pokojninski reformi, tudi o tistih ukrepih, ki so bili zdaj umaknjeni, pogovori o normativih na področju izobraževanja, pogovori o reformah na trgu dela, se pravi vse tisto, kar zdaj v zakonu ni, pa bomo kot država morali storiti v naslednjih mesecih, pa morda kaj prihodnje leto.

Ostala nam je na koncu koncev tudi po tem rebalansu še vedno milijarda primanjkljaja, ki jo bo treba v naslednjih letih tudi še zmanjšati, ker je očitno tudi včeraj v Ustavni komisiji bilo dovolj veliko soglasja, da se gre naprej z uvedbo fiskalnega pravila v ustavo. Tudi to nam bo zapovedovalo, da v naslednjih letih do leta 2015 najdemo rešitve tudi še za preostalo milijardo primanjkljaja. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, gospod minister.

Predlog rebalansa je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo gospe Patriciji Šulin.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Pozdrav vsem prisotnim!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 19. nujni seji 8. maja 2012 kot matično delovno telo obravnaval Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru so bila posredovana mnenja zainteresiranih delovnih teles, ki so se seznanila s predlogom rebalansa in niso oblikovala in sprejela svojih amandmajev. Odboru je bilo posredovano mnenje sveta, prav tako je bil odbor seznanjen z dopisi zainteresirane javnosti. V poslovnem roku so kvalificirani predlagatelji vložili šestinštirideset amandmajev k predlaganemu rebalansu. Uvodno obrazložitev predloženega rebalansa je podal minister za finance in najprej opozoril na razloge za njegovo predložitev. Ključno vprašanje priprave rebalansa za letošnje leto je bilo, kako doseči fiskalni cilj, ki bo omogočal načrtovani primanjkljaj pod 3% bruto domačega proizvoda oziroma milijardo in 72 milijonov evrov.

Slovenija je v zvezi s pričakovanim primanjkljajem dala zavezo in pričakuje se, da bo to znižanje prepričljivo pod 3%. Ob sprejemanju proračuna ki se sprejema za dve leti, je bila napoved gospodarske rasti drugačna, kot se je realizirala zdaj. Odločitev Vlade glede predolga rebalansa je v smeri zmanjšanja odhodkov proračuna. Cilj Vlade je doseči

dogovor, v katerem se bodo ključni sindikati odrekli temu, da bi predlog rebalansa in zakon za uravnoteženje javnih financ postal predmet referendumske presoje. Direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj je v nadaljevanju na kratko predstavil splošno gospodarsko sliko za leto 2012, v katerem so se gospodarske razmere spremenile. Poročevalci zainteresiranih delovnih teles, in sicer Odbora za zunanjo politiko, Odbora za zdravstvo in Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, so na seji predstavili mnenja, ki so jih k rebalansu sprejeli na svojih sejah. V razpravi o predloženem rebalansu so člani odbora iz vrst opozicijskih poslanskih skupin opozorili, da za način reševanja gospodarske krize in zmanjševanja primanjkljaja v Sloveniji Vlada ni izbrala prave poti, saj ukrepi posegajo le na odhodkovno stran proračuna, in to predvsem na področje šolstva ter socialne zaščite. Primanjkljaj je razlika med prihodki in odhodki, zato bi bilo primerno vplivati in sprejemati ukrepe na obeh straneh proračuna, tako kot so to naredile nekatere druge članice Evropske unije. Menijo, da je predlog rebalansa nedodelan ter ob tem opozorili na problem projekcij za naslednja leta, saj menijo, da niso realne. Obstaja več pravih poti za spodbujanje gospodarske rasti in ena bi lahko bila tudi uporaba fiskalne politike kot enega od stebrov ekonomske politike ali pa dvigati raven javnih investicij na energetskem, infrastrukturnem in okoljskem področju, ki bi lahko pozitivno vplivala na gospodarsko rast. Treba bi bilo tudi pozitivno vplivati na domače povpraševanje in ne samo varčevati. Problem je, da se z varčevalnimi ukrepi posega v socialno zaščito ljudi. Opozorili so tudi na pomemben vpliv pokojninskega sistema, na dolgoročno vzdržnost javnih financ ter na pomembno vlogo slovenskih bank.

V razpravi ob predloženem rebalansu so člani odbora iz vrst koalicijskih poslanskih skupin povedali, da je predlog rebalansa realen in da pričakujejo, da bo pozitivno vplival na javnofinančno situacijo. Rebalans in Predlog zakona za uravnoteženje javnih financ je treba sprejeti hitro, saj je skoraj že polovica leta 2012 mimo in Slovenija z vsakim dnem brez ukrepov izgublja sredstva. Odbor se je opredelil do vloženih amandmajev kvalificiranih predlagateljev, vloženih v skladu s 166. členom Poslovnika, in v tem okviru podprl vse amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, amandmaje Poslanske skupine Pozitivne Slovenije k naslednjim uporabnikom: Okrožno sodišče v Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Krškem, Ptuju, Slovenj Gradcu in okrajnemu sodišču v Ljubljani. Odbor ni podprl nobenega od ostalih vloženih amandmajev in se ni opredelil do amandmajev, ki niso vloženi v skladu s poslovníkom.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov dajem besedo gospodu Janku Vebru.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da bi morale prioritete zmanjševanja javnofinančnega primanjkljaja temeljiti na ravnovesju med sredstvi za razvoj, socialno varnostjo in varčevanjem. Žal ugotavljamo, da v rebalansu za leto 2012 temu ni tako. Vlada breme krize prenaša na srednji sloj, minimalno obremenjuje premoženje, celo razbremenjuje kapital, drastično posega v univerze, znanost in tehnologijo in zaradi drastičnega zmanjšanja sredstev za javno upravo bodo mnogi postopki za zagon investicij zastali. In kot največja zanimivost pri investicijah – investicije v železniško infrastrukturo so ponovno na stranskem tiru. Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov rebalansa proračuna za leto 2012 ne bomo podprli. Predlagani varčevalni ukrepi v višini 818 milijonov evrov in zmanjšanje strukturnega primanjkljaja za 2 % BDP na podlagi programa stabilnosti kažejo politiko vlade hitrega varčevanja, ki bo znižalo javno porabo državnega proračuna za dobrih 350 milijonov evrov. V Poslanski skupini Socialnih demokratov obžalujemo, da si vlada ni za leto 2012 izbrala preudarne in postopne konsolidacije javnih financ, ki ne bi delovala zaviralno na gospodarsko rast. Znižanje javne porabe državnega proračuna za 350 milijonov v letu 2012 pomeni, da bo državni proračun prispeval k znižanju gospodarske rasti neposredno in posredno v višini dvakratnika znižanja javne porabe oziroma za 2 % BDP. Zmanjševanje primanjkljaja samo na račun javne porabe bo tako dušilo gospodarstvo. Pri tem se sklicujemo tudi na analizo mednarodnega denarnega sklada glede hitrega varčevanja, ki zelo ogroža okrevanje gospodarstva. Mednarodni denarni sklad je že v analizi leta 2010 ugotavljal, da fiskalna konsolidacija, enaka 1 % BDP, običajno zmanjša BDP za okoli pol odstotka v dveh letih in dviguje stopnjo brezposelnosti za približno 0,3 odstotne točke, domače povpraševanje, porabo in investicije pa zniža za približno 1 %. Iz tega sklepamo, da bodo ukrepi vlade z znižanjem strukturnega primanjkljaja v letu 2012 za 2 % BDP znižali primanjkljaj širšega sektorja države brez upoštevanja enkratnih ukrepov za 1,6 % BDP, torej s 5,1 v letu 2011 na 3,5 % BDP v letu 2012. Na podlagi takšne konsolidacije javnih financ v letu 2012, v višini 1,6 % BDP, se bo gospodarska rast znižala za 0,8 % BDP, brezposelnost pa se bo povečala za 0,48 % oziroma za 4 tisoč 800 ljudi.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da bi moralo nadaljevanje zniževanja primanjkljaja temeljiti

tudi na povečanju prihodkov državnega proračuna. Kako to doseči, smo pokazali že v prejšnjem mandatu, ko smo želeli zmanjšati sivo ekonomijo. Vendar pa je takrat danes vladajoča stranka SDS predlagala referendum na Zakon o preprečevanju dela na črno, ki bi prineslo zaposlovanje za nedoločen čas zaposlenim na črno, prav tako bi malo delo zmanjševalo sivo ekonomijo. Prav tako je tudi posledica padca pokojninske reformen povečala število upokojencev na rekordno raven. Zaradi tega je luknja v letu 2012 300 milijonov. Posledično je tudi večja luknja v zdravstveni blagajni. V Poslanski skupini Socialnih demokratov moramo poudariti, če bi bili naši zakoni sprejeti v prejšnjem mandatu, ki so padli na referendumu, danes ne bi bilo treba tako drastično zniževati javno porabo v letu 2012, treba bi bilo zgolj podaljšati interventni zakon, s katerim se zamrznejo plače v javnem sektorju do konca leta 2012 in predlagali bi višjo obdavčitev najbogatejših.

Ko pogledamo, kakšna je prihodkovna politika sedanje vlade, ugotavljamo, da je dohodninska lestvica šla v smer, ki v največji možni razbremenjuje prav najbogatejše. Zato smo v naši poslanski skupini predlagali amandmaje in tudi zakon o dohodnini, s katerim predlagamo dodatni dohodninski razred na ravni 60 tisoč evrov bruto letno, ki bo bolj obdavčil najbogatejše. S predlaganim dodatnim razredom se bi prihodki državnega proračuna povečali za približno 40 milijonov evrov. S tem dajemo možnost vladi, da na strani prihodkov pripravi milejše varčevalne ukrepe. Menimo, da je raven uvedbe dodatnega dohodninskega razreda pri 3,2-kratniku povprečne plače primerna raven obdavčitve, ker bi dejansko obdavčili najbogatejše, ki imajo plače nad 2 tisoč 700 evrov neto, teh pa je 25 tisoč v Sloveniji. Žal ugotavljamo, da vlada ne želi obdavčiti bogatejših. Naš predlog dohodninskega razreda je sicer povzela, vendar na način, da želi obdavčiti tiste, ki imajo plače, višje od 5-kratnika povprečne plače oziroma nad 3 tisoč 800 evrov neto. Teh davčnih zavezancev pa je seveda bistveno manj, nekje okoli 8 tisoč, tako da bodo tudi prihodki v proračun ne 40 milijonov evrov, ampak ocenjujemo nekje med 10 in 15 milijoni evrov. Prav tako ugotavljamo, da vlada navidezno želi obdavčiti bogatejše prek obdavčitve plovil. Dejansko pa predlaga obdavčitev vodnih plovil na način, ki bo pravzaprav prenesel priveze iz slovenskih marin v hrvaške in ne bomo dobili izplena dodatnih 250 tisoč prihodkov v naš državni proračun. Prav tako pa je vprašanje, kaj želi vlada doseči z dodatnim davkom na motorna vozila. Bogatejši se bodo obdavčevam poskušali izogniti, ker se bodo namesto nakupa novega avtomobila raje odločali za najem oziroma lizing avtomobila, zaradi česar tega davka ne bodo plačevali. Socialni demokrati menimo, če bi vlada želela bolj obdavčiti bogate, potem bi obdavčila nepremično premoženje, ki ga ni mogoče

prenesti nikamor, ostane v Sloveniji in med to premoženje zagotovo sodijo prazna stanovanja in številne luksuzne vile. Predlagan je sicer davek na premoženje, vrednim nad en milijon evrov pod določenimi pogoji, vendar je to daleč od obdavčitve, za katero bi lahko trdili, da gre za pravično razdelitev bremen krize. Tudi predlagano znižanje davčnih stopenj davka od dohodka pravnih oseb z 20 % na 18 %, vključno s povečanjem davčnih olajšav, bo davčno obveznost za leto 2012 znižalo za 170 milijonov evrov. Kapital se torej razbremenjuje za 170 milijonov evrov. V letih 2013, 2014 in 2015 pa bo po tem predlogu davčna stopnja vsako leto nižja še za eno odstotno točko, kar pomeni, da bo v vsakem nadaljnjem letu manjši prihodek v proračun še za dodatnih 32 milijonov evrov ali skupaj v vseh teh letih do leta 2015 bomo imeli za 266 milijonov prihodkov manj v proračunu zaradi znižanja obdavčitve kapitala. To je karakteristika davčne politike aktualne vlade. Najbolj žalostno je, da bo vlada teh 266 milijonov evrov z nižanjem davkov zapravila, ne da bi dvignila gospodarsko rast in ne da bi odpravljala brezposelnost. Če bi za ta znesek denimo povečali investicije države, bi dvignili gospodarsko rast že letos in že letos bi lahko govorili o zagotavljanju novih delovnih mest. Vsekakor pa ugotavljamo, da podjetja ne bodo šla v dodatne investicije, kljub temu da se jim niža davčna obveznost ali povečajo davčne olajšave. V razmerah, ko se naročila zmanjšujejo, podjetja tudi zmanjšujejo proizvodnjo in krčijo dejavnost. Zaradi tega se ne odločajo za nove investicije in tudi analiza Ministrstva za finance o učinku zmanjšanja davčne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb s pomočjo modela splošnega uravnoteženja kaže minimalen učinek na vse elemente bruto družbenega produkta. V teh negotovih razmerah Socialni demokrati menimo da bi bilo bolje, da država gospodarstvo direktno spodbuja s subvencijami za investicije v tehnološko opremo in z razpisi za razvojne projekte podjetij. Glede na vsebino rebalansa ugotavljamo, da rebalans krči subvencioniranje podjetij, krči sredstva za razvoj, zaradi tega pričakujemo, da bo Slovenija povečala razvojni zaostanek v primerjavi z Evropsko unijo, in to je izjemno zaskrbljujoče.

Socialni demokrati ocenjujemo, da bo skupni učinek znižanja obdavčitve podjetij ter zniževanja investicij in subvencij ter državnih pomoči v proračunu negativno vplivalo na okrevanje gospodarstva, za katerega vemo, da je prezadolženo. Menimo, da bi resnično morala vlada ohraniti ali celo povečati subvencije za spodbujanje podjetij. Prezadolžena podjetja si brez davčnih pomoči ne bodo opomogla in nekatera tudi ne bodo mogla obstati. Že podatki Banke Slovenije kažejo, da je le ena tretjina podjetij sposobnih odplačevati svoje kreditne obveznosti. Znižanje sredstev za investicijske odhodke in investicijske transferje v rebalansu proračuna bo zelo negativno vplivalo na

gospodarsko rast, zaposlenost in obstoj nekaterih podjetij. Še posebej moramo pri tem opozoriti na drastično zmanjšanje sredstev za razvoj železniške infrastrukture. V letu 2012 so bili načrtovani projekti skupaj v višini 136,2 milijona evrov, v rebalansu je predvidenih samo 47,3 milijona evrov, torej gre za znižanje za kar okoli 89 milijonov evrov. Mislim, da je povsem jasno, da brez ustrezne železniške infrastrukture ne bo gospodarskega razvoja. Če naredimo primerjave z najboljšimi državami, z boljšimi gospodarskimi obeti, imajo višje primanjkljaje, ker se te države zavedajo, da je treba spodbujati gospodarstvo, ne pa samo varčevati. Avstrija bo ob 0,6 % gospodarski rasti recimo ustvarila 3,6 bruto družbenega produkta visok primanjkljaj, kljub temu da ima zadolženost podjetij med najnižjimi v Evropski uniji.

Socialni demokrati želimo tudi poudariti, da bi okrevanje gospodarstva v obdobju 2009/2011 lahko bilo veliko hitrejše, vendar pa je gospodarska rast dodatno upadla zaradi posledic napačne ekonomske politike takratne vlade Janeza Janše, ki je pregrevala gospodarstvo. Že od začetka leta 2005 je gospodarska rast temeljila na povečanem zadolževanju. Najbolj izrazito se je bruto zunanji dolg povečal v letu 2007 – za dobrih 10 milijard evrov, kar pomeni, da je 6,8 % gospodarska rast bila na zelo nezdravih temeljih. Celotni zunanji bruto dolg se je v mandatu prejšnje vlade gospoda Janše povečal s 15,3 milijarde evrov na 39,2 milijarde evrov. Se pravi, da se je v celotnem mandatu takratne vlade Slovenija zadolžila v tujini za skoraj isti znesek, kot se je Slovenija zadolžila od osamosvojitve do konca leta 2004.

S ponovnim nastopom te vlade se predlaga hitra konsolidacija javnih financ v letu 2012 ter v letu 2013. Vlada v večji meri varčuje brez tega, da bi upoštevala stanje v gospodarstvu. S tem pa bo vlada in koalicija povzročila izgubljeno desetletje, ker se bo gospodarstvo precej počasneje pobiralo, kot bi se sicer lahko. Vladno strategijo hitrega in velikega varčevanja Socialni demokrati razumemo tako, da to počnejo zgolj zaradi tega, ker želijo biti vsečni Evropski komisiji in lastnikom kapitala oziroma finančnim trgov. Če pogledamo, kakšna je usmeritev vlade na odhodkih v predlaganem rebalansu: če skupaj združimo politiko visokega šolstva, znanosti, tehnologije in informacijske družbe ter politiko podjetništva in konkurenčnosti, ugotovimo, da je bilo v letu 2011 namenjenih za razvojni preobrat sredstev v višini 886 milijonov 798 tisoč evrov oziroma 2,84 % bruto družbenega produkta. V letu 2012 bo znižanje sredstev za ta namen na vsega 2,13 % bruto družbenega produkta oziroma na 758 milijonov 376 tisoč evrov ali na raven iz leta 2008.

Mislim, da je jasno, da v primeru, če želimo zmanjšati razvojni zaostanek, bi morali ta sredstva povečevati, ne pa zmanjševati. Če bi vlada želela paziti na gospodarstvo, ne pa da ga

poskuša zadušiti, bi morala ohraniti višino sredstev za raziskave in razvoj, vlaganja v izobraževanje ter ohranitev višine sredstev za aktivno politiko zaposlovanja. Žal vladni predlogi sredstva za vse te omenjene ukrepe znižujejo.

S Predlogom rebalansa za leto 2012 skupaj s Predlogom zakona o uravnoteženju javnih financ za področja, ki so v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, lahko sklepamo, da se Slovenija odreka tisti prihodnosti, ki naj bi temeljila na znanju. V primerjavi z realizacijo leta 2011 se namreč sredstva zmanjšujejo za več kot 260 milijonov evrov. Zmanjšanje proračunskih sredstev in drugi ukrepi, ki jih predvideva vlada na področju izobraževanja, znanosti in raziskav, bodo dolgoročno zavrli intelektualni potencial slovenske države, institucije, ki programe izvajajo, pa bodo pahnili na rob preživetja. Zato niso naključna opozorila strokovnjakov, ki aktualno dogajanje primerjajo z dogodki v sistemih, ki naj bi jih civilizacijsko že presegli, in se jim sama po sebi ponuja teza o napadu na intelektualno jedro slovenske družbe. Pomenljivo pa je, da se ob očitnem osiromašenju javnega šolstva napovedujejo nove, politično in gospodarsko na pol privatne visokošolske institucije, pri čemer pa je bolj ali manj jasno, da je takšno razmišljanje uprto na vladne namere.

Če pogledamo tudi ukrepe, povečevanje števila otrok v razredih, zapiranje šol, zmanjševanja dostopnosti do kakovostnega javnega šolstva in uvajanje šolnin, osiromašenje javnih univerz in drugih izobraževalnih institucij, razvrednotenje pedagoških in raziskovalnih poklicev, so le-ti del ukrepov, ki jih Vlada Republike Slovenije beleži v dokumente in jih vestno pošilja celo na bruseljske naslove. Iz vsega povedanega jasno sledi, da univerze in raziskovalni inštituti ne morejo prenesti tako drastičnega znižanja sredstev predvsem v drugi polovici leta 2012 in da bodo zato pri njih zagotovo nastale izredne razmere. "Neizplačilo plač in odhod ali priprave na odhod najboljših strokovnjakov bo ustavljalo delovni proces, nelikvidnost bo povzročala izpade storitev. Vse to bo preusmerilo pozornost in delovanje stran od pedagoškega in raziskovalnega dela z vsemi neposrednimi in posrednimi posledicami." To je misel, ki jo je izrekel dekan Ekonomske fakultete dr. Mramor.

Socialni demokrati sklepamo tudi, da bo vladno varčevanje in neuskkljenost rebalansa z zakonom o uravnoteženju javnih financ ogrozila tudi delovanje mnogih agencij, inštitutov ter drugih posrednih proračunskih uporabnikov zaradi sprejetih kompromisov. Žal se je vlada odločila za strategijo varčevanja in zmanjševanja primanjkljaja, ki bo najbolj boleča za ljudi, predvsem za srednji sloj. Politično preračunavanje vlade in neizvedba naših zavrnjenih strukturnih reform obsoja Slovenijo na izgubljeno desetletje nizke gospodarske rasti in vedno večje brezposelnosti.

Zaradi tega Socialni demokrati ne moremo podpreti škodljivega rebalansa in prehitrega in napačno usmerjenega varčevanja v teh dveh dokumentih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu poslanske skupine Državlanske liste ima besedo gospod Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, in lep pozdrav vsem skupaj!

Pred nami je odločitev rebalansa proračuna za leto 2012. Vemo, da predvideva ta rebalans 9 milijard porabe in približno 8 milijard prihodkov.

Hudo in povsod je bilo treba pritisniti in veliko naporov je bilo vloženi, da je prišlo do teh 9 milijard porabe, povsod, na vseh področjih, od plač do materialnih stroškov, največ na investicijah. S težavo so verjetno ministri ugotavljali, kako bomo s tako zmanjšanim obsegom denarja sploh lahko zagotovili normalno funkcioniranje države. Pa vendar. Naredili so predlog, ki smo ga na odboru nekoliko dopolnili, popravili in ta je pred nami. Prav je da ga sprejmemo, zato bo Državlanska lista ta predlog podprla.

Kaj pa me pri tem moti? Moti me to, že v lanskem letu sem predlagal, pa tudi zdaj se mi zdi, da bi morali pritisniti še malo bolj. Ne se orientirati na 3 % primanjkljaja in še vedno ustvariti eno milijardo evrov primanjkljaja. Poglejte, leta 2008 smo plačali za obresti 336 milijonov evrov, leta 2009 488, leta 2010, pravzaprav za eno leto sem zamaknil, 526 milijonov evrov, za letošnje leto ugotavljamo, da bo strošek obresti 700 milijonov evrov, kar pomeni, da se skupna zadolžitve povečuje, pogoji zadolževanja se poslabšujejo in znesek za obresti, ki ga moramo dati. 700 milijonov evrov je kar nekaj denarja, če bi ga prestavil v vse te amandmaje in vse te poskuse, ko smo krčili porabo. Pa vendar bo tudi ta dodatna milijarda zadolžitve prinesla novih 70 milijonov v naslednjem letu pa mogoče še kaj več. Vendar upamo, da bomo s tem, če se bomo dejansko tako odločili, vseeno postali verodostojni v Evropi, da bodo verjeli, da smo le obrnili trend v pravo smer.

Moti me še ena stvar. Po eni strani zelo pozitivno ocenjujem pristop in pogajanja glede varčevalnih ukrepov s socialnimi partnerji, z vsemi, in vedno sem pozival, da dajmo se zavedati, da to enostavno moramo narediti. Ne razumem nekaterih, predvsem parlamentarnih strank, ki na vse pretege in na vse načine govorijo, saj imamo dovolj časa, dajmo se dogovoriti, dajmo pripraviti nove programe, dajmo narediti analize za pet let naprej. Seveda mi nimamo veliko časa. Mi se moramo hitro odločiti in sem zelo vesel, da se je našlo le neko relativno soglasje tudi s socialnimi partnerji, ki so

doumeli in upam, da bomo počasi vsi doumeli, da nimamo izbire, da moramo to narediti.

Če se doma preveč zadolžimo, moramo vedeti, da v naslednjem obdobju bomo manj porabili, bomo morali manj porabiti, če se ne bomo mogli več zadolžiti. Jasno je. Pri tem pa sploh ne govorimo in nihče še ni govoril o teh 17,6 milijardah evrov kredita, zadolženosti države, da bo treba tudi te kredite nekoč vrniti, da bo treba še zmanjšati ta obseg.

Slišal sem razpravljavca pred menoj, ki se je zelo opredelil na to, kako neumno se obnašamo, ko hočemo z varčevalnimi ukrepi doseči neke ukrepe in da bi morali več delati na tem, kako povečati prihodke v proračun. Jaz se s tem seveda strinjam. Vesel sem, po moji oceni so dovolj racionalno načrtovani ti prihodki, niso prenapihnjeni, bodo taki, kot so načrtovani. Vemo, da smo nekatere ocene bistveno zmanjšali na strani prihodkov, 185 milijonov evrov na dohodnini, 235 milijonov evrov na trošarinah in upam, da se bodo pa te dejansko na prihodkovni strani uredile in mogoče bomo dosegli še celo kaj boljši rezultat, kot je pa minus 3 % v tem letu.

Pa vendar, mi se moramo zavedati tega, tukaj bi mogoče dodal nekaj besed, ki sem jih slišal iz predhodne razprave. Mi smo imeli leta 2008 javno porabo 44,2 %, v letu 2009 je bilo skupno v vseh štirih blagajnah porabljenih 49 % ustvarjenega BDP, leta 2011 je bilo tega 50,9 %, več kot pol smo porabili v javnem sektorju za opravljanje funkcije države in vsega tega. Porabili smo 18 milijard in 189 milijonov evrov, ustvarili pa 35 milijard 630 milijonov evrov BDP. Saj je jasno, kako globoko in kako hitro gremo in kako nam nič ne pomaga, če se izgovarjamo in iščemo tisoč variant, kako naj bi varčevali, kako bi naprej peljali ta prevelik obseg javne porabe, kako bi to dosegli, na kakšen način. Spomnil sem se na neko šalo, pa bi jo povedal za malo sprostivte: Škotov sinek prileti iz šole ves zadihnan in premočen in pravi ati: "Ja, kaj si pa delal, da si tako utrujen?" Pa sin odgovori: "A veš kaj, celo pot sem tekkel za šolskim avtobusom, pa sem prihranil 5 penijev." Ata pa pravi: "Ti bedak, zakaj nisi tekkel za taksijem, pa bi veliko več prihranil?" To je kdaj smisel in dejansko poanta naših razprav, ki so popolnoma nesmiselne. Zato je jasno, da je treba te stvari sprejeti. Da jih je treba čim prej sprejeti in najti eno soglasje pri teh stvareh, ki so pomembne za vse državljane. S tem se ne moremo igrati.

Jaz sem napisal junija v lanskem letu, ko se je delal rebalans prejšnje vlade, in tudi na odboru sem citiral sebe, ko sem rekel: "Za božjo voljo, dajmo enkrat dojeti resnost situacije in stopimo skupaj in potegnimo ta voz iz dreka, v katerem smo se znašli. Naredimo to Slovenijo bolj optimistično itd." Le zakaj se je treba vedno nekaj prepirati in vedno je treba iskati poti, da gremo drugače pri stvareh, pri katerih vemo, da ne moremo drugače in da moramo to narediti? Jaz bi tudi raje videl, da bi imeli v proračunu

investicijski zagon, da bi imeli ne vem kakšna večja sredstva za ta namen, vendar to so koraki, ki jih bo nujno treba narediti v prihodnje.

Jaz mislim, da je ta proračun začetek neke zgodbe, da je zavedanje situacije in skupna odločitev, da moramo začeti varčevati, kajti to je eden, na žalost, od predpogojev, da si lahko sprostimo možnosti za razpravo, kako povečati naš BDP, kako povečati gospodarsko rast, kako ustvariti več. Veliko smo zamudili, vsa Evropa nas prehiteva. Za božjo voljo, dajmo tudi glede tega fiskalnega pravila, tudi glede ukrepov v tem zakonu o uravnoveženju javnih financ, ki nam daje podporo oziroma nekaj napišemo v proračun, potem je pa treba to zakonsko urediti. Posega res v 45 zakonov in mogoče je kakšna stvar tudi sporna. Pa, za božjo voljo, ne iskati, kot sem nekje rekel, las v jajcu! Vemo pa, da je namen dober, da so se upoštevale vse stvari, da se je poskušal najti način, da ta stvar začne delovati hitro. In upoštevalo se je veliko pripomb. In to je ena od velikih stvari, ki smo jih dosegli.

Koraki, ki jih je treba narediti za povečanje blagostanja, za povečanje gospodarske rasti, so pa pred nami. Morali bomo še marsikaj narediti in marsikaj spremeniti, tako v svojih glavah kot tudi v svojih dejanjih. Imamo celo vrsto raznih specifik, ki nas oddaljujejo od teh problemov. Slišali smo, da smo se zadolževali – ni se država zadolževala, takrat so se zadolževale banke, ob preohlapnem nadzoru centralne banke in ob dajanju kreditov ter preohlapnem zavarovanju ostalih vlog v bančnem sistemu, ker smo tako z lahkoto in tako neodgovorno dajali ogromne kredite za odkupe podjetij, za tako imenovano tajkunizacijo. Ta denar ni naredil tistega, za kar je bil namenjen. Če si denar izposodiš, pa ga ne vrneš na primeren način, ti ta investicija ne poveča prihodka, ki si jo s tem denarjem ustvaril, in prideš v težave. In ta denar za odkup podjetij ni niti malo povečal prihodkov oziroma se je celo dodatno črpalo iz teh podjetij. To je zgodba zgrešene privatizacije in napak, za katere upam, da jih ne bomo ponavljali. Te banke so zdaj naš skupen problem. Jaz pravim, če so tako neodgovorno dajale kredite podjetjem, tajkunom, raznim finančnim holdingom, potem se naj potrudijo, ne pa da vsi zbežijo iz teh bank. Naj se potrudijo, da ta denar dobijo nazaj! Naj se potrudijo, če so prevzeli lastninske deleže v podjetjih, da bodo z njimi tudi upravljali in skozi upravljanje teh lastniških deležev dosegli rezultate oziroma povračilo svojih vlog in kreditov.

Imamo celo vrsto zadev, ki so nam poslabšale situacijo. Imamo pa tudi veliko priložnost, ker si kot majhni lahko poiščemo druga tržišča, druge stvari, seveda če bomo uspeli nekoliko izboljšati svojo konkurenčnost. Tu moram pozdraviti, kljub negodovanju na marsikaterem področju, da smo že sprejeli nekatere ukrepe za spodbujanje oziroma izboljšanje konkurenčnosti. Na primer, dvig investicijskih olajšav za podjetnike in podjetja.

Kljub temu da je govora, koliko smo s tem zapravili, mislim, da to ni zapravljen denar, da se bodo te olajšave, ko bodo ljudje plačevali manj davka in investirali na tak način denar, ki so ga že zaslužili v svojih programih, v dodatne programe, bo to povsem druga zadeva. Je pa res, da smo na področju konkurenčnosti zelo ubogi in stalno padamo. Eno velikih bremen je bilo, ko je ta država bila vedno bolj pogoltna in je požirala vedno večji delež BDP in ni obstajalo dovolj možnosti za razvoj podjetij. Druga stvar pa je v nas samih, v tradiciji, v zgodovini. Naša konkurenčnost, naša produktivnost v javnem sektorju in v zasebnem sektorju je na žalost še veliko nižja, kot kažejo evropske analize. Mi naredimo veliko, veliko premalo, zaradi tega imamo take plače. Velikokrat sem rekel v podjetjih, kjer sem preživel večino svojega delovnega časa, če bi mi delali enako kot v tujini, z enako produktivnostjo, z enakimi stroški, pod enakimi pogoji, potem bi imeli tudi plače enake, brez skrbi, imeli bi enake plače. Potem sem pa šel na drugo stran in našteval, zakaj in kje. Trikrat, štirikrat v življenju sem bil v podjetjih, kjer smo v treh letih dvignili produktivnost za 100 do 150 %! Podvojili, naredili enkrat več! V čevljarskem podjetju pa, saj smo dobri, saj delamo bolj kot kjerkoli na svetu, saj dosegamo najboljše normative, ljudje so pridni. Res so pridni, tisti, ki delajo. Jaz sem pa rekel: "Za božjo voljo, zakaj pa mi naredimo, če upoštevamo vse zaposlene, primerjalno tri pare čevljev na zaposlenega, v Nemčiji ali pa Italiji pa petnajst parov naredijo? Kaj za boga je pa tukaj narobe?" Potem sem pa začel naštevati. Naše normative je bilo stalno treba popravljati za pol ure, čas malice. Ugotovljamo, da je ogromno ljudi sedelo po pisarnah in premetavalo papirje, ogromno je bilo režije. Mi smo v nekaterih podjetjih to režijo zmanjšali, ne da bi koga odpustili, za polovico in več. Ljudi smo premestili v proizvodnjo in smo s tem povečali, dobili toliko več minut. Gledali smo stroške nabavnih materialov, gledali smo vse neumne stroške, ki smo jih imeli pa plačevali v podjetjih, jih črtali in praktično prišli do tega, da se je podjetje brez kreditov oziroma celo obratno, v podjetjih, kjer sem bil, smo morali vračati stare kredite, ne da bi dobili kakšne nove kredite. In vse to je bilo treba dobiti iz večje kvalitete gospodarjenja in poslovanja.

To moramo narediti v naših podjetjih in v naši državi. V podjetjih, kjer zagotavljajo višjo gospodarsko rast in naše višje blagostanje, je veliko prostora, še vedno je veliko rezerv. Nikoli in nikdar nismo podjetniki zahtevali od države, da nam daje nekaj, kar ni primerljivo po svetu. Rekli smo: "Za božjo voljo, dajte nam enake pogoje za gospodarjenje, kot jih imajo v drugih državah sveta!" Se pravi enostavno in hitro državo pri preprečevanju birokratskih ovir in vsega tega in naklonjeno podjetnikom, kar pri nas še zdaleč ni. Mi imamo birokracijo samo zase za druge načrte.

Druga stvar so stroški dela. Mi bi lahko imeli 100 tisoč zaposlenih več, na primer, če bi v

delovnointenzivnih branžah zmanjšali davek, kaj jaz vem, drugi davek na plače, pa nobeden od gospodarstvenikov ne izračuna, zakaj je propadla vsa ta delovnointenzivna branža. Seveda se trendi zmanjšujejo, seli se proizvodnja, ampak to bi se lahko dogajalo počasi. Pri nas v Žireh v Alpini je praktično tisoč 600 ljudi, ko se je podjetje nadaljevalo in živel, so počasi odhajali v pokoj, ni bilo nobenih velikih izgub delovnih mest. In podobno bi bilo lahko tudi v drugih podjetjih. Mi pa smo šli na te uboge plače s takšnimi procenti, da je groza. Nikjer na svetu ni takšne obdavčitve dela, še posebej ne v višjih razredih, pa tudi v nižjih je preveč. Mi vemo, da praktično v povprečju delavec v višjem razredu ne dobi niti 20 % tistega, kar plača delodajalec. Imamo celo vrsto različne birokracije. Jaz sem našel v podjetju, zdaj smo pa nekje uspeli, kaj jaz vem, v Muri, ja hudirja, ali smo res pozabili plačati 6 % za tistega, ki je imel premalo zaposlenih invalidov. Pa grem pogledat, saj tistega je bilo 600 tisoč evrov. Jaz sem preračunal, da je bilo namesto 120 invalidov 60. In moraš za tistih 60 plačati celo minimalno plačo. In še bi lahko našteval. Pa hodijo inšpektorji, delamo razne analize, kako je s temi delovnimi mesti, ali so prav osvetljena in zahtevajo od podjetij ogromno vlaganja, ogromne investicije, ki jih nikjer na svetu ne počnejo in tako naprej. Vse naredimo za to, da imajo ta naša podjetja večje stroške, kot je treba. Nekatere stvari bo morala spremeniti država, ne pa dajati denarja. Jaz sem v svojem predlogu, ki sem ga naredil junija lani, rekel, da je treba subvencije države v gospodarstvu zmanjšati oziroma skoraj ukiniti, in tudi bankam. Le zakaj, nobenega učinka ni bilo od tega, ljudje so se samo razvadili. Jaz vam povem primer, ko sem prosil, nemogoče situacija, izguba trgov, nemogoče, velika zadolženost podjetja, pol trgov se je izgubilo, pol premoženja se je izgubilo v bivši Jugoslaviji, izgubili smo trge Rusije. Govorim daleč nazaj. Hočem povedati, kaj se dogaja. Izgubili smo trge, kjer smo zaslužili trikrat več na enoto proizvoda, kot smo z izvozom na zahod. K sreči smo imeli velik izvoz na zahod. Povečati smo morali svoje naročila in aktivnosti na zahodnih trgih, ki so ostali, in tam prodati ter preživeti s trikrat nižjim zaslužkom na enoto proizvoda, kot je bilo prej. Pri tem pa smo prosili državo za subvencije, da nam pomaga. Nič nismo dobili. Potem sem že skoraj obupal kot direktor, potem pa sem rekel, da je mogoče bolje, da nismo nič dobili. Pljunili smo v roke in začeli delati.

Treba je to podpreti. Iti moramo naprej. Skupaj moramo delati v dobro vseh nas in ne biti preveč pametni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospodu Starmanu. Dober dan vsem skupaj!

Za predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke pa prosim gospoda Romana Žvegljča.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani! Vsem skupaj lep dober dan!

Po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke je danes zgodovinski trenutek. Takšnega varčevalnega proračuna oziroma rebalansa proračuna Slovenija še ni imela. Če pogledamo skozi zgodovino, praktično ni bilo nobenih resnih težav s področja javnih financ. Po začetnem šoku ob osamosvojitvi je naše gospodarstvo vse do leta 2008 raslo po zmernih stopnjah rasti. Konstantno so se višali tudi prihodki v proračun, tako da smo odhodke ves čas ustrezno prilagajali. Večjih šokov, katastrof ali drugih nepredvidenih dogodkov ni bilo. Tako praktično ni bilo nobenih težav. Celo razvadili smo se, tako da po 18 letih praktično na tem področju ne more biti nič narobe. No, pa je še kako šlo.

V Slovenski ljudski stranki podpiramo ta rebalans proračuna. Podpri bi tudi ostrejšo verzijo, saj moramo izhajati iz logike, da je lahko naš življenjski standard natanko takšen, kot si ga lahko privoščijo naše gospodarstvo. Vsaka anomalija oziroma odstopanje od tega osnovnega koncepta, ne samo, da se enkrat nekeje pozna, še več. Šok ob streznitvi je takrat še večji. Če to ponazorim na primeru. Recimo, da sem v letu 2008 in pri svojem delu dobro zaslužil. Kupim si mercedesa na lizing, vsak mesec plačam visok obrok. Potem pride določena nepredvidena situacija, delodajalec mi zmanjša plačo za 15, 20 %. Seveda jaz se ne dam kar tako. Še vedno vozim svoj prestižni avto. Ne želim se odpovedati svojemu standardu. Prvo leto odplačevanja lizinga bi verjetno še šlo. Malo bi si sposodil, malo bi preložil v drugo leto, kakšni malenkosti bi se odpovedal in tako naprej. Verjetno drugo leto bi tudi še zdržal. Še bi si sposodil, na banki povečal limit, vzel nekoliko dražji kredit. V tretjem letu bi se mi to že kar krepko poznalo v vsakdanjem življenju, kajti zadolžen bi bil do vratu, zmanjkovalo bi mi razpoložljivega dohodka za tekoče potrebe, praktično za normalno življenje. Četrto leto bi zagotovo prišla lizinska hiša in mi ga vzela – mercedesa. In prav tak primer je država Slovenija. Leta 2008 nas kriza ujame nepripravljene. To si je treba priznati. V zelo kratkem času sledi močan padec BDP. Če se vrnemo nazaj k primeru. V prenesenem primeru se nam zniža plača, vendar mi kot država še vedno vozimo mercedesa. Še več. Kupovali smo še dodatno opremo, saj je bil praktično vsak proračun na odhodkovni strani večji od prejšnjega. Mi se takrat nismo odpovedali svojemu standardu, navkljub popolnoma spremenjenim gospodarskim razmeram smo živeli praktično enako kot doslej. Država je vsako leto vzela še nekaj kreditov. Slovenija je bila takrat še izvrsten plačnik in nizko zadolžena. Navkljub slabim razmeram na finančnih trgih smo dobili denar. Cena – drobiž, vsako leto dve milijardi evrov. Takrat se seveda ni govorilo o velikih investicijah, ki bi potegnile gospodarski cikel,

potegnile slovensko gospodarstvo iz krize in podobno. Ne. Takrat smo zagotavljali enake plače in ohranjali vse obstoječe pravice, tiste pravice, ki smo si jih že leta 2008 dokaj težko privoščili. Po slabših rezultatih slovenskega gospodarstva pa je to postalo praktično nemogoče. Pa poglejmo naprej v realno situacijo. Kaj je varčevanje? To je postopek, ko porabiš manj, kot imaš, in daš nekaj na stran. Slovenija tudi po sprejetju tega rebalansa ne bo nič privarčevala, se pravi naš pujs bo ostal še kar naprej prazen. Še vedno bo proračunski primanjkljaj okoli 3 % BDP ali, če se izrazimo v številki, dobro milijardo evrov. Navkljub ukrepom, katerim se v zadnjih mesecih tako krčevito nasprotuje, bomo še vedno zapravili milijardo več, kot praktično imamo. Ali bi želeli da ta vlada res varčuje? Potem si zamislite, da vse te ukrepe, ki jih imamo danes na mizi, še dvakrat bolj zaostrimo kot do zdaj. Znižamo plače za 20 %, sredstva za socialno varstvo prav tako, sredstva za šolstvo. Ali bi si to želeli?! Predvidevam, da ne. Vendar to bi bilo pravo varčevanje. Takšne varčevalne ukrepe so morale sprejeti države, ki so potrebovale mednarodno pomoč. Pri nas, hvala bogu, še nismo v tej situaciji. Z današnjim rebalansom samo spremljamo naše finance v nek normalen okvir, da sploh pokažemo, da se zmoremo tudi samoomejevati. Zato nas bo v Slovenski ljudski stranki težko prepričati, kako izrazito drastični so v resnici ti ukrepi, ko pa si niti predstavljamo ne, kaj lahko sledi, če tega ne bomo začeli urejati takoj danes.

Še nekaj bi bilo zanimivo povedati. Investicije. Večkrat se govori o državnih investicijah, ki so gonilo gospodarstva. Ali se zavedamo, da manj kot privarčujemo pri porabi javnega sektorja, več moramo vzeti na drugih postavkah. Ali se zavedamo da vsakega pol odstotka, ko popustimo na primer pri plačah javnega sektorja, pomeni milijone in milijone evrov državnih investicij. Očitno se tega ne zavedamo, kajti veliko ljudi nas prepričuje, da ni treba nikjer vzeti, hkrati pa bi trošili še več. Če trdim, da to ni mogoče, mi ni treba biti nikakršen neoliberallec. Sem samo človek, ki zna sešteti, da je 2 in 2 štiri in ne 7, 8 ali celo več. Ob vednosti, da ta predlagana politika v zadnjih letih po vseh teh kazalcih ni obrodila prav nobenih sadov.

Danes lahko še enkrat javno vprašamo tiste največje kritike tokratnega rebalansa, tiste, ki si radi rečejo, da so pripadniki druge ekonomske doktrine. Če igramo po naših pravilih, saj smo ubrali težjo pot, torej brez dviganja davkov in dodatnih finančnih obremenitev, povejte, kako bi rešili trenutno situacijo. Dvigniti davke ni noben problem: danes napišemo odlok, jutri vsi državljani vse plačujejo dražje. Koga bo ta ukrep prizadel, če ne socialno najšibkejših, ki celoten dohodek takoj porabijo? Razen seveda, če se domneva, da ljudje z nizkimi dohodki praktično ne kupujejo drugega kot hrane. Kje so v tem scenariju

najemnine, plin, elekrika, voda, telefonija, internet?! Ali je to zastoj?! Kdo pri takšnem ukrepu varčuje?! Javni sektor ne. Vse gre bolj na račun obremenjevanja najšibkejših in slovenskih podjetij, posledično krčenja delovnih mest in neposrednega iztiskanja družinskih proračunov.

V Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da racionalizacije še ni konec. Treba se bo poglobiti tudi v delovanje sistema državnega aparata in poiskati rezerve, za katere vsi vemo, da obstajajo. Vendar tega ni mogoče narediti čez noč. Vlada potrebuje čas, nekatere ukrepe pa potrebujemo danes. Vladna koalicija se je odločila, da bo ubrala težjo pot in najprej uredila odhodke. Da, prvič v zgodovini racionaliziramo potrošnjo, takoj za tem sledijo ukrepi, ki bodo imeli srednjeročne posledice tudi na prilive v proračun, za konkurenčnost, boljše poslovno okolje, za investicije je potrebna potrpežljivost.

Vsak sadjar ve, da je sadno drevo treba vsako leto negovati. Konec zime ga je treba obrezati, spustiti v krošnjo sonce, svetlobo, če hočemo imeti vsako leto enak in kvaliteten pridelek. Če krošnje ne obrežemo, imamo sicer bujno cvetenje, vendar eno leto nič pridelka, drugo leto pa droben in nekvaliteten sadež. Vladna koalicija bo obrezala in uredila to krošnjo, ki jo lahko poimenujemo slovenske javne finance.

Pričujoči rebalans proračuna je del tega urejanja, zato ga poslanci Slovenske ljudske stranke absolutno podpiramo. Bi pa želel povedati še nekaj, nobenega iz poslanske skupine SD ni v dvorani, ampak vseeno, ko sem slišal stališče Socialnih demokratov, pa bi v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke želel dodati še to. Tudi v prejšnjem mandatu smo sprejeli interventne zakone. Leta 2009 je interventni zakon štel 9 členov, leta 2010 pa je interventni zakon štel 11 členov. Bistvo obeh zakonov je bilo usklajevanje socialnih transferjev in usklajevanje pokojnin. Torej ciljna publika, če se tako izrazim, interventnih ukrepov prejšnje vlade so bili brezposelni in upokojenci. Ni bilo ne duha ne sluha v prejšnjem mandatu o obdavčitvi bogatih, ne duha ne sluha o velikih državnih investicijah, ne duha ne sluha o kakršnikoli racionalizaciji porabe po ministrstvih, po javnem sektorju, o obdavčevanju nepremičnin, nadstandarda. Danes pa ta vlada, ki je na funkciji tri mesece, dobiva opozicijska navodila, da naj ona sprejme te ukrepe in da že zamuja. Razlika med sedanjo in današnjo vlado je danes predvsem ta, da je prejšnja vlada imela sredstva za intervencijo v gospodarstvo, saj se je pospešeno zadolževala, medtem ko trenutna vlada teh sredstev nima več, saj poceni denarja na trgih ni več. Tako je ta vlada z oblikovanjem varčevalnega rebalansa posegla v skoraj 50 zakonov, iskala rezerve povsod, pripravila progresivne ukrepe, ki najmanj prizadenejo najšibkejše. Ukrepi so

sistemske, nekateri le začasni, a so pravično porazdeljeni in vsi nosijo svoj del bremena krize.

V Slovenski ljudski stranki menimo, da je to edina in prava pot. Dragi poslanci, želim vam obilo jasnih misli, konstruktivnih besednih dvobojev, mirno kri in hladno dvorano. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Vsem prav lep pozdrav, še posebej predstavnikom Vlade in dragim kolegom!

Veljavni proračun za leto 2012 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel že v novembru leta 2010 in temelji na precej višjih ter med tem že zastarelih napovedih o rasti v lanskem in letošnjem letu. Gospodarska in finančna kriza se je v času od sprejetja proračuna pa do danes precej bolj zaostila. Zato se je pokazala potreba po temeljitem posegu v javnofinančne izdatke in prihodke. Danes je pred nami predlog rebalansa proračuna, ki znatno zmanjšuje proračunske odhodke. Rezov so deležne vse politike, ene bolj, druge manj. Zelo težko pa bi si privoščili, da bi proračun pustili takšen, kot je bil sprejet pred letom in pol, saj bi to pomenilo, da smo slabi in popolnoma neodgovorni gospodarji ter da se ne zavedamo resnosti situacije, v kateri se je znašla ne samo Slovenija, temveč vsa Evropa. Še naprej bi trošili več, kot prigosodarimo. Dejstvo je, da se z vsakim rebalansom nekomu nekaj vzame, kar zbuja nezadovoljstvo in proteste.

V Poslanski skupini DeSUS nas skrbi predvsem zniževanje postavk na področjih družinske politike in socialne varnosti brezposelnih, še posebej mladih, ki končajo študij in si zaradi nezaposlenosti ne morejo urediti svojega samostojnega življenja in ustvariti družine. Druga rizična skupina so brezposelni starejši, ki so težko zaposljivi in tako tudi ne po svoji krivdi ne morejo prispevati z lastnim delom k izboljšanju svojega finančnega stanja kot tudi prispevati v proračun in blagajne zdravstvenega, pokojninskega in socialnega sistema, ampak so koristniki socialnih transferjev, kar pa jim verjetno ne odgovarja. Posebej zaskrbljujoče je tudi stanje na področju varstva starejših oseb, dolgotrajne oskrbe doma in v institucionalnem varstvu. Bojimo se, da bo upokojencem glede na nizke pokojnine zelo otežena dostopnost do vseh teh storitev. Na teh področjih bo potrebnih še veliko razprav in konstruktivnih pogovorov za dosego sprejemljivih rešitev za te omenjene ogrožene skupine.

Vsi skupaj se moramo zavedati, da je rebalans, ki žal ne more biti všeč vsem, treba čim prej sprejeti, saj so mnogi posamezniki, službe in projekti odvisni od njega. Kot primer naj omenim program v okviru Ministrstva za

delu, družino in socialne zadeve Spodbujanje zaposlovanja in samozaposlovanja. Za ta program se letno namenja nekaj manj kot 40 milijonov evrov in je predvsem program samozaposlovanja deležen velikega zanimanja s strani državljanek in državljanov. Letos se ta postavka sicer povečuje za 7 milijonov, kar je vsekakor pohvalno, vendar pa se v tem letu program še ni začel izvajati, saj je odvisen od sprejema rebalansa proračuna. Ljudje, ki se trudijo storiti nekaj zase, začeti svoj posel, so odvisni od teh sredstev, zato ne smemo pozabiti, da je od čimprejšnjega sprejetja rebalansa proračuna odvisnih precej ljudi in da si ne smemo privoščiti merjenja mišic med koalicijo in opozicijo, temveč omogočiti, da se programi začnejo čim prej normalno izvajati ter tekoči posli normalno potekati.

V Poslanski skupini in stranki DeSUS smo skupaj s koalicijskimi partnerji prisluhnili mnogim predlogom in jih upoštevali v največji možni meri. Obenem pa so koalicijski partnerji prisluhnili tudi našim prizadevanjem za ohranitev letnega dodatka za rekreacijo upokojujencem, s podpoprečnimi pokojninami, katere so primerjalno nekje v višini, ki velja v naših ekonomskih razmerah za prag revščine. Ne pozabimo obljub, ki smo jih dali svojim volivcem, da bomo delovali konstruktivno, ne glede na strankarsko pripadnost.

V Poslanski skupini DeSUS bomo kot predstavniki odgovorne slovenske politike podprli predlog rebalansa proračuna za leto 2012, zavedajoč se, da je treba še naprej iskati kompromise, da bi bilo čim manj nezadovoljstva med vso slovensko populacijo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice poslanke, kolegi poslanci, spoštovani ministrski zbor!

Včeraj smo praznovali dan Evrope in obeležili 62 let evropske integracije, ki jo je po grozotah in ruševinah druge svetovne vojne zasnoval veliki državnik, krščanski demokrat, prvi predsednik Evropskega parlamenta Robert Schuman, eden od očetov moderne združene Evrope. Evropski projekt se je začel s šestimi članicami, sedaj jih je 27 in kmalu bo 28 držav članic, v katerih živi pol milijarde ljudi. Evropa je združena na temelju vrednot, kot so mir, svoboda in solidarnost. Dobro je, da se spominjamo preteklosti in dosežkov, treba pa se je dobro pripraviti na prihodnost. V Evropski zvezi je bilo v minulih dveh letih pri gradnji prave gospodarske in denarne unije storjenega več kot prej v desetih letih. A prihodnost nam ni dana sama po sebi, zanjo je potrebno je neprestano vlagati napore za skupno dobro, napore za duhovno in materialno blaginjo vseh državljanov. V tem duhu v imenu Poslanske skupine Nove

Slovenije izražamo globoko prepričanje in poziv vsem nam, celotni slovenski politiki, da se resnično spleča vlagati napore, da naredimo nekaj dobrega za svoje otroke, za vse slovenske otroke, za njihovo prihodnost in da obenem ne pozabimo naših prednikov, ki so ustvarjali temelje naše sedanjosti. Približno tako je v svojem včerajšnjem nagovoru ob dnevu Evrope razmišljala tudi gospa Nataša Goršek Mencin, vodja predstavništva Evropske komisije v Republiki Sloveniji. Danes smo modrejši in vemo, da se spleča vlagati napore, na primer na nočnih sejah, da se spleča poslušati sindikate in se pogajati tudi več kot sto petdeset ur, da se spleča poslušati opozicijo.

V Poslanski skupini Nove Slovenije pa tudi gojimo upanje, da podobno o vladi in o koaliciji razmišljajo opozicija, sindikati in socialni partnerji. Slovenci smo v zgodovinsko usodnih trenutkih vedno znali stopiti skupaj, Današnji trenutek je zahteven in prihodnost je odvisna od naših današnjih ravnanj. Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012, ki ga obravnavamo, si ta koalicija ni želela, sploh pa ne rebalansa, ki zmanjšuje odhodkovno stran proračuna Republike Slovenije za leto 2012, je pa nujen in je edina pot. Nismo si želeli zakona za uravnoteženje javnih financ, je pa nujen in edina pot, ki jo vidimo. Želeli smo si, da bi že v prvih devetdesetih dneh, odkar je odgovornost za vodenje države prevzela koalicija petih strank, čim prej začeli realizirati naš program, koalicijsko pogodbo, pogodbo za Slovenijo 2012–2015. Osnovni razlog za nujnost sprejetja rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012 so nerealno načrtovani odhodki in preoptimistično ocenjeni prihodki sprejetega proračuna Republike Slovenije za letošnje leto, ki je bil sprejet v mesecu novembru 2010. V sprejetem proračunu za leto 2012 so bili ocenjeni prihodki državnega proračuna za leto 2012 v višini 8 tisoč 695 milijonov evrov, novelirana ocena prihodkov za leto 2012, ki izhaja iz pomladanske napovedi gospodarskih gibanj Umar, pripravljene v mesecu marcu 2012, in predlaganih sprememb davčne zakonodaje pa znaša le 7 tisoč 942 milijonov evrov, kar je približno na ravni realiziranih prihodkov leta 2007. V sprejetem proračunu za leto 2012 so bili celotni odhodki proračuna načrtovani v skupni višini 10 tisoč 118 milijonov evrov. Proračunski primanjkljaj za leto 2012 je bil v sprejetem proračunu 2012 predviden v višini tisoč 423 milijonov evrov oziroma v višini 3,6% tedaj napovedanega bruto domačega proizvoda za leto 2012. Ob trenutno ocenjenih prihodkih proračuna za leto 2012 bi ob načrtovanih odhodkih v sprejetem proračunu 2012 primanjkljaj državnega proračuna v letošnjem letu znašal preko 2 tisoč 200 milijonov evrov oziroma bi presegel 6 % bruto domačega proizvoda. Cilj Vlade za leto 2012 je, da z rebalansom proračuna Republike Slovenije dosežemo znižanje primanjkljaja državnega proračuna v letu 2012 na raven 3 % bruto

domačega proizvoda. Za doseg tega cilja je treba z rebalansom državnega proračuna za leto 2012 znižati skupni obseg proračunskih odhodkov na raven okoli 9 tisoč 14 milijonov evrov oziroma za tisoč 104 milijone evrov manj, kot je to predvidenov sprejetem proračunu.

Poslabšanim napovedim v ocenah rasti BDP se je pridružilo tudi povečano zadolževanje Republike Slovenije v preteklih letih ter poslabšani pogoji zadolževanja na mednarodnih in domačih finančnih trgih. Kot posledica preteklih, prekomernih primanjkljajev države, ki so presegali meje od 3 % bruto domačega proizvoda, je bil za Slovenijo s strani Evropske komisije uveden postopek prekomernega proračunskega primanjkljaja. V skladu s proceduro v zvezi s postopkom prekomernega proračunskega primanjkljaja mora Slovenija primanjkljaj širšega sektorja države do naslednjega leta, torej do leta 2013, zmanjšati na raven pod 3 % BDP.

Dodaten izziv pri pripravi rebalansa proračuna je in bo predstavljala reorganizacija ministrstva in vladnih služb v skladu z Zakonom o Vladi Republike Slovenije ter Zakonom o državni upravi. Republika Slovenija ima danes najmanjšo vlado, od kar živimo v samostojni državi. Učinki ne bodo samo direktne pozitivne finančne narave, ampak bodo pozitivni tudi v smislu zmanjšanja, skrajšanja in poenostavitve birokratskih postopkov, ki so v nekaterih segmentih prinesli skoraj popolno blokado.

Pri pripravi predloga razreza odhodkov rebalansa proračuna za leto 2012 se je zasledoval glavni cilj vlade za letošnje leto, in sicer da se z rebalansom proračuna doseže, da se primanjkljaj državnega proračuna v letu 2012 zniža na raven 3 % bruto domačega proizvoda. Za doseg omenjenega cilja je treba z rebalansom državnega proračuna za leto 2012 znižati skupni obseg proračunskih odhodkov na raven okoli 9014 milijonov evrov, kar je za 349 milijonov evrov manj, glede na realizacijo v letu 2011, in za tisoč 104 milijone evrov manj, glede na sprejeti proračun za leto 2012. Z današnje perspektive se zdi povsem nerazumljivo, da je bil tukaj v tej hiši za leto 2012 sprejet proračun Republike Slovenije z 1,4 milijarde evrov večjo porabo od načrtovanih proračunskih prihodkov.

Na tej točki, gospe in gospodje, se mi zdi vredno spomniti na razpravo na Odboru za kmetijstvo, kjer je eden od mojih poslanskih kolegov pravilno ugotavljal, da se je slovenski kmet obdržal skozi stoletja, skozi vse različne družbenopolitične sisteme, ne glede na državne proračune, ki so mu bili včasih bolj, včasih manj naklonjeni. Sam pa sem dodal in ponavljam, res je, slovenski kmet je obstal tudi in predvsem zato, ker ga nikoli ni odlikoval pohlep, ker je vedel, da lahko samo toliko porabi, kot pridelal, ali z drugimi besedami, ker je slovenski kmet vedno praktical zlato fiskalno pravilo, ki je njegove odhodke omejevalo glede na letino. Morda ni bilo zapisano na pročelju kmetije, je pa

dober, praktičen in edini razumen zgled, ki bi ga morala upoštevati tudi slovenska politika.

Slovenija se v zadnjih letih oddaljuje od strateških ciljev na področju gospodarskega razvoja in blaginje prebivalstva. Padec gospodarske aktivnosti v Sloveniji od začetka gospodarske krize je bil med največjimi v evropski zvezi, kar nas je z 91 % oddaljilo na 85 % povprečne gospodarske razvitosti članic Evropske zveze, merjeno v bruto domačem proizvodu na prebivalca po kupni moči v letu 2010. Nadaljnje povečanje razvojne vrzeli pa se je nadaljevalo tudi v letu 2011. Poslabšanje gospodarskih razmer je kljub ukrepom, usmerjenim v blažitev posledic gospodarske krize na socialni položaj prebivalstva, privedel do znižanja razpoložljivega dohodka in s tem poslabšanja materialne blaginje prebivalstva. Gospodarske in socialne razmere narekujejo vzdržno konsolidacijo javnih financ in oblikovanja trdnih temeljev za oživitvev gospodarske aktivnosti, ki bo odpornejša na šoke in bo omogočila ustvarjanje novih delovnih mest.

V Novi Sloveniji trdimo, da brez konsolidacije, brez uravnoteženja javnih financ preprosto ne bo gospodarske rasti, zato je tudi povsem razumljivo, da slovensko gospodarstvo podpira vlado in koalicijo v prizadevanjih uravnoteženja javnih financ. Brez strukturnih prilagoditev se bo razvojni zaostanek poglobil, zaostrene razmere na trgu dela pa se bodo ohranjale dlje časa, kar bo znižalo kvaliteto življenja.

Ukrepi se morajo zato osredotočiti predvsem na, prvič, konsolidacijo javnih financ, drugič, ureditvi razmer v finančnem sektorju in tretjič, prilagoditvi sistema socialne zaščite, tu mislimo na pokojninski in zdravstveni sistem, sistem dolgotrajne oskrbe in načinov izvajanja javnih storitev, ki bodo v finančno in demografsko spremenjenih okoliščinah ohranili dostopnost javnih storitev, materialni standard in kvaliteto življenja vsaj na sedanji ravni. Slovenija se po gospodarski razvitosti od leta 2008 oddaljuje od povprečja držav Evropske unije, za katerim je leta 2010 zaostajala že bolj kot ob začetku izvajanja strategije razvoja Slovenije iz leta 2005. V zadnjih letih je v Sloveniji prišlo do odmika od uresničevanja osrednjega gospodarskega cilja strategije razvoja Slovenije – postati povprečno razvita država Evropske unije do leta 2013, kar ne bo le začasne narave. Razlogi za to, da po močnem padcu bruto domačega proizvoda v začetku krize ni prišlo do resnejšega gospodarskega okrevanja, izhajajo predvsem iz domačega okolja. Trenutne gospodarske in socialne razmere narekujejo čimprejšnjo vzdržno konsolidacijo javnih financ, oživitvev gospodarske aktivnosti in izboljšanje razmer na trgu dela.

Spoštovani! Slovenija je pomembna članica Evropske unije. Nismo zaprta država niti zaprta ekonomija, smo država, ki želi zgraditi stabilno socialno-tržno gospodarstvo. Zato je

pomembno, kakšne signale tudi danes oziroma ta trenutek pošiljamo v tujino. Zadnji dve leti smo govorili neresnico in dajali lažne obljube, da bomo uravnotežili javne finance. Pa jih nismo, čeprav smo se trudili. Lekcijo smo dobili in prepričan sem, da danes obstaja pripravljenost v Sloveniji za omejevanje javne porabe. Bojim se, da referendum in stavke, še preden se karkoli zgodi, ne vplivajo na dvig bonitetnih ocen Slovenije. Nekdanji poslanec in minister dr. Lahovnik opozarja, da bodo nepremišljene politične poteze in dogodki, kot je bila stavka, zvišali stroške zadolževanja, ki se bodo nepotrebno odražali v še višjih stroških za obresti, ki jih bomo v prihodnje plačevali za javni dolg. Če bo ta vladni paket ukrepov na referendumu zavrnjen, bomo poslali jasno sporočilo v tujino, da Slovenija ni pripravljena omejiti javne porabe. Slovenija je danes še v položaju, ko lahko pravočasno sprejme ukrepe in se izogne grškemu scenariju. Najbolj črn scenarij, ki se lahko zgodi v naslednjih mesecih, je, da ko država ponovno poskuša izdati obveznice na mednarodnih trgih, s katerimi bi pokrila del preteklega dolga, teh obveznic zaradi visoke tveganosti ne bo nihče pripravljen kupiti. V tistem trenutku se bomo znašli v scenariju, v katerem je danes Grčija.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo podprla rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2012 in predhodno tudi amandmaje, ki smo jih sopolodpisali. Varčevalni ukrepi, ki so neizbežni za uravnoteženje javnih financ, niso enostavni, vendar upamo vsem pogledati v oči in razložiti njihovo nujnost. Standard, ki smo ga bili vajeni trenutno, in upamo, da le začasno, ni več možen. Ne moremo več trošiti, kot pridelamo. S treznostjo in kančkom potrpežljivosti se to najbrž da razumeti. Prav za potrpežljivost s tega mesta prosim tudi državljanke in državljane. Ni enostavno, in vsakega imamo v mislih, ko odločamo o varčevalnih ukrepih. Vse to pa zaradi tega, da bomo zagotovili boljšo in stabilno prihodnost vsem, predvsem generacijam, ki prihajajo. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa vam, gospod Horvat.

V imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti ima besedo László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

Naj uvodoma poudarim, da z vidika avtohtonih narodnih skupnosti smo z delom predloga rebalansa, ki se neposredno nanaša na delovanje naše organizacije in ustanov, zadovoljni. Vlada je postopala korektno in je spoštovana načelo, da bi na področju tako ranljivih skupin, kot sta madžarska in italijanska skupnost, sleherni poseg povzročal

nepopravljive posledice oziroma škodo z vidika ohranjanja razvoja te skupnosti.

Kar se tiče stališča naše poslanske skupine do celotnega rebalansa proračuna, moram poudariti, da smo poskušali oblikovati oceni z nekoliko širšega vzornega kota. Kljub temu ne bom trošil besede za argumente, ki govorijo v prid zmanjševanju odhodkovne strani proračuna, glede na neravnovesje, ki se je v zadnjem obdobju izoblikovalo. Moramo sprejeti dejstvo, da je prvi nujni poseg pri procesu uravnovešanje proračuna smiselno zmanjševanje odhodkovne strani. Glede izbire postavk, ki se zmanjšujejo, verjetno so pogledi in stališča zelo različna in pri tem ne mislim zgolj na strankarske vidike in razhajanja. Upamo, da je večina krčitev določenih postavk, če imamo v vidu tudi uskladitve s socialnimi partnerji, v najvišji možni meri smiselno in racionalno naravnanih. V skladu s tem bo tudi šla naša podpora predlaganemu rebalansu proračuna, vključno z amandmaji, ki so bili podprti na pristojnem odboru. Sočasno pa moramo poudariti, da bi si želeli, da so ukrepi v prid pozitivnemu premiku gospodarske rasti že tudi v tej fazi bolj intenzivni.

Osebnost se ne bi v celoti omejil niti od ukrepov na področju dviga davka na dodano vrednost, vendar upam, da tudi v zvezi s tem ima vlada glede okoliščine primerne načrte. Menimo, da poleg že sprejetih zakonov treba v najkrajšem možnem času še bolj kompleksno ter prioritarno pristopiti k pripravi investicijskih programov predvsem na področju infrastrukturnih projektov ter urejanja zdravih jeder gospodarske dejavnosti, kar bo posredno nedvoumno bistveno vplivalo na prihodkovno stran proračuna. Prepričan sem, da so na tem področju še vedno rezerve, kar se tiče politične aktivnosti, brez da bi se neposredno vmešavali v usmerjanje gospodarske politike. Z vidika zaupanja državljanov v pravno državo in tudi v sedanjo politično strukturo, vključno z opozicijo, bo potrebna še bolj intenzivna nadgradnja zakonodaje, ki bo konkretno preprečevala in učinkovito sankcionirala vse morebitne zlorabe različnih tajkunskih, klientalističnih in drugih skupin ter bolj transparentno in z vidika celotnega družbenega interesa vplivala na pravičnejše delovanje finančnih ustanov.

Kot sem uvodoma poudaril, predlagani rebalans proračuna neposredno ne posega v delovanje organizacij in ustanov narodnih skupnosti, kar je pomembno in tudi z vidika širše evropske perspektive vzorno. Težave žal kljub temu tudi na tem področju obstajajo in ostajajo in jih bo treba v prihodnje temeljito proučiti ter postopno reševati, delno tudi že v okviru proračuna za naslednje leto. Žal je v okviru linearnega znižanja proračuna nekdanjega ministrstva za kulturo tudi kulturna dejavnost avtohtonih narodni skupnosti lani utrpela razmeroma veliko krčenje, kar je globoko zarezalo v narodnostno dejavnost in povzročalo več negativnih pojavov, ki jih bo treba v

najkrajšem možnem času sanirati. Tudi na področju narodnostnih medijev je precej odprtih vprašanj tako pri italijanski kot pri madžarski skupnosti. V primeru narodnostnih RTV-programov predstavlja sistemski problem, da delež sredstev iz državnega proračuna, ki skupaj s sredstvi naročnine omogoča pripravo in realizacijo programov, ni konkretno niti korektno določen na osnovi vsebinskih argumentov, temveč je vedno rezultat političnih usklajevanj, kar nekako ni prav. Po našem mnenju bi morali najti dolgoročno rešitev v predlaganem splošnem zakonu o avtohtoni narodni skupnosti. Težave drugačne narave se konstantno pojavljajo tudi v primeru edinega madžarskega dnevnika. Tudi pri italijanski skupnosti beležijo več parcialnih problemov, med drugimi tudi težave na področju financiranja ustanov, ki imajo tudi za potrebe skupnosti, ki živi v Sloveniji, sedeže v Republiki Hrvaški.

Naj omenim še opozorilo, ki ga predstavniki organizacij narodnih skupnosti stalno poudarjajo. Zaradi strukture in deleža pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti, ki so v določenem obsegu zaposleni v javnih ustanovah narodnostnega značaja oziroma službah, kjer je poznavanje italijanskega in madžarskega jezika pogoj, zmanjšana sredstva na določenih področjih, v povezavi z ukrepi, ki so usmerjeni v uravnoteženje javnih financ, živeli na narodnostno mešanem območju še posebej dotikajo in bremenijo. Zaradi tega so kljub razumevajočemu pristopu vlade in ostalih državnih organov pripadniki narodnih skupnosti v dodatno oteženi situaciji. V Prekmurju, kjer je standard in socialna raven krepko pod slovenskim povprečjem, je stanje še posebej težko.

Naj zaključim z opozorilom, da je priprava in sprejemanje proračuna in rebalansa zmeraj zahtevna naloga, ki se ga je z vidika ranljivih narodnih skupnosti treba lotiti še s posebno tenkočutnostjo. V tem primeru, vsaj tako ugotavljamo, je s strani vlade v pretežni meri ugodeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije ima besedo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Spoštovana podpredsednica, ministri, spoštovane gospe in gospodje!

V Pozitivni Sloveniji protestiramo proti takšnemu načinu dela v Državnem zboru, kot smo ga deležni v tem tednu. Pa nikakor ni problem v količini, ampak v načinu dela. Gospod predsednik Državnega zbora, ki vas na žalost ni z nami, pravnik ste, doktor pravnih znanosti, v tem tednu pa ste dopustili pravno popolnoma nedopustne stvari, pa sem to povedala še zelo milo. Sprejemati zakon, ki je bil deležen takšnega mnenja Zakonodajno-pravne službe, kot je bilo to v primeru zakona o uravnoteženju

javnih financ, je sramota za Državni zbor. Ampak, spoštovane kolegice in kolegi, za vas je vse to dopustno in prav. Še kakšen mesec nazaj ste z velikimi besedami zavračali zakone, kjer bi bilo treba amandmirati polovico členov. To naj bi bilo nedopustno, ker takšna količina amandmajev pomeni, da je zakon nedodelan, ste nas poučevali. Zdaj, ko ste vlado prevzeli vi, je to nekaj povsem normalnega. Še več, parlamentarna praksa vam daje takšne pravice, pravite, čeprav veste, da to ni res. Vaš mega zakon je potreboval amandma tako rekoč k vsakemu členu, pa to ni nič nedopustnega več za vas. Na žalost je vaš način takšen, ko vodim državo jaz, je odpustno vse, ko jo vodi kdo drug, pa je treba rušiti vse, kar nam pride na pot, ne glede na škodo, ki jo utрпи država, da v vsej zgodovini naše države takšnega zakona in takšnega rebalansa poslanci še niso imeli pred seboj. Na rebalans ste poslanci koalicije vložili amandma, ki je povedal nekako tako: "Vzamemo na vseh programih in damo na vse programe, samo ne vemo, koliko." In vi, spoštovani predsednik gospod Virant, ste to sprejeli kot ustrezen amandma. Seveda ste potem na naš pritisk ta amandma umaknili, ampak napaka je bila dovoljena in narejena. In to ste dovolili vi, gospod predsednik. Očitno za to vlado ni ne ovir in ne mej pri spoštovanju pravnih norm, nedopustno parlamentarno prakso uvajate, spoštovane gospe in gospodje.

In kljub vsem tem nepravilnostim, zmešnjavi in nedopustnim pravnim napakam smo poslanci Pozitivne Slovenije konstruktivno sodelovali na vseh odborih in vas skušali prepričati, da ta vaša pot ni prava. Ukrepi, ki ste jih pripravili, uničujejo našo socialno državo, pa verjamem, da vsi vemo, da socialna država ni samo skrb za tiste najšibkeje, ki zase ne morejo poskrbeti, je veliko, veliko več. Evropa je tisti bič, ki nam je ukazala vse to, kar delate danes, tako pravite. Mi mislimo popolnoma drugače. Ne zaradi Evrope, ampak zaradi nas samih je javne finance treba spraviti v red, vprašanje je samo, kako. Popolnoma drugače, kot ste se tega lotili vi, bi naredili mi.

Po naši oceni je treba konsolidacijo narediti na obeh straneh, odhodkovni in prihodkovni, predvsem pa je treba poskrbeti za boljše stanje našega gospodarstva. Da vaša pot ni prava, kažejo tudi izjave eminentnih svetovnih ekonomistov in konec koncev tudi evropskih politikov, saj naj bi se v mesecu juniju sprejemala dopolnitev programa za varčevanje s programom za rast. In ko bo Evropa rekla, da moramo dati več za investicije, ki pospešujejo gospodarsko rast, boste to brez vprašanj naredili, saj je to vendar zahteva Evrope. Ali ni prav to tisto, kar vam cela dva meseca dopovedujemo tudi mi?! Takrat ko boste stvari spreminjali na željo Evrope, pogledajte, kaj smo vam skušali dopovedati.

In kaj je to, kar vam skušamo dopovedati že dva meseca. Varčevanje je vsekakor potrebno, vendar mora biti varčevanje

narejeno z malo večjim občutkom oziroma malo bolj po pameti. Ko ste začeli govoriti, da boste privarčevali 800 milijonov evrov, sem vas sama večkrat opozorila, da bodo to boleči rezi v pravice ljudi. Seveda ste mi razložili, da boste zmanjšali materialne stroške in racionalizirali javna naročila, in to je to. In javna poraba bo 800 milijonov nižja. Jaz pa seveda ne vem, kaj govorim.

Danes se kaže, da sem imela, na žalost naših državljanov, še kako prav. Družina in otroci so vaša glavna tarča tega varčevalnega paketa, ki se odraža v rebalansu letošnjega leta. Otroci so 20 % naše populacije in 100 % naše prihodnosti, pravijo. Vi ste se jih lotili od samega začetka, s porodniškimi nadomestili, in vse do univerzitetnega izobraževanja. Ob tem, da si želimo biti družba znanja, vsaj upam, da je to še vedno naš cilj, uničujete naše univerze, javne univerze. Zakaj mislite, da je to dobro?! Ob uveljavljanju brezplačnega vrtca so vas bila polna usta o dobri in pametni družinski politiki in kako bo večja vključenost otrok v vrtece pripomogla k njihovem boljšemu razvoju. V tem delu ste imeli prav. Vključenost otrok v vrtece se je povečala, kar je dobro za nas in našo družbo. A glej ga zlomka, po štirih letih ste želeli ta ukrep preprosto ukiniti. Enako je bilo z brezplačno prehrano dijakov. Pred volitvami leta 2008 ste jo uvajali, danes jo ukinjate. In če dobro premislimo, s predlaganimi ukrepi popravljate veliko svojih odločitev iz preteklega mandata. Ti predlagani ukrepi predstavljajo vašo novo družinsko politiko. Kljub temu da je nekaj ukrepov s področja te družinske politike interventne narave, naj bi veljali celotno vaše obdobje.

Spoštovane kolegice in kolegi! To, kar delate danes, je vaša nova družinska politika. Lahko vam ni všeč, lahko si želite, da bi bilo drugače, ampak delate tako, in to je dejstvo. Cela dva meseca vas želimo prepričati, da moramo do konsolidacije javnih financ priti z ukrepi na obeh straneh proračuna – odhodkovni in prihodkovni, še bolj pa z višjo gospodarsko rastjo. Večina držav, ki so bolj razvite od nas, se je tega lotila na tak način. Zakaj nas vedno znova primerjate z baltskimi državami in njihovimi ukrepi? Naj bo to naš vzor?! Njihov standard in njihove pravice, upam da ne, in da bo tudi predsednik vlade Slovenijo začel primerjati z boljšimi in bolj razvitimi od nas in ne slabšimi oziroma manj razvitimi. Če želiš razvoj in več blaginje za naše ljudi, si moraš postaviti drugačne cilje, kot so vaši.

Dva meseca vam dopovedujemo, da se mora konsolidacija javnih financ zgoditi do leta 2016, in ne razumemo, zakaj morate v letu 2012 tako radikalno posegati v življenje naših ljudi, če je naš cilj znižati primanjkljaj pod 3 % v letu 2013. Lani je bil primanjkljaj sektorja države res 6,4 % bruto domačega proizvoda, če pa izvezamo od tega tako imenovane finančne transakcije, dokapitalizacije, ki jih v letošnjem letu po vaših zagotovilih ne bo, je bil primanjkljaj

v letu 2011 5,1 %. Zakaj to omenjam? Ker je to v bistvu tisto, kar moramo znižati. To pa pomeni približno 1 % letno, če želimo priti v letu 2013 pod 3 % in v letu 2016 imeti izravnani proračun. 1 % BDP pomeni 350 milijonov evrov in ne 800 milijonov, kar želite od naših ljudi vzeti vi. Popolnoma nepotrebno je vaše govorjenje, da smo v Pozitivni Sloveniji proti vsemu, kar predlaga ta vlada, in da nimamo idej, kako reševati naj javnofinančni problem. Vse smo vam povedali in dali veliko idej. Upamo pa, da ne pričakujete od nas, da bomo to tudi izpeljali.

Danes se ukvarjamo oziroma popravljamo napake preteklosti. Za velik del stanja v naši državi je kriva kriza, evropska kriza, če hočete. Marsikaj pa bi lahko naredili drugače v preteklosti tudi sami. V zadnjem Pahorjevem mandatu se je kriza najprej reševala s finančnimi spodbudami in čim več investicijami, nič oziroma malo pa ni bilo narejeno na zniževanju nepotrebni stroškov. Danes celo ugotavljamo, da te finančne spodbude, ki so nam ustvarjale primanjkljaj, niso prinesle zelenih rezultatov. Primanjkljaj in dolg pa sta seveda tukaj. V mandatu 2004–2008, to je mandat prejšnje Janševe vlade, smo zniževali davke. Temu pa ni bila ustrezno prilagojena odhodkovna stran proračuna. Takrat, ob 7 % gospodarski rasti, se je tudi ob znatno znižani fiskalni kapaciteti države dalo sfinancirati enako višino odhodkov, pravzaprav celo višjo, saj ste v vašem prejšnjem mandatu ob zniževanju davkov uvajali celo nove pravice: brezplačni vrtec, brezplačna prehrana in – največji udarec javnim financam – plačna reforma. Danes ob bistveno nižjih prihodkih zaradi padca gospodarske aktivnosti se tega seveda ne da. In smo kjer smo, in nujno potrebno je ukrepanje. Tega ne zanikamo. Oporekamo pa vam pot, ki ste si jo zastavili.

Za dogovor o ukrepih, ki vsekakor so strukturne narave in imajo dolgoročne posledice za našo družbo, si je treba vzeti čas, saj gre za velike družbene spremembe. Ne siliti z glavo skozi zid s pretvezo, da nam bo Evropa že pokazala kako in kaj, in nam bo poslala svoje oficirje, ki bodo namesto vas naredili to grdo delo. Če ljudje ne vzamejo te kazni, teh radikalnih ukrepov, sledi druga kazen. To je dvig DDV, po vaše. V vsakem primeru morajo biti kaznovani, in to za stvari, ki jih niso zakrivali ljudje, ampak dosedanja politika, vsaj zadnjih dveh vlad, in v zadnjem mandatu tudi največje opozicijske stranke SDS s pozivi in pomočjo pri zavračanju reform.

S predlaganimi spremembami posegamo v naš družbeni sistem do samih korenin. Prav, če mislite, da je to prav, skušajte nam in ljudem vsaj razložiti, kaj dobrega za našo državo ti vaši ukrepi oziroma varčevanje za vsako ceno pomeni. Kaj pomeni za naše otroke, naše družine, velike družine, otroke s posebnimi potrebami, upokojeince? Da vaši ukrepi ne prinašajo nič dobrega, kažejo javnofinančne projekcije, ki smo jih dobili. Dobili smo projekcije brez vaših ukrepov in z vašimi ukrepi. In ne

boste verjeli, javnofinančni prihodki so do evra enaki do leta 2015 z ukrepi in brez ukrepov. Kako nam lahko razlagate, da vaši ukrepi pozitivno vplivajo na našo gospodarsko aktivnost, če to po vaših lastnih podatkih ne drži?

Rebalans, ki je pred nami, ima za kakšnih 150 do 200 milijonov evrov luknje na odhodkovni strani. Kaj takšnega verjetno ne pomnite tudi tisti, ki ste tukaj 20 let. Sprejemate dokument, ki ima za 200 milijonov preizkušeno načrtovane odhodke, in to za plačilo zakonskih obveznosti in plač. Vse to boste reševali s prerazporejanjem, pravite, ob tem ko ste se vedno zavzemali, da se prerazporejanje v državnem proračunu preprosto ukine. Ponovno ena izmed mnogih vaših, ko ste govorili nekaj, danes pa delate popolnoma nekaj drugega.

V Pozitivni Sloveniji smo vam skušali pokazati, da tako kot delate, ni prav. Predlagali smo kup rešitev, ki niso bile upoštevane. Moramo pa priznati, da vsaj kakšno od njih, majhno sicer, ste pa vseeno upoštevali. Očitno ste uvideli, da so vaši ukrepi preveč radikalni in ste jih minimalno spremenili. So pa še vedno velik udarec za naše ljudi in naše družne.

Verjetno, spoštovani kolegi v koaliciji, težko verjamete, da v Pozitivni Sloveniji naši državi želimo dobro, tudi če ste na oblasti vi in ne mi. Mislim, da si tudi sami še kako dobro predstavljate in veste, kakšen bi bil vaš odziv, če bi naša vlada pripravila takšen nabor ukrepov in postopke v Državnem zboru peljala, kot jih peljete vi. Verjetno se ne bi pogovarjali o ukrepih, ampak samo še o zamenjavi vlade, predsednika državnega zbora, predčasnih volitvah in še čem. Pa ne rabite skrbite, ker mi ne bi in nikoli ne bomo delali tako, kot delate vi.

Spoštovane kolegice in kolegi! Predlagamo vam, da prekinete postopek sprejemanja rebalansa, pokrijete in zapolnitev tisto 200 milijonsko luknjo in ga ponovno prinesete v državni. To bi bilo edino pravilno. Sprejeti takšen rebalans je neodgovorno. Na koncu pa želim samo še enkrat poudariti, da v Pozitivni Sloveniji protestiramo proti takšnemu načinu dela v našem hramu demokracije. Če ta državni zbor to sploh še je. Protestiramo, zaradi uničevanja naše socialne in pravne države. V imenu ljudi pa vas, spoštovane kolegice in kolegi, prosimo, da pred glasovanjem o ukrepih in rebalansu še enkrat razmislite o tem, kar z našo državo in našimi ljudmi počnete.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in v njenem imenu mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Ministrica, ministri, kolegi in kolegice, lepo pozdravljeni!

Stanje na gospodarskem, finančnem, socialnem področju v državi je neobičajno, to

kažejo podatki. Podatki o primanjkljaju države, ki je, kot je bilo omenjeno, 6,4 % bruto družbenega proizvoda, maastrichtski kriteriji zahtevajo 3 %. Stanje na področju zadolžitve, predvsem trendi na področju zadolževanja, predvsem to, da se je dejansko javni dolg povečal v zadnjih treh letih s približno 8 milijard na 17 milijard evrov in da so obresti v letošnjem letu narasle na 750 milijonov. To seveda pomeni, da bodo te obresti plačevali prihodnji rodovi. Ni moralno s strani naše generacije, da prelagamo to obveznost na prihodnje rodove. To vemo vsi in tukaj se je treba nehati slepiti. Ni moralno seveda tudi to, da bomo s tem, če bi nadaljevali takšno politiko, povečevali te obresti ne na 700 milijonov, ampak na več, več in več. In seveda vsi vemo, kaj naredi dober gospodar. Dober gospodar posluša tako, da svoje izdatke prilagodi svojim prejemkom. In tega ta država predvsem v zadnjem obdobju in v vsem obdobju, tukaj lahko govorimo za razliko eno oziroma dveh let, ni storila. In vemo, kaj pomeni zadolževanje. Zadolževanje pomeni to, da je treba za to zadolževanje dati jamstva. In če ne vrnemo dolgov, potem bodo realizirana jamstva. Tisti, ki mu ne bodo vrnjeni dolгови, pa bo seveda prevzel ta jamstva. Te garancije pa so lahko različne. Lahko so nepremičnine, lahko je del ozemlja in lahko pri državi to pomeni tudi delno izgubo suverenosti. Zadolževanje pomeni to, da se izgublja suverenost države. To so primeri iz Latinske Amerike, to so primeri iz Afrike in v zadnjem času so to primeri tudi iz Evrope. Z drugimi besedami, fiskalno pravilo ne pomeni izgube suverenosti, ampak nadaljnje zadolževanje pomeni izgubo suverenosti. Ta rebalans proračuna, ki ga imamo danes na mizi, je prvi pomemben korak, da bomo spremenili trend in da ne bomo šli v to smer. Pomeni, da moramo najprej uskladiti javno porabo s tistim, kar dejansko ustvarimo. Če tega ne bomo naredili, se bodo trendi na področju primanjkljaja, na področju porabe in tako naprej nadaljevali. In to je ključno vprašanje danes.

Če danes govorimo o varčevalnem programu, danes po moji osebni presoji to ni varčevalni program. To je program, ki usklajuje porabo z ustvarjanjem. Mi varčujemo takrat, ko imamo nekaj več. Ko zaslužimo nekaj več, damo tisto, kar ne porabimo, na varčevalni račun. Če pa trošimo manj od tistega, kar dejansko ustvarimo, pa to seveda pomeni zmanjšanje porabe.

To je treba vključiti v ta proračun, ki dejansko pomeni, da če bo ta proračun sprejet – in jaz močno verjamem, da bo sprejet –, da se bo smer razvoja spremenila. In to je eden prvih uspehov, če želite, vseh nas, da bo država prišla v stanje, da se bodo bonitetne ocene nehale zmanjševati, da se bodo vsaj zaustavile in da se bo na tej podlagi lahko začel tudi razvoj, da bodo zaradi tega obresti manjše, da bodo zaradi tega konkurenčnejši pogoji za gospodarstvo in da bodo zaradi tega tudi na koncu državljani in državljanke imele večjo blaginjo. Poleg teh

ukrepov so seveda potrebni še drugi ukrepi in drugi pomembni koraki, ne samo na področju javnih financ, tudi na področju finančnega sistema, na področju bančništva, na področju omejitve tako imenovanega kreditnega krča. Treba je postaviti močne banke. Potrebujemo tudi ukrepe na področju konkurenčnosti, nadaljnje ukrepe na področju zagotavljanja pravne varnosti.

Temelj rebalansa je torej delna prilagoditev porabe in ta delna prilagoditev porabe je tudi, bom rekel, pospremljena z določenimi ukrepi na področju prihodkov, predvsem na področju dodatne obdavčitve tako imenovanega luksuza. In ni res, da bodo sedaj vse jahte odplule na Hrvaško zaradi dodatne obdavčitve, kajti med tem je Hrvaška močno dvignila obdavčitev jaht in je sedaj seveda vprašanje, kam bodo te jahte dejansko šle. In tudi ni res, da zaradi tega je to nek neprimeren ukrep. In ni res, da se bodo zaradi tega več kupovali avtomobili na lizing, kajti tudi lizing je obdavčen z dodatno obdavčitvijo velikih avtomobilov. Na prihodkovni strani bodo ukrepi še pripravljani, to bodo tudi ukrepi, ki bodo bolj obdavčili dividende, obresti, ki bodo bolj obdavčili kapitalske dobičke, velike nepremičnine, ki se ne uporabljajo v poslovne namene. Spremenila se bo tudi zakonodaja na področju davčnega postopka in na področju davčnega postopka predvsem v tem, da bodo dejansko tisti, ki utajujejo davke, ki ne plačujejo davke, ki ne plačujejo davke za delavce, ki ne plačujejo prispevkov za delavce, tudi javno imenovani, javno predstavljeni in tudi kaznovani. In ne nazadnje je predviden tudi skrajni ukrep, to naj bi bil dvig DDV. To je ukrep, ki je po mojem mnenju izredno negativen. In bom tudi povedal, zakaj je negativen. Ta ukrep so predlagale že nekatere druge stranke od vsega začetka in mislijo, da se lahko z dvigom DDV enostavno reši kriza, povečajo prihodki in reši kriza. Gospe in gospodje, z dvigom DDV bomo najbolj obdavčili najrevnejše, kajti najrevnejši porabijo ves svoj dohodek za nakup dobrin, tistih, ki so po 8,5 % stopnji danes obdavčene, in tistih po 20 %. 80 % za 20%. In dvig samo ene stopnje ne pomeni, da revnejši kupujejo samo izdelke, ki so obdavčeni po nižji stopnji. Hrano danes kupujemo vsi: tisti, ki so manj bogati, bolj bogati, revni, manj revni, bolj revni. Tako da to seveda ni res. Kot drugo, takoj se bodo povečale cene, povečala se bo inflacija in povečala se bo nekonkurenčnost domače ponudbe. In še nekaj je res. Ta davek je nemoralen, ker na skrit, pritlehen način obdavčuje predvsem tiste, ki imajo danes najmanj. Zakaj? Zaradi tega, ker je skrit v ceno in se ga ne vidi. In trgovci manipulirajo z njim z raznimi popusti. Z najavo – pogledajte si reklame: Danes prodajamo brez DDV in tako naprej. Tako potrošnik ne ve, koliko je dejansko obdavčen. To je sredstvo za manipulacijo s potrošniki, če gledate z moralnega vidika. In to je nepravilni davek, to je najbolj nepravilni davek, ki ga danes pozna

davčna teorija, ker potrošnik ne ve, kdaj je dejansko obdavčen. Obdavčen pa je vsak korak! Obdavčena je vsaka beseda, tako ali drugače, ki si jo pridobi. Zaradi tega je ta rešitev kot skrajni primer.

Tu lahko govorimo tudi o tem – in v Slovenski demokratični stranki to pozdravljamo –, da je prišlo do skorajšnjega dogovora s socialnimi partnerji, predvsem s sindikati. To daje temu rebalansu proračuna in spremljevalnemu zakonu tudi velik simbolni pomen. Možno se je dogovoriti. Ni res, da se ni možno dogovoriti s sindikati. In Janševa vlada se je dogovorila leta 2006 oziroma 2007 in je s sindikati podpisala tudi dogovor o socialni in družbeni ter ekonomski politiki. In sedaj smo ravno tako pred tem, da se to podpiše. Ta rebalans proračuna in ta poseben zakon sta pospremljena s tem, da se bo dejansko zgodila usklajenost med vlado in socialnimi partnerji.

Večkrat se je postavilo vprašanje, ali je treba ukrepati sedaj in zdaj. Ja, situacija je takšna, da je treba dejansko ukrepati sedaj. Menim, da je to skrajni čas, da se ukrepa. Skrajni čas glede na trende v ekonomiji, trende na finančnem področju in socialnem področju. Če ne bi ukrepali, bi socialno državo izgubili vsi. Neukrepanje ali status quo bi pomenil takrat dejansko tiranijo. In dolgo časa se ni ukrepalo v naši državi tudi zaradi volitev, tudi zaradi krize, politične in gospodarske. Zaradi tega je to skrajni trenutek, da se dejansko ukrepa.

Naslednje vprašanje, ki se tu zastavlja, je, ko govorimo o gospodarski rast, da naj država dvigne gospodarsko rast, naj ustvarja delovna mesta. Gospe in gospodje, vloga države je, da ustvari pogoje za to, da bo gospodarstvo ustvarjalo delovna mesta, da bo konkurenčno, da bo prišel tuj in domač kapital, da se bo začelo investirati. Sama država, razen tistega, kar sama zaposluje v javnem sektorju, ne more ustvarjati več delovnih mest. In javni sektor je vključen v bruto družbeni proizvod približno 15 %, 85 % bruto družbenega proizvoda države ustvari realni sektor, to je gospodarstvo. Zato pričakovati od države, da bo rešila vse, je absurdno. Morda so nekoč obstajale take države pred tridesetimi, štiridesetimi leti, ki so rekle, mi bomo poskrbeli za vse državljane. Vendar takšnih držav danes ni več v Evropi in tudi v svetu je morda še kakšna in tudi tiste ne skrbijo za državljane. To se pravi, če ne ukrepamo danes, ne bo socialne države za nikogar. Cilj te vlade in cilj vsake vlade pa je povečevanje blaginje za ljudi, vendar ta blaginja ne more rasti enakomerno, ampak se zaradi različnih razlogov, tako domačih kot tujih, trend lahko obrne in takrat je ta trend negativen.

V Slovenski demokratični stranki bomo rebalans proračuna podprli in pričakujemo, da bo Vlada Republike Slovenije naredila tudi nadaljnje korake v smeri izboljšanja pogojev gospodarjenja, v smeri zagotavljanja večje pravne varnosti in tudi v smeri, da bo prišlo v Sloveniji do večjega investiranja. In investirali

bodo podjetniki. Ni država tista, ki je najbolj pametna, da ve, kaj, kako, kje investirati. Niso državni uradniki bolj pametni, da bi dejansko dali subvencijo v to in to podjetje, v to in to dejavnosti ali v to in to panogo. Podjetniki so tisti, ki bodo ustvarjali, ki bodo povečevali blaginjo, ki bodo povečevali bruto družbeni proizvod. Vloga države je zgodovinsko gledano v sedanjem obdobju zelo velika, različnih držav, tudi če gledamo primerjalno, veliko večja, kot je bila v preteklosti. Vendar vloge države ni podjetništvo, ampak je vloga države ustvarjanje pogojev za podjetništvo. In ta rebalans proračuna je signal podjetnikom, je signal mednarodnim finančnim institucijam za to, da se v Sloveniji stvari spreminjajo in spreminjajo na bolje. In to bo prineslo večjo blaginjo za ljudi.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta rebalans proračuna in tudi spremljajoči zakon podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o posameznih delih predloga rebalansa državnega proračuna. Naj ob tem spomnim, da kot posamezni del proračuna šteje splošni del predloga rebalansa proračuna, posebni del predloga rebalansa proračuna in načrt razvojnih programov in o vsakem bomo razpravljali posebej.

Sedaj pa prehajamo na obravnavo splošnega dela predloga rebalansa proračuna in predvidevam, da interes za razpravo obstaja, zato odpiram prijavo. Prosim za prijavo.

K prijavi se je prijavilo 16 razpravljavcev. Prvi izmed njih ima besedo gospod Franc Jurša.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav ministrici in ministrom in seveda tudi vam, spoštovane kolegice in kolegi!

V tej državi je pač tako. Če nekdo pride s predlogom, mu druga stran nasprotuje. In tega smo naučeni, vsaj tisti, ki v tem državnem zboru sedimo nekaj let. Lepše in prav bi bilo, da bi dejansko pomislili na to, da je treba v tem trenutku in sedaj nekaj konkretnega pripraviti, da ne bomo drveli v brezno. Situacija, v kateri smo se znašli, še zdaleč ni rožnata. Danes ne govorimo o rezih v prihodkovno stran proračuna, ker imamo na zalogi sredstva. Danes govorimo o rezih v prazno, tam, kjer nimamo. Kljub temu da bomo z rezi privarčevali nekaj sto milijonov, nam bo še vedno ostala milijarda in za to milijardo bo treba vzeti ustrezen kredit, da bomo lahko napravili izravnano proračuna, za rebalans mislim, za leto 2012.

V naslednji točki bomo govorili o uravnoveženju javnih financ. Že sedaj v tem trenutku govorimo o rebalansu proračuna in govorimo o uravnoveženju javnih financ. V

poslanski skupini in tudi sam sem sodeloval, kolikor je bilo možno in dano in so bile moje sposobnosti, pri oblikovanju tega rebalansa na različnih razgovorih in sestankih. Tudi poslanska skupina je sodelovala in mi smo prepričani, da rebalans v predlagani obliki moramo sprejeti. Seveda bodo nekateri temu nasprotovali, ampak jaz sem prepričan, da bomo večina to tudi storili.

Priznati moram sam sebi, da z vsemi ukrepi, ki so zapisani v rebalansu proračuna, nisem zadovoljen, ker gre za zmanjšanje. Bistveno lažje in lepše bi bilo, če bi govorili o povečanju v rebalansu proračuna za leto 2012. Ampak na žalost je tako, kot je, in vsi rezi so vedno boleči. Ukrepi, ki jih predlaga vlada oziroma koalicija, so nujni, ker je dokončno napotil čas streznitve, da ne moremo enostavno porabiti več, kot ustvarimo, saj bomo sicer uničili prihodnost ne samo naših otrok, ampak tudi naših vnukov in pravnukov. Že letos in v naslednjem letu je treba storiti vse, da omogočimo ponovno rast gospodarstva. Danes smo že v obrazložitvah poslanskih skupin slišali, kako moramo povečati prihodkovno stran in na kakšen način načelno bi lahko to storili. Veste, besede so lahko enostavne, dejanja pa so zelo zakomplicirana. Če ne bomo najprej zajezili javne porabe, ne moremo govoriti o tem, da bomo takoj lahko šli v drugo stran in povečali prihodkovno stran proračuna.

Populacija upokojencev, ki jo naša stranka še posebej zagovarja v Državnem zboru, je pošteno zaslužila svojo pokojnino in že tretje leto deli usodo interventnih zakonov, kar jim realno znižuje zasluženost in ne samo zaslužene tudi plačano pokojnino. To je populacija, spoštovani, ki nima več časa, ker so ljudje stari po 75 in več let. Na nek način vseeno razumejo, da v tej državi tako, kot je šlo do sedaj, ne more iti več naprej. Pri ukrepih tudi z rebalansom proračuna za letos smo zaščitili socialno najšibkejšo, in to bo naša skrb tudi v bodoče. Pokojnine, za katere so bili plačani prispevki, pa morajo ohraniti svojo realno vrednost, sicer izničimo pomen in namen dokladnega pokojninskega sistema. Glede na to, da sem tudi predsednik Odbora za obrambo, bi pa želel vseeno na neke stvari opozoriti. Na tem področju smo dejansko prišli pod 1,25 % bruto domačega proizvoda za obrambno-zaščitne namene. To je po moji presoji skrajni nivo, na katerem lahko združujemo sistem obrambe in tudi sistem zaščite in reševanja. Ta sistem imamo zelo dobro organiziran, usposobljene in pripravljene imamo ljudi, ki delajo v tem sistemu v primeru elementarnih nesreč. Kar pa se same obrambe tiče, pa moram spomniti, da smo se državljani in državljanke Republike Slovenije na referendumu odločili, da bomo vstopili v mednarodne integracije. S tem smo dejansko nase prevzeli obveznost, da bomo s svojimi sredstvi usposabljali in opremljali svoje obrambne sile, da bodo te obrambne sile lahko sodelovale tudi v mednarodnih misijah. Če bomo šli pod ta odstotek, spoštovani, tudi predstavniki

Vlade, pod ta odstotek 1,25, naslednje leto proračuna za leto 2013 osebno ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegi, spoštovane kolegice, spoštovani ministrski zbor, lep pozdrav tudi z moje strani, lep pozdrav iz Slovenskih Goric, od koder izhajam kot poslanec!

Lahko rečem, da v teh časih, ko je nastajal predlog rebalansa proračuna, sem bil kar veliko na terenu, bil sem v organizacijah v naši regiji, bil sem med ljudmi, bil sem med socialno ogroženimi, bil sem med upokojenci, predvsem med študenti, en dan vem, da sem bil pri rektorju Univerze v Mariboru, na številnih fakultetah, kjer smo se pogovarjali o sistemskih rešitvah te naše prehode krize. Glejte, v razpravah na vseh odborih, kjer smo se srečevali, kjer so šli pomisleki, kje krčiti, zakaj krčiti, zakaj ne povečati prihodkovne strani, zakaj samo odhodkovno, zakaj uporabljamo retoriko, da bo ta vlada nekako demontirala našo socialno državo, ki smo jo leta in leta gradili, zakaj ponovno dobredno ukiniti vojsko in takšne stvari, se vedno sprašujem z enimi jasnimi očmi, zakaj bom glasoval tukaj za, zakaj bom glasoval tukaj proti, kaj so mi ljudje, katerih neposredni predstavnik sem v parlamentu, povedali nekako na uho, mi zaupali svoje probleme, težave in kako se bom odločil. Stvari, ki so mi jih zaupali, so bile sledeče: ljudje, podjetniki, ki so marsikaj naredili, ki so bili 20 let uspešni podjetniki, danes govorijo samo v naslednji terminologiji: "Poslanec Breznik, mi več ne zmoremo, mi kot vlečni konj tega bremena nikakor ne zmoremo več, nismo konkurenčni v primerjavi niti z Avstrijci, ki imajo neprimerno dražjo delovno silo, zaradi neke neuspešne fiskalne politike." V glavnem je problem nekonkurenčnost. Po drugi strani pa gre za vrsto zakonov. Glede zakona o delovnih razmerjih, govorimo o prožnih delovnih politikah, kar imajo Avstrijci, in kjer se je vsak od teh delodajalcev, ki sem jih srečeval, srečeval z vrsto problemov. Govori o tem, da dobi nek posel in 15-krat premisli, koga bo zaposlil in zakaj ga bo zaposlil, ko bo ta posel izgubil ali pa bo prekinjen oziroma je to neko delo za določen čas, bo zašel v težave, kako odpustiti te ljudi. Avstrija te politike izvaja že vrsto let. Ko je neka pogodba za neko delo sklenjena pri nekem manjšem podjetniku, lahko v trenutku zaposli svoje delavce, ko se ta posel prekine, mogoče je to samo za neko obdobje, ki je nekako regulirano, gre ta delavec normalno na zavod za zaposlovanje in tam čaka na neke boljše čase. Predvsem gre za nekajmesečno prerazporeditev na čas, velikokrat gre tudi za sezonske zadeve. In te zadeve zelo dobro, nekaj 20 kilometrov stran od tam, od koder izhajam, funkcionirajo.

Ko sem šel v visoko šolstvo, so mi dajali nove napotke. Jaz mislim, da je naše šolstvo enih osnovnih problemov, pa ne samo šolstvo, cela miselnost našega šolskega sistema nekako ne funkcionira več dobro. Imamo solidne osnovne šole, imamo solidne srednje šole, imamo tudi solidne fakultete. Večina študentov, s katerimi se srečujem, mi govori non stop isto: "Na podiplomskem študiju nam profesorji ne znajo več nič povedati". Ne vem, zakaj hoditi na podiplomski študij, ker tam se ničesar več ne dogaja. Isti profesorji mi razlagajo isto stvar kot na dodiplomskem študiju." Govorim o tistih vsebinah, ki bi jih morali dati, govorim o zadnji ravni izobraževanja, za katero plačujemo neizmerna sredstva in za katero družba, tisti, ki danes zaslužijo 400, 500 in 600 evrov, pričakuje rešitve, ki bodo vkomponirane v naše izdelke, ki nam bodo dali to neverjetno prednost pred ostalimi državami v tem neverjetno konkurenčnem času ali pa v nekem konkurenčnem okolju. In šolstvo je zame osebno eno izmed največjih problemov slovenske moderne družbe. Govorimo o neki inflaciji celega kompletnega šolskega sistema, govorim predvsem o visokošolskem sistemu, kjer je prišlo do tega, da so fakultete danes generatorji strukturne brezposelnosti v naših krajih. Danes govorite o prihodkovni strani. Povejte mi, katere projekte naj vlada v tem trenutku začne, da bomo mi rešili vsaj 50 tisoč, 60 tisoč brezposelnih, ki so izgubili delo v zadnjih dveh, treh letih. Katere projekte? S čim? Z diplomiranimi filozofi, ekonomisti, pravniki, zgodovinarji? Kdo bo reševal te naše probleme? Kaj se bo zgodilo? Zadolžili se bomo za milijardo, 2 milijardi na račun prihodnjih generacij, ponovno bomo plačali 400 milijonov obresti, reševali pa bomo brezposelnost osrednje Bosne, Kosova, mogoče niti Slovaki več ne bodo prišli v našo državo, ker se jim več to ne splača. In tukaj je naš osnovni problem. Govorimo o strukturnih problemih slovenske moderne družbe. In tu je problem, zakaj ta vlada ne začne takoj izvajati ukrepov v smeri dviga prihodkovne strani. Jaz mislim, da je osnovni problem in da je osnovna rešitev točno ta, ki jo je ta vlada začela: konsolidirati javne finance. V prvi fazi reči, govorim o finančnih institucijah, bonitetnih hišah: "Spoštovane institucije v svetu, pogledajte, slovenska politika je v tem trenutku enotna. Zavedamo se, spregledali smo, mi gremo v tem trenutku v fazi razvoja, ki bo botroval temu, da v prvi fazi konsolidiramo javne finance, v drugi fazi damo jasen signal vsem institucijam, podjetnikom in vsem ostalim segmentom v širši evropski regiji, da smo super partner, v katerega se splača vlagati, da imamo dobro davčno politiko, da imamo prožno delovno silo." In to je osnovni signal. Tukaj jaz vidim rešitev te naše države – konsolidiranje javnih financ. Ni druge alternative v tem trenutku, to je osnovni in ključni pojem. In rebalans proračuna, ki ga nekateri zavračate z očitki, da je preuranjen, da je površen, seveda čas danes ni

naš zaveznik, mi izgubljam neverjetno prednost pred ostalimi državami, ki se pred petimi leti nikakor niso mogle primerjati z našo državo. Da se mi danes primerjamo s Slovaki, Čehi, Madžari, je za mene kot Slovenca sramotno. Mi smo bili država bivših, lahko rečem, 250 let smo imeli imidž neke države, ko nekateri govorijo, da smo bili pastirji Habsburžanov, ampak smo rasli v nekem neverjetnem okolju, kjer so bile tudi vse moralno-etične vrednote na visokem nivoju. Žal na račun Avstrijcev in Nemcev in vseh ostalih smo mi izgubili te elite, ki so dvignile Avstrijo in Nemčijo od leta 1955 pa naprej. Žal smo jih mi izgubili in sedaj postavljamo vse temelje na novo. In tukaj vidim, da predvsem tisti, ki ste največji nasprotniki rebalansa proračuna, da se tega zavedate, da se zavedate, da imamo večino strukturnih problemov, ki smo jih nekoč podedovali, pred kratkim sem slišal, da smo v dvanajstih letih dali 660 milijonov evrov samo za borčevske pokojnine, ki niso bile nikoli vplačane v nek sklad ali proračun, ampak so bile na podlagi nekega zakona iz leta 1964 dodeljene upravičencu. Se strinjam z borci, ampak, glejte, vso to breme nosi danes ta družba. Vso to breme, vsa ta balast je na nekaj podjetnikih in nekaj gospodarskih subjektov, ki še jih imamo tukaj sredi te prelepe države. In to, da nam sredi države, ki ima takšno biotsko raznovrstnost, v kateri se lahko v dveh urah pripeljete z alpskega sveta v mediteranski svet, ki ima neverjetno geostrateško lego, neverjetno dobro zgodovinsko pozicijo, da nam ne uspeva, se je treba vprašati in stopiti na realna tla. In rebalans proračuna, uvedba fiskalnega pravila, zlatega pravila, 148. člen Ustave, sta dva osnovna pojma, ki sta čisto enostavna. Mi smo tukaj, smo se zresnili, pogledajte nas, in to pomeni največji signal vsem tistim, ki bi radi vlagali v Slovenijo. Jaz poznam neverjetno dosti investitorjev. Radi bi vlagali v Lipico, v Steklarno Rogaška, lahko bi vlagali v številna podjetja, ki se mi zdijo zanimiva. Ne morejo pa vlagati v državo, kjer se politika krega, levi in desni, kjer se neka dnevna politika meša z neko realnostjo. Vedno se je treba vprašati, kdo smo, kaj smo, kaj želimo. Seveda je pa v tej krizi tudi vprašanje vsakega posameznika, kdo sem, kaj sem ali zmorem mogoče kaj več kot to, da sedim v prvi restavraciji in pravim, da se nič ne spleča, vse skupaj je brez zveze, šel bom v penzijo, država mi je dolžna vse dati, vso socialno politiko. Na račun koga? Na račun tvojega soseda, prijatelja, ne vem koga. In tukaj je sedaj vprašanje slovenskem moderne družbe točno na tej točki. Ali smo spregledali ali gremo naprej ali bomo stopili ob bok Portugalski, Grčiji in ostalih držav. Torej smo sestopili s sedla. V naslednjih fazah menim, da se bo Evropa delila na dva dela: na del, ki je odgovoren, ki ima neko neverjetno odgovornost do te celote, v kateri se držijo pravila pakta sunt servanda, ali pa boste izstopili iz tega. Temu po vsej verjetnosti sledi, ne bom rekel izgon iz monetarnega dela, ampak po vsej verjetnosti neke druge sankcije. In mi lahko

rečemo samo nekaj. Vsem tistim, ki danes berejo zunaj Cankarjeve Hlapce, lahko rečemo: "Glejte, mi nismo hlapci, mi smo en širši družbeni sogovornik v tej evropski skupnosti in mislim, da ravno v takih korakih, ki jih danes dela vlada, nam to lahko uspe." Smo majhno gospodarstvo, izredno izvozno orientirano, več kot 70 % izvoza beleži naše gospodarstvo, in jaz verjamem, sem velik optimist, da nam lahko v nekaj letih uspe neverjeten preboj v tiste najbolj razvite zahodne države. To nam lahko uspe, imamo neverjetno naravo, neverjetno pridne ljudi, ki so mogoče malo v tem trenutku demotivirani.

Tukaj vidim sigurno prvo rešitev. In vse tiste, ki danes dvomite o tem, bi še enkrat pozval, da stopimo skupaj, da se ne gremo dnevne politike, nekega političnega prestiža, nekih izjav, ki bodo mogoče jutri v časnikih na prvem mestu, ne bodo pa prinesle našim ljudem, državljanom, naši širši skupnosti nekega temeljnega cilja, ki ga imamo. Ta cilj pa mora biti blaginja za vse Slovence, ne samo za tiste, ki so bili sedaj privilegirani. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovana podpredsednica, hvala lepa za besedo. Drage kolegice in kolegi, ministrski zbor, lepo pozdravljeni!

Pred današnjo razpravo o rebalansu proračuna so me novinarji na hodnikih spraševali, kaj pa to sploh je rebalans. Po domače po slovensko bi rekel, da je to popravek obstoječega proračuna. Vsak dober gospodar ve, da toliko, kot čez leto ustvari, toliko na nek način tudi lahko porabi. In na takšen način bi se morala obnašati tudi država. Vsi si želimo več, vsi si želimo več za vrtce, več za šole, več za razvoj, več za gospodarske spodbude, vsi si to želimo, tudi v koaliciji. Dejstvo pa je, da bomo lahko enostavno toliko dali, kot bomo zbrali. Na kakšen način pa lahko država zbira denar v svoj proračun. Ena opcija je, o kateri zelo veliko govori opozicija, dvig davkov, na primer dvig DDV. Ta je relativno enostavna, tudi hitra. Druga možnost pa je, da povečamo naše prihodke v proračun, da ustvarimo nova delovna mesta. Seveda pa se teh novih delovnih mest ne da ustvariti z besedami. Ne živimo več v času socializma, ko je rekel nek sekretar partije, da od jutri naprej bo, na primer v kamniški tovarni Titan, sto delovnih mest več. Pa so bila. Pa ni bilo pomembno, ali so bila ta delovna mesta potrebna ali ne. Na takšen način se je delalo. Ampak v teh časih ne živimo več. Logika je takšna, več kot bo delovnih mest, več bo vplačil v proračun. Danes pa so stvari ravno obratne. Namesto da bi ljudje, ko bi bili zaposleni, vplačevali v proračun, jim država še daje socialno podporo.

Če se dotaknem na primer prve opcije, o kateri govori opozicija, to je zvišanje davkov in zvišanje DDV. V preteklih letih smo porabili 2 milijardi evrov več. Letos bomo celo eno milijardo evrov še vedno več porabili, kot jih bomo v proračunu zbrali. Izračuni obstajajo, da če bi za eno odstotno točko dvignili davek na dodano vrednost, bi to pomenilo 120 milijonov evrov več. In če mi sledite, eno milijardo 120 milijonov, to bi pomenilo, da bi to luknjo zapolnili z dvigom DDV, da bi morali ta davek dvigniti za 8 %. Si predstavljate? Iz zdajšnjih 20 na 28 odstotnih točk. Ne vem, kdo bi to lahko zmagel.

In še ena stvar, na katero je pri tej stvari treba opozoriti, je tako imenovana Lafferjeva krivulja. Ekonomisti boste to zelo dobro vedeli. Za moje kolege poslance sem pripravil graf, kjer se zelo lepo vidi, da dvig davkov ne pomeni nujno tudi več prihodkov v proračun. Ko dosežemo mi neko mejno stopnjo, tudi če mi davke povečujemo, se prihodki v proračun zmanjšujejo. Saj veste, višji kot so davki, bolj se ljudje izogibajo plačevanju davkov. Da v tem primeru ne gre zgolj za neko ekonomsko teorijo, lahko to moje izvajanje podkrepim z današnjim člankom iz *Financ*, ki ima naslov, mogoče to leti na opozicijo, predvsem njim je namenjeno, Ne lomite ga z dvigom DDV. Imamo konkreten primer v Španiji, ko so dvignili DDV, pa so se prihodki v proračun zmanjšali. Z dvigom DDV na nek način lahko kratkoročno blažimo simptome bolezni. Žal pa ne odpravimo vzroka bolezni. In konec koncev to pomeni, da bo naše gospodarstvo še vedno bolno, če ga bomo samo obremenjevali in obremenjevali z novimi davki. Kaj se je ta koalicija odločila? Tu gre za konceptualno razliko. Opozicija je bolj naklonjena dvigu davkov, mi poskušamo ustvariti boljše gospodarske pogoje. In kaj je treba narediti? To je splošno znano, jaz samo še enkrat poudarjam, prvič, treba je davčno razbremeniti in pa tudi administrativno razbremeniti celoten slovenski gospodarski sistem. Predvsem pa je treba imeti jasna pravila igre. Kaj to pomeni? Pravna država. Ne da se danes dogaja, da nekateri ne plačujejo računov in se enostavno nič ne zgodi. In še ena ključna stvar, ki se jo ta koalicija loteva prav s tem rebalansom, pa je dostop do virov financiranja. Na kakšen način lahko slovenska podjetja pridejo do denarja, s katerim financirajo projekte. Ker logika je takšna: če ni denarja, ni projektov, če ni projektov, ni novih delovnih mest, če ni novih delovnih mest, ni vplačil v proračun. Vsi ekonomisti jasno poudarjajo, da prvi korak za sprostitev kreditnega krča, kot se moderno reče, oziroma za lažjo dostopnost do virov financiranja je ureditev javnih financ. In to s tem rebalansom delamo. Če imamo neurejene javne finance, imamo slabe bonitetne ocene. Slabe bonitetne ocene pomenijo višji in dražji denar, ki ga najemamo na tujih trgih. Konec koncev je to tudi dražji denar za komercialne banke. In ko pridemo do posameznih podjetij, pomeni to višje

obrestne mere in zahtevnejši pogoji za izdajo kreditov. To so dejstva, ki jih lahko vsakdo vidi, če jih hoče videti. Razumem pa, da se je v teh trenutkih koalicija naložila težko breme, ko je pač treba storiti tisto, kar moramo storiti, in da je opozicija v mnogo lažji poziciji, ko vedno lahko reče, mi bi pa to naredili še boljše, mi bi pa to lahko naredili drugače.

Mi bomo to odgovornost prevzeli, ta rebalans podprli in prepričan sem, da se bodo v nekem doglednem času tudi razmere v Sloveniji začele izboljševati.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovana predsednica oziroma podpredsednica, spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani vabljeni gostje, ministrica za Slovence po svetu, ki vidim, da je edina tu, in gospod minister za obrambo, drugi so nas zapustili!

Najprej bi začel tako. Uvodoma je gospod Boštjan Vasle dal poročilo in bi rad rekel samo dva stavka naprej na to temo. "Vsi vemo, da se je brezposelnost v Slavoniji povečala v zadnjih letih", to so bile njegove besede. "Slovenija je majhna država, imamo velike težave na trgu dela" in tako naprej in tako dalje. Nadaljeval je predsednik Vlade gospod Janez Janša: "Državni zbor je danes pred eno izmed najpomembnejših odločitev v svoji zgodovini." Nadaljeval je, da nas je leta 2008 prizadela kriza, izgubili smo več kot 60 tisoč delovnih mest, plače v javnem sektorju so se za razliko od plač v realnem sektorju povečale oziroma višale in da brez konsolidacije javnih financ ni možno zagnati gospodarske rasti. Slovenija bo letos plačala več kot 60 milijonov evrov obresti in tako naprej in tako naprej.

Spoštovani in spoštovane! Jaz bi rekel, da je vlada očitno na diametralno nasprotnem bregu, kot smo mi v opoziciji, zato reševanje težav in varčevalne ukrepe, ki jih sprejema za izhod iz krize, počne na nek svoj način, ki po mojem osebnem mnenju prej vodi v nasprotno smer, ne pa v pravo smer proti skupnemu cilju za izhod iz krize. Težišče vladnih ukrepov je na odhodkovni strani proračuna in izdatkih socialno najbolj šibkih in ranljivih skupin, kar je po mojem mnenju posledica neznanja, kajti dvomim, da bi nekdo, ki se zaveda kaj počne, zavestno sprejel ukrepe, ki imajo lahko trajne in nepopravljive posledice na ključnih segmentih družbe, kot so javno zdravstvo, šolstvo, znanost in kultura slovenskega naroda.

Nihče nima nič proti varčevanju, vendar proti načinu in izbrani poti do nam vsem skupnega cilja. Na žalost vaša izbrana pot ni prava, saj nas le še bolj oddaljuje od cilja. Rebalans, ki je pred nami, tudi po ocenah Umarja vpliva negativno na gospodarsko rast v Sloveniji, in to približno za pol odstotka. Če teh

ukrepov ne bi bilo, bi bila gospodarska rast v tekočem letu za pol odstotka celo višja, zelo zanimiva ugotovitev Umarja.

V Pozitivni Sloveniji smo pripravili predlog, po katerem bi lahko država s praktično nebolečimi ukrepi pridobila približno 900 milijonov evrov, in sicer na prihodkovni in odhodkovni strani hkrati, vendar težišče ukrepov po našem predlogu je na prihodkovni strani, za razliko od vladnega predloga, kjer je težišče na odhodkovni strani. Pri pripravi varčevalnih ukrepov bi od vlade pričakovali več razuma, znanja in odgovornosti. Vlada bi se morala zavedati, da brez investicij ne bo razvoja. Zadolževanje za koristne infrastrukturne investicije je razumno in potrebno, celo nujno potrebno. Država nima prihodnosti brez gospodarskega razvoja, s tem se vsi strinjamo, saj vendarle to vsi ponavljamo. Ob tem bi izpostavil bolečo nesposobnost državne birokracije pri črpanju finančnih sredstev iz evropskih strukturnih skladov, ki so v operativnih programih namenjena vlaganjem v nujne infrastrukturne projekte, kot so vodooskrba, ravnanje z odpadki, izgradnja prometne in železniške infrastrukture in še bi lahko našteval. Ob izteku finančne perspektive 2007–2013 je žalostna ugotovitev, da smo uspeli iz evropskih skladov počrpati borih 15 do 20 %. Bojim se, da bo v letih 2012–2013 zmanjkalo časa za pripravo vseh projektov. Na podlagi svojih izkušenj ugotavljam, da ni problem v projektih, problem je v posameznikih. Problem je dobesedno v nesposobnih birokratih, ki ne gledajo, kako pomagati, in se ne trudijo, kako pomagati, ampak gledajo, kako bodo rekli "ne" in kako se ne more nečesa narediti. Zato smo tam, kjer ne bi smeli biti.

Zaradi navedenega, drage kolegice in kolegi, mi ne preostane nič drugega kot to, da javno priznam, pred vami in pred slovensko javnostjo, da mi je zelo žal, da predsednik Vlade ni dokazano sposoben in učinkovit gospodarstvenik, kakršen je predsednik Pozitivne Slovenije gospod Zoran Jankovič. Zorana Jankoviča lahko izkrcate na Antarktiki in bo s pingvini ustvaril pogoje za razvoj in boljše življenje, blaginjo, če hočete. Obramboslovec gospod Janez Ivan Janša bi s svojimi ukrepi še iz perspektivne Kitajske naredil Antarktiko, in to brez pingvinov in drugih živih bitij. Vendar da me ne bi kdo narobe razumel, vedno sem se pripravljen javno opravičiti za zmotno mnenje, če bo vladni koaliciji pod vodstvom Ivana Janeza Janše s predstavljenimi varčevalnimi ukrepi, ki po mojem mnenju vodijo v še večjo krizo, uspelo zagnati oziroma dvigniti gospodarsko rast in ohraniti človeka dostojno, socialno in pravno državo Slovenijo.

Za konec bi dal še nekaj protestnih not. Protestiram, ker ta vlada ne dela dobro Sloveniji. Protestiram, ker ta vlada varčuje tam, kjer ne bi smela, pri mladih in mladih družinah. Protestiram, ker ta vlada ne ve, kaj je konkurenčno gospodarstvo, saj je to razvidno iz

njihovega plana varčevanja. Protestiram proti razvrednotenju parlamentarne države.

Čisto za konec bi se rad vrnil na začetek oziroma k nagovoru spoštovanega gospoda, mislim, da je bil gospod Tanko. "Podjetniki so tisti, ki bodo varčevali, ki bodo povečali gospodarsko rast. Vloga države je, da ustvari pogoje za delo in podjetniško ustvarjanje." Ampak, dragi gospodje, tega ni, tega dejansko v vaših programih ni. In jaz tu v svoji torbi nosim vedno vaš program Deset plus sto. Mislim, da vi tega programa ne nosite s seboj, kot ga nosim jaz. Jaz ga nosim iz enega preprostega razloga – ker je to odličen program, dober program. Deset plus sto. Če se boste v tem sklicu držali tega, kar ste zapisali v tem svojem programu, drage kolegice in kolegi, bo ta Slovenija izplavala iz krize. Ampak v varčevalnih ukrepih in rebalansu, na žalost, je zelo malo, skoraj nič. Zakaj ste se trudili in zakaj ste najeli verjetno visoke strokovnjake, da vam spišejo odličen program, delate pa diametralno nasprotno! Jaz vas samo vabim in vas izzivam – uporabite to znanje in ta svoj program, ker s tem boste sebi naredili dobro in tako ne boste razočarali svojih volivk in volivcev. Ker je bil ta program dobesedno samo napisan kot številne druge listine, ki so ostale v predalu. Zakaj tega ne uporabite, saj je to vendar znanje, s katerim ste si priborili 26 poslank in poslancev?

Spoštovana podpredsednica, spoštovani prisotni, maloštevilni, predstavniki Vlade, ki bi danes morali biti tukaj in poslušati, kaj se pogovarjamo. Morda se vam bo utrnila kakšna nova misel ali pa zamisel, kako morda še danes, jutri, pojutrišnjem, do popolnega sprejetja izboljšati ta rebalans oziroma izboljšati pogoje in tisto, kar je dejansko boljše za Slovenijo. Jaz na žalost bi rad imel veliko bolj radosten govor, ampak na žalost ga nimam, ker enostavno ugotavljam, da rinete z glavo skozi zid tam, kjer ni potrebno. Samo en meter stran so vrata, in celo odklenjena, vi pa hočete z glavo skozi zid. Na žalost je pa to odvisno vse od vašega znanja. Še enkrat bom poudaril, da znanje je sveta vladar in ne denar. Denar je le eden od mnogih produktov znanja. In mi tukaj v tej državi Sloveniji imamo pomanjkanje znanja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Gospod Darko Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica in lep pozdrav vam in vsem še prisotnim!

Ves čas poslušam, da kmet lahko zapravi toliko, kot pridelja. To gre vsak dan čez ušesa. Verjetno dober kmet tudi zna toliko pridelati, kot potrebuje. Ampak ne bom se spuščal pri rebalansu v te številke, ker je to dejansko sama matematika in področje ekonomije, kot so to uspeli z rezi in številkami prikazati na Ministrstvu za finance. Bi pa komentiral področje rebalansa v zdravstvu. To je

tudi glavni razlog, zakaj ne morem podpreti tega rebalansa, ker na koncu koncev so največji rezi ravno v zdravstvu. Vsi veste da je to največja vrednota, da zdrava družba pozitivno prispeva h gospodarstvu, ampak največji rezi v celem povprečju rebalansa so v zdravstvu. Številke se gibljejo od 20 % do 70 %. To se mi zdi res nesprejemljivo. Posebej je zaskrbljujoča petletna projekcija tega rebalansa. Če samo eno leto gledamo, bi še nekako šlo, v petih letih so pa mnogo večje posledice. Stene bolnišnic in zdravstvenih domov bodo vzdržale, notranja oprema pa ne več. Ni denarja za obnovitev opreme, kaj šele za nabavo nove. S tem bodo počasi tudi vsebine iz teh stavb izzvenele in bomo imeli samo še prazne stavbe brez vsebine.

V vaši koalicijski pogodbi piše z velikimi črkami, da se opredeljujete, da mora denar slediti bolniku. Sedaj ne samo, da ne bo sledil bolniku, niti bolnik ne bo sledil denarju, ampak bo bolnik sledil ustanovi, kjer je še delujoči aparat. To se že dogaja na terenu, zdaj se bo pa še zelo pospešilo. Pacient bo moral tja, kjer še kakšen CT deluje, da ni v okvari. Jaz ne govorim, da bodo po cestah vozili samo rešilci, ki bodo prevajali paciente, ampak zadeva se bo v naslednjih letih s tem rebalansom bistveno, bistveno poslabšala.

Na dveh odborih sem vas kot konstruktivna opozicija želel opozoriti na nekaj kot pomoč, pa ni bilo upoštevano niti nisem dobil odgovora s strani Ministrstva za finance. Za starejše in onemogle ljudi in za poškodovane, tiste, ki niso sposobni samostojnega življenja, je v rebalansu Ministrstvu za delo odvzet določen znesek. Ne prav velik, ampak dovolj. Na ministrstvu za zdravstvo ni denarja za nobeno novo negovalno bolnišnico, potrebe pa so že zdaj velike. Vi pa veste, dobili smo ta teden od Statističnega urada demografske številke, tudi v medijih so bili objavljeni. In kaj piše? Glavni problem Slovenije v bodoče je staranje prebivalstva. To je dejstvo. S tem rebalansom ste ustvarili nikogaršnjo zemljo, nihče ne bo poskrbel za te ljudi. Z njimi se bodo ukvarjali socialni delavci, pa jih malo tiščali na resorju Ministrstva za delo, malo na resorju na Ministrstvu za zdravje. Mislim sem, da je bila tukaj storjena napaka, da ste to spregledali. Odgovora od gospoda Živkoviča nisem dobil, ampak sem potem razmišljal, da je on vseeno subspecialist za ekonomiko v zdravstvu in mogoče to ni napaka, ampak je to načrtno notri, ker mogoče gospod Živkovič pozna podatek, da se približno 70 % denarja v zdravstvu porabi za zadnje leto življenja. In veste, kaj hočem reči, mogoče je to namenoma tako narejeno.

Gospoda Starmana sem danes poslušal, ko je dejal, da bi on še bolj pritisnil. Verjetno je mislil, da bi še povečal te varčevalne ukrepe. V redu, ampak povejte to vašim volivcem, ampak ne v številkah, povejte jim, da se povprečna življenjska doba ne bo pričakovano podaljšala, povejte jim, da bo

dolgotrajna oskrba zaradi tega slabša, povejte svojim volivcem, posebej v DeSUSu, da se starejši ljudje ne bodo mogli zdraviti v kakšni manjši lokalni bolnišnici. To jim prosim sporočite, če ste se že tako odločili. Mislim, da bo v prihodnje Slovenije postala dežela filantropije, ko bodo prostovoljci reševali te probleme. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo dajem gospodu Srečku Mehu, pripravi naj se prosim mag. Stanko Stepišnik.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovane poslanke in poslanci!

Nekdo je danes govoril o tem, da je za opozicijo prestiž razprava o rebalansu. Govoril je o blaginji državljanek in državljanov. Oprostite, zame to ni prestiž in s tem, kar danes ponujamo, kar se bo danes zgodilo s tem rebalansom, ne gre za blaginjo državljanek in državljanov. Ja, za en del državljanek in državljanov. Ti že zdaj imajo odličen položaj. Tisti, ki pa bodo največ plačali s tem rebalansom, tistim pa ne govorite o blaginji. Nobene blaginje ni. Gre zelo kruto za bolnike, za starejše, za brezposelne, za upokoјence, za tiste, ki si sami ne morejo pomagati. In pisma, ki smo jih dobivali od obupanih predstavnikov bolnikov, bolnic in vseh ostalih, ki pomoč potrebujejo, nam nalagajo na vest, na našo vest, da bomo nekaj za te ljudi naredili. In ne govorite o blaginji, lepo vas prosim!

Najprej bi dal nekaj predlogov oziroma vprašanj. Moje prvo vprašanje je, kakšne so, spoštovana vlada, vaše napovedi. Kaj boste naredili, kakšni bodo rezultati po prvem letu po sprejetju tega rebalansa? Za koliko se bo zmanjšalo število brezposelnih? Koliko več zaposlenih bo? Koliko bo novih delovnih mest? Kakšen bo naš primanjkljaj in kaj bomo naredili? Na ta vprašanja pričakujem odgovore.

Moje drugo vprašanje je, s čim in kako bomo ali boste, ker ste nas izločili v opoziciji iz kakršnegakoli predloga, spodbudili gospodarstvo. Koliko in kaj bomo vlagali v infrastrukturo? Katero infrastrukturo bomo naredili, katero železnico, cesto, tovarno, elektrarno? Karkoli bomo naredili, napišimo, da bomo to lahko kontrolirali.

Moje tretje vprašanje je koliko EU-sredstev bomo letos koristili? Konkretno vprašanje. Ali bodo v Saleški dolini lahko koristili evropska sredstva, za katera imajo odobritev vlade? Danes se je govorilo o tem, če ena vlada nekaj sprejme, velja to tudi za drugo. Zato me res zanima, če bodo v Saleški dolini dobili državna sredstva za to, da bodo lahko speljali vodovod z evropskimi in občinskimi sredstvi.

Zdaj pa gre za to, kar je rekel predsednik vlade. Najprej, da nas je kriza leta 2008 prizadela bistveno bolj kot druge države. Pa bi bil zelo vesel, če lahko predsednik vlade odgovori, kaj je delal tista štiri leta, da nas je leta 2008 tako prizadela ta kriza. Zakaj se javni

sektor ni prilagajal, se danes sprašuje predsednik vlade. Pa je sedanji predsednik državnega zbora bil minister, ki je leta 2008, jaz mislim, ali pa v tistem letu enormno dvignil osebne dohodke in tudi vse, kar je bilo okoli javne porabe. In zakaj je to danes problem, če bi to bilo lahko čisto enostavno urejeno, če bi se delalo drugače.

Moje naslednje vprašanje je, kaj bo vlada naredila za gospodarsko rast. Jaz se s tem ne strinjam, kar sem razumel, da je povedal minister za finance, da se preprosto vlada ne bo ukvarjala z gospodarstvom in da ne bo nič naredila na področju dviga gospodarstva, ker se bo to samo naredilo. Ko bomo mi zmanjšali primanjkljaj in ko bomo uravnotežili proračun, bo čudežno nastala situacija, da se bo to zgodilo samo po sebi. Jaz mislim, da bi bilo dobro vlagati v nekatere projekte, v nekateri državah to znajo povedati in jaz verjamem, da bi to lahko naredili tudi mi. Predsednik vlade Janez Janša je govoril tudi o tem, da pozno sprejemamo rebalans. Zaboga, ja, kdo pa je lani preprečil, gospe in gospodje, vse tisto, kar je bilo kot krizni protiukrepi predlagano v tem državnem zboru in kdo se je tako krčevito trudil. Jaz lahko zagotavljam, da bom kot opozicijski poslanec naredil vse, da bo vlada lahko delala in da ne bom spodbujal referendumov do tistega trenutka, ko bom mislil, da lahko še kaj drugega naredimo. Referendumi naj bodo orodje, vendar ne vsakodnevno orodje. Naj bodo tisto orodje, s katerim bomo lahko resnično vprašali ljudi, kaj ljudje mislijo.

Gre za to, da je danes predsednik vlade govoril tudi o zlatega pravilu. Govoril je o tem, da naj zlato fiskalno pravilo prepreči avanturistično delovanje katerekoli vlade in da je odgovoren za uravnoteženje. Oprostite, za uravnoteženje proračuna je odgovorna pozicija in opozicija v parlamentu, če nas poslušate. Do danes nas pozicija ni poslušala pri niti enem našem predlogu ali pri skoraj niti enem našem predlogu. Torej pri tem ne sodelujemo, delate sami. Prav. Še to, predsednik vlade pravi, da ni druge poti za uravnoteženje proračuna. Tudi mi v Socialnih demokratih smo opozarjali, da je druga pot, da to ni treba narediti vse v letu 2012. Morda tudi ne v letu 2013. Opozarjali smo na prihodke, ker na prihodkih ne naredimo nič. Opozarjali smo na to, da ni bilo treba spremeniti stopnje davka na dobiček, da ni bilo treba sprejeti tiste dohodninske olajšave, ki je bila tukaj sprejeta. Pa ste jo mirno sprejeli. Potem pa še ponudba za partnerstvo. Partnerstvo si jaz predstavljam na ta način, da damo nek predlog, da dobimo neko ponudbo in se potem pogovarjamo. Takšna ponudba je bila okoli proračuna, pa je niste sprejeli. In pa o trpljenju ministrov je govoril predsednik vlade. Zaboga svetega, saj so vendarle ministri vedeli, v kaj gredo, saj niso mislili, da gredo igrati golf, ko je bilo treba trdo in težko delati. Mi smo se vsi zavedali, da je to naše delo izjemno trdo, zahtevno, odgovorno in da ga bomo vsi delali,

kolikor najboljše moremo. Ne zdaj govoriti, da je nekdo bil več obremenjen, kot bi bilo treba.

In še eno vprašanje. Z zakoni, ki jih spreminjamo, z rebalansom in z zakoni bomo bistveno obremenili tudi občine. Občine opozarjajo, da so se s tem povečale obveznosti občinskih proračunov. Občine tudi predlagajo, in to predlagam tudi sam, spoštovana vlada, pripravite monitoring kazalcev in kazalce, s katerimi bomo spremljali to, kar predlagate, torej spremembo 45 zakonov, spremembo tudi ostalih uredb, za katere še ne vemo, in na ta način spremljamo tisto, kar se bo po enem letu oziroma v naslednjem letu zgodilo. Če bi tega monitoringa ne bilo, potem ne moremo spremljati, torej kazalniki, za katere bo nekdo rekel, to se bo zgodilo oziroma to bo treba spremeniti.

In še zadnje vprašanje gospodu ministru. Ali so v rebalansu proračuna in v vseh amandmajih, ki jih predlagate, zajeti vsi dogovori, ki ste jih sprejeli s socialnimi partnerji, torej s sindikati in z drugimi, s katerimi ste se pogovarjali? Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa gospodu Mehu.

Besedo ima mag. Stanko Stepišnik, pripravi naj se prosim mag. Lejla Hercegovac.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani ministri oziroma vladni predstavniki!

Ta rebalans, jaz bi ga bolj imenoval kot uskladitveni ali pa prilagoditveni program. Gre za realizacijo programa v letu 2011, kjer je odvzeto, da so prihodki približno 8 milijard in temu je treba prilagoditi odhodke. To je en način reševanja, s katerim lahko pridemo do tistih 3 % primanjkljaja, glede na družbeni bruto produkt, ki znaša okoli 35,6 milijard. Verjetno poznamo pa še drugi način. Ves čas se poudarja, da mora dober gospodar izdatke prilagoditi prihodkom. Ampak treba je razmišljati, kako bi povečali prihodke. Pri prvem koraku, kot je že bilo rečeno, za čuda, da sem tudi jaz to zjutraj isto zapisal kot vaš predsednik, je bilo enostavno to narediti, da se je za 800 milijonov zarezalo v odhodke in s tem zmanjšalo socialne pravice, ki so bile verjetno zelo težko pridobljene oziroma nekatere tudi z vaše strani podeljene, zdaj pa z odpustkom odvzete ljudem. Res je, da je Virantova plačna reforma leta 2008 povzročila to katastrofo v Sloveniji. Takrat je šlo za sektor države približno za 3,2 milijardimase bruto plač, danes pa ta masa bruto plač znaša 4,4 milijarde. Tudi socialni transferi in ostalo se je povečalo, prišla je ta gospodarska kriza in ta realni sektor ni več v stanju pokriti to dobrino, ki nam jo daje javni sektor.

Problem bo drugi korak. V napovedi za naslednja leta vidimo, da so prihodki skoraj enaki. To pomeni, da bomo naslednje leto, ko bo treba priti na ničelno stopnjo ali pa v dveh letih

izravnati javnofinančni primanjkljaj, zarezati še za 800 milijonov. Jaz mislim, da tako ne bo šlo. Zato je opozicija zelo konstruktivno predlagala, da bi že pri prvem koraku poskušali razmišljati, kako bi polovico bremena prenesli na odhodkovno stran, polovico bremena pa na prihodkovno stran. Ampak zopet ne razmišljam tako, kot je bilo zamišljeno, da bomo na prihodkovni strani samo večali davke pa preganjali kapital. V Evropi se je že to enkrat zgodilo pred desetimi leti, ko je Evropa lovila tajkune in kapital. Kapital je pa pobegnil drugam v svet, na Kitajsko. Tam je bila 10 % gospodarska rast zadnja leta, v Evropi pa strašni problemi z novimi investicijami in pa posledično seveda z zaposlitvijo. Iz tega se moramo nekaj naučiti, treba je biti izredno previden, kapital obdavčiti, ampak v nekem sorazmerju, ne ga pa preganjati. Če ga bomo preganili, odločili smo se za kapitalistično državo oziroma da je kapital tisti, na katerem gradimo, če nam bo ta pobegnil, nam bo ostala sama sociala.

Se pravi, v prvem koraku je treba nekaj narediti na prihodkovni strani, ampak ne samo z davki, treba je povečati gospodarsko rast, treba je povečati družbeni bruto produkt. V drugem koraku, ko bo treba za 800 milijonov zarezati, bo pa res socialna kriza, zato bi bilo nujno treba razmišljati že v tem rebalansu, kako povečati družbeni bruto produkt. Indikatorji, ki kažejo, kako se bruto družbeni produkt poveča, pa so zasebna potrošnja, ki je v Sloveniji približno 20 milijard, potem je javna potrošnja, ki je v Sloveniji približno 7 milijard in pa investicije, ki znašajo tudi 7 in pol milijard. To je približno DBP, če odmislim še tiste drobne stvari, kot je izravnava z raznimi zalogami in tako naprej. To se pravi, imamo tri glavne indikatorje, ki bi jih morali spremljati, in v naslednjem letu oziroma v dveh letih spraviti DBP višje za 10 %, to se pravi na 40 milijard, da ostane popolnoma enaka slika glede odhodkov. In takrat se nam bo izšlo, da bomo izravnali javnofinančni primanjkljaj v Sloveniji.

Kaj pa lahko naredimo na zasebni porabi? Zelo malo. To je podjetništvo, plače – verjetno zelo malo. Javna poraba je predvidena že s strani Umarja negativno v naslednjih letih, to se pravi, da ne moremo narediti nič. In če želimo situacijo rešiti, nam ostanejo samo investicije. Ker pa je naše gospodarstvo prezadolženo in ne more dobiti denarja, čeprav imajo pogoje, da lahko povečajo obseg dela, nekateri so celo zapadli v insolventnost zaradi, ne vem, kakšnih zgodb, imajo konkurenčne trge, imajo produkt, ki ga lahko tržijo na svetovnem trgu, evropskem trgu, pa ne morejo dobiti denarja za obratna sredstva. Vse to kaže, da bi morala država v taki krizni situaciji sprožiti javne državne investicije, vsaj za dobro dveh, treh let. Jasno, zopet se vprašamo, kje dobiti denar. Ja pri takšnem številu javnih uslužbencev, toliko pameti, kot je imamo v Sloveniji, javni in dolžniški kapital dobiti za investicije pa res ni težko. Če lahko podjetje dobi investicije za

trikratno vrednost svojega prometa, če dobro ta sredstva, tudi slabo lahko pod določenimi pogoji, se lahko tudi država potruji, da nekaj na tem področju naredi. Seveda ne bomo mogli dvigniti BDP na 10 % v enem letu ali gospodarsko rast, to je identično. Verjetno bomo morali, če bomo prišli do rezultata ničelne stopnje, to se pravi izravnave javnofinančnega primanjkljaja, vsako leto dvigniti gospodarsko rast za 3 %. Gospodarsko rast za 3 %. Naslednje leto je predvidena gospodarska rast minus 1 %. S tem, da v naslednjih dveh letih, ko gledamo Umarjevo poročilo o razvoju Slovenije, ugotavljamo, da so zelo visoke številke nastavljene pri neto izvozu. Danes, če gledamo podatke, ja, saj mi več uvažamo kot izvažamo. Prve tri mesece poglejte, januar, februar in marec in lansko leto, vsak mesec približno 1,7 milijarda uvoza, 1,5 milijarde izvoza. To se pravi, da bo to negativno, ne pa pozitivno, kot je predvideno za 3,5 do 4 odstotne točke v naslednjih letih. Ali so si to izmislili ali kako so to naredili, tega jaz ne bom ugotavljal. Državne investicije in verjetno bi bilo treba v tem proračunu za leto 2012 vzpostaviti več pogojev za konkurenčno gospodarstvo. Tu smo rezali vse vprek. Dolgoročno lahko v podjetje investiraš samo, če imaš znanje. Znanje se pa pridobi tako, da ali država ali podjetje vlaga v usposabljanje, raziskave in razvoj in prenos znanja iz znanstvenih institucij v podjetja.

In še eno je, kar je v Sloveniji dolgo časa narobe. Mi smo si nekako zadali, da bomo imeli v Sloveniji 3 % DBP za razvoj in raziskave. Tega ne dosegamo. Sporočili smo Evropi, da bomo iz javnih sredstev dali 1 % DBP za razvoj in raziskave. Tudi tega ne dosegamo. Ne vem, kako bomo potem, če ni teh sredstev, če ni tega znanja, če ni spodbud, kako se bo investiralo v podjetja. Podjetje lahko investira z znanjem samo takrat, kadar inovira svoje proizvode. In tudi ta podatek iz Umarja sledi, da samo 50 % podjetij iz Slovenije inovira svoje produkte, izdelke in storitve, 50 % pa ne. To se pravi, da bo 50 % podjetij, če ne bo inoviralo svojih produktov, izdelkov ali storitev, čez nekaj let v strašni krizni situaciji, insolventno, nekonkurenčno in tako naprej. Če želiš držati korak z Evropo, potem morajo biti proizvodi konkurenčni. Poleg tega, da ima podjetje znanje, se pravi, da vlaga v raziskave in razvoj, usposabljanje, pridobivanje veščin in tako naprej, pa še tisto, kar je predsednik rekel, da imamo velike težave, ker tehničnih poklicev v Sloveniji ni, ker imamo 80 % diplomantov naravoslovcev, 20 % pa tehnike in se soočamo predvsem pri poklicih tudi z velikim problemom, je naslednji problem v podjetju, če hočeš investirati, da prideš do denarja. Ta finančni krč, ki je v Sloveniji, pritiska na podjetja, se ne morejo normalno razvijati, čeprav imajo možnost, da bi lahko povečala obseg poslovanja, to, kar je cilj slovenskih podjetij, vsaj tistih dobrih, in tudi države, da bi se večal družbeni bruto produkt, da bi bila gospodarska rast. Res je, kar je gospod Šircelj povedal,

država ne more ustvarjati novih delovnih mest, razen v javni upravi, kjer jih je, kot je bilo rečeno, zadnja leta 10 tisoč. Ampak, mora pa ustvariti pogoje, in tu se mora maksimalno truditi, da ustvari tako pogoje na področju šolske sfere, tako mora maksimalno narediti, da ustvari pogoje finančni sferi, pa tudi v drugih sferah. Ampak iz proračuna se vidi, da se je največ sredstev porezalo ravno za raziskovanje, izobraževanje, se pravi, da smo si dolgoročno zažagali vejo zelo močno.

V rebalansu ni predvidenega ničesar za tuje investicije oziroma zelo malo, dvakrat po 10 milijonov. To ni nič, to ni skoraj nič. Vhodne investicije v Sloveniji bi morale porasti vsaj za 300 %, če želimo, da bomo tudi družbeni produkt v treh letih ali pa v dveh letih dvignili na tistih 40 milijard. Drugače se bomo prihodnje leto soočali s ponovno krizo, kako 800 milijonov odrezati.

Naslednje, kar bi želel še povedati, je, da ta neinovativen rebalans, nenaravnan na gospodarsko rast in nenaravnan na dolgoročno komponento, povzroča strašno velike težave. Kot pravijo nekateri, da je to varčevanje, dobro, prilagoditev, ampak to nam povzroča veliko socialno krizo, velika socialna kriza pa ne motivira zaposlenih v Sloveniji, da bi zelo produktivno delali. Jasno je, če je država v taki situaciji, kot je, da je zadolževanje zelo drago. Zagotovo je treba na tem področju nekaj narediti – in nekaj je narejenega, je treba priznati –, da bi se Slovenija pokazala v boljši luči v tujini, potem bi bilo tudi to zadolževanje cenejše. Čeprav mislim, da je ta evropolitika takšna, da nas, nekatere države, želi držati na nekem nivoju poceni dobavitelja in odvisne od tega denarja, ker 700 milijonov obresti na leto je izredno veliko denarja, kot je bilo rečeno, torej vse tisto, kar želimo oklestiti z 800 milijoni evrov, da bo šlo za obresti.

Dodana vrednost v Sloveniji je ničelna. To se pravi, vse, kar je dodane vrednosti, enostavno pojemo, ne ostane nič za razvoj in raziskave, ne ostane za nobeno investicijo, se pravi, ni nobene gospodarske rasti.

Želel bi si, da bi ta rebalans bil bolj inovativen, bolj usmerjen na gospodarsko rast in bolj strateško pretehtan, da bi le razmišljali, kako povečati družbeni bruto produkt oziroma gospodarsko rast ali tisto, kar smo vseskozi govorili, prihodkovno stran. Ampak ne gledati samo prihodkovne strani, kako bi z davki vzeli – z davki ne bomo mogli kaj več vzeti. Tudi naslednjič ne bomo mogli z davki ničesar pobrati, ker ljudje ne bodo nič več imeli, kot imajo zdaj, pa tudi na socialni ne bo kaj vzeti, ker bo tako dosti več problemov. Vsaj nekateri, ki smo prvič v parlamentu, smo želeli, da tiste ideje in dobre izkušnje prenesemo v to državo, da bi bilo vsem bolje. In tako kot je rekel že gospod Srečko Meh, mi govorimo v prazno, nobeden ne posluša ne dobre ne slabe, nobene ideje, vi pritiskate na svoje gumb. Če pogledam gospoda Tanka, takrat, recimo, ko Pozitivna

Slovenija ali SD da predlog, vsi proti, koalicija vsi za. Ponoči sem razmišljal, kako bi ta rešitev bila najboljša v temu parlamentu, ker to ni parlament, to je, kaj pa jaz vem, glasovanje, tipkanje. Najboljše bi bilo, če bi bilo v vsakem odboru enako število pozicijskih in koalicijskih poslancev, in dokler se ne bi zmenili, da bi večina ali pa vsaj eden prestopil, prepričal druge na druge strani, tako dolgo iz matičnega delovnega telesa ne bi šlo v Državni zbor. In to bi bilo najboljše za državo, ker takrat bi res prišli samo dobri predlogi, zdaj pridejo pa samo enostranski predlogi. Treba se je nekaj zavedati; prav je, da prevzamete to v svoje roke, prav pa je tudi, da nosite celotno odgovornost za početje. Če ni niti en naš predlog sprejet s strani opozicije, potem ne govorite novinarjem in ne pišite, pa tudi mediji bi se tega morali zavedati, da je Državni zbor sprejel, koalicija sprejela, opozicija je bila nasproti, ko se bodo ugotavljali rezultati, vi nosite 100 % odgovornost. In ta 100 % odgovornost pomeni tudi vaš obraz do vaših volivcev in verjetno mnogo odstopov. Ker veliko besed in števil, ki jih izrečete je na pamet rečenih, nepretehtanih in so zelo za neko kratko obdobje, da se zadovolji volivec, ki vam je dal glas.

Jaz bi si dejansko želel za naprej, ali boste upoštevali dobre predloge s strani opozicije ali jih z argumenti zavrnili, ne samo s tipko na gumb, ker mi si želimo moč argumenta v parlamentu ne pa argument moči, vsaj tisti, ki smo iz gospodarstva, vemo, kako je to šlo in kako gre, če zmaga argument moči, potem na koncu je pa odgovornost samo na enem in takrat je jok in stok. Če bomo pa vsi prevzeli odgovornost, potem se moramo pa upoštevati dejansko po svoji vesti, kako glasujemo in pritiskamo na tipko. In ne se izgovarjati potem, da nekoga ni bilo zraven, da ni vedel in tako naprej, če se bo situacija peljala v drugo smer. Mi vas bomo takrat sigurno opozorili tudi na to, kar smo danes povedali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Lejla Hercegovac, pripravi naj se prosim mag. Damjana Petavar Dobovšek.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani ljudje iz vlade, kolegice in kolegi!

Osebnostno in izpred Pozitivne Slovenije protestiram proti predlogu rebalansa in ga ne bom podprla.

Zakaj? Zato, ker sem odgovorna ljudem, s katerimi delam 35 let, ker sem odgovorna stroki, za katero sem živela, in ker sem odgovorna mojemu srcu in glasovanju. Po mojem občutku ta rebalans enostavno ni dober.

Komentirala bom samo iz zdravstva, ker to je nekaj, kar najbolje poznam. V primerjavi s sprejetim proračunom za leto 2012 pa rebalans pomeni zmanjševanje sredstev za 46

milijonov. Racionalizacija se bo izvajala na vseh področjih, največ pa na investicijah. Če gledamo zadnji dve leti in primerjavo leta 2011, je veliko sredstev manj. To leto 2012 nam ostaja 37 milijonov za investicije, to je, dragi moji, zelo malo, štirje projekti, ki so bili v prejšnji vladi, niso narejeni, da ne rečem vse drugo, kar je že v predalih dolga leta. Največji delež je za investicije, ampak blago in storitve so zmanjšani za 30 %, subvencije za 35 %, transferji v javnih zavodih med 10 in 30 %, korigiran je rebalans plačila za izvajalce zdravstvenih storitev neke na 0,8 %. Tako da jaz ne vem, upam, da se predstavniki Vlade zavedajo, kakšno je zdravstveno stanje prebivalstva v državi, koliko je psihičnih bolnikov in koliko je drugih bolezni. Vsi vemo, da v krizah mora biti več denarja za zdravstvo. Jaz vem, da vsi tukaj, ki sedimo, bomo našli pot do ozdravitve ali v naši državi ali bomo plačali ali v tujini, ampak delavci pa tega ne bodo. Torej, javno je treba povedati, da so v tem rebalansu tako nizka sredstva, da je enostavno ljudem treba povedati, da bo v košarici pravic manj, da bo dodatno zdravstveno zavarovanje držaje, da investicij ne bo, da ne bo novih aparatov, da bo privatizacija, da bo porušeno javno zdravstvo, da bodo čakalne dobe daljše in da enostavno ne moremo pričakovati, ker je manj sredstev za preventivne programe, da bo zdravje boljše. Želimo ga, zavedamo se, da bi bilo treba, zato še enkrat apeliram, da je 20 % znižanja sredstev v rebalansu, zelo veliko. Tega nobena država, posebej manjša, ki ima 2 milijona prebivalcev, če želi zdravo prebivalstvo, ne bo nikoli naredila. Kje bomo vzeli sredstva? Seveda, sredstva lahko vzamemo iz orožja, iz tistih sredstev, ki jih toliko ne potrebujemo, in seveda naj vrnejo tajkunske kredite tisti, ki so jih vzeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Damjana Petavar Dobovšek. Pripravi naj se prosim gospa Alenka Pavlič.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica Državnega zbora. Spoštovani ministri, spoštovana sekretarka, spoštovani poslanci in poslanke!

Slišali smo, da so bila zadnja štiri leta za Slovenijo praktično izgubljena. Še več bo izgubljenih, ko bo Hrvaška vstopila v EU in kasneje še Srbija. Oddaljevali smo se od ciljev. Po podatkih Umarja smo bili v letu 2008 najbližje povprečju EU v razvojnem smislu, in sicer 9 % od povprečja. Kasneje se je Slovenija z veliko hitrostjo odmikala od tega povprečja in bila v letu 2010 15 % od tega povprečja, kar nas je primerjalno gledano popeljalo nazaj v leto 2003. Številke smo slišali in jasno kažejo na to, da je stanje alarmantno in da so ukrepi nujni, zato se je vlada pri ukrepih za izhod iz krize v prvi fazi osredotočila na štiri področja: konsolidacija

javnih financ; dokapitalizacija bank iz zasebnega kapitala in ne iz davkoplačevalskega denarja, zato da bodo banke kapitalsko ustrežnejše in da bodo lahko servisirale gospodarstvo; in kot tretji ukrep – dvig konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in nenazadnje tudi prilagoditev sistemov zaradi problema staranja prebivalstva, kot so pokojninski sistem, zdravstveni sistem in sistem trajne starostne oskrbe.

Proračun, ki ga je sprejela prejšnja vlada v drugačnih okoliščinah na predpostavki 2,5 % gospodarske rasti, je glede na današnje stanje posledica prekomerni proračunski primanjkljaj, zato je treba proračun popraviti in zato je nujno sprejeti rebalans proračuna 2012, zakon o uravnoteženju javnih financ in pa zlato fiskalno pravilo v Ustavo Republike Slovenije. To je šele prvi korak in je osnova, da preidemo v drugo do četrto fazo, o kateri sem govorila.

Kar zadeva rebalans proračuna, je treba poudariti, da ne govorimo samo o ukrepih na odhodkovni strani, s katerimi bomo solidarno v prvem letu v bistvu samo poravnavali obveznosti iz naslova obresti v višini cirka 750 milijonov evrov, ki jih mora Slovenija plačati zaradi prekomernega zadolževanja, in zaradi tega ne bo v prvem koraku denarja za investicije. To je razlog. Ukrepi so tudi na prihodkovni strani v dokumentih, ki so pred nami, vendar bodo učinki teh ukrepov šele v letu 2012 prav zaradi tega, ker se proračun sprejema sredi leta, ukrepi na prihodkovni strani predvsem na področju obdavčevanja, pa so vsi na osnovi letnih obračunov in bodo imeli učinke v letu 2013 in naprej. Davčni ukrepi, ki so že bili sprejeti, govorim o znižanju stopnje davka od dohodkov pravnih oseb iz 20 postopno na 15, dvig neomejene olajšave za vlaganja v opremo in neopredmetena osnovna sredstva, dvig olajšave iz 40 na 100 % za vlaganje v raziskave in razvoj. To so ukrepi, ki dvigajo konkurenčnost gospodarstvu in dvigujejo gospodarsko rast ob istočasni dokapitalizaciji bank, še enkrat ponavljam, iz zasebnega kapitala in ne iz davkoplačevalskega denarja.

Cilj vlad je, da se bremena ukrepov, predvsem mislim na davčnem področju, solidarno porazdelijo v breme bolj premožnih in da ukrepi v čim manjšem obsegu prizadenejo srednji sloj in da se ne dotaknejo socialno najšibkejših. Vsi ti ukrepi ne odpravljajo primanjkljaja, ampak ga znižujejo do tiste dovoljene meje, do katere se še lahko zadolžujemo.

Ostali davčni ukrepi, ki se nanašajo na tako imenovano obdavčitev luksuza, so predvideni v dokumentih, ki so pred nami, to so dodatni davek na motorna vozila višjega ranga, dodatni davek na plovila, povišanje davka na dobiček iz kapitala iz 20 % na 25 %, dodatni davek na nepremičnine, ki presegajo skupno vrednost 1 milijon evrov, razen za poslovno-industrijsko rabo in za javni namen, davek na kapitalski dobiček zaradi spremembe namembnosti zemljišč, ki se postopoma znižuje

iz 25 % na 5 %, odvisno od časovne dimenzije, od časa nakupa in prodaje zemljišča za katerega se vmes spremeni namembnost v stavbno zemljišče za gradnjo stavb, in sprememba dohodninske lestvice, s katero se poveša neto letna davčna osnova, ki predstavlja mejo med drugim in tretjim davčnim razredom iz veljavnih 15 tisoč 681 evrov na 18 tisoč 534 evrov. In pa dodatni četrti dohodninski razred s stopnjo 50 % za neto letno davčno osnovo nad 69 tisoč 313 evrov.

Kot naslednji ukrep, zelo pomemben, je tudi odprava davčne tajnosti zaradi neplačevanja davkov in neplačevanja prispevkov. Kot skrajni ukrep pa še dvig davka na dodano vrednost, o katerem je že govoril kolega mag. Šircelj, vendar bi tu še komentirala, opozicija predlaga kot hiter in učinkovit ukrep dvig DDV zdaj in takoj. Nedavno smo slišali argumente ene od opozicijskih poslank na temo varčevanja, da bi bilo pametneje in do revnejših prijazneje, da bi Vlada zvišala zgornjo stopnjo DDV, namesto varčevanja na odhodkovni strani, ki ga predlaga Vlada, ker da revnejši ne kupujejo luksuza, ki je obdavčen z 20 % davčno stopnjo. Torej stvari, ki si jih revni ne morejo privoščiti, bogati pa si jo lahko privoščijo. Poudarjam, da podpirati ukrep z argumentom, da je socialno pravičen, je zavajanje družin z nižjimi dohodki, zato smo v koaliciji do dviga DDV previdni in bi ga uvedli samo kot skrajni ukrep, če pri primanjkljaju ne dosežemo ciljev pod 3 % BDP.

DDV že danes bolj obremenjuje revnejše. Zakaj? Poglejmo, kdo sploh lahko danes varčuje. Bogatejši lahko varčujejo in od privarčevanega ne plačujejo davka na dodano vrednost. Revnejši živijo iz meseca v mesec in ravno tako potrebujejo za življenje določene dobrine in koristi od določene storitve, na primer hrano, pijačo, obleko, obutev, zdravilo, elektriko, ogrevanje, nakup stanovanjske opreme. Tudi revnejši potrebujejo obleko, obutev in plačujejo storitve, kot so voda, elektrika, plin, ogrevanje ter opremo za stanovanje. Iz statističnih podatkih porabe blaga in storitev v gospodinjstvih je razvidno, da najrevnejša gospodinjstva od celotne potrošnje v državi v obliki DDV plačajo 17 %, najbogatejša pa 18,3 %. Iz tega podatka bi res lahko sklepali, da je DDV pametno zvišati, saj bogatejša gospodinjstva državi res plačajo več davka na dodano vrednost, vendar pa so učinki kompleksnejši in kažejo drugačno sliko, sploh pa demantirajo argumente zagovornikov dviga davka na dodano vrednost. Podatek, da DDV ob potrošnji vseh gospodinjstev dosega 17 %, pove, da 8,5 %, torej znižana stopnja davka, nima nobenega bistvenega vpliva s socialnega vidika. Tudi revnejši imajo stanovanja in s tem stroške ogrevanja, elektrike, se vozijo z avtomobili, kupujejo alkohol in cigarete, potrebujejo obleko in obutev, imajo mobilne telefone in računalnike. DDV sicer kot potrošni davek nima enakega vpliva kot dohodnina, da bi spodbudil izogibanje plačevanja davkov, utaje in

neprijavljanja dohodka, ampak spodbuja varčevanje, ki je koristno, kot vir kapitala. Omenila pa sem že, da revnejši ne morejo varčevati. Negativen učinek davka na dodano vrednost na revnejše postane takrat, ko primerjamo razpoložljive dohodke gospodinjstev. Nominalno bi sicer res več potrošili bogatejši, vendar moramo gledati iz razpoložljivih dohodkov, in bi revnejši ob dvigu DDV plačevali 26,8 % razpoložljivih dohodkov, bogatejši pa le 17,1 % razpoložljivih dohodkov. DDV je regresivni davek, in tega dejstva zvišanje stopnje DDV ne bi spremenilo. In zato smo v tej fazi v koaliciji do njega previdni.

V predhodnih razpravah smo slišali oceno o dejanskem stanju, slišali smo razloge za stanje, ki so nas pripeljali v takšno krizo, slišali smo predlog ukrepov za izhod iz krize, slišali smo pripombe. Slišali smo tudi predloge, ki jih predlagata Vlada in koalicija, in tudi argumente za to. Zato je konsolidacija javnih financ v tem trenutku nujna za vse države Evropske unije in tudi za Slovenijo. Pred nami so dinamični in prelomni časi in bodo tudi zgodovinski, če bo zmagal razum. Ključ rešitve je v ljudeh, v sodelovanju, v skupni percepciji za dosego cilja, zato vas prosim, bodimo politiki, bodimo državniki, v pravem pomenu besede, in se borimo za skupni cilj za rešitev Slovenije iz krize. Ne gre za to, kdo bo zmagal, ali opozicija ali pozicija ali socialni partnerji, gre za to, da bo zmagal zdrav razum. Za to potrebujemo še pred konsolidacijo javnih financ konsolidacijo našega zavedanja in takrat bo Slovenija suverena, kot smo slišali, suverena bo tudi takrat, ko ne bo več zadolžena oziroma suverena bo Slovenija takrat, ko bo sposobna odplačevati svoj dolg. Zato prosim, podprimo prvi korak, torej predlog rebalansa in zakon o uravnoveženju javnih financ in tudi vpis zlatega pravila v ustavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Alenka Pavlič, pripravi naj se, prosim, gospod Matjaž Zanoškar.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci!

Protestiram, ker ta vlada ne ve, kaj je konkurenčno gospodarstvo. Vsi se zavedamo, da smo se znašli v situaciji, ko je treba znižati stroške, torej varčevati. Nihče od vas v vladi pa ne poudari, da je treba znižati nepotrebne stroške in varčevati tam, kjer je to mogoče, in ne vsepovprek in počez, kot to počnete. Vlada, niste nam še predstavili, kako boste v proračun pripeljali dodatna sredstva. Pozitivna Slovenija je že v volilni kampanji povedala, da se zavzemamo za dvig DDV, koalicija pa je bila vehementno proti, pa vse kaže, da bo morala to storiti. Kako boste reševali državna podjetja, ki poslujejo pozitivno, a so preobremenjena s krediti nesposobnih direktorjev. Do danes ste dopustili, da nam propade kar nekaj podjetij,

Radeče Papir, Primorje in še bi lahko naštevati. Nimate rešitev na kakšen način in s katerimi sredstvi boste rešili Intereuropo, Slovenske železnice, NLB in še nekatere druge... / oglašanje iz dvorane/ Kolegica, je zanimivo? Dobro. Tukaj gre za reševanje delovnih mest, za katere se bori celotna Evropska unija, ker nam jih kronično prevzemajo cenejše azijske države. Opažam, da v tej vladni ekipi ni gospodarstvenikov, ki bi se tega zavedali. Je sicer nekaj ekonomistov, ki svoje teoretično znanje preizkušajo na nas državljanih.

Kam nas pelje vojaška politika predsednika Vlade, ki v svojem drugem mandatu nadaljuje politiko iz prvega mandata. Državljanje želi skregati med seboj. V prvem mandatu smo imeli nastavljene spore s Hrvaško, med volilno kampanjo so se stopnjevali spori med Ljubljančani in Mariborčani, sedaj pa so se začeli med javnim in zasebnim sektorjem. Dragi državljani, ne nasedajte tem podlim provokacijam vlade, vse vas potrebujemo, Ljubljančane in Mariborčane. Samo skupaj bomo splavali iz krize.

Spoštovana koalicija, sami presodite, ali je rebalans dober ali bo res prinesel pozitiven vpliv na državljane, kot dokazujejo člani vlade. Samo z rezanjem ne bo šlo, to vam je že večkrat povedal vaš spoštovani kolega poslanec Starman, ki prihaja iz gospodarstva. Jaz tega skrpučala ne bom podprla. Slovenija potrebuje vlado, ki ve, kaj dela. Protestiram, ker ta vlada ne dela dobro v Sloveniji. Pika.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar, pripravi naj se gospod Jerko Čehovin. Bi pa opozorila, da govori tisti, ki ima besedo, ostali se boste imeli priložnost prijaviti. Hvala.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala, gospa predsedujoča, za besedo. Spoštovani ministri, spoštovana gospa Barbara Brezigar, kolegice in kolegi!

Svoje nestrinjanje z dokumentom, ki je danes na mizi, bom podkrepil z nekaterimi razmišljanji, ki so moja osebna, ki so tudi plod razmišljanja v naši poslanski skupini Pozitivne Slovenije, ki so tudi plod oblikovanj nekaterih amandmajev, ki so bili za nas dobri, korektni, pragmatični, ki bi lahko prinesli k izboljšanju celotnega dokumenta, vendar ti amandmaji niso in verjetno tudi ne bodo ugledali luči sveta. Pametni se vedno učijo ali učimo na napakah drugih. Tisti malo manj pameti se učimo na svojih napakah. Uk na svojih napakah je ponavadi najdražja lekcija, ki jo mora človek dati skozi, in to lekcijo pravzaprav tudi naša država skozi nekatere vlade daje. Bila so leta debelih krav, bila so leta razcveta in visoke gospodarske rasti, takrat je bilo denarja toliko, da se je z njim malomarno ravnalo. Odrejale so se mnoge bonitete, dvigovali so se standardi, takrat nerazumljivo, danes pa prihajamo v druge čase.

No, vsaj po tem obdobju debelih krav, je že nastopilo stanje streznitve in pa iskanje rešitev za našo prihodnost, takrat so bile iz vlade lansirane mnoge reforme, ki bi še v tisti situaciji potegnile državo ven in pa izboljšale ta naš javnofinančno strukturo. Vendar, kot vemo, te reforme so padale kot domine, zelo malomarno, obravnavanje na sejah Državnega zbora in pa nenazadnje tudi na referendumih in tako smo ostali brez njih, čeprav se popolnoma strinjam, če bi katero od teh reform takrat speljali in sprejeli bodisi na referendumu ali kako drugače, potem najbrž te situacije danes ne bi bilo. Danes je vrag vzel šalo. Danes se verjetno dokončno poslavljamo od tega zelo zelo bogatega in pestrega obdobja debelih krav, se treznimo, iščemo variante in rešitve, da bi to našo državo popeljali boljši prihodnosti naproti. Izmišljujemo si modele, kakršen je tudi model tega današnjega rebalansa, v katerem in zaradi katerega smo že izrekli nekatere pripombe.

Predvsem iz tega stališča, da pri oblikovanju tega modela reševanja naše države iz krize niso bila upoštevana naša mnenja, naši predlogi, naši nasveti, ta model ni tak, kot ga sprejemajo tudi nekatere druge evropske države, in zelo enostransko posega predvsem na odhodkovno stran, posega in zarezuje predvsem na tiste pravice, socialne pravice, ki zadevajo najbolj občutljive in ranljive skupine. Tukaj se veliko ne razlikujemo tudi, če bi Pozitivna Slovenija oblikovala takšen model, najbrž da bi tudi zarezali v nekatere pravice oziroma nekatere sfere, vendar bi adekvat na drugi strani zanesljivo poskrbeli za boljši način, da bi se prihodkovna stran bolj oplemenitila in bolj zagotavljala celotno stanje in balansiranje javnih financ. Tega pri tem ni! In mi lahko varčujemo takrat, ko imamo denar. To obdobje debelih krav je za nami, denarja več ni. Mi varčevati več ne moremo. Ko denarja nimamo, se lahko samo odpovedujemo. Ta model in ta dokument je model pospeševanja in povečevanja revščine. Ta model bo nekako zasukal inercijo te spirale navzdol v še večjo revščino, s katero se naša država sedaj sooča. Saj na koncu koncev je revščina stvar vsake družbe, tudi sodobno razvite države se ukvarjajo z revščino, vendar ni treba, da se naša država, država državljanek in državljanov, ki so vestni in odgovorni, ukvarja in pa sooča s takšno revščino, kot je in takšno revščino, kot bo še prišla. Gospod Srečko Meh je govoril tudi o tem, da takrat, ko bomo potegnili črto in videli implementacijo celotnega tega modela, ki ga danes predlagate, bomo videli, koliko smo bili uspešni in koliko ne. Jaz se bojim, da ne bomo preveč uspešni. Jaz se bojim da zaradi tega, ker je tako nesorazmerno opredeljen ta dokument in predvsem premalo posega na področje gospodarstva, na tisto področje, o katerem je govoril kolega Stanko Stepišnik, premalo posega na področje, da bi spodbujali gospodarstvo, da bi sprožili ta investicijski cikel, da bi na podlagi tega prišli do novih

delovnih mest, kar bi zanesljivo dolgoročno zagotavljalo neko boljšo javnofinančno stabilnost. Vendar tega dela ni in v temu dokumentu manjka to, gospod minister za gospodarstvo. Nam se zdi, da je tega premalo. Revščine ne bomo rešili samo na ta način, da jo bomo pospeševali, da bomo še rezali navzdol, če pri tem ne bomo imeli nekega drugega vzgona, nekega generiranja gospodarstva in pa odpiranja novih delovnih mest. In jaz se seveda strinjam, mi moramo zmanjšati ta javnofinančni primanjkljaj. Mi imamo še rezerve, tudi na področju javnih služb, državne uprave in tako naprej, jih imamo. Ko pogledamo trošenje, ga je še vedno na mnogih področjih veliko, veliko preveč, kot ga je treba. Ko pogledamo sistem javnega naročanja, se ve, kdo dobiva, daje javna naročila. Tiste, favorizirane firme, ki so že od nekdaj priključene na celotno blagajno, državno blagajno in pa blagajno posameznih ministrstev. Saj lahko naredimo analizo, pa bomo videli, kam se financira denar iz državne blagajne. Pojavljajo se ena in ista imena teh družb in teh firm.

Če bi v luči tega dokumenta in tudi v luči prihodnosti, ko se bo ta dokument implementiral v praksi, pogledalo deželo, iz katere prihajam, to je Koroška, potem me je nekako strah, verjetno da bom kar tukaj bolj ostal v Ljubljani, da ne bom hodil na Koroško, ker me vedno znova srečujejo ljudje in mi očitajo, meni seveda posredno tudi vam vsem, tudi kolegom v koaliciji, da ne znamo upravljati s to državo in da ne znamo sprejemati zakonov, ki bi zagotavljali boljšo prihodnost. Na Koroško ne dobimo verjetno niti evra za odpiranje novih investicij na področju infrastrukture. Ceste so takšne, da vam osebo ne priporočam, da hodite na Koroško, če nimate dobro zavarovanega avtomobila, da vam slučajno ne odtrga kakšno kolo, da boste lahko potem to uveljavili. V temu rebalansu ni denarja za Koroško, za nobeno cesto. Če pogledamo Koroško kot obmejno območje, kjer je na koncu koncev nekaterim lažje zato, ker je dnevna migracija ljudi v Avstrijo, kjer so pogoji veliko lepši in veliko boljši, vedno večja. A danes ne govorimo več o migraciji, danes na Koroškem ne govorimo o dnevni migraciji, danes govorimo o preseljevanju ljudi, mladih družin, mladih družin, ki se preseljujejo iz Slovenj Gradca, iz Dravograda, iz Raven, iz Radelj v celovško območje, v Pliberk, Celovec in tako dalje. Gre za praznjenje nekega prostora. Bojim se, da bo ta dokument, ki je danes tukaj, s katerim se jaz ne morem strinjati in ga ne morem podpreti, pospešil vso to negativno stanje in negativne trende, ki jih Koroška v tem trenutku občuti. Za Korošice in Korošce je Avstrija v tem trenutku veliko veliko bolj prijazna država, ki jim omogoča vrtce, omogoča šolanje, izgradnjo svojih individualnih hiš in tako dalje. In poglejte si statistiko in videli boste, koliko je ljudi, ki se preseljujejo na ono stran meje. Sicer smo Evropa, eno in isto, saj ni pomembno, kje živimo, živimo tu ali tam, ampak

pomembno je za njih, ko se selijo tja, da je življenje za njih lažje, prijetnejše, bolj urejeno, pravno bolj urejeno, socialno bolj varno in tudi zaposlitvena politika je tam takšna, da imaš zaposlitev tudi za nedoločen čas in da imaš za to tudi ustrezno plačilo. Mnogo je stvari, ki govorijo o tem, da ta dokument ni pravi, da bi moral biti ta dokument obdelan. Poslušam tudi tiste predloge, ki jih je opozicija dala, saj tako, kot je rekel kolega Stanko, "saj mi se vsi trudimo za to državo, mi želimo tej državi najlepše in najboljše", samo ne morete pa verjeti v to, kolegice in kolegi v koaliciji, da ste edino vi tisti najbolj zveličavni, najbolj pametni, najbolj bistri, da boste oblikovali neke dokumente. Mi si zato, če boste upoštevali naše predloge, ne bomo uzurpirali oblasti, oblast je vaša, vi ste si jo priborili ali vzeli ali kakorkoli. In na koncu je tako, kot je bilo že večkrat rečeno, črta pod črto se bo videla implementacija tega dokumenta. Zato bo verjetno takrat treba polagati račune, čeprav tudi takrat, če bodo negativni računi, nas v opoziciji ne bo zadovoljevalo, pač pa bomo še bolj togotni in žalostni, ker bomo vedeli, da bi bili tisti ukrepi, ki smo jih mi predlagali, mogoče tisti, ki bi vzdržali, ki bi potegnili in izboljšali celotno situacijo. Tako, da tudi takrat ne bo zadovoljstva, ko bomo videli, da ta dokument rebalansa ni bil pravi, da bi ga morali sprejemati drugače, da bi ga morali oblikovati drugače in med prvim pogledati tudi v druge države, kako se lotevajo tega, saj se tega ne lotevajo na tak način, da samo enostavno linearno režejo vse in povsod, pač pa tudi na drugi strani poskrbijo za to, da se ohranja neka kontinuiteta, neka dinamika, ki zagotavlja tudi izravnano balansiranih javnih financ. To je moje mnenje in vidim, da še kar prihajajo amandmaji, ki jih je kar nekaj, jaz upam, da boste še v času tega sprejemanja oblikovali kar se da boljši dokument, vendar izboljšati ga ne morete do takšne mere, da bi mi bili z njim zadovoljni. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jerko Čehovin.
Pripravi naj se prosim mag. Dejan Židan.

JERKO ČHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem trem ministrom, državni sekretarki in kolegicam in kolegom!

Najprej moram reči, da ostro protestiram proti temu, da opozicija nima normalnih pogojev za delo v tem parlamentu. Namreč, tisti, ki ste v vladni koaliciji, se že prej dogovarjate na vaših sestankih, imate vladne službe, ministre, državne sekretarje, ki vam zadeve servirajo in vas tudi prepričajo, da je to prav, kar delate, kar počnete, medtem ko opozicija pa marsikakšno zadevo izve šele iz medijev. Dobivali smo, konkretno, na maratonski seji Odbora za finance, tako kot tudi že danes, samo v dosti hitrejšem zaporedju, vroče papirje, nekateri so jih imenovali vroče žemljice, tako da

niti sproti nismo vedeli, za kaj gre, ker si moral imeti deset dokumentov, da si ugotovil, na kaj se stvar nanaša. Pripravljenost, vsaj prvi dan, na razlaganje stvari, ki jih dobivamo, ni bila kaj velika. Moram reči, da tudi gospod minister, ki mu sicer priznam, da je bil z nami skoraj ves čas, je prvi dan začel z nenavadno držo, malo tudi podcenjujočo in arogantno do poslancev. Moram reči, da so te naše kritike vplivale pozitivno in moram priznati, da so bile naslednji dan zadeve precej boljše. Vendar pa se kljub temu ne morem izogniti nekega občutka, da se ta parlament spreminja v vladno depandanso. Sam ne vem, kdo živi v tej depandansi. Skratka, pogojev za normalno delo ni. Tudi že sama trinajstica današnja izredna seja pomeni to, da imamo trinajst izrednih sej, sicer bi, če bi govoril v jeziku mojega kolege predsednika Odbora za finance gospoda Širclja, rekel, da bi to morale biti "neobičajne seje", ne pa izredne seje, ker je rekel izredno ali neobičajno, da imamo neobičajne razmere ne pa izredne razmere. Dobro, pustimo sedaj to.

Druga stvar. Ni tukaj problem, da se mi ne strinjamo, tudi opozicija se strinja z detekcijo razmer v Sloveniji. Mi vemo, da so gospodarske razmere težke, ampak po drugi strani pa ne želimo, da bi sodelovali, da bi bili vaši razvojni partnerji, pa nam niti enega, bom rekel, vsebinskega amandmaja ne sprejmete, tudi če koristi kompletnemu proračunu. Sprejeli ste sicer, pohvalili ste se, da ste 11 naših amandmajev sprejeli, ampak to je vsebinsko samo en amandma in še ta se nanaša samo na to, ali bom iz levega v desni žep premaknil stvari na okrožnem sodišču. Res imamo 11 okrožnih sodišč v Sloveniji in rekli ste, da ste podprli 11 naših amandmajev. Čestitam. Mislim, če bi bilo 11 vsebinskih amandmajev, bi bili še bolj zadovoljni, ampak ni tako. Moram reči, ko govorimo o tem, da se strinjamo z detekcijo stanja, da se pa ne strinjamo, kako to zadevo rešiti, na kakšen način iziti iz te situacije. Tukaj mislim, da je temelj našega nesporazuma v tem, kar mi vseskozi govorimo, da je treba zadeve reševati na ta način, da polovico, če tako rečem, sredstev, prihranka ali kakorkoli dobimo na prihodkovni, polovico na odhodkovni strani, s tem manj zarezemo na občutljiva področja države in na rezanje nekaterih pridobljenih pravic. Nenazadnje imate razumevajoče partnerje tudi na strani sindikatov. Jaz čestitam vladi, da je uspela doseči s sindikati sporazum. Mislim, da je to prava pot. Referendumov ne potrebujemo in tudi mi jih v naši stranki ne podpiramo, to smo prvi dan povedali, da mi ne bomo kot neka druga stranka, ki je generirala referendum, nekatere tudi v dogovoru s sindikati, tako da so tudi takrat bili partnerji. Ko pa se zadeve zreducirajo na to, da mi predlagamo samo povečanje DDV pa moram jasno protestirati. Mi smo tako v našem programu kot tudi kasnejših izvajanjih jasno povedali, da je bilč DDV tudi za nas izhod v sili, ampak mi smo takrat predlagali 1 % DDV, če se

spomnite, v našem programu. Edina stranka, ki si je sploh upala to napovedati. Zdaj se govori, nekateri strokovnjaki govorijo o 2 %, čez dva meseca bo treba 3 %. In jaz ne bom lažni prerok, kot je že nekdo danes tukaj omenil, da bo vlada prej ali slej pristala in sprejela višji DDV. To se bo zgodilo, grem staviti. Prej ali slej se bo to zgodilo, pa če hočete ali nočete priznati. Namreč to so naredile vse države v naši soseščini, tudi Avstrija, tudi Nemčija, vse države so to naredile, Hrvaška, da ne govorim o ekstremnem primeru – Madžarski, ki je šla celo na 27 % DDV. Vendar pa tu vlada pojmovna zmeda. Torej, uvedite ga, kadar ga boste pač uvedli, sam napovedujem, da ga boste uvedli, vendar ne nam pripisovati, da je to edini ukrep, ki ga mi predlagamo. Rad pa bi rekel, da večina poslancev sploh ne ve, o čem se pri DDV govori. Mislim pa, da gospod Šircelj dobro ve, in kar je danes rekel, je namerno rekel, da je to davek, ki ima skrite intence. Skrite ima tam, kjer ne izdajajo računov. Če nekdo vkalkulira v svojo storitev ali svoje blago tudi DDV, pa ne izda računa, seveda je tam skrito. Toda v trgovini pa to dobiš, kjer ti jasno piše, cena blaga je toliko, cena DDV je pa toliko, višja ali nižja stopnja.

Bilo pa je rečenih še nekaj netočnih stvari. Ena stvar je bila rečena s strani Slovenske ljudske stranke pri predstavitvi, da se višji DDV nanaša – gospod Žvegljč je, recimo, uporabil ime "voda". Moram vam povedati, ker sem pa to le dolžan sporočiti, torej 8,5 % DDV se plačuje od hrane, priprave jedi, od uporabe športnih objektov, storitev javne higiene, od zdravil, sanitarne zaščite, tudi kontracepcije, če komu paše ali ne, od nosilcev zvoka, besede, slike, od izdelkov in storitev, ki se uporabljajo v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, od stanovanjske gradnje, medicinskih pripomočkov za invalide, od vstopnic, od nastanitve v nočitvenih objektih, od avtorskih pravic in na koncu, posledično, če s tem zaključim, od pogrebniških storitev. Od tega se plačuje nižja stopnja DDV. In pa, seveda, kar ni točno, tudi od vode se plačuje nižja stopnja DDV. Torej, hočem reči, da to, kar govorimo o tem DDV, je večkrat uporabljeno, žal mi je, tudi gospod minister Žerjav je to že večkrat napačno uporabil, da bi zgornja stopnja DDV povečala stroške gospodarstva. Tu ima prav samo v enem segmentu, namreč, poveča stroške samo tistemu gospodarstvu, ki ni zavezanec plačila DDV, torej tistim mikro podjetjem, ki niso davčni zavezanci. Medtem ko pri velikih podjetjih, zlasti pri izvoznikih, pa DDV ne vpliva. Pri izvoznikih celo nasprotno, čim višja je stopnja DDV, več ga dobijo nazaj od države. Celoten vhodni DDV si obračunajo za blago, ki ga kupijo doma. Zato bi res prosil, da se pravilno uporablja, pa ne bi hotel biti vaš učitelj, vendar ne delati iz tega neke fame. Pač, DDV imajo vse države. Včasih smo imeli v bivši državi, pa tudi nekaj časa v naši novi, tako debelo knjigo, ki se ji je reklo Zakon o prometnem davku. V tem zakonu je bilo navedenih tisoč izjem in če slučajno kakšna

izjema ni bila napisana, te je davčni inšpektor kaznoval, pa tudi če je smiselno tisto spadalo notri. Toliko okrog tega DDV, da ne bom te stvari toliko problematiziral.

Naslednja stvar, ki jo želim povedati. Glavna pomanjkljivost tega proračuna je v tem, da je restriktiven linearno. To pomeni, da v bistvu pospešuje proračunsko logiko v negativnem smislu. Kajti tisti, ki je v prejšnjih letih šparal, če rečem po domače, varčeval, kot je zdaj moderno, je zdaj udarjen, ker nima več kaj vzeti. Tisti, ki pa je porabil do zadnjega centa, kar mu je proračun omogočil, je pa zdaj nagrajen in se veselo smeji, ker lahko troši naprej, sicer v nekem manjšem obsegu, ampak še vedno dovolj razkošno. Tu je Vlada zamudila neko priložnost, da bi naredila določene sektorske analize in da bi tudi globinsko ugotovila, kje imamo res zadev preveč, kje jih imamo premalo. Marsikje imamo premalo, recimo, policistov na terenu, vsi govorimo, da jih imamo premalo, imamo pa verjetno preveč ljudi v generalštabu Slovenske vojske in tistih, ki okrog tega parazitirajo, pa se teh stvari ne lotimo. Na splošno imamo pa seveda preveč agencij, preveč raznih institucij, preveč imamo ljudi, ki so iz kabinetnih zaposlitev pred potekom mandatov vlad, kar vse so približno enake, prešli v redne zaposlitve na raznih ministrstvih, na skladih, na agencijah in tako dalje. Tega imamo res preveč, ampak namesto da bi se poglobili in res pobrali tam, kjer imamo tega preveč, se linearno jemlje povsod in s tem se tudi nekatere programe onemogoča oziroma se jih krni v taki obliki, da ni možno normalno delo.

Naslednja stvar, ki jo želim povedati, ko smo mi nekatere predloge z identičnimi premiki, kot mora amandma biti pripravljen, predlagali na odboru, je bila utemeljitev ali pa tudi v tistemu paketu, ki smo ga danes dobili s strani vlade, da teh stvari ni možno premikati, ker imamo nekatere obveznosti. Pri najnovejšem paketu, ki smo ga zdaj dobili, verjetno je to posledica podpisanega dogovora s sindikati, je pa to isto besedilo, a je kar naenkrat možno, možno jemati iz servisiranja javnega dolga, možno je jemati iz programov vojske in tako naprej, kljub temu, da je bilo rečeno, da vojska je tako knap, da se ne da nič več premikati. To pomeni, važno je, da imaš ta pravo barvo, ne pa da imaš ta pravo idejo, ali pa če si zdaj v tem trenutku na srečanju pri sindikatih, ki so bili tako dobri, da so vsem skupaj prizanesli z referendumom. To pomeni, še enkrat govorim, da se eno ponuja, drugo se dela, eno se govori, v praksi je zadeva drugačna.

Še ena stvar, ki me zelo moti pri gospodarstvu. Vsi vemo, da je rešitev izhoda iz te krize v krepitvi gospodarstva, v njegovi konkurenčnosti, predvsem pa v razvojnih komponentah. Pa le moram reči, da sem zelo razočaran, gospod Žerjav, zdaj ravno vas tukaj med mikrofoni gledam, recimo, da ste promociji turizma in uveljavljanja turističnih destinacij porezali skoraj 50 % sredstev v tem proračunu.

Prav tista panoga, ki tudi za časa prejšnje tako imenovane ničvredne Pahorjeve vlade, ni utrpela nobenih težkih poškodb, ampak je celo bila ena od redkih panog, ki je imela pozitiven trend rasti. Takšnih stvari se ne dela, če mislite resno s to rastjo gospodarstva in tako naprej. Zato moram povedati, da tudi notranji proračun ni koherenten, delan je v naglici, zelo na silo, brez možnosti neke izmenjave mnenj, kar je prišlo do izmenjave, je to samo posledica pritiskov sindikatov, ki so nekatere zadeve izsilili, da so ohranili tisto, kar ste jim pustili.

Moram pa reči na koncu, glede na to, da se je nekdo danes v tej diskusiji pohvali, "da to je pa res fejš, da se naj neha tem borcem dajati določene privilegije". Moram reči, da najostreje kot član 48-tisoččlanske organizacije, to je Borcev za vrednote NOB, protestiram proti temu, da se s tem rebalansom jemlje tako imenovane borčevske dodatke. Na ta način se poskuša to staro populacijo – 18 tisoč je še živih borcev, od tega jih mora dobi dodatek še 6 tisoč, ostali imajo normalne penzije –, da se jemlje na stara leta in da se jim s tem daje neko grenkobo zadnja leta življenja in da se sprašujejo, ali je njihova napaka morda v tem, ker se niso borili na pravi strani in niso nosili prave uniforme. To, moram pa reči, presega vse meje. Gospodarska kriza je. Tako velika pa ne, da se pa maščujemo nekaterim starejšim populacijam. Med drugim tudi veteranom vojne za Slovenijo, sicer v manjšem finančnem obsegu tako, da jim zvišujemo dodatno zdravstveno zavarovanje. Gospod Hršak, ne se smejeti, je tudi žalostno, borci so tudi člani vaše stranke Desus. To vam povem, mislim, da se res ne bi bilo treba smejeti, ker to je zelo žalostno. In tista država, ki ne spoštuje svoje zgodovine, tudi nima velike prihodnosti. Razen če vidimo prihodnost v tem, ko je gospa Alenka Bratušek na Odboru za finance protestirala proti takemu načinu dela, ne zaradi tega, da se dela bojimo, ampak zaradi tega, da si vzamemo čas in da pogledamo zadeve, pa dobi odgovor od našega vrlega predsednika odbora, da naj gre pogledati, kako je pred nemško ambasado, ko čakajo ljudje za vize. Seveda čakajo, saj nekateri Slovenci čakajo tudi za vize v Zagrebu za Avstralijo in tako naprej. Ampak če je to rešitev, potem nam to jasno povejte, da je to rešitev, da bomo šli pred ambasade ali pa da bomo naše otroke in vnuke pošiljali, da bodo šli v vrsto pred ambasade. To je malo demagoško. Kot je demagoško, da je sploh tak predlog prišel v rebalans in pa zlasti v ZUJF. Ostro protestiram proti temu, da se ta država maščuje nad veterani. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

K repliki se je javil gospod Jurša, dviguje roko, samo omenjen je bil pa gospod Ivan Hršak. Sem prav razumela?

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Jaz bi kolegu rad sporočil eno zadevo, da se v stranki, katero zastopam v parlamentu, dobro zavedam, da še zdaleč niso neresni časi, da so zelo resni časi in da se mi tega še kako dobro zavedamo. Upam, da se tudi vi v vaši poslanski skupini osebno zavedate, v kakšnih časih je Slovenija in kaj je treba storiti, da bomo to zadevo v Državnem zboru tudi spremenili. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Žvegljč mogoče postopkovno, ker omenjeni niste bili, pa sem spremljala? Ste bili omenjeni? Izvolite, vendar nimam v spominu, da ste bili, bom pa preverila.

Izvolite.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Gospod Jerko me je omenil. Povedal bom, da je res to, kar je rekel. Jaz sem omenil v tej zadevi tudi vodo. Voda ni, je po nižji stopnji, res pa je, če gradiš vodovod, so ostale zadeve dražje. Tudi ta voda, ki jo sedaj tu pijem, je v plastenki, se pravi, plastenka je po višji stopnji, zamašek, etiketa in tudi prevoz. Se pa opravičujem, res je, to sem omenil in je moja napaka. Sem pa povedal tudi druge zadeve, ki pa so po višji davčni stopnji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Tudi mag. Andrej Šircelj je bil omenjen. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Samo nekaj pojasnil gospodu Čehovinu. Najprej seveda glede DDV in višine davčne stopnje. Res je, če izvoznik izvažja blago, dobi povrnjen ves DDS, ampak on pri nabavi tudi plača več DDV, kar z drugimi besedami pomeni, da ali pri nabavi ali pri uvozu plačuje zdaj 22 % ali 25 % davek, vse bo dobil nazaj. DDV je tukaj nevtralen, se pravi, višja stopnja ne pomeni tudi več davkov v temu smislu, da bi dobil nekaj več, kot je plačal. Vedno dobi enako, ni ne glede na to, ali je to s 5 % stopnjo ali 10 % ali pa 30 % stopnjo.

Lahko pokomentiram še tisti dialog z gospo Bratuškovo. Mislim, da je šlo takrat bolj ne za to, da bi bilo bolj v poznih urah, ampak takrat ni bila beseda o tem, da bi bilo treba še pregledati te dokumente, ampak da smo delali dolgo v noč in takrat je bilo seveda omenjeno tudi to, da dejansko za mene ni nič nenavadnega, če v Državnem zboru delamo tudi v popolnoma običajnih urah za Slovenke in Slovence, to je v nočnih urah, imamo tretjo izmeno, imamo veliko ljudi, ki dela ponoči tudi v takšnih poklicih, zdravniki, bolniške sestre, cestarji in tako naprej in tako naprej. Mislim, da

to pa res ni čisto nič nenavadnega in imamo nenazadnje veliko večjo plačo, večina nas, kot jo imajo vsi ti poklici. Mislim, da res, jaz si želim, da bo še kdaj kakšna takšna seja, pa mogoče ne bo seja določena za ob devetih popolne ali pa ob devetih zvečer. Čas je relativen in seveda tudi navade so lahko različne pri ljudeh, tako da zaradi tega si pa res ne bi belili glave. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa. Malo čez tri minute je bilo, ampak naj bo.

Besedo ima mag. Dejan Židan, pripravi naj se, prosim, gospod Ivan Grill.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani trije ministri s sodelavci, lep dan vam želim!

Če pričakujete, da bom grdo govoril o koaliciji ali o sedanji vladi pa o vas, vas moram razočarati, tega ne bom. Vem, da opravljate težko delo, ni lepo biti na vaših delovnih mestih, verjetno je marsikomu tudi žal, da je to breme prevzel, celo predsednika Janšo sem že javno slišal, da bi ga tudi oddal, tako da potem ne vem, zakaj se je silil na to delovno mesto...

Vendar, nekaj drugega bi želel povedati; res je, da imamo, kar je, mislim, čisto legitimno, različne ekonomske poglede na reševanje krize. To je tudi v Evropi tako, marsikje drugje je tako in jaz upam, da ti vaši, ki jih uporabljate, da bodo dali nek učinek, ker je to za državo dobro. Ni pomembno, ali je to stranka ali posameznik, pomembno je gledati državo. Dovolite pa, da vam dam tri nasvete ali pa vsaj želje, če jih boste mogoče upoštevali. Prva je dosti enostavna, zelo radi omenjate primer ukrepov, ki jih izvaja Nemčija. To je pravilno, ker zmagamo lahko samo tako, da se ne bomo učili in delali napak na naši državi, na naših državljankeh in državljanih, ampak kakšno uspešno tujo prakso prenesli na naša tla. Če pogledate Nemčijo, boste nekaj ugotovili, da so v bistvu sedanjega uspeha Nemčije reforme, ki jih je izvajal tovariš Schröder, Socialdemokrat, dosti let nazaj. On je že takrat vedel, da bo, tudi če bodo reforme uspešne, ne bodo v njegovem mandatu in da bo izgubil, in to se mu je tudi zgodilo. Nekaj podobnega je poskušal tudi naš predsednik Borut Pahor, imamo pa to žalost, da z razliko od ostalih 26 evropskih držav, ko nekaj vlada sprejme, ki ko nekaj parlament sprejme, je potem to sprejeto, imamo to nesrečno referendumsko zakonodajo in zato je zedaj stanje v državi slabše, kakor bi drugače bilo. In tukaj moja prva prošnja za vas, ki ste vladajoči, ki nosite vso odgovornost, kajti naš glas, tako da bi ga upoštevali, je vreden malo manj kot nič, ampak vi ste odgovorni. Dajmo se dogovoriti, da spremenimo referendumsko zakonodajo. S sedanjo referendumsko zakonodajo je Slovenija v pat poziciji. To govorim tudi zato, ker tako zelo radi omenjate zlato fiskalno pravilo, ko pa vam skušamo dopovedati, da je referendumsko

zakonodaja enako ali bolj pomembna, pa nas razen posameznikov nočete poslušati. To škoduje državi. To je prvi nasvet.

Drugi nasvet je naslednji. Proračun je takšen, kakršen je, ko ga človek bere in če malo številke poznamo, je jasno, kaj se bo zgodilo, zelo hitro boste imeli rebalans na rebalans, ker boste ugotovili, da ste nekaj dejavnosti, zelo pomembnih v Sloveniji, potopili. Tako država ne more funkcionirati. Ugotovili boste, čez čas, da ste ubrali pot, ki jo zdaj v Evropi vedno pogosteje imenujejo "španska negativna spirala". Torej, moja druga prošnja je, preučite primer Španije in pogledajte, zakaj zdaj vsa Evropa ve, da tako delati ne sme.

Tretja stvar, ki vam jo tudi polagam na srce. Ko boste delali naslednji rebalans, pomislite, da ste vzeli področju kmetijstva preveč. Nič vam ne pomaga, da imate sposobnega kmetijskega ministra, če ostane premalo denarja. Dovolite, dva ali tri argumente. Kakor je moj kolega iz Pozitivne Slovenije povedal, javni sektor se je že v preteklosti na nek način racionaliziral, na žalost ne povsod enako. Nekje se je racionaliziral, nekje je že v tem trenutku podhranjen, so pa tudi področja, kjer pa je stanje obratno. Vendar, v zadnjih letih, če se je kaj racionaliziralo to področje kmetijstva, gozdarstva, prehrane in tudi okolja, če pogledate, kaj se je dogajalo s številom zaposlenih ljudi tako na ministrstvih kakor njihovih podrejenih organih ali zavodih, ki transferirajo, vidite negativne indekse tako v številu ljudi kakor v materialnih oziroma finančnih transferjih tako za plače kakor tudi za materialne stroške in še za kaj drugega. S sedanjimi linearnimi ukrepi boste čez nekaj mesecev ugotovili, da ste nekaj od teh služb obsodili ne samo na životarjenje, ampak v času, ko se spreminja evropska kmetijska politika, ste jih obsodili, da lahko tudi iz obličja Slovenije izginejo, so pa nujno potrebne, da prinesejo po eni strani nova tehnološka znanja ne samo v Slovenijo, ampak med teh 74 tisoč kmetij, ki kmetujejo. Nenazadnje marsikdaj rečete, da je velika možnost v zelenih delovnih mestih v Sloveniji. Ko govorimo o zelenih delovnih mestih, zlasti in pogosto mislimo, na verigo gozd-les, tukaj tudi oba ministra, tako gospoda Žerjava kakor gospoda Bogoviča, bi rad pohvali, da ste naredili korak naprej. Prejšnji teden je bil dober, vendar se osnova gozdnolesne verige začne pri gozdovih. In Zavod za gozdove ste oskubili kot kuro na kmečkem dvorišču. Ne more veriga dobro delovati, če skušate onesposobiti prvi člen verige. Predlagam vam, da pri naslednjem rebalansu popravite nekaj napak, ki se jih verjetno zavedate, pa je verjetno zmanjkalo časa, bi vas rad tukaj, ko ste vsi prisotni, zlasti vam govorim, finančni minister, ker na koncu ste vi krivi, vi ste vedno krivi, ko ministrstva govorijo, koliko mi je vzel finančni minister, kar je seveda fino za ostale ministre, za vas malo manj, premalo denarja ste pustili na kmetijstvu tudi zato, pa če vas drugi minister ne

bo motil, bom lažje govoril. Hvala. Namreč, Slovenija že nekaj časa funkcionira tako, da en del neposrednih plačil začne izplačevati v tekočem letu. Ni to veliko denarja, to je 10, 12 milijonov, vendar to je denar, ki je na nek način v rezervi za tiste kmetije, ki se jim nekaj hudega zgodi. Kmetije pa živijo v naravnem okolju in v letošnjem proračunu tega denarja več ni. Jaz vam predlagam, da ko boste delali rebalans, ta denar vrnete. Kot drugo bi vam predlagal, da vrnete nekaj denarja nazaj na zavarovalne premije. Tam ste pobrali preveč denarja, in tisto, kar si mi vsi želimo, da bi se kmetije zavarovale in jih s tem spodbujamo, tega ne bomo dosegli, če bomo sofinanciranje premij umaknili. Potem, zgodile so se vam takšne, jaz mislim čisto naključne napake, da ste vzeli denar veterinarsko-higienski službi, ki prevzaja mrtve živali, zato da ne ostanejo na kmetijah, da se ne širijo kužne bolezni in ob tem, da je šla cena bencina gor, ste jim vi zmanjšali, in v tem času kmetije nimajo možnosti, da si izgradijo lastne hladilnice za mrtve živali, torej tukaj denar morate vrniti. Potem mogoče ena takšna podrobnost, ki vam dosti pomeni ali pa tudi ne, izrazito ste vzeli denar za promocijo hrane. Da pa boste razumeli, zakaj je to pomembno, v Sloveniji v tem trenutku nakupujemo več kot 800 milijonov evrov tuje hrane. Vsak evro, ki ostane v tem trenutku v Sloveniji, je za Slovenijo dodatno koristen. Nek domet ima to, da govorijo minister, vlada, poslanci, pozicija ali opozicija slovenskim kupcem in kupkam, dajte kupujte slovensko hrano, ker je to za slovenijo koristno, vendar naš politični domet, mi smo politiki, je omejen. V nekem trenutku se morajo pričeti tudi te akcije, ki so profesionalno vodene. Jaz vam predlagam, da zato, ker gre 800 milijonov evrov denarja za tujo hrano, pa bi ga lahko vsaj nekaj 100 milijonov ostalo v Sloveniji, tudi to napako popravite.

In na koncu dovolite, v korist Slovenk in Slovencev želim, da včasih prisluhnete tudi opoziciji, ne želimo vam vedno nagajati, ne želimo vas posnemati iz preteklih štirih oziroma nekaj manj let, dejansko želimo, da bi naši državi šlo dobro, ker v končni fazi se zavedamo, da čez štiri leta, ko bomo morali vaše napake popravljati, nam bo še težje, kot je vam sedaj. Hvala.

PODPREDESNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Grill. Pripravi naj se gospod Jožef Kavtičnik.

IVAN GRILL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Preden bi nadaljeval razpravo, da osvežim spomnim predvsem opoziciji in da demantiram vsaj dve vaši trditvi oziroma izjave, ki niso resnične. Prva je ta, da v reševanje te krize niste bili povabljeni in da ne morete sodelovati. Predsednik Janez Janša vas je v svojem nagovoru pozval ponovno, da že mesec

in pol čaka vsaj eno črko odgovora na ponudbo za sodelovanje. Do danes tega ni dobil. In če vi mislite, da je vaša konstruktivna drža v tem, da vlagate amandmaje, ki so več ali manj, vemo, s kakšnim namenom tudi spisani in predstavljeni, to ni tista prva drža. Stvari se dogovarja za mizo, kjer se argumente sooča in se išče skupna pot. Lep primer imamo zdaj, da so se sindikati po mesecu in pol pogajanj v veliki meri uspeli dogovoriti. To je prva zelo pomembna zadeva. In druga, ki je tudi pomembna, pa vsi želite pozabiti, danes je natanko 3 mesece odkar je v tem parlamentu prisegla aktualna vlada in vi bi po treh mesecih od vlada pričakovali, da odpravi kreditni krč, da ustvari ne vem kakšne hude pogoje za oživitve gospodarstva, da naredi projekcijo teh ukrepov za pet let naprej, poleg tega pa pripisujete vse tiste slabe stvari, ki so v Sloveniji prisotne, tej vladi. Pa ne želim razpravljati o razlogih ali krivcih, pa bi lahko marsikoga izmed prisotnih pokazal, za slabe odločitve v preteklih treh letih, ki so pripeljale Slovenijo v ta položaj. Ampak glejte, danes ni čas za to. Danes je Slovenija v položaju, ko je treba strniti vrste in nemudoma ukrepati. Ni časa za filozofiranje, ni časa za demagogijo, treba je iskati takšne načine, ki imajo tudi strokovne podlage. Ti ukrepi, ki jih ta vlada predlaga – saj niso to neke politične floskule ali pa neke takšne odločitve, ki nimajo realnih podlag ali razlag v teoriji pa tudi izkušenj drugih držav, ki so to pot prehodile, pa so danes v povsem drugem položaju, kot je tudi Slovenija.

Odlično izhodišče bi bila lahko danes predstavitev, upam, da smo večinoma to predstavitev gledali, direktorja Umarja, ki je zelo natančno narisal projekcijo, kje je Slovenija danes in kje je bila Slovenija pred tremi leti. Navedel je razloge, ki so pripeljali Slovenijo v ta nezavidljiv položaj. In če bi se vsi tega zavedali, pa če se ne bi skušali tukaj pretvarjati in z nekimi demagoškimi razpravami neupravičeno kritizirati, največkrat neupravičeno, te predlagane ukrepe, bi bila ta razprava lahko krajša, bolj konstruktivna, pa bi se lotili še tistih naslednjih korakov, ki jih bo treba poleg rebalansa in pa tudi zakona o uravnoveženju javnih financ. Veliko dela nas še čaka. Danes je bilo veliko razprav tukaj, da vlada drastično zmanjšuje sredstva za znanost in razvoj in da je to rešilna bilka, ki bo Slovenijo popeljala iz te krize. Ampak, ob tem je direktor Umarja zelo jasno tukaj predstavil, da je v Evropski uniji v povprečju 120 patentov na milijon prebivalcev, v Sloveniji pa je ta številka samo 60, kljub temu, da smo milijone in milijone in milijone v preteklih letih povečevali in tudi vlagali v znanost in razvoj. Pa imamo neke učinke? Očitno nismo bili tukaj uspešni. Verjamem pa, da imamo veliko specialistov, ki znajo denar, ki ga na ta način uspejo pridobiti, zelo dobro porabiti, ampak verjetno v povsem druge namene. Tukaj se lahko marsikje mogoče tudi strinjamo, če bi želeli pogledati resnici v oči.

Danes v časniku Finance zelo, lahko rečem, pomenljivo piše eden izmed avtorjev, da analiza javnih financ v Sloveniji kaže predvsem dve zelo jasni sporočili. Prva je ta, če vlada Janeza Janše popusti tem varčevalnim ukrepom, se Sloveniji slabo piše. Pa to ni izjava neke politične stranke, ampak za tako izjavo stojijo ugledni ekonomisti, tako slovenski kot tudi mednarodni. In druga izjava ob tem je ali pa ugotovitev, v primeru, če se ta reforma ne sprejme, takrat pa bodo pokojnine, socialni transferji, plače in verjetno še marsikaj, kar seveda sem sodi, strmoglavili, seveda navzdol. Tako da teh nekaj odstotkov, ki jih želimo na ta način privarčevati, je verjetno tista optimalna rešitev, ki je sprejemljiva za večino ljudi. Zato bi želel tukaj demantirati tudi tiste izjave, ki se seveda tudi s strani opozicijskih poslancev razlikujejo. Eni razlagajo, da ti ukrepi predvsem prizadenejo ali pa bodo prizadeli srednji sloj, nek drug razlaga, da najnižji sloj oziroma tiste, ki so socialno na dnu. Ampak glejte, temu ni res tako. Ti ukrepi bodo skušali ravno tiste ljudi, ki imajo najmanjše prihodke, ki so socialno resnično ogroženi, to njihovo stanje upoštevati in jih ti ukrepi ne bodo tako prizadeli. Vsi tukaj bi želeli, da bogate ljudi bolj obdavčimo. Jaz bi se seveda s tem strinjal. Koliko pa imamo mi bogatih ljudi? Vsaj bogatih v tem smislu, da jim je možno to bogastvo tudi dokazati. Tisti, ki imajo premoženje na Cipru, pa v drugih državah, to so predvsem ljudje, ki so bližje vrstam opozicije, jim je verjetno zelo težko tu kaj pokazati ali pa dokazati, tudi odvzeti. Tukaj je takšna rešitev zagotovo slaba.

V diagramu, tudi se bom skliceval na častnik Finance, zelo jasno kaže, kako se je v Sloveniji dražil denar od leta 2008 naprej in kdaj je dosegal dno oziroma da smo plačevali najdražje zadolževanje. Novembra meseca 2011, ko smo imeli politično krizo, finančno, vse na kupu, takrat smo plačevali skoraj za 7 % obresti. Nemčija je takrat plačevala, vsaj takšni so ti podatki, samo 2 %. In to zadolževanje in take visoke obresti so pripeljale do tega, da danes oziroma v tem letu namenimo samo za obresti preko 700 milijonov evrov. In zato je pomembno, da se s tem rebalansom ne varčuje, da se ne zadolžuje za naše otroke, tukaj vedno želim poudariti, s tem varčevanjem ali pa z zmanjšanjem zadolževanja je seveda predvsem skrb za naše otroke. Oni bodo tisti, ki bodo seveda to morali plačevati. In ne zdaj govoriti, da se tukaj nek denar nekemu jemlje. Nič se ne jemlje, skuša se ga samo manj porabiti, kot se ga ustvari, in zato je ta rebalans, kakorkoli gledamo, prvi korak, nujno potreben korak. Tudi jaz bi želel, da bi se marsikakšna postavka tudi drugače obravnavala. Ampak naj nekdo pove, naj nekdo pove, kjer vzeti, da bomo lahko dali nekam drugam, pa da ne bomo seveda tistega prizadeli na način, da bo zopet ogenj v strehi.

Na koncu bi želel poudariti samo še naslednje. Če je po mesecu in pol trdih pogajanj s sindikati, ki so bili, lahko rečem, neugoden, trd

pagajalec, velikokrat tudi brez nekih strokovnih, utemeljenih argumentov, so se uspela ta stališča seveda tudi zblížati. Dajmo stopiti skupaj tudi s strani opozicije in ne s postopkovnimi ali mogoče tudi skozi dolgotrajne in utrujajoče razprave onemogočati te procese, da se ta prvi nujno potrebni korak tukaj sprejme in da se seveda vladi ne samo naloži, ampak tudi omogoči, da bo lahko nemudoma pripravila, čeprav so že v pripravi, predvsem pa vložila v razpravo tiste ukrepe, za katere pač vsi tukaj tudi zelo jasno pozivamo, za oživitvev gospodarstva. Takrat se bomo lahko mogoče pogovarjali, kako tisto, kar bomo ustvarili, lahko seveda tudi delimo.

Še čisto na koncu. Vsi ti ukrepi, vse to kar se sedaj obravnava, sprejema, to ni nekaj, kar bo trajno, to so zadeve, ki so časovno omejene in ne govoriti, da bo to sedaj nekaj, kar se ne bo nikoli spremenilo, veliko od tega se bo mogoče, če bomo seveda uspešno prebrodili krizo, že čez leto ali dve ponovno vrnilo v stari okvir oziroma na boljše in da bomo lahko od tega vsi skupaj imeli več. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospodu Grillu.

Gospod Jožef Kavtičnik, pripravi nas se prosim, gospod Mirko Brulc.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Spoštovana predsedujoča, hvala lepa za besedo. Ministri, predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

V teh dneh, ko smo se pogovarjali o dveh pomembnih dokumentih, rebalansu in o zakonu o uravnoveženju javnih financ, je bilo veliko govorov, veliko dobrih sporočil, me pa moti to hitenje in tudi ta izredna seja ali nujna seja. Je neprimerna za tak pomemben dokument. Danes je bilo že slišano, da je to eden najpomembnejših dokumentov, ki ga bomo sprejemali tukaj v Državnem zboru v tem obdobju, seveda je, vendar na žalost ni najboljši. Jaz nisem zadovoljen z dokumentom, ki smo ga dobili, zato ker ta dokument posega v številne pravice državljanek in državljanov in jemlje določeno svobodo. Zaradi tega seveda ne morem biti vesel. Vsi se zavedamo in tudi danes je ponovno med nami lahko ena stična točka, da je treba ukrepati, da je treba racionalizirati javno porabo, da je treba spodbuditi gospodarstvo. Predsednik je dejal, da imate za to tri korake. Prvi je varčevanje – tega smo dobili in ga imamo pred seboj. Vedno znova prihajajo amandmaji, saj ne vem, kje smo točno, ti amandmaji so topli, vroči ali takšni ali drugačni, so pa nepregledni, ker nimamo pregleda, hiti se. Veste, eno zlato pravilo je, to je tisto zlato pravilo, pa ga ne bomo napisali v ustavo: Kdor hiti, se zaleti. In hitenje ni dobro, razen če imate namen, da se nekaj skrrije, takrat je dobro hiteti. Če hitiš, te dobijo, si nekako lahko tretiran kot nekdo, ki nekaj skriva, in to ni dobro. S tem hitenjem plašimo ljudi. Nas ne plašite, ker vas poznamo. Plašite pa ljudi in to tudi ni dobro za motivacijo, za splošno počutje in stanje duha v naši državi. Vesel sem, da ste

se danes dogovorili s sindikatom, kajti tako, kot so že dejali, mi ne podpiramo referendumu in bi naredili vse in smo tudi pomagali, da se naredi vse, da ne pride do referendumu, vendar me pa žalosti to, da ste pod pritiskom sindikatov, da bodo drugače razpisali referendum, popustili in se šli pogovarjati. Ne, zaradi teh argumentov, ki smo jih vam, že mi povedali. Kolega, ki je prej dejal, je dejal, da bi se morali pogovarjati nekje v ne vem v katerih kabinetih ali morda v kakšnih "kafičih" ali ne vem kje, saj tukaj je parlament, na odborih se pogovarjamo. Na odborih so bile z naše strani dane dobre pobude, dobri predlogi, tudi z amandmaji smo jih okrepili, vendar ti niso zalegli. Nekaj ste tudi sami potem popravili z amandmaji, kar je dobro, in za to nam gre. Tako kot tudi vam, nam gre za to, da bomo izboljšali stanje v državi, vendar so poti preveč različne.

Drugič, gospodarska rast, kot je omenil predsednik Vlade – tega ne vidim nikjer. Ne vidim nobenih ukrepov. Ne vidim, kakšne pogoje bo država ustvarila, da boste gospodarsko rast pospešili. Pa me zanima, ker sem iz tistega konca Štajerske, ki je še kako pomemben in mora biti povezan s 3. razvojno osjo, tudi Koroška, Bela krajina, kdaj nameravate začeti z izgradnjo, da boste s tem dali možnost, da vsaj tisti del gradbeništva, ki je v Sloveniji še ostal, lahko preživi.

Tretjič, razvoj, je dejal – tudi tega nisem zasledil, razen morda, če mislite, da je ta poseg v zmanjšanje sredstev za področje izobraževanja in znanosti korak k temu, da bo država prišla iz krize. Ne vem. Kolega Stepišnik je prej dejal, da je pri nas za znanost in razvoj namenjenega nekaj več kot 2 % BDP, sam bi pa še dodal, v Ameriki pa 10 %. Mislim, da tu ni potrebnega nobenega komentarja. Rebalans proračuna za leto 2012 ni razvojno naravnani, pač pa temelji na hitrem varčevanju, in to, kot sem dejal, ni preveč dobro. Predvsem pa močno posega z zmanjševanjem sredstev na področju izobraževanja, znanosti, zdravstva. Ta področja pa so ključna za dolgoročen razvoj. Še posebej problematičen je ta vaš hiter pristop k reševanju tega problema.

Poslanke in poslanci sploh ne vemo, kaj ste se dogovorili, do kod ste prišli pri dogovorih s sindikati, kje boste vzeli še določene evre, kje jih boste dodali. Na Odboru za finance sem slišal, da bo Vlada sredstva za nekatere programe zagotavljala kar s razporeditvami, zato se upravičeno sprašujem, zakaj potem tako hitite oziroma zakaj sploh danes razpravljamo o tej problematiki. Kajti vi boste to razporejali, pogovarjali se boste še s sindikati in bi bilo smiselno, kar je naša kolegica Alenka uvodoma povedala, da se razpravo o tem odloži, se počaka, da zaključite vse pogovore, pripravite oba dokumenta tako, kot bi morala biti, in se potem dogovorimo. In sem prepričan, če bi si vzeli čas, bi bilo tudi z naše strani več posluha in več pripravljenosti, seveda če ste vi pripravljeni resnično prisluhniti našim pobudam in jih kot

takšne sprejeti in vključiti v ta dva pomembna dokumenta.

V zadnjih dneh sem dobival številna pisma obupanih državljanek in državljanov, verjetno ste jih dobivali tudi vi, s prošnjo, da se naj kot poslanec zavzamem za to, da Vlada spremeni namero po zmanjševanju tistih sredstev, ki ljudem znižujejo osnove dobrine za še kulturno preživetje. Gre za delavce, matere samohranilke, učence, dijake, študente, upokojenke, invalide in tako naprej. S sprejetjem tega univerzalnega zakona, ki posega v 45 področij, se dela reforma ne samo v šolstvu, ampak na številnih področjih. Za šolstvo, ki ga zelo dobro poznam, pa smo vedno imeli posluš in željo, da se reforma dela počasi, strokovno in postopno. Za to sta bili napisani dve strokovni knjigi, ena modra, ena bela, ne vem, morda vi pripravljate rumeno, vendar je še nisem videl, ne vem, kdo so tisti strokovnjaki, ki pri tem sodelujejo, in ali ste k temu povabili tudi civilno iniciativo. Državljanke in državljanji nas poslance dajejo na isti imenovalec, vse. Mi smo poslanci in poslanke Državnega zbora. Pa jim moram, žal, sporočiti, da temu ni tako, da smo vsi na istem imenovalcu. V Državnem zboru Republike Slovenije smo danes poslanci, ki ne podpiramo rebalansa zaradi omenjenih napak in hitenja in možnosti številnih anomalij, ki se bodo pojavile in kot take rušijo sistem socialne države – ne podpiram demontaže javnega šolstva in zdravstva ter pravne in socialne države ter varnosti naših občanov –, in so poslanci ali ste poslanci koalicije, ki boste to podprli. Jaz verjamem, da ne želite vse to, kar sem dejal. Vendar pot, po kateri hodite, pelje v zaostrovanje, v krčenje pravic. Pot, ki smo jo predstavili mi, je milejša, zato ker ne vzame naenkrat toliko in da možnost, da se javni sektor v tem času prilagodi primerni porabi. Postopno se da vse narediti. S tem pa pridobimo zaupanje državljanek in državljanov, ki jih bomo še kako potrebovali, vsi skupaj, da bomo prišli iz te krize.

Spoštovani, oživitve gospodarstva in aktualnih varčevalnih ukrepov se moramo lotiti trezno. To je zahteven projekt. Zahteva pa sodelovanje vseh, ki jih seveda lahko povabimo v ta projekt. To so najrazličnejši strokovnjaki ekonomskih, finančnih, psiholoških, fizioloških, filozofskih, didaktičnih, gospodarskih ved in tako naprej... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa. Pozitivni Slovenije se je iztekel čas, namenjen za razpravo.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Lepo pozdravljeni, vsi prisotni!

Slišal sem v teh dneh tudi opravičila za hitrost, za napake, napake v izračunih in tako dalje. Prepričan sem, da nihče ne ve, koliko bo v resnici na koncu ta račun pokazal. Danes slišim, da je čas relativen, lahko delamo tudi ponoči. Seveda lahko, če je vojno stanje ali pa če

hočemo, da so poslanci neskoncentrirani, naveličani in sprejemajo kar vse počez. Poglejte, v ponedeljek začnemo redno sejo Državnega zbora. Pet rednih točk je na dnevnem redu. Niti Občina Bovec ali Šalovci nima toliko točk ne dnevnem redu, kot naša celotedenska seja. Danes pa tukaj na vrat na nos, ker je bilo te dni treba delati z ne vem kako brzino, počenjamo neumnosti. Zdaj smo dobili zopet, poglejte, cel roman. To bomo sprejemali. Pa kaj mislite, da smo nadjudje, ali pa hočete, da rečemo, glasujemo v paketu in gremo domov. Žal, nujnih strukturnih ukrepov, reformnih ukrepov nismo sprejeli v prejšnjem mandatu po vaši krivdi, pokojninska, trg dela, zdravstvena reforma, siva ekonomija in tako dalje. Danes pa s temi rokohitrskimi ukrepi rešujemo finančno stanje države. Pa to ni resno! To ni resno. Mi v Socialnih demokraciji teh ukrepov ne podpiramo. Ne zato, ker nihče ne ve, kaj se skriva za vsem tem, in posledice bodo ne drug teden in drug mesec, naslednja leta. Pa naj rečem samo, zakaj je treba v 8 dneh imenovati ravnatelje, skrajšati postopek? Gospod minister – saj ga ni –, kakšen finančni prihranek je to? Koliko milijonov prihranimo ali pa delamo to zato, da jim bomo rezali glave? Ukinjamo območne uprave Republike Slovenije za javna plačila. V Novi Gorici se bodo selili v Postojno, ker je draga najemnina. Ljudje dragi, dve prosti nadstropji bo imela država na razpolago. In selitev tja, da bodo iz Bovca, s Krasa, od povsod hodile stranke v Postojno. Je to racionalizacija, da bodo delavci, ki bodo... Ja, verjetno bodo imeli plačan vlak, ki potuje iz Nove Gorice do Postojne vsaj štiri, pet, šest ur, plačan prevoz na delo, najnižja varianta. Poglejte, ukinjamo borčevske dodatke, "malo morgen" bi mi danes govorili slovensko tukaj v temu parlamentu, če teh borcev ne bi bilo, vsak dan jih je manj in to je prihranek države. Komu se želite maščevati, povejte? Vse to je skrito v teh dokumentih in zato tega enostavno ne moremo sprejeti.

Naše veselje izhaja izključno iz tega, da so se Vlada in sindikati dogovorili, da ne bo referendum. Mi smo zadnji, ki bi podpirali referendum, ker smo občutili metanje kamenjev v parlament in marsikaj, kar ste režirali vi. Nikoli ne bomo takšni in sem vesel, da so se sindikati dogovorili, ampak to ne pomeni, da so sindikati zadovoljni in da je bil ta dialog v dobro vsem prebivalcev naše države.

Za konec samo vprašam. Ali imam pravo informacijo, da je Nemčija ratifikacijo sporazuma o fiskalnem pravilu preložila? Mogoče zaradi visokega obiska Slovenije te dni v Nemčiji? To informacijo imam iz tujega tiska.

Glasoval bom proti tem dokumentom, hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Minister Žerjave se je prijavil k besedi.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni tudi z moje strani.

Zagotovo je ta tematika, o kateri se pogovarjamo danes oziroma o kateri ste se pogovarjali v Državnem zboru v zadnjih dnevih, seveda zelo zelo težka. Ni enostavna in jaz moram reči, da razumem kritiko, ki prihaja iz opozicijskih vrst, in jo tudi na nek način sprejemam. Treba je pa vendarle k temu dodati to, da kakor koli obračamo zadeve, v Sloveniji nismo v najbolj normalnih časih. Časi so težki, predvsem so pa časi takšni, ki od nas zahtevajo hitro ukrepanje. Od vlade zahtevajo hitro ukrepanje, od vlade gospodarstvo zahteva hitro ukrepanje in nenazadnje od nas zahtevajo ukrepanje tudi ljudje, ki v tej državi živijo. Tudi v prejšnjem mandatu smo se velikokrat znašli v takšnem trenutku, ko so bile odločitve težke, ko niso bile enostavne, ko je bilo težko stopiti pred kamero pa povedati, poslušati, danes bomo pa neko pravico zmanjšali, jo malo odrezali ali kakor koli drugače. Sam sem velikokrat to zmožel, tudi takrat, ko to ni bilo enostavno, pa to ni bilo nekaj normalnega za majhno opozicijsko stranko, zato ker smo razumeli, da časi, v katerih živimo, niso enostavni. Takrat, ko smo se pogovarjali o pokojninski reformi, ni bilo enostavno, pa smo kljub temu razumeli trenutek časa, v katerem smo, in smo to pokojninsko reformo takrat tudi podprli. Danes bi pričakoval, da bi se podobno strpno pogovarjali tudi o tem, kar je danes na mizi. Jaz razumem, da v mnogih ukrepih, ki so danes na mizi, da se vsi morda ne strinjamo. Ne verjamem pa, da se tudi na opozicijski strani ne strinjate z nobenim od teh ukrepov, ki so predlagani, ampak čisto z nobenim! Tega pa seveda ne razumem, ker se postavlja seveda vprašanje, kakšna je alternativa. Do kam se bomo še zadolžili? Trenutno se nahajamo na nivoju nekaj manj kot 50 % BDP, vsi dobro vemo, da je meja 60 %, Maastrichtska meja, torej imamo na razpolago 10 %, če hočete od 3 do 3,5 milijarde, na razpolago, da z nekim trendom javne finance uravnotežimo tja do leta 2015. Toliko imamo na razpolago. Če mislite, da imamo na razpolago več, kot teh 10 %, povejte koliko, ali bomo šli na 70 %, 80 %, 90 % BDP zadolžitve?

Grčija ni danes v teh problemih zato, ker ima uravnotežene finance, Grčija je v težavah, v katerih je, zato ker je imela neodgovorno politiko, ki ni znala v danem momentu reči bobu bob in stopiti pred državljanke in državljane in reči, poslušajte, tako več naprej ne gre, ker bodo težave, ker je nemogoče na dolgi rok trošiti več kot ustvariš. V Grčiji žal te odgovorne politike ni bilo, pa bi morala biti, zato mislim, da je vendarle odgovorno od slovenske politike, slovenskih politikov, da vendarle to rečemo, da povemo tisto, kar je treba reči in ne tisto, kar bi ljudje od nas želeli slišati. To seveda veliko lažje stori koalicija kot opozicija, to je meni popolnoma jasno in je tudi prav tako, ampak v nekaterih

točkah je pa vendarle terba morda stopiti, če ne že cel korak nazaj, vsaj pol koraka nazaj.

Od vlade se pričakuje, da bi v tem kratkem času treh mesecev ali kolikor smo že na funkcijah, da bi pripravila oziroma spremenila rebalans, za katerega se strinjamo, da ni realen, da bi pripravila skratka vse za gospodarstvo, vse za socialo, skratka v treh mesecih rešila vse probleme, ki so v tej državi. Upam, da verjamete, da tega v tem kratkem času ni mogoče storiti. Da smo se v prvi fazi predvsem posvetili temu, kar od nas zahteva gospodarstvo in ta država, da čim prej uredimo rebalans, da bomo imeli realen rebalans, da poskušamo zmanjšati to zadolževanje. In to smo naredili. Posvetili smo se socialnemu dialogu, najbrž nam nihče ne more očitati, da tega nismo počeli. Ure in ure, dneve in noči so se kolegi in ministri pogajali za to, da bi prišli do dogovora. In hvala bogu do tega dogovora smo prišli, zato da si bomo kupili čas, da v naslednjih mesecih rešimo nekatere akutne probleme, ki so pred nami. Jaz osebno obžalujem, da jih nismo rešili v prejšnjem mandatu. Meni je žal, da je padla pokojninska reforma. Takrat sem dejal, da bo ta pokojninska reforma še prišla na naše mize. In to se bo zgodilo, celo zgodbo bomo morali zavrteti še enkrat.

Očita se nam, da zdaj glede na to, da smo se dejansko skoncentrirali v tej prvi fazi na rebalans, na uravnoteženje javnih financ, da govorimo samo o varčevanju. V tem trenutku govorimo samo o varčevanju zato, ker je to tema, zato ker smo se temu najprej posvetili, in zavračam, da ne govorimo o ničemer drugem, ker sami vemo ali pa vsi vemo, da tudi v tem rebalansu proračuna predlagamo nekaj ukrepov, ki niso varčevanje, ki nam jih očitata, da ne mečemo denar skozi okno, ukrepov, ki so namenjeni temu, da bomo spodbujali gospodarsko rast, da bomo ustvarili konkurenčnejše poslovno okolje, ki bo zanimivejše tudi za tuje investicije, govorim o davku od dohodkov pravnih oseb in govorim o olajšavah, ki smo jih predvideli v tem rebalansu. Očitek, samo varčevanje, ne vzdrži. Res ne vzdrži, ker so vsi trije ukrepi takšni, ki govorijo proti temu.

Dejal sem, da s tem, kar smo, kar delamo danes in je seveda neprijetno, upam, da bomo zadevo zaključili in da se potem lahko kolegi ministri posvetimo predvsem tistemu drugemu delu ali tisti drugi fazi, na eni strani realizaciji programa, kar se tiče strukturnih reform, reform trga dela, ki je ena ključnih reform, da bomo, kot jaz velikokrat povem, ustvarjali konkurenčnejše poslovno okolje tudi na tem področju, in čakata nas pokojninska in zdravstvena reforma. Temu pač ne moremo uiti. Ampak za to je potreben socialni dialog, zato smo pripravili socialni sporazum in na osnovi tega se bo celotna zadeva tudi odvijala.

Poleg tega vlada pripravlja še nekatere druge ukrepe, vezane na spodbudo gospodarstva. Pripravili bomo, v naslednjih

tednih, bi temu rekel "paket za spodbujanje gospodarstva", ampak o detajlih v naslednjih dneh, glede na to, da se o tem še pogovarjamo in zadevo sestavljamo. Najraje pa bi, da bi imel nekje v predalu milijardo ali dve in bi jih dal na mizo in počasi skozi takšne in drugačne instrumente spodbujal gospodarstvo. Teh milijard ni in tega denarja ni in te možnosti za zadolževanja nimamo več, zato ker nam je pri 6 milijardah deficita, ki smo jih ustvarili v treh letih, boniteta padla za – koliko? Za tri stopnje, če se prav spomnim. To lahko nadaljujemo z istim tempom, in bonitete bodo padale. Tako da pripravljamo paket, ki bo temeljil predvsem na administrativnih ukrepih in seveda tudi na tistih drugih, govorim o nekaterih razpisih, ki jih bomo predlagali predvsem za to, da bomo spodbudili greenfield investicije.

Še enkrat poudarjam. Ne nam očitati, da samo varčujemo, ker to preprosto ni res, je pa to temelj za to, da si ustvarimo pogoje za normalno funkcioniranje gospodarstva in pogoje za to, da bomo konec koncev normalno spodbudili to gospodarstvo z ukrepi, ki so še pred nami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo razpravljati o splošnem delu predloga rebalansa proračuna? Še enkrat odpiram prijavo.

Gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Uvodoma moram povedati, da bom rebalans proračuna podprl. Prepričan sem, da je po treh letih in pol to prvi pravi temelj, na katerem lahko ta država resno, kvalitetno in odgovorno gradi. Prvi pravi temelj po treh letih in pol, ki je realen, ki je jasno povedal dejansko stanje, kakršno v tej naši državi v tem trenutku je. In danes vseskozi poslušamo, kako strašimo ljudi. Dragi poslanke in poslanci, če bi poslušali glas ljudstva, bi lahko brez vsakega problema ugotovili, v kakšnem stanju živi in je in deluje naša država. Če bi poslušali glas strokovnjakov, finančnikov, ekonomistov, gospodarstvenikov, si verjetno takih kvalifikacij, bom rekel, neodgovornih, si ne bi dovolili dajati. Vseskozi nam poskušate naprtiti – zakaj hitite? A veste, zakaj hitimo? Tri leta in pol, tri leta in pol državljanke in državljani Republike Slovenije čakajo, da se bo končno zgodila ena zadeva, da se bo končno prebudila slovenska politika in začela razmišljati v njihovem interesu, ne v interesu posameznikov, takih, ki jim gre v tej državi prekrasno in najboljšo. In danes tukaj, drage gospe in gospodje iz Pozitivne Slovenije, vam moram povedati, sem zelo razočaran, da si nekateri poslanci iz vaše poslanske skupine dovolijo osebno diskvalificirati ljudi, ki so zagotovo v tej državi dokazali in pokazali, kaj jim pomeni ta Republika Slovenija. Na drugi strani pa poskušajo primerjati gospoda Jankoviča s takšnimi ljudmi – se lahko preberete v

magnetogramu, kdo je to govoril. In da nekdo, o katerem govorim jaz, to je predsednik Vlade, ni sposoben ekonomist, da je gospod Jankovič ekonomist, ki je dokazal skozi delo, svoje delo v tej državi, kako sposoben je in da lahko gre tudi na Antarktiko pa se lahko s pingvini dogovori o ne vem čem in tako naprej. Takšne stvari smo danes v tem parlamentu poslušali. Povejte, kdo...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Pojbič, govorimo o splošnem delu proračuna.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): To je vezano, spoštovani gospod predsednik, na razprave v tem parlamentu o splošnem delu rebalansa. In dovolite tako, kot niste prekinjali vseh tistih, ki so tako govorili, si tega, prosim lepo, ne dovolite, da boste poskušali mene zaustaviti, da povem svoje mnenje, zakaj bom podprl rebalans proračuna. In lepo vas prosim, spoštovani gospod iz Pozitivne Slovenije, pri vaši stranki – zdaj bom zaključil in vas potem ne bom več omenjal – pri vaši stranki Pozitivni Sloveniji je ostal še samo pozitivno napisan tisti znak, drugega čisto nič. Drugače pa bolj negativne stranke, kot se vi danes kažete pa na Odboru za finance, še nisem srečal v parlamentu in sem tretji mandat. In mi je zelo žal, da je tako. In kako boste vi prepričali slovensko javnost, da želite delati v interesu slovenske javnosti? Kako? In s tem zaključujem to razpravo, ker sem to moral povedati, ker lahko preberete magnetogram vašega poslanskega kolega, kaj si je dovolil govoriti in kjer je osebno poskušal diskvalificirati predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo. Zdi se mi, da je to šlo pa res izpod vsakega nivoja razprave v tem parlamentu.

Da se vrnem k rebalansu proračuna. Jaz sem prepričan, da je gospodarska, socialna, finančna situacija in kriza v tej državi taka, da tak dokument potrebujemo. Potrebujemo, kot sem že prej povedal, ker je to eden temeljev in tistih pravih temeljev po treh letih in pol. In jaz sem prepričan, da naši ljudje, Slovenke in Slovenci, točno vedo, da je nujno sprejeti določene ukrepe in pa določene temelje, da bomo lahko preprečili zlom socialne države, da bomo lahko preprečili zlom socialne države. In to je cilj koalicije. In ga ni v tem parlamentu, ga ni, ki bi upal trditi, da to ni res. Eno je tisto, kar kdo demagoško razpravlja, drugo je tisto, kar je resnica. In mimo resnice ni možno. Demagogija obstaja, kolikor hočete, ni problema. Ampak v tem trenutku je ena realna resnica in edina. Slovenija je v situaciji, ko je treba, nujno potrebno je sprejeti določene rešitve, ukrepe in med njimi tudi rebalans, da bomo lahko na zdravih temeljih gradili prihodnost slovenske družbe, njeno temeljno izhodišče, ker vseskozi poskušamo delati na tem, da bi obdržali temelje socialne države. Ampak, temelji socialne države so začeli padati. Veste kdaj? Ko je začela padati zaposlenost, ko smo leta 2009, 2010 tudi do danes praktično prišli v situacijo, da imamo 60

tisoč brezposelnih več, kot smo jih imeli 2008, in 60 tisoč najmanj, tako kot je danes predsednik Vlade povedal, najmanj tistih, ki so bili zaposleni iz tujih držav. Izračunajte, 120 tisoč zaposlenih manj plačuje v vse blagajne. Kako to nadoknaditi? Na eni strani in na drugi strani smo porabili bistveno več, tudi v državni upravi, kot smo pridelali. In pogledajte, kako si mi lahko privoščimo, da vsaj od 20 % do 25 % več porabimo, kot smo pridelali v tekočem letu. Zamislite si, pa pogledajte, kako bi to funkcioniralo v družini, da imate tisoč evrov plače, porabite tisoč 200 evrov vsak mesec, do konca leta izračunajte, imate 2 tisoč 400 evrov minusa, za katerega ste morali vzeti kredit in potem se vam zgodi, ko pride ta situacija, vam banka reče: "Dragi moj gospod, vam več kredita ne moremo dati..." Kaj boste v tistem trenutku naredili? Ali boste začeli varčevati, pa začeli razmišljati o tem, da boste spremenili svoj pogled na reševanje neke določene situacije v vaši družini, ki ni šla v pravo smer? Popolnoma enaka zgodba je v državi, popolnoma, nobene razlike ni in nam se je točno to zgodilo.

In zdaj, kar bi pričakoval, drage dame, spoštovani gospodje, najmanj to in kaj pričakujejo od nas naši ljudje je, da v tej situaciji strnemo vrste in se nehamo prerekati, kdo je kdo, nehamo osebno diskvalificirati eden drugega, ker to ne prinese nič dobrega, nobenemu nič koristnega. In pogledajte, hvala bogu, da ostaja v tej državi razum, in to se je pokazalo s tem socialnim dialogom, s pogajanjem. Vlada je pokazala svojo modrost, svoje kvalitete, socialni partnerji so pokazali svojo modrost in svoje kvalitete in skupaj ugotovili, da je nujno v tej državi sprejeti določene rešitve, ki bodo temelj za to, da bomo lahko gradili slovensko prihodnost.

In še nekaj. Če se spomnim dobro za nazaj, je tudi vaš predsednik nekje povedal, "če bo vlada sposobna najti konsenz, dogovor s socialnimi partnerji, bo naša poslanska skupina podprla rebalans in ta zakon". Mislim, da je to nekje izjavil, nisem popolnoma prepričan, če to ne drži, se opravičujem poslanski skupini, ampak jaz mislim, da je to resnica. In danes poslušam take grobe politikanske, neodgovorne, nečloveške, bom rekel, če že lahko temu tako rečem, napade na vse tiste, ki želimo tej Sloveniji dobro. In, lepo vas prosim, kako si lahko to dovolite? Ja, kje je zdaj vaša pozitivna duša, kje je zdaj tisto, kar je potrebno dati za to, da bom to Slovenijo peljali korak naprej, kje, pri bogu samem kje, povejte.

Še nekaj besed za zaključek. Jaz sem povedal, da bom rebalans podprl, tako kot tudi Slovenska demokratska stranka. Še preberem en stavek, ki mi ga je poslala iniciativa za Štajersko – Pozivi Iniciative za Štajersko poslancem Štajerske. Zapisali so naslednje – podpisan pod tem dokumentu je dr. Ivan Rozman, jaz sem prepričan, da to avtoriteto, kar se Maribora tiče in Štajerske, poznate vsi, vsi veste, od kod prihaja, se ve, od kod prihaja, torej

iz akademskih sfer, pogledajte, kaj so napisali: "Iniciativa za Štajersko poziva vse poslance, ki so bili izvoljeni na Štajerskem, da prevzamejo svoj del družbene odgovornosti in v petek izglasujejo tako Predlog rebalansa proračuna za leto 2012 kot Predlog zakona za uravnoteženje javnih financ." In še naslednji odstavek, so zapisali naslednje: "Vsi, ki poznamo zaostrene družbeno-ekonomske razmere v Sloveniji in se zavedamo težkega položaja, v katerem se je znašla naša država, se moramo obnašati odgovorno in delovati državotvorno. Preseči moramo ozke strankarske interese, pozabiti na stare zamere, delitev na "naše" in "vaše" ter se zavestno odpovedati škodljivemu politikantstvu in populizmu. Populistična retorika in politično taktiziranje sta neproduktivna, povzročata nepopravljivo škodo in vodita v družbeno nevaren populizem in kaos. Obstaja velika verjetnost, da se bodo tako nehote javno predstavljale in spodbujale skupine oziroma ideje, ki so doslej prihajale do izraza le v času svetovnih kriz. Iniciativa za Štajersko mora na to opozarjati, da se zgodovina ne bi po nepotrebnem ponovila tudi pri nas." Zakaj sem vam to prebral – ravno zaradi tega, ker se v celoti osebno strinjam s tem tekstom in sem prepričan, da se s tem tekstom v popolnosti strinja tudi Slovenska demokratska stranka. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospod Jožef Jerovšek. Replika, gospod Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik. / oglašanje iz dvorane/ Replika je, glejte, imam repliko!

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ja, časa nimate, lahko pa daste proceduralni predlog. Drugače pa se replika šteje v čas poslanske skupine, žal.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Glejte, če je to proceduralno, okej. Hvala lepa, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Samo proceduralni predlog lahko daste.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Proceduralni predlog je ta, da se spoštuje mnenje poslank in poslancev v Državnem zboru, hramu demokracije. Jaz sem izrazil svoje mnenje, nisem nobenega...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Oprostite, to ni proceduralni predlog, gospod Mišič. Izklopil vas bom.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Kako da ne! Dovolite mi, najprej ga bom obrazložil, potem bom pa povedal, kaj...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ni, ni. Glejte, izključil vas bom. Prav? Hvala lepa. Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Kolegice in kolegi, danes smo pred odgovorno nalogo, pred eno najodgovornejših nalog tukajšnjega parlamenta, kajti dolžni smo se soočiti z dano situacijo in dolžni smo poseči v proračun, v javne finance na tak način, da ne bomo prizadeli nobene panoge ali pa področja in da bomo hkrati ohranili perspektivo za naše otroke. Zato moram reči, da me je dobesedno zmrazilo, ko je poročevalka največje poslanske skupine predlagala, da prekinemo postopek sprejemanja rebalansa proračuna. Zdi se mi, da gre za neverjetno neodgovornost. Imeti pozitivne predloge, je nekaj normalnega, imeti pa anarhistične predloge, se pa ne spodobi za nobeno stranko v tukajšnjem parlamentu. In če bi storili to, potem bi delovali proti naslednjim generacijam. Gospe in gospodje, če ne bi imeli vesti odgovornosti in privzgojene skromnosti, bi tudi sam lahko rekel, kaj nam mar rebalans, kaj nam mar sanacija javnih financ! Postavimo še za en mandat gospo Bratuškovo za direktorico direktorata za proračun, bo na stežaj odprla proračun, bo naredila ponovno samopostrežbo iz proračuna in bomo v tem mandatu morda še preživeli. Ampak to je neodgovorno. In se mi zdi, gospe in gospodje, da je čas za odgovornost. Zato ne razumem političnih intenc in razmislekov, ko stranka želi ohraniti odprto fronto z Vlado. To se je videlo včeraj na Odboru za notranje zadeve na izredni seji, ki jo je stranka Pozitivna Slovenija sklicala v zvezi z razmerami med ministrom in policijskimi sindikati. Gospa Kociprova je direktno rekla: "Nič ne pomaga predsedniku Vlade, če bo dosegel sporazum s temi sindikati, z onimi sindikati, odprto bo ostalo s policijskim sindikatom in zrušilo se bo na koncu vse." Ušlo ji je najbrž. Želja po odprti fronti, skozi katero bi lahko v bodočnosti delali referendum in rušili državo in rušili njene finančne in druge temelje. Gospe in gospodje, se mi zdi, da je čas, da ta stranka postane malo bolj dinamična, se približa času, da postane na nek način hitra, ne pa da se danes poslanec zaklinja, da hitenje ni dobro. V takšni situaciji smo, da moramo od vlade zahtevati, da je hitra pri prenašanju ukrepov in rešitev. In nenazadnje, če hitenje ni dobro, zakaj ste pa potem kandidirali s šprinterko in jo pripeljali v parlament. Jaz sem misli, da vam bo na simbolnem področju pomagala k miselni dinamiki, da bo stranka postala bolj okretna, bolj dinamična, bolj evropska.

Tako kot se nastopa, da so ukrepi neprimerni in nepotrebni, da je treba prekiniti sprejemanje proračuna in tako naprej, imam občutek, da bo pa zdaj enega lepega dne predsednik stranke gospod Jankovič rekel, "jaz nisem gospodarstvenik, nisem menedžer", tako kot je doslej zagotavljal, da on ni politik. O tem se morate vprašati – o identiteti. In zdi se mi, da

zagovarjate tisto, kar je na teh tleh postalo preživeto pred več kot 20 leti, ko ja na finančnem področju Milošević zagovarjal vdore v proračun, brezglavo razsipnost, češ, plačali bodo že tretji, in tisti, ki smo dovolj stari, vemo, da so bili vdori v proračun na račun drugih republik, in to je bila Miloševićeva politika. Prenašanje te Miloševićevske politike na slovenska tla je ena najbolj pogubnih zadev. In tega si dovoliti ne smemo.

Kolegice in kolegi, res je, jaz se priključujem tem pozivom, ki so bili večkrat rečeni, smo še v pravem in realnem času, ko lahko s treznostjo poskrbimo za normalno bodočnost naših otrok, za ta namen pa moramo prikrajsati oziroma reducirati na vseh področjih, da bomo s časoma lahko začeli tudi investirati in da ne bomo svetu in finančnim inštitucijam v Sloveniji plačevali samo obresti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za besedo spoštovani predsednik. Predstavniki Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Najprej bi se mogoče za začetek ustavil pri današnjem izvajanju glede poročila o razvoju direktorja Umarja. Upam, da so ti podatki, ki so bili prikazani in povedani, vsaj koga stregli, kajti številke, ki so bile tam pokazane, so alarmantne. Čeprav nekateri še vedno tiščijo glavo v pesek kot kakšni stari noji, je nekaj treba nujno spremeniti. Osebnostno mislim, da je današnji dan ta čas, ko je treba to spremeniti.

Naj navedem nekaj dejstev, zakaj menim, da je te javne finance treba urediti.

Zaskrbnjujoč je že podatek, da je Slovenija ob Cipru edina država v evrskem območju, ki je v zadnjih treh letih primanjkljaja ni zmanjšala. Pomembno je tudi, da se je Slovenija že leta 2009 zavezala, da bo do leta 2013 zmanjšala primanjkljaj države pod 3 % BDP, seveda pa tega ni naredila, zato so bila leta 2009, 2010 in 2011 s tega stališča vsekakor zamujena. Zdaj dejansko niti nimamo možnosti postopnega znižanja, ampak moramo znižati primanjkljaj v celoti in tem obljubljenem roku. Mislim, da je od tega, in tu se strinjam z nekaterimi predstavniki Vlade, odvisna tudi kredibilnost Slovenije.

Zakaj je treba varčevalne ukrepe sprejeti sedaj? Mislim, da v nasprotnem primeru bo treba čez čas sprejeti še veliko hujše ukrepe, če bomo sploh še želeli biti gospodar in lastni domovini. Časa pa v nasprotju z besedami nekaterih, ki imajo glave še vedno v socializmu in so navajeni na staromodno tiskanje denarja, nimamo. Zakaj? Zato, ker so roki povezani s podpisanimi dogovori na ravni EU. Mislim, da si nihče ne želi, da bi imeli čez nekaj mesecev zaradi neizpolnjevanja podpisanih dogovorov hude sankcije in dražja posojila ali pa bi se celo zgodilo, da nam posojil nihče ne več ne bi odobril, kar je očitno zgodba, o kateri se bomo

morali še pogovarjati. V tem primeru bi lahko država postala celo plačilno nesposobna, kar bi v nekem trenutku lahko pomenilo, da plače, recimo, javnim uslužbencem ali pokojnine sploh ne bi bile izplačane. Zavedati se moramo tudi, da se bo Slovenija morala kljub sprejetju rebalansa, ki ga danes obravnavamo, še naprej zadolževati. Menim, da krize zato ne moremo oziroma nikakor ne smemo reševati z nadaljnjim zadolževanjem. Trenutno se zadolžujemo za nekaj, kar tekoče porabimo, vendar tega niti nismo ustvarili. V zadnjih treh letih je, tako, kot je bilo danes že večkrat povedano, javni sektor v državi 20 % več potrošil, kot ustvaril. Če vsako leto 20 % več porabite, kot ustvarite, kako boste investirali? Verjetno bomo najprej pri sebi začeli varčevati, da vse delamo, pridemo na tako imenovano zeleno vejo, bomo v tistem času kupovali le nujno, brez luksuznih oziroma zgrešenih oziroma nepotrebnih nakupov, šele potem bomo zopet začeli investirati. Skratka, prej plačamo zapitek, lažje, ceneje in manj boleče bo. Zadolženost javnega sektorja se je v zadnjih treh letih povečala, iz 8 na 17 milijard evrov, kar se mi zdi, da danes nekateri pozabljajo. To pomeni, da se je v zadnjih 3 letih zadolženost javnega sektorja oziroma države v širšem smislu podvojila, zato je bomo toliko več plačevali za obresti. Letos že skoraj 700 milijonov evrov. Namesto, da bi teh 700 milijonov evrov dali za razvoj, izobraževanje in ostale potrebne zadeve, tudi za investicije, da bi povečali blaginjo države, dajemo to za obresti. Samo za obresti bomo torej plačali toliko, da bi lahko plačali vsem upokojujencem dve dodatni pokojnini ali pa vsem študentom in vsem dijakom za ta denar 2 leti izplačevali štipendije. Če bomo res disciplinirani, bomo do leta 2015 približno uravnotežili proračun in s tem rešili socialno državo. Če pa tega ne naredimo, potem je Slovenija pred tem, česar se verjetno vsi bojimo in nihče noče tega priznati, da se lahko takrat začnemo poslavljati od socialne države. Celo guverner Banke Slovenije je podprl usmeritev varčevalnih ukrepov, saj pravi, da druge alternative ni, zato so potrebne tudičasne žrtve.

Poleg tega bi rad poudaril, da sploh ni res, da Vlada predlaga samo ukrepe, ki zmanjšujejo odhodke. Predlaga tudi ukrepe za spodbujanje gospodarske aktivnosti, davek od dohodkov pravnih oseb se znižuje, tudi z davčnimi olajšavami za investicije in raziskave ter razvoj želi Vlada spodbuditi investiranje in odpiranje novih delovnih mest. Tu so še nekateri drugi ukrepi, uvedba davka na finančne transakcije, davek na dohodke od kapitala, obdavčitev motornih vozil, davek na vodna plovila in tako naprej.

Nikakor pa ne podpiram dviga DDV, kot enega najbolj primarnih ukrepov. Dvig DDV bi po mojem mnenju prizadel vse potrošnike. Zanimivo pa se mi zdi, da predlagatelji tega dviga DDV iluzorno menijo, da dvig DDV ne bi imel učinka na dvig cen. Primerjave pokažejo

drugače. In vsaj tisti, ki bomo, boste letos šli na dopust na Hrvaško, mislim, da bomo to iz prve roke občutili. Toliko o tej socialni čutečnosti vseh tistih, ki imajo družinske finance skrite na Cipru ali so v globokem minusu oziroma niti ne vedo, kaj je večina v Državnem zboru. Polet tega mislim, da bi dvig DDV še oslabil slovensko gospodarsko aktivnost in potrošnjo. In še tisti redki gospodarstveniki, ki sploh še vztrajajo v Sloveniji, bi pobrali šila in kopita in pomahali Sloveniji v slovo. Zaskrbljen sem, ker opozicija v navideznem boju oziroma v lovu za tajkuni Slovenije, se mi zdi, da želi nagnati vse tiste gospodarstvenike, ki so vsaj toliko uspešni, morda želijo koga poslati celo na Antarktiko.

Glede ukrepov mislim, da so v primerjavi s posameznimi evropskimi državami, s katerimi se radi primerjamo, dokaj blagi. Sam osebno bi bil pri marsikaterem ukrepu še veliko bolj radikalen, ampak se zavedam socialnega dialoga. V teh letih se je nabralo ogromno balasta, sicer je pa pri ukrepih tako kot pri nogometu, vsak misli, da bi bil najboljši trener in da bi njegovi igralci oziroma njegova postavitve na igrišču in njegova taktika pripeljali do zmage. Na žalost pa pri teh današnjih ukrepih ni ne zmagovalcev, niti poražencev.

Morda za zaključek še en stavek o pravicah in dolžnostih. Občutek imam, da v zadnjih letih govorimo samo o pravicah, pravica, pravica, pravica, na dolžnosti pa se očitno v naši državi pozablja. In te pravice so prinašale odhodke, le redke dolžnosti pa so prinašale prihodke v državni proračun. O redu in disciplini, tudi na področju javnih financ, pa se v zadnjih letih sploh ni govorilo, kar veliko pove o naših javnih financah. Zato menim, da nas demagogija opozicije ne bo rešila obstoječe situacije. Menim pa, da današnji podpisan sporazum o varčevalnih ukrepih s strani socialnih partnerjev ni demagogija, ampak prava rešitev za prihodnost.

In naj mi bo dovoljeno morda še nekaj odgovorov oziroma nekaj cvetk, o katerih se govori tekom te razprave. Glede tretje razvojne osi, zanimivo je, niti 100 dni še ni vlade, pa se od nje že pričakuje, kje bo stala oziroma kako se bo gradila tretja razvojna os. Tri leta pa se je nek minister bolj kot ne sončil v soju nekaj žarometov in na jadrnicah, tako da mi je ta, bi rekel, pritisk na ministra Černača nerazumljiv. Po drugi strani mu celo predlagam, da bi sliko obrnil in mogoče začel graditi na južnem delu, mi tako imenovani na južnem delu Slovenije smo pripravljene hitro pomagati pri izgradnji tretje razvojne osi. Glede padca zakona o referendumih – če so zakoni slabi, če niso usklajeni, padejo, ne pa zaradi tega, če bi ga ta ali ona stranka podprla. Seveda pa nobena resna stranka ne more podpreti zakonov, ki niso usklajeni z vsemi partnerji. In morda še glede borčevskih pokojnin. Ta ukrep sam zelo podpiram – to znižanje –, jaz bi bil še bolj radikalen. Ti tako imenovani zaslužni, so zaslužni na marsikatero načine. Osebno

mislimo, da mnogi od njih sploh niso zaslužni, ampak so, bom rekel, bili prej v napoto razvoju Slovenije v dosedanem času. Rebalans bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Franc Pukšič ima besedo.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi, ministrica in ministri!

V današnjih Financah piše: "Če bo vladi uspelo uzakoniti krčenje javne porabe, bo to pozitivno vplivalo na stroške zadolževanja države, posredno tudi podjetij". To piše v Financah. Kdo to razume? Razume koalicija, razume slovenska vlada, razume 14 od 21 sindikatov. Kdo pa ne razume? Opozicija. Jaz sicer razumem opozicijo, da politizira, ker je pač opozicija. Ne razumem pa je, da kritizira te ukrepe, ker celotna opozicija bi morala stati v tem krogu, potem poklekniti na obe kolena in prositi: "Mea maxima culpa! Ljubi Bog, ljube državljanke in državljani, oprostite nam, kaj smo delali zadnja tri leta. Sram nas je, priklanjamo se. Želimo in vse bomo naredili, da pomagamo koaliciji, da ta voz iz tega gnoja", to ni več blato, "iz tega gnoja začne vleči ven".

No, pa gremo po vrsti. Kolegice in kolegi, v zadnjih treh letih smo zgubili kredibilnost tako v Evropi kot v svetu. Doma smo celotna politika in vsi, ki se s tem ukvarjamo, tudi tisti, ki pošteno tu delamo, zgubili, žal, zaradi naslednjih zadev, ki so se dogajale v svetu in Evropi zaradi tega, ker smo državo oziroma ste državo tisti, ki ste danes v opoziciji, prejšnja tri leta pa sedeli v Zaresu, LDS, ki jih danes več ni, nekateri v SD, ki ga je danes še ena tretjina, zadolžili z 8 na 17 milijard. Drugič, proračun obremenili za plačevanje obresti tako grozno, da smo izgubili tri bonitetne razrede, tri bonitetne razrede. In hvala bogu, da je prišlo vsaj do predčasnih volitev, da nam niste zapravili še suverenosti, ker če ne, bi zdaj bili že lahko pod kakšnim patronatom.

Nekateri so med svojo razpravo povedali, kako jim je težko, da moramo danes sprejemati takšen rebalans. Če, potem je tudi meni težko, pa še kako težko, da moramo vse te anomalije, ki so se pa zavestno dogajale, žal, probati začeti popravljati. Ker tako, kot je bilo danes že nekajkrat rečeno, sprejetje tega rebalansa in seveda teh omejitev, ki so na tej izredni seji, je prvi in začetni korak. Šele potem naslednji za začetek gospodarske rasti in seveda dvig zaposlovanje, ker začetek gospodarske rasti, dvig zaposlovanja, nova delovna mesta, šele to prinaša to, kar piše v ustavi – socialno funkcijo države. Torej tisto, če imamo nekaj, bomo lahko seveda tudi porabili in trošili. In jaz bi bil danes bistveno bolj srečen, če bi se ob tem rebalansu pogovarjali in med seboj usklajevali različna mnenja glede brezplačnega šolstva, glede gradnje študentskih domov, ali jih bomo toliko zgradili v Mariboru, v Ljubljani, Celju, Kopru in ne vem, kje vse še. Če bi se

danesh pogovarjali, kateri del proge, železnice bomo prej adaptirali, katero državno cesto bomo delali in tako dalje, če bi se pogovarjali o investicijah v turizmu, če bi se pogovarjali o ustvarjanju novih delovnih mest. To bi bilo tisto, kar bi nas seveda peljalo naprej.

Žal, seveda, smo popolnoma na drugi temi, smo pravzaprav tam, kot je moj kolega Žveglič v svojem stališču povedal, tri leta smo se vozili z mercedesom, dodatno zadolževali, zdaj pa nimamo za kruh in vodo več. Govoriti o tem, da režemo vejo, na kateri sedimo, znanost, šolstvo, ne vem kaj vse je še. Veliko vas je, tudi v tej dvorani takšnih, ki smo hodili pred 30 leti in več v šole. Ali nam kaj manjka? Verjetno ne. Res pa je, da je bilo takrat trikrat manj učiteljev, pa trikrat več učencev v šolah. Pa niso problem učiteljice in učitelji, bolj so problemi administrativno nalaganj učiteljem in učiteljicam nekih dodatnih del samo zato, da se je navidezno, glede na to, da je število učencev padalo, povečevala neka delovna obveznost in ne vem kaj vse še. Jaz se še danes ne strinjam in se nikoli ne bom, da bodo učitelji do 15. julija do 15. avgusta sedeli v zbornicah in tam nekaj prelagali gor in dol, da bodo to delali. Sam sem bil 10 let v šolstvu in vem, kako se dela, in vem, kaj je lahko dober učitelj, kvaliteten učitelj, kaj pa je seveda tisti, ki se ukvarja samo z papirologijo.

Všeč mi je bilo eno razmišljanje o tem, da bi bilo dobro, če bi imeli v Državnem zboru tako narejeno, da bi koalicija in opozicija imeli enako število poslank in poslancev v delovnih telesih in samo usklajeni predlogi bi šli naprej. Če bi to imeli, potem se danes ne bi pogovarjali o tej katastrofalni situaciji, ko ste državo zadolžili do obisti, in ne bi prišli v takšen katastrofalen položaj. Zdaj, jasno, tega ni mogoče narediti, ker ste edini, ki ne razumete, kaj pomenijo ti ukrepi, torej edini v tej državi od vseh, ki sem jih že prej omenjal. In, če sem še malo konkreten.

Tudi sam pričakujem od naše koalicijske vlade, da bo v naslednjem predlogu čim prej prišla tudi s spremembo zakonodaje v zvezi z utajitvijo davkov. Tudi tam se bo videlo, koliko so nekateri gospe in gospodje utajevali in utajili davkov in od tega niso državi plačali pa so danes na visokih političnih funkcijah, še vedno. Zato, ker naš sodni sistem ne dela, zato ker nismo še začeli s postopkom, ki je v programu Slovenske ljudske stranke tudi okoli sodnikov, okoli njihovega mandata in tako dalje. Skratka, čas je da začnemo tudi na teh področjih stvari premikati.

Da spregovorim malo še o številkah; leta 2008 smo vam, tisti ki ste danes v opoziciji, državljanke in državljanom pa proračun, zapustili s prihodki 8,8 milijarde in še nekaj prilivov ter z 8,815 milijoni odlivov, to pomeni nekaj čez 40 milijonov, 50 milijonov je bilo pozitivne med prilivi in odlivi. Zavedali smo se in smo spoštovali in takrat je tudi kolegica gospa Alenka Bratuškova, ko je bila v naši vladi, znala spoštovati zakon, ki je bil sprejet leta 1999, takrat ga je znala, potem pa nikoli več. In če je

bila kakšna strokovnjakinja, bi dala papirje na mizo pa rekla: "poslušaj, predsednik Vlade, v nasprotju z Zakonom o javnih financah tega ne bom delala". In seveda tega ni naredila, danes pa bi ona svetovni Sloveniji pamet solila in seveda koaliciji, ki danes dela. S čim in kako odgovarjate za vse opravljeno? Z ničem! V tem je problem, v tem je glavni problem, na to sem vas seveda opozarjal že pri sprejemanju proračuna leta 2010, to je bilo pred letom in pol, ker sem pravzaprav na koncu tiste razprave se vprašal, "kar se mene tiče bomo ta amandma podprli, vendar verjemite, da bo od njega marsikaj odvisno, tudi življenje te države, v letu 2011, ki prihaja". No in poglejte, ker amandmaja niste podprli, šlo je pa za amandma koriščenje evropskih sredstev, smo danes po 5 letih za obdobje 2007–2013 na 30, 35 % izkoriščenih evropskih sredstev, kar je seveda katastrofa.

No in glede na to, da imam zelo malo časa in bi ga še nekaj moral pustiti za ostale kolegice in kolege, nekdo od poslancev je razpravljaj tudi o sposobnosti in modrosti gospoda Zorana Jankovića, predsednika Pozitivne Slovenije. Jaz sem prepričan, da če bi prišel on na Arktiko, pingvini seveda ne bi od tega nič imeli, to mi je jasno, da bi iz tistega ledu nastale gradbene parcele, s katerimi bi v glavnem obogateli njegovi sinovi, to mi je tudi jasno, sem pa prepričan še danes, kolegice in kolegi, da še danes ne ve, kaj je večina od 90. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Tega rebalansa ni mogoče podpreti že zaradi tega, ker znižuje partizanske in veteranske pokojnine, pokojnine borcev in aktivistov Osvobodilne fronte, ki so osvobodili našo domovino. Potem tudi znižuje standard veteranov osamosvojitvene vojne za Slovenijo iz leta 1991, za marsikoga izmed borcev in veteranov to ne bo začasni, temveč trajni ukrep, tako da se že iz tega razloga ne bom pozitivno opredelil do tega rebalansa državnega proračuna.

Vlada se je tudi lotila znižanja standardov v 45 zakonih, to bo tudi tema ene izmed naslednjih točk dnevnega reda. Ni se pa, recimo, lotila Zakona o slovenskem odškodninskem skladu in Zakona o denacionalizaciji. Tudi Slovenska odškodninska družba ima še velike obveznosti iz naslova denacionalizacije in odškodnin. Tudi vse to bi lahko preložili na bolj ugodne in boljše čase, ampak ta dva zakona pa se kar normalno izvajata naprej, čeprav ima tudi Slovenska odškodninska družba, kot rečeno, zelo velike obveznosti in bi to lahko prolongirali na daljše časovno razdobje. Tega pa se seveda ta vlada noče lotiti, niti dotakniti, spravila pa se je na stare partizane in njihove pokojnine.

Glede rebalansa proračuna za leto 2012, pa tudi že za nekaj let nazaj, moram biti pošten, moram povedati, da je zelo nepregleden, kajti pride le do podprogramov, vse, kar se pa nahaja v rebalansu proračuna oziroma v tem dokumentu pod podprogrami, pa poslanke in poslanci ne vidimo. To vidijo samo uradniki v vladnih kabinetih, ne pa mi, poslanke in poslanci. Tako ne vemo, katere investicije v rebalansu ostajajo, katere se črtajo, katere šole bodo gradili, katerih ne bodo, katere bolnišnice bodo dokončali, katerih ne bodo, katere kulturne spomenike bodo obnovili, katerih pa ne bodo obnovili, in tako dalje. Ali pa, recimo, včasih smo lahko v razvojnih načrtih videli v okviru Direkcije Republike Slovenije za ceste praktično vse projekte, ki so načrtovani. Danes tega ni več in poslanci dejansko nimamo pregleda nad proračunom, nad posameznimi projekti, imamo samo te globalne številke. V podrobnostih pa se seveda marsikaj skriva, skriva se tudi resnica, kaj je podprto in kaj ni podprto.

Če bi bil kdo tukaj z ministrstva, ki je pristojno za kulturo - upam, da vsaj državna sekretarka posluša to razpravo, kajti minister je na zasedanju ministrov Evropske unije in danes ni v Sloveniji -, bi imel eno vprašanje, ker ne vem, ali ta rebalans ohranja sredstva iz naslova zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi oziroma kot mu popularno rečemo zakon o kulturnem tolarju oziroma evru, ki je v času od leta 1999 do leta 2011 slovenski kulturi zagotovil dodatnih 92 milijonov evrov za investicije v javne zavode, za obnovo kulturnih spomenikov, za knjižničarstvo, za ljubiteljsko dejavnost in za kulturniške mreže. Tega se iz tega rebalansa proračuna ne vidi, zato je moje vprašanje predstavnikom ministrstva, pristojnega za kulturo, da povedo, ali so v rebalansu tega proračuna za leto 2012 še vedno sredstva iz naslova zakona o kulturnem tolarju.

Kot rečeno, jaz tega rebalansa proračuna ne bom podprl, že zaradi tiste simbolne točke, o kateri sem spregovoril na začetku te razprave. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Proračun, ki ga danes popravljamo, je bil sprejet leta 2010, točneje 11. oktobra 2010. Takrat je takratni predsednik Vlade ob sprejemanju tega proračuna povedal takole, bom citiral samo dva stavka, "da bi stabilizacija uspela, je seveda nujna javnofinančna disciplina. Eden od pomembnih kriterijev pri nas doma in med našimi partnerji v Evropi je, da do leta 2013 spravimo proračunski primanjkljaj pod mejo 3 % BDP. V nasprotnem primeru - in tega, prosim, naj nihče ne sprejme kot grožnjo, ker to ni, ampak kot neko potrebno opozorilo za to, da bomo disciplinirani - nas čakajo sankcije kot vse

druge države, ki v tem ne bodo uspele". Kaj iz tega sledi? Gospod Borut Pahor se je dobro zavedal, kaj nas čaka oziroma kaj in na kakšen način je treba zadeve reševati v naslednjih letih, torej do leta 2013. Vsi pa tudi hkrati vemo, kako so se stvari odvile in kaj se je zgodilo. Ta trenutek ima Slovenija primanjkljaj 6,4 % BDP in ne 3 %, kot bi jih morali imeti do leta 2013. Ampak, bolj pomemben je odsev današnjega dne, ki ima podlago v zadnjih dveh mesecih. Govorim o pogajanjih s socialnimi partnerji, kjer je prišlo do zares pametne rešitve. Jaz sem si sposodil en citat od enega plemenitega človeka, od modreca Konfucija, ki je rekel, da na tri načine lahko človek pametno ravna, najprej po premisleku, to je najplemeniteje. Drugič, s posnemanjem, to je najlažje. In tretjič, po izkušnji, to pa je najbolj grenko. In če želiš ravnati pametno, to zahteva kombinacijo razuma in srca, in to v uravnoteženem odmerku. Dober primer je podpis današnjega sporazuma med predstavniki Vlade in pa socialnimi partnerji. Popolnoma jasno je, da je varčevanje lahko zelo problematična zadeva iz več razlogov. Mnogi se sprašujejo, kdo je kriv, da je prišlo do stanja, kot ali v kakršnem smo. Slovenija je cvetela, potem pa čez noč konec. Še več. Stagniranje, padec, nazadovanje na večini področij. Iskati ta trenutek krivca, se meni zdi jalovo početje, ker nima nobenega smisla. Jaz mislim, da smo ta trenutek na začetku ene nove poti navzgor. Kdod nas je pripeljal v to situacijo, res ni več pomembno. Potem je tu misel, kako iz tega nedobrega najti izhod k novemu uspehu na vseh področjih. Zanašati se na druge, je po mojem mnenju brca v temo. Če se lahko na koga zanesemo, potem smo lahko to samo in edino mi sami. Nadalje, treba je pomisliti tudi na tisto, ki radi poimenujemo "tek na dolge proge". Če si ne bomo zmogli dopovedati, da je resnično vrag odnesel šalo, potem se nam res ne piše dobro, ne nam, kaj pa šele našim otrokom, ki že zdaj iščejo svoj prostor pod soncem v tujini, ker pri nas v Sloveniji pač ne vidijo človeškega dostojanstva vredne perspektive. Jaz pravim, da je to žalostno in zaskrbljujoče, da bolj ne bi moglo biti. Jaz sem tukaj v Državnem zboru sedmo, osmo leto in kar nekaj proračunov in rebalansov sem že oddelal, če temu tako rečem, ampak tokrat je pa drugače. S tem rebalansom živijo in ga drugače spremljajo tudi državljani. Po navadi rebalans ljudi ni zanimal tako, kot jih danes. Kot je predsednik Vlade na začetku v samem uvodu rekel, da gre za psihološki problem. Ampak zakaj? Tokrat se indeksi ne povečujejo v proračunu, omejujejo se pričakovanja in postavke se vse po vrsti praktično zmanjšujejo, razen določenih svetlih izjem. In rebalans je prvi korak, ker je nujno potrebno konsolidirati javne finance. Prepričan sem, da bodo sledili ukrepi za gospodarsko rast in zagotavljanje novih delovnih mest.

Vse to, kar sem zdaj naštel, je izredno izredno povezano med seboj. In ne sprejemam kritik, ki govorijo o tem, da delamo samo na

varčevanju. To v kompletu, vse, kar sem povedal, pričakovati v treh mesecih odkar ima vlada polna pooblastila, je enostavno nerealno. Nerealno. Z rebalansom in pa zakonom o uravnoteženju javnih financ bomo storili prvi nujen korak prenovi oziroma k ponovni blaginji. Zadolženi smo toliko, da letna vsota obresti znaša 750 milijonov evrov. Torej tisto, kar bilo danes podpisano in dogovorjeno s socialnimi partnerji, ne zadostuje za poplačilo obresti, ki jih moramo plačati. Potrebno se bo začeti zavedati, da lahko porabimo le toliko, kot ustvarimo. Zato je zmanjšanje primanjkljaja ta trenutek ključno, in strinjam se s tistimi, ki trdite, da je to predpogoj za krepitev, da je to predpogoj za krepitev socialne države. Zanimivo je, da so socialni partnerji, ki so v zadnjih tednih bruhali ogenj, spoznali, da je vrag vzel šalo, vi v opoziciji, pa moram reči, da sem dobil danes občutek, da še vedno niste. Po eni strani govorite, da je vse prehitro in preobsežno, v isti sapi pa zahtevate hkrati še ukrepe za gospodarsko rast, za nova delovna mesta in tako naprej. To je nerealno. Občutek imam, da nekateri ne boste nikoli zadovoljni, pa tudi, če imate v imenu stranke napisano pozitivno. Jaz predlagam, da stopimo skupaj. Vedno, kadarkoli sem se oglašal v parlamentu, sem poskušal delovati povezovalno, ker se mi zdi to edina pot, da pridemo iz težav.

Predlagam, da sprejmemo fiskalno pravilo, da pristopite vsi skupaj v partnerstvo za izhod iz krize in mislim, da nam bom potem vsem skupaj veliko veliko lažje, sploh pa državljanom in državljanom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Razprava zadnjih mesecev je v Sloveniji jasno izpostavila konceptualno razliko, ki stoji pred nami, in če bi jo skušal slikovito ponazoriti, je ta razlika dilema med votlo državo, ki naj predvsem ne moti, in močnejšo državo, ki bo znala generirati razvoj tudi sama. Izkazalo se je, da sedanja vladajoča koalicija stavi na prvi koncept, torej na to, da si v državi in v njenih resursih ne obetamo več aktivnejšega generiranja razvoja. In jaz mislim, da je za stopnjo razvitosti slovenske družbe, v kateri danes smo, to slaba novica. Če bi bil ta rebalans vključno z vsemi ukrepi, ki jih sestavlja, pravzaprav recept za kratkoročno sanacijo, po kateri bi lahko z utemeljenostjo in predvidljivostjo trdili, drugo leto bo zaradi teh ukrepov resnično bolje, bi bil sam verjetno med tistimi, ki bi prepričevali kolege, da se je vredno potruditi, da je vredno zategniti pas, ker je to edina pot, da bo naše gospodarstvo okrevalo. Težava je v tem, da ne le opozicija, ne le del sindikatov, ne le del javnosti, pač pa mnogi resni ekonomisti, med katerimi je nekaj Nobelovih nagajencev za ekonomijo, trdi in – mimogrede, to nisem sam –, resno opozarja, da tovrstna politika vodi v dolgoročno spiralo, varčevalno-dolžniško spiralo.

Letošnje znižanje javnih izdatkov se bo poznal na transferjih in plačah, to bo poglobljalo gospodarsko rast, ta bo zmanjševala prihodke in drugo leto bomo pred isto nalogo – kje privarčevati 800 milijonov evrov.

Jaz obžalujem, da se je vlada odpovedala konceptu postopnosti javnofinančne konsolidacije. Jaz mislim, da med nami obstaja soglasje, da je javnofinančna konsolidacija nujna. Med nami pa ni soglasja, da jo je mogoče izvesti samo na ta način, ker to ni res, ker obstaja alternativne poti in opozicija in sindikati smo o teh alternativnih poteh v zadnjih tednih in mesecih precej govorili. Jaz se bojim, da se izpostavljajo, bom rekel, napačni konceptualni okviri. Ni namreč res, da smo tisti, ki nasprotujemo tem varčevalnim ukrepom in posledično temu rebalansu, da smo kar avtomatsko zaradi tega antireformisti. Sam se globoko zavedam, da ta država potrebuje globoke strukturne reforme, če hočemo modernizirati socialni državo in jo ohraniti močno za jutri, če hočemo zagotavljati enake možnosti za vse in če hočemo možnosti in potencialne, ki jih ima slovenska družba, razvijati tako, da bodo jutri predstavljali dodano vrednost, od katere bomo vsi skupaj bolje živeli. Ampak brez aktivne vloge države pri tem, bodisi v podobi šolstva, da zagotovi te enake možnosti, bodisi v vlogi visokega šolstva, da dinamizira znanje in znanje prinaša v gospodarsko prakso, bodisi preko močne socialne države in močnega in kakovostnega javnega zdravstva, ki bo zagotavljalo pomoč tistim, ki se znajdejo v stiski ali obolijo, da ta razvojni koncept države pač ni mogoč. Jaz si želim, da bi razmislili o tej dilemi, ker se mi zdi ključna. Jaz si želim oblikovanja soglasja znotraj slovenske politike o tem vprašanju. Uspešne družbe, družbe evropskega severa, konkurenčne države, inovativne države, a hkrati tudi močne socialne države, so opredelile politično soglasje in zato so danes tam, kjer so. Ampak to, gospodje, ni bilo soglasje za zategovanje pasu. To je bilo soglasje zato, da je država močna in pametna generatorka družbenega razvoja.

Iz naštetih razlogov rebalansa ne morem podpreti.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Roman Žveglič.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo.

Jaz bi se na kratko dotaknil tistega dela – vsem nam določene stvari tudi ne pašejo v rebalansu, ampak če je paket tak, je paket. Saj ta rebalans se je nenazadnje dotaknil tudi mene osebno, pa bomo verjetno tudi to morali preživeti.

Pri samem kmetijskem delu rebalansa bi seveda rad poudaril naslednje. Minister je ubral drugačno pot od svojih predhodnikov, ki so v preteklosti rebalans delali na ta način, da so seveda zniževali evropska sredstva iz ukrepov kmetijske politike, zamike izplačil slovenskim

kmetom pomikali v prihodnje leto, službe in vse ostalo pa je ostalo na takšnem nivoju. Ta minister končno prvič poskuša narediti to, da se ti ukrepi ne zamikajo več, kot so se v preteklih letih, seveda je pa obremenil službe. Jaz sicer srčno upam, da bodo te službe v kmetijstvu kos opravljanju teh nalog, za katere so seveda postavljene. Res pa je, da tudi v preteklosti marsikatera služba ni opravila svoje naloge, predvsem na področju gozdarstva imamo krasno službo, ogromno službo, z veliko denarja, a hlodovina nam odteka v sosednje države. Učinkovitost teh služb bo treba nujno narediti.

Še ena druga stvar okoli kmetov in tega famoznega dviga DDV. Velika večina slovenskih kmetov, ki proizvajajo hrano, ni davčnih zavezancev in so na tako imenovanem pavšalu. Tudi sam dvig zgornje stopnje te kmete obremeni, v pavšalu je to potem nižja stopnja, stroški so višji. Po drugi strani, tisti, ki so v sistemu pa si seveda potem preračunavajo zopet na nižjo stopnjo, v glavnem kaj prodajo, in potem jim mora država vračati z nekim zamikom in je tu zopet strošek za državo, se pravi, bo morala več vrniti iz tega naslova.

Prej je bilo veliko govora tudi o odgovornosti. Jaz se zavedam, da bo ta vladajoča koalicija odgovorna in bo morala prevzeti odgovornost za tisto, kar bo naredila. To je logično in to je dejstvo. Tudi na kmetiji je vedno gospodar odgovoren z stanje kmetije, nikoli hlapec, ko so še bili. Pa tudi, če je narobe naredil, krivda je bila vedno na gospodarju. In ko se je črta potegnila, se je seveda vedelo, kdo je tisti, ki ga je ali zapil, zapravlil ali pa je narobe gospodaril.

Bi pa mogoče rad poudaril še nekaj. Velikokrat je bilo poudarjeno, da se najbolj obremenjuje srednji sloj. Zdaj po moje to preprosto tudi ni res, res, da je srednji sloj obremenjen, vendar kot veste, je bila z amandmajem spremenjena tudi dohodninska lestvica. Ker ne samo, da smo celo upoštevali predlog opozicije, da bomo začasno uvedli četrti dohodninski razred za dohodnino, ki bodo obdavčeni s 50 %, ampak je veliko bolj pomembno to, da dvigujemo prag za tretji dohodninski razred. Torej, gre za neposredno davčno razbremenitev ljudi s povprečnimi plačami v državi. Po našem razumevanju temu zdaj ne moremo reči obremenjevanje srednjega sloja. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospa ministrica, ministra, državna sekretarja, lep pozdrav še enkrat s tega mesta, z mesta številka 90!

Jaz razumem retoriko opozicije, razumem retoriko sindikatov, to je demokracija in upam, da bo tako vedno, tudi takrat, ko bo morda zob časa načel to prelepo kamnito

skulpturo v preddverju te dvorane, kjer se dva fantka ruvata in enkrat je eden zgoraj kot pozicija, drugič je drugi spodaj kot pozicija. Imam pa, moram reči, neke dobre občutke, da se kljub vsemu naša medosna razdalja nekako le zbližuje, da nikoli ne bo nič, ker potem se vozilo prevrne. Morda je to samo lastnost ravninskega oziroma panonskega značaja, ampak sem prepričan, da se ne motim, in ko se bo ta retorika zaključila in ko bomo prišli v fazo glasovanja, da bomo pa le glasovali tako kot vedno, po svoji vesti.

Želel bi si pa, da bi pa kljub vsemu tudi kritiki rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012 korektno, vsaj z enim stavkom povedali, zakaj je ta rebalans nujen. Poglejte, ta proračun za leto 2012 je imel takšen razkorak med porabo in prihodki, da so bili pravzaprav odhodki za 16,4 % višji od izraženi v prihodkih, da so bili višji za 16,4 %. To pomeni, pogledajte, to pomeni, da če mi ne bi nič naredili, da vsak šesti evro oziroma še malo več, če sem bolj precizen, vsak šesti evro porabimo na puf, oziroma vsak šesti evro, ki ga porabimo, ga moramo vzeti na puf. Kdo v družinskem proračunu bi si to upal? Najbrž nobeden izmed nas.

Sprašujem se tudi, ali je res, da naše odnose oziroma funkcioniranje države in funkcioniranje družbe uravnavamo izključno z denarjem? Trdim, da ni res. Vsakdo od nas se je kdaj srečal s kakšnim uspešnim menedžerjem, gospodarstvenikom, ki mu je z veseljem povedal, "poglej, zdaj pa delam ta proizvod v večji količini z manj stroškov". To poznamo in imamo jih veliko v Sloveniji. Seveda vemo tudi, kaj je rezultat tega, z manj stroški večja proizvodnja. Rezultat je gotovo pridnost, inovativnost, so nove tehnologije, razvoj. In ravno to smo upoštevali, ko smo že na prejšnji seji Državnega zbora sprejeli novelo davčne zakonodaje, s katero spodbujamo raziskave in razvoj v gospodarstvu. Saj to se še vsi dobro spomnite. Pravite, da hitimo. Res je, hitimo, res pa je tudi, da ne drvimo. Ker, če bi drveli, je res, se strinjam z mojim kolegom Jožetom, da bi znalo biti, da se zaletimo v zid, da pa hitimo, je pa res. Zakaj? Zato, ker zaostajamo. In vsakdo, ki teče na takšne ali drugačne proge ali pa vozi formulo 1, dobi signal od svojega trenerja oziroma svoje ekipe, da mora preklopiti v višjo prestavo, da mora pohiteti, če želi, da bo prišel na cilj, tam nekje v zlati sredini. Jaz sem z zlato sredino čisto zadovoljen. Pravite, ne delajte vsega v letošnjem letu. Je res, saj ne delamo. Ker če bi rebalans oziroma te tako imenovane varčevalne ukrepe naredili vse letos v višini, da bi uravnotežili proračun, potem bi ti rezi morali biti vredni, kot sem že povedal v stališču Poslanske skupine Nove Slovenije, približno 2 tisoč 200 milijonov. To si težko predstavljamo, ampak takrat bi pa to pomenilo, da bi že malo manj kot vsak četrti evro, ki ga porabimo, morali vzeti na puf. To pa najbrž za državo ne bi bilo dobro. Očitata, da sprejemanje predlogov s strani Pozitivne Slovenije oziroma, bom rekel, s

strani opozicije, da smo totalno ignorirali. Poglejte, v tistih nočnih sejah, ko smo se eni z drugim trudili, lahko rečem, to pa zdaj res govorim bolj na pamet, ker niti sam na pamet ne vem, koliko je bilo amandmajev, ampak tako na palec, približno 10 % vseh vloženih amandmajev pri obravnavi zakona za uravnoteženje javnih financ je bilo s strani opozicije in smo jih sprejeli. Približno 10 %. Seveda so tu tudi tisti, ki so bili identični s predlogi koalicije.

Problemi ostajajo in bodo ostali, tudi ko bomo, upam, da bomo, v to sem prepričan, sam bom k temu prispeval svoj glas, sprejeli ta rebalans proračuna Republike Slovenije za letošnje leto, saj bomo letos približno 1 milijardo več porabili kot ustvarili. 1 milijardo, tisoč milijonov.

Jaz apeliram na kolegice in kolege iz opozicije, da poskušamo to našo medosno razdaljo, bom rekel zdaj malo čustveno, med našimi srci še nekoliko zbližati, da bomo pokazali slovenski javnosti, da želimo tej državi dobro. Eno je sicer retorika, ko pa preidemo na dejanja in poslanec dela tako, da glasuje, odloča, potem pa smo bistveno bolj racionalni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, gospod Horvat, za lepo misel.

Besedo ima gospod Janez Vasle.

JANEZ VASLE (PS NSI): Pozdravljeni, gospod predsednik. Gospa ministrica, oba gospoda ministra, kolegice in kolegi!

Jaz bi želel s svojim prispevkom malo sprostiti to napetost, ki jo čutimo že cel dan, ker vendar smo tukaj vsi za isto dobro stvar. Ne vem, če ste brali eno knjigo finskega pisatelja Paasilinna, ki je tam na začetku napisal, "smrt je najbolj resna stvar v življenju, pa še ta ne preveč". In tudi mi smo imeli kar nekaj kriz, glede na barvo mojih las in rahlo upognjen stas si lahko mislite, da sem s svojimi vrstniki doživel kar nekaj kriz v bivši državi, samo zakonske krize ni bilo med temi, ampak sem jih srečno preživel, kakor vidite. Prva, ki se je spomnim, je bil informbiro. Za kaj je šlo, seveda nisem vedel, se pa spominjam prestrašenih in resnih obrazov mojega očeta in sosedov, ker pri nas smo imeli edini radio v tistem železničarskem bloku, kjer smo živeli, in so stiskali te glave in bili bleđi in debatirali in tako naprej. No, pa je šlo tisto srečno mimo. Potem je bila ena kriza, naslednja, ki se je spomnim, ta pa je bila že v Postojni, to je bila mednarodna kriza, ko je šlo za Trst in za svobodno tržaško ozemlje in smo tam mulci, 8, 9 let stari, kričali: "Dajte nam puške, gremo v Trst!" Dobro se spomnim tudi pomanjkanja osnovnih dobrin v tistem času. Spominjam se, da je moja mama morala zaradi teh dobrin, kljub temu da so bili boni in pike pa ne vem kaj vse, je bilo treba vseeno iti zelo zgodaj v trgovino, čakati v vrsti, da je sploh kaj dobila. Ko sem bil sam doma, ker je bil oče železničar in odsoten, je spraznila kredenco, posodo ven, mene not v

tisto kredenco pa predal ven, da se ne bom zadušil in je šla čakati vrsto. In jaz sem tam pridno čakal. To je bila tudi ena taka kriza. Spominjam se pa iz tistega časa tudi bleščočih škornjev funkcionarjev in tistih usnjenih "montlov", svetlečih plaščev, ki so jih imeli predstavniki takratne oblasti. In zdaj, mimogrede, se spomnim, kateri so tisti, za katere je dobro, vsestransko poskrbljeno pri vsej revščini, ki jo imamo. No pa, da ne bom predolgo v tej arheologiji, se spomnim tudi časa relativnega blagostanja. Svetovnega prvenstva, recimo, hokej '66, ko smo ga imeli, in se spomnim takrat tudi, da smo se v delavskem razredu prvič srečali z bananami. Potem je pa začelo malo škripati proti koncu 60., začetku 70. let in se spominjam gospodarskih reform, tudi se je govorilo o zategovanju pasu in tako naprej. Ko sem jaz končal študij, kljub temu, da je bila taka reforma, kljub temu, da sem dobival štipendijo, se nisem mogel zaposliti in so mi to štipendijo poklonili samo zato, da nisem za službo prosil. Potem se spomnim, tega se že tudi mlajši spomnite, ko je vedno nekaj primanjkovalo, od luksuza, kot sta bili kavica in čokolada, in mesa ni bilo v mesnicah. Jaz se spomnim našega mesarja tam v Mengšu, ki je imel tako prazno mesnico, da se mu je sanjalo vsako noč, da kolje, da je meso prodajal. No, ampak je celo primanjkovalo tudi moke, sladkorja in tako naprej. Takrat se je tudi že začelo kazati, da smo časopis, ki je začel takrat; seveda Delo je že bilo; ampak da si vedel, ker je novejši izvod, si vedel po tem, da se je dnevno spreminjal kurs nemške marke, da si vedel, kako je bilo. In, če si dobil plačo, si jo čim prej pretopil v marke, da si več prihranil. Tako je bilo, ampak imeli smo pa srečo, da je bil Beograd kriv za vse. Jaz se spomnim enega Pavlihe, ki je imel zemljevid Jugoslavije narisani in eno kravo not. Gobec od te krave je bil v Sloveniji, vime pa v Beogradu. No, pa je vseeno nekako šlo, dokler je denar pritekal, pa tiskarno smo imeli pa vse te stvari, ampak pipica se je pa počasi zapirala in smo začeli varčevati. In se spomnimo časov parnepar vožnje. Pa se spomnimo bencinskih bonov. Recimo, jaz se za te bencinske bone spomnim, jaz sem takrat v tistem času, 1982 do 1986, hodil na specializacijo iz pediatrije in sem svojo specializacijo opravil na potovanju iz Domžal v Ljubljano in nazaj s kolesom, ker se pač enostavno tistih 40 litrov ni izšlo na mesec, ki smo jih imeli. Pa se spomnimo depozita. Smo mogli pri prehodu na meji dati, ne vem koliko, 500 tisoč dinarjev depozita, da smo lahko šli čez. In si ga nazaj čez pol leta dobil in je bil tisto drobiž. Ampak mi smo bili krivi, tisti, ki smo hodili čez mejo, za inflacijo. Ker smo hodili v Trst po kofe in v Celovec po kofe, ker ga ni bilo doma. Ampak to je bil depozit. No zdaj tega, hvala bogu, sploh ne opazimo. Jaz opažam in vem, da se je množica tistih, ki ne morejo sestaviti konca s koncem, povečuje, ampak teh ljudi ne vidimo, ker jih je sram, ker se ne kažejo iz te njihove situacije, čeprav niso sami nič za to krivi.

Zdaj bom malo prišel na to varčevanje. Jaz ga vidim nekoliko drugače. Jaz bolj vidim varčevanje v prerazporeditvi, ker še zmeraj vidimo, da so parkirni prostori pred supermarketi zasedeni, da so pretirano napolnjeni vozički in tako naprej, če bi se to lahko kaj prerazporedilo, bi bilo tudi tistemu lahko individualno pomagati. Jaz to sam precej počnem v svoji stroki kot zdravnik in pa tudi materialno na različnih koncih. Mimogrede, če bi bili kolegi iz opozicije taki tudi, ko bi bili na poziciji, ker minister za finance bi bil pa isti, če se prav spomnim, ko se je sestavljala vlada, no... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Čas se je iztekkel, hvala lepa.

Gospa Janja Napast.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, cenjeni kolegice in kolegi!

Nisem popolnoma prepričana, če se dovolj zavedamo, da se Slovenija oddaljuje od povprečne razvitosti v Evropski uniji. Nevarno se znižuje tudi razpoložljivi dohodek prebivalstva, v ozadju pa so tudi strukturne slabosti gospodarstva. Ob dejstvu, da je pri nas znanja dovolj, pa smo, žal, prišli tako daleč, da le-tega večina mladih nima niti možnosti pokazati, niti možnosti uresničiti svojih ambicij in znanja, se človek upravičeno vpraša, kje smo se na poti do večje blaginje, sigurnosti izgubili, padli v nekakšen ritem stagnacije razmišljanja o razvoju in znanosti, bodisi v naravoslovju bodisi v družboslovju. Rada bi opozorila, da si kljub temu ne želim, da se ob uveljavljanju tehnoloških poklicev še naprej nadaljuje prekomerno metanje slabe luči na slovensko družboslovje in strokovnjake te stroke. Naša prihodnost in priložnost, da začnejo vsi ljudje živeti bolje, je v vzpostavitvi in spodbudi gospodarstva s pomočjo tehnoloških poklicev, saj danes pravzaprav živimo v svetu robotike. Pred kratkim sem slišala, da je dolg, ki smo si ga nakopali, simptom gospodarskih in družbenih napak, s čimer se popolnoma strinjam. V preteklosti smo se premalo osredotočali na tehnološki napredek in inovativno aktivnost. In zato smo tukaj, da to zaženemo in vzpostavimo, da pričnemo s politiko očiščenja in razdolževanjem, kar se tudi zavedamo. Na drugi strani pa me je najbolj zaskrbel podatek, da je v Sloveniji registriranih 258 samostojnih podjetnikov v domači in umetnostni obrti, v primerjavi z gradbenim sektorjem, kjer jih je nekaj več kot 12 tisoč. To je tudi stanje, ki kaže, kako smo do sedaj skrbeli za svoje korenine, svojo identiteto, jo spodbujali in podobno. Tudi tu bi lahko vzpostavili večjo sinergijo v spodbudo gospodarstvu, ta panoga bi dobro vplivala tudi na turizem.

Vendar, spoštovani in spoštovane, prioriteto je treba poskrbeti, da se začne v naši državi varčevati. Ob tolikšni zadolženosti je realno in sama si finančno stabilno državo predstavljam oziroma jo pričakujem z

vzpostavitev usklajenega modela varčevanja, ki je prej pravilo kot nujnost. Neracionalno bi bilo razmišljati, da teh ukrepov ne potrebujemo za spremembe na bolje. Edina začetna rešitev, ki bi zahtevala večjo podjetnost države, bi bila tudi umestitev fiskalnega pravila v Ustavo Republike Slovenije. Res pa je, da je pred Vlado velika odgovornost, da vzpostavi model, ki bo Slovenijo popeljal do resnično pravne države in bo deloval vsaj desetletje ali dve, saj je uveljavljanje zakonov in drugih pravil ter pravic namreč bistveno za delovanje visokega tržnega gospodarstva. Pri vsem tem pa je najpomembnejše, da spremenimo mentaliteto in ne izgubimo delavnosti in motivacije. Čas je tudi, da se znebimo vloge žrtve in preprečimo beg možganov v bolj svobodno tržno gospodarstvo, ki domačim intelektualcem zaenkrat še nudi boljše življenje in prihodnost. Ne želim si, da bi optimizem, da nam lahko uspe, postal zgolj retorična floskula, saj lahko vsak v svoji skromnosti in veličini poda svoj prispevek k boljši družbi in stanju v naši državi.

Drage poslanke in poslanci, jaz in mnogi izmed vas smo poleg tistih pisem, ki kažejo zaskrbljenost nad ravnanjem vlade, dobivala tudi pisma tistih državljanek in državljanov, ki zaupajo varčevalnim ukrepom. In v njih so me pozvali in prosili, da naj prevzamem odgovornost ter glasujem za rebalans in uravnoteženje javnih financ in prevzamem odgovornost za prihodnost Slovenije. In jaz se absolutno z njimi strinjam. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Mag. Andrej Šircelj ima besedo.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Gospe in gospodje, mislim, da sprejetje in potem tudi izvedba tega rebalansa in zakona, ki je nekakšen dvojček temu predpisu, ne bo povzročila, da bi imeli velike zmagovalce in velike poražence. Navsezadnje gre tukaj le za evolucijo na področju zmanjševanja izdatkov, se pravi, gre za tisto, kar je nujno, da spravimo našo porabo v realne okvire. Na podlagi takšne zmanjšane porabe bo seveda veliko možnosti za razvoj, pripravljajo se razvojni projekti, pripravljajo se projekti na področju infrastrukture, projekti na področju cest, spremenjeni bodo z nadaljnjimi ukrepi, tudi pogoj gospodarjenja, zagotovljena bo večja pravna varnost in seveda zaradi tega bom ta proračun podprl. Namreč le realna poraba in nezadolževanje dajeta temelj za razvoj in s tem seveda tudi za višji standard državljanov in državljanek. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Danes sprejemamo rebalans, ki v svoji osnovi pomeni razporejanje. Proces vnovične

razporeditve oziroma uskladitve prihodkov in odhodkov in seveda je nujen zato, ker je bil tisti pred dvema letoma nerealno načrtovan. Katerakoli vlada bi bila, bi ta korak morala storiti, saj je trošenje sredstev, kot je bilo načrtovano takrat na dolgi rok, seveda nevzdržno. Žal pa imamo poleg tega podpovprečne gospodarske rezultate in pa nadpovprečna bremena. Zaradi tega se seveda nihče ne želi manj socialnih ugodnosti, vendar na dolgi rok tega cilja nadpovprečnih gospodarskih rezultatov in pa nadpovprečnih ugodnosti ne moremo doseči in zato moramo raven javne porabe prilagoditi sposobnostim gospodarstva.

Sam sem bila pri vladnih ukrepih še posebej pozorna na družinsko politiko, ker imam tudi sama otroke. In moram reči, da me veseli, da je vlada kljub vsemu, pa čeprav lahko tudi rečemo, da z vsemi nismo zadovoljni, pripravila te ukrepe tako, da relativno več bremenijo tiste z višjimi dohodki. Tako se na primer pri otroškem dodatku ukinjata zgornja dva razreda, ostali ostajajo, to se pravi, govorimo o ukinitvi otroških dodatkov pri tistih, ki imajo več kot 650 evrov neto na družinskega člana. Tudi o subvencioniranju šolske prehrane je bilo prelitega veliko črnila, vendar starši otrok, ki imamo višje dohodke, res tega ne bomo imeli več subvencioniranega, za socialno ogrožene pa to še vedno ostaja. Tudi starševsko nadomestilo se res niža za 10 %, vendar imamo glede tega, če se primerjamo z drugimi državami, te ugodnosti še vedno nadpovprečne.

Ocena finančnih posledic in številke v rebalansu kažejo, da je vlada najbolj skrbno porabo pripisala sebi pri plačah javnih uslužbencev in pa seveda pri ukrepih znotraj državne uprave in javnega sektorja. Tako, kot se v Državlanski listi trudimo preseči delitve na leve in desne, tako smo tudi prepričani, da je javni sektor treba gledati vključujoče. Enega ni brez drugega. Javni sektor je garant za uspešno gospodarstvo in skupaj morata biti v dobrem in slabem. In tako mora seveda tudi javni sektor deliti usodo gospodarstva. In, če so slabši gospodarski rezultati, moramo pač to na svoji koži občutiti tudi tisti, ki smo zaposleni v sferi negospodarstva, ker je tudi naša odgovornost, da zagotavljamo ustrezno poslovno okolje za gospodarstvo. Tu bi se mogoče dotaknila ukrepa, ki v Zakonu o uravnoteženju javnih financ omogoča pravno dopusten način prenehanja pogodbe o zaposlitvi tistim, ki te pogoje že izpolnjujejo. Trditi, da je to drastičen ukrep, je, po mojem mnenju, pretirano, ker je to sigurno boljša rešitev, kot pa odpuščanje javnih uslužbencev. Sama menim, da je v življenju včasih treba narediti korak nazaj, da lahko potem dva naprej. Mislim, da je pač v tem trenutku tudi država Slovenija v tej situaciji. V tem trenutku bomo res zategnili pas, tudi mogoče na katerem področju, ki nam ni najbolj povšeči, vendar bomo s tem tudi razbremenili gospodarstvo, ustrezni ukrepe na prihodkovni strani so vključeni v zakon, in da bo s tem naše

gospodarstvo zadihalo in tudi javni sektor postal bolj vitalen. Seveda nikogar nočemo slepiti, da ne bo tudi bolelo. Tudi v smislu gospodarske rasti. Nihče ne trdi, da so izposojene milijarde niso malce pomagale gospodarstvu. Vendar težava je v tem, in to je ključno sporočilo dolžniške krize v Evropi, da takšen način dolgoročno ni vzdržen in da lahko porabimo toliko, kolikor ustvarimo.

V Državlanski listi verjamemo, da bodo ti ukrepi naši državi povrnili okrnjeno verodostojnost, ji omogočili ugodnejše pogoje financiranja in nekako postavili zdrave temelje gospodarske rasti.

Omenjene so bile strukturne reforme, o katerih je govoril gospodarski minister. Res je, črnilo na predlogih prvih strukturnih reform se suši že vse od leta 2002. Takrat nam je šlo predobro, da bi razumeli potrebo po tem, da moramo to Slovenijo narediti konkurenčnejšo. Danes pa nam gre, žal, preslabo, da bi si še lahko zatiskali oči ali pa, če hočete, za vsako ceno nasprotovali tej vladi. Svet se ne bo prilagodil Sloveniji. Slovenija se mora prilagoditi svetu.

Zaključila bi s tem, da vsako generacijo v nekem trenutku pokličejo pred sodišče zgodovine. Tisti pred nami, tudi nekateri borci, so žrtvovali več, kot si danes mi znamo predstavljati, da bi mi lahko živeli v blaginji in miru. Pokažimo, da smo vredni nasledniki tega. Sama uravnoveženje javnih financ razumem kot klic naši generaciji, vendar tudi naše breme. In edini način, ki se mu lahko izognemo, je ta, da ga preložimo na naše otroke. In na to v Državlanski listi ne bomo pristali. Verjamem, da tudi velika večina Slovenk in Slovencev ne. Gospodarske krize živijo od strahu in nepremišljenega ravnanja, zato ravnajmo pogumno in premišljeno.

Iz tega razloga bom sama in bomo v Državlanski listi, podprli rebalans in zakon o uravnoveženju javnih financ. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade!

Na nekaj stvari je vendarle treba odgovoriti. Nekdo je rekel, da iz krize vodi ena sama pot. Nikoli ni ene same poti. In tudi v Evropi je različna predstava o tem, katera od poti je boljša, učinkovitejša in sprejemljivejša za veliko večino ljudi. In vse bolj prevladuje mnenje, da ni zgolj varčevanje. Še več, rada bi vas opozorila na to, da je v poročilu OECD februarja letos povedano tudi to, da je najmočnejše sporočilo, da bomo plačali ceno, če ne bomo skrbeli za vseživljenjsko izobraževanje in zvišanje izobrazbene strukture. Kdo bo plačal ceno v nekaterih razvitih gospodarstvih, v nekaterih razvitih zahodnih družbah? To ceno plačujejo mladi. In zato sem presenečena, da se

zliva toliko žvepla po opoziciji, ki samo opravlja svojo funkcijo, kakršno ima opozicija v vsaki demokratični državi, to pa je, da odgovorno, argumentirano odgovarja na tisto, kar koalicija ponuja. Koalicija si je izbrala za izhod iz krize pot, kakršno je mogoče razbrati iz rebalansa in zakona o uravnoveženju javnih financ. In na ta dva dokumenta, v izvorni obliki, se bom oprla in jaz na takšno pot ne morem pristati zaradi tega, ker je v večini prevladalo spoznanje, da moramo za dvig konkurenčnosti gospodarstva, za razvoj, za uravnoveženje za trajnostni razvoj več vlagati v raziskave in razvoj in v izobraževanje. Pravimo, da hočemo postati družba znanja, mi pa največji del varčevalnih ukrepov in rezov usmerjamo na področje izobraževanja, znanosti in kulture. 75 % neto rezov je v izobraževanju in znanosti in visokem šolstvu, 110 milijonov v tem slednjem in v izobraževanju 174 milijonov.

In kakšno funkcijo je odigrala opozicija pri tem, da je opozarjala, da se za navideznimi varčevalnimi ukrepi pravzaprav skrivajo strukturni premiki slovenske družbe. To so najhujši rezi, ki zlasti prizadenejo izobražene, še posebej ženske, zaradi tega, ker če gledate, kam gredo ti rezi in kje se bo 8 % znižanje plač tudi najbolj pokazalo, pa to ne samo kot kratkoročen učinek, ampak tudi kasneje na starost, ko se bo to odražalo v nižji osnovi za pokojnino. Torej, če gledamo na to, katere skupine prebivalstva, so najbolj prizadete, ugotavljam, da vsi niso enako prizadeti. Dobro je, da je sindikatom uspelo doseči, da se spremenjeni normativi in standardi umikajo iz predlaganih zakonov. Ali se res umikajo, bomo videli jutri pri obravnavi zakona. Jaz amandmajev v zvezi s tem še nisem videla, da bi to lahko trdila, da bo, ampak kakor koli pritisk opozicije, sindikatov in civilne družbe je pripomogel k temu, da so se nekateri najbolj nesprejemljivi, najbolj neuravnoveženi in prekomerni rezi v izobraževanju brez kakršnih koli jasnih predstav o tem, kakšne bodo posledice teh ukrepov, obljubili umakniti iz zakonodaje.

Poglejte, predlagani ukrepi, ki posegajo v visoko šolstvo in znanost, so se zrcalili tudi v vloženi amandmajih na rebalans. Opozicija je predlagala 32-milijonski popravek, koalicija je izglasovala 8-milijonskega. Zdaj, kaj lahko to naredi za izpeljevanje programov v visokem šolstvu v drugi polovici letošnjega leta? Kam to vodi? Ja, če bomo tako rezali se bomo slej kot prej soočali s šolninami na drugi bolonjski stopnji.

Kaj to pomeni za raziskave in razvoj? Zdaj, tukaj pa dovolite, bom pa malo po raziskavah, po analizah posegla zaradi tega, ker je bilo mogoče slišati toliko pavšalnih negativnih sodb o stanju v slovenski znanosti in izobraževanju, da je treba kakšno reči. Poglejte, izdatki za raziskave in razvoj kot delež v bruto domačem proizvodu v letu 2010 so bili v Sloveniji malenkost nad povprečjem EU, povprečje za EU 2, pri nas 2,11. Če gledam,

kako so se gibal bruto domači izdatki za raziskave in razvoj, imam spet podatke od leta 1996 do 2011. Nadpovprečna rast v času najhujše gospodarske krize – od 1,66 v letu 2008 do 3 v letu 2011. Ali če bi gledali bruto domači proizvod in delež za raziskave in razvoj, spet večji. Lahko bi vam postregla tudi s podatki o tem, kolikšno je število znanstvenih objav na milijon prebivalstva, ker je bilo tudi tako slišati, kot da so naši raziskovalci čisto neproduktivni. 2 tisoč 78, pa še decimalka je, v primerjavi s tisoč 830 kot povprečje v OECD in tisoč 511 kot povprečje v Evropski uniji. Res je, da število objav še ne pove vsega o kakovosti, ampak število objav – tudi v Science in Nature, ki sta dve najbolj priznani znanstveni reviji –, delež raziskav raste. Nekaj je pa treba povedati – da smo pa neprimerljivi v primerjavi z drugimi evropskimi državami, ker imamo najbolj nestabilno financiranje znanosti. In tu bi bilo treba kaj narediti. In seveda tudi enega od zaključkov te analize, na katero se opiram in je nastala na mariborski univerzi, da je treba izboljševati mesta na evropskih in svetovnih lestvicah odličnosti, konkurenčnosti, uspešnosti, gospodarske rasti, kakovosti življenja, trajnostnega razvoja in tako naprej. Ampak, brez nič ni nič! Brez vlaganj v ta segment ne bomo ničesar dosegli. In to je tisto, zaradi česar jaz tega rebalansa, pa tudi naslednjega dokumenta ne morem podpreti, ker sem odgovorna, kot opozicijska poslanka sem odgovorna. Čeprav me niso slišali, ko sem veliko govorila, in na seji odbora, ki je matični odbor za to, je v večurni razpravi Vlada govorila o obeh zakonih manj kot 10 minut.

Tu so razlogi za nepodporo. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministra, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi, spoštovani državljanke in državljani!

Morda malce za razbitje resnosti. Težko je seveda po takšni dolgi razpravi povedati še kaj resnično ustvarjalnega. Za tako odličnima govornikoma, kot sta bila pred mano, pa imam celo malo treme, pa kljub temu bom poskušal dodati svoj prispevek.

Nedvomno se vsi strinjamo – in tu menim, da ni razlike v Državnem zboru –, da je treba izdatke zmanjšati, vsaj toliko, kot je predlog, ali še več, kajti ne gre, enostavno ne gre, kar vsi vemo, da bi porabili bistveno več, kot pa ustvarimo. Razlika je le v tem, kakšna so naša pričakovanja, komu in za koliko zmanjševati. Tu pa bi vendar bilo dobro, da bi dobro prisluhnil drug drugemu, pa tudi našim državljanom in državljanom. Seveda ne dvomim, da proračun in zakon o uravnoteženju javnih financ ne bosta sprejeta. Osebnostno pa menim, da z dnevom sprejetja se lahko tudi začne spreminjati, kajti živimo v dinamičnem,

turbulentnem okolju, kjer je treba spremembe uvajati hitro. Osebnostno menim, da bi vendar bilo dobro, če ne zdaj, pa v bodoče, opraviti nekatere korekcije, o katerih sem že na Odboru za finance govoril. Namreč, če se nekomu, ki ima 600 ali 700 evrov neto plače, zmanjša plača za 8 % je to bistveno večji poseg, kot če se nekomu, ki ima 7 tisoč ali 4 tisoč ali 5 tisoč evrov neto plače, zmanjša za 8 % ali tudi za nekaj sto evrov. Namreč za neko normalno življenje je pač potrebno toliko in toliko denarja, tako imenovana košarica življenjskih potrebščin, ki je zaračunana in žal mi to ne zagotavljamo več. Jaz pričakujem in menim, da seveda pričakujejo tudi naši državljanke in državljani od vlade, da bo vladala. To pomeni, da bo sprejemala ukrepe, ki bodo omogočali državljanom in državljanom živeti. Bom konkretno povedal. Seveda, mi smo najprej sprejeli zelo bogato plačno reformo, bili zelo radodarni pri raznoraznih bonitetah in transferjih, kljub temu, da je določen del gospodarstva ali pa skoraj celoten del gospodarstva že dolgo nazaj, ni tri leta nazaj, ko je vlado prevzel Borut Pahor, opozarjal, da seveda ne bomo držali, ker premalo ustvarimo. Vendar, zdaj smo, kjer smo, in seveda jemati je težko. Jaz pričakujem, da nadaljujem tam, kjer sem nekako rdečo nit pustil, da bo vlada s svojimi odredbami, sklepi posegla tudi tam, kjer lahko. To pomeni, če bodo zdaj naši državljanke in državljani, v tem primeru seveda najbolj javni sektor, gospodarski sektor tako ali tako že doživlja težave kar nekaj let. Če se mu bodo zniževali prihodki, da bo seveda sprejel tudi sklepe, da se bodo znižale tudi komunalne storitve in druge storitve, ki so vezane na javna komunalna podjetja in sektor.

Ker mi je čas potekel je seveda najboljše, da končam. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o splošnem delu proračuna? Ja, bom še enkrat odprl prijavo. Prosim, lahko se prijavite. Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav!

Pri nekateri razpravah je bilo še vedno zaznati, da je rebalans, ki ga imamo danes pred sabo, posledica predvsem tega, da se v zadnjih treh letih, recimo, ni obvladovalo razmer in da je to tisti razlog, zakaj so potrebni tako drastični posegi. Tukaj bi želel še enkrat zelo jasno povedati, da so bonitete Sloveniji začele padati od tistega trenutka, ko so začele padati reforme. Predvsem pokojninska reforma je bila tista, ki je bila nujna in p tudi življenjska, glede na to, koliko upravičencev do prejemanja pokojnin je v Sloveniji, in tudi glede na to, da je bilo vse manj zaposlenih zaradi gospodarske krize. To dejstvo je bilo treba nujno prenesti tudi v zakonodajo in s tem uravnotežiti javne finance. Namreč, več sredstev kot daješ iz proračuna, da poplačuješ zaslužene pokojnine, manj seveda ostaja za razvoj. In bistvena razlika med tem, kar se

danes dogaja in kaj se je dogajalo v prejšnjem mandatu, je ta, da so bili vedno predlagani ukrepi za zmanjšanje porabe in na drugi strani seveda za povečanje prihodkov. Veriga se je pravzaprav strgala točno na tisti točki, ko se je pravzaprav spodbujalo referendum za vsako ceno, brez občutka odgovornosti za to, kaj pa se bo zgodilo, če ti pomembni ukrepi ne bodo sprejeti za uravnoteženje javnih financ. In tukaj smo se resnično srečevali z razmerami, kjer je tako opozicija družno sodelovala pri teh razpravah in spodbujala k referendumu kot seveda tudi sindikati, ki so, danes se to kaže, seveda tudi izgubili občutek za realnost glede tega, ali so ti ukrepi, ki so bili predlagani, res tako drastični, da jih ni bilo mogoče podpreti in zaključiti socialni sporazum in dogovor na način, da bi seveda lahko tudi se v praksi uveljavili. In v tem trenutku, ko smo v opoziciji, je bistvena razlika ravno ta, da se zavedamo posledic, ki so nastale zaradi ozkih političnih interesov, samo zato, da se pride na oblast, in tudi nekaterih, da pač opravičijo svoj obstoj, kot sindikati, malo mar jim pa je bilo za to, v kakšen položaj bo prišla država in v kakšen položaj bodo prišli prebivalci v Sloveniji. In danes je dejstvo, da so v najtežjem položaju ravno tisti, ki seveda prejemajo ravno nekoliko višje prihodke, da lahko govorimo o tem, da ne prejemajo najnižje plače ali pa minimalne plače, čeprav je treba poudariti in je prav, da smo v prejšnjem mandatu minimalno plačo dvignili zato, da zagotavljamo dostojno življenje. Zagotavljanje dostojnega življenja je eden od tistih kriterijev, ki v Sloveniji zagotovo mora imeti prednost. Ti posegi, s katerimi se srečujemo v tem rebalansu, po naši oceni ne bodo zagotavljali dostojnega življenja marsikateri družini, marsikateremu posamezniku in marsikateri inštituciji, ki je nujno potrebna za to, da življenje v Sloveniji teče organizirano in da seveda predvsem vemo, kaj počnemo. Ta ukrep, tako drastičen ukrep, s tem rebalansom pač posegamo pri zmanjšanju uporabe v višini 800 milijonov evrov, bo imel težave oziroma bo povzročal dodatne probleme tako pri gospodarski rasti kot tudi pri standardu ljudi. In še enkrat želim poudariti, ta standard ljudi ne bo na slabšem zaradi tega, ker prejšnja vlada nekaj ni predlagala, vse je bilo sprejeto, lepo vas, prosim, tukaj v Državnem zboru, padalo je potem skozi procese, ki so nastajali izven Državnega zbora in s pomočjo razprav v Državnem zboru, da je do tega prišlo. In ravno iz tega zavedanja, ker ne želimo povzročati enakih težav, menimo, da je prav, da poskušamo opozoriti na tiste razlike in tiste pomanjkljivosti, ki jih zaznavamo pri teh predlogih. In ti so, da se dejansko pregloboko reže v letu 2012, upad gospodarske rasti bo zagotovo bistveno zmanjšan standard življenjske ravni, in seveda opozarjamo na to, da pa vendarle določen krog ljudi puščate skorajda nedotaknjene in to so resnično tisti, ki imajo največ premoženja in največ prihodkov v državi. In ta neuravnovešenost je nekaj, o čemer je seveda

treba govoriti na današnji seji – bodite prepričani, če bosta ta rebalans in zakon o uravnoteženju javnih financ sprejeta, se bo potem še več govorilo tam nekje, bi rekel, po poletju, ko bodo ti ukrepi začeli tudi delovati v praksi. Takrat boste mogoče razumeli, zakaj smo opozarjali na to, o čemer danes govorimo.

Dejstvo je tudi, da ne čutimo v tem rebalansu prioritete razvoja. V prejšnjem mandatu smo jasno dali zelo velik poudarek razvoju železniške infrastrukture. Ko se je leta 2008 prevzemala oblast, vodenje države, ni bil pripravljen niti en projekt. Avtocestni program se je zaključeval, pri železnicah ni bilo pripravljenega ničesar, ravno tako ne na razvojnih oseh, niti na tretji razvojni osi, 3A, niti na četrti osi. Vse te stvari smo seveda spravili v pogon. Danes sprašujem Vlado, zakaj se je odločila za tako drastičen poseg za zmanjšanje investicij v železniško infrastrukturo. Veliko projektov je pripravljenih, veliko prog je takšnih, ki so umeščene v prostor in so potrebne obnove in rekonstrukcije, da lahko prevzamejo večje obremenitve, omogočajo večjo hitrost in s tem tudi razvoj krajev, do koder te železnice tudi peljejo. S tem, ko se predlaga razveljavitev Zakona o namenskih sredstvih za financiranje železniške infrastrukture, z namenom, da se ta denar zopet razprši, tako deloma na železnice ali zelo malo na železnice in ponovno na ceste, imam občutek, da se vračamo v obdobje, ko zopet ni prioritete, katere investicije potrebujemo za razvoj, ampak ima prednost tisto dvorišče vsakega posameznika, ki je, recimo, tukaj v parlamentu ali v kabinetu ministrstva in želi imeti asfaltirano dvorišče iz državnega proračuna. Če bo šel denar v te namene, potem lahko verjamete, da bomo čez nekaj leti imeli še večje težave, kot če bi danes organizirano reševali najpomembnejše infrastrukturne projekte. In resnično sprašujem, zakaj je bilo treba zmanjšati sredstva za vzdrževanje javne železniške infrastrukture tam, kjer ni potrebnih dodatnih dovoljenj, recimo kočevska proga, ki bi morala biti dokončana v letu 2012. V programu je bilo zagotovljenih 21 milijonov evrov, ste spravili na vsega 2 milijona v letu 2012. Ali lahko dobim odgovor – zakaj? Namenski vir še vedno velja, vendar ta namenski vir namenoma usmerjate drugam. Prejšnja vlada se je odločila, da organizirano pomaga tistim območjem, ki sta jih gospodarska in finančna kriza najbolj prizadeli. Za Pomurje smo sprejeli zakon, za Pokolpje, kjer je Bela krajina, Kočevska, smo sprejeli zakon o skladnem regionalnem razvoju, kjer določamo, da tam, kjer je brezposelnost večja kot 18 %, interveniramo z dodatnimi ukrepi. In sprašujem, koliko teh dodatnih ukrepov za Pokolpje je v tem rebalansu planiranih, kdaj bo prvi razpis za zagotavljanje novih delovnih mest, za širitev proizvodnje. Infrastruktura, ki sem jo omenjal, je sestavni program razvoja tega območja, to območje nima avtocest, to območje zdaj ne bo imelo niti železnice in ima zastarelo cestno infrastrukturo. In zelo konkretno vprašanje: Kdaj

lahko pričakujemo zaključek proge proti Kočevju, kdaj lahko pričakujemo prvi razpis za pomoč gospodarstvu na območju Pokolpja, Beli krajini in na Kočevskem, v kakšni višini, in ali izvajate sklep prejšnje vlade, da ima to območje prednost na vseh razpisih in ima prednost pri vseh prioritetah posameznih ministrstev? Karkoli se dogovorite pri posameznem ministrstvu, kako boste peljali razvoj, je sklep prejšnje vlade, da imajo prednost takšna območja, ki so obmejna, kjer je velika brezposelnost, kjer so velike gospodarske težave, kjer je treba intervenirati. Ali lahko dobim odgovor, koliko je planirano za takšna območja v tem proračunu? Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Patricija Šulin.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Pozdrav vsem prisotnim!

Tako kot se človek tekom življenja srečuje z vzponi in padci, z uspehom in neuspehom, se z vsem tem srečuje tudi država. In če se mora posameznik ali družina v primeru spremenjenih ekonomskih zmožnosti ustrezno obnašati, potem razumem, da se mora tudi država. Če znaša slovenski javnofinančni primanjkljaj že več kot 6,4 % bruto domačega proizvoda in ga mora do leta 2013 znižati pod 3 %, na trajen in kredibilen način, potem mora nekaj narediti danes in ne jutri, hitro in ne šele prihodnje leto, vsekakor pa po temeljitih premisleku, ki ga je Vlada opravila, kar dokazuje tudi podpis zaveze 26 sindikatov, da ne bodo vlagali referendumskih zahtev. V nasprotju z opozicijo, ki, kot sem razumela, v nobenem ukrepu Vlade, prav nobenem, ne vidi prave rešitve.

Vlado v prvi vrsti skrbi za Slovenijo in njene države, za njene prihodnje rodove, zato ta njena visoka zavest in prizadevanje za vpis fiskalnega pravila v našo ustavo. Če v prihodnjem letu ne znižamo primanjkljaja pod 3 % bruto domačega proizvoda, nama lahko zaradi nespoštovanja priporočil Sveta, le-ta zaustavi izplačilo sredstev iz kohezijskega sklada. Se strinjam, da je treba ustvariti ugodno okolje za gospodarsko rast, vendar za večje investicije samo proračun to ne more več biti, temveč je treba z jasnimi ukrepi tako domače kot gospodarske politike dati jasen signal tujim investitorjem, kar nam doslej ni najbolje uspelo. In na tem področju smo že sprejeli nekaj ukrepov prejšnji mesec, so pa to ukrepi, ki se ne odrazijo takoj.

Moram povedati, da je za mene uganka, kako s "pingvini na Antarktiki" zaženeš gospodarstvo. Prav tako je za mene uganka, kako lahko imaš družinsko premoženje, vredno 14 milijonov evrov, če si zaposlen v javni upravi, v javnem podjetju ali pa če si, na primer, župan. Po moji oceni je to možno le, če si takšno premoženje skoraj v celoti podedoval ali če si ga pridobil nezakonito. Ob takšnih primerih, ki so v

vsakdanjem življenju vidni, izhajajo očitki javnosti po obdavčitvi bogatih, ki jih pa moramo ločiti na tiste, ki so svoje premoženje pridobili na zakonit način, in na tiste, ki so ga pridobili nezakonito. In slednji nas morajo skrbeti.

Na temu mestu pozdravljam ukrepe Vlade v smeri ustanovitve posebne specializirane skupine za davčni nadzor z možnostjo uporabe instituta zavarovanja davčnega dolga z začasnim zasegom oziroma blokado premoženja. To pomeni, da je treba povečati tudi učinkovitost nadzora nad izvajanjem davčnih predpisov in plačevanjem obveznih dajatev ter ob skupnem delu Davčne in Carinske uprave okrepiti in razširiti postopke nadzora različnih dejavnosti, predvsem rizičnih in sive ekonomije.

Otroci so naša prihodnost. Res je. Skrb staršev ob spremembi šolske zakonodaje izhaja tudi iz napačne interpretacije Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Državna sekretarka je poudarila, da se podružnične šole ne bodo ukinile in da tako tudi ni bilo nikoli mišljeno, saj pomenijo prav podružnice v manjših krajih, na podeželju in v demografsko ogroženih krajih razvoj kraja. To v konkretnem, praktičnem pomeni, da se podružničnih šol Osnovne šole Solkan, Gragar in Trnovo, ne ukinja, kar tudi pomeni, da se nikjer v državi podružničnih šol ne ukinja. Prav tako se ne ukinja matične šole, ki v krajih, kjer imajo dve ali več osnovnih šol, zaradi skupnega šolskega okoliša, postane podružnična šola. Ničesar se ne ukinja, spremeni se le status šole. Verjamem, da se bo prehod spremembe števila učencev v oddelkih med šolama uredil na ustrezen način. Poudarjam pa, da se nobene od šol, ki so v naši državi, ne ukinja.

Če smo člani matičnega delovnega telesa Odbora za finance in monetarno politiko preživeli skorajda dva dni in noči v Državnemu zboru, je bilo to verjetno edino potrebno. In če vsi razumemo, da so razmere težke, da je treba znižati javno finančni primanjkljaj, potem upam, da razumemo tudi nujno, da v tej situaciji vsak, ki ni socialno ogrožen, prispeva v skladu z ukrepi, ki jih je predlagala Vlada. In menim, da je Vlada v dani situaciji in v danih možnostih, ki jih vsi poznamo, naredila maksimalno.

Opažam pa, da opozicija v bistvu skrbi za enotnost zdajšnje koalicije, ki je v prejšnji Vladi ni bilo in je padla zaradi notranjih sporov in ne zaradi opozicije.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Kljub času, ki nam ga za razpravo v splošnem delu ostaja relativno malo, ponovno odpiram razpravo, če želi še kdo razpravljati. Ne želi v temu delu nihče več razprave. Je to vaše proceduralno vprašanje?

Prosim, gospod Veber, proceduralno.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, predsedujoča.

Pogovarjamo se o najpomembnejšem dokumentu v tem mandatu. Moram priznati, da se Vlada praktično ne vključuje v razpravo. Kljub vsemu mislim, da je bilo nekaj konkretnih vprašanj, kljub vsemu mislim, da je bilo tudi nekaj konkretnih razmišljanj o tem, kako in kakšne posledice bo sprejem tega rebalansa imel in kaj v tistem primeru, če bo do teh posledic resnično prišlo, zaradi premajhnih sredstev za delovanje sistema države. Na takšna vprašanja, mislim, da bi bilo vendarle treba tudi s strani Vlade dobiti odgovor, saj temu je tudi namenjena razprava v Državnem zboru.

Predsedujoča, proceduralno predlagam, da pozovete Vlado, da poda odgovore na vprašanja, ki so bila zastavljena s strani poslank in poslancev pri razpravi o rebalansu za leto 2012.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš predlog. Vlada se seveda lahko javi kadarkoli to želi ali ima potrebo. Predvidevam, da se bo javila tudi v okviru razprav o posebnem delu. V tem delu zaključujem razpravo in vas obveščam, da bomo glasovanje o splošnem delu predloga rebalansa proračuna v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v petek 11. 5. 2012 v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda.

Prehajamo na obravnavo posebnega dela predloga rebalansa proračuna. Ponovno sprašujem, želi kdo razpravljati? Vidim samo eno roko, torej dajem besedo gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Tudi jaz bi rad dobil odgovor na moje vprašanje, ki sem ga že pri prvem delu razprave o rebalansu postavil, in sicer ali so v tem rebalansu proračuna za leto 2012 zagotovljena sredstva za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi. Se pravi, ali so zagotovljena sredstva za izvajanje zakona o tako imenovanem kulturnem tolarju oziroma evru. Prosil bi, če lahko Vlada odgovori na to vprašanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne želi nihče več razpravljati. Jaz sem prej pojasnila, da se Vlada lahko javi in odgovarja, če to želi.

Izvolite, proceduralno.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, predsedujoča.

Glede na to, da Vlada očitno ne želi dati niti nobenega odgovora in se vključevati v to razpravo, proceduralno predlagam, da pač zapustijo dvorano, saj pravzaprav ne sodelujejo v razpravi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Jaz sem prepričana, da poslušajo te predloge, gotovo koristni. Gospod minister Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav! Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi!

Večina tega dne sem preživel danes tu med vami. V teh razpravah je gospod Židan naslovil nekatera vprašanja, ki so se nanašala na področja kmetijstva in okolja. Bila so tudi nekatera druga vprašanja, ki se nanašajo na ostale kolege. Nekaj bom poskušal odgovoriti oziroma povedati svoja stališča v tem splošnem delu te javne razprave, ki je sicer potekala zelo obširno v besednjaku, ki smo ga v zadnjih tednih tudi že bili vajeni v slovenskem javnem prostoru. Upam, da pa bo prevladal razum in da bomo v letošnjem letu, v tem težkem letu, ko je treba sprejeti določene drastične ukrepe, ki jih v Sloveniji, kot smo slišali, danes in v zadnjem času nismo sprejemali, sprejeli, mogoče je prvič to toliko težje. Verjamem pa, da se bomo s podobnimi problemi srečevali tudi jeseni, ko bomo morali pripraviti proračun za leto 2013 in leto 2014.

Kar se tiče tistega dela, ki se nanaša na kmetijstvo in okolje, lahko mirno odgovorim, da smo pri sledenju ciljev upoštevali to, da se bo plačna politika v sedmih mesecih tega leta spremenila. Zaradi tega je bilo tudi določeno zmanjšanje na integralnem delu proračuna. Po teh zaključenih pogajanjih bo potreben še ponoven preračun. V skladu z usmeritvijo vlade je dogovorjeno, da bomo poiskali še notranje rezerve, ki bodo pač potrebne, kajti na začetku pogajanj se ni točno vedelo, ali bodo odpravljena plačna nesorazmerja ali ne bodo, ali bo šlo za pavšalno zmanjšanje ali samo za linearno zmanjšanje plač, in to vpliva predvsem v tistem delu v našem sektorju, kjer je cela vrsta javnih služb, kjer imajo nekateri kar precej zaostanka z obema odpravama teh zaostankov pri plačah.

Kar se tiče ostalega kmetijskega dela, smo imeli to logiko, da smo poizkušali v delu sredstev, ki se nanašajo na program razvoja podeželja in tudi na subvencijsko politiko, ohranjati obstoječi tempo kot je bil v preteklih letih, se pravi, da se s temi sredstvi, ki so, resnici na ljubo, tudi od tričetr, pa do 85 % sredstva Evropske unije, da se v tekočem letu sredstva izplačajo in da sledimo temu tempu tudi pri programu razvoja podeželja. Računamo, da bomo z obstoječimi sredstvi izpeljali zelo korektno ta del kmetijske politike, ki je tudi ključen pri samem zagotavljanju samooskrbe v slovenskem prostoru.

Kar se tiče kohezijske politike, je tudi v programu, ko je bilo danes govora o črpanju evropskih sredstev, imela vlada takšen pristop na vseh področjih, da se je v proračunu znašlo tisto, za kar so izdani sklepi podpisane pogodbe, in ocenjujemo, da je realno, da se v letošnjem letu stvari realizirajo. Ni se šlo pa v tem modelu

kot v preteklih letih, ko je vsako ministrstvo zase prihranilo še nek kupček sredstev za vsak slučaj, če bo kakšen projekt več. Potem smo bili priča, kot vsi dobro veste, da se je pri črpanju evropskih sredstev od planiranih sredstev realizirala na koncu leta polovica ali pa še manj na nekaterih področjih. Kot sem že dejal, v letošnjem letu je princip ta, da so bila sredstva v tisti višini, za katere so izdani sklepi, podpisane pogodbe v proračunu, tudi na kohezijskem delu je tako. V okviru proračunske rezerve države pa so zagotovljena sredstva, da se tekom leta lahko prerazporedijo na kohezijske projekte za ta integralni del, za slovenski delež tudi manjkajoča sredstva, ki jim lahko vedno koristimo tudi dodatna sredstva. Predvsem na koheziji, ki je združena, kot veste, iz okoljsko-prometne infrastrukture, prihaja na področju, ki ga je gospod Veber izpostavil, na področju železnice do precej primerov, ko je enostavno ugotovljeno, da zdaj, ko se proračun sredi leta tudi pripravlja, da enostavno ni moč realizirati nekaterih projektov – to zdaj govorim iz razprav iz Vlade – in predvsem na projektu drugega tira je prišlo tudi do ugotovitve, da je dejansko premalo časa, da bi se tudi v tem kohezijskem obdobju ta sredstva lahko realizirala. Zato se znotraj koordinacije, ki jih tudi po vsaki seji Vlade vodi gospodarski minister gospod Žerjav, že pripravlja predlog, po katerem se bo del kohezijskih sredstev predstavljaj na druga področja. Kot ste videli v samem proračunu, resnično v letošnjem letu težko govorimo, da si je katerikoli od poslancev, ali ministrov, ali članov kabineta iskal tiste koticke po svoji bližini, kajti vidimo, da so investicije v sled situacije zelo skrčene. Ta prerazporeditev, ki pa se, predvsem za železnice, ugotavlja, da bo en del sredstev prerazporejen, je pa predviden predvsem na energetske učinkovitosti in obnovi objektov v javnem sektorju, kjer ocenjujemo, da so tudi prihranki v veliki meri možni.

Toliko o tistih področjih, ki se tičejo našega ministrstva, in v enem delu tudi iz teh skupnih razprav okoli samega črpanja evropskih sredstev.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izčrpali smo želje po razpravi, zato zaključujem razpravo k posebnemu delu predloga rebalansa.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 10. maja 2012. Prehajamo na uporabnika pod zaporedno številko 1511, Generalni sekretariat Vlade. V razpravo dajem podprogram Dejavnost političnih institucij ter amandma, ki so ga vložili naslednji predlagatelji: Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Državljske liste, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, Poslanska skupina

Demokratske stranke upokojencev Slovenije in Poslanska skupina Nove Slovenije. Če dovolite, spoštovane kolegice in kolegi, bom za vse te zadnje navedene od Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke naprej v nadaljevanju uporabljala besedo koalicija, da ne bomo brali več, kot je treba. Torej, v razpravi je amandma, ki sem ga navedla. Želi kdo razpravljati? Razumem, da smo, ste omejeni s časom. Ne vidim nobene želje po razpravi.

Prehajamo na naslednjega proračunskega uporabnika, in sicer na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, kjer so vloženi amandmaji k štirim podprogramom, in sicer k podprogramu Podpora prestrukturiranju nefinančnih družb je predlagatelj Poslanska skupina Pozitivne Slovenije. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

K podprogramu Spodbujanje tujih investicij in odprtosti gospodarstva, prav tako amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Ni razprave.

Tretji podprogram Podpora tehnološkim razvojnim projektom, kjer je prav tako amandma vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Izvolite, proceduralno.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovana podpredsednica, zdaj imamo sicer možnost, da tole poslušamo kar naprej, vemo pa vsi, da časa ni več, zato predlagam, da raje pozovete, ali namerava sploh še kdo razpravljati o amandmajih, zato da zaključimo tole hecno branje, ki je v resnici tečno vam in nam vsem skupaj. Vsi vemo, koliko je ura – razprav ne bo, razen tistih, ki še imajo čas, ti pa naj povedo. Ne bi pa želel motiti, da izpeljete svoj obvezen cikel, ki ga imate predpisanega, če se boste tako odločili. Ampak mislim, da ni nobenega posebnega razloga, da tega ne bi naredili. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za proceduralni predlog. Sicer bi se strinjala z vami, da je tudi meni malo neprijetno, da berem toliko časa pravzaprav ene in iste stvari, vendar se bomo držali poslovnika. Nekateri še imajo čas za razpravo in morda se bodo želeli vključiti. Seveda, na tem mestu se k vsakemu amandmaju lahko potencialno vključi tudi Vlada, če bo to želela. Torej, gremo naprej.

Na podprogram Podpora prestrukturiranju nefinančnih družb, kjer sta amandma vložila poslanka mag. Barbara Žgajner Tavš ter poslanec Jože Velikonja.

Prehajamo na naslednjega uporabnika, Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, kjer imamo en podprogram in vloženi amandma. Podprogram se imenuje Poslovno okolje za podjetništvo in konkurenčnost, kjer je amandma vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije. Želi morda kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo na naslednjega uporabnika, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter podprogram Ukrepi za stabilizacijo trga. Tu so

amandma vložile poslanske skupine koalicije. Ugotavljam, da ni razprave.

Prehajamo na naslednjega uporabnika, Veterinarska uprava Republike Slovenije, podprogram Varna hrana in veterinarstvo, kjer so amandma vložile poslanske skupine koalicije.

Jaz bi vas vseeno prosila, da me jasno in glasno prekinete, če boste imeli kakšno željo po razpravi, sicer pa bi šli čim hitreje skozi to.

Smo pri uporabniku Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, pri podprogramu Promet in prometna infrastruktura in amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Naslednji uporabnik, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in podprogram prejemki in pravice brezposelnih oseb, kjer imamo en amandma vložen s strani koalicije in tudi spremembo k temu amandmaju, ki ste jo prejeli na klop. Ne vidim želje po razpravi k temu podprogramu in k temu amandmaju.

Naslednji podprogram je podprogram Socialne pomoči, varstvenih dodatkov in drugih transferov za zagotavljanje socialne varnosti. Amandma je vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Naslednji program tega uporabnika je podprogram Socialno-varstvene storitve, amandma je vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

K podprogramu Družinski prejemki in starševska nadomestila so amandma vložile poslanske skupine koalicije, tudi spremembo k temu amandmaju, ki ste jo tako kot ostale dobili na mizo.

Sledi podprogram Družinski prejemki in starševska nadomestila. Amandma je vložila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

K podprogramu Varstvo otrok in družine je prav tako Poslanska skupina Pozitivne Slovenije vložila amandma.

Enako Poslanska skupina Pozitivne Slovenije amandma k podprogramu Bolniška nadomestila in drugi transferji obolelim. To so bili podprogrami, ki so se nanašali na uporabnika Ministrstva za delo, družine in socialne zadeve.

Sedaj pa prehajamo na uporabnika Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Imamo osem podprogramov, prvi izmed njih je podprogram Visokošolsko izobraževanje. Amandma so vložile Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in Poslanska skupina Socialnih demokratov. To je prvi amandma.

Drugi amandma k istemu uporabniku in istemu podprogramu pa so vložile poslanske skupine koalicije. Sem videla željo po razpravi? Prijava teče, gospa Potrata prosim, če se prijavite. Žal moram formalno ugotoviti, da je čas za razpravo potekel.

In prehajamo na naslednji podprogram, to je podprogram Raziskovalni programi in projekti, kjer sta prav tako vložena dva amandmaja, in sicer prvi amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije in Poslanske skupine Socialnih demokratov in

drugi amandma so vložile poslanske skupine koalicije, tudi s spremembo, ki ste jo dobili na klop.

Naslednji podprogram so Človeški viri v podporo znanosti, visokega šolstva in tehnološkega razvoja. Prav tako dva amandmaja, prvega sta vložili Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in Poslanska skupina Socialnih demokratov, drugi amandma so vložili poslanci koalicije.

Prehajamo na podprogram Raziskovalna infrastruktura, kjer sta vložena dva amandmaja. Prvi amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije in Poslanske skupine Socialnih demokratov in drugi amandma, ki so ga vložili poslanci koalicije, skupaj s spremembami.

Naslednji podprogram je Podpora tehnološkim razvojnim projektom, kjer so vložili amandma poslanci koalicije, skupaj s spremembo.

Nadaljujemo s programom Predšolska vzgoja. Amandma so vložili poslanci koalicije, vložili so tudi spremembo k temu amandmaju. K temu podprogramu imamo še drugi amandma, in sicer amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

Prehajamo na podprogram Osnovno šolstvo, kjer sta prav tako vložena dva amandmaja, prvi amandma poslancev koalicije in drugi amandma poslancev Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Naslednji podprogram Programi v kulturi in mediji. K temu podprogramu so pa vloženi štiri amandmaji, če tukaj pravilno vidim, in sicer prvi amandma so vložili poslanci koalicije, drugi amandma Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, tretji amandma prav tako Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in četrti amandma prav tako Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Prehajamo na novega uporabnika, to je uporabnik Okrožno sodišče v Kopru. Podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Kranju, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Ljubljani, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Mariboru, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Murski Soboti, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Novi Gorici, podprogram Alternativno reševanje

pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Novem mestu, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Krškem, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče na Ptuj, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Uporabnik Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

In še zadnji uporabnik Okrajno sodišče v Ljubljani, prav tako podprogram Alternativno reševanje pravosodnih sporov in amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Na voljo imamo še razpravo, če želimo, ampak ugotavljam, da pravzaprav razprave k temu delu ne bo. Zaključujem razpravo, tudi formalno, in vas obveščam, da bomo glasovanje o amandmajih in posebnem delu predloga rebalansa in proračuna v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili v petek, 11. 5. 2012, v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 20.55.

Prehajamo na obravnavo Načrta razvojnih programov. Smo še vedno v okviru razpoložljivega časa, vseeno sprašujem, želi kdo razpravljati? Ne želi nihče razpravljati, zato zaključujem razpravo. Glasovanje o Načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili v petek, 11. 5. 2012, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. Zdaj prehajamo na razpravo o Predlogu rebalansa proračuna v celoti. Želi morda kdo to razpravo?

Ker ne vidim želje po razpravi, zaključujem razpravo in vas ponovno obveščam, da bomo glasovanje o predlogu rebalansa proračuna v celoti v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili v petek, 11. 5. 2012, v okviru glasovanj, po ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda.

S tem prekinjamo to točko dnevnega reda in prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena še dva predloga zakonov, in sicer Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji po skrajšanem postopku, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Petrom Vilfanom, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva

obravnavna, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jankom Vebrom.

Odbor za finance in monetarno politiko je ob razpravi o navedenih predlogih zakonov odločil, da jih bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopu predložila Vlada. V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika pa dajem zdaj besedo predlagateljem predlogov zakonov za dodatno obrazložitev. Najprej dajem besedo predstavniku Vlade. Vidim, da bo v imenu Vlade spregovoril minister za finance dr. Janez Šušteršič.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovani in spoštovane!

Zakon o uravnoteženju javnih financ je, kot ste sami že večkrat ugotovili, zakon, ki je pripravljen na način, na kakršnega v povezavi s proračunom in javnimi financami pa najbrž tudi sicer v Sloveniji še nismo zakonov pripravljali. To je zakon, ki spreminja posamezne določbe 45 drugih zakonov. Zakaj smo se odločili za tak pristop? Zaradi tega, ker je, kot je splošno znano dejstvo, večina odhodkov v slovenski javni porabi utemeljena tako ali drugače z nekimi zakonskimi določbami. Različne ocene v preteklosti so govorile o tem, da je med 80 in 90 ali še več odstotkov vseh izdatkov, tako se je reklo, fiksiranih z zakoni. To je bilo pogosto uporabljeno tudi kot izgovor za to, da, recimo, Vlada ni pripravila korenitejših ukrepov, sprememb na strani odhodkov in tako naprej, ker je bilo rečeno, Vlada težko sama veliko prilagodi, ker izdatki temeljijo na zakonodaji. Seveda smo mi rekli, vendar smo zdaj v situaciji, ko je nujno zakonodajo spremeniti oziroma prilagoditi odhodke, in če je za to treba spremeniti zakonodajo, pa pač bomo oziroma bomo to predlagali Državnemu zboru. Naredili smo, kot sem že rekel, več krogov usklajevanj z ministrstvi, ministri in ministrica so sami predlagali določene prilagoditve, pri marsikateri tudi ni treba, da ima zakonsko podlago, ker gre za varčevanje pri posameznih programih, projektih, veliko pa je takšnih, da takšno zakonsko podlago potrebujejo. Ta zakon je zdaj pred vami, v zadnjih dneh je bil tudi na podlagi pogajanj s socialnimi partnerji, tudi na podlagi poslušanja argumentov javnosti, opozicije, različnih deležnikov, tudi s strani vladne koalicije še amandmiran. Mislimo, da je to zdaj zakon, za katerega lahko rečemo, da je glede na razmere, v katerih smo, nujen in da je glede na svoje ukrepe vendarle pač ob cilju, ki smo si ga morali postaviti, na najboljši možen način uravnotežen in vzdržen.

Ta zakon, to, da je takšen poseg, takšne spremembe, da so nujne, da bi brez tega zašli v situacijo, ki bi bila javnofinančno, pa ne

samo javnofinančno tudi socialno in tudi gospodarsko za Slovenijo izjemno težka, to dejstvo so na svoj način priznali tudi tisti, ki so v tej državi morda najbolj občutljivi ali pa se imajo ali jih imamo tudi drugi za zastopnike socialnih interesov, se pravi sindikati. Seveda niso rekli, da so ti ukrepi krasni in da so nad njimi navdušeni, večina njih pa se je danes obvezala, da na ta zakon ne bo vlagala referendumskih zahtev, niti jih ne bo podpirala, če se bodo pojavile. Takšna odločitev sindikatov kaže na to, da je možno z argumenti prepričati večji del javnosti v to, da je ta fiskalna prilagoditev nujna, da je na bistveno drugačen način, kot predlagamo, ne bi bilo možno v tem trenutku pripraviti in izpeljati, zato tudi pričakujemo, da bo ta zakon dobil ustrezno podporo tudi v Državnem zboru.

Finančni učinki zakona so ocenjeni letos na približno 500 milijonov znižanja odhodkov, prihodnje leto na približno 750, zaradi tega, ker so nekateri ukrepi takšne narave, da se bo njihov učinek v celoti prikazal šele prihodnje leto. To, kar je bilo še spremenjeno v zadnjih dneh z amandmaji. Tudi danes bo še kakšen predstavljen. Glede na zadnje dogovore bomo zagotovili tako, da bomo zmanjšali še nekatere druge postavke v proračunu oziroma bomo tekom leta poiskali v skladu z možnostmi, ki jih dopušča Zakon o izvrševanju proračuna, možnost za prilagoditve, prerazporeditve, zlasti pa bo treba nekaj prerazporeditev z drugih postavk na postavke za izplačila plač in drugih prejemkov od dela v javnem sektorju. Vse skupaj, to sem že večkrat povedal, ocena je med sto in sto petdeset, morda sto trideset milijoni, vendar je to nekaj, kar se da v okviru predvidenega primanjkljaja zagotoviti, in je nekaj, kar je smiselna prilagoditev predloga zakona, zato da imamo vsaj to zagotovilo, da zakon ne bo izzvan na referendum in da lahko tukaj naprej delamo tudi druge stvari, ki jih Vlada mora početi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu predlagateljev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji je bil najavljen gospod Peter Vilfan, ki ga pa trenutno ne vidim v dvorani, zato besedo dajem naprej predstavniku predlagateljev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, gospod Matevž Frangež.

Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Socialni demokrati se zavedamo položaja, v katerem je Slovenija. Še več, nismo doživeli kakšnega razsvetljenja pred kratkim, kot mnogi v slovenskem političnem prostoru; položaja in nevarnosti za slovensko družbo se zavedamo daljše časovno obdobje zato tudi danes ohranjamo reformistični značaj naše politike. Zato smo v prejšnjem mandatu kot prva

med vladnimi strankami predlagali vrsto strukturnih reform, usmerjenih v to, da odpravimo trajne vire nestabilnosti v naših javnih finančnih. Tudi tokrat ob naporih za konsolidacijo javnih financ ta napor štejem tudi kot svojo zavezo in kot svoj cilj. Ugotavljamo, da je nekaj treba storiti, vendar je scenarij Vlade Republike Slovenije takšen, ki ga žal ne moremo podpreti. Predstavljamo si namreč drugačno, dostopnejšo pot, ki bo lažja za ljudi in bistveno težja za politiko, predstavljamo si, da odpravimo težko nalogo sprejemanja strukturnih reform.

Javnosti smo pred časom predstavili alternativni scenarij javnofinančne konsolidacije, ki temelji na določenih nevtralizacijah, predvsem nevtralizacije v smislu povečevanja odhodkov ali preprečitve zmanjšanja prihodkov v obliki davčnih sprememb, ki jih je Državni zbor že sprejel; na drugi strani optimizacija procesov in povečanja produktivnosti in racionalizacije v javnem sektorju ter nekaterih trajnih ukrepov za znižanje strukturnega primanjkljaja. V letih 2012 in 2013 bi bili to predvsem sprejetje pokojninske reforme, povečanje dohodnine z uvedbo dodatnega dohodninskega razreda s 50-odstotno obdavčitvijo prihodkov nad 60 tisoč evrov bruto, davek na nepremičnine in nekateri drugi ukrepi na ravni prihodkov. Pa tudi morebitno sprejetje višje stopnje davka na dodano vrednost, vendar le v primeru, z našega zornega kota, če predhodno opravimo napor za sprejetje pokojninske reforme. V nasprotnem primeru bo namreč samo povečano breme pokojninske blagajne v prihodnjem letu požrlo tisto, kar bomo pridobili s povišano stopnjo višje stopnje davka na dodano vrednost.

Del teh naporov je tudi dohodninska sprememba. Predlagali smo jo že tedaj, ko je Vlada predlagala Zakon o dohodnini, ker so bili naši amandmaji k zakonu zavrnjeni, smo nekaj dni kasneje Državnemu zboru predlagali svoj zakon o dohodnini, katerega temeljna prvina je uvedba dodatnega dohodninskega razreda z obdavčitvijo prihodkov nad 60 tisoč evrov bruto. Kaj želimo s tem doseči? Želimo doseči to, da bodo bremena v naši družbi tudi v času krize, pa tudi sicer, pravičneje porazdeljena in da tudi tisti z najvišjimi prihodki v breme konsolidacije javnih financ prispevajo več.

Ugotoviti moram, da so poslanske skupine vladne koalicije na odboru predlagale dopolnilo, s katerim so se približali našim predlogom, in sicer tako da se dodatni dohodninski razred uvaja s 50-odstotno obdavčitvijo za prihodke v višini nad 69 tisoč 313 evrov. Torej, takšna je davčna osnova. Socialni demokrati to ocenjujemo kot kompromis, pri čemer pa obžalujemo, da je dinamika oziroma veljavnost tega ukrepa omejena zgolj na leti 2013 in 2014. V času veljavnosti tega ukrepa pričakujemo, da bo Vlada premislila o trajnejši ureditvi višje stopnje obdavčitve tistih v naši družbi, ki zaslužijo največ. To bo dobro sporočilo predvsem tistim, ki jim z bremenom javnofinančne

konsolidacije, kot si ga predstavlja Vlada, v tej družbi in v tem trenutku jemljemo največ.

Glede na to, da se zdi, da so sporočila pravzaprav ključni ukrepi, ki ga zasledujemo, je to gotovo eno od sporočil, ki bi ga slovenska javnost v tem trenutku pozdravila. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članici mag. Damjani Petavar Dobovšek.

MAG. DAMJANA PETA VAR DOBOVŠEK (PS SDS): Pozdravljeni še enkrat. Spoštovani ministri, spoštovana Vlada, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovana podpredsednica Državnega zbora! Spoštovani kolegi poslanci in poslanke!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 18. nujni seji 7. 5. 2012 in v nadaljevanju 18. nujne seje 8. 5. 2012 na podlagi tretjega odstavka v povezavi s prvim in drugim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora v okviru iste točke dnevnega reda kot matično delovno telo obravnaval tri predloge zakonov; in sicer Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, skrajšani postopek, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predlagala skupina poslank in poslancev prvopodpisanega Petra Vilfana, Predlog zakona o uravnoteženju javnih financ, nujni postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo poslala Vlada Republike Slovenije, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva obravnava, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predlagala skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jankom Vebrom.

Odbor je v skladu s 117. členom Poslovnika Državnega zbora najprej odločil, da bo navedene predloge zakonov obravnaval v okviru iste točke dnevnega reda po določbah Poslovnika Državnega zbora o nujnem postopku za sprejem zakona. Po sprejetju navedenega sklepa so predstavniki predlagateljev, Vlada in Zakonodajno-pravna služba predstavili namen in vsebino rešitev predlaganih zakonih oziroma mnenje in njihove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom. Na tej podlagi se je odbor odločil, da bo dopolnjeni predlog zakona pripravil na podlagi Predloga zakona za uravnoteženje javnih financ, nujni postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Odbor se je na podlagi razprave tudi odločil, da v ta predlog zakona, na podlagi katerega bo pripravljen dopolnjen predlog zakona, ne vključi nobenega izmed členov iz Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, vključil pa je 1. člen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, in sicer 1. člen kot novi 136.a člen. V besedilu Predloga zakona za uravnoteženje

javnih financ, dopolnjenim s 1. členom Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, je nato na odboru potekala obravnava predloga zakona po nujnem postopku.

Zakonodajno-pravna služba je na seji podala vrsto pripomb, predvsem z vidika nomotehnike in notranje strukture predloga zakona. Pojasnila je tudi načelno pripombo v svojem mnenju, ki opozarja na pomen in razsežnost ustavno zagotovljene pravice po sindikalni svobodi in iz tega izhajajočo avtonomijo kolektivnega pogajanja. Glede amandmajev koalicijskih poslanskih skupin pa je menila, da gredo v smeri priporočil iz njenega pisnega mnenja.

V razpravi o členih predloga zakona in o vloženi amandmajih so članice in člani odbora izrazili različna mnenja ter pri tem izhajali predvsem iz stališč svojih poslanskih skupin. Bili so enotnega mnenja, da je treba postopno sanirati stanje javnih financ in doseči njihovo uravnoteženje do leta 2015, s čimer bi vrnilo Republiki Sloveniji njeno kredibilnost, prepričljivost in verodostojnost tako doma kot v Evropski uniji, razlike pa so postale izrazite pri vprašanju, na kakšen način doseči strukturno izravnost javnih financ.

Po mnenju članic in članov odbora iz opozicijskih poslanskih skupin bi morali, v nasprotju z Vlado, poiskati rešitev v tem, da bi kombinirali ukrepe na odhodkovni in prihodkovni strani. Zavzeli so se za ohranitev socialne države, družbeno pravičnost in zmanjševanje socialnih razlik kot podlago za doseg solidarnosti ob pogojih javnofinančne konsolidacije. Izraženo je bilo mnenje, da bi morali pripraviti dolgoročne rešitve izhoda iz gospodarske in finančne krize, ki bi temeljile na investicijah, vlaganju v znanosti in razvoj ter predvideni pokojninski reformi, reformi zdravstva in šolstva ob ohranjanju socialne države. Ob tem je bilo opozorjeno, da prinašajo predlagane rešitve noveliranja posameznih zakonov v bistvu že začete reforme navedenih področij. Razprava je potekala predvsem o načinu doseganja finančne konsolidacije, ne da bi preveč posegali na posamezna področja.

Na postavljena vprašanja v razpravi v zvezi s posameznimi predlaganimi novelami zakonov oziroma njihovimi določbami v okviru predloga zakona so na seji podali konkretne in izčrpne odgovore predstavniki Ministrstva za finance in drugih ustreznih ministrstev. Vlada se zaveda, da so predlagani ukrepi v zakonu za uravnoteženje javnih financ lahko postavljeni pod vprašaj ustavnosti, zlasti z vidika poseganja v že pridobljene pravice državljanov. Pri tem so posebej poudarili, da je država v težki finančni in gospodarski situaciji, zato je fiskalno uravnoteženje nujno, ker bi brez njega nastale zelo težke posledice za državo. Fiskalnega uravnoteženja pa po mnenju Vlade kot predlagateljice zakona ni mogoče doseči brez poseganja v nekatere že pridobljene pravice, o

čemer bo moralo presojati tudi Ustavno sodišče v primeru podanih zahtev za presojo ustavnosti zakona, ko bo sprejet.

Odbor je sprejel koalicijske amandmaje, ki so bili pripravljeni na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe in usklajevanja s sindikalnimi partnerji, kot tudi neke druge amandmaje opozicijskih poslanskih skupin. Odbor je glasoval o vseh členih predloga in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Na podlagi sprejetih odločitev je odbor na seji smiselno zaključil tudi zakonodajni postopek za Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glede na to, da gre zares za obsežen zakon, bomo nekako tolerirali to v zvezi s presežkom časa, sicer pa za naslednjič prosim malo krajše. Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Državljske liste in v njenem imenu gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Spoštovana podpredsednica, ministrski zbor, kolegice, kolegi!

Pred nami je predlog zakona, ki je v vseh pogledih pravzaprav izjemen: izjemen nomotehnično, izjemen po naporu, ki ga je vanj vložila Vlada pri njegovi pripravi, izjemen po naporih pri usklajevanju s socialnimi partnerji, izjemen pri intenzivnosti obravnave na matičnih in drugih odborih ter izjemen po svoji teži in vsebini.

Predlagani zakon je enostavno odraz izjemnih razmer, v katerih se je znašla naša država in njene javne finance. Ne slepimo se, z uveljavitvijo bo zakon prizadel posredno ali neposredno slehernega državljana naše države. Gre za težke in na prvi pogled radikalne ukrepe. Gre za varčevanje.

Zakaj potem takšen zakon sploh podpreti? Zato ker so ukrepi nujni in brez njih uravnoteženje javnih financ ni mogoče doseči; zato ker so ukrepi rezultat socialnega dialoga in konsenza; zato ker je breme ukrepov pošteno porazdeljeno, zaščiteni so prejemki tistih z najnižjimi dohodki in bolj obremenjeni tisti z višjimi dohodki; zato ker ukrepi ustvarjajo pogoje za obstoj solidne in stabilne socialne države; zato ker ukrepi ohranjajo suverenost in neodvisnost naše države; zato ker ukrepi odpravljajo vzroke kreditnega krča; zato ker so ukrepi jasen signal mednarodni javnosti, da se je Slovenija sposobna poenotiti in konsolidirati; zato ker so ti ukrepi začasni in vezani na čas

trajanja recesije; zato ker ukvarjajo pogoje za zagon gospodarstva, tujih investicij ter investicij države v infrastrukturne projekte; zato ker so nujna osnova za nadaljnje ukrepe, ki jih bo Vlada v nadaljevanju tudi predlagala.

V Državljski listi smo prepričani, da državljanke in državljani razumejo stanje, v katerem se je naša država znašla, da razumejo, da so predlagani ukrepi nujno potrebni, pravični, učinkoviti ter omejeni na pomemben cilj, na izhod iz krize. Državljska lista bo Predlog zakona o uravnoteženju javnih financ podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Glede na to, da gre pri obravnavanem zakonu za poseg v kar petinštirideset zakonov, bom predstavil samo splošno stališče poslanske skupine, o podrobnostih pa bomo v Slovenski ljudski stranki spregovorili potem tekom same razprave. Skratka, po dosedanji razpravi, predvsem razpravi o rebalansu proračuna, opažamo, da gre vendar za določeno zblížanje naših stališč. Opozicija je sicer ostra, je kritična, tudi do odločitev, sprejetih v minulih mandatih, opravlja svojo vlogo nadzornika, kar je seveda prav. Toda z vidika argumentacije okoli same vsebine rebalansa in zakona o uravnoteženju javnih financ smo po dosedanji razpravi v Slovenski ljudski stranki še toliko bolj prepričani, da je to, kar delamo, prava pot.

V Slovenski ljudski stranki smo podrobno prisluhnili kritikam opozicije in delu strokovne javnosti predvsem iz razloga, da bi morebiti pa vendar dobili še kakšno idejo, kakšno alternativno rešitev, ki ne bi prizadela že tako šibkega gospodarstva in bi nam prihranila kakšen evrov, ki ga ne bi bilo treba vzeti na področju socialnega varstva, družinske politike in tako dalje. Vendar moram reči, da konkretnih oziroma varčevalno naravnanih rešitev ni in jih tudi ni bilo do sedaj.

Gospodarska kriza, ki je zajela razviti svet, vemo, da je specifična. Ne izhaja iz klasičnih gospodarskih ciklov, temveč je njeno ozadje dolžniške narave. Zato se je, žal, ne bo rešilo samo z dodatnimi finančnimi injekcijami v gospodarstvo, pa če to še tako ponavljamo. Za prav vsak ukrep, ki izhaja iz finančnih državnih spodbud gospodarstvu, potrebuješ sveža sredstva. Sredstva so na voljo, tuje banke z veseljem posodijo – a pod kakšnimi pogoji? Po 6-odstotni obrestni meri! Danes za obresti plačamo 700 milijonov evrov, če se torej še dodatno zadolžimo še za nekaj milijard – koliko bomo potem plačevali? Od 8 milijard evrov proračunskih prihodkov 1 milijardo obresti! Resnično, kdo tu verjame, da je to še vzdržno?

Še bolj tvegana poteza je predlagano zvišanje davkov. Prihodkovne strani proračuna se ne da polniti kar tako, na silo. Zato vztrajamo pri tem, da je najprej treba urediti odhodkovno stran, ker tako ljudje kot podjetja dodatnih davčnih obremenitev ne morejo več prevzemati. Toda, ko se je Vlada takoj ob nastopu funkcije odločila pregledati državno porabo in poskusila racionalizirati posamezne postavke, je naletela na oviro. Velika večina odhodkov državnega proračuna je zakonsko pogojenih. Če jih želimo spremeniti, moramo poseči tako v veljavno zakonodajo kot tudi v trenutne pravice državljanov. Na maratonskih sejah so bili člani Odbora za finance soglasni vsaj v eni stvari: in sicer, da se 800 milijonov evrov ne da privarčevati, brez da bi posegli v nekatere pravice. Res pa je, da v preteklosti konkretnih poskusov poseganja v zakonodajo, povezanih z obveznostmi države do državljanov in državljanov, praktično ni bilo. Dosedanji interventni ukrepi so sledili izključno omejevanju usklajevanja plač in pokojnin. Zadeve pa je bilo treba veliko bolj sistemsko preveriti, v kratkem času najti rezerve in vseh področij in v smeri, da bo breme kar najbolj pravično porazdeljeno, hkrati pa, da bodo minimalno prizadeti tisti z najnižjimi dohodki.

Res je, spoštovani, to ni zakon za spodbujanje gospodarstva, to je zakon, ki je pogoj, da sploh pridobimo manevrski prostor, da lahko ukrepamo na področju gospodarstva. Brez tega zakona so roke politike zvezane, nimamo podlage, da bi sploh lahko karkoli privarčevali.

V Slovenski ljudski stranki bomo ta zakon seveda podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Gospa Marija Plevčak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Še enkrat vsem lep pozdrav!

Slovenija se nahaja v zelo težkem položaju, zato je nujno treba ustrezno in odločno ukrepati, in to takoj. Tako smo sklenili v tej sestavi koalicije in se spoprijeli s krizo javnih financ, najprej s prilagajanjem odhodkovne strani javnih financ.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je uvedba paketa varčevalnih ukrepov nujna za stabilizacijo javnih financ v smislu zmanjšanja razmerja med očitno prevelikimi odhodki in premajhnimi prihodi v proračun. V Poslanski skupini DeSUS smo prepričani, da je treba predlagane ukrepe nujno podkrepiti s povečanjem proračunskih prilivov, med drugim tudi z zajezitvijo sive ekonomije, izterjavo vsega, poudarjam, vsega davčnega dolga, vrnitvijo tajkunskih sredstev z računov v tujini in davčnih oazah, seveda, če sploh obstaja volja v Vladi za tako potezo, in seveda vzpostaviti okolje za uspešno gospodarsko rast. Od svojih koalicijskih partnerjev pričakujemo, da se bomo tudi tega

dela kmalu lotili, tako da bi obe vrsti ukrepov šli proti cilju izboljšati naše gospodarstvo in s tem naš standard ter zadostiti evropski zahtevi z zmanjšanjem primanjkljaja javnih financ pod 3 % BDP. Seveda, najprej delamo za sebe, potem šele za Evropo, to moram še dodatno povedati.

Že v tem danes obravnavanem zakonu je vnesenih nekaj ukrepov, ki bodo prinesli nekaj priliva v proračun, kot že poudarjeno, pa v Poslanski skupini DeSUS pričakujemo še kaj več. Prvotni nabor ukrepov v Predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ morda res ni bil pravičen in idealen, vendar pa je generalno gledano smiselno, saj zajema večino največjih porabnikov javnih financ. V Poslanski skupini DeSUS smo se od prvih osnutkov predloga dalje zavedali, da so nekateri predlagani ukrepi nepotrebni in med seboj neuravnoteženi, zato smo si znotraj koalicije prizadevali za popravke le-teh. Še vedno je zakon odprt in danes bomo verjetno naredili še kakšno izboljšavo posameznih vsebin, tako da bo zakon kot celota sprejemljiv za vse pogajalske strani.

Koalicijski partnerji so prisluhnili našim prizadevanjem za ohranitev letnega dodatka upokojujencem. Glede na to, da je prag revščine nekje pri 550 evrih, smo so v DeSUSu zavzeli, da bodo upokojujenci s podpovprečnimi pokojninami vendar dobili dodatek za rekreacijo. Upokojujenci so namreč tista družbena skupina, ki je v tem trenutku v povprečju del najbolj ogroženih, zlasti tisti s podpovprečnimi pokojninami, katerih višino lahko primerjamo z višino minimalne plače.

Taka rešitev je po naši oceni tudi zadostna za to, da kljub posegu v letni dodatek, izničnim usklajevanjem pokojnin še vedno lahko ohranimo zadovoljiv nivo socialno-ekonomskega položaja upokojujencev ob dejstvu, da moramo prav vsi prispevati k stabilizaciji javnih financ.

V Poslanski skupini DeSUS moramo povedati še to, da smo zagovarjali še nekatere sindikalne predloge, med drugim varstvo starejših delavcev v času prejetanja nadomestila za brezposelnost, ohranitev višine bolniških nadomestil, ohranitev praznika dela in omilitve ukrepov tudi na področju družinske politike, in da smo koalicija kot celota te predloge lahko soglasno podprli.

Glede na to, da je zakon delno že oziroma verjetno, in upamo še bo izboljššan, ne vidimo več razloga, da ne bi bil sprejemljiv v javnosti, saj verjamemo, da se sleherna državljanica in državljan vsaj potihem nuje varčevanja.

Poslanska skupina DeSUS napoveduje zakonu podporo. Hvala.

PRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Mag. Matej Tonin v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage kolegice in kolegi, še enkrat lepo pozdravljeni!

Ponovno bom izrekel misel, ki jo v teh dneh večkrat poudarjam: "Če bi obstajala lažja pot, bi jo zagotovo izbrali!" Zakaj to govorim? Zaradi tega, ker me je na nekem soočenju izjemno presenetila izjava enega izmed opozicijskih poslancev, ker je rekel, da se Vlada s tem zakonom maščuje ljudstvu. Vendar mislim, da gre to za neke vrste hujskaško izjavo, ki si je v tem trenutku ne bi smel nihče privoščiti. Ne bom razlagal, zakaj druge poti ni, ker smo ogromno o tej stvari povedali v razpravi o rebalansu, dejstvo pa je, da ste bili številni v opoziciji nezadovoljni s samim postopkom, a tudi ta postopek je bil tako ali drugače edini možen. Čeprav je bil zelo naporen, si ne znam predstavljati, da bi lahko 45 zakonov spravili čez v tako kratkem času, ker vendar čas pa je v tem trenutku izjemno pomemben.

Vsi se zavedamo, da s tem zakonom ni bil nihče zadovoljen, niti v opoziciji niti mi v koaliciji. In da so bili na vse poslanske skupine in na vse poslance izjemni pritiski. Dobivali smo številna pisma, osebne zgodbe in podobno. Celo svet Nove Slovenije je od nas poslancev zahteval, da storimo nekaj, da se pritiski na področju družinske politike ublažijo. Zato se moram tukaj, na tem mestu tudi zahvaliti vsem našim koalicijskim partnerjem, da smo s skupnimi močmi našli manevrski prostor, da smo pritiske na področju družin vendar ublažili. Zato smo lahko danes vsi skupaj zadovoljni, da še vedno ostaja 100 % porodniška, da bo 90 % nadomestilo za starševstvo, za tiste, ki imajo najnižjo minimalno plačo, celo 100 %. Zadovoljni smo tudi s tem, da bodo starši za drugega otroka v vrtcu plačevali zgolj 30 %. Pravično pri vsej stvari pa se nam zdi, da vsi ti ukrepi ne bodo na takšen način prizadeli oziroma da bodo posebne okoliščine veljale za tiste družine, ki imajo najnižje prihodke oziroma katerih prihodki ne presegajo 650 evrov na posameznega družinskega člana. Kar zadeva javni sektor, je bilo dogovorjeno 8 % znižanje plač. Ponovno lahko rečem, da gre za nekoliko blažjo obliko, kot smo jo vajeni drugje po Evropi. Pa naj naštejemo nekaj primerov. V Latviji, so znižali plače za 30 %, v Estoniji 10 %, v Grčiji 20 %, na Irskem 8 %, v Češki 10 %. To je nekaj primerov. Pomembno pri vsej stvari se nam zdi, da ta zakon o uravnoteženju javnih financ končno odpravlja tudi vsa plačna nesorazmerja, kar pomeni, da se bodo plače dejansko zmanjšale za manj kot 8 %. Dobro je tudi to, da je bil dosežen nek kompromis pri povračilu stroškov za delo javnim uslužbenecem. Kar zadeva upokoјence, dejstvo je, da se pokojnine – tiste, ki izvirajo iz vplačil iz preteklega dela – ne bodo znižale in da bodo tisti upokoјenci, ki dobivajo najnižje pokojnine, dobili dodatek za rekreacijo v celoti. Ključno se mi pa zdi, da je bil v celoti na nek način dosežen dogovor s sindikati. Kaj bi se zgodilo, če tega dogovora ne bi bilo? Samo pobuda za referendum bi izvajanje tega zakona premaknila v jesen. To bi pa pomenilo veliko javnofinančno škodo za Slovenijo. Zato je bilo

pomembno, da je v teh zadnjih finalnih trenutkih Vlada nekoliko popustila, določene stvari umaknila iz tega zakona in da je bil danes podpisan sporazum s sindikati.

V Novi Sloveniji bomo zakon o uravnoteženju javnih financ podprli, prav tako pa tudi vse tiste amandmaje, ki so usklajeni s sindikati.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti dr. Laszlo Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Še enkrat vsem skupaj lep pozdrav!

V preteklih tednih smo tudi z vidika avtohtonih narodnih skupnosti predlagano besedilo zakona temeljito proučili in ugotavljali, kje bi lahko imelo takšne učinke, kar bi bilo z vidika obstoja in razvoja narodne skupnosti nesprejemljivo ter v nasprotju z opredelitvijo Vlade, ki ga je izrazila na začetku svojega mandata.

Glede predloga zakona lahko ugotovimo, da konkretnih posegov na področja oziroma dejavnosti avtohtonih narodnih skupnosti ni. Posebni učinki, ki se lahko potencialno uveljavijo v okviru splošnih vplivov na celotno populacijo na določenih področjih, prvenstveno s socialnega vidika, nedvomno bodo. Upamo pa, da le-to ne bo poslabšalo nivo ranljivosti narodnih skupnosti z vidika ohranjanja identitete in materinega jezika.

Z vidika narodnostne politike oziroma problematike je nedvomno eno od primarnih področij šolstvo oziroma vzgoja in izobraževanje na narodnostno mešanem območju. Ta dejavnost, vključno s kriteriji in specifikami, se izvaja na osnovi posebnega zakona. Pomembno je poudariti, da predlagani ukrepi v vsebino in določbe tega zakona ne posegajo, kar je prav, ker tega izredno občutljivo področje krčitve normativov in standardov nikakor ne bi preneslo. Posebej je bilo poudarjeno, da bo morebitne nepredvidljive posledice, za katere upamo, da jih ne bo, na področju izobraževanja na narodnostno mešanih območjih reševala Vlada v sodelovanju in v soglasju z narodnimi skupnostmi parcialno.

S predlaganimi ukrepi se tudi ne posega v delovanje organizacij in ustanov narodnih skupnosti. Delno tudi zaradi situacije, v kateri se vsi skupaj nahajamo, vendar predvsem iz samoiniciative in ne zaradi določb predlaganega zakona, saj je predlagana nadgradnja sistema financiranja narodnih skupnosti, ki bo še bolj slonela na transparentnosti, programski usmerjenosti, odgovornosti ter v zvezi s tem na dvigu avtonomnosti organizacij narodnih skupnosti.

Zaradi specifičnosti dela in organiziranosti delovanja ustanov in organizacij narodnih

skupnosti bi lahko pred dobrim mesecem sprejeti vladni sklepi v zvezi s sklenitvijo avtorskih in najemnih pogodb povzročili nepremostljive težave, marsikje blokado dejavnosti na celi vertikalni, vendar se to ni zgodilo. S strani Vlade je prišlo tolmačenje, da se zavedajo omenjene problematike, zato na noben način ne želijo negativno posegati v delovanje organizacij narodnih skupnosti, ki gredo v ohranjanje in razvoj narodne identitete in jezika. Bilo je zagotovljeno, da bo ob morebitni parcialnih težavah v zvezi s tem Vlada v duhu omenjenega poiskala primerno sistemsko rešitev. Pričakujemo, da bo tudi po sprejetju določbe zakona o uravnoteženju javnih financ, ki se nanaša na omenjeno vsebino, stališče Vlade ostalo isto.

Na osnovi navedenega bova predlagano zakonsko besedilo, skupaj z amandmaji, ki smo jih zdaj pravkar prejeli na klop, torej, ki so plod usklajevanja s sindikati, podprla. Vendar v zvezi s tem želim jasno poudariti, da to tudi midva ne delava v dobri volji, temveč ob zavedanju, da žal brez intenzivnega začetka saniranja javnih financ preprosto ni mogoče te naloge izvesti. Zavedamo se tudi, da predlagani zakon prinaša veliko nepredvidljivih situacij ter pušča zelo odprta in nedorečena vprašanja glede znanosti, šolstva, kulture, univerz in še koga, kar bo potrebno v najkrajšem času vsaj do neke mere sistemsko reševati. Kljub vsemu je naša globalna ugotovitev, da žal z določenimi aktivnostmi, ki jih do neke mere vsaj začasno rešuje ta zakon, že krepko zamujamo.

Zato naj zaključim z mislijo znanega madžarskega državnika iz 19. stoletja Kossutha, ki je približno tako trdil: "Če smo že naredili napake, stanja ne moremo popraviti z nadaljevanjem slabih korakov in z zavlačevanjem, temveč s tem, da dosedanja nepravilna dejanja kar se da najhitreje začnemo popravljati." Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani!

Protestiram, ker z enim samim zakonom spreminjamo 44 področnih zakonov in pri tem občutno posegamo v plače, regrese, socialne transfere, pokojnine, znižujemo standarde na univerzah, v šolah in vrtcih. Protestiram zoper zakon, ki je unicum v Sloveniji in tudi v Evropi. Kaj takšnega se še nikoli doslej ni zgodilo in se tudi ne bi smelo. Večji del sindikatov in Vlada so danes sicer vendar dosegli dogovor o tem, da referendum o tem zakonu ne bo.

V Pozitivni Sloveniji takšen dogovor pozdravljamo, saj menimo, da je referendumska blokada, ki je bila Slovenija zlasti na račun SDS izpostavljena v prejšnjem mandatu, slaba.

Mimogrede, tukaj je tudi ena izmed največjih razlik med nami v Pozitivni Sloveniji, namreč nismo pripravljeni blokirati države na račun lastnih političnih ciljev, kar ste vi v preteklem mandatu vztrajno in uspešno počeli. Kljub danes doseženemu dogovoru pa menimo, da so ukrepi, ki jih sprejemate s tem zakonom, slabi, nečloveški in jih kot take ne bomo podprli.

Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci koalicije! Protestiram, ker ste v 48 urah z obravnavo tega zakona uspeli pokopati tako Ustavo Republike Slovenije kot tudi Poslovnik Državnega zbora. Protestiram, ker je ločnica med zakonodajno in izvršno vejo oblasti v naši državi z vašim načinom dela ostala zgolj še mrtva črka na papirju. Mnenje Zakonodajno-pravne službe na kar 48 straneh nedvomno pritrjuje našim opozorilom, da je zakon kot celota v nasprotju z 2. členom Ustave, ki govori o načelu pravne države, saj je nejasen, nepregleden, nedoločen in nekonsistenten. Poleg tega pa povzroča pravno negotovost in s tem nezaupanje v pravno državo. Zakon je tudi v nasprotju s prepovedjo povratne veljavnosti pravnih aktov, 155. člen Ustave, saj zakoni in drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj.

Protestiram, ker vladna koalicija za vsa opozorila ostaja slepa in gluha. V Pozitivni Sloveniji ne bomo delali kompromisov pri ustavno varovanih pravicah državljanek in državljanov, niti se o njih ne bomo pogajali. Koalicija dosledno izvršuje navodila in pričakuje, da bo za to deležna pohvale predstavnikov Evropske unije. Državljanke in državljanji Republike Slovenije tej vladi in koaliciji niso pomembni. Kršenje njihovih pravic očitno ni nobena ovira. Prav tako ni ovira, da večji del poslancev pri obravnavi obsežnega in pravno izjemno zahtevnega zakona na nočnih sejah parlamentarnega odbora za finance zaradi kaosa ob kupu nepreglednih amandmajev, ki jih niso znali niti obrazložiti, sploh ni vedel, o čem pravzaprav odločajo. Na zakon, ki je imel 261 členov je bilo vloženi več kot 320 dopolnil, dodatno jih še dobivamo. Amandmajev je bilo torej več kot členov, od tega je sama koalicija vložila več kot 200 amandmajev. Glede na vse vložene amandmaje k zakonu se povsem upravičeno sprašujemo, ali Vlada sploh ve, kaj prinaša zakon, kakšna je njegova vsebina, predvsem pa kakšne bodo njegove posledice, kot tudi kakšen vpliv ima ta zakon na rebalans proračuna.

V Pozitivni Sloveniji želimo opozoriti, da zakon vpeljuje rešitve, ki so dolgoročne narave in nikakor niso le začasnega značaja, kot nas skuša slepiti Vlada. Ne gre zgolj za uravnoteženje javnih financ in ukrepe, ki so povezani s predlogom rebalansa državnega proračuna za letošnje leto, temveč gre za ukinjanje obstoječih družbenih norm in vpeljavo radikalnih dolgoročnih ukrepov.

Naj opozorim na absurdno situacijo, v katero nas je z nerazumnim hitenjem pripeljala

Vlada. Po eni strani je Vlada danes z večjim delom sindikatov sklenila sporazum o varčevalnih ukrepih, ki bo Vladi omogočil, da sprejme zakon za uravnoteženje javnih financ brez grozečega referenduma, po drugi strani pa v tem trenutku še ni jasno, ali bo Vlada ob današnjem odločanju o zakonu oziroma o dopolnilih k temu zakonu res zagotovila, da ne bo posegla na področje pokojninskega zavarovanja in v že pridobljene pravice na podlagi socialnega medgeneracijskega dialoga. Enako velja tudi za posege na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja.

Zato protestiramo, ker ima Pozitivna Slovenija za opredelitev tega zakona, ki posega v 44 zakonov, na voljo zgolj 5 minut. Za obravnavo in sprejem vseh teh 44 zakonov bi bili potrebni meseci in meseci razprav tako na politični kot na strokovni ravni, ta vlada in koalicija pa bosta ves ta trud strokovnost povozili tako rekoč čez noč: brez slehernega pomisleka boste zavrgli družbeno pogodbo, v skladu s katero smo doslej živeli, in vpeljali novo, ki temelji na radikalnih ukrepih.

Tako sedaj kot bivši predsednik vlade se v teh dneh rada sklicujeta na zgodovinskost trenutka, ki smo mu priča. Če bi bili cinični, bi temu pritrdili: danes je torej resnično zgodovinski trenutek, saj smo priča pogrebu demokracije. Pokopali bomo pravno varnost, Poslovnik Državnega zbora in Ustavo Republike Slovenije.

Na koncu naj povem samo to: v Pozitivni Sloveniji ne podpiramo ukinitve javnega šolstva, javnega zdravstva, razvrednotenja pravne države in ukinjanja pridobljenih pravic in ne podpiram nestrokovnosti in neznanja te koalicije in ne podpiramo zmanjšanja dostopnosti do visokega šolstva, prav tako pa ne podpiramo Vlade, ki ne razume, da varčuje tam, kjer ne bi smela, in ki ne dela za dobro Slovenije. Zato bomo glasovali proti zakonu.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Zadolževanje Slovenije krepko presega realnost in nujno so ukrepi, na osnovi katerih se bodo javne finance uravnotežile, predvsem v smislu odhodkovnega dela, na drugi strani pa tudi v smislu prihodkov. Treba je poudariti, da brez zmanjšanja primanjkljaja dolgoročno vzdržna rast ni mogoča, zato je nujno potrebno javno porabo uskladiti z realnostjo. Slovenija je leto 2011 zaključila z rekordnim primanjkljajem, ki znaša kar 2,3 milijarde evrov oziroma 6,4 % bruto domačega proizvoda. Zadolženost Slovenije se je povečala na 17 milijard evrov in Slovenija samo za obresti letno plačuje 700 milijonov evrov. Breme

finančne in gospodarske krize je do sedaj nosil samo en segment, in to je bilo gospodarstvo. Realni sektor je namreč v zadnjih treh letih izgubil 60 tisoč delovnih mest, javni sektor pa je število zaposlenih povečal za več kot 9 tisoč. Tako državi kot bankam v posredni in neposredni državni lasti so se v zadnjem obdobju znižale bonitetne ocene, kar pomeni, da se je za državo zmanjšala možnost pridobivanja ugodnih virov financiranja.

Danes smo poslanci in poslanke pred pomembno odločitvijo. Treba je poudariti, da ne Vlada ne Poslanska skupina SDS takšnega paketa ne sprejema z veseljem, vendar v Poslanski skupini SDS se zavedamo resnosti situacije, v kateri se danes Slovenija in slovensko gospodarstvo nahajata. Veseli pa nas, da je prevladal razum in da je med Vlado Republike Slovenije in socialnimi partnerji prišlo do dogovora.

V Poslanski skupini SDS smo prepričani, da je predlagani zakon za uravnoteženje javnih financ v danem trenutku najboljša možna rešitev. Ukrepi ne bodo prizadeli tistih z najnižjimi prihodki, večina pomembnejših socialnih transferjev ostaja, na drugi strani pa se z uvedbo novih davkov, kot so krizni davek na nepremičnine, povišanje davkov od kapitalskih dobičkov, uvedbe nove dohodninske lestvice, davek na plovila in motorna vozila, zagotavlja povečanje prihodkov v proračun Republike Slovenije predvsem na račun tistih z višjimi prihodki. Poudariti je treba, da je precej ukrepov začasnih, ki se bodo odpravili, ko se bo oživilo gospodarstvo in s tem posledično dosegla gospodarska rast.

V Poslanski skupini SDS smo prepričani, da je Slovenija socialna država, da bo Slovenija socialna država ostala, nikakor pa si ne moremo dovoliti, da bi Slovenija postala socialna ustanova. Slovenija in Državni zbor imata danes lepo priložnost, da tujini pokažeta, da se zavedamo resnosti situacije ter da s sprejetjem zakona za uravnoteženje javnih financ damo jasen signal, da smo pripravljeni javno porabo uravnotežiti z realnostjo.

V Poslanski skupini SDS bi še enkrat poudarili, da je predlagani zakon v danem trenutku najboljša možna rešitev za Slovenijo, zato bo Poslanska skupina SDS predlagani zakon o uravnoteženju javnih financ podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Spoštovani, prav lep pozdrav!

Ob predstavitvi stališč Poslanske skupine Socialnih demokratov do Predloga zakona za uravnoteženje javnih financ bi uvodoma želela poudariti, da ima predlog zakona vrsto resnih pravnih pomanjkljivosti, tudi

ustavnopravne narave. Opozorila bi zlasti na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je izpostavila problem neskladnosti zakona z 2. členom Ustave glede jasnosti, preglednosti, razumljivosti in nedvoumnosti zakonske ureditve, kar so temeljni elementi ustavnega načela pravne države.

Socialni demokrati ne nasprotujemo varčevanju, nasprotujemo pa obsegu in obliki varčevanja, kot ga v tem zakonu načrtuje Vlada. Varčevalni paket stavi na zniževanje plač, socialnih transferjev in na najostrejše reze prav v sektorje, ki bi morali imeti ključno vlogo pri ponovnem in kvalitetnejšem zagonu našega gospodarstva, to je v izobraževanje in znanost. V Poslanski skupini Socialnih demokratov se bojimo, da bo varčevalna spirala krčenja socialne države še naraščala in se obdobje večjega odrekanja in razgradnje ter privatizacije javnih storitev šele začena.

Kot opozarjajo najvidnejši ekonomisti svetovnega slovesa, na svetu ni primera, ko bi si bolehnata država opomogla po krčenju plač, pokojnin in socialnih transferjev. Takšna politika kvečjemu pogloblja krizo, vpliva na povečevanje socialnih razlik in prerazporejanje premoženja v korist bogatih. To v živo kažejo tudi primeri tistih držav, ki so najbolj verno sledile diktatu stroge varčevalne politike, v Grčiji, Španiji in na Portugalskem.

Kljub temu da je Vlada sprejela kompromis glede varčevalnih ukrepov v višini 30 do 40 milijonov na socialnem področju ter v višini 80 milijonov na plačnem področju, pa težave obsega varčevanja v višini 818 milijonov v letu 2012 ostajajo, ker se bodo sorazmerno znižale druge pokojnine in investicije države oziroma državna potrošnja. S tem pa se bo znižala gospodarska rast in povečala brezposelnost.

Kot smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov že večkrat opozorili, je Predlog zakona za uravnoteženje javnih financ neuravnotežen tako z vidika posega v posamezna področja kot tudi z vidika posledic, ki jih bo imela uveljavitev zakona za posamezne ciljne skupine. Največje breme varčevalnega paketa Vlada nalaga srednjemu sloju, ki ga bomo z varčevalnimi ukrepi potiskali proti nižjemu sloju. Mnogi ukrepi, ki naj bi bili začasne narave, se s sprejetimi amandmaji pogojujejo z rastjo bruto domačega proizvoda na ravni 2,5 %, kar ukrepe začasne narave spreminja v srednjeročne ali celo dolgoročne. Iz napovedi Umarja namreč ni mogoče zaslediti, da bi v tem mandatu dosegli gospodarsko rast nad 2,5 % bruto domačega proizvoda.

Zato da bi to neuravnoteženost vsaj nekoliko omilili, smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov oblikovali številne amandmaje, s katerimi želimo preprečiti, da bi breme varčevanja v največji in nesorazmerni meri nosile mlade družine z otroki, upokojenci, brezposelni, otroci v vrtcih, učenci in učenke v osnovnih šolah ter tam zaposleni.

Poleg področja socialne varnosti se neuravnoteženost finančnih posledic zakona kaže še najbolj na področju znanosti in izobraževanja. Kar zadeva področje šolstva, nas koalicijski amandmaji ne navdajajo z upanjem, da o ohranitvi doseženih standardov javnega šolstva lahko gledamo naprej. Vlada Republike Slovenije namreč v Bruselj pošilja dokumente, v katerih predvideva vsaj tako rigorozne ukrepe, kot so bili predlagani v prvotnem besedilu predloga zakona.

Veseli nas, da je Vlada glede predvidenih varčevalnih ukrepov našla skupni imenovalec s sindikati ter umaknila nekatere predloge, ki so prekomerno posegali v pravice ljudi. Zlasti gre za ukrepe, ki so bili v Predlog zakona za uravnoteženje javnih financ vneseni naknadno, z amandmaji, enostransko, brez javne razprave in socialnega dialoga.

Spremembe Predloga zakona o uravnoteženju javnih financ, ki se oblikujejo v pogajalskem procesu s socialnimi partnerji, potekajo v zaostrenem dialogu na eni strani in s preglasovanjem tistih, ki skušamo spremeniti in dopolniti obstoječi vladni varčevalni paket z bistveno manj bolečimi ukrepi in vplivati na ta način tudi na konsolidacijo javnih financ. V nasprotju z Vlado poslanci Socialnih demokratov menimo, da bi morale prioritete o zmanjševanju javnofinančnega primanjkljaja temeljiti na ravnovesju med sredstvi za razvoj, socialno varnostjo in varčevanjem.

Poslanci Poslanske skupine SD zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in o amandmajih k posameznim členom.

Ker imamo že amandma na 1. člen, v razpravo dajem 1. člen ter amandmaje k 1. členu. Odpiram razpravo. Prosim za prijavo. Hvala za prijave. Prijavljenih je 12 razpravljavcev.

Prva je na vrsti Maja Dimitrovski.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Se opravičujem. Se opravičujem. Boste kmalu na vrsti, ampak prva je Tina Komel.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za besedo. Pozdravljeni vsi prisotni!

Protestiram, ker se je zmanjšala dostopnost visokega šolstva vsem socialnim skupinam in s tem kakovosten, evropsko primerljiv študij. S spremembami zakona o uravnoteženju javnih financ ste pritisnili na najbolj ranljive skupine državljanov, med njimi jih bodo močno občutili socialno ogroženi študenti, ki si ne bodo mogli privoščiti študija. Kam nas lahko pripeljete vi z zmanjševanjem financ za

študij univerzam in z dvigovanjem obdavčenja študentskega dela? Vaša tarča so mladi, študentje, predvsem pa študentje iz socialno ogroženih družin, ki se preživljajo s študentskim delom. Študentsko delo obdavčujete s 25 %. To pomeni, da študentje in vsi mladi, ki delajo, ne bodo več konkurenčni. Avtomatsko se bo zmanjšalo število delovnih mest za mlade preko študentskega servisa, s katerim so si mladi reševali svoj socialni položaj, da so lahko študirali. Zvišanje obdavčitve avtomatsko pomeni manj dela za mlade, manj sredstev od koncesij od študentskega dela. To pomeni, da bo kljub višjemu odstotku obdavčenja manj denarja za štipendije.

Z višjim obdavčenjem spreminjate tudi razmerje razdeljevanja pobranih sredstev od koncesij, študentskim organizacijam se zniža pa polovico, kar pomeni, da želite ošibiti in rušiti študentske organizacije, jih raje onemogočate v delovanju. Ali veste, kakšne plače imajo direktorji študentskih organizacij, ki se jih zniževanje javne porabe ne dotakne?! Jaz vem. Mediji so o tem lepo poročali. Plača direktorja ŠOU Ljubljana je 5 tisoč 800 evrov bruto. Ali se vam zdi takšna plača, ki ni zaslužena na trgu, ampak jo prigarajo študentje s študentskim delom, normalna?! No, in še na vrh ledene gore, iz katere je razvidno, komu ste napisali na kožo to spremembo. Odstotek zaslužka od koncesij študentskega dela študentskih servisov ostaja nespremenjen. Sprašujem vas, zakaj se odstotek študentskih servisov ne zniža. Moje mnenje je, da je kapital pokazal svojo moč v tem primeru, saj smo bili v vašem mandatu že priča spremembam v prid študentskih servisov.

Ne vem, če se zavedate, kaj mladim roji po glavi, ko le nemočno opazujejo dogajanje v naši državi. Prosim, da se za en trenutek postavite v vlogo dijaka, študenta ali ene mlajše osebe. Kakšno prihodnost vidijo v Sloveniji? Nikakršno. Kakšno šolo naj si izberejo, da bodo dobili zaposlitev? Nikakršno, ker take šole ni, ki bi jim zagotovila prihodnost z vašimi ukrepi nižanja plač, odpuščanja in kratenje človekovih pravic. Ni ti sanja se jim ne, kaj bo z njimi in kako bodo sploh lahko preživeli, si kupili stanovanje ali ustvarili družino.

Bojim se, da bo Slovenijo treba rešiti ne samo pred krizo in propadom, ampak tudi pred vami. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Darko Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala za besedo še enkrat in ponoven pozdrav vsem prisotnim!

Proti temu zakonu pa res moram protestirati. Slovenija je edina dežela, kjer lahko potuješ brez da si šel na potovanje. Greš ponoči spat, sprejmejo mega zakon, 45 drugih zakonov se spremeni in se zbudiš v drugi državi. Popolnoma spremenjen družbenopravni red. To ima dosti večje posledice. Namreč, ne samo da

je to pravna služba – na 48 straneh je spisano, da je to pravni kriminal – vsebinsko moram reči, da so notri stvari, ki ne sodijo tja. To pomeni, da niso slučajno notri, ampak so verjetno podtaknjene, zato da bi bile v paketu sprejete.

Svojim poslancem sem že razložil, kar se zdravstva tiče, in je fino, da tudi drugi slišite. Je treba biti pozoren. Vi tudi ne želite nekih stvari svojim volivcem, svojim sorodnikom, svojim prijateljem. Dotaknil se bom samo nekaj reči na področju zdravstva, sicer grem pa lahko s komer koli pozneje na kavo in mu to razložim, da tu ne bom tako dolg.

Delež za obvezno zdravstveno zavarovanje se premakne v dopolnilno. To ne pomeni nič drugo kot na nek način povečano prispevno stopnjo za tiste, ki pač imajo denar. Torej, namesto iz bruto se vzame iz neto. S tem se zmanjša solidarnost, ostane neka vzajemnost, poveča se asimetrija. To pomeni, da tisti, ki imajo denar, si lahko malo več privoščijo, kar ni problem, če gre za nek nadstandard, problem pa je, kadar je to že pri osnovnih zdravstvenih pravicah.

Do tega bo zdaj prišlo. To morate vedeti, ko stisnete jutri gumb "za"; tu bi se dalo še dosti več razložiti.

Terapevtske skupine zdravil. Ne vem, če veste, za kaj tu gre. Zdaj imamo te generike in se zamenja eno zdravilo z drugim, če je enaka skupina. Tu strokovno ni tak problem, pri teh terapevtskih skupinah zdravil pa gre za popolnoma drugo zgodbo. Če imate vi zdravila za glavobol iz različnih skupin, sami veste, da enemu ena zdravila pomagajo proti glavobolu, ena pa ne, in vsak ve, katere bo vzel. Zdaj pa bo neka terapevtska skupina z najnižjo ceno, ostalo pa bo vse za doplačila, če boš želel dobiti tisto zdravilo, ki ti pomaga. Zdaj, pri glavobolu to ni problem, pri nekaterih zdravilih za srce, ledvica, tlak in pri tistih, ki jemljejo več zdravil, pa res nastanejo velike komplikacije, tako pri izbiri zdravila kot pri kombinacijah.

Recimo Danska, ki je to uvedla, je potrebovala pet let, da je to vpeljala. Treba je biti zelo previden, ker so lahko usodne posledice. Lekarne so se pripravile s posebnimi stroji za prepakiranje zdravil, da ne bi do teh pomot prišlo. Ponovno so starejši najbolj prizadeti, veste, kako nekateri pridejo k zdravniku: "Jemljem eno rdečo, eno belo in eno rumeno tableto." Oni ne bodo vedeli. Bo prišlo do zamenjave in to v ta zakon za uravnoveženje javnih financ res ne sodi. To je pač notri z nekim namenom.

Podjemne pogodbe. Glejte, pomanjkanje zdravnikov se je reševalo na tak način, da so bili eni pripravljani več delati in se je sistem nekako sam uravnovežil. Zdaj so te podjemne pogodbe praktično prepovedane, ampak na kak način! Včeraj sem si sprintal zakon za uravnoveženje javnih financ in sem prebral 53. člen; danes dopoldan sem dobil na mizo tu kup papirjev – ta člen je spremenjen! Ravno kar sem dobil novi kup papirjev, še topli

so – je spet ta člen spremenjen! V 24 urah sem trikrat dobil različno napisano. Tega sploh še nisem prebral, tako ne morem niti komentirati. Lahko pa poveste svojim volivcem, da bo težja izbira zdravnika, težja dostopnost do zdravnika in nekje se bodo nekateri programi ukinili, če bo to, kar je napisano, veljalo.

Bolniške, da vam povem – minister je zdaj odšel –, tu so lepo napisana ta znižanja nadomestila za bolniški stalež, ampak problem je, da ne bo rezultata, ne bo učinka, ki so ga v tistih 800 milijonih predvideli. Namreč, v vsaki krizi se poveča število bolniškega staleža in s tem ukrepom se prepreči samo povišanje bolniškega staleža, ne bo se toliko zmanjšalo, kot ta številka predvideva, in ne bo finančnega učinka. Dejansko se absentizem ne bo povečal, bo se pa povečal prezentizem, kar pomeni, da bodo bolni ljudje hodili v službo. Naj vam pokažem današnji časopis Večer, tu je intervju oziroma se citira gospoda Peterleta. On je bil na evropskem projektu Zdravje za rast. Torej, Evropa se zaveda, da ljudje ne smejo bolni hoditi v službo, in povečuje sredstva, da se v preventivi zmanjšajo odsotnosti z delovnega mesta in če spet gospoda Peterleta citiram: "Ne bo konkurenčnega gospodarstva, če imamo bolne delavce." Mislim, saj bi se dalo o tem dosti povedati, ampak gospod Peterle bi rekel: "Odpustite jim, saj ne vedo, kaj delajo." Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Mag. Lejla Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljeni predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Protestirala sem zaradi rebalansa v zdravstvu in tudi protestiram proti zakonu o uravnoveženju financ. Gradivo v zakonu o uravnoveženju financ je na več kot 220 straneh in ta, tako kot ste slišali že prej, spreminja 44 zakonov. Njegova uveljavitev naj bi pomenila uresničevanje rebalansa in zakon naj bi začel veljati s 1. julijem 2012.

V zdravstvu spreminjamo dva zakona: zakon o zdravstvenem zavarovanju in zakon o zdravniški dejavnosti. To sta dva zelo zelo pomembna zakona, ki sta več kot pet let v predalih Ministrstva za zdravje in si zadnja leta prizadevamo, da jih damo ven, a nam ni uspelo. Zdaj ga z zakonom o usklajevanju in uravnoveženju javnih financ spreminjamo. Samo naštel bi, da v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju spreminjamo 14 členov, prvenstveno gre za medicinske pripomočke, potem v Zakonu o zdravniški dejavnosti, ki je – po svojem 19. členu – bil sprejet že 1992. leta, spreminjamo štiri člene, v Zakonu o vrtcih 6 členov, o visokem šolstvu 4 člene, o invalidih 4 in o usmerjenju otrok s posebnimi potrebami 1. Torej v šestih zakonih spreminjamo 33 členov. Nikjer ne piše, da se za

zdravje svojega prebivalstva v državi ne zadolžimo. V krizah so vse države za zdravstvo namenile več denarja. Mi imamo BDP 47,6 %, torej smo se sami odločili, da se ne zadolžujemo za zdravje. V prihrankih, ki ste jih našeli s spreminjanjem členov v zdravstvu, prvenstveno v ukrepih, ki bi Zavodu za zdravstveno zavarovanje prinesli v letu 2012 nekje okrog 63 milijonov evrov, in je vpliv na Zavod za zdravstveno zavarovanje za znižanje odhodkov.

Res pa me skrbi ta zakon o pripomočkih. Do zdaj je bila pogodba med Zavodom za zdravstveno zavarovanje in izvajalci za 3 leta, v novem zakonu je za 12 mesecev. Kaj se potem zgodi, če ni podpisana pogodba v tistih 12 mesecih ali v 14 dnevih po izteku tega? Zgodi se to, da je potem potrebna arbitražna. Zakon o zdravstvenem zavarovanju določa ceno pripomočkov enako, kot je bila do sedaj, razliko pa bo verjetno moral plačati pacient.

Torej, poseganje v dva najbolj pomembna zakona o zdravstvu je nedopustno. Lepo prosim, še enkrat premislite, ker je te člene res treba dograditi. To so zakoni, o katerih se razpravlja dlje časa in konzultacije po Evropi z vsemi kolegi kažejo, da nikjer niso na takšen način posegali v dva tako pomembna zakona. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek. Prosila pa bi za malce pozornosti na levi in desni strani dvorane. Hvala.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Enkrat sem danes že povedala, pa bom še enkrat, da se bo mogoče kaj prijelo. Protestiram proti takšnemu načinu dela v Državnem zboru, kot smo ga deležni v tem tednu. Pa še enkrat: nikakor ne proti količini dela, tega se ne bojimo, ampak proti načinu dela.

Prepričana sem, da danes velika večina poslancev ne ve, kaj natančno je vsebina zakona o uravnoveženju javnih financ. Začeli smo z zakonom, ki je posegel, mislim, da v 46 zakonov, na odboru smo se pogovarjali o zakonu, ki je posegel v 44 zakonov, zdaj imamo teh zakonov še 39. Mogoče bi res bilo dobro počakati še kakšen teden, pa bi ukrepi, ki so vključeni v tem, bili vsaj za silo dobri, ker iz dneva v dan zakoni letijo ven, ker očitno ugotavljate, da so nekatere rešitve bile tako radikalne, da niso več sprejemljive.

Kot sem že večkrat omenila, najbolj drastično posegate v družinsko politiko in otroke, od samega začetka do visokošolskega izobraževanja. Priznati moram, da nekaj minimalnih sprememb – bom zdaj rekla, da si domišljam, da na podlagi naših predlogov in pripomb – je vsekakor bilo upoštevanih. Omenila bom dve, to so porodniška nadomestila in

brezplačni vrtci, kjer ste očitno ugotovili, da ste naredili veliko napako.

Porodniška nadomestila naj bi po tem predlogu amandmajev, če bodo izglasovani, ostala na 2-kratniku povprečne plače in naj se ne bi znižala na 1,5-kratnik. Naš amandma vključuje še nekaj dodatnega, za kar smo se borili že na Odboru za finance, pa smo bili, na žalost, neuspešni, to je, da naj se uveljavitev tega dela zakona zamakne za eno leto. Razlog je samo ta, da se bodo ženske lahko odločile, da to ne pride do njih takrat, bom rekla, ko so sredi nosečnosti. Ne bom še enkrat ponavljala, da se je na nas obrnilo veliko mladih mamic, ki so, pa če to želite slišati ali ne, rekle, da če bi vedele za ta ukrep, se za otroka ne bi odločile. Mene to zelo žalosti in si predstavljam stisko teh mamic, zato prosim, da v njihovem, svojem, našem imenu podprete tudi tisti naš amandma – res ni zdaj govora o tem, ampak vsebina pa spada tudi v ta člen –, ki govori, da se uveljavitev tega dela zamakne za eno leto.

Lepo pa vas prosim, spoštovane kolegice in kolegi, predvsem na moji levi strani, da ne govorite, da bi mi zamenjali ukrepe in namesto ukrepov dvigovali davke, ker to ne drži in ne vem, kje ste to slišali. Mi bi kombinirali eno in drugo. Tako kot je to naredila velika večina razvitih evropskih držav. Baltskih držav res nisem šla preverjat, ker mislim, da si Slovenija zasluži več od tega. Velika večina evropskih držav je na žalost, na srečo, na željo dvigovala tudi DDV, tudi tista, ki je vam vzor, to je Nemčija, je DDV dvignila za tri odstotne točke, pa danes ugotavljate, da je uspešna, dobro razvita in tako naprej. Tudi naša želja ni dvigovanje davka na dodano vrednost. Razlagate, kot da si mi to želimo. Ne želimo pa to prikazati kot kazen za naše državljanke. Glede na to, da ste zdaj tudi sami ugotovili, da je DDV možnost, ki obstaja, ker ste določbe o dvigu DDV vključili v zakon o uravnoteženju javnih financ, in glede na to, da mislim, da je minister v uvodu predstavitve rebalansa povedal, da je prihranek na odhodkovni strani 500 milijonov evrov in ne več 800 milijonov evrov, bom rekla, tako kot na začetku, mogoče še kakšen teden, pa boste točno tam, kjer smo vam mi že zdavnaj, že dva meseca nazaj, pokazali, da je pot prava.

Na koncu pa se bom pridružila kolegu Jazbecu. Premislite še enkrat, da na koncu res ne bo treba reči: Oprostite jim, saj ne vedo, kaj delajo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Najprej ste vi želeli postopkovno.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Gospa podpredsednica, postopkovno vam postavljam vprašanje v skladu s tretjim odstavkom 144. člena, ki dopušča, da se za zakone, ki so obravnavani po nujnem postopku, amandmaji do konca obravnave vlagajo lahko tudi ustno,

obrazloženi morajo biti pa do glasovanja in oddani v pisni obliki.

Glede na to, da smo dobili v obravnavo amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k članom zakona do 181. člena, zakon ima pa 261 členov, in ker je na predlagane amandmaje, ki so bili sprejeti na odborih, torej so v dopolnjenem predlogu zakona odprti in je nanje mogoče vlagati amandmaje, koalicija dala zavezo ali obljubo sindikatom, da bo nekatere amandmaje še sprejela, vprašujem: Ali so ti amandmaji koalicijskih poslanskih skupin končna verzija amandmajev ali je še pričakovati amandmaje po 181. členu dopolnjenega predloga zakona? Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaše proceduralno vprašanje.

Še gospod Jerovšek, vaše vprašanje oziroma predlog.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Gospa predsedujoča, spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanci Pozitivne Slovenije, tudi njihovi sleherni stavek začenejo z besedo protestiram.

V nastopu vodje poslanske skupine mislim, gospa predsedujoča, da je bil prestopljen rubikon, ki predstavlja prag dostojnosti, konstruktivnosti in je bil prestopljen in je bil dosežen zdrs pod spodnji rob državotvornosti. Rečeno je bilo, da smo s tem zakonom pokopali ustavo in zakon. To je obtožba o uvedbi diktature v tej državi, hkrati pa vsi poslanci nastopajo s "protestiram". Vljudno jih vabim, da če želijo iti v učilnico demokracije, če želijo res protestirati, naj gredo na trg med študente in se začnejo učiti poštevanke demokracije. Ne pa tukaj z destruktivnostjo ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jerovšek ...

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS):... z napadom na ustavo ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jerovšek ...

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS):...in zakon v slogu balkanskih objestnežev, rušiti...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jerovšek!

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS):... demokratični red... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jerovšek, oprostite, ampak nekako je tudi parlamentarna praksa, kot so me poučili, in tudi sama bi želela voditi seje tako, kot smo se dogovorili, da bi vsi, in to velja tudi za nadaljevanje, proceduralni predlog najprej podali, potem pa še obrazložili. Tako za

naslednjič, ko boste imeli proceduralni predlog, prosim, da se ravnate po tem redu.

Druga stvar, ki sem jo dolžna oziroma ne vem, če sem jo dolžna, želim pa jo pojasniti, mag. Potrata, da seveda ne vem, koliko amandmajev bomo še dobili na klop, niti nisem dolžna ta hip vedeti. Kot veste, se po poslovniku amandmaji lahko vlagajo do zaključka obravnave o členu. Mi smo trenutno šele pri 1. členu in nadaljujemo z razpravo.

Izvolite, postopkovno.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Saj sem citirala tretji odstavek in tudi povedala, da se tega zavedam, ampak ker moramo delati v dobri veri in so bila dana nekatera zagotovila, amandmaji pa so do 181. člena, in ker se to nanaša na celoten zakon, tisti, ki so pripravljali amandmaje, zagotovo vedo, kje bi še morali amandmaji priti, me vseeno zanima, ker je od tega odvisno tudi ravnanje in tudi naše razpravljanje. Zaradi tega, ker če je dana v dobri veri neka zaveza, da se bodo stvari izločile iz predlaganega zakona – merim pa na določila, ki posegajo v normative in standarde, ki so bili obljubljeni, da bodo izločeni in predmet kolektivnega dogovarjanja –, so pa samo do 181. člena, ne morem preveriti, ali bo po 181. členu še kak amandma vložen, glede na to, da pa izkušnja kaže, da so opozicijski amandmaji preglasovani.

To je bilo vprašanje, zaradi katerega sem se zdaj dvakrat oglasila k besedi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Verjamem, da je bil že prvi odgovor zadovoljiv. Tega ne morem vedeti, živim pa tudi jaz v dobri veri, da se obljube držijo.

Nadaljujemo z razpravo in za besedo je prosil gospod minister.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Želel sem samo eno stvar pojasniti, da bomo znali pravilno govoriti o teh številka.

Zmanjšanje porabe javnih financ temelji na dveh naborih ukrepov. Kot sem že večkrat povedal, gre za zmanjšanje porabe, ki jo omogočajo ukrepi oziroma spremembe zakonov, ki so zajeti v zakon o uravnoveženju javnih financ, in gre tudi za znižanje nekaterih drugih izdatkov, za katere niso potrebne zakonske spremembe. To se pravi, če govorimo, da je zdaj na podlagi zakona 500 milijonov zmanjšanja porabe, to še niso vsa zmanjšanja. Celotno zmanjšanje porabe bo v proračunu še vedno 800 milijonov oziroma toliko, da bomo dosegli cilj 3-odstotnega primanjkljaja bruto domačega proizvoda letos.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima gospa mag. Barbara Žgajner Tavš, pripravi naj se, prosim, gospa Tamara Vonta.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo, spoštovana predsedujoča!

Dovolite, kolega Jerovška ni, tudi sama izražam protest. Protest proti temu, da nas želijo vladni poslanci v teh dneh disciplinirati. Nenehno nas opozarjajo, kako nekonstruktivni smo, četudi smo na matično delovno telo, že prej, na zainteresirana delovna telesa in tudi danes vložili kar nekaj amandmajev.

Če vas spomnim, samo na matičnem delovnem telesu v ponedeljek, to je bila tista famozna seja do pol četrte ure zjutraj, kjer smo pravzaprav na podoben način kot danes na klop prejemale sproti vroče amandmaje. In ko smo zaprosili predstavnike vladne koalicije, da bi nam le obrazložili, glede na to, da so bili njihovi amandmaji, teh amandmajev je bilo okrog 300, 400 na 290 členov, kolikor jih ima, se niti en poslanec vladne koalicije ni oglasil z obrazložitvijo, kaj amandma, ki ga predlagajo, pravzaprav pomeni. Verjamem, da ni Einsteina v tem parlamentu, ki bi znal v tem trenutku prelistati toliko papirja in iz tega zbrati, kaj želi Vlada s predlaganimi amandmaji. Kot rečeno, protestiram proti takemu načinu dela o tako pomembnih zakonih, ki ne pomenijo zgolj varčevalnih ukrepov; prepričana sem, da ti zakoni pomenijo strukturne spremembe.

Veste, vsa vojskovanja temeljijo na prevari: ko si močan za napad, se delaj ali dajaj vtis nemočnega; ko uporabljaš sile, izgledaj miren; ko si blizu, se delaj oziroma moraš nasprotnika prepričati, da si daleč, in ko si daleč, ga prepričaj, da si blizu. Znano? Nasprotnika privabi z vabo, igraj nered, nato ga uniči. To boste, spoštovane vladne predstavnice in predstavniki, naredili z našimi državljanke in državljani. V ljudi ste uspeli v preteklih dneh, pa tudi danes, vcepiti histerijo o potrebnosti varčevanja na vsakem koraku za vsako ceno.

Vladna strategija sprejemanja interventnih rešitev, če temu tako rečem, je edina prava. Opozicija pa je tista, ki je državni sovražnik v tem trenutku številka 1, ker ima pomisleke, ker vlaga amandmaje tudi na podlagi pripomb, ki jih prejemo s strani društva bolnikov, s strani ostale zainteresirane javnosti.

Spoštovana Vlada, to vam je, po mojem trdnem prepričanju, uspelo narediti tudi s sindikati. Na ta način, kot že rečeno, ste poskušali in tudi danes z vašimi opozorili in predvsem obtožbami poskušate prevarati tudi opozicijo. Pa mi je žal v tem trenutku, da vam je, bom rekla, druga opozicijska stranka SD pri vnosu fiskalnega pravila v ustavo podlegla. Osebnostno menim, da zlato fiskalno pravilo ni zaščita davkoplačevalcev, da gre zgolj za vladni alibi, da boste z reformnimi predlogi začeli rušiti postulate socialne države, države blaginje. In zavedajte se, da boste s sprejetjem ustavne

spremembe posegli tudi v pravico do referendumu.

Veste, spoštovane kolegice in kolegi, v ustavi je tudi določilo, da je Slovenija socialna država. Pa ste samo s predlaganima dvema zakonoma, z rebalansom proračuna za leto 2012 in zakonom o uravnoteženju javnih financ, pokazali, da vam je malo mar, če boste v 14 dneh posegli v temelje sistema obstoječe ureditve javnega v naši državi in celo več. In celo več; brez dokazov, brez analiz, brez simulacije posledic posegate na področje družinske politike – osnovni predlog je tak, absolutno –, posegate na področje socialnega varstva, zdravstva, prvotno pa ste dali javnosti tudi zelo jasen signal, da je tudi področje znanja za vas kategorija, ki jo je treba podrediti tržnim zakonitostim. Diferenciacija, če hočete, na vsakem koraku, na kratko. Slovenija ima danes sistem solidarnosti na področju zavarovanj. Cilj takega zavarovanja je izravnava družbenih virov. Država blaginje je ena od treh sfer prevzemanja družbenih tveganj. Poleg države je to še trg in je to še družina. Kdo prevzema tveganje in na kakšen način, je odvisno od sistema države blaginje.

Vaši ukrepi, spoštovane kolegice in kolegi, gredo po moji oceni v smeri, in to izhaja tudi iz koalicijske pogodbe te vlade, da bo socialno, zdravstveno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje urejeno na podlagi statusne segmentacije. Dobiš toliko, kolikor plačaš. Kolega je pred menoj zelo jasno nakazal, kaj se dogaja s temi vladnimi spremembami in kakšne so težnje na področju obveznega zdravstvenega zavarovanja. Tudi minister je v ponedeljek na seji matičnega delovnega telesa podal javno oceno, da pomeni nižanje 5.% zavarovalne premije na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja povišanje premije na račun dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja za 8 do 10 % po ocenah zavarovalnic in da to odpira tudi vrata tujim zavarovalnicam na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki v obstoječem sistemu v naši državi pravzaprav pomeni obvezno zavarovanje. Brez tega ljudje ne moremo koristiti zdravstvenih storitev in uslug. In teh 10 %, ker bodo delodajalci plačevali manj za zdravstveno zavarovanje, bomo plačevali vsi državljanke in državljani, tudi tisti, ki imajo 622 evrov dohodka, kolikor ste določili cenzusa za vse socialne transfere.

Prepričana sem, da se vam zaplete ali pa zapleta, ker je sistem v Sloveniji diametralno nasproten tistemu, kar želite storiti in se seveda tudi zavedate, da solidarnost lahko sesujete le postopoma z določenimi parcialnimi ukrepi. Za začetek pa bom omenila, tudi kolegica pred menoj je že omenila, nižanje zgornje meje izplačila porodniške z 2,5-kratnika na 1,5-kratnik zajamčene plače in, kot sem prej že dejala, 5 % nižanje obveznega zdravstvenega zavarovanja na račun dopolnilnega individualnega zavarovanja, samo za začetek. Država blaginje brez socialne politike ne more obstajati in ker

dostikrat slišimo s strani vladnih predstavnikov – tudi predsednik Vlade Janez Janša je danes v temu tonu ponovil, da vladni ukrepi niso poseg v socialno državo, da pomenijo socialno zelo občutljiv pristop, saj da ne bodo prizadeli socialno najšibkejših. Naj samo poudarim, da socialna politika presega zgolj pomoč revnemu; socialna politika je usmerjena politika države v zagotavljanje kakovosti življenja vseh družbenih slojev demokratičnega standarda. Socialna država, če hočete, je civilizacijska pridobitev.

Politične floskule Vlade v zadnjih nekaj tednih gredo v premetavanje pravzaprav istih besed, vedno ene in iste besede znotraj dogovorjene vsebine. Razumem, da se vladni predstavniki zavedajo, da tudi stokrat ponovljena laž lahko postane resnica, zato počnejo to, kar počnejo. Ampak veste, ko vas danes poslušam že od rane ure, od devetih jutraj, ko hočete na vsak način vcepiti v glave ljudi, da je varčevanje edin izhod iz krize, se mi nehote ob teh političnih floskulah poraja vprašanje, ali res verjamete, da lahko s prisilo, z restriktivnostjo, s kaznovanjem v družbi ustvarimo optimizem, zdravo življenjsko okolje za otroke, za družine. Ali res verjamete, da se dostojno življenje ustavi pri – prej sem omenila – 622 evrih dohodka na družinskega člana? Ali verjamete, da je takšna višina pokojnine "nadstandardna" – glede na to, da ste na to višino tudi vezali letni dodatek za upokojence? Da so otroci nepotreben strošek države? Ali res verjamete, da je vlaganje v izobraževanje izgubljena investicija in da je treba zavoljo varčevanja dodatno udariti ravno srednji sloj, izobražen kader, ki se prebija skozi mesec z nekoliko višjo plačo, kot je 622 evrov? Ali se zavedate, da je Slovenija po zadnjih statističnih podatkih oziroma da je v naši državi po zadnjih statističnih podatkih revščina dosegla 18 %? Govorim o absolutni revščini. Bi rada slišala danes, pa mi je žal, da ga ni, glavnega vladnega pogajalca, kako je v tem trenutku s štrucami kruha v kontejnerjih, to je tista zgodba, iz katere se je norčeval v svojem prejšnjem mandatu, ko je bil minister za gospodarstvo v mandatu 2004 do 2008.

Na današnji seji pri prejšnji točki sicer, ampak ker sta točki vsebinsko zelo povezani, mi dovolite, da poskušam povzeti besede poslanca SLS, ki je dejal, da je danes za Slovenijo zgodovinski trenutek, da bi podprli celo ostrejšo verzijo varčevalnih ukrepov. Z grozo, spoštovane kolegice in kolegi, opazujem tovrstno politiko, ki mimo opozoril opozicije, mimo opozoril civilne družbe, javnosti, pravzaprav lahko bi rekla celo na nekoliko norčav način sprejema svojo tiho reformo pravne, demokratične in socialne države.

V tem tednu smo v bitki za uveljavitev ali pa neuveljavitev določil zakona o uravnoteženju javnih financ dosegli dno. Posledice bodo vidne. Najbolj jih bodo absolutno občutile družine. Matere samohranilke. Občutili jih bodo tudi vsi tisti, ki so prejemniki različnih transferjev, vezanih na lokalne skupnosti, ker se

transferji lokalnim skupnostim nižajo, ker ne bo več investicij v lokalne skupnosti, saj država zmanjšuje tudi soinvesticijski del. Letos na štiri odstotke, kolikor mi je znano, v prihodnjem letu celo na en odstotek. Tu bodo prizadete tudi javne šole na lokalnem nivoju in tu bodo prizadeti tudi tisti, ki so zdaj v popolnosti zaradi zakonov odvisni od pomoči lokalnih skupnosti.

Pa bom omenila samo eno kategorijo teh ljudi, to so družinski pomočniki. In še ena zanimiva ideja, ki jo je zapisala Vlada v obrazložitev zakona o uravnoteženju javnih financ. Vlada se zaveda, da je potreba po dolgotrajni oskrbi, ki mimogrede zakonodajno še ni urejena v naši državi, v porastu. Vse več je potreb po dolgotrajni oskrbi, ampak ker denarja preprosto ni in ker se sredstva na tem področju zmanjšujejo, Vlada prelaga odgovornost na lokalne skupnosti. Ali res?

Spoštovane kolegice in kolegi, to, kar počnemo vsi skupaj danes, v tako kratkem času, bo imelo – in tega se bojim – resne negativne posledice. Slovenija potrebuje absolutno vlado, ki dela dobro, in vlado, ki dela v dobrobit državljan in državljanov Republike Slovenije, in ne vlade, ki celotno breme, pa bom rekla tudi lastnih preteklih zmot, prelaga zgolj na pleče državljan in državljanov.

Mimogrede, verjamem, da je včasih dobro biti všečen, tudi kakšni velesili Evropske unije, da se dobro sliši in da je dober občutek, če te Angela Merkel sprejme z vojaškimi častmi. Ampak, spoštovane kolegice in kolegi, tudi to stane. In ceno za sprejem z vojaškimi častmi bomo, žal, plačali državljanke in državljani Republike Slovenije.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Najlepša hvala.

Mag. Grims, želeli ste nekaj ali samo prijava v naslednjem krogu? Seveda, to absolutno drži.

Prehajamo k naslednjemu razpravljavcu, in sicer razpravljavka je gospa Tamara Vonta. Pripravi naj se, prosim, gospa Maja Dimitrovski.

TAMARA VONTA (PS PS): "To povest vam pripovedujem, kakor se je po resnici vršila, z vsemi svojimi nekrščanskimi krivicami in z vso svojo veliko žalostjo. Nobene laži ni zraven, nič lepih besed in nobene hinavščine. Obstrmeli so ljudje na Betajnovi in so plahi povесili glave, zakaj vzdignilo se je na hribu in je stopilo v dolino kakor črna smrt. Velika in tiha senca je stopila v dolino: glava teman oblak, noge silne jagnedi na loki; svetla kosa, na rami sloneča pa se bleščala tja do Ljubljane." Na željo nekaterih, Ivan Cankar – naprej pa že vemo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maja Dimitrovski, pripravi naj se, prosim, Gašpar Gašpar Mišič.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Kot poslanka Pozitivne Slovenije protestiram proti načinu sprejemanja tega zakona in rebalansa, ki je razvrednotil parlamentarno demokracijo in ki bo načel temelje te države in družbe. Sprejetje tega zakona predstavlja zgolj uverturo v, kot kaže danes, daljše izčrpavanje družbe in siromašenje socialne države, nove ekonomske, družbene in politične krize. Slednje ne izhaja zgolj iz rešitev oziroma določb tega zakona, temveč tudi iz sporočila, ki nam ga je simbolično na dan zmage poslal predsednik Vlade Janez Janša. Ta je na skupni tiskovni konferenci z nemško kanclerko Angelo Merkel potrdil skupne poglede na reševanje dolžniške krize, in sicer da se je treba držati pravil fiskalnega pakta in da je potrebno korenito varčevanje za stabilizacijo javnih financ, ki naj bi prineslo gospodarsko rast.

Spoštovani gospod Janez Janša, obžalujem, da niste prisotni, saj vas želim opozoriti, da se je vladavini politične naveze "Merkozy", ki je Evropi vsilila varčevalni režim z zmago socialistične Hollandu uprla Francija, uprla se je tudi Grčija, in da je Slovenija ena redkih, ki obljublja zvestobo nemški kanclerki pri togem vztrajanju na izključno politiki strogega varčevanja. Večina ostalih že počasi spoznava, da je ta politika napačna, in poziva k spodbujanju gospodarske rasti. Na primer, celo predsednik italijanske tehnične vlade Mario Monti.

Številne študije mednarodno priznanih ekonomskih institutov dokazujejo, da zmanjševanje javne porabe ni spodbudilo porabnikov in podjetij k večjim izdatkom in večji gospodarski rasti. Res je torej ravno nasprotno: zmanjševanje javne porabe gospodarsko recesijo ali celo depresijo le poglobi. Upam, da ste si prebrali poslovni portal Bloomberg, ki v nedavnem prispevku o Sloveniji ugotavlja, da je Slovenija, podobno kot Španija, ujeta v past varčevalnih ukrepov, ki dušijo gospodarsko rast, s tem pa otežujejo stabilizacijo dolžniškega bremena. Vse to kaže, da nimate prav nobene razvojne strategije oziroma načrta, ki bi omogočil gospodarsko rast. Ti ukrepi predstavljajo zgolj zategovanje pasu, kot veste, pa blaginje ni moč doseči le z odrekanjem.

Naj vam za konec citiram še izjavo enega od Nobelovih nagrajencev Paula Krugmana, ki je v enem od prispevkov zapisal, da imata evro in veliki projekt evropske integracije z razpadom dua "Merkozy" in zmago Hollandu zdaj veliko večjo možnost preživetja, kot sta jo imela še pred nekaj dnevi.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič, pripravi naj se, prosim, gospa Maša Kociper.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Začel bom tam, kjer je končal gospod Marko Pogačnik kot predstavnik Poslanske skupine SDS. V svojem mnenju je predstavil tako, da so v Poslanski skupini SDS prepričani, da je predlagani zakon o uravnoveženju javnih financ v danem trenutku najboljša mogoča rešitev za Slovenijo, hkrati pa kot predstavitelj mnenja Poslanske skupine SDS zavestno spregleda nadvse kritično stališče Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je hkrati nezaupnica zakonodajno-pravni službi Vlade Republike Slovenije, ki pravi, da je zakon o uravnoveženju javnih financ kot celota v nasprotju z načeli pravne države, saj je zakon nejasen, nepregleden in nedoločen in nekonsistenten, kar so elementi načela pravne države. Če to ne bi bilo dovolj, naj vam naštejem člene predlaganega zakona, ki so neuskkljeni in so celo v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije.

Glejte, že v 1. členu vam lahko povem, da je neuskkljen z nadaljnjim besedilom zakona, potem imamo v 9. členu, da gre za kršitev 2. člena Ustave, potem je v 18. členu zapisano, da je v nasprotju z 38. členom Ustave, potem imamo v 31. členu, da je zakon v neskladju sam s seboj, pa 36. člen, vse do 42. člena – ni vsebinsko povezan z vprašanji uravnoveženja javnih financ, obrazložitev je neskladna z besedilom določb, pomanjkljiva in celo zavajajoča. Potem gremo na 46. člen, ki je v neskladju sam s seboj, dvoumen. Pa gremo na 57. člen – lahko bi tudi vmes komentiral, vendar niso tako v neskladju sami s seboj in ne z ustavo –, v 57. členu je nejasnost in neskladje znotraj samega zakona. In v nadaljevanju 91. člen je poseg v ustavne pravice otrok s posebnimi potrebami do izobraževanja – kršitev 52. člena Ustave. Pri 92. členu imamo vsebinski pomislek, gre za poseg v ustavno pravico otrok, spet s posebnimi potrebami, do izobraževanja – enako kršitev 52. člena Ustave. Gremo na 113. člen. Besedilo člena je točno takšno, kakršnega je Ustavno sodišče z odločbo že razveljavilo. 117. člen predloga zakona – kršitev 2. člena Ustave, v nasprotju tudi s 14. členom Ustave – enakost pred zakonom. 118. člen je v nasprotju s 14. členom Ustave, 125. člen je v nasprotju z 22., 23. in 25. členom Ustave. 126. člen je v nasprotju s 50. členom Ustave, 136. člen predlaganega zakona – poseg v pričakovane pravice, 2. člen Ustave se tu krši. 167. člen – kršitev 28. člena Ustave, načelo zakonitosti v kazenskem postopku, 169. člen, kršitev 14. in 22. člena Ustave, enakost pred zakonom in enako varstvo pravic, in še bi lahko našteval.

Spoštovane in spoštovani, v Pogodbi za Slovenijo, ki je koalicijska pogodba, ste, še preden ste se podpisali pod celotno besedilo, zapisali sledeče: "Izhajajoč iz vrednot, ki nas povezujejo, iz svobode posameznika, ki je lahko omejena le s svobodo drugih in ki jo tudi država lahko omejuje le, če je to nujno za doseganje

splošne javne koristi; iz solidarnosti, ki terja sočutno skrb za sočloveka in zagotavljanje enakih možnosti vsem;" – tam sem prej prebral, da se dejansko kršijo enake možnosti – "iz povezovalnosti in konstruktivnosti, ki bosta pomagali presežati stare delitve in v ospredje postavljali vse tisto, kar nas združuje in povezuje; iz domoljubja, saj se zavedamo svojega dolga do vseh tistih rodov, ki so tlakovali pot k naši samostojni državi, ki je sredstvo za materialno in duhovno blaginjo njenih prebivalcev; iz spoštovanja etičnih in drugih manjšin; iz spoštovanja drugače mislečih, kar narekuje strpen dialog, ki temelji na moči argumentov in se odpoveduje osebnim diskreditacijam, nestrpnosti in žalitvam;" – žal, kot kaže, v praksi stavite na argument moči – "iz pripadnosti evropski ideji in severnoatlantskemu zavezištvu ter skupni evropski zunanji in varnostni politiki, prilagojenemu povezovanju odgovornosti za širjenje prostora svobode, miru, spoštovanja človekovih pravic in varnosti," – spet sem prej prebral, če se krši ustava, temu ni tako, in počasi bom zaključil – "iz ljubezni do svojih otrok, ki jim želimo omogočiti boljše življenje, in spoštovanje do svojih prednikov, ki so nam Slovenijo zaupali v začasno varstvo, in odgovornosti do volivcev, ki so nam zaupali svoj glas, izhajajoč iz resnicoljubnosti in demokratičnih vrednot slovenske osamosvojitve ..." – ste podpisali in zapisali to besedilo v Pogodbi za Slovenijo.

Spoštovane in spoštovani, ne morem mimo tega, da ugotovim še nekaj: da besedilo zakona o uravnoveženju javnih financ ni usklajeno z rebalansom in obratno, pa tudi ne s socialnimi partnerji in tudi ni podkrepjeno z ustreznimi obrazložitvami oziroma ne opredeljuje posledic in učinkov, ki jih bodo prinesle spremembe 45 zakonov. Nihče izmed vas, drage kolegice in kolegi, kar sem pa zelo žalosten, lahko bi celo rekel, da protestiram; ampak komu je to mar, vi to preslišite! Prepričan sem – na teh odborih, še posebej na Odboru za finance, kjer sem sodeloval do 4. ure jutraj –, da dejansko niste znali pojasniti nobenega amandmaja. Ali sploh veste, kaj sprejemate? Pa dvignite glas, povejte mi, naj mi eden obrazloži, če vam pokažem en amandma in vas izzovem, da rečem: "Evo, povejte mi, o čem govori ta amandma?" – ne boste znali! Če hočete, lahko to tudi uprizorimo tukaj v hramu demokracije, pa vam bom dokazal, da nimate pojma, da sploh ne veste, kaj delate. To je ta problem in to mene skrbi in to skrbi vse nas! Mi vam želimo pomagati in ne želimo delati kažina.

Spoštovane in spoštovani, v Pozitivni Sloveniji želimo opozoriti, da pri zakonu za uravnoveženje javnih financ nikakor ne gre zgolj za uravnoveženje javnih financ in ukrepe, ki so povezani s predlogom rebalansa državnega proračuna za leto 2012, pač pa gre za vpeljalo reformnih predlogov, ki niso začasnega značaja oziroma so dolgoročne narave, gre za unikaten primer med primerljivimi državami članicami

Evropske unije, saj so drugod reforme potrebne za zmanjšanje izdatkov blagajn javnega financiranja izvedli s spremembami posameznih zakonov in ne v paketu in v maratonskem stilu, kot se to dogaja danes v samostojni Republiki Sloveniji.

Z vsem spoštovanjem do vseh tistih, ki ste garali in delali v raznoraznih ministrstvih, ki ste dejansko tudi opozarjali ministre in sekretarje in vse ostale, ampak žal niste prišli do tistega svojega. Zakaj? Zato, ker je tukaj dobesedno diktat: tako mora biti in drugače ne! Samo opozarjam vas, da potem ko bo ta zakon sprejet, da ga bomo državljanke in državljani že začutili na svojih hrbtih v naslednjih mesecih, problem bo tudi, koliko nas bo koštala vsa ta rekonstrukcija vsega tega na podlagi sprejetih zakonov. Ali ste izračunali? Vendarle se gremo šparanje in ne zapravljanja! Ampak, povem vam, da nas bo koštalo več in na koncu tega leta 2012 se bo pokazal pravi rezultat!

Če se bom jaz zmotil in če se danes motim, ker bo ta posnetek ostal nekje v arhivih RTV Slovenija, se vam bom tudi opravičil, ker si želim, da bi bili uspešni, ne da bi bili neuspešni. Vedno vas nagovarjamo, da nam prisluhnite kot opoziciji; tistim, ki so izkušeni bolj kot mi – nekateri smo zdaj prvič, velika večina, smo poslanke in poslanci v Državnem zboru – ma tistim, ki so tukaj že leta in leta, ki imajo izkušnje in vam želijo dobro! Ne morem razumeti, kako vam je naklonjen nekdanji premier gospod Borut Pahor in vam želi pomagati. Določeni kolegi in kolegice iz Poslanske skupine Socialnih demokratov imajo resnično konstruktivne predloge in vi kratko malo vse amandmaje, ki so bili predlagani s strani SD in Pozitivne Slovenije, zavračate. Ali mar mi ne znamo razmišljati? Mar mi nismo prebivalci te države in ne želimo živeti v pravični in poštenu državi? Ne, samo vi želite živeti!

Ampak to je narobe, ker se tako obnašate in ker to tako razumete. Hvala lepa, da ste me poslušali.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maša Kociper. Pripravi naj se, prosim, gospod Jerko Čehovin.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani! Spoštovana predsedujoča!

Tudi jaz protestiram proti uničevanju te države, te družbe, pravne in socialne države. Kot predstavnica opozicije želim tudi sama dodati nekaj misli v zvezi z ukrepi, ki jih v zadnjih dneh sprejemamo v parlamentu in ki korenito posegajo v temelje naše družbe in države. Ogromno število hkratnih in zelo radikalnih ukrepov bo zagotovo imelo večje učinke kot so zgolj varčevalni in pravzaprav res predstavljajo reforme, ki uvajajo nov model družbenih odnosov v naši državi. Sprašujem se, ali tisti, ki vodijo to državo in tako na hitro, na nočnih sejah in z velikim številom amandmajev, ki še vedno

prihajajo, resnično vedo in sploh predvidevajo, kakšni bodo resnični učinki tega zakona in ali so res prepričani, da bodo učinki tega zakona pozitivni. Sprašujem se tudi, od kod Vladi pravica, da na tak način in nedomišljeno izvaja reforme, ki korenito posegajo v naša življenja. Morda ta vlada in koalicija res imata soglasje za varčevanje, kot sem že povedala, moje soglasje za varčevanje vsekakor imate, nimate pa mojega mandata in mandata velikega števila državljanov za velike socialne reforme in radikalne spremembe dosedanje ureditve. Kajti družbe spremembe pač ne morejo in ne smejo potekati tako na hitro, z enim zakonom s 261 členi, s 400 amandmaji in s 50 strani pripomb parlamentarne zakonodajne službe!

Država pač ni hišica iz lego kock, ki jo je mogoče poljubnokrat razstaviti in sestaviti glede na naše potrebe. Država tudi niso številke, ki jih premetavamo sem in tja, in to tako dolgo, dokler ne dobimo nič in nič na vsaki strani, zato ker to od nas zahteva neko fiskalno pravilo. Država so zlasti njeni ljudje in njihova želja in pravica, da živijo tukaj, na tem ozemlju in v tej človeški skupnosti, človeka vredno življenje. Zato bi bil čas, da se Vlada neha ukvarjati zgolj s številkami in začne razmišljati od števil k ljudem in ne obratno.

Ministri in drugi v tej koaliciji me prepričujete, da so posegi v javne finance in konsolidacija nujni, zato da dosežemo večjo gospodarsko rast. Jaz pa še vedno ne razumem, kako bomo dosegli večjo gospodarsko rast s tem, da bomo policistu, ki sedaj čuva naše otroke, čuva našo prometno varnost, čuva naše domove, odvzeli 700 evrov plače, ga dali na zavod za brezposelne, na 400 evrov nadomestila. Kaj bo to pomenilo za njegovo življenje, za njegovo motivacijo? Kaj bo to pomenilo za njegove družine, ki bodo dobile res minimalne dodatke za vrtec, socialne prejemke in podobno?

Tako tudi še vedno ne razumem, kako je mogoče, da v tej državi sprejemamo pokojninsko reformo, prej ko slej jo bomo morali, hkrati pa bomo sedaj na hitro nasilno upokojili toliko in toliko tisoč upokojencev, zato da bomo to kasneje reševali. Ti upokojenci bodo namreč pristali v tej isti blagajni.

Zato mislim, da je res čas, da politiki nehajo biti tehnokrati, ki vzamejo ravnilo in linearno odrežejo nepotrebne stroške, s tem pa tudi pravice, ampak da se začnejo obnašati kot politiki v pravem pomenu besede; to je takšni, ki razmišljajo o tem, kaj potrebujejo ljudje in kako jim to zagotoviti. Da se vprašajo, kaj je smisel te države in katere so tiste vrednote, ki so bistvo naše družbe, in tiste, od katerih ni mogoče odstopati: vrednote znanja, solidarnosti, razvoja, človeka vrednega plačila, javne šole, javne bolnice, univerze. In ko si bodo odgovorili na ta vprašanja, naj iščejo odgovore v nasprotni smeri, v smeri, kako te potrebe zagotoviti.

Številne predloge, opremljene s številkami in analizami smo vam predlagali,

posredovali tudi mi na strani opozicije, pa nam, žal, niste želeli prisluhniti.

Naj na koncu protestiram tudi proti razvrednotenju parlamentarne demokracije in demontaži države. Državo namreč poleg ljudi, o čemer sem pravkar govorila, sestavljajo tudi njene institucije. Poleg šol, vrtcev, zdravstvenih in socialnih institucij, tudi parlament, predsednik države, grb, himna, zastava. Zato nasprotujem načinu sprejemanja tega zakona. V tej državi, tako kot v večini držav v Evropski uniji in po svetu, namreč velja parlamentarna demokracija, kjer velja načelo delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. Tako ta parlament ni ali pa vsaj ne bi smel biti neka navadna vladna služba, ki samo potrjuje predloge Vlade kar čez noč in brez vsakega resnega premisleka. V pravi parlamentarni demokraciji vlada opravlja svojo nalogo, pripravi zakon, ga pošlje v parlament, tam pa nek predsednik parlamenta presodi, ali so ti predlogi sploh primerni za obravnavo. In šele, ko to presodi, poda predlog poslancem, ki nato ta predlo proučijo z različnih plati, zlasti v smislu več ljudi več ve in v smislu zavor in ravnovesij, ki veljajo v takšnih demokracijah.

Ko sem bila jaz pred mnogimi leti zaposlena v tej hiši, se pač ni moglo zgoditi, da bi poslanci obravnavali zakon, ki bi bil protiušten, nekonsistenten, neuskladen in še ostalo, kar je bilo očitano temu zakonu.

Pa ne samo vsebina, tudi procedura je pomembna! Procedura je mati demokracije, sem rekla zadnjič, in samo ob njenem spoštovanju je možna resnična demokracija. Lahko resnično ukinete Državni svet, lahko ukinete tudi Državni zbor in vse drugo, s čimer bi omogočali bolj ekonomično delovanje Vlade. Na koncu lahko o usodi naše države odločajo trije ali štirje ljudje, če se vam to zdi ustrezno. Vendar pa je spoštovanje demokracije še posebej pomembno v kriznih časih, pa če gre za krizo v obliki vojne ali pa samo za gospodarsko krizo, sicer lahko pride do ekscesov, ki smo jih v ne tako davni zgodovini že videli.

Končala bom s tem, da povem, da se bomo mogoče z ukrepi, ki ste jih predlagali, lahko umestili v krog držav, ki so pridno ubogale narekom Evrope in zategnile pas do najbolj možne mere. Po drugi strani pa se nam lahko zgodi, da bomo padli na izpitu demokracije in bomo kot nedemokratska država in država, ki ne spoštuje prava, stopili ob bok Madžarske. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jerko Čehovin, pripravi naj se, prosim, gospod Jožef Kavtičnik.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Gospa podpredsednica, hvala lepa. Pozdravljeni prisotni ministri, državni sekretarji in vse kolegice in kolegi!

Moram reči, da protestiram; protestiram, da se tak zakon sploh uvrsti na sejo

Državnega zbora. Namreč to ni zakon, ki si zasluži to ime. Gre za neko pravno mešanico, lahko bi rekli tudi neko mučkalico, lahko bi ga poimenovali tudi kot blagoviško mučkalico, ker ima svoj izvor v tisti 300 let stari gostilni.

Po formi je to, kar sem rekel, mučkalica, po vsebini je pa politični manifest, v katerem se kombinira neliberalna doktrina DLGV in rumena knjižica, s katero moj strankarski kolega Gašpar Gašpar Mišič dostikrat maha. Namreč, politični manifest zaradi tega, ker z zakonsko prisilo spreminja uveljavljena družbena razmerja v tej državi brez resne javne obravnave, brez izmenjave argumentov, ampak kar tako, čez noč, na silo in ob predpostavki, da je za vse kriva gospodarska in politična kriza. Seveda je kriva, tudi to je krivo, ampak stvari se ne lotevate na pravem koncu in z veliko zamudo!

Take stvari, kot jih mi danes obravnavamo in sprejemamo, so nekatere države že ovrgele. So ovrgele in tudi v Evropi nastaja nova paradigma, paradigma pakta za rast – upam, da ste to že slišali –, ne pa več samo fiskalnega pakta. Res je, da so nekatere države, kot je Nemčija, imele to srečo, da je nekdo drug tej vladi, ki trenutno vlada v Nemčiji, pripravil te pogoje, kajti pomembne strukturne reforme je izvedel že sam prejšnji kancler Schröder in ta vlada je pravzaprav prišla na gotovo. Vi, ki sestavljate večino sedanje koalicije, ste pa – z izjemo, da ne bom krivičen do nekaterih strank – porušili vse tiste reforme, ki jih je prejšnja vlada poskušala spraviti v življenje.

Če bi mi te stvari imeli pod streho, ne bi bilo treba pošiljati dimnih signalov v Bruselj kot Indijanci s hriba na hrib, zato ker bi bili ti signali opredmeteni v znižanju rizikov in višanju bonitetne ocene Slovenije. Če kdo misli, da bo sprejem tega zakona bistveno povišal bonitetno oceno Slovenije, se moti. Samo izvrševanje bo sicer bilo budno spremljano, samo to ni tisto, kar tudi Evropa pričakuje od nas. Evropa od nas pričakuje resne strukturne reforme trga dela, pokojninske reforme, zdravstvene reforme in pri našem specifičnem primeru tudi reforme na področju prava v smislu regulacije nepotrebnih referendumov. To so stvari, ki nam bi veliko bolj dvignile bonitetno oceno kot pa to, kar bomo danes oziroma boste danes sprejeli, kajti jaz prav gotovo prsta ne morem dati na tipko pri taki pravni spakedravščini.

Še enkrat poglejmo; večina ljudi v Sloveniji se niti ne zaveda, kakšne bodo posledice sprejema tega zakona. Posega pa v vsa razmerja! Boljše bi bilo, da bi rekli, da je to zakon o neuravnoteženju ne pa o uravnoteženju, ker bo dejansko povzročil velike probleme in bistveno ne bo znižal našega dolga. Upam si celo trditi, da bo restriktivna politika privedla do zmanjšane agregatnega povpraševanja, s tem do manjše potrošnje in posledično do še nižje gospodarske rasti. Zapletli se bomo ne samo v recesijsko spiralo,

ampak bomo padli tudi v depresijo. Vem, da v to ne verjamete, ampak pogovarjali se bomo, mislim, da prej kot v pol leta.

Moram še enkrat protestirati proti temu, da se na takšen način ali pa tudi na način, katerega so tudi sindikati izvedeli šele kasneje, poskuša z različnimi rokovnjaškimi, pri nas rečemo kontrabantskimi, prijemi vnesti nekatere mini reforme v življenje. Kaj pa je drugega nek poskus, recimo, spremembe pokojninskega zakona? / oglašanje iz dvorane/ Vem, da ni več, saj hvala bogu so sindikati spregledali; ampak prosim, da me ne motite.

Vem, da ni več, ampak je še marsikaj drugega notri, kar ravno tako pomeni nek poskus prikrite reforme, pravih strukturnih reform se pa ta koalicija, ne vem zakaj, noče lotiti. Če sem pa čisto iskren, malo sumim, da je to proti tisti doktrini, ki je bila napisana v, zdaj že Gašperjevi, rumeni knjižici. Namreč, pri pokojninski reformi je treba uvesti osebne račune in zato je treba nekaj časa, da se še dokomunicira s koalicijo in z javnostjo.

To je pravzaprav cilj vsega tega; skratka, prirediti neke odnose. In če sem čisto direkten: zahtevate vnos zlatega pravila v ustavo, po drugi strani pa zavestno kršimo 2. člen Ustave, na njega smo kar pozabili, to je pa, da je Slovenija pravna in socialna država. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Kavtičnik, pripravi naj se Renata Brunskole.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister, predstavniki Vlade, kolegi in kolegici!

Danes sem se že oglasil in opozoril na to hitrost sprejemanja teh dveh pomembnih zakonov. Tudi kolegi in kolegice, ki so bili pred menoj, so povedali razloge. Veliko je teh razlogov, ki nekako gredo v tej smeri, da se ta dva zakona oziroma ta zakon, ki je pred nami, ne more sprejeti.

Poglejte, že samo dejstvo, da prihajajo sedaj ti amandmaji, ki tako posegajo v materijo, da prej, ko sem govoril pred eno uro, sem govoril o posegu v 244 zakonov, sedaj govorimo lahko o posegih v 38 zakonov in tako kot je kolegica Andreja dejala, če bi še malo počakali, bi se verjetno lahko zadeva umirila in bi bila sprejemljiva.

Zato še enkrat govorim, da res hitite in s tem, ko hitite, delate veliko napak. Poglejte, veliko je strokovnjakov, ki so opozorili, da ta dva zakona oziroma ta zakon ni dober, da ne govorimo o Zakonodajno-pravni službi, o določenih strokovnjakih, pa ne nazadnje vam bom samo tako za osvežitev prebral nekaj iz magnetograma odbora za šolstvo, kjer je gospod Vogrinc iz Nacionalnega sveta za kulturo dejal, da "varčevanje namreč pomeni, da dajemo nekaj na stran, zato da bi investirali, tukaj pa gre za nekaj drugega. In za kaj v resnici

gre, lepo povedo drugi izrazi, ki jih je gospod minister uporabil..." – torej govorimo o ministru za izobraževanje – "... rezi, zmanjševanje, ukinitanje. Torej gre za amputiranje. Pametne države, kot je bilo že povedano, v času krize vsaj enako, kot so do sedaj, investirajo v svojo prihodnost, kar pomeni, da investirajo v znanje, investirajo v človeške vire". Nekdo je še dejal: "Če bodo tako radikalne spremembe dejansko stopile v veljavo, kot so napovedane oziroma jih je nekako nakazala Vlada, potem s polno odgovornostjo poudarjam, da akademije ljubljanske univerze po nekem času več ne bodo mogle izvajati študijskega procesa, kar pomeni, da bodo študenti ostali v ustanovah, ki preprosto ne bodo mogle več delovati."

Spoštovani! V naši državi imamo največ od bogastva, kar ga imamo, ga imamo v ljudeh. In v te ljudi moramo vlagati. Če ne bomo vlagali v znanje – kolegica je dejala, da je treba narediti včasih tudi korak nazaj, morda kje, ampak na področju izobraževanja, oprostite, pa ne! Če samo stojimo na mestu, je šel vlak mimo. Torej, tu ne smemo delati takšnih generalnih napak, zato se je treba poslušati.

Verjamem, da se poslušamo, vendar kot sem danes videl, se čisto drugače razumemo. Veste, ko sem bil še učitelj, je prišel nek profesor iz Dalmacije, ko smo peljali otroke na smučanje, zjutraj smo šli, ko je sonce vzhajalo in se je sneg lesketal, in sem rekel: "Stipe, poglej, kako lepo je!" On pa pogleda in reče: "A di?" Torej, on ni videl, tako kot vi sedaj ne vidite. Vendar poslušajte, oprostite! Več poti je do tega, da bi pripeljali to državo iz krize, in verjemite, da tu nismo sami neumneži, pa tudi nismo hudobneži. Želimo vam dopovedati in pokazati še drugo pot, morda je pa tista vmesna dobra. Poslušajte tudi nas, ne samo ulice, takrat ko se zgrne. Sindikatom ste prisluhnili – hvala bogu, da ste jim prisluhnili –, zato ker so vam zagrozili z referendumom.

Če sedaj preidem na nekatere člene. Hvala bogu, da lahko povem, da sem dobil te amandmaje, s katerimi črtate določene restriktivne ukrepe, ki bi resnično ogrozili delovanje javnega šolstva, javnega zdravstva in tako naprej.

Če preidem na 53. člen, kjer se govori o združevanju zavodov oziroma o nalogah, ki bi jih naj ti zavodi opravljali. Sedaj so bile tem zavodom predpisane nekatere naloge in se je vedelo, kateri zavodi so to. Govorim o Pedagoškem inštitutu, Zavodu za šolstvo, Andragoškem centru in tako naprej. Sedaj so vse te naloge napisane, spodaj pa, da "se lahko ustanovijo javni zavodi, o tem pa bo odločala Vlada." To pomeni, da bodo ti javni zavodi, ki so sedaj, ukinjeni, ljudje, ki so tam bili, bodo šli na cesto ali pa bodo zamenjani – jaz bolj mislim, saj jih nimamo toliko, tisti glavni bodo zamenjani in jih boste lahko nadomestili s tistimi, ki vas bodo poslušali.

Prehajam na 106. člen, kjer se govori: "Ravnateljski izpit se lahko prizna tudi

opravljenim podiplomskim študijskim programom, za katerega Strokovni svet Republike Slovenije izda..." Do sedaj je bila to šola za ravnatelje, zdaj pa bo to lahko prevzel nek menedžment, Fakulteta za management – kajne, jo poznamo –, kjer se bo opravljal ta izpit. Mislim, tako prozaično to zdaj nekako zgleda. Veste, saj nismo od včeraj, poznamo že nekatere stvari, kako se je vpeljal ZUP za ravnatelje osnovnih šol, Zakon o upravnem postopku, in se je videlo, da je to brez zveze, jaz sem pa opravil pri nekaterih fakultetah ta izpit.

No, če preidem na 72. člen, kjer se govori, da bodo od prvega do devetega razreda ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC:
Oprostite, gospod Kavtičnik ...

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Prosim?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Smo pri 1. členu, zato bi prosila, da ste malce ...

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala, da ste me opozorili. Se opravičujem, če sem kršil pravila, pa vendar.

Torej, veliko je tega, kar je še odprtega. Vesel sem, da so se določene stvari sprejele, da ste jih razumeli, popravili, vendar je še nekaj takšnih, zelo pomembnih, da bi jih bilo treba spremeniti, korigirati, zato tega zakona, žal, ne bom mogel potrditi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Protestiram proti razvrednotenju pravne države. Tudi zato, zaradi ... / oglašanje iz dvorane/ Kolega Jerovšek, vas bom potem poslušala. Tudi zaradi zmanjšanja dostopnosti visokega šolstva vsem socialnim skupinam in s tem do kakovostnega, evropsko primerljivega študija.

Kolega Kavtičnik je govoril o šolstvu in sama se zagotovo pridružujem temu in me veseli, da je tudi koalicija oziroma Vlada le prepoznala, da so določeni ukrepi pretirani, preveč drastični, torej tisti, za katere res lahko rečemo, da posegajo v področja, predvsem v strokovna področja, za katere, kot je bilo že danes in prejšnje dni na sejah odborov jasno poudarjeno, bi bile potrebne strokovne razprave.

Skrbi nas tudi, ker ti predlogi Vlade in koalicije varčujejo tam, kjer ne bi smeli: pri mladih, pri otrocih, pri mladih družinah. In če pogledamo infrastrukturne projekte, tudi pri projektih, tudi pri dejstvu, da si želimo v Republiki Sloveniji enakomernega regionalnega razvoja. Po predlogu tega zakona bo, žal, to pozabljeno. Kot je kolega Zanoškar že danes razpravljal, Koroška bo pozabljena, Koroške ni, verjetno to lahko rečemo v veliki meri za Belo krajino in tako naprej. Tretja razvojna os, južni

del – projekti, odkupi zemljišč se zmanjšuje za milijon 200, zato ker: to in to še ni urejeno, ni tega soglasja, je ta iniciativa. A zanimivo, pred pol leta je pristojni minister za promet – javne razgrnitve in slika je bila popolnoma drugačna.

Zakon o uravnoveženju javnih financ prinaša v danem trenutku – res, ne mi zameriti – vendar žal toliko negativnosti, da bo to ravnotežje v Republiki Sloveniji res porušeno in, kot je bilo danes večkrat izrečeno, neuravnoveženo. Naša ugotovitev je, da zakon o uravnoveženju javnih financ prinaša reformne spremembe, saj hkrati spreminja, kot smo povedali že večkrat – s 45 smo sedaj prišli na 44 veljavnih zakonov. Usklajenost s socialnimi partnerji – da, vendar ne z vsemi. Torej je še vedno nekoliko grenkega priokusa. In človek ne more verjeti, da je ta zakon 44, kot bi mu lahko rekli... Zakaj 44? Ker posega v 44 zakonov. Vsaj meni se zdi nekako boljša beseda štiriinštirideset, ker pomeni dve enaki številki: 4 + 4. Vsaj to je uravnoveženo, ker žal ime zakona o uravnoveženju tega ne more izreči, zmanjša tam in tako dalje, to je vse daleč, dlje od pravne uravnoveženosti; razen, če bi se nekdo resnično hote odpovedal sredstev. Ko gledam ministra za obrambo, se mi kar smisli, ker se toliko tudi na obrambi zmanjšuje – vedno. Pa smo tudi mi predlagali črtanje, ker nismo vedeli, kjer vzeti, resnično.

Kaj bo ta zakon 44 povzročil med državljanke in državljani Republike Slovenije? Pri nekaterih zaskrbljenost zaradi višine porodniškega dopusta; zaskrbljenost zato, ker je ta bodoča mamica v času nosečnosti že tako nekoliko bolj tankočutna, nekoliko bolj občutljiva, še toliko bolj skrbna, lahko bo tudi zaskrbljena, kako bo v času porodniške odplačevala kredit in preživljala družino, pa četudi sta oba partnerja zaposlena. Hvala bogu, če je temu tako.

Drugi so zaskrbljeni zaradi znižanja pokojnine. Tudi sama se vprašam, ali je prav. Ne zamerite kolegi, ki ste doživeli grozote, mogoče kot otroci, druge svetovne vojne, vendar ne vem, menim, da ni prav, da odločamo o tem, da tisti, ki so doživeli grozote vojne, ki so se borili za nas, da so ti ljudje na nek način – naj ne zveni pregrobo, vendar žal druge besede ne najdem – kaznovani za to, da so se borili za nas. Da živimo v miru, svobodi, še bolj, da govorimo slovensko, ne italijansko ali nemško. Lahko govorimo italijansko ali nemško, vendar uradni jezik tukaj je slovenski, poleg manjšin, katerim priznavamo tudi to.

Vendar tisti, ki nismo občutili grozot vojne, si očitno res ne predstavljamo, kaj pomeni nekemu, ki je danes star 90 let. Doma imamo babico, staro 94 let, in ostale, ki nas poslušajo in pravijo: "Ja, kaj pa je zdaj to? Kaj vi se odločate o tem?" Lahko rečem, da še moji starši niso doživeli druge svetovne vojne, ker so se rodili po vojni in me preseneča, da mi zdaj odločamo in tako drastično posegamo – kot je nekdo že rekel, da zakaj v obdobju zrele starosti posegamo tudi na nek način v občutljivo in

ranljivo skupino ljudi. Čeprav mogoče komu po nekem ideološkem prepričanju to ne ustreza. Vendar, takrat je šlo pri slovenskem narodu za veliko enotnosti, poguma, zavednosti, nacionalnega interesa, ljubezni do slovenskega jezika, do slovenske proze in poezije ...

Mislim, da si drug do drugega s takšnim sklepom – in prav je, kot pravijo moji kolegi iz opozicije, da ni prav, da se reče: poslanci v Državnem zboru so to sprejeli. Pri določenih takšnih ukrepih bi bilo res prav, da se reče: koalicija je to sprejela. Mislim, da so se nekateri volivci koalicije verjetno zdaj tudi kaj odzvali, da temu ni prav tako. Ker imamo danes pri nas svoj jezik, svojo samostojnost, neodvisnost. Ker na nek način v posameznih zakonih, posameznih amandmajih, vendar navezujem se na 1. člen, gre za zmanjšanje pravic, zmanjšanje zneska pokojnin, zmanjšanje višine zneska porodniških dopustov in tako naprej. Zanimivo je, da to zmanjšanje pokojnin predvsem nekako tangira tiste, ki so tudi včeraj, še vedno, kot od nekdaj, praznovali 9. maj, dan zmage ali zdaj dan miru in tudi praznik mesta heroja Mestne občine Ljubljana.

Ko mi je včeraj nekdo iz vrst največje koalijske stranke, ne tukaj v državnem zboru, ampak v Ljubljani rekel, da je razočaran, ker ni projektov, ker ni investicijskega zakona, ker ni tega investicijskega cikla, o katerem sem sama dostikrat govorila in bi pomenil ustvarjanje prepotrebne gospodarske rasti. Zdaj že vemo, projekcije za naslednje leto kažejo, da bo šla še pol procenta nazaj gospodarska rast – če bo samo toliko in tako naprej.

Zdelo se mi je, da ta mega zakon, zakon 44 zakonov, o uravnoveženju javnih financ, kot se uradno imenuje, je daleč od uravnoveženosti in da je notri zapakiral, prav vse. Kot bi kdo rekel, da primeš metlo in pometeš; pometeš zaradi tega, da pometeš večje smeti, ampak tudi da pometeš tudi nekatere manjše. Če ja pa treba pa še s sesalnikom res do zadnjega prahu počistiš. Bojim se, da je ta zakon ponekod posegel – v 1. členu navaja vse zakone –, žal res, tako daleč. Ni samo cestna infrastruktura in projekti, katere sama dostikrat omenjam, ker dnevno tudi čutim, kaj to pomeni, do uspešnega dela raznih institucij, ki so nekako bile premalo prepoznane, da so bile uspešne, ker sedaj izgleda, da ne bodo več imele tega statusa, kot bi bilo prav, da ga še naprej priznavamo.

Danes je kolega mag. Stepišnik, in tudi drugi kolegi, govoril, kako v Združenih državah Amerike 10 % namenjajo za raziskave in razvoj. Pri nas bistveno bistveno manj, petino. Ko smo pridobili mnenje Zakonodajno-pravne službe na 48 straneh, je bilo to kot hud udarec. Potrditev naših opozoril, da je zakon 44 kot celota v nasprotju z 2. členom Ustave. Veliko govorimo, da je v nasprotju z Ustavom, pa naj kar preberem. 2. člen Ustave pravi: "Slovenija je pravna in socialna država." Zato protestiram, da z zakonom 44, zakonom o uravnoveženju javnih

financ, občutno posegamo v plače, regrese, socialne transfere. Res je že več kot 20 let od osamosvojitve Slovenije, pa posegamo tudi na področje veteranov vojne za Slovenijo – mogoče bo še kakšen amandma, pa se bo kaj spremenilo, da ne bom slučajno kaj po krivici rekla in da nisem uspela prepoznati, da je bilo popravljeno –, znižujemo standarde na univerzah, šolah in vrtcih.

Ta unicum, zakon 44 Slovenije in Evrope, vendar če bi šlo za soglasno uskladitev socialnih partnerjev, bi bilo vzdušje pravo, bi bilo vzdušje v smeri pozitivizma, vzdušje navdušenja in predvsem bi tudi v medijih zaznali s strani socialnih partnerjev še večji poudarek zaupanju, da smo na pravi poti, da bo to prineslo pot iz krize, da bo to prineslo razvoj, da to ne bo pozabilo na demografsko ogrožena območja – in marsikdaj bi res bilo boljše, da ga kateri od pristojnih obiše kar s helikopterjem kot pa po cesti. Vsaj pri Beli krajini je tako. Da tega ne bo čutili, da ljudje zapadejo v apatijo, brezvoljnost, začeni pri mladih zaskrbljenih, bodočih starših, delavcih v javni upravi, ki dobijo občutek, da kljub svojemu garanju –, namreč tudi delavci na ministrstvih so te dni, in tudi v Državnem zboru, ne samo mi, ne samo ministrske ekipe, še kako garali, še kako delali! Ne moremo si predstavljati življenja brez sester v bolnišnicah, negovalk v domovih starejših, mladih učiteljic na obrobju Slovenije, ki jih skrbi, ali bomo res ukiniteli in spremenili določene šolske okolišče, nekaterim šolam še pustili, da so javne, nekatere samostojne šole spremenili v podružnične. S tem ne bo treba imeti toliko ravnateljev, toliko namestnikov, ne bo treba toliko knjižničar, niti pedagoginj, niti psihologinj in tako naprej. Če pogledamo še glasbeno šolo, spremenjen normativ bo pomenil, da bo na obrobju Slovenije glasbena šola samo ena, še ta ne ve, če bo obstajala, in ne bo strokovnega kadra, glasbenikov za mestne godbe, za pihalne orkestre, razna društva. Za mlado generacijo bomo nekako odškrtnili. Nas preseneča, da se spreminjajo normativi tudi za gospe, ki čistijo po šolah, po vrtcih – kvadrature. Skrbi me in upam, da bo tudi to popravljeno, če že ni, da vzgojiteljica ali pomočnica ne bo kar nekaj ur sama in da se ne zgodi še kdaj kakšna takšna nesreča, kot smo jo doživeli, saj skrbeti naenkrat za osemnajst malčkov, ali šestnajst, pa tudi dvanajst je zelo veliko.

Slovenija potrebuje vlado, ki deluje v dobro državljanov in državljanov. Tega ne pozabimo, vendar v danem trenutku, spoštovani in cenjeni predstavniki Vlade, kolegice in kolegi iz koalicije, žal tako predloga zakona o uravnoveženju javnih financ kot rebalansa ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izčrpali smo razpravljavce v temu krogu. Še vedno ostaja ...

Oprostite, imate proceduralno?

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Postopkovno ja, gospa podpredsednica.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Prej ste opozorili našega kolega gospoda Kavtičnika, da ni na pravi poti, ko je razlagal, pa je bil. Tukaj imamo gospoda Jerovška, ki se je danes že trikrat vmešaval v besedo in v skladu s 77. členom, kjer piše, da če sega govorniku v besedo – in je segel več govornikom naše poslanske skupine v besedo in ga niste opozorili. Lepo vas prosim, da dosledno spoštujete Poslovnik in da opozorite nekoga, ki se vmešava in moti razpravo. Lahko tudi uporabite celo 67. člen ali pa še kakšnega drugega, ker mislim, da če bi ga do sedaj že dvakrat, trikrat opozorili, bi potem prišel še kakšen člen za odstranitev s seje, dobesedno. Ne vem, zakaj se tako nekdo obnaša. Poslanke in poslanci imamo pravico, da v temu hramu demokracije izrazimo svoje mnenje.

Lepo vas prosim, spoštovane kolegice in kolegi in predsedujoča, da se tega tudi dosledno držite. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš proceduralni predlog.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Najlepša hvala.

Ker smo za sedaj izčrpali seznam razpravljavcev in ker je mag. Grims že prej dvignil roko, da bi želel razpravljati, torej sedaj odpiram ponovno prijavo za razpravo še k 1. členu zakona o uravnoteženju javnih financ. Odpiram prijavo. Ugotavljam, da je prijavljenih sedemnajst razpravljavcev.

Prva ima besedo gospa Patricija Šulin. Pripravi naj se, prosim, gospod Franc Breznik.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Še enkrat pozdrav sem prisotnim.

Zakon za uravnoteženje javnih financ je zakon, ki prav gotovo vsebuje velike spremembe; spremembe, ki se dotikajo velikega števila drugih zakonov, pri čemer so nekatere trajne, nekatere pačasne...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Samo malo, oprostite gospa Šulin. Vljudno prosim, vse kolegice in kolege, tudi iz Pozitivne Slovenije in tudi iz drugih strank, vljudno prosim, da ne motijo razprave. Vsak, ki se bo prijavil, bo imel priložnost za razpravo.

Izvolite.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Hvala lepa.

Če se ponovim v delu, da zakon za uravnoteženje javnih financ je zakon, ki prav gotovo posega s spremembami v druge zakone, to ni mogoče zanikati. Tako bomo tudi uredili

nekatero zadevo, ki bodo trajne, druge pačasne narave, to se pravi, začasne gospodarske krize, dokler ne bo gospodarska rast preseгла 2,5 % letno. Tako bo omogočeno zmanjševanje odhodkov državnega proračuna in drugih blagajn in bomo s tem vzpostavili osnovo za uravnoteženje javnih financ v naslednjem obdobju. Gre tudi za to, da moramo nujno zajeziti rast javnih odhodkov, zato te nujne spremembe javnih podlag. Da se primanjkljaj zmanjša, je tudi potrebna neka hitrost odziva, se pravi, hitro zmanjšati primanjkljaj pomeni, da je ta zakon potrebno nujno sprejeti.

Sama ga bom zagotovo podprla, saj kot smo že večkrat danes slišali, v letu 2013 mora biti naš primanjkljaj krepko pod 3 %, da nam bosta Evropski svet, Evropska komisija zaupala.

Tudi očitek, da se posega v najšibkejšo, zavračam. Sindikati so se skupaj z Vlado dogovarjali, pogovarjali; res da je bilo stališče veliko, vendar je današnji sporazum, da ne bodo vlagali referendumskih zahtevkov, podpisalo kar 26 sindikatov, kar priča o tem, da so sindikati in Vlada pristali na skupni točki.

Moramo ponovno omeniti, da je Slovenija ena redkih, ki javnega primanjkljaja ni zmanjšala tako, kot je bil ves čas dogovor in zaveza. Tudi smo se v zadnjih treh letih naučili nekaj o zadolževanju, ki se ni pravilno vlagalo, vsaj ne v smislu novih programov, novih gospodarskih novosti. Vsako leto dve milijardi primanjkljaja, kot kažejo kazalci, ni prineslo dviga gospodarstva in ni prineslo novih delovnih mest. Ravno obratno. Naše brezposelnosti ni mogoče spregledati. Tudi očitki, da se uničuje gradbeništvo, so nekako nesprejemljivi. Poudariti je treba, da smo se ravno zaradi teh investicij, ki so bile mogoče tudi zgrešene, še bolj potopili. Tako bo treba v prihodnje zagotovo razmisliti, kakšno naj bo to gospodarsko okolje, ki ne bo privlačno samo za domača podjetja. Zavedati se moramo, da živimo v nekem skupnem globalnem svetu, v Evropi oziroma širše in treba je dati jasne signale tudi tujim investitorjem, da bodo prihajali k nam.

Če sem že na začetku današnjega dne pravilno razumela ministra za finance, je omenil, da so iz tujine resni investitorji nekako dali vedeti, da na naši strani niso našli pravega sogovornika, ki bi razumel njihovo željo po potrebi, da vstopijo tudi v naš gospodarski svet, če hočete. Zato danes sprejemamo zakon za uravnoteženje financ. Tudi zato.

Razumem skrb državljanov, še posebej tistih, ki so na robu socialnega prağa. Še posebej tiste, ki so pod tem pragom, razumem, da jih skrbi za njihovo preživetje, vendar po zagotovilih Vlade in kolikor sama pogledam zakon za uravnoteženje javnih financ, se ti ukrepi niso dotaknili tistih, ki imajo pod 622 evrov dohodkov. To pomeni, da se družine, ki ima 4 člane in znašajo njihovi prihodki 2 tisoč evrov, ti ukrepi ne bodo dotaknili.

Tudi name so se obrnile mamice z majhnimi otroki oziroma z drugim otrokom, ki ga

vožijo v vrtec, kar je razumna skrb, saj je polna cena vrtca, vemo, visoka. Zdajšnja stična točka s sindikati uvaja 30 % plačilo s strani staršev. Nobena od njih pa mi ni rekla, da se je za drugega otroka odločila ali da bi se odločila za njega samo zavoljo tega, ker država ponuja brezplačen vrtec. Mislim, da bomo Slovenci še naprej obstali kot narod in da bomo skupaj nekako solidarno tudi šli preko vseh teh ukrepov. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik ima besedo.
Pripravi naj se, prosim, gospa Iva Dimic.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospa podpredsednica. Drage sodelavke in dragi sodelavci, spoštovani ministrski zbor!

Začel bi z besedami, s katerimi sem danes že končal tekom razprave v okviru rebalansa proračuna, nekako pri tistem končnem cilju vseh teh ukrepov. Danes smo govorili z več različnih področij, ampak mislim, da je končni cilj vseh poslank in poslancev tak način našega političnega delovanja, da dvignemo blaginjo vseh naših državljanov, vseh ranljivih skupin, vseh tistih, ki hočejo nekaj narediti. Glejte, frazeologija, kot smo jo danes uporabljali "demontaža pravne države", "protestiramo" proti temu, da se ukinja denar za visoko šolstvo, da samo visoko šolstvo nas pelje naprej, je neka določena demagogija, ki je v tem času, žal, daleč od resnice in smo še vedno v nekem nerealnem svetu.

Rad bi povedal še nekaj svojih misli, za katere mislim, da imajo neko temeljno, močno argumentirano podlago. Predvsem bi rad povedal nekaj glede argumentov, ki jih je navajala danes opozicija glede tistega temeljnega pristopa, da prihodkovno stran dvigujemo samo z dvigom DDV. Že na več odborih, za finance, za evropske zadeve, smo debatirali o tem dvigu DDV. Kot ekonomistu mi ni dalo miru, pogledal sem nekaj zgodovinskih temeljev, ki jim pravimo "historia magistra vitae est", kaj se dogajalo v vseh kapitalističnih državah zadnjih 50 let z dvigom davkov, predvsem pa stanje, v katerem se nahaja v tem trenutku Slovenija. Lahko povem, da ima totalno strukturno brezposelnost, ima velike strukturne probleme, predvsem pa se moramo zavedati, da smo postkomunistična država, da imamo neverjetno majhen trg, da smo izvozno orientirani in predvsem moramo vzeti argumentacijo tudi na podlagi tega, da imamo neverjetno slabo kupno moč, predvsem pri srednjem sloju prebivalstva, ki ga je prehod v kapitalizem nekako zanemaril ali uničil. To je bilo razslojevanje slovenske družbe. Smo ena družb, ki ima svojih 5 ali 7 % izredno bogatih ljudi, zgornji srednji sloj se je izredno znižal, imamo nekako spodnji srednji sloj, večina ljudi pa je v nižjem sloju.

Poglejte, dvig DDV – recimo, primerjajmo z državami. V Španiji je bil izračun pred nekaj leti, da se bo dvig DDV nekako odražal. Če dvignemo zgornji DDV, prinese na letni ravni, mislim, da 50 do 70 milijonov evrov. Glejte, dvig DDV je hudo dvorezen meč. V prvi fazi v državi, ki ima neverjetno kupno moč – obstajajo ekonomske teorije o prehodu kupcev. V domačem žargonu ali pa v domači frazeologiji pomeni to, da se več ne spleča. Torej, vsi tisti, ki ste danes govorili o Trstu, ki ste govorili o Avstriji, o nakupih v Gradcu in vsem ostalem; ne vem, koliko ljudi se danes spomni, da več ne kupujejo v Metroju – se ne spleča! To je dvorezen meč, ker spreminjajo se nakupovalnih navad ljudi.

Danes Slovenija, ki je močno vlagala tudi v trgovino, torej, smo meka vseh trgovin. Močno smo vlagali. Trgovine prinašajo dobiček tudi od tujcev, ki tu nakupujejo določene artikle, stvari, ker se jim spleča. Mi bi lahko zelo dobro glede svoje geostrateške lege živeli samo na račun trgovin, casinojev in vseh ostalih stvari, mogoče bi lahko sploh zanemarili ostale dejavnosti. In od turizma. Ta naša strategija, in ker smo zdaj pri dvigu DDV, seveda jo močno zavračam.

Druga zadeva pa je, da pa se pri dvigu DDV v drugi fazi lahko dogaja to, kar se je v Španiji dogajalo, da se neki dobički določenih podjetij, ki so zdaj nekje na ravni, kjer imajo še neko psihološko prednost, da imamo še toliko in toliko podjetij v Sloveniji, ki imajo neke minimalne dobičke ali pa jih prikazujejo, še nam to psihološko mejo teh podjetij uničijo in se bodo pokazali kot neki manki. To sta ti dve stvari.

Prva stvar, ki je. Če gremo v to, v prvi fazi sigurno napolnimo proračun. Mislim, da v mesecu, dveh, treh so neki učinki; ampak spreminja se teorija nakupovalnih navad ljudi. Govorim o tistih ljudeh iz Avstrije, Italije, o vseh, ki hodijo danes tudi nakupovat v Slovenijo kot v neko meko v tem trenutku, Včasih smo govorili o bencinskemu turizmu in ostalih stvarih: vse te zadeve se enkrat spremenijo. Recimo, lahko govorimo o mejnem območju bivših dutty free shopov, kjer ljudje množično še danes nakupujejo cigarete, tobak in vse ostale zadeve. Ti ljudje so višja srednja klasa, ki imajo, in v Sloveniji nakupujejo. Ko bo enkrat ta psihološka meja tudi preobražena, mi je ne bomo spremenili, tudi če znižamo DDV. Leta in leta traja, da te kupce pritegneš nazaj. In to je ta hudi dvorezni meč danes, ki ga tisti, ki mogoče v ekonomiji niso toliko doma, bodo težko razumeli. Zato je varčevanje nujno in ni druge alternative! Spoštovani kolegice, kolegi, ni druge alternative! To ni napad na učitelje, ki jih nujno potrebujemo, to ni napad na upokojeince, to je samo golo spoznanje, da je Slovenija v tem trenutku nezanimiva, nekonkurenčna, da deluje na nekem konceptu že zadnjih 65, 70 let.

Z osamosvojitvijo smo se osamosvojili, ampak nismo te osamosvojitve nekako v srcih in glavah naredili. To je trend, ki se nam nadaljuje

in ki ga nismo presekali z ukinitvijo ali z izhodom te bivše države. To je naš sistem. Mi bi imeli socialno državo bivšega komunističnega sistema, vidimo pa standard Avstrijcev, Nemcev, Švicarjev in ostalih sistemov, kjer imajo kapitalizem konstantno od 1870. leta.

Kje smo danes? Zaradi vseh teh zadev danes govorite o tajkunih. Seveda! Danes ste govorili o koncu druge svetovne vojne, o dnevu zmage. Dan zmage je bil sigurno – in s tem se strinjamo –, mislim, da tukaj ni nekih zmag, da tukaj ni nekih dvomov, da spoštujemo te zadeve. Ampak druga zadeva pa je, da po dnevu zmage so pa prišli tudi dnevi, kjer je končalo 80 tisoč ljudi v nekih jamah, govorimo o nekih slovenskih elitah, ki so pred drugo svetovno vojno v takratni Dravski banovini dosegali 70 %, 80 % razvoja Avstrije. Glejte, meščanske elite, kmečke elite, akademske elite, vojaške elite so končale tam. Naš največji problem je, da nam manjka cela populacija teh najboljših ljudi tukaj v Sloveniji. Nam manjkajo ljudje, ki so po meritokratskih načelih stoletja dokazovali, da so najboljši, da imajo najboljši genski material. To je naš velik problem. V Avstriji so te elite leta 1955 v času razvoja druge republike prevzele oblast, leta 1975 so Avstrijo spravile med te visoke države. To je osnovni problem slovenske družbe.

Danes peljemo ta svoj sistem kar naprej, iščemo pluse komunizma in iščemo pluse kapitalizma – ni tega! Če smo se odločili za kapitalizem, moramo v to verjeti, moramo verjeti, da smo dobri, da smo delavni in da gremo naprej. Da bi šli sedaj po Titovi poti, kot lahko vidim okoli 1. maja: vse te zgodbe, pa Zveza komunistov Jugoslavije, pa nosijo zastave ... Glejte, to je zmotno, mi ne bomo šli več po Titovi poti, ker vemo za boljšo. Šli bomo po boljši poti, po tisti poti, da bodo imeli naši upokojenci tako kot avstrijski upokojenci tisoč evrov pokojnine, da ne bodo hodili pa spraševali, če bodo imeli za kruh, ampak da bodo lahko v penziji potovali po svetu in si šli ogledati kraje, ki si jih v času svojega delovanja niso mogli ogledati. To je naš cilj. Pozabljamo, da danes še plačujemo davek na bivši sistem, da plačujemo neverjetno število nekaterih bonitet ali pa nekih privilegijev, ki so nastali v toku prejšnje države. To je to naše spoznanje, nič drugega! Sedaj je čas, da zavijemo rokave. Ta zakon, ki ga danes sprejemamo, uravnoteženje javnega proračuna, je pomemben zakon, tako kot je pomemben rebalans proračuna, to je znak, da Slovenija je na pravi poti, to je znamenje vsem institucijam v Evropi in svetu. Mi smo na pravi poti, smo spregledali, smo pripravljeni na odzive, imamo pridne ljudi, našli bomo določene sistemske rešitve.

Ker pa ste govorili še danes o visokem šolstvu, me zanima, vse firme, ki jih naštejete, vse slovenske brande, ki jih naštejete in ki so uspeli na visokorazvitih zahodnih trgih... Zanima me, ali je letalo Iva Boscarola nastalo na inštitutu strojne fakultete? Po vsej verjetnosti ni. Ali je bilo steklo Rogaške razvito v nekem

kemijskem inštitutu? Ni bilo! Vprašajmo se za vse firme, ki delajo danes za Google, ali je to bilo s področja slovenskih fakultet. Spet ni bilo! Spet se sprašujemo za določene inovacije na področju, recimo v elektroniki na področju, kjer sem deloval, kartičnega sistema. Na področju telemetričnih podatkov imamo firmo v Zasavju, ki dela, kot veste, specialno tehnologijo za prenos telemetrije med Space Shuttleom in Naso. Vse to ni nastalo ...

Torej vse, kar je ta družba, ljudje, ki so morali delati za 400, 500, 600 in pa 700 evrov, ki niso imeli možnosti študirati in ki so dali to možnost, da ti ljudje, ki študirajo, da nam vrnejo vse to, kar so študirali zadnjih 20 let, da vrnejo to naši slovenski družbi, da imamo izdelke z visoko dodano vrednostjo, z visokim brandom, vsega tega nismo dobili nazaj. In sedaj se sprašujemo, kam je šel ta denar. Ali je to uspelo? Kaj smo dobili za ta denar v visokem šolstvu? Koliko je teh inovacij, ki jih je prišlo danes v gospodarstvo in kakšne izdelke smo mi lahko plasirali z visoko dodano vrednostjo? To je sedaj naše vprašanje. Če danes nimaš izdelka dodane vrednosti na razvitih trgih, potem avtomatiziraš proizvodnjo. Če ga imaš, potem je to handmade proizvodnja z visoko dodano vrednostjo. Tukaj nam manjka! In sedaj, če tega nimamo, potem moramo stopiti korak nazaj; sprva varčevati, kar je osnova, s tem varčevanjem ponovno dobimo pri finančnih institucijah možnost, da lahko zaprosimo za sredstva. Predvsem se bo to poznalo na obveznicah, za katere mislim, da morajo pasti. Donos slovenskih obveznic mora iti na štiri procente, potem bomo spet zanimivi za neke tuje vlagatelje. Predvsem pa mora iti za eno prožno delovno zakonodajo, potem pa moramo normalno poseči v to, da bomo zanimivi za tuje vlagatelje. Poznam nekaj vlagateljev, ki so pripravljeni v Slovenijo vložiti nekaj sto milijonov evrov. Poglejte, prvo me vprašajo glede davčne zakonodaje, prožne delovne zakonodaje, vedno me to sprašujejo. Sprašujejo me, če še vedno imamo komunista na oblasti, ker so Američani in Nemci vsi skupaj alergični na to miselnost. Žal mi je, da moram to povedati! Potem me vprašajo, kdaj bo to odpravljeno, da lahko vstopijo. Imate neverjetno lepo državo, zelo pridne ljudi, ki so se v tujini pokazali in neverjetno lepo zdravo okolje – kdaj lahko pridemo? Pridete, ko se bomo mi tukaj notri združili, ko si bomo dali roke in bomo rekli: glejte, mi smo pripravljeni, Slovenija je pripravljena. 20 let potem, ko smo dobili to državo, ko smo si jo izborili, smo končno spregledali, zaključili smo s tem sistemom in stopili smo v kapitalizem z obema nogama. To je naš trenutni cilj in ta zakon, vse to, kar še bomo dejali v naslednjih trenutkih je vse to...

Tudi to, o čemer je opozicija govorila: vstop, torej input na prihodkovni strani. Morda se motim, a mislim, da je bil včeraj naš premier pri neki premierki, ki trenutno vodi glavno politiko v Evropi, ker smo močno odvisni od Nemčije.

Mislím, da ni šel igrati tenisa v Domžale, ampak je šel v Nemčijo, kjer je iskal nove posle in nove priložnosti za slovensko gospodarstvo. In tako je pravilno. To že sama Vlada tudi dela tokom tega, da bomo nekaj dobili na prihodkovni strani. Ampak prvo mi moramo sprejeti tukaj nekaj ukrepov, da se konsolidiramo in da stopimo na realna tla.

Spoštovane kolegice in kolegi, jaz se zahvaljujem. Vem, da sem bil dolg, vem, da nekateri spite, nekateri dremate, nekateri ste šli na čaj ali pa na kavu v kantino. Žal te stvari moramo razčistiti danes.

Gospa Brunskole, vaša babica bo živela naprej, ne bo ji šlo slabo, verjamem, da bo dobila pokojnino in da bo vse lepo in lepo jo pozdravite. Hvala pa tudi vam.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ne smem razpravljati, ko vodim sejo, vendar bom to izvedla. Drugače bi pa prosila, da se med seboj kolegice in kolegi nikakor ne obtožujemo glede tega, ali kdo mogoče spi, ko poslušá razpravo, ali kakor koli gleda. Res bi prosila, da ne prihaja do žalitev.

Proceduralno, gospod Frangež? (Ne.) / oglašanje iz dvorane/ Prosim?

Izvolite, se opravičujem.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Seveda vsa podjetja, vsi odlični izdelki slovenskega gospodarstva so tudi plod slovenskega znanja. Pri Ivu Boscarolu delajo inženirji, ki jih je izšolala slovenska univerza, v mnogih drugih biserih slovenskega gospodarstva delajo ljudje, ki so se izšolali znotraj javnega šolstva in ki so svojo znanstveno in raziskovalno odličnost gradili in pridobivali znotraj slovenskih univerz. Mnogo izdelkov pa danes nastaja tudi tako, da nastajajo znotraj univerz, znotraj javnih raziskovalnih inštitutov in se počasi prelivajo v gospodarsko realnost.

Slovenija je v zadnjih treh letih v času gospodarske krize razumela pomen vlaganj v znanost in razvoj kot edinega dejavnika srednje in dolgoročnega okrevanja gospodarstva; še več, povečanja njegove konkurenčnosti in inovativnosti. Slovenija je danes glede inovativnosti v relativno ugodnem položaju, ni v prvi skupini najbolj inovativnih družb na svetu ali v Evropi, je pa v skupini sledilk. V isti skupini, mimogrede, v kateri je Avstrija, s katero je kolega Breznik tako zelo fasciniran. Se mi zdi, da mu je kar malo žal za Avstro-ogrsko.

Predvsem pa smo v zadnjih treh letih radikalno povečali vlaganja v raziskave in razvoj, skupaj pravzaprav dosegli skok sredstev za enkrat toliko, kolikor je bilo vlaganj do tedaj. To je neprecenljiv obet.

Večkrat sem dejal, da je Slovenija v mandatu Boruta Pahorja vzpostavila nov razvojni vzorec. To je bilo povečano vlaganje v socialno varnost ljudi zato, ker razumemo, da je samo varnost tista, ki da pogum človeku, da se

lahko iz te zavihti. Tisti, ki živi v strahu, tisti gre v kot in je v defenzivi. Da je radikalno povečala sredstva za znanost in razvoj, ker razumemo, da samo kompleksna znanja, inovacije, prispevajo k temu, da bomo jutri imeli inovativnejše produkte, inovativnejše storitve, da bomo za te storitve si izborili boljši konkurenčni položaj na trgu in da bomo za te izdelke in storitve iztržili tudi boljšo ceno. Ta boljša cena pa bo vir tudi tega, da bomo lahko naše strokovnjake in naše ljudi bolje plačali.

In tretjič, radikalno smo povečali sredstva za modernizacijo gospodarstva. Vse tiste naloge, ki so izostale v reformnem procesu vlade pred vlado Boruta Pahorja.

Danes ste mnogi govorili o Gerhardu Schröderju in o tem, da je danes Grčija, pardon Nemčija v dobri kondiciji zaradi tega, ker je dovolj zgodaj izvedla potrebne reforme. To ste nam dali kot poduk; pazite, da ne boste zdaj naredili iste napake.

Dragi moji, neka druga vlada je pozabila delati strukturne in druge reforme za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in za stabilizacijo javnih financ; in to je bila vlada Janeza Janše. Šele leta 2008, ko smo stopili v krizo, je v slovenski politiki, novi vladajoči politiki, takrat dozorelo spoznanje, da je treba z okrepljenim vlaganjem v prestrukturiranje gospodarstva doseči tisto, kar vi v predhodnem obdobju niste dosegli, ker očitno niste imeli niti ambicije doseči. To je treba razumeti.

O mnogih vzrokih ste danes govorili, tudi o radikalnem povečevanju zadolževanja Slovenije in rasti javnega dolga v času od začetka krize. Moramo pa razumeti, da je povečano zadolževanje države posledica tega, da smo želeli: prvič, stabilizirati socialno sliko, in drugič, izboljšati ključne dejavnike razvoja, zato da se bo slovenska družba razvijala hitreje. In še vedno trdim: potrebujemo močno državo, potrebujemo prisotno državo v procesu razvoja, če hočemo dosežati napredek. Jaz zaupam slovenskemu gospodarstvu, ampak to slovensko gospodarstvo potrebuje državo kot močnega partnerja pri razvoju. Nekateri tukaj pa mislite, da države v bistvu sploh ne potrebujemo, da je moteč element. Toliko v nekaj pojasnilih.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa gospodu Frangežu kot predlagatelju.

Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi naj se gospod Mihael Pevc. Replika, gospod Breznik?

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Se opravičujem. Samo nekaj stvari bi repliciral kolegu Frangežu.

Lahko rečem, da sam vedno podpiram določena sredstva, ki se vlagajo v raziskave in razvoj. To je nujno potrebno. Mislím, da se vsi zavedamo, da moramo biti družba znanja. Ampak, poglejte, mi smo družba znanja danes na področju družboslovja, ne naravoslovja. Mi

smo neverjetna sredstva vlagali v družboslovne profile. Družboslovje je tudi potrebno in to je bil sedaj nek napad, ker, mislim, da obstaja kot nek občutek, da je to neka gonja proti družboslovnim profilom.

Poglejte, družboslovje lahko danes da neke odgovore, predvsem lahko oplemeniti nekatere naše dobre znamke, ki jih imamo Slovenci, lahko odpira nova tržišča, ki so nujno potrebna. Poglejte, nam danes manjka zaradi tega občutka, da morajo vsi študirati – mi smo uničili določene regulirane poklice. Mi smo v vsaki vasi odprli gimnazijo. Mi danes nimamo normalnih strokovnih kadrov. Ko je danes šla vlada na Ptuj ali ko gremo kamor koli, je prva stvar, spoštovani politiki, dajte nam spet nazaj CNC rezkarje, peke, da ne bom šel v kafič in rekel: "Kelnarca!" Pa bo rekla: "Študiraj. Pojdi v gimnazijo, hčerka, da ti ne bo treba delati." Ali bomo vsi študirali, ali kaj bomo? Ali bomo vsi študirali? Kaj bomo študirali? To vedno sprašujem. In tu je ta problem tega vlaganja v visoko šolstvo. Da, vlagati, v znanje, v razvoj vlagati, ampak treba je vedeti, zakaj vlagamo. Ker vlagamo vsesplošno, nam je zmanjkalo v kvalitetnem srednjem šolstvu, zmanjkalo nam je na najvišji stopnji doktorskega, podoktorskega študija, predvsem v tisti fazi, da pride do inovacij. Še enkrat poudarjam, pazite pri izrazoslovju "inovacije". Mi nismo družba inovacij, mi smo družba invencij. Mi imamo dobre ideje, kako jih uresničiti, ampak inovacija je končni produkt invencije, ko izdelek ali stvaritev pride na trg in dobi svojo ceno na trgu. In to je osnova. In to je naš problem visokega šolstva danes. To ni gonja proti visokemu šolstvu, to je samo gonja, da zahtevamo, da tisto, kar vložimo v visoko šolstvo, dobimo od visokega šolstva nazaj, da dobimo določena specializirana znanja, ki bodo šla v izdelke ali storitve, s katerimi bomo konkurenčni v močnem, razvitem okolju. To je edini poklic. In seveda, da omejimo del visokošolskega študija v tistih poklicih, kjer danes nimajo normalne možnosti, da se zaposlijo na trgu dela. Mi imamo strukturno brezposelnost, mi imamo celo inflacijo določenega kadra...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Tri minute ...

FRANC BREZNIK (PS SDS):... ki ne bo dobil danes službe. Mislim, da razumemo, za kaj gre...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala, gospod Breznik. Boste se lahko kasneje še prijavi, če boste to želeli.

Gospa Iva Dimic ima besedo.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovana podpredsednica, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Tudi sama želim razpravljati in povedati svoje stališče do varčevalnih ukrepov in do rebalansa proračuna, predvsem pa odgovoriti opozicijskim poslancem na nekatere njihove očitke.

Naj najprej pojasnim, da v Novi Sloveniji se dobro zavedamo, da varčevalni ukrepi nikjer niso popularni in ne prinašajo političnih točk strankam, ki takšne ukrepe podpirajo. Vendar pa se jim večina držav v Evropi v času gospodarske krize ni mogla izogniti. Slovenija je v krizi globlje, kot so druge države, in kar je še huje, krepko zamuja tudi z ukrepanjem na tem področju. Danes je bilo že veliko slišati: varčevalni ukrepi so nujnost.

V razpravi sem večkrat zasledila očitke, kako more Nova Slovenija podpirati varčevalne ukrepe, ki posegajo na področje družine, čeprav se pa prav ta politična stranka najbolj zavzema za družino, njene pravice in pravice otrok. V Novi Sloveniji se zavedamo, da ne smemo bremena krize prelagati na prihodnje rodove in generacije in da je treba na področju zmanjševanja javne porabe ukrepati, in to takoj. Zavedamo se tudi, da je treba breme krize porazdeliti in bo določen del varčevanja posegel tudi na področje družine in izobraževanja. Ob pripravi varčevalnih ukrepov si je Nova Slovenija prizadevala, da bi ukrepi na teh področjih bili milejši, kot so bili prvotno zastavljeni v vladnem predlogu, in prav po zaslugi naše stranke, lahko rečem, in tudi v razumevanju ostalih koalicijskih strank seveda, rezi na teh področjih niso tako radikalni, da bi bistveno poslabšali materialni položaj družine.

Ko vsi govorite, kako ubogi so in kako ubogi bodo družine, otroci in matere, bi nekaj bistvenega poudarila. Bistveno večji poseg v materialni status družine pomeni zakon, ki ga je sprejela prejšnja vlada, izvajati pa se je začel s 1. 1. 2012. Te odločbe zdaj prihajajo v naše domove in v naše družine, to je zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Ob sprejemanju tega zakona smo poslušali razne argumente, da bo ta zakon vzpostavil red in pravičen sistem na področju socialnovarstvenih prejemkov ter da v pravice premoženjsko najšibkejših ne bo niti posegel. Pa danes temu ni tako. Posameznim družinam so se za mladoletne dijake ukinile štipendije in polnoletnim so se ukinili otroški dokladi. Za približno enak znesek pa naj bi se po razlagah prejšnje vlade staršem zvišal otroški dodatek. Pa temu, še enkrat povem, niti približno ni tako in so družine prizadete celo do te mere, da nekateri starši razmišljajo o izpisu otrok iz šole in internatov, saj s svojimi prihodki niso sposobni pokrivati stroškov prevoza v šolo ali bivanja otroka v internatu. Če samo povem, 210 evrov

pride internat in nek medkrajevni avtobus plus mestni prevoz nanese okrog 170 evrov.

Naj vam povem eno lastno izkušnjo, včeraj sem govorila z mamo, ki ima večje število otrok – 7. Njen družinski proračun se je posledično zaradi tega zakona znižal za 350 evrov. Najmlajši otrok odhaja v srednjo šolo in je resnično povedala, da ne ve, kam ga bo vpisala, ker si ne more privoščiti internata, da bi šel otrok v tisto šolo, v kateri se želi izobraževati. Ta zakon je bil tisti, ki je dejansko pomenil radikalni rez v materialne pravice družine. Breme krize je prav sedanja opozicija tudi s tem zakonom prevzela na ramena materialno najšibkejših.

Nova Slovenija si bo zato prizadevala, da se bo citirani zakon, čeprav je komaj začel veljati in upravičenci še niti niso prejeli vseh odločb, toliko komplikacij je bilo, čim prej korigiral tako, da bo vendarle zagotavljal vsaj minimalne socialne prejemke za revnejše družine in velike družine, ki bodo oziroma so že zaradi teh ukrepov ostale revne družine.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mihael Prevc, pripravi naj se, prosim, Franc Jurša.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministra, spoštovane kolegice in kolegi! Dovolite, da še enkrat povem nekaj stvari.

Tu, z moje desne je bilo danes pravzaprav od vsakega govornika slišati na začetku, da protestira. Sprašujem se, proti komu? Proti komu protestirate? Ali proti zakonu, ali proti koaliciji, ali mogoče proti Vladi, ki je ta zakon pripravila? Proti Vladi, ki se je tako odgovorno lotila reševanja te tako zahtevne situacije, v kateri smo se znašli? Praktično v dveh mesecih je Vlada pripravila – vsi ministri so pravzaprav sodelovali pri tem projektu – je pripravila ta zahteven projekt varčevalnih ukrepov in si pač izbrala to zahtevno pot do rešitve te situacije, v kateri smo.

Prav tako je bilo z desne strani slišati, da je ta zakon unikum. Res je, res je unikum, ampak v pozitivnem smislu. Res je, da se takšen zakon verjetno še nikdar ni sprejemal; tako obsežen zakon s tako obsežnimi področji, zahtevnimi področji v tem prostoru, kot ga sprejemamo v tem trenutku. Ampak, vedeti moramo, da tako težke situacije, v kateri smo, tudi še ni bilo v dvajsetih letih te samostojne Slovenije.

Potem je bilo prav tako slišati z moje desne, da pravite, da zakon ni usklajen z rebalansom in, kar je še huje, da zakon ni usklajen s socialnimi partnerji, s sindikati. Ne vem, ali ne spremljate, niste spremljali medijev danes; ja danes je bil vendarle podpisan sporazum s socialnimi partnerji, s sindikati! Preseneča me, da so sindikati znali razumeti situacijo, v kakršni smo, vi iz opozicije pa zelo

težko ali pa dejansko nočete te situacije razumeti.

Pravzaprav sem danes skušal najti neko skupno točko tako koalicije kot opozicije in mislim, da sem jo našel. Mislim, da se tudi opozicija zaveda, da je v tej situaciji nekaj treba narediti. Mislim, da se tudi opozicija zaveda, da so varčevalni ukrepi še kako potrebni. Mislim, da se tudi opozicija zaveda, da smo s temi varčevalnimi ukrepi dejansko prišli tako daleč, da je s temi varčevalnimi ukrepi treba poseči tudi v pravice državljanek in državljanov.

Na maratonskih sejah, predvsem na sejah Odbora za finance, verjemite, smo koalicijski poslanci z zanimanjem poslušali predloge opozicije. Pričakovali smo, da bomo na teh maratonskih sejah s strani opozicije slišali neko alternativo, ampak edina alternativa je bila dvig davka na dodano vrednost. To je bilo vse, kar je bilo za vas alternativa temu predlogu.

Verjemite mi, tudi nam ni enostavno. Tudi nam ni enostavno sprejeti teh varčevalnih ukrepov. Tudi mi ne sprejemamo z veseljem teh varčevalnih ukrepov.

Gospod Kavtičnik, tudi sam sem bil šolnik, tudi sam sem dolgo časa živel s šolo, tam pustil, bom rekel, najlepše obdobje svojega življenja in moram reči, da smo skupaj naredili slovensko šolo kvalitetno, da je bila slovenska šola dobra, kvalitetna. Mislim, kolega Kavtičnik, da oba veva, da je mogoče tam še kakšna rezerva v tem smislu. In oba se še kako dobro zavedava, da ta varčevalni ukrep, ki pravzaprav posega na vsa področja, bo, žal, vendar moral do neke mere poseči tudi v šolstvo. Ampak vesel sem, da smo nekako izluščili iz tega paketa zniževanje standardov v šolstvu, vesel sem tega. Vesel sem tudi tega, da smo s temi varčevalnimi ukrepi uspeli zaobiti tiste najbolj revne.

Prejšnji poskusi prejšnje vlade, ki so že šli v smer varčevalnih ukrepov, glejte, niso šli v progresivni smeri. Očitajte tem varčevalnim ukrepom, da ne obdavčujejo oziroma ne bremenijo tudi bogatih. Najbolj obremenijo bogate in najbolj revne. Mislim, da je dejansko ta varčevalni zakon, ta zakon o uravnoveženju javnih financ, resnično unikum in res prinaša tisto, kar v tem trenutku potrebujemo. Želel bi si tudi s strani opozicije – mogoče sem samo od enega razpravljavca slišal, ko je vendar dal priznanje Vladi, da se je upala lotiti te zahtevne situacije, v kateri smo se znašli, in nam je s temi varčevalnimi ukrepi resno in odgovorno pokazala pot, kako naj pridemo do rešitve za izid iz te krize. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravi naj se, prosim, mag. Ivan Vogrin.

Replika?

Izvolite, gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Ker sem bil izzvan oziroma imenovan. Seveda se zavedam, da je treba varčevalne ukrepe izpeljati. Dejal sem pa, da se ne strinjam s postopkom, z načinom, s hitrostjo, z nepreglednostjo, kajti to, kar dobivamo na mize – danes, včeraj in na vseh teh sejah, ki smo jih imeli –, je nemogoče pregledati in strokovno ter temeljito spraviti v nek red in potem videti, ali je to uravnoteženo ali ni, ali se dela škoda ljudem ali ne.

Torej, na ta postopek smo imeli pripombe in na ta postopek imam pripombe, zato tega ne morem sprejeti, ker se v taki naglici lahko veliko škode naredi, lahko se veliko stvari spregleda, in to je to, kar sem želel povedati. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravi naj se mag. Ivan Vogrin.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo. Lep pozdrav kolegom in kolegicam ter predstavnikom Vlade!

Moram reči, da sem zadnje ure intenzivno spremljal razpravo v tej dvorani in imam občutek, kot da nekateri nočejo razumeti, v kakšni situaciji smo. To me preseneča. Nihče ne oporeka nikomur, da predlogi, ki jih kdo ima, niso tisti, ki bi mogoče to državo izpeljali iz krize prej kot ti, ki jih predlagata sedanja vlada in koalicija. Ampak na nek način se je bilo treba lotiti zadeve in Vlada je pripravila te varčevalne ukrepe. V nadaljevanju jasno govori, da bodo narejeni tudi drugi ukrepi na prihodkovni strani proračuna. Zanimivo je, da tako radi vsi povemo "na prihodkovni strani proračuna", a prave ideje o tem, kako to storiti, nimamo. Tudi doma, če je dober gospodar, lahko vlaga v investicije in je več dela za celotno družino, če pa ni denarja, če je zadolžen, potem teh investicij enostavno ne more imeti, ker bo šel še globlje v brezno zadolžitve.

Veste, še bolj pa me čudi zadeva – nerad omenjam in tudi ne bom tokrat tega storil, da ni s socialnimi partnerji nekega dogovora. Dogovor je nastal in danes govoriti v tej dvorani, da tega ni, je malo čudno! Kot da nekateri ne razumejo oziroma nočejo razumeti. O tem je govoril malo prej kolega Prevc, ne bi zdaj ne vem koliko ponavljal, ampak glede na to, da sem imel namen to izpostaviti, seveda nisem mogel zadeve zaobiti.

Govoriti, koliko je kdo prispeval za katero kategorijo oziroma populacijo državljanov, je milo rečeno zabloda zaradi tega, ker mislim, kljub temu da smo mi mala stranka in mala poslanska skupina smo skupaj s koalicijskimi partnerji in tudi socialnimi partnerji naredili toliko, kolikor je bilo v naši moči in na nek način pomagali tej populaciji, da je obdržala tisto, kar je imela v preteklem letu oziroma da je večino obdržala tistega, kar je imela v preteklem letu. Tu predvsem mislim na starejšo populacijo

na upokojenke in upokojenke. Seveda z vsemi temi dogovori znotraj koalicije in socialnimi partnerji smo bistveno spremenili zakon o uravnoteženju javnih financ. To bodo, hote ali nehoti, morali tudi nekateri iz opozicije priznati. Mi smo tudi prepričani, da čas za malodušje mora oditi mimo, da moramo sami sebe prepričati, da to krizo lahko in zmoremo prebresti sami. Če bomo to na nek način dopovedali sami sebi in seveda tudi našim državljanom, bomo sigurno uspeli v prihodnosti.

Po mojem ni več produktivno, da bomo kazali s prstom, kdo je za kaj kriv. Ti časi so mimo. Zdaj je edini cilj, ki ga imamo, da rešimo državo pred propadom; in to lahko samo storimo s skupnimi naporami. Brez skupnih naporov ne bo šlo.

Paket, ki ga imamo pred seboj, je prva faza ukrepov, Vlada mora pripraviti drugi paket, ki mora po našem mnenju vsebovati dve vrsti ukrepov; in sicer, prvi, ki bodo dejansko omilili posledice ukrepov, ki jih obravnavamo sedaj, in drugi, ki bodo terjali pospešek tudi od bogatih oziroma bo več pridobljeno tudi od bogatejše populacije naših državljanek in državljanov.

Danes govorimo o uravnoteženju financ, nadalje bomo morali govoriti in tudi sprejeti ukrepe, ki bodo poleg finančne uravnoteženosti imeli čim bolj uravnotežen učinek na posledice vse kategorije prebivalstva. Zato nas čaka še pomembno delo na uravnoteženju posledic, ki jih bodo povzročili predlagani ukrepi.

DeSUS kot koalicijska partnerica je tvorno sodelovala pri oblikovanju vseh teh ukrepov, kot sem že povedal. Prebivalec naše države želimo sporočiti, da bomo v naši stranki vztrajali, da je treba odpreti fronto aktivnosti na prihodkovni strani. O tem vsi še kako radi govorimo, da nekaterim kategorijam, ki smo jih prizadeli na nek način, s temi ukrepi pomagamo. Tu predvsem mislim na mlajšo populacijo, nezaposlene, samozaposlene in v drugi fazi ukrepov tudi nekaj njim vrnil.

Poleg ukrepov za povečanje prilivov je treba vzpostaviti finančno disciplino v celotni plačilni verigi, zmanjšati moč uvoznega lobija, ki daje prednost tujim uvoznikom pred domačimi proizvajalci vse pod krinko svobodnega trga. Napovedati dosleden boj proti vkoreninjenju korupcije.

Če bomo s tem uspeli, potem lahko pričakujemo tudi rezultate, ki si jih želimo ustvariti s temi ukrepi in seveda tudi s tistimi ukrepi, ki jih bomo sprejemali v drugi fazi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin ima besedo. Pripravi naj se mag. Marko Pogačnik.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Lepo pozdravljeni! Mojih pet minut hitro mine, zato se moram skoncentrirati, drugače pa si bom moral

sposoditi od nekod kakšno minuto. Tako menim: vse priznanje vladi, gospod Prevc je rekel, da vlada ni dobila nobenega priznanja. Menim, da vlada, ki predlaga to, da se jemlje določene pridobljene bonitete, da se jemlje denar, na katerega so bili tako posamezniki kot tudi institucije navajeni, seveda zasluži priznanje, to je pogumno dejanje. To ni enostavno! Ve se vnaprej, da bodo ljudje nezadovoljni, da bodo institucije nezadovoljne. Seveda je to zagotovo tudi nujno narediti. Razlika med opozicijo in pozicijo je samo v tem, komu, koliko, na kakšen način, drugače pa smo, jaz kot samostojni poslanec, sicer pa pozicija in opozicija sta enotni, da je denar treba – ne privarčevati, ampak zmanjšati, ker toliko ne ustvarimo.

Zelo pozorno sem poslušal nagovor predsednika Vlade gospoda Janeza Janše in sem si nekatere citate napisal, pa bom poskušal malce obrazložiti svoje mišljene. Gospod Janša je, ga citiram, izjavil naslednje: "Politične elite, ki so državo pripeljale v takšno stanje..." Kot takšno stanje je seveda zagotovo mislil slabo stanje, ker to zdaj izboljšujemo. Sprašujem: Kdo pa so te politične elite? Ali niso te politične elite približno zadnjih 10 enake? Ali se bomo mi dejansko malce streznili in se nehali obtoževati, pa politične elite združile moči in začele reševati? Kajti vzroki krize, to ponavljam ves čas, niso v Pahorjevi vladi in ne v Janševi vladi iz 2004–2008. Začeli so se približno 2002, ko smo počasi vsako leto izgubljali kompas. Tako Pahorjeva vlada, ki je bila zdaj zadnja, kot prejšnja Janševa vlada sta po mojem mnenju, to je moje mnenje, delali napake.

Na teh napakah se je treba nekaj naučiti, te napake odpraviti, odpraviti vzroke in seveda delati drugače. Namreč, citiram Janeza Janšo, "brez novih delovnih mest ni mogoče krepiti socialne funkcije države". In ne samo, da ne bomo krepili socialne funkcije države, mi jo bomo še zmanjševali! Namreč, moji izračuni kažejo naslednje, da nam bo v jeseni v proračunu zmanjkalo pol milijarde. Kje jih bomo vzeli, je vprašanje za finančnega ministra. Zakaj? Zato ker pred nemško ambasado stojijo ljudje in iščejo vizume za delo v tujini, z mojega konca Slovenije pa vsak dan v Avstrijo hodi preko 10 tisoč ljudi, ki tam ustvarjajo novo vrednost in tam puščajo dobiček in tam delajo. Delovnih mest pa ne ustvarjamo. Zato je zdaj, če smo lahko v tem trenutku v nekaj dneh spremenili 44 zakonov in jih v super zakonu spreminjamo – jaz nimam nič proti, je treba narediti ukrepe –, vendar že jutri ali naslednji teden, ko bo to sprejeto, je treba začeti spreminjati zakon o delovnih razmerjih, da bomo dobili prožnost trga delovne sile, zakon o gospodarskih družbah, mnoge zakone, vseh teh 44 zakonov je treba spremeniti, jih narediti življenjske in ne omejevalne.

Glejte, nerad citiram članke iz časopisov. Barroso je pozval članice k znižanju obdavčitve dela. Pa to je naš ključni problem! Mi se zdaj ukvarjamo z najlažjim delom, s tem,

kako ustvariti delovna mesta, dodane vrednosti pa se sploh še nismo začeli ukvarjati. Upam, da se bomo začeli. To je naša ključna naloga.

Še nekaj. Mi nimamo več pod nadzorom lastne države. Štirje argumenti so: pada nam bruto družbeni produkt, podjetja se selijo v tujino, državljani se selijo v tujino in državljanom nižamo standard. Ko bomo to obrnili navzgor, pa imamo spet nadzor nad lastno državo.

Takšno je, žal, stanje.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik, pripravi naj se, prosim, mag. Branko Grims.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Uvodoma bi rad poudaril samo nekaj: ne vlada in ne koalicijski poslanci ne sprejemamo tega paketa za uravnoteženje financ z veseljem in navdušenjem, ampak sprejemamo ga samo iz enega razloga, zato ker je kriza v Sloveniji tako globoka, da nam druge alternative ne preostanejo. Nikoli v zgodovini Slovenija še ni imela 2,3 milijarde evrov primanjkljaja. To pomeni, da Slovenija porabi na dan 6,3 milijona evra več, kot ustvari. Slovenija nikdar nikoli v zgodovini še ni bila zadolžena za 17 milijard evrov. In Slovenija še nikdar nikoli ni plačevala 700 evrov obresti letno. Mogoče državljanke in državljanom te številke ne pomenijo veliko. S 700 milijonov za obresti, če jih ne bi bilo treba plačevati, bi lahko namenili vsakemu upokojencu 2 dodatni pokojnini na leto. Ocenjujemo, da so ukrepi in ta paket v danem trenutku najboljša rešitev. V danem trenutku, ker nam druga alternativa ne preostane. Do zdaj je breme finančne in gospodarske krize nosilo samo gospodarstvo. Gospodarstvo je v zadnjih treh letih izgubilo 60 tisoč delovnih mest. Javni sektor je dodatno zaposlil 9 tisoč ljudi. Kaj je pomembnega pri tem uravnoteženju in paketu za javne finance? Da tisti z najnižjimi prihodki teh ukrepov ne bodo občutili! Tega se nekateri nočete zavedati ali ne razumete situacije.

Ta stran danes ni nič govorila o prihodkih, ki jih bo na osnovi tega paketa dobil proračun. To pomeni: dodatna obdavčitev nepremičnin nad 1 milijonov, dodatna obdavčitev kapitalskih dobičkov, dodatna obdavčitev na osnovi špekulacije spremembe kmetijskih zemljišč v zazidljiva zemljišča, dodatna obdavčitev plovil in motornih vozil. To so bremena, ki jih bodo nosili tisti z višjimi prihodki.

Razumem pa tudi po eni strani tudi to, zakaj tega nočete razumeti. Zaradi tega, ker je Državni zbor približno pred tremi tedni na predlog Vlade Republike Slovenije sprejel tri zakone, ki bodo pospešili konkurenčnost slovenskega gospodarstva in izboljšali poslovno okolje. Vendar Pozitivna Slovenija je zadevo

takrat obstruirala. In ti trije zakoni bodo pripomogli k dvigu BDP za 1 odstotek in znižali stopnjo brezposelnosti za 0,5 odstotne točke.

Omenja se DDV. Govora je bilo: Nemčija je tudi povečala DDV za 3 odstotne točke, ampak pozabljeno je bilo, da je to naredila leta 2006 in da je takrat Nemčija imela 16 % davek na dodano vrednost in da ima danes 19 % in je še vedno eden najnižjih v Evropi. To pomeni, da marsikatero stvar zamolčite, in mislim, da to namerno.

Zakaj je še država oziroma vlada Janeza Janše na pravi poti? Zaradi tega, ker je v prvem koraku ocenila zdravost javnih financ, v drugem koraku naredila sidro, da se država ne bo več zadolževala, da se bo naredilo uravnoteženost med prihodkih in odhodki, v tretjem koraku pa pričakujemo, da bo Državni zbor na predlog Vlade sprejemal predvsem zakone, ki bodo zagotovili ponovno konkurenčnost slovenskega gospodarstva, dodatne investicije, ki bodo odpirala nova mesta. Samo konkurenčno gospodarstvo, nova delovna mesta bodo zagotovila tudi pravično socialno politiko.

In še en dodaten argument. Predsednik Vlade se je sestal na treh uradnih obiskih; Nemčija, naša največja partnerica – svetovna velesila, Kitajska – svetovna velesila, Turčija – gazela v razvoju in rasti BDP na svetu. To pomeni, da so to zadeve, ki bodo prepričale, da smo mi na pravi poti. Še enkrat bi ponovil: Slovenija je socialna država in Slovenija bo socialna država ostala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima naslednji razpravljavec mag. Branko Grims. Naslednja, ki se pripravi, je gospa Alenka Bikar.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala. Vsem prav lep pozdrav!

Moram reči, da sem res vesel, da danes lahko v tem trenutku spregovorim tukaj, kajti politološko je trenutek, v katerem živimo in v katerem deluje danes ta državni zbor, izjemen. Priče smo nastajanju nove razvojne paradigme, modernega družbenega konsenza o odgovornosti, konsenza o tem, da tisto, kar porabimo danes, ne smemo izstaviti kot račun naslednjim rodovom, da je potrebno uravnotežiti javne finance in s tem omogočiti stabilen okvir nadaljnega trajnega razvoja celotne države, pa s tem okrepiti njeno podjetništvo in ohraniti njeno suverenost.

Danes je bilo zelo zanimivo poslušati kar nekaj razprav na temo, kako bi pozdravili ukrepe, če bi temeljili na konsenzu socialnih partnerjev. Ne morem se znebiti vtisa, da so nekateri brali nagovore, ki so jih napisali pred nekaj dnevi, kajti prav danes je bil storjen zadnji odločilni korak, podpisan je bil sporazum med sindikati in med vlado in s tem med socialnimi

partnerji v celoti dosežen konsenz kot tisti temeljni osnovni točki, o kateri je mogoč dogovor. Jasno, da bi vsak od udeležencev želel več, vedno je tako v vsakih pogajanjih, vendar so vsi dokazali izjemno zrelost, ker so vendar našli nek minimalni skupni imenovalec, konsenz, na osnovi katerega je mogoče sprejemati akt, ki je danes pred nami. In tu je rdeča nit tako tega amandmaja kot vseh naslednjih, ki mu bodo sledili, ker udeležajo dogovor med socialnimi partnerji; prav tisto, kar ste si v besedah nekateri tako želeli. Ob tem je izredno zanimivo, da hkrati potekajo Pogledi Slovenije, kjer je gospod Zoran Jankovič, ki je hkrati tudi predsednik Pozitivne Slovenije, ponovil trditev, ki jo je že nekajkrat povedal pred tem, da bo Pozitivna Slovenija v celoti podprla vse, kar bo udeležalo dogovor med socialnimi partnerji – torej med sindikati in vlado –, s čimer postavlja v precej nenavadno luč, priznali boste, nekoliko smešno luč razprave nekaterih kolegov iz Pozitivne Slovenije na tej isti seji.

Veselim se jutrišnjega dne, ker bo takrat konec vseh mask, maske bodo padle in bomo z dejanji videli, koliko dejanja sledijo besedam. V slovenski politiki dostikrat ni tako, ampak trdim, da kadar dejanja sledijo besedam, je to kvaliteta, ki jo je treba pozdraviti.

Nekateri ste govorili o radikalnosti predlaganih ukrepov. Tudi tem v opozorilo, da gre za konsenz, za minimalni skupni imenovalec vseh socialnih partnerjev in da je hkrati to odraz zavesti socialnih partnerjev, da če se ta priložnost lahkomišlno zapravi, bodo naslednjič pred nami mnogo bolj radikalni, mnogo bolj boleči, mnogo bolj neprijetni ukrepi. Torej gre za vprašanje naše skupne odgovornosti. Zaradi tega sem poudaril pomen tega trenutka, ko nastaja nova razvojna paradigma modernega družbenega konsenza o odgovornosti.

Kaj pravzaprav je tisto, kar je v tem trenutku najpomembnejše? Zakaj lahko govorimo o paradigmi? Že v tem hipu je mogoče opredeliti dva akta, ki sta pred nami in sta v naših rokah: eden je zakon, ki bo pomenil udeležanje varčevalnih ukrepov, in o tem odločamo ta hip. Naslednji, ki bo učinkoval dolgoročno, pa v isti smeri, je zlato pravilo oziroma zapis tako imenovanega zlatega pravila o uravnoteženem proračunu v slovenski ustavi. Oba imata isti učinek – zakon kratkoročnega z udeležanjem tudi socialnega konsenza in seveda zlato pravilo dolgoročnega – in dajeta nedvoumen signal vsem subjektom doma in v tujini o tem, da z varčevanjem in z vzpostavljanjem novega razvojnega okvir mislimo resno. Zato je sprejem obeh teh dveh aktov v vitalnem razvojnem interesu države Slovenije, vseh njenih prebivalcev, ki si želijo večje blaginje. To je ravno nasprotno, kot ste mnogi trdili v svojih razpravah.

Zakaj je to v razvojnem interesu? Kaj pa je pravzaprav tisto, kar danes najbolj duši slovensko podjetništvo? Dejstvo, da smo priče bančnemu krču, da je izredno težko dosegljiv

kapital za državo Slovenijo, če pa je dosegljiv, pa je zelo drag. To je rezultat slabih bonitetnih ocen. Sprejem najprej teh varčevalnih ukrepov, njihovo udejanjanje in potem še zapis zlatega pravila v ustavo pa bo nedvoumen signal vsem subjektom v tujini, da mislimo resno. To bo zagotovo sorazmerno hitro, predvsem pa dolgoročno vplivalo na izboljšanje bonitetnih ocen, s tem povečalo dosegljivost denarja in seveda denar tudi pocenilo in pomagalo sprostiti bančni krč, ki smo mu priča v Sloveniji. In to bo dalo nov zagon slovenskemu podjetništvu, ki mu velja zaupati, ki mu velja pomagati, pomagati v tem smislu, da se vzpostavi tisti okvir, da zadira s polnimi pljuči, in ga potem z ustrezno delujočo pravno državo, z večjo finančno disciplino tudi ustrezno zaščititi. To nas še čaka, ampak prvi pogoj je ta korak, ki nas čaka danes oziroma ob glasovanju jutri, da najprej sprejmemo zakon o uravnoteženju proračuna in potem naslednjič, ko bomo odločali o ustavi, da v ustavo zapišemo zlato pravilo, da s tem storimo tisti prvi in nujni korak, da omogočimo nov zagon slovenskega podjetništva in s tem nov zagon, nov razvojni krog države Slovenije. Slovenija si to zasluži, njeni prebivalke in prebivalci pa to življenjsko potrebujemo. Slovensko podjetništvo potrebuje denar. Odločitev o tem bo jutri v vaših rokah.

Sam bom glasoval za uresničitev socialnega dialoga, za uresničitev dogovorjenega, za držanje dane besede in za to, da se omogoči nov zagon slovenskega podjetništva.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Alenka Bikar, pripravi naj se mag. Alenka Bratušek.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Bom kratka in jedrnata. V Pozitivni Sloveniji se seveda zelo dobro zavedamo, kako nujni in neizbežni so vsi varčevalni ukrepi, vendar ne na tak način. Žal se je Vlada tega lotila na popolnoma napačen način. Vlada se z vsemi temi ukrepi obnaša, kot da ne mara svojega naroda in ga ne spoštuje.

Zato protestiram! In protestiram proti ukinitvi javnega šolstva. In protestiram proti ukinitvi javnega zavoda. Protestiram proti nespoštovanju Slovenije, njenih državljanov in državljanek. Protestiram, ker Vlada varčuje tam, kjer ne bi smela: pri mladih in mladih družinah. In protestiram, ker Vlada ne dela dobro Sloveniji. Zato bom, seveda, proti sprejetju takega zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, pripravi naj se gospa Sonja Ramšak.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala za besedo. Splošno stopnjo DDV v skladu s tem zakonom in prehodno ureditev za njeno

uveljavitve določi Vlada Republike Slovenije in ju objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, in sicer najkasneje do 15. marca koledarskega leta, v katerem se povečuje splošna stopnja DDV.

Spoštovani kolegi, to ni določba iz našega programa! Ta nemoralni in mislim, da je bil omenjen pritlehni, davek boste vi dvigovali s sklepom Vlade. Naslednji korak je lahko samo še ta, da spremenite Zakon o javnih financah in tudi rebalans in proračun sprejema Vlada sama. Upam, da ste si prebrali, cel dan poslušamo zgodbo o tem, kako je nezdrav dvig DDV, zdaj pa celo Državnemu zboru jemljete pravico, Državnemu zboru jemljete pravico, da odloča o tem, ali se bo DDV dvignil ali se DDV ne bo dvignil!

Ne vem, kaj se v Državnemu zboru dogaja! Ne samo, da ste proti dvigu, ne samo to! Celu Vladi dajete pooblastilo za tako, ne najdem besed, stvar. Ali bo naslednji korak predlog spremembe ustave, da se ukine Državni zbor, ker ga ne bom rabili? In to so vaše določbe, določbe iz tega zakona! In tudi v 1. členu, da ne bo problema s proceduralnimi, tudi v 1. členu je omenjen zakon o DDV. Preberite si, spoštovani gospodje, preberite si, kaj delate z nami, kaj delate s slovenskim narodom?! Zavajate nas, zavajate ljudi! Cel dan vas poslušajo, kakšno škodo jim delamo mi, ko samo razmišljamo o tem, da bi namesto – bom uporabila – norih varčevalnih ukrepov kombinirali prihodke in odhodke, vi pa preprosto z enim odstavkom enega člena napišete, da bo to naredila Vlada, če bo tako potrebno.

Ne vem, ali je to v skladu z našim pravnim redom, ker mislim, da neke pristojnosti so pa konec koncev še vedno deljene. Zelo bi bila vesela odgovora ministra za finance, ki ga na žalost ni tukaj, upam, da sliši, ker bi ga želela še eno drugo stvar vprašati.

Če sem prav razumela, bomo prihranke, ki so bili izgubljeni zaradi – pa prosim, da več ne uporabljate besed, da so ti ukrepi usklajeni s sindikati. Niso usklajeni s sindikati! Sklenjen je samo dogovor, da ne bodo šli v referendum. In to je bistvena razlika! Mi smo povedali, da če bodo ukrepi usklajeni s socialnimi partnerji, jih bomo potrdili. Spoštovane kolegice in kolegi, verjamem, da veste, da je to razlika. Ministra sem želela vprašati – glede na to, da naj bi rekel, da bo ta del primanjkljaja pokrival tudi sredstva, ki so namenjena visokemu šolstvu –: Ali to pomeni, da je že takoj prekršil ta čudežen dogovor? Ker sredstev na visokem šolstvu brez sprememb normativov pač ne bo mogel še dodatno zniževati.

Poleg tega, upam, da veste glede na to, da predlagate črtanje člena, ki se nanaša na pokojnino, da tudi enega amandmaja sicer v rebalansu ne smete podpreti, ker jemljete denar na postavki, ki je namenjena pokojninskemu zavodu, danes ste pa to umaknili. Se pravi, prihranka ni več. In teh 18 milijonov 900, ki jih

želite vzeti s te postavke, je preprosto ne morete, ker boste pustili luknjo in bo poleg 200 milijonske, ki je že, še za teh dvajset dodatna.

PREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prva se je k repliki pripravila mag. Barbara Žgajner Tavš. Se opravičujem, ker je kolega rekel replika. Se opravičujem, proceduralno imate vi. Potem pa imate tudi vi proceduralno, mag. Marko Pogačnik? ... /oglašanje iz dvorane/. Imenovani niste bili, ni bilo vašega imena zagotovo ne uporabljenega.

Zdaj najprej mag. Barbara Žgajner Tavš, potem boste na vrsti mag. Branko Grims.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo, spoštovana predsedujoča.

Dovolite da začnem s proceduralnim predlogom in bom nadaljevala pri tematiki, ki jo je izpostavila kolegica Bratušek pred menoj.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija smo opazili in z ogorčenjem ugotovili, da si je želela Vlada – in to je zapisala že v 1. člen zakona – pravzaprav vzeti pristojnost, da bo mimo volje Državnega zbora, mimo javnosti, s sklepom spreminjala višino davka na dodano vrednost.

Spoštovane kolegice in kolegi, to je po naši oceni izjemno nevarno početje in lahko nakazuje celo na protiuustavnost. Zato spoštovana predsedujoča, predlagam, da skladno s 5. odstavkom 66. člena Poslovnika Državnega zbora prekinete sejo oziroma pozovete predstavnika Zakonodajno-pravne službe, da na seji ustno poda pravno mnenje glede na dilemo, ki sem jo oziroma smo jo izpostavili v Pozitivni Sloveniji.

Še eno dejstvo, na katerega želim v okviru proceduralnega predloga opozoriti, je, da se absolutno zavedamo, da bi lahko morda kdo pomislil in primerjal ureditev, ki zaenkrat velja na področju dviga trošarin, ki je v izključni pristojnosti Vlade, ampak vas moram opozoriti, da gre za dve popolnoma ločeni zadevi.

Trošarina je pravzaprav dolžnost države, da korigira trošarine. Kot veste, se spreminjajo tedensko, davek na dodano vrednost pa je izjemno pomembna finančna kategorija, ki je ne more spreminjati Vlada kar tako, s sklepom. Spreminja se lahko zgolj in izključno samo v okviru zakona. Skladno z načelom delitve oblasti v naši državi je Državni zbor edini pristojen, da sprejema in spreminja zakone.

Vlada je tista, ki jih lahko predlaga, lahko predlaga tudi višino, ampak še vedno je Državni zbor po naši oceni tisti, ki ima izključno pristojnost, da sprejema in potrjuje spremembe zakonov.

Kot že rečeno, prosim, da pozovete Zakonodajno-pravno službo, da se opredeli do te dileme, ki smo jo izpostavili. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Upoštevala bom vaš proceduralni predlog v skladu s 66. členom, 5. točko. Prekinila bom sejo za 10 minut, da s strani Zakonodajno-pravne službe, kot ste rekli, dobimo ustno mnenje oziroma da dobimo, kaj mi bodo oni svetovali. Mag. Grims, bi želeli še vi proceduralno? Boste povedali. Sicer potem prekinjam sejo za 10 minut.

Izvolite, magister Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Če dovolite, bi tokrat proceduralni predlog naslovil kar na vas, in sicer da pri vodenju seje vendar dosledno upoštevate dosedanje pravno prakso pa tudi veljavne akte, ki urejajo naše delo v Državnem zboru. Po njih ni kriterij za repliko to, ali nekoga nasloviš z imenom in priimkom, pač pa je vsebina, to se pravi, nejasnost navedb.

Konkreten primer: kolegica je rekla, da ni bil dosežen konsenz o vseh ukrepih, jaz sem govoril ravno nasprotno: da je bil dosežen konsenz o minimalnem skupnem imenovalcu, ki omogoča to, da sedaj v praksi ne bo prišlo do referendumu, da bo s tem prihranjen dragocen čas in denar, kajti slovensko podjetništvo potrebuje denar čim prej.

Upam, da vsaj okoli tega obstaja konsenz tudi med nami.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, spoštovani magister Branko ali Brane – ne vem, kako vam je ljubše; vidim, da je Branko uradno – Grims, resno se držim pravil igre, poslovnika, dela. Nisem zaznala, da bi vas – kakor koli užalilo, kakor koli bilo imenovano ali da bi kar koli prekršila ali da vam ne bi dala replike.

Prekinjam sejo za 10 minut. Ob 21.40 nadaljujemo in potem boste imeli to priložnost.

(Seja je bila prekinjena ob 21.28 se je nadaljevala ob 21.40.)

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovani, nadaljujemo s prekinjeno 13. izredno sejo, in sicer je med prijavljenimi bila še želja za repliko. Za repliko je prosil mag. Marko Pogačnik, potem mag. Andrej Šircelj, potem pa dam besedo ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču in vodji Zakonodajno-pravne službe gospodu Strletu. Najprej, replika mag. Marko Pogačnik.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Replika na kolegico Bratušek.

Gospo Bratušek strokovno zelo cenim, zdaj pa sem opazil, da je tudi 100 % osvojila politično populistični govor – "paše tisto, kar meni paše".

Rad bi omenil samo to, da tako Vlada kot poslanci koalicije smo rekli, da DDV ni

najbolj primeren ukrep, da smo pa vedno rekli, da je to lahko skrajni ukrep. In tudi v tem uravnoteženem paketu, kjer je notri, ste pozabili povedali, da je to šele za leto 2014; pogojno, v primeru, da primanjkljaj ne bo presegel 3 %.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Proceduralno. Samo še malo, najprej replika še mag. Andrej Šircelj, potem takoj proceduralno. Izvolite, mag. Šircelj, potem boste proceduralno gospod Jani Möderndorfer.

Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Se odpovedujem repliki.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Proceduralno gospod Jani Möderndorfer.

Izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS):

Predsedujoča, kar nekaj se jih je javilo k repliki, zato prosim, ne da čakamo do konca, da slavnostno ugotovimo, da so zlorabili repliko, ampak enostavno malo poglejmo poslovnik in ne, da tukaj zdaj eden raztolmači, kaj je replika in kaj ni. Temu primerno je treba tudi odreagirati, ker v nasprotnem primeru bom smatral, da enostavno ta poslovnik ne velja več. Toliko enega govora o poslovniku in o poznavanju poslovnika. Lepo prosim! To več nikamor ne gre.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Najlepša hvala.

Javno tukaj izjavljam, da v bodoče, ko bom prekinila sejo, več ni ničesar. Prekinitev do takrat, ko prekinem, in potem nadaljujemo. Hvala za pripombo in vsem, ki ste me podučili in ste mi pripravljene pomagati.

Zdaj pa nadaljujemo. Minister za finance dr. Janez Šušteršič ima besedo, potem vodja Zakonodajno-pravne službe.

Izvolite.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Lepo pozdravljeni!

Hvala za to zanimivo vprašanje. Z velikim veseljem bom pojasnil, kako smo razmišljali pri oblikovanju tega člena. Gre za to, na koncu koncev lahko začnem s pogodbo EU, pogodbo o vodenju fiskalne politike, popularno imenovano fiskalni pakt, ki jo je Državni zbor že ratificiral. V njej med drugim piše tudi nekaj, ne bom dobesedno citiral, le po spominu, v tem smislu, da so države dolžne tudi razmišljati o samodejnih popravljalnih mehanizmi v primeru, da presežejo dovoljeni primanjkljaj. To se pravi, samodejni mehanizem je nekaj, kar se sproži samo od sebe, ne da bi morali za to sprejeti nek dodaten, recimo, zakonski akt ali kaj podobnega.

Naj vas spomnim, da nekaj temu podobnega že dolgo časa uvajamo v naše zakone o izvrševanju proračuna. Mislim, da vsaj kakšnih 8, 9 let, je to stalna praksa teh zakonov. Napačno sicer z vidika ekonomske teorije se te določbe imenujejo avtomatični stabilizatorji – avtomatično samopopravljalni mehanizmi morda nekoliko boljše. Gre recimo za določbe v smislu, če je to potrebno zaradi izvrševanja proračuna, doseganje ciljnega primanjkljaja in tako naprej, lahko vlada sama, recimo, zmanjša linearno višino pravic porabe na vseh postavkah in tako naprej. To se pravi, da je že tukaj ta logika bila vgrajena. Se pravi, to razmišljanje nam ni tuje, tudi v tej državi ne, da lahko v zakon vgradimo mehanizme, ki se ob določenih izpolnjenih pogojih sprožijo sami in posegajo na področje javnih financ.

Imamo tudi druge primere, kjer ima vlada zakonsko pooblastilo, da spreminja določene davščine, seveda v nekem obsegu, ki je predpisan, sama po svoji odločitvi. Gospa poslanka Bratuškova je tudi sama omenila primer trošarin, kjer je ta razpon, v katerem vlada lahko to sama spreminja, omejen. Hkrati ob tem, ko je omejen, je pa to edina omejitev, ki jo vlada pri tem ima. Vlada lahko na predlog ministra za finance, recimo, trošarine pri bencinih določa povsem po lastni presoji in pri tem ni vezana na nikakršna navodila Državnega zbora, niti na nikakršne zakonske pogoje. Mi se lahko odločimo, tako kot je dolgo bila praksa v tej državi, da blažimo nihanja cen nafte, s tem lahko skušamo vplivati na inflacijo, lahko enostavno polnimo proračun ali pa skušamo biti konkurenčni.

Se pravi, to sta dva primera, kjer ima vlada po mojem mnenju pravzaprav še več prostora za samostojno manevriranje na področju javnih financ, prihodkov, davščin ali pa izdatkov na podlagi nekih zakonskih pooblastil.

To, kar smo tukaj s tem amandmajem oziroma novim členom predlagali, je po mojem mnenju veliko bolj restriktivno z vidika prostora, ki ga ta člen pušča vladi. Po mojem mnenju, tako kot jaz berem ta člen, ta člen zelo eksaktno ali pa dovolj eksaktno določa, kaj vlada mora oziroma kaj se mora zgoditi eksaktno v teh dveh pomenih. Prvič, da se mora zgoditi, se pravi, da je to dejansko samopopravljalni mehanizem. Če tega zakona ne spremenimo, ni nobenega drugega načina, da se temu povišanju davka na dodano vrednost izognemo, če nastopijo pogoji, ki jih ta člen določa. Hkrati mislim, da je dovolj jasno, dovolj natančno določeno, za koliko se poveča stopnja DDV. To se pravi, določeno je, kdaj, pod katerimi pogoji. Ta pogoje je – naj preberem 2. točko oziroma 1. točko. Če primanjkljaj državnega proračuna za leto 2013 – naj to poudarim, se pravi prihodnje leto – ali za leto 2014 preseže 3 % bruto domačega proizvoda. Kaj je bruto domači proizvod, je povsem jasno, njegov obseg ugotavlja Statistični urad; kaj so 3 %, je najbrž tudi jasno. Tako je pogoj, po mojem, popolnoma eksaktno določen,

kdaj pride, pod katerim pogojem pride do tega samodejnega povečanja davka na dodano vrednost, ki ima to vlogo samodejnega izravnalnega mehanizma javnih financ. Za koliko se poveča, je pa tudi določeno; poveča se za toliko, da se zagotovijo dodatni prihodki proračuna, s katerim se pokrije ta presežen primanjkljaj. Za koliko je prišežen primanjkljaj, se ugotovi z zaključnim računom proračuna za preteklo leto. Kolikšen je izkupiček povišanja zgornje stopnje davka na dodano vrednost, je enostavna računska operacija, ki se jo da izračunati, po moje, z zadostno mero natančnosti, da se lahko ugotovi z veliko eksaktnostjo, za koliko je treba povišati to stopnjo davka na dodano vrednost, da se doseže približno takšen finančni učinek, kot je bil preseženi primanjkljaj.

Vse, kar Vlada potem naredi, je, da to izračuna in ugotovi, za koliko se mora ta stopnja DDV povečati. Da se pa mora povečati in kakšen mora ta izračun biti, je pa povsem eksaktno določeno s tem členom, to se pravi, Državni zbor kot zakonodajalec tej vladi daje navodilo, da to naredi, in seveda tudi pooblastilo, da to izračuna.

Da bi bila stvar po mojem še manj sporna, je to začasen ukrep, ki velja v tistem letu, ko je ta pogoj izpolnjen. Ni pa to neka trajna sprememba stopnje davka na dodano vrednost. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Božo Strle vodja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, beseda je vaša. Prosila bi, da na proceduralni predlog mag. Barbare Žgajner Tavš, vezan na pravno mnenje, da nam podate ustno mnenje.

BOŽO STRLE: Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Vprašanje se je nanašalo na skladnost ureditve z ustavo v tem delu, kjer določa amandma pooblastilo Vladi za določanje stopnje davka.

Zakonodajno-pravna služba vprašanja pooblastila Vladi za določitev stopnje davka ni posebej izpostavila glede na to, da tovrstno zakonsko pooblastilo Vladi na področju obdavčevanja ni novost. Kot je že gospod minister rekel, Zakon o trošarinah, na primer, že pooblašča Vlado, da zmanjša ali poveča stopnjo trošarine za energente in električno energijo ali pa, na primer, trošarino za alkohol in alkoholne pijače. Primerljivo pooblastilo Vladi za spreminjanje davčne obremenitve je bilo na primer uveljavljeno tudi že pri obdavčevanju Zakona o prometnem davku, 77. člen je tako določal, da lahko Vlada Republike Slovenije zmanjša ali poveča stopnjo davka od prometa določenih naftnih derivatov do 50 % z namenom, da se preprečijo in odpravijo motnje na trgu oziroma gospodarstvu.

Glede skladnosti s to ustavno določbo, ki pravi, da država z zakonom predpisuje davke, pa presojava, da ta predlog amandmaja, to se pravi zakonska ureditev, že določa možni razpon. Vendar pa je Zakonodajno-pravna služba – moja kolegica je že na odboru opozorila, da je takšna rešitev, ki da raje pooblastilo Vladi, nejasna v tistem delu, kateri dejavniki so tisti, ki določajo to povišanje znotraj mogočega razpona.

To bi po našem mnenju v celoti odpravilo kakršni koli dvom o ustavnosti kakšnega določila, čeprav moram reči, da je ustavna določba sicer zelo splošna in tukaj je težko presojati, ali se ta obveznost, da se davek določa z zakonom, nanaša na vse elemente davka in ali ni mogoče – seveda ob predhodni določitvi teh kriterijev, ki sem jih omenil – to pooblastilo dati tudi Vladi.

Moram pa še poudariti, da takšna pooblastilna določba, ki že obstaja v pravnem redu, ni bila še predmet presoje z vidika ustanovitve. Tukaj ni trdnih elementov za to, da bi lahko decidirano rekli, da je to ustavno ali protiustavno. Bi pa, kot rečeno, ti dejavniki, ki bi določali, kateri dejavniki so tisti, ki določajo povišanje razpona, pa res to nejasnost in mogoči očitki protiustavnosti v celoti odpravili. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Bratušek, sem videla, da želite repliko, ker ste dvignili roko. (Ne.) Hvala. Potem nadaljujemo razpravo. Hvala lepa, gospod Strle, za vaš odgovor.

Prehajamo na razpravo, in sicer besedo ima gospa Sonja Ramšak, prosim, da se pripravi dr. Andreja Črnak Meglič, če bo mogoče, saj ob 22. uri zaključujemo sejo.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav vsem ministrom, vladni ekipi, poslankam in poslancem!

Danes smo priča kar nekaj očitkom, kako je ta vlada in ta koalicija nesposobna, kako ničesar ne vemo, in velikokrat smo slišali tudi očitke, da v tej dvorani nismo prisotni. Še nekaj minut nazaj tudi poslanke in poslanci Pozitivne Slovenije niste bili prisotni in morda je to tudi razlog, da v svojih razpravah niste zavzeli stališč, ki so vam bila dana na vaše mize. Namreč, povzela bom besede mojega kolega z Odbora za finance: "Tukaj smo zato, da delamo, in ne, da spimo." Čeprav je predsedujoča že enkrat povedala, da naj tega ne uporabljamo. Vendar, z očitki, ki so leteli na Vlado in predlagane ukrepe, ste dejansko zavajali javnost, kajti amandmaji, ki ste jih prejeli na svoje klopi, so marsikatero vaše stvari postavili dejansko v neko drugo dimenzijo, da ne rečem na laž.

Naj nadaljujem s svojo razpravo. Velikokrat je bilo v vaših razpravah omenjeno, s strani Pozitivne Slovenije in opozicije, da

Evropska unija ne zahteva tako drastičnih ukrepov v enem letu. Seveda ne, in že velikokrat je bilo tudi s strani Vlade in ministra za finance, kot tudi koalicijskih poslancev povedano, da se je Slovenija leta 2009 zavezala, da bo do leta 2013 zmanjšala primanjkljaj države pod 3 % družbenega bruto produkta. Če bi prejšnja vlada gospoda Pahorja to storila, seveda danes ne bi imeli na klopih zakona o uravnoveženosti javnih financ in Slovenija bi bila v povsem drugi situaciji, kot je.

In zakaj je pomembno, da uravnovežimo javno porabo? Pomembno je zato, ker se trenutno zadolžujemo za nekaj, da lahko tekoče porabimo, vendar pa tega nismo ustvarili. V zadnjih treh letih je tako javni sektor državi 20 % več potrošil kot ustvaril. To pomeni, da se je javnofinančni primanjkljaj povečal na 6,4 % družbenega bruto produkta, kar pomeni, da smo vsako leto 2 milijardi več potrošili, kot ustvarili. Zaradi tega je nujno, da porabo javnega sektorja okvirimo v okvir, ki je realen. Realno pa je tisto, kar ustvarimo, in tisto lahko porabimo.

Že velikokrat smo v razpravah slišali, da bomo letos porabili skoraj 700 milijonov evrov na letni ravni, namesto da bi jih porabili za razvoj, izobraževanje in za to, da bi povečali blaginjo državljanov, jih bomo namenili za obresti. Samo za obresti bomo letos plačali toliko, kot je že bilo povedano, da bi lahko izplačali vsem upokojencem 2 dodatni pokojnini ali bi vsem študentom in dijakom za ta denar dve leti izplačevali štipendije.

Prav tako smo danes večkrat slišali, da z ukrepi za uravnoveženje javnih financ ukinjamo socialno državo, javno zdravstvo in ne vem kaj še vse. To so preroško-demagoške izjave o demontaži in ukinitvi socialne države, ki so pričakovane, vendar daleč od resnice. So retorika, ki jo uporablja opozicija in z njo del strokovne interesne javnosti z namenom blokirati Vlado pri njenih prizadevanjih, da izvleče državo iz krize. Kar res želimo ukiniti, je ukinitvev potratne, neučinkovite in krivične države, nikakor pa ne socialne države. S temi ukrepi Vlada dejansko nikomur nič ne jemlje, le v družbi ni denarja za to, da bi se neke nadstandardne storitve še naprej plačevale. Morda v bodočnosti, ko bomo imeli boljše finančne rezultate, seveda lahko preidemo nazaj na stanje pred štirimi oziroma tremi leti.

Treba se je zavedati, da ta zakon ne prinaša niti velikih zmagovalcev niti velikih poražencev. Gre za evolucijo na področju izdatkov. Ne gre za to, da bi kdor koli želel koga premagati, gre samo za to, da se poraba prilagodi realnemu stanju. Če ne ukrepamo, to pomeni, da kmalu ne bo socialne države za nikogar več. Slovenija, kot je bilo že večkrat poudarjeno, je socialna država, ne more pa biti socialna ustanova.

Naj zaključim s tem, da se lahko strinjam s tistimi, ki pravijo, da če Vlada in koalicija popustita in umakneta predlagani zakon, potem Sloveniji ni pomoči. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na to, da je še minuta do 22. ure... Je že konec, se opravičujem in prekinjam 13. sejo. Lahko noč in pozdravljeni jutri do 9. ure zjutraj.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 10. MAJA 2012 OB 22. URI IN SE JE NADALJEVALA 11. MAJA 2012 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice in kolegi, gospe in gospodje!

Nadaljujemo 13. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti: mag. Melita Župevc, Janja Klasinc, Roberto Battelli in Jakob Presečnik. Lepo pozdravljeni!

Nadaljujemo prekinjeno 3. točko dnevnega reda – Predlog zakona za uravnoveženje javnih financ, nujni postopek. Ostali smo pri 1. členu. Nadaljujemo razpravo o 1. členu in dveh amandmajih, amandmaju Poslanske skupine Pozitivne Slovenije in amandmaju poslanskih skupin koalicije k 1. členu.

Od včeraj je še nekaj poslank in poslancev prijavljenih k razpravi.

Prva ima besedo dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa. Kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni ob koncu tega naporenega delovnega tedna!

Uvodoma bi začela tako: včeraj smo imeli priložnost slišati, da Slovenija stopa na pot nove razvojne paradigme, kjer se bo uveljavila večja odgovornost za razvoj. In to smo imeli priložnost slišati iz ust največje koalicijske stranke, tiste stranke, za katero se bomo dobro spomnili, kako zelo močno je asistirala pri rušenju sistemskih reform, ki jih je pripravljala vlada Boruta Pahorja. Mar je res treba, da vam to ponavljam, da če bi bile sistemske reforme v lanskem letu izvedene, ne bi bilo treba s tako ostrimi varčevalnimi ukrepi razburjati naših ljudi in zategovati njihovega pasu?

Zakaj v Poslanski skupini SD nasprotujemo temu varčevalnemu paketu – zato, ker je napačno usmerjen. Tudi sami smo poudarjali in se zavedali tega, da je treba pripraviti določene prihranke, in ponudili tudi predlog, kako do teh prihrankov priti, čeprav seveda vi to zavestno negirate. Dejstvo je, da smo te prihranke želeli graditi na način... / oglašanje iz dvorane/

Gospod predsednik, ali lahko utišate kolegice in kolege? Res me motijo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ja, prosil bi, da prisluhnete kolegici in se malo umirite. Hvala.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):... da smo naš program naravnali tako, da se uravnoteži varčevalni del z vlaganji v razvoj in za zagotavljanje socialne varnosti. Namreč, ne smemo pozabiti, kaj je pravzaprav vzrok tega stanja, v katerem se nahajamo. Mi kar... Zgodovinski spomin je poniknil. Kdo je povzročil to krizo? Banke in prekomerno zadolževanje gospodarstva! Kdo je prvi reševal to krizo? Država, državni sektor in breme tega zdaj želimo porazdeliti predvsem na tiste najbolj občutljive. To je resnica tega. Neuravnoteženost tega paketa, ki ga pripravljate, se še v največji meri kaže v antirozvojni naravnosti. Sektor, po katerem posegata v največji meri, je sektor izobraževanja in razvoja. Dejstvo je, da tako kot vas opozarjajo akademiki, s tem sloganom varčevanja v tem sektorju, v katerega je Slovenija v našem mandatu bistveno povečala vlaganja, zavedajoč se tega, da je to pravzaprav možnost kvalitetnejšega izhoda iz krize in prestrukturiranja našega gospodarstva, smo povečali vlaganja na 2,49 % BDP, medtem ko se sedanja vlaganja znižujejo na 2,13 % – nismo še vsega dokončno izračunali.

Dejstvo je, da se s temi ukrepi predvsem na področju visokega šolstva, tukaj se moram strinjati z dr. Godino, uničiti kritično maso mislečih v naši družbi in vzpostaviti sistem zasebnega šolstva. Zelo me žalosti, da sta frontmana tega, te razgradnje sistema prav dva doktorja znanosti z javnih univerz.

Da nadaljujem, poudarili smo, da je paket neuravnotežen. Čeprav se neprestano sklicujete na to, da paket ne bo prizadel najbolj ranljivih, se bom navezala na včerajšnje besede gospoda Jazbeca in gospe Hercegovac – ali se zavedate, kaj bomo storili s posegi v javno zdravstvo? To je tisti del paketa, ki bo najbolj prizadel najbolj ranljive in seveda že nakazuje tudi smer bodočih zdravstvenih reform.

Pa začnimo z 2. členom. V drugem členu zmanjšujete prispevek sredstev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja za zagotavljanje zdravstvenih storitev. To avtomatično pomeni prenos...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Se opravičujem, kolegica Črnak Meglič, razpravljamo o 1. členu in amandma k 1. členu, ne o drugem...

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Ja, je to na splošno. Govorim o zdravstvu. Govorim o zdravstvu.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Bi se držali kar člena, o katerem razpravljamo, prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Poglejte, tudi včeraj se nismo držali...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ja, ampak danes se pa bomo. Oprostite, danes se pa bomo, res.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): A res? A to spreminjate glede na to, kdo kaj govori?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ne.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Potem bi morali tudi včeraj svoje kolege ustavljati.

Oprostite, gospod predsednik, odločno protestiram, in želim, da ste načelni do vseh enako. Dovolite.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Poglejte, včeraj ni bilo primera, da bi kdo razpravljal o drugem členu kot o tistem, ki je bil na mizi v razpravi, vsaj ne, ko sem jaz vodil sejo. Takega primera ni bilo. Če bi bil, bi me lahko opozorili. Zato bi vas res prosil, držite se 1. člena, ker o njem razpravljamo. Drugače nam od poslovnika nič ne ostane.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):... in o 1. členu. Hvala lepa, gospod predsednik.

Govorimo o vseh – koliko jih je zdaj – 39 zakonih, tudi o zakonu o zdravstvenem zavarovanju. Če dovolite, bom nadaljevala.

S tem posegom prenašamo povečan del bremena na dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Že bela knjiga o zdravstvu, ki jo je še pisal dr. Keber, je zelo jasno poudarila, da ravno zaradi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja Slovenija sodi med države z najmanj pravičnim zdravstvenim sistemom na svetu in da – zdaj smo ugotavljali tudi v gradivu, ki nam ga je pripravil Umar –, se povečuje delež prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja že pred uvedbo te spremembe, sedaj se bo ta delež še povečal. Na koga pade največje breme? Največje breme pade na najbolj revne. To se pravi, namesto 24 evrov premije bodo plačevali 28 evrov premije. To v njihovih dohodkih pomeni 8 %, v naših dohodkih pa 1 % – a ne? To je tista razlika, o tem mi govorimo, zato pravimo, da pada po najrevnejših.

Druga sprememba. Znižanje nadomestil v času bolniške. Res je, dosegli ste kompromis s sindikati na dveh pomembnih točkah, to pozdravljam, pa vendar je treba vedeti, da 80 % nadomestil za bolniško gre za običajne bolezni, ki jih preživljamo navadni smrtniki.

Dejstvo je, da je absentizem v Sloveniji tako kot v vseh državah, ki se srečujejo s krizo, velik problem, smo na petem mestu po absentizmu. Samo način, kako se lotevamo reševanja tega problema, je napačen. Lotevamo se ga na način zmanjševanja nadomestil, pri čemer vemo, da eden ključnih problemov v naši državi postaja prezentizem, to se pravi prisotnost bolnih, oslabeledih ljudi na delovnem

mestu, preden so preživelii bolezen. Strokovnjaki vam ponujajo način, kako reševati ta akuten družbeni problem; pa vendar – ne! Posegamo po ukrepih, ki bodo zopet najbolj padli po najrevnejših, tistih, ki si ne bodo mogli privoščiti izpada nadaljnjih 10 % svojih mesečnih dohodkov.

Druga točka. Neuravnotežen je tudi z vidika obremenjevanja srednjega sloja. Nikoli si nisem mislila, da bova z gospodom Primcem tako enoglasno govorila o antidružinski politiki te vlade. Dejstvo je, ta politika je antidružinska in največje breme krize, bom rekla, med družbenimi skupinami prevaljuje na mlade družine. Res je. Tudi tukaj ste dosegli kompromise, jih pozdravljamo, še zlasti pozdravljamo kompromis, ki upam, da je nastal tudi na podlagi naše intervencije, da se pač ne zamejuje najvišje porodniške na 1,5 % povprečne plače. Vendar ni je države v Evropi, gospe in gospodje, ki bi družinsko politiko izbrala za arzenal, na katerem bo ustvarjala prihranke.

Zato bi še enkrat nekako pozvala, da vsi skupaj premislimo, ali ne bi sprejeli še dodatnih amandmajev. Opozorila bi na amandma Pozitivne Slovenije, ki govori, da se vsaj za eno leto zamakne izvajanje ukrepov, na drugi strani pa tudi o tem, ali je resnično potrebno, da nadomestilo v času starševskega dopusta znižujemo do trenutka, ko se bo bruto domači proizvod dvignil na 2,5 %. S tem ukrep, ki je bil v začetku planiran kot začasen ukrep, prolongirate najmanj na srednjeročno obdobje, in verjemite mi, skoraj prepričana sem, da se na 100 % porodniške ne bomo več vrnili.

Zanimivo. Če primerjamo, ko govorimo o bremenitvah posameznih družbenih slojev. Predlog, ki smo ga predlagali v Poslanski skupini Socialnih demokratov, je govoril, da naj se poveča dohodnina za tiste, ki prejemajo dohodek nad 60 tisoč evrov. Vi ste to mejo dvignili na praktično 70 tisoč evrov in s tem izgubili 25 milijonov. Teh 25 milijonov bi skoraj zadoščalo za to, da ne bi bilo treba znižati porodniških. Ali se zavedate tega? To je ta trade off med družbenimi sloji, med družbenimi skupinami.

In ne ponavljajte mi tega, kako visoke in najvišje imamo porodniške! Imamo ene najnižjih plač! Te nizke plače prejemajo ženske porodnice in te boste v prvem letu življenja prizadeli, ob tem da jim boste vzeli tudi univerzalno pravico, ki jo ima Slovenija – za srednji sloj mislim –, že več kot trideset let.

Da nadaljujem. Veseli me, da vas je srečala pamet pri 169. členu. V nočni seji smo vam poslanci opozicije, zlasti s kolegom Matevžem, razkrinkali vašo blitzkrieg strategijo. Ne morem se znebiti občutka, da ste delovali po sistemu, kot bi rekli naši bivši bratje Srbi, "ako prođe, prođe, ako ne prođe, ne prođe".

Opozorili smo vas, kaj to pomeni; opozorili smo vas na to, da pravzaprav zavajate in mimo dogovora in socialnega

sporazumevanja sprejemate reformo in smo rekli dobrohotno, da sami bodite pametni in umaknite. No vidite, naslednji dan pa ste to lahko umaknili, ko so vam to povedali sindikati.

Nesporno je vaša razvojna strategija napačna, to je neoliberalna doktrina, ki seveda gradi na formuli varčevanja. Ampak veste, ta neoliberalna doktrina se v svetu potrjuje z vsemi negativnimi posledicami. Tukaj imamo cel kup člankov, tabel, ki dokazujejo, da v državah Portugalske, Španije, Grčije in tudi Italije ne daje učinkov, daje pa učinke: na povečevanje stopnje tveganja revščine, na povečevanje brezposelnosti, na povečano socialno razslojevanje, ne pa na oživljanje gospodarske rasti.

Je že tako, modri mož je nekoč rekel: "Vladajoča ideologija je ideologija vladajočega razreda." Kdo je to bil, pa pogledjte na Google. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Janez Vasle.

JANEZ VASLE (PS NSi): Dober dan vsem skupaj.

Spet smo tako, na hudo začeli, tako da ne vem, kako bi rekel. Rekel bi, da je ta kriza – včeraj sem govoril o arheologiji, ampak vseeno je bila ta kriza kot nek katalizator, ki je pospešil neke procese. To je bilo koristno, da smo prišli do svoje države, smo pa bili takrat enotni in smo lahko do tega prišli, danes se pa kar nekaj... Meni se zdi, ker nisem ravno tako hudo učen, da brez zveze najedamo eden drugega, namesto da bi tako složno kot v tistem času tudi prišli do teh ukrepov, da čim prej stopimo naprej. V naših stikih z ljudmi opažamo, da z razumevanjem sprejemajo te naše ukrepe. Naš vodja, ko je imel nagovore na teh naših regionalnih obiskih, je dobil aplavz, kljub temu da je črne stvari govoril, ampak ljudje drugače razumejo te stvari.

Stvar je v bistvu zelo enostavna, glede na to stanje, v katerem sem. Spomnim se, ko se je začela ta kriza šele slutiti, sem neko gospo ekonomistko vprašal, kaj je narediti, ko taka kriza nastopi. Rekla mi je, da kreditne kartice zakleniti, denar šparati in kruh doma peči.

Vseeno bi v okviru obravnave tega zakona, ki se pri teh obravnavanih 45 drugih dotika tudi zdravstva, vseeno malo pokomentiral razmišljanje moje kolegice, spoštovane gospe Hercegovce, ki jo je strah razpada zdravstvenega sistema.

V starih časih je bilo za zdravstvo namenjeno okoli 4 % BDP, sedaj pa mislim, da dajemo za to skoraj še enkrat več. Mislim, da bo tudi zdravstvo moralo nekako zajeziti, čeprav upam, da še deluje etični pogon pri zdravstvenih delavcih, da v bistvu prav neposredni uporabniki ne bodo prizadeli. Je pa res, da smo sedaj vedno starejša populacija, da vedno več rabimo, da so zdravila vedno boljša in dražja in da imamo tudi te aparature, ki so vedno bolj sofisticirane in tudi vedno bolj drage. Je pa to

spet mogoče kakšen izziv za zdravstvo, da se bo reorganiziralo, da se ne bi vsi z vsem ukvarjali. Imam podatek, da je bila v neki bolnišnici ena aparatura zapakirana v originalni embalaži več kot eno leto, ker niso vedeli, kako jo rabiti. To se bo malo preuredilo. Sem bolj za to, da bi dal bolj prednost opremi kot zidom – mislim, da so tudi neke izgradnje v vprašanju, ki bremenijo ta del.

Vseeno bi se dotaknil še tega strahu pred razpadom javnega zdravstva, ker se vedno pojavlja vtis, da je javno zdravstvo samo tisto, kar je v okviru zdravstvenih domov, koncesionarji pa so tisti lumpi, ki so zaslužkarji in ki kradejo. Koncesionarji so ravno tako del javnega zdravstva, tisti del, ki pa molze uboge občane, je pa v veliki manjšini.

Naj še omenim nek podatek iz ZZZS. Ko smo podpisovali pogodbe, so odgovorni tam takrat rekli, da je koncesionar zdravnik za 30 % cenejši od zdravnika v zdravstvenem domu in da bi oni najraje videli, če bi bili vsi koncesionarji. Toliko za začetek, hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Saša Kos.

Mag. Hercegovac. Replika.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Replika. Hvala lepa, predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Omenjal me je kolega Vasle glede razpada zdravstvenega sistema. Sigurno tega nisem tako in ta način uporabila; da pa ne bo več takega javnega zdravstva, kot smo ga imeli do zdaj, to je pa res.

Kolega Vasle je že dolgo časa koncesionar, to pomeni delno privatnik, in gleda na drug način. Sigurno za zdravstvene delavce ne bo velike spremembe, ampak za paciente in za ljudi pa bodo velike spremembe.

Zdravstveni sistem moramo ohraniti vsaj na tem nivoju, kot ga zdaj imamo. Glede na investicije, ki jih imamo, ga ne bomo mogli ohraniti. To pomeni, da pacienti in ljudje bodo morali dajati več denarja za zdravstvo. To je pa bistvo, kolega Vasle. Hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospa Saša Kos.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Protestiram proti ukinitvi pridobljenih pravic, na katere smo Slovenke in Slovenci ponosni, in sicer od prvega dne naše samostojnosti.

Največji rez ste naredili na področju kulture in znanosti in visokega šolstva, še posebej, ker ste ukinili Ministrstvo za kulturo. Kot vemo, da karkoli je ukinjeno, se nikoli potem ne povrne oziroma izgubi se nekje v množici ostalih dejavnosti in vsakdo potem podpira tisto, ki mu je najbližje. Vemo, da tudi minister, kateri koli je, na katerem koli področju ni nek superman, ki bi

se spoznal na vsa področja, ampak se opredeli na tisto, ki mu je najbližje.

Tako smo na nek način odrinili kulturo; kulturo, ki nas ohranja, ki nas je ohranjala skozi vso zgodovino, da smo danes tu, kjer smo. Torej smo samostojni in, kot sem že o tem govorila, ponosni na svojo samostojnost.

Torej, ukinili ste ministrstvo. Z rebalansom jemljete sredstva, namenjena nevladnim organizacija na področju kulture in samozaposlenim v kulturi. Silite jih k temu, da bi umetniki soustvarjali državne proslave brezplačno, brez honorarja, obenem pa bi omejevali in hkrati nadzirali, kdo od njih bi še lahko preko avtorskih pogodb delal na področju kulture.

Kako se to kaže, na primer, v gledališču? To redno zaposluje igralce, vse druge kadre, ki soustvarjajo predstave, pa le izjemoma. V Sloveniji so v javnih gledališčih redno zaposleni le trije režiserji. A kot pravijo poznavalci, s tem menda ni nič narobe, saj sodelovanje z večjim naborom režiserjev lahko prinese bolj raznolik program in tudi širši nabor misli, ki so hote ali nehotе vtikane v vsako predstavo, ki jo gledamo kjer koli: ali v gledališču, ali v operi, ali kjerkoli. Z režiserji tako sklepajo avtorske pogodbe, kar je logično, saj opravljajo avtorsko oziroma intelektualno delo. Takšne pogodbe sklepajo tudi s scenografi, pa s kostumografi in s številnimi drugimi, ki s svojim znanjem in kreativnostjo prispevajo h končni podobi predstave. Dragi moji, pa si zamislite nekega lučkarja, ki bi najel po avtorski pogodbi nekoga oziroma lučkarja in bo soglasje dajal minister. Lepo vas prosim! Minister naj bi se sedaj ukvarjal z vsakim posameznikom, ki bo nastopal v neki zelo strogo strokovni instituciji!

Mislim, da ima vsak minister, tukaj so trije prisotni, veliko bolj odgovorno delo, kot pa je, da bi potem podpisoval te pogodbe, ki sem jih omenila. Hvala lepa.

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, ministrski zbor!

Res je, da imamo pred seboj mega zakon, ki posega v 39 zakonov, in vesel sem, da je bilo pri resnih političnih partnerjih in tudi sindikalnih partnerjih in znotraj resnih delov politike in družbe doseženo veliko soglasje, da so ti posegi potrebni. Kot politik se zavedam tudi, da bo Državni zbor v prihodnje moral poseči še v številne zakone, preden bodo naše javne finance popolnoma ozdravljena, preden bo naša družba res stopila trdno na trdna tla razvoja. S tem zakonom ustvarjamo samo nujne pogoje, da bomo tako tukaj, na lastnih tleh, kot pred Evropo ostajali in postali spet verodostojni.

Sedaj ko imamo ta spisak zakonov, v 1. členu, ki se spreminjajo, želim reči, da sem vesel, da je prišlo do kompromisa glede 2. maja

pri zakonu o praznikih. Čeprav bi bil še bolj vesel, da se sindikati ne bi zgolj zavzemali za ohranitev dela prostega dne, 2. maja, dneva brez vsebine, ampak da bi tudi sindikati, skupaj z družbo, ta dela prosti dan prenesli na drug dan, ki je vsebinsko za naš narod zelo pomemben. Znotraj maja. Morda bi bilo bolj prav, da razmišljamo, da bo v prihodnosti to 9. maj, dan zmage, danes tudi dan Evrope. Kajti nekoč je že bil dan zmage dela prost dan, celo v Jugoslaviji, celo v Sloveniji, pa so ga nadomestili z bolj ideološkimi zakoni. Ali pa 13. maj, dan, ko je padel prvi borec proti fašizmu na Mali gori pri Ribnici, Danilo Zelen, tigrovec, da bi ta izjemno pomemben dan, ki kaže tudi zgodovinsko resnico, bil tisti državni praznik. Kajti, to je bil prvi oborožen odpor, ki so ga izvedli tigrovcu v celi Evropi. Morda bi bilo to bolje... Drugače pa sem vesel, kot sem rekel, tega kompromisa, če se sindikati pač zavzemajo samo za to vsebino prostega dne, potem pač lahko ostane ta prosti dan tudi na 2. maj. Vendar, še enkrat pravim, slovenski narod ima boljše vsebine za proste dneve.

Drugo pa je, da se ob tem zakonu sproščajo pravzaprav zelo radikalni, zelo dogmatski politični impulzi, ki smo jim bili priča v včerajšnjih razpravah. Tudi danes je bila očitana neoliberalna doktrina, jaz je ne poznam – vsaj na to stran s to doktrino ni treba kazati. Res pa je, da je izjemno prisotna – pri moji največji politični stranki na moji desni in pri nekaterih posameznikih tudi tam preko – neodogmatska doktrina. Pa puščam ob strani Socialne demokrate, ki so pred kongresom. Tisti, ki se proti Pahorju borijo, morajo iz teh ultra levih pozicij izhajati. Vendar bo ta zadeva z 2. junijem verjetno minila.

Bolj zaskrbljujoče pa je, da smo včeraj slišali nekaj izjav in vsaj na dve od teh bi gospod predsednik Državnega zbora, vi, ki ste varuh ustavnosti in zakonitosti v tem visokem zboru, po mojem morali odreagirati. Opozarjam vas, namreč, vodja Poslanske skupine Pozitivne Slovenije je dejal, da bomo v 48 urah pokopali ustavo in zakon. Gospod Moderndorfer. Pozneje pa je še kolega Jazbec v izjavi, ki jo televizija poleg "pingvinske" izjave producira vsakih 5 minut, dejal, da se bomo zbudili s sprejemom tega zakona v popolnoma spremenjen družbenopravni red in politični sistem. Ali kdo trdi, da bo 11. maj, če uporabljam metaforiko in simboliko iz slovenske in jugoslovanske zgodovine, dan petojanuarske diktature oziroma enajstomajske diktature? Ali se zavedate nesprejemljivosti takšnih oznak?! Na kakšen način bomo pokopali slovensko ustavo? Kdo še upa to trditi? Strinjam se, s tem, kar berem danes, da je dejal gospod Pahor, da če ne bomo sanirali javnih financ, bomo izgubili suverenost. Tisto bi bilo pokop slovenske ustave, ker ne bi imeli več temelja, na katerem bi gradili. Trdno sem prepričan, da bomo s sprejemom tega zakona in z družbenim soglasjem, ki smo ga dosegli, z jutrišnjim dnem bolj utrdili slovensko

ustavo in zagotovili dolgoročno slovensko suverenost in državnost. Če pa bi šli brez tega reševanja države in javnih financ, potem pa smo verjetno v krizi suverenosti in realni nevarnosti.

Mene osebno, kot politika, pravzaprav me veseli, da je pozitivna stranka postala tako protiljudska stranka. Da ste se v trenutku, ko so sindikati realnega sektorja, ki zastopajo delavce, že spoznali, da je treba ukrepati, postavili na popolnoma protidelavsko smer, protikmetsko, da ste zagovorniki še izključno ozkega dela finančne oligarhije, in še to predvsem tistega dela, ki svojega kapitala ni pridobil na transparenten način. Zato je lažno hvaljenje takšnih menedžerjev v "pingvinski" izjavi, ki imajo, ne vem, 200 milijonov minusa po uradnih podatkih, se jih pa proslavlja kot največje menedžerje, največje...

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerovšek, brez zamere, ampak bi vas opozoril, da razpravljamo o 1. členu in o amandmajih k 1. členu zakona – to velja tudi za vse naslednje razpravljalce – če bi se držali tega, bi bilo zelo dobro. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Dobro.

Tu je bilo tudi dosti govora o zakonu, ki določa nekatere korekture pri upokojevanju. Tudi tu moram opozoriti na izjavo, jo bom citiral iz magnetograma, ki je bila včeraj podana, ko je kolegica Kociprova dejala, "hkrati pa bomo sedaj na hitro, nasilno upokojili toliko in toliko tisoč upokojencev". Upokojili bomo na tisoče upokojencev. Če je šlo za lapsus, bi bila dolžnost to popraviti. Če pa nekdo misli, da se bo upokojence upokojevalo z evtanazijo ali z drugimi metodami, potem je pa grozljivo in žalostno.

Na to sem opozoril že včeraj preko twittra in ni nobenega opravičila. To je treba... / oglašanje iz dvorane/ Glejte, kaj je bilo rečeno – upokojenci so že upokojeni. Sami vemo, kaj je upokojevanje upokojencev, kaj je to.

To so takšne zadeve, s katerimi se skuša diskreditirati resne ukrepe, resne programe, ki utrjujejo državo, ki zagotavljajo tudi upokojencem varnost, varno starost.

Spoštovani, res pričakujem treznost v ocenjevanju teh ukrepov. Ne pričakujem, da bi morala opozicija glasovati za ukrepe, ima pravico biti stalno na drugem polu, vendar bodimo v definiranju stanja in potrebnosti ukrepanja pa realni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Ivan Pišek.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Lep dober dan...

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mišič, replika? Proceduralni predlog. Prosim.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovani predsednik!

Samo opozoril bi na 75. člen Poslovnika Državnega zbora. To, kar je gospod Jerovšek prej v svojem nagovoru izjavil in tako naprej... Najprej se ne drži točke dnevnega reda, potem pa stopnjuje neko nestrpnost oziroma uporablja take besede, neko evtanaziranje in tako naprej. Glejte, naša Maša Kociper ni mislila tako, niti slučajno ni, kot je citiran njen stavek. To, kar je on zdaj razgradil iz njenega normalnega opozorila, dobronamernega, je gospod Jerovšek dejansko stopnjeval, tako da v eter sporoča dobesedno neko evtanazijo in ne vem kaj. Gospod Jerovšek, prosim vas, da se malo umirite. Stanje v tej državi ni takšno in mislim, da take besede, kot se jih vi poslužujete, da ne sodijo v hram demokracije, pa tudi v današnji čas ne. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Res bi predlagal, da držimo nek kulturni nivo razprave, da ne diskutiramo ad personam, čeprav vem, da ste vsi utrujeni in verjetno tudi malo nervozni že, zdržimo še danes in lepo v miru razpravljate o vsebini. Imamo različna mnenja, s tem ni nobene težave, lahko jih pa izrazimo na strpen in kulturn način, če se strinjate.

Besedo ima gospod Ivan Pišek.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala lepa še enkrat in lep strpen dan vsem skupaj!

Včeraj so bili omenjeni policisti, šolniki, medicinske sestre, mlade mamice, lahko bi omenjali še kake druge poklice oziroma delavce in verjetno edino strinjanje, ki bi iz tega izhajalo, bi bilo, da vsi želimo boljše življenje.

Tudi jaz poznam kako mamico oziroma bodočo mamico, ki je vesela, da pričakuje, ne glede na to, da je pač situacija malo slabša, kot je bila nekaj časa nazaj, zaradi tega, ker v takih razmerah to ne bi smel biti bistven problem. Bistvo rojstva otroka mora biti nekaj drugega, ne materialna osnova oziroma razmišljanje o tem, ali bomo zato širili, razvijali narod; če bomo preživeli ali ne bomo.

Večina teh mamic je odraščala v nekih drugih časih; časih osamosvajanja Slovenije, ko niso imeli niti milke, niti plenice pampers, kaj šele vsak svoj avto, tri televizije, pet telefonov, pa so kljub temu odrasle, zrastle v poštene, v redu ženske, državljanke in verjamem, da bodo tudi v primeru, da bodo morali za drugega otroka plačati oziroma doplačati 30 % vrtca, otroke znali vzgojiti v poštene državljane.

Argumente za in proti zakonu predstavlja vsak na način, kot misli, da je prav. Zaskrbljujoče je, da v zadnjih tednih razprav nismo prišli do zblížanja, pravzaprav pri nobeni stvari. Če bi bilo to realno, bi se še razumelo. Ampak mislim, da je težava v tem, da ni popuščanja zato, ker pač opozicija smatra, da mora nagajati poziciji. Pozicija zagovarja zakon,

opozicija je a priori proti, čeprav se marsikdo od vas zaveda, da so spremembe potrebne in nujne. Morali bi se zavedati, da je ta zakon nastal zaradi nereagiranja v prejšnjih letih in zaradi situacije, kakršna je danes v Sloveniji. In ta situacija po mnenju nekaterih ni slaba, temveč na meji kritičnega. To je včeraj v svoji razpravi oziroma poročilu podal direktor Umarja, ki je povedal, da smo v vseh atributih oziroma po vseh kazalnikih na zadnjih mestih povprečja Evropske unije. Razmere letos so na nivoju leta 2003 in 2004 – skoraj deset let nazaj. Dosegamo le 80 % povprečja produktivnosti Evrope, za najboljšimi zaostajamo za 40 %. Stroški dela se povečujejo bistveno bolj kot v Evropi. V zadnjih treh letih smo dosegli najvišjo rast zadolževanja, zato plačujemo 750 milijonov letnih obresti, glavnico puščamo za naše vnuke, da bodo plačevali. Lani se je med 27 državami Evropske unije samo Ciper zadolžil več kot mi v povprečju. Po tržnem deležu zaostajamo tudi za državami, kot so Češka, Slovaška, Poljska, torej za državami, ki smo jih včasih imeli za neke "vzhodne" države, manj razvite države, ki smo jim bili mi vzor. Stopnja brezposelnosti je med najvišjimi v Evropi. Letos napovedana gospodarska rast je spet negativna. To kaže na to, da ni upanja v letošnjem letu na kak pozitiven trend, ker trend pada in bo še slabše, verjetno. Staranje prebivalstva v Sloveniji po teh podatkih je tudi večje kot v povprečju Evrope, kar pomeni, da tudi v bodoče ne bo toliko dela sposobnih ljudi, da bi pokrivali te zadolžitve in te izgube, ki so se pojavljale v zadnjih letih.

Tako kot mnogi v eni izmed strank bi tudi jaz malo protestiral proti tem podatkom, ampak nima smisla protestirati, ker to so dejstva. Dejstvo je tudi, da je treba reagirati, in to danes, potrebni so ukrepi. Včeraj je predsednik Vlade nakazal tri korake, s katerimi bi lahko skušali iziti iz te krize. Prvi je takojšnja finančna konsolidacija. To pomeni to, o čemer govorimo danes in kar upam, da bomo sprejeli. Drugi korak, na osnovi dopolnjene zakonodaje gospodarska rast in na osnovi gospodarske rasti nova zaposlovanja. Upajmo, da bo potem to doprineslo k večji ali pa vsaj taki socialni državi, kot jo imamo danes, kar je pa edini kazalnik, kjer še nismo na repu Evrope oziroma smo boljši kot nekatere sosednje države. Torej, po določenih evropskih merilih še ne živimo tako slabo v povprečju.

Prejšnji mesec sem bil v Italiji in v Rimu se na glavnih ulicah začnejo zvečer zbirati brezdomci s svojimi kartonskimi škatlami in si postavljajo postelje na pločnikih, v podhodih. Govoril sem z domačini, ki pravijo, da so se tega že navadili, da je to nekako normalno, zaradi tega ker v Italiji pač ni služb oziroma se še najdejo, ampak normalno je, da bo tudi inženir sprejel službo taksista, da učiteljica polni v trgovini police, če drugega ni. In zavedajo se, da s tako službo lahko vsaj za silo preživijo. Če hočejo nekaj več, morajo delati še popoldan nekaj. Če hočejo izobraževati svoje otroke,

morajo delati še en dodaten posel. To je realnost v tujini in to je realnost, kamor gremo mi, če ne bomo danes ukrepali. Danes je priložnost, da ta trend zaustavimo in da, preden pride pri nas do take eskalacije brezdomcev, začnemo z varčevanjem.

Pozval bi vse nasprotnike zakona, da se ne obnašajo zdaj tako, da a priori morajo biti proti. Stopimo skupaj in verjamem, da bodo tudi državljani hvaležni, ker v poklicih, ki smo jih prej omenjali, se ljudje zavedajo, da ukrepi, ki so zdaj na mizi, niso tako drastični, da se bo dalo preživeti. Težko bo, tega se vsi zavedamo, ampak če bomo stisnili, bo lažje, bo boljše, predvsem zato, da pridemo enkrat na standard, ki smo ga imeli leto 2008 in mogoče še boljšega.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Stanko Stepišnik.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni v tem lepem jutru, ministrski zbor, spoštovane poslanke in poslanci!

Ta zakon o uravnoteženju javnih financ je zame izredno velik bralni izziv. Sam zakon ima 260, 261 členov in cirka 400 dopolnil, amandmajev, ki se vlagajo, izvzemajo, ostalih 45 zakonov pa predstavlja približno 15 tisoč členov, kar znese bralnega gradiva 3 tisoč strani. Če bi želel razumeti to, bi moral brati več 10 dni, da bi si ustvaril pravo sliko, kaj pomeni vlaganje teh dopolnil v te zakone.

S tem zakonom mislim, da ste naredili pravi nomotehnični čudež, produkt, ki ni pregleden, ki ni precizen, ki ni razumljiv, ki ni jasen in ki ni predvidljiv. Spravlja me v dvom glede pravne varnosti tega produkta v praksi. Kot tehnik hočem biti zelo zanesljiv in si ne upam dati glasu za nekaj, v kar nisem prepričan. Sem pa izredno zadovoljen in mislim, da tudi vsi v naši poslanski skupini, Pozitivni Sloveniji, in tudi v opoziciji, da smo uspeli z našim vztrajanjem, stališči, ki smo jih vseskozi v teh zadnjih dneh dajali, tudi ponoči, da smo vrnili nekaj nazaj visokemu šolstvu, mladim raziskovalcem za raziskovalno opremo, kulturi, osnovni šoli, vrtcu, brezposelnim, za bolniško, porodniško, praznik in tako naprej. To mislim, da je dosežek celotnega Državnega zbora; če bo to potrjeno, da niso tako prizadete pravice in socialni transferi, ko vedno opozarjamo, da ste preveč samo na odhodkovni strani naredili, premalo pa na prihodkovni. Ker tako bo treba v drugem koraku, se pravi v naslednjem letu, pa vse narediti na prihodkovni strani, ampak ne z davki, ampak z večanjem gospodarske rasti ali, poenostavljeno, s povečanjem družbenega bruto produkta. Ta bo moral znašati v treh letih preko 40 milijard, če bomo želeli ohraniti to, kar smo si danes skupaj izpogajali. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prijavila se je gospa ministrica Ljudmila Novak, prosim.

LJUDMILA NOVAK: Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke, člani Vlade!

Navezala bi se na govor gospoda Stepišnika, ki mi je bil izredno všeč. Iz tega sem namreč spoznala, da je ta parlament, torej koalicija in opozicija, vendar našel nekaj skupnih točk, na katerih lahko gradimo najprej. Tudi sama, ko sem prebrala ali slišala, ko smo se pogovarjali o vseh varčevalnih ukrepih, tudi sama sem pri marsikateremu zajela sapo, še posebej kar se tiče družinske politike.

Zelo vesela sem, da smo tukaj vendar našli določene omilitve, če tako rečem, torej omilili smo nekatere večje reze, ker se vsi zavedamo, da družina je bogastvo, da to je prihodnost naroda, še posebej ob staranju prebivalstva, še posebej ob slabi demografski sliki. Takšnih stvari je še več, kot ste dejali, kjer ste/smo našli skupne točke.

Res posegamo v preko 40 zakonov, po drugi strani pa, če bi še dodajali zakone za spodbujanje gospodarstva, bi pa res vse skupaj postalo zelo nepregledno. Ampak v koalicijsko pogodbo smo zapisali, da bomo naredili vse za to, da bo naše gospodarstvo lahko delalo, da bomo zmanjšali administrativne ovire, da bomo naredili vse, da bomo spet dosegli gospodarsko rast. To je tisti drugi del naše naloge, da bomo lahko potem povečali tudi prihodkovno stran. Zato mislim, da vsi skupaj moramo graditi na tem; res, poti so različne. Če bi bila jaz v opoziciji, bi verjetno imela marsikatero kritično pripombo, kot jo sedaj izražate vi. Zakon je res obsežen, v veliko stvari posegamo, vendar mi smo pač izbrali tako pot. Ker pa imamo finančnega ministra, za katerega mislim, da je – vem, da je – strokovnjak, da misli dolgoročno, sem prepričana, da bi tudi vi verjetno predlagali podobne ukrepe v primeru, da bi imeli istega finančnega ministra, kar je na začetku izgledalo.

Zato se mi zdi predvsem pomembno, da tudi politiki damo neko upanje, samozavest državljanom, da vendar mislimo resno. Kolikor se pogovarjam z državljani, se zavedajo, da je potrebna racionalizacija v javni upravi, da enostavno tega ni mogoče več vzdrževati, da je proračunska luknja, ki jo moramo nekako zapolniti. Mislim, da je nujno, da to pripravljenost državljanov na nek način izkoristimo – ne mislim v slabem pomenu –, uporabimo, če tako rečem in iz tega naredimo kar se da največ. Tudi če bi bili v vladi, bi tudi vi morali sprejemati neprijetne ukrepe. V politiki je vedno: raje dajemo kot pa nekaj ljudem odvzemamo, ker to je boleče.

Državljan se zavedajo, da so potrebni rezi, da so potrebne racionalizacije, zato sem prepričana, da jim mi z neko večjo enotnostjo moramo dati spet neko upanje, zagnanost, da bodo pripravljeni vse sprejeti to in seveda tudi biti ustvarjali in vsak po svojih močeh soustvarjati to državo.

Že včeraj sem neke povedala, bila sem pred kratkim skupaj z našim velikim zamejskim pisateljem Borisom Pahorjem, 99 let ima,

izredno bistro razmišlja, je bistrega duha tudi pri teh letih. Pravi, da opazuje narode in ugotavlja, da smo Slovenci med bolj sposobnimi. Če bomo gradili na tem, da smo med bolj sposobnimi, in to smo že nekajkrat v zgodovini tudi dokazali, potem verjamem, da lahko državo izpeljemo tudi iz te krize. Poti so različne, različno tudi lahko razmišljamo, vendar verjamem, da imamo skupen cilj, da ta vlak, ki je šel sedaj navzdol, usmerimo spet navzgor. To si kot članica vlade želim, da bi ta pogum, to moč zmogli, četudi smo v določenih stvareh zelo različni.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Seznam razpravljavcem smo izčrpali. Ker je še interes za razpravo o 1. členu, bom še enkrat odprl prijavo. Prosim, če se prijavite.

Gospa Damjana Petavar Dobovšek.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Najprej bi se odzvala na koncesijo. Koncesija ni privatništvo, ampak upravljanje gospodarske ali negospodarske službe, v konkretnem primeru upravljanje zdravstvene dejavnosti, torej negospodarske javne službe.

Zdravstveno dejavnost je treba razlikovati; in sicer zasebno zdravstveno dejavnostjo in upravljanje javne službe na podlagi koncesije. To je 42. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti. Na podlagi zakona o zavodih lahko javno službo upravlja tudi posameznik, če izpolnjuje pogoje za to. Tudi financiranje negospodarskih javnih služb, torej zdravstvene dejavnosti, se zagotavlja iz proračuna. Pa še cenejše je, ker koncesionar sam investira v opremo, neopredmetena osnovna sredstva, tudi zaposluje medicinsko osebje, sam si mora plačati poslovni prostor ali ga vzeti v najem. Sedaj ima še celo možnost uveljavljati olajšave za investicijo, opremo in neopredmetena osnovna sredstva.

Slišali smo tudi v nadaljevanju oziroma predhodno, da je strategija te vlade napačna in da gre za neko neoliberalno doktrino, ki se je izkazala za neuspešno. Primerjana je bila z državami: Portugalska, Italija, Španija. Tudi strategija kupovanja socialnega miru, mislim in sem prepričana, na račun nerazumnega zadolževanja, na račun davkoplačevalcev se je izkazala za zelo slabo pot, ki nas je pripeljala v takšno stanje, v katerem smo. Res drži, da smo nasprotovali pokojninski reformi v takšni obliki, kot je bila predstavljena, ampak moramo poudariti, da so pokojninski reformi nasprotovali tudi državljani in državljanke Republike Slovenije, kar so jasno izrazili na referendumu.

Trzeba je tudi poudariti, da je vaš, torej naš bivši premier, ki ga osebno zelo cenim, gospod Borut Pahor izjavil iz svojih preteklih izkušenj, da je skrajni čas in da podpira ukrepe, ki jih predlaga ta vlada, da pridemo iz krize, in da podpira rebalans, da podpira zakon o uravnoteženju javnih financ in, kar je najbolj

pomembno, tudi vpis fiskalnega pravila v Ustavo Republike Slovenije.

Tudi sama podpiram vse tri dokumente in glasujem za rebalans, za to 1. točko Zakona o uravnoteženju javnih financ.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Jaz bi prosila...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:... mag. Lejla Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala za besedo.

Moram se oglasiti zaradi kolegice, ki je omenjala koncesionarje.

Seveda vsi vemo, da so koncesionarji del javne mreže primarne zdravstvene službe in da opravljajo enaka dela, tako kot jih opravljata tudi javna služba. Glede denarja – enako so plačani iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje, seveda po glavarinskem učinku, kolikor naredijo.

Ampak ne gre za to, kolegica. Gre za to, da je v zdravstvu – zdaj govorimo o Zakonu o uravnoteženju financ – blagajna manjša za 46 milijonov; da je javno zdravstvo s 75 milijonov šlo na 35; da v naslednjih treh, štirih letih ni nobenih investicij; da so investicijska sredstva zmanjšana za 67, 65 ... / znak za konec razprave/... milijonov na 37. Torej v naslednjih letih ni investicij, ni razvoja in vsi tisti koncesionarji, ki so bili prej, so bili finančno naravnani... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Poslanke in poslanci, ministrska ekipa, lepo pozdravljeni!

Pred seboj imamo zakon za vzdrževanje javnih financ, ki je predpogoj za to, da se sprejme tudi rebalans proračuna, ki smo ga včeraj obravnavali. S tem zakonom posegamo v približno 40 zakonov, ki prinašajo veliko število ukrepov, ki so nujno potrebni za konsolidacijo javnih financ; pa si želimo priznati to ali ne. Skratka, vsi bomo morali globoko zarezati v nekatere temelje, zato da bomo lahko čez nekaj let zadihali bolje in da bodo tiste generacije, ki prihajajo še za nami, imele predvsem manj dolgov za odplačevanje. Kajti v zadnjih 17 letih oziroma v zadnjih 15 letih smo se zadolžili za približno 17 milijard evrov, samo v zadnjih treh letih pa za 9 milijard evrov. To nedvomno pomeni, da se tudi v zadnjih treh letih ni natančno vedelo, kaj se počne z državnim proračunom in kako se uporabljajo in porabljajo sredstva.

Včeraj sem predvsem s strani opozicijskih poslancev poslušala izjemno zanimivo razpravo. Ampak ne toliko zaradi vsebine, ampak zaradi ene same preproste

besede, ki se je venomer ponavljala, kot da bi se nekje na vrhu štaba dogovorili, katera beseda je tista ključna, ki jo je treba vnesti v ta politični prostor in se potem variira z njo in manipulira na vse mogoče načine. Ta beseda je beseda "protestiram"; protestiram zaradi tega, protestiram zaradi neke druge stvari, protestiram zaradi tretje stvari. Nisem pa slišala nikoli iz ust opozicijskih poslank in poslancev besede "predlagam"; predlagam to, predlagam nekaj drugega, predlagam nekaj tretjega. Skratka, poslušali smo samo besedo "protestiram", pa čeprav nekateri izmed razpravljavcev, ki so govorili o čem vse protestirajo, večkrat sploh niso vedeli, proti čemu protestirajo v resnici. Večkrat so protestirali proti ukrepom, ki jih danes sploh več ni v zakonu za vzdrževanje javnih financ. Tudi zaradi tega moram danes s tega mesta čestitati predvsem vladi Janeza Janše in vsem pogajalcem, ki so z modrostjo, s strpnim dialogom, predvsem pa z argumenti včeraj dosegli dogovor s sindikati.

Tako imamo danes situacijo, da se proti varčevalnim ukrepom in proti temu protestira samo še v Pozitivni Sloveniji, če izpustim Socialne demokrate. To je neka realna politična situacija pri nas. Celo sindikati, ki so bili zelo trdovratni, verjamem, in zelo težak pogajalec za vse, ki so se pogajali v teh procesih, so sprevideli, da je mogoče doseči nek družbeni konsenz, predvsem pa, da je to izjemno potrebno v teh časih. Ampak na drugi strani imamo opozicijo, ki pa še vedno meni in misli, da bi lahko tudi brez varčevalnih ukrepov prešli to fazo. Ne, ne moremo je. Pa tudi vaš predsednik Pozitivne Slovenije je med volitvami veliko govoril o tem, da je treba približno 600, 700 ali še več milijonov evrov privarčevati. Danes izgleda, da je nekega nasprotnega mnenja. Celo več, poslušala sem njegovo razpravo oziroma novinarsko konferenco, ko je govoril o zakonu za vzdrževanje javnih financ, o katerem danes govorimo. In več od tega, da gre za zamazek, mešano solato in skrpučalo, ni zmoget. Predsednik največje opozicijske stranke več, bolj konkretnih, natančnih argumentov od teh floskul ni zmoget!

Menim, da bi se morali oddaljiti, sploh takšni, ki so imeli velike ambicije po tem, da bodo najmanj predsedniki vlade, da se odmaknejo od tako cenene populistične demagogije in da povedo, kaj so argumenti in kaj je dodaten predlog, če izvzamem samo dvig DDV, kar gospod Jankovič predlaga. Mislim, da je treba kompleksnejše gledati na situacijo in zadevo, v kateri smo se znašli. Če želimo v nadaljevanju zagotoviti boljšo prihodnost, da ljudje ne bodo v tako težkih situacijah, kot so danes, ko nekateri nimajo niti za osnovno preživetje, na drugi strani pa velike bogatije nekaterih, ki so se skozi 20-letno tranzicijo uspešno priklopali do denarja, potem moramo žal začeti tudi pri javnem sektorju in pri zakonu za vzdrževanje javnih financ.

Samo protestiranje, žal, drage kolegice in kolegi, ne bo dovolj! Bo pa fino in dobro, če bo v nadaljevanju sledil še kakšen predlog. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade!

Veseli me, da je edina ministrica v Vladi danes vendar poudarila, da so do cilja lahko različne poti. Ko bomo spoznali, da lahko v državi živimo različno misleči ljudje, vsak s svojimi prepričanji, enako dobro in da drug drugemu ne bomo oporekali različnosti v pogledih, bo pa storjen tisti korak, ki nam bo omogočil tudi hitrejši razvoj.

Sama gledam na ta zakon in na 1. člen s svojimi očmi. Ko primerjam 1. člen in v njem zakone, ki se pojavljajo in izginjajo, se sprašujem, kje so tiste obljube o transparentnosti, o spoštovanju pravne države in pravnih načel, varnosti in podobnega, ker zakoni se pojavljajo in izginjajo. Tega ne morem reči sicer za 8 zakonov, ki zadevajo mega ministrstvo, pa če bi dodala še zakona o subvencioniranju študentske prehrane in štipendiranju, je teh zakonov, ki študentsko populacijo zadevajo oziroma mlade, kar četrtina, še celo nekaj več. Moja pozornost in zaskrbljenost je usmerjena predvsem v ta del ukrepov, ki režejo v najbolj propulziven del slovenskega naroda.

Ampak rada bi vašo pozornost obrnila še na drugi in tretji odstavek 1. člena. V drugem odstavku so zapisani trajni ukrepi, ki zadevajo študentsko delo, davek na dobiček – še nadaljuje se – in subvencionirano ceno malice. To so torej tiste stvari, ki bodo trajne in nimajo s trenutno finančno situacijo nič skupnega. Potem so pa še začasni ukrepi, ki so naštet, kateri med njimi so, ampak potem je zapisano "ter tudi drugi začasni ukrepi za omejevanje stroškov v javnem sektorju". In zdaj ne vem, kateri drugi začasni ukrepi so to. Ali je morebiti znižanje odpravnine za direktorje direktoriatov, ki jih zdaj vlada kar tako odstavlja in jim je skrajšala odpravnino samo na en mesec tudi tak začasen ukrep, ali bo to ukrep trajne narave? Verjetno za odstavljene direktorje trajne narave, ker ne bo popravljiv. In vidite, to so tiste stvari, o katerih bi pa res kazalo razmisliti.

Kaj kdo šteje za predlog, je druga stvar, ampak naj vas samo na to opozorim; ko sem na pristojnem delovnem telesu opozarjala na to, da so predlogi takšni, da presegajo varčevalne ukrepe, nisem dobila ne odziva predlagateljev ne kakšnih pojasnil. Ampak, poglejte kaj se je zgodilo. Zdaj bo 15 členov tega zakona z enako dikcijo, črtanje člena, umaknjeno iz zakon. Ali se boste sami sebi smejali?

Zdaj pa o tem konsenzu in kaj ljudi prizadene ali ne. Veste, jaz nisem tako naivna, ker nisem od včeraj. Zakaj je Vlada pristala na

to, da je nekatere stvari iz zakona umaknila? Zato ker je dobila od sindikatov zagotovilo, da ne bodo zahtevali referendum! Zakaj je ravno te ukrepe izločila iz zakona? Tudi tu ni nobena naivnost potrebna: zaradi tega, ker je preseгла pooblastila, ki jih ima, ker je posegla v avtonomnost kolektivnega dogovarjanja, in je posegla v normative in standarde. To so tisti člani, ki gredo ven. Ampak še vedno ostajajo v zakonu takšni člani, ki posegajo v izrazito strokovna vprašanja, ki zadevajo področje izobraževanja, to je vpeljava prvega tujega jezika, obveznega, v prvi razred, diferenciacija, nacionalni preizkusi znanja in še bi lahko naštevala. Zato ker jim za to ni bilo potrebno soglasje sindikata, so ti člani ostali. Pa lahko mi protestiramo, kakor koli hočemo, ampak ljudem je težko razložiti, da imamo Socialni demokrati v parlamentu 10 glasov in nekaj o preštevanju glasov smo se že naučili ali smo bili o tem poučeni. In to je tisto dejstvo.

Socialni demokrati imamo drugačne poglede na urejanje fiskalnih, monetarnih, drugih ekonomskih in socialnih vprašanj, ampak naša trenutna politična teža je takšna, da s temi pogledi v tem parlamentu ne moremo prodreti. Zato se, spoštovani koalicijske poslanke in poslanci, mislim, da ne bi smeli, ker je to nedemokratično, obregati ob to, če smo kot opozicijska poslanska skupina dosledni in svojo opozicijsko funkcijo jasno in glasno opravljamo s tem, da opozarjamo, s čim vse se ne strinjamo.

In še nekaj. Ni samo referendum tisto, kar je koalicijo pripravilo k umiku posameznih stvari, tudi je videla koalicija, kateri ukrepi pri ljudeh nimajo podpore, in tisto so šli... In veste, če sindikati ne bi imeli take podpore ob stavki v javnem sektorju, sem prepričana, da tudi ne bi dosegli tega, da so šli normativi in standardi iz tega zakona. Ampak pokazalo se je, da ljudem je mar za kakovostno javno šolo, da jim je mar, v kakšne vrtce otroci hodijo in kakšna je šolska zakonodaja – upam, da jim bo še naprej. Ker največji nateg tega zakona in te politike, ki je gradila na konfliktu med realnim in javnim sektorjem, se je tukaj zaenkrat razblinil, zato ker tudi tisti, ki delajo v realnem sektorju, imajo otroke v javnih šolah in v javnih vrtcih in jim je do javnega zdravstva. Dokler se bodo ljudje tega zavedali, potem bo tudi opozicija močnejša in bo lahko jasneje uveljavljala, pa je čisto vseeno, ali to dosežejo potem sindikati ali doseže opozicija; pomembno je, da nekaj najhujši ukrepi niso zapisani.

Kako pa je koalicija dosledna, kako spoštuje dogovore in koliko odkrito o stvareh govori, je pa najbolje razkril 169. člen v predlogu zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Javila se je državna sekretarka gospa Mojca Škrinjar.
Prosim.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa za besedo.

Glede strokovnih vprašanj in varčevanja bi povedala. Res je, varčevanje se dotika tudi nacionalnega preverjanja znanja; ta zakon odmika nacionalni preizkus znanja iz 3. razreda. S tem se pridružujemo tistim državam, ki tega nimajo. Več je teh držav, ki nekih nacionalnih preizkusov znanja v 3. razredu nimajo, kajti ne prinašajo toliko informacij in toliko dodane vrednosti, da bi lahko rekli, da je to upravičen strošek. Hkrati naj povem tudi, da je v preteklosti, ko je še nekaj časa, pred letom 2004, to teklo na šolah, ravno nacionalno preverjanje znanja vzbujalo med učitelji silno negotovanje zaradi svoje preburokratiziranosti.

Kar zadeva diferenciacijo. Tudi tukaj gre – ne za varčevanje, ampak za gospodarnost. Nivojski pouk, ki ga zdaj zamenjuje avtonomija šole, ki se bo sama odločila, ali bo imela nivojski pouk ali kar koli – ker govorimo o manjših učnih skupinah, s tem pa prepuščamo šoli, da se sama odloči – je zdaj šoli prepuščeno, da razmisli tudi o tej raziskavi, ki jo je naredil Unesco. 20-letna raziskava, ki povzema 30 raziskav v 30 različnih državah, na vseh kontinentih, ki je potekala več let, longitudinalno, z učenci več let, je ugotovila, da nivojski pouk škodi. Škodi predvsem tistim najšibkejšim, ker nikoli ne srečajo svojega sošolca v znanju – kajti učenci se tudi eden od drugega učijo –, škodi srednji populaciji in zelo zelo malo prinese najbolj nadarjenim, ti pa imajo v naših šolah program za nadarjene kakor tudi dodatni pouk. Ne nazadnje nivojski pouk škodi tudi učiteljem. Dokazano je v tej raziskavi, da učitelji potrebujejo najmanj pol leta, da se preorientirajo z enega nivoja na drug. Ta čas pa je prazen tek. In ne nazadnje, v tej raziskavi se tudi pravi, da na koncu tudi gospodarsko škodi, ker dobimo celotno populacijo manj izobraženo. Tako ta člen gledajo zelo dolgoročno.

Kar zadeva prvi tuj jezik, gre za pilotno zadevo, za postopno uvajanje. Novela zakona, ki se bo uveljavil 1. septembra, prinaša, da bo prvi tuj jezik v drugem razredu, s tem pa se pojavlja vrzel prvega razreda za tiste otroke, ki so imeli kot nadstandard v vrtcu tudi že tuj jezik. To pomeni zdaj vrzel, odhajanje teh otrok v neke privatne institucije in odsotnost neke kontinuitete. Razpolagam tudi z raziskavami o tujih jezikih, ki pravijo, da je zgodnje učenje tujega jezika imperativ Evrope in pomaga k boljši karieri in tudi kasneje k dobremu gospodarstvu države.

Še glede standardov in normativov. To, da so umaknjeni iz zakona, ne pomeni, da se jih ne bomo dotikali, pač pa pomeni, da se jih bomo dotikali v soglasju s socialnimi partnerji. Verjamem pa, da nobena kakovost ni, če imamo v enem oddelku 14 otrok, v drugem pa 28. Če kdo meni, da je to kakovost, je verjetno v zmoti. Namen pa je, da se uredi to tako, da bodo lahko oddelki kolikor toliko enakomerno napolnjeni, da bodo otroci čim bližje svoji šoli in da bodo imeli čim bolj enake možnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika, mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala. Zelo kratka replika.

Nič nimam proti temu, da v stroki obstajajo različni pogledi na ista vprašanja, samo morajo biti predmet strokovnih razprav, ne pa političnega presojanja o stvareh, in ni časa, da bi oporekala izrečenemu.

Se pa dokazuje tisto, kar ves čas trdim – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli je bil rezultat strokovnih preverjanj in razprav v stroki, zdaj ga pa politično spreminjamo brez strokovne razprave, z močjo koalicije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še enkrat gospa Mojca Škrinjar.

MOJCA ŠKRINJAR: Kar zadeva te strokovne razprave, vemo, kako so se vršile pri beli knjigi, kajti nova bela knjiga je bila podlaga za pisanje tega zakona; in vemo, koliko vplivnih in poznanih strokovnjakov je izstopilo iz te razprave. In to zelo odmevno. Tako o nekem konsenzu ne moremo govoriti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Vsi skupaj lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu!

Danes odločamo o tem, kakšno državo želimo imeti jutri. Ali bo to država, v kateri bomo krmari lastne usode, ali bo to država, v kateri nam bo življenje diktiral nekdo drug; ali bomo realisti ali bomo živeli v sanjah, ki z realnostjo nimajo nič skupnega. Odločamo o tem, kakšno življenje želimo ustvariti našim državljanom: ali bo to nenehna bitka za obstanek ali bomo ustvarili okolje, v katerem bosta rast in razvoj omogočala dostojno življenje slehernega posameznika.

Tisoče slovenskih družin, ki so tekom gospodarske krize ostajale brez služb in brez prihodkov, se je v teh letih zvedalo, da če želijo preživeti jutri, morajo svoj način življenja spremeniti danes. In so! Sprememba življenjskega sloga, takšne ali drugačne odpovedi pri vsem in vsakem niso bile enostavne in lahke odločitve, toda bile so nujne, če so slovenske družine želele preživeti.

Škoda, da se nismo zgledovali po naših državljankeh in državljanih že kdaj prej. Pozabili smo razmišljati kot slovenske družine, pozabili smo misliti na jutrišnji dan. Nismo pravočasno reagirali na nastalo situacijo, zato smo danes soočeni z ukrepi, ki jih moramo nujno sprejeti, če želimo, da naša država dočaka jutrišnji dan. Če bomo čakali, če ne bomo sprejeli ustreznih ukrepov, žalostnih zgodb naših državljanov ne bo konec. Če ne bomo sprejeli ukrepov, s katerimi bi privarčevali potrebna sredstva, ki jih

na žalost nimamo in ki so ključna ter nujno potrebna za razvoj gospodarstva in ustvarjanja novih delovnih mest, jutrišnjega dne za nas ne bo. Vsak od nas si mora odgovoriti na vprašanje, kakšno življenje želi našim državljankeh in državljanom jutri. Ne smemo obstati v današnjem dnevu, misliti le na kratek rok, ampak se moramo vprašati, kakšno prihodnost si bomo določili danes. Zavedam se, da spremembe na področju pravic niso enostavne in da posameznika prizadenejo, toda ključno vprašanje pri tem je: Ali smatramo, da si naši državljan zaradi naše pasivnosti zaslužijo životarjenje z 200 evri socialne pomoči mesečno danes, ali pa je naša odgovornost, da sprejmemo odločitve, ki bodo z današnjim varčevanjem in jutrišnjim razvojem omogočile službe in s tem dostojno življenje, kot si ga zaslužijo?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Ministrski zbor!

Najprej v celoti podpiram oziroma se strinja s tem, kar je kolegica Jasmina Opec povedala. To je dejansko res. Verjetno sedanje ali predvsem včerajšnje razprave temeljijo tudi na tem, da morda ocenjujemo različno stanje v državi – kakršno koli že je. Seveda to, če nekdo ocenjuje, da je stanje boljše, kot dejansko je, potem lahko tudi razumem, da so zanj ti ukrepi prehudi, preveč enostranski in tako naprej.

Vendar, nesporno dejstvo je, da je Slovenija leta 2008 zaostajala za povprečjem razvoja v drugih državah Evropske unije za 9 %, da bi dosegla to povprečje. Danes zaostaja za 15 %. Z drugimi besedami to pomeni, da so tudi v času krize v zadnjih treh letih in pol druge države Evropske unije dosegale hitrejši razvoj in to pomeni tudi tako relativen kot absoluten zaostanek. To se kaže dejansko ne samo v tem, kar je že bilo omenjeno, v večjem številu nezaposlenih, v zadnjih treh letih se je to povečalo za približno 60 tisoč ljudi – 55, 60 tisoč ljudi. Kaže se tudi v tem, da zaostajamo, recimo, na področju patentov. V Sloveniji naredimo letno 60 patentov na milijon prebivalcev, povprečje Evropske unije je preko 120 patentov. To pomeni, da tudi razvojna politika, tudi politika na področju znanosti, pač tista, ki je bila in je bila tudi financirana relativno bogato, ni dala takšnih rezultatov. Ta različna ocena stanja pomeni, da morda, če nekoliko karikiram, nekdo ali nekateri – in temu nič ne oporekam –, živijo v nekem pravičnem svetu in v pravičnem svetu, ko se Sneguljčica zbudi iz sanj in srečno zaživi s palčki do konca svojih dni. Niso pa priče dejansko poslovnim porazom, osebnim tragedijam, bankrotom, likvidacijam podjetij in tudi samomorom, kar se je dogajalo v zadnjih treh letih. In to je realno stanje! Danes ni več pravičnega sveta.

Če govorimo o naslednjem sklopu, lahko govorimo tudi o tem, da ti ukrepi niso enostranski. Kakorkoli že, ukrepi se v zadnjih urah, če tako rečem, relativno hitro menjajo tudi zaradi tega, ker potekajo oziroma so včeraj potekala še vedno pogajanja s sindikati. In ne govorimo več o tistih ukrepih, ki so bili pred dvema, tremi dnevi, če danes teh ukrepov več ni. Če danes nimamo več sprememb na področju pokojninskega sistema, govorimo o nečem drugem. Ti ukrepi so že uravnoteženi.

Če vzamemo dejstvo, da v Sloveniji ni bilo investiranja in da smo spodbudili, da je Vlada predlagala zakon, in Državni zbor ga je sprejel, o dodatnih olajšavah za investiranje za raziskave in razvoj, zato da bodo podjetja dejansko imela dodatne olajšave, zato da bodo lahko začela z razvojnimi cikli. To dejansko pomeni, da izboljšujemo poslovno okolje in da bodo prišli tudi takšni projekti, da bomo s temi projekti zagnali gospodarsko rast. Gospodarske rasti ne more neposredno zagnati država kot taka, ona lahko naredi okolje in tukaj ni nobenega neoliberalizma.

Če primerjamo neoliberalistične ideje iz tistega časa, ko so nastale, takrat je bila vloga države v celotni družbi, v gospodarstvu izredno majhna. V začetku 19. stoletja, ko je nastajala kriza, vloge države v gospodarstvu dejansko ni bilo in zato se je takrat tudi lahko naredila takšna politika, kakršna je bila. Danes je vloga države izredno velika, skoraj polovico v BDP – predvsem mislim tukaj na davke, teh je skoraj polovica in tako naprej. Zaradi tega mi ne moremo govoriti o istih izhodiščih in dejansko kopirati – to je grda slovenska beseda, sploh ni slovenska beseda – teh zadev v današnje stanje. Projekti bodo prišli na podlagi tega, ker bo boljše poslovno okolje.

Bi pa tukaj omenil še nekaj. Zelo slabo je, da imamo v Sloveniji in da imamo v državi nedokončane projekte. Zelo slabo je, da imamo projekte, kjer se kaže, da niso dokončani, kjer je še vedno na tleh cement, stene niso obdelane, kablji visijo iz sten in tako naprej. Tisti, ki so delali te projekte, bi bilo zelo dobro, da jih zaključijo. Navsezadnje, tudi če že govorijo o tem, da bodo naredili ne vem koliko novih projektov in tako naprej. Za državo so zelo slaba slika nedokončni projekti v Ljubljani.

Bilo bi tudi lepo in to bi pokazalo učinkovitost teh ljudi, ki delajo te projekte, da so res učinkoviti, da bi ti projekti tudi zaživel in dejansko lahko ekonomsko in finančno prosperirali, da bi v teh projektih, ki so bili zgrajeni v Ljubljani, dejansko bilo veliko ljudi, da bi bili krasni koncerti, da bi bile mednarodne športne prireditve in tako naprej; skratka, tega ni.

To je zelo slab znak za državo, da ima tako imenovane nasedle investicije. Toliko bi imel povedati. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Matevž Frangež, kot predlagatelj.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Mislim, da ne gre za razliko v oceni stanja. Mislim, da gre za radikalno razliko v oceni vzrokov, da smo v to stanje prišli, in predvsem v razliko o tem, kaj so razpoložljiva orodja, da mi Slovenijo iz te situacije, v kateri je, popeljemo.

Vladna koalicija zagovarja pri tem recept minimalne države. Država naj ne intervenira. Država naj preprosto stoji ob strani in čim manj moti, da gospodarstvo, kapital in trg opravijo svoje.

Na drugi strani pa imamo vendar vizijo močnejše države, države, ki razume, da trg preprosto sam po sebi ne more uravnati vsega in da če hočemo iti v družbo znanja, kar je bilo doslej strateški imperativ celotne slovenske politike, potem mora država biti tu generator razvoja. Generator, ki bo zagotavljal vsem enake možnosti.

Če hočemo, da bomo imeli razvito infrastrukturo, mora država tukaj generirati pogoje za to, da se ta infrastruktura razvije, in v mnogih primerih – ne trdim pa, da je to edini mehanizem –, seveda prispevati tudi javna sredstva za izgradnjo dejavne infrastrukture, te hrbtenice, na kateri stoji prihodnja konkurenčnost slovenske družbe.

Če želimo, recimo, razviti logistično središče ob mariborskem letališču, za katerega mnogi strokovnjaki ocenjujejo, da ima izjemno priložnost v kargo prometu, potem država ne more stati ob strani, ampak se aktivno postaviti na teren, organizirati stvari, poskrbeti za spremembo namembnosti zemljišč in tudi zagotoviti komunalno opremljanje zemljišč, zato da privabi morebitne strateške partnerje pri razvoju tega projekta. Če želimo državo, ki bo zagotavljala vsem enake možnosti, moramo razumeti, da potrebujemo močno državo. In če hočemo razumeti, da potrebujemo drugačno gospodarstvo, gospodarstvo, ki bo bolj stavilo na kompleksnost znanj, potem mora država imeti pri tem svojo vlogo v spodbujanju.

Mislim, da je ideja o davčnih olajšavah za investicije in razvoj dobra ideja, če ima fiskalno podlagi, in na drugi strani, če kapitalski davki niso postavljeni prenizko. Ker konec koncev potem ugotovite samo to, da tukaj zmanjšate pravzaprav efektivno obdavčitev dobičkov, drugih učinkov pa pravzaprav ne zasledujete. Sploh je pri davčnih olajšavah tako, da veste, kaj ciljate, ne veste pa, kaj zadenete.

Na drugi strani je recept, ki ga je Pahorjeva vlada skušala izpeljati: milijardo štiristo nepovratnih sredstev v prestrukturiranje gospodarstva; ne kar generalno, ampak v tiste projekte, ki so obetali, da bodo z razvojem novih produktov povečevali dodano vrednost in konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Še vedno trdim, to je pravi recept. Izkušnje, če bi jih hoteli videti in pogledati, kaj se dogaja v svetu, ne samo sedaj, ko smo soočeni s krizo in ko je

predvsem Evropa v tem dolžniškem krču z zategovanjem pasu, še posebej na jugu Evrope, šla v scenarij, ki se je v nekaterih državah že izkazal v varčevalno-dolžniški spirali, nekaterim drugim državam, med katerimi je danes tudi Slovenija, pa ta scenarij zelo realno sledi. Ampak tudi države, ki so v preteklosti uvajale politiko umika države, privatizacijo premoženja, privatizacijo javnih storitev, vse to lahko poskrbi trg, ki so umikale državo kot razvojni dejavnik, ki so manjšale socialno varnost ljudi, češ, saj bo trg poskrbel za vse, ki želijo delati, pri tem pa seveda pozabili, da med nami vendar obstajajo tisti, ki so šibkejši in ki v tem zelo zaostrenem konkurenčnem boju ne morejo preživeti. Te države so se izkazale kot nosilke zgodovinskih napak.

Mislím, da je edina prava pot pravzaprav vztrajanje na tem, da lahko samo s pomočjo fiskalnih vzvodov zagotovimo nadaljnjo rast in razvoj. Seveda je potrebna finančna disciplina. Absolutno soglašam s tistimi, ki trdijo, da enotnega monetarnega prostora ne moremo imeti, če ne zagotovimo več discipline med evrskimi državami. Vendar, spomnite se začetka krize. Kaj smo govorili takrat? Pogledali smo na povzročitelja krize, in to je finančni sektor. Mi smo rekli, da potrebujemo regulacijo finančnega sistema, ki je v 20 letih globalizacije podivjal. Potrebujemo sankcije proti davčnim oazam, zato da bo denar ostajal tam, kjer se ustvarja, ne pa, da bo enostavno priletel tja, kjer ni obdavčen in s tem omogočil višje dobičke. Kaj se je zgodilo z gesli iz začetka leta 2009? Ugotovimo lahko, da se je logika v celoti spremenila in da ne popravljamo vzrokov sedanje krize, ampak pravzaprav v smislu iskanja rešitev vztrajamo na receptih, ki so globalno, ekonomsko in finančno krizo pravzaprav povzročili. In tu je vaša velika napaka, ker Slovenijo sedaj peljete na tisti vlak, ki obeta nevaren scenarij izgubljenega desetletja. Izgubljenega desetletja, ki bo še posebej boleč za mlado generacijo, ki je danes brez priložnosti, ki ne more računati na to, da bo jutri bolje.

Če hočete spraviti državo iz krize, jaz bi vam pri tem res iskreno rad pomagal, potem morate razumeti, da je edini recept za to, da bodo ljudje imeli več možnosti, da bodo ljudje imeli več varnosti, zato da bodo imeli trdno podlago za odziv. Brez tega ne bo nobene rešitve, ker ukrepi, ki jih delate, radikalno zmanjšujejo še tisto malo zaupanja v slovenski družbi, še tisto malo poguma in na koncu iz tega ne bo nič drugega kot poslabšanje razvojnih možnosti in daljše obdobje stagnacije, če ne celo gospodarskega nazadovanja celotne družbe.

Mislím, da vsi skupaj pozabljamo na evropsko dimenzijo reševanja krize. Mislím, da Hollandova zmaga v Franciji ni sama po sebi obet, da bo zdaj drugače. Mislím, da so nekateri recepti, ki jih je doslej evropska politika ignorirala kot mogoča orodja za izhod iz krize, to pa je predvsem izdaja evropskih obveznic s strani

Evropske centralne banke, sedaj postali politično bolj izvedljivi. Poglejte, kje je naša težava – naša težava je v tem, da se nam zaostrujejo pogoji financiranja v tujini.

Dejstvo je, da porabimo danes več, kot ustvarimo. To vsi radi govorite, ampak, dragi moji, vsak od vas, mnogi od naših državljanov danes porabijo več, kot ustvarijo preprosto zaradi tega, ker je normalno, da se za zadovoljevanje nekaterih dolgoročnejših potreb vsakega izmed nas zadolžujemo. Zato da breme, recimo, financiranja stanovanja, financiranja novega avtomobila ali zagona podjetniškega projekta prelevimo v daljše časovno obdobje, ker ga v celoti danes ne bi mogli financirati. Dragi moji, vsi tisti, ki govorite o tem, da porabimo več, kot ustvarimo, se spomnite na svoje družinske finance, pa vas vprašam, koliko kreditov imate. Ključno vprašanje pri tem je, ali imamo sposobnost odplačevati svoje obveznosti. Trdim, da jih imamo, poskrbeti pa moramo za to, da ne bo iz proračuna curljal denar tam, kjer to ni potrebno. Ena takih stvari je pokojninska blagajna, kjer zaradi demografskih neprilagojenosti plačujemo tako ali tako višjo ceno, kot bi bilo treba.

Soglašam z vami, da je tudi v javnem sektorju nekaj rezerv, ampak teh ni mogoče ugotoviti linearno. To mora biti naloga ravnateljev osnovnih šol, direktorjev upravnih organov – najдите notranje rezerve! In ne financirajte več po logiki: lani smo porabili sto enot, se pravi, moramo letos biti tu nekje blizu. To je napačna logika. Ta logika seveda terja, da se odmaknemo od koncepta zmanjševanja sredstev za socialno varnost, za socialno povezanost te družbe, za razvoj in znanost in za prestrukturiranje gospodarstva. Vse tri točke vam očitam v tem varčevalnem paketu. Mi moramo okrepiti to evropsko dimenzijo! Tisto, kar bi pričakoval od slovenske vlade, je, da se na evropskem parketu postavi med zaveznike skupnih orodij, ki jih ima danes Evropa na voljo; zato da zagotovimo financiranje rasti in razvoja in da bo to financiranje cenejše kot tisto, ki nam je danes kot državi na voljo.

Mislím, da nam vsem skupaj manjka zgodovinskega spomina, in vem, da ni namen te debate razčiščevati, kje so vzroki. Tudi včeraj ste nekateri govorili o Gerhardu Schröderju in nemški politiki Die Neue Mitte, pri tem pa pozabljate, da je Nemčija opravila performno vlogo zelo zgodaj. Tudi mnogi tisti, ki se danes norčujejo iz Blairrove tretje poti, pozabljajo, da je Velika Britanija v veliki meri takrat opravila pomembno vlogo pri tem, da je združila svobodo ekonomskega sistema, ampak hkrati tudi močno državo, ki naj vstopi takrat, ko je treba, ker je potreba po močnih javnih storitvah imperativ.

Če ne bi vedel, da bo ta logika imela tako uničujoče posledice, potem bi vam celo predlagal; prav, za eno leto naredite eksperiment, pozabimo na javne storitve, zmanjšajmo davke. Vsak naj svoje javne storitve, šolstvo, zdravstvo in tako dalje plačuje

iz svojega žepa. Ampak jamčim vam, to bo ne samo uničilo te javne storitve, to bo uničilo pravzaprav naše skupinske in skupne možnosti za to, da se kot družba pomaknemo naprej. Ne smemo pozabiti na napredek kot nujnost slovenske družbe. Najboljšo uslugo razvoju Slovenije bi naredili s tem, da bi vztrajali na strukturnih reformah, ki jih Slovenija potrebuje. Da, nekatere bodo kljub vsemu boleče; da, mnoge lahko popravijo nekaj krivic in nekaj velikih nelogičnosti, ki jih imamo v sistemu; da, vaš zaveznik sem, ko govorite o antibirokratizaciji slovenske družbe in pri treznem premisleku o tem, kaj so procesi v naši javni upravi, ki jih res potrebujemo, kaj pa so procesi, ki jih potrebujemo manj. Če se boste na ta način lotili spreminjanja stvari, tudi politično soglasje, v to sem trdno prepričan, ni daleč.

Ne glede na to, kaj si jaz mislim o tej vladi in njenem predsedniku, vam jamčim, da si želim, da bi vam lahko v tem procesu pomagal. Ni moja želja biti eden od radikalcev v tem parlamentu, je pa nujnost biti eden od radikalcev v tem parlamentu takrat, ko smo soočeni s predlogi, kakršne nam streže sedanja vladna koalicija.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Lep dober dan vsem skupaj!

Kolega Frangež je imel zveneč govor. Mogoče bo počakal še toliko, da bi par besed tudi jaz rekel o naših konceptualnih razlikah, ampak za uvod, da ne bom zgrešil razprave, bi vendar rekel, da govorimo o 1. členu, ki govori, kateri zakoni se vsi spreminjajo. Rekel bi samo to, da gre za res za obsežen dokument, ni pa ta dokument unikum. Se pozna, da tisti, ki ste nekoliko starejši in ki ste dalj časa v tem parlamentu, veste, da je bil podoben temu zakonu tisti zakon, ki je prenašal obveznosti občin na upravne enote tam nekje leta 1994.

Če se še malo dotaknem gospoda Frangeža in kolegov iz SD, res so različne poti do skupnega cilja. Tudi če bi gospod Borut Pahor, ki je še prej sedel tam, sedel na tem sedežu predsednika vlade, sem prepričan, da bi imeli skupen cilj. Ta skupen cilj pa je v letu 2013 naš primanjkljaj spraviti pod 3 %. Tukaj pa nastopijo naše konceptualne razlike, o katerih je govoril kolega Frangež. Oni pravijo, da se zavzemajo za močno državo. V redu, ampak vprašal jih bom, od kod naj ta močna država jemlje. Severna Koreja je tudi zelo močna država, pa nima svojim državljanom kaj dati. Od kod jemati? In to je tisti temeljni problem. Socialne pravice se lahko dajejo samo, če imamo dobro gospodarstvo, da ustvarja kaj, da se potem to lahko deli med ljudmi. Samo to. Druge možnosti pač ni. In gre za konceptualne razlike, če kolegi iz SD poudarjajo, da je treba kakšne davke še malce povišati, jih ne odpraviti, da bomo lahko zbrane davke delili med ljudmi.

Mi enostavno zagovarjamo malce drugačen koncept in ta koncept je, da lahko zapravimo toliko, kot ustvarimo, pa čeprav se ta koncept zdi zelo nenavaden.

Ampak, da so naši cilji skupni, govorijo preprosta dejstva – in gospod Pahor je to že večkrat izpričal. Tudi na Ustavni komisiji je med drugim podprl tako imenovano zlato fiskalno pravilo, ker se zaveda, kakšni so naši skupni cilji. Tudi včeraj – mislim, da v oddaji Pogledi –, je pozdravil ta dogovor s sindikati, ker se zaveda, kakšni so naši skupni cilji. To so dejstva.

Razumem pa, da je opoziciji veliko lažje. Vsi skupaj, vsi poslanci, vsi, ki sedimo v tej dvorani, smo v teh mesecih dobivali številna pisma, zelo osebna: mame, starejše gospe, brezposelni možje in še naprej. Ampak naša dolžnost, dolžnost te koalicije je, da pripravimo neke vzdržne ukrepe, ki bodo to državo popeljali na boljša pota. Veliko lažje pa je opoziciji, ki vedno lahko reče, da niso za to, da predlagajo še boljše ukrepe oziroma predlagajo nekoliko blažje ukrepe. Govori se o tem, kako se ta koalicija maščuje ljudem. Gospa Potrata je govorila o tem, kako ta koalicija nateguje ljudi. Res ne vem, če je ta koalicija tako zlobna, da vse to hoče delati. Nam bi bilo enostavno veliko lažje, tako kot gospod Frangež pravi, imeti močno državo – povejte, kolega, kaj si želite, to vam damo –, da je država samopostrežna trgovina in nobenega problema. Jaz bi si to želel, ker za politika je najtežje reči – ne. Vsi veste, ki hodite po terenu, kamorkoli pridete, vas ljudje prosijo, ali bi lahko to ali bi lahko ono. Najtežje je reči ne, ker ni od kod vzeti. Tudi mi v koaliciji bi ljudem dali več, če bi lahko to dali, pa žal ne moremo.

Zaključil bi s tem, mogoče bom danes doživel dogovor tudi opozicije, od kod jemati za močno državo. Ta odgovor me zelo zanima in ga bom z velikim veseljem poslušal.

Še eden, napotek za naprej, pa sem mladi poslanec, ampak kljub vsemu bi si, ravno zaradi tega, ker sem mlad, neobremenjen, želel, da bi prestopili ta okvir, da mora biti opozicija vedno proti, koalicija pa vedno za. Bom dal primer Nove Slovenije. Ko se je Državni zbor konstituiral, se je blazno nenavadno zdelo, da pa lahko ena Nova Slovenija v dvoboju med Mašo Kociper in gospodom Pahorjem podpre Boruta Pahorja – pa smo ga podprli.

Mogoče je to eden izmed zgledov, da bi lahko tudi opozicija podprla kakšen koalicijski predlog. Tudi koalicija je prisluhnila kakšnemu opozicijskemu predlogu, ker vsi ti amandmaji, ki bodo v prihodnjih urah na glasovanju, bodo najbrž taki, da je znotraj njih zajeto tudi ogromno opozicijskih predlogov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika, gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Ne bi si želel, da ostane Matejevo vprašanje neodgovorjeno.

Ampak, vljudno vas prosim, da ga tokrat slišite. Ne samo zato, ker Socialni demokrati kar naprej – jaz sem to ponovil vsaj 10-krat, vem pa, da so to storili tudi kolegi iz Pozitivne Slovenije –, ampak da tokrat slišite ta odgovor, ki ga želite: obstaja skupni cilj, in to je javnofinančna konsolidacija. Mi se zavedamo, da moramo v določnem srednjeročnem obdobju do leta 2015, ker so to naše mednarodne zaveze, doseči srednjeročno izravnano proračuna in da moramo zmanjšati naš dejanski in strukturni primanjkljaj.

Mi smo vsaj za leti 2012 in 2013 pripravili izvedljiv scenarij javnofinančne konsolidacije. Ta scenarij predvideva, sploh ko gre v detajle, da se odpovemo zmanjševanju prihodkov državnega proračuna – to je tisto, na kar smo opozarjali takrat, ko ste sprejemali spremembe obdavčitve podjetij –, da podaljšamo interventni zakon, za kar je bila popolna pripravljenost socialnih partnerjev, in da v letu 2012, ker nimamo več manevrskega prostora, z uvajanjem dodatnega dohodninskega razreda, z delom na pokojninski reformi, z delom optimizacije v javnem sektorju, kar mi realno ocenjujemo na nekje 100 milijonov evrov, dosežemo tiste cilje, za katere odgovarjamo Evropski komisiji. In to je znižanje strukturnega primanjkljaja za slabo odstotno točko in na drugi strani dejanski primanjkljaj, ki omogoča uresničenje cilja v letu 2013. Se pravi, da v letu 2013 dosežemo dejanski primanjkljaj pod 3 %.

Danes je treba začeti delati na pokojninski reformi, celoten paket imate na mizi, označite tiste dele, ki so vas lani, ne vas, gospod Tonin, pač pa vaše politične zaveznike, tako zelo motili. Označite tiste tri, štiri člene in se začnite s sindikati o njih pogovarjati. Prepričan sem, da je pokojninska reforma lahko pod streho še v letošnjem letu in da lahko v letu 2013 že prinese učinke. V znižanju strukturnega primanjkljaja vam pokojninska reforma prinese 260 milijonov evrov prihranka, dejanskega prihranka pa okoli 120 milijonov evrov. Ali se boste odpovedali temu orodju? Ravno za to gre. Da vsi razumemo, da je treba, bom rekel, stvari izravnati. Ampak, vi stavite na način, ki ne bo prinesel gospodarskega okrevanja.

Saj to je ključni problem, da živite v tej utvari, ki se je že nekajkrat na primeru mnogih držav izkazala za utvaro! Namesto da bi odpravljali tiste vire naše strukturne nestabilnosti, kakšna je pokojninska reforma, siva ekonomija, kakršno je v veliki meri tudi vzpostavljeno razmerje na trgu dela, za katere soglašam, da jih je potrebno na pameten način urediti. Obstajajo alternative; vi o alternativah ne želite slišati!

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora,

spoštovana ministrica, spoštovani člani Vlade oziroma predstavniki Vlade, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Včeraj smo obravnavali in danes obravnavamo zakon o konsolidiranju javnih financ. Obravnavamo ukrepe, ki jih moramo nujno sprejeti zato, da bomo uravnotežili pravočasno naš proračun in da jutri ne bomo hlapci tistim, ki nam dajejo kredite, kajti pred dnevi smo slišali stavek, da če si dolžan nisi nikoli svoboden. Mislim, da je to globoka resnica, ki si jo velja zapomniti.

Bi pa najprej o samem zakonu oziroma o obliki in pristopu, kako bomo spremenili oziroma dopolnili zakone za konsolidacijo javnih financ. Zaskrbljujoče je, da je Zakonodajno-pravna služba v svojem obsežnem mnenju o predlogu zakona ugotovila, da gre za nepregleden, nejasen in nekonsistenten zakon. Nomotehnično bi bilo bolj primerno, da bi bile spremembe predložene po posameznem zakonu. Tak pristop bi zahteval mnogo več časa za samo pripravo in tudi za obravnavo. Morda bi se bilo pa treba vprašati pri tem, ali se nam res tako zelo mudi. Če je odgovor da, potem je ta način opravičljiv.

Zakon za uravnoteženje javnih financ bo prizadel mnoge naše državljane. Teško mi je; težko mi je, zato ker bo prizadel predvsem nižje sloje naše družbe. Prizadel bo tiste, ki že tako ali tako težko živijo. Zato bom izkoristila to priliko, ko mi je dana beseda v Državnem zboru, da se javno zahvalim članom koalicije, ki so prisluhnili zahtevam DeSUS glede problematike starejših. Tako ne bo posega v pokojnine, ki se izplačujejo na osnovi plačanih prispevkov. Ohranja se tudi dodatek za rekreacijo za tiste upokojence z nižjo pokojnino in mislim, da je primerno, da povem, da ljudje slišijo, da znaša predlog za rekreacijo za vse tiste upokojence, ki prejemajo pokojnino do 414 evrov, 368 evrov dodatka. V drugi skupini so tisti, ki prejemajo pokojnino nad 414 evrov pa do 518 evrov, ti bodo prejeli 223 evrov dodatka. In vsi tisti, ki prejemajo pokojnino nad 518 evrov do 622, bodo prejeli dodatek v višini 166 evrov.

Nadalje se ohranja tudi varstvo starejših delavcev v času brezposelnosti, omilila so se določila o bolniškem nadomestilu in o drugih socialnih transferjih, ki prizadevajo družinsko politiko. O tem je danes že spregovorila naša ministrica in ne bi tega ponavljala.

Moram povedati tudi, da zagovarjam javno zdravstvo in da ne bi rezali tega denarja v preveliki meri zato, da bi bilo javno zdravstvo dostopno vsem. Toliko kot danes srečam škrbastih ljudi, jih nisem celo svoje življenje, pa nisem tako malo časa na svetu, tako da to me boli.

Nadalje se zavzemam tudi za javno šolstvo. Sem proti temu, da bi se uvedle šolnine na visokih šolah, ker menim, da bi v tem primeru onemogočili šolanje vsem tistim nadarjenim študentom iz socialno šibkih družin, to pa ne bi

bilo prav in ne bi bilo v skladu z našo ustavo, ki govori, da smo socialna država.

Ker sami ti ukrepi, ki jih bomo sprejeli s tem zakonom, ne bodo zadoščali za pokritje celotnega primanjkljaja, apeliram na našo vlado, da stori vse, da se tudi na prihodkovni strani povečajo prilivi. Pri tem bi opozorila na to, da bi bilo nujno poseči na področje sive ekonomije, ki bi se morala zmanjšati, in da bi bilo treba izterjati več davkov, se pravi, poskrbeti za to, da se neplačane davščine izterjajo.

Zdaj bi pa, ker sem pri besedi, to še izkoristila, pa bi želela opozoriti še na nekaj, kar se je pač zgodilo v Državnem zboru, ampak ni gospoda Šircija, na katerega se to nanaša. Rada bi mu povedala naslednje. Ko sem poslušala ta dialog med njim in gospo Bratuškovo, ki mu je oporekala, da je tri ure odmora med in eno drugo sejo – to je bilo na Odboru za finance – premalo časa, da bi se ljudje odpočili, me je prizadel njegov odgovor. Prizadel me je zato, ker je s tem, kar je povedal, kršil delovnopravno zakonodajo te države. To pa ni prav. Zato opozarjam na to, da zakon o delovnih razmerjih pravi, da ima delavec pravico do počitka med enim in drugim delovnim dnevom 12 ur. V našem primeru, se pravi, izvzeti so delavci s posebnimi pooblastili in tako naprej, pa je ta čas 11 ur. Torej tri ure vsekakor premalo.

In zdaj bom rekla tudi to besedo: protestiram proti kršenju delovnopravne zakonodaje v tem hramu demokracije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem! Dovolite mi, da v začetku tudi jaz malo osvetlim, zakaj smo tukaj, kjer smo, in zakaj moramo danes sprejemati takšen zakon. V prejšnjem mandatu smo vsa tri leta opozarjali, da ni dobro, da si sposojamo denar oziroma da ga bo treba enkrat vrniti; da ni prav, da s tem obremenjujemo prihodnje generacije, in kaj bo, ko si denarja ne bomo več mogli sposoditi za tekoče financiranje. Predlagali smo mnogo ukrepov. Danes nam kolegi govorijo ali pa nas spominjajo samo na pokojninsko reformo, ki je niso uspeli uskladiti s socialnimi partnerji in zato tudi ni bila sprejeta. Mi smo predlagali mnogo ukrepov, ki so bili vsi po vrsti zavrženi, brez argumentov in s posmehovanjem. Tudi ko smo opozarjali, da bo potreben rebalans proračuna za letošnje leto, so se nam nekateri v takratni koaliciji smejali, ko smo opozarjali, da ne ustanovljamo uradov in agencij, zaradi katerih ste v zadnjih treh letih dodatno zaposlili 7 tisoč ljudi. Posmehovali ste se nam in govorili, da to potrebujemo zaradi evropskih direktiv in tako naprej. Rezultat tega je to, da smo pred 10 leti za plače javnih uslužbencev javnega sektorja, ki ga seveda potrebujemo – nihče nima nič proti učiteljem, vzgojiteljem, zdravnikom, sestram in tako naprej

–, vendar je dejstvo, da smo za te namene pred 10 leti potrebovali oziroma zagotavljali 2 milijardi, danes potrebujemo 4 milijarde 100. Torej, podvojili smo stroške za javni sektor. To znaša več kot pol proračuna in jasno je, da na tak način in na dolgi rok to ne gre.

Ob zadolževanju – mnogi ste o tem govorili, kako smo povečali javni dolg in da smo zaradi tega že od decembra 2009 formalno v postopku pred Evropsko komisijo, ki opazuje in gleda, kaj in kako bomo uravnotežili javne finance in kdaj bomo primanjkljaj spravili pod 3 %. Kolega Frangež nam tukaj svetuje, kaj vse naj naredimo. Njegova vlada je januarja 2010 v programu stabilnosti zapisala oziroma se zavezala, da bo vsako leto postopoma zmanjšala primanjkljaj, pa smo bili poleg Cipra edini, ki smo ga povečevali. Zato takšni nasveti morda sodijo v nek drug čas, takrat ko so imeli škarje in platno in bi te stvari lahko naredili.

Poleg tega ne samo da smo naš javni dolg podvojili, ker ste se očitno tega zavedali tudi sami, smo v decembru potem sprejemali interventni zakon. Če mogoče samo preberem nekaj izjav kolegov iz Pozitivne Slovenije, ki so takrat ali pa smo še vsi takrat mislili, da bo ena druga vlada te ukrepe sprejemala. Namreč, gospa Vraničar, ki dela na finančnem ministrstvu, državna sekretarka, v tistem času je povedala, da bo treba znižati – ob sprejetju interventnega zakona govorim – znižati odhodke v letu 2012 za cirka 500 do 600 milijonov evrov. V primeru znatnejšega poslabšanja ekonomske situacije ali celo morebitne recesije pa bi bilo treba odhodke znižati za še večji znesek. Na to ste, kolegi iz Pozitivne Slovenije, gospa Bratušek: "Zakon je nujno potreben, s sprejemom tega zakona bomo pokazali, da še vedno obvladujemo našo javnofinančno situacijo in da znamo sami poiskati rešitve ter da ne potrebujemo navodil Evrope, kaj je treba in je nujno narediti. Zato imamo za sprejem tega zakona zelo malo časa, nekaj dni. Vemo, da tokrat ni šlo drugače; še več, bili smo pobudniki te akcije, če lahko rečem, da se zakon sprejme..." Pa ste posegali ravno tako na plače, pokojnine, socialne transfere – torej, tistih ljudi, za katere danes pravite, da preveč posegamo, da bomo povzročili socialno krizo in tako naprej.

Ponosni ste bili, da ste takrat v kratkem času uspeli najti dogovor s socialnimi partnerji. Gospa Brunskole je rekla: "To je dokaz, da znamo in zmoremo stopiti skupaj. Dejstvo je, da se tako parlamentarne stranke kot socialni partnerji zavedamo, da ne moremo trošiti več, kot imamo..." Gospod Gašpar Gašpar Mišič pa je povedal: "Jaz se zavedam, da predlagane rešitve niso najbolj pravične, vendar so nujne za stabilizacijo javnih financ, zmanjšanje primanjkljaja in ublažitev dolžniške krize. Predlagani ukrepi se lomijo na hrbtih najbolj šibkih in socialno ogroženih skupin, vendar tako je bilo vedno in zgodovina se ponavlja. Vse napake večjih politikov so vedno popravljali najbolj šibki, najbolj ogroženi, ker so s srcem

prisotni in ker so pripravljene reševati, kar se rešiti da."

Mene zanima, katere zakone bi vspreminjali, če bi bili pač v situaciji, kot je sedanja vlada, in kaj bi naredili, da bi se te stvari zgodile drugače.

Govorite o razgradnji šolstva, zdravstva. To, da bo nekaj manj sredstev namenjenih za programe v zdravstvu, šolstvu, pomeni tisto, kar so nekateri tudi že omenili, da bo treba pogledati, kateri odhodki so še upravičeni in kateri so se v tem obdobju preveč razbohotili. Če smo nekoč zmogli z manj sredstvi, se najbrž da tudi danes kje kaj privarčevati in so še kje kakšne rezerve.

Nekateri ste govorili o utvari – mislim da gospod Frangež. Mi smo v obdobju od 2004 do 2008 dokazali, da vemo, kaj je treba narediti. Vedeli smo tudi v obdobju Pahorjeve vlade, kot rečeno, predlagali, nekajkrat, blizu 60 zakonov. Vse je bilo zavrženo, ker pač mi ne znamo, vi pa znate. Tri leta ste imeli čas, da to pokažete, niste se uspeli uskladiti s socialnimi partnerji za pokojninsko reformo, tudi za mnoge druge ukrepe ne. Mi smo se uspeli. Ta vlada, naši pogajalci so se uspeli o zelo težkem zakonu, vsi vemo, dogovoriti s sindikati in zato je mogoče, da bomo ta zakon sploh sprejeli.

Pred nekaj časa ste bili še zelo veseli, ko ste vi dosegli dogovor s socialnimi partnerji, in koliko velja beseda Pozitivne Slovenije pa še koga, koliko je vredna beseda. 10. aprila je vaš predsednik v vili Podrožnik rekel, da podpira zapis fiskalnega pravila v ustavo, da želi samo še neke projekcije in izračune, da pa boste vi to podprli. Danes seveda govori drugače.

Gospa Bratuškova je še dva dni nazaj na odboru za notranjo politiko rekla: "Če bodo ukrepi usklajeni s socialnimi partnerji, jih bomo podprli." Danes seveda govorimo drugače, saj vsak ima svoje mnenje, lahko se z enim delom ali pa s tremi člani zakona ne strinjaš in ga zato zavračaš. Vse to je mogoče, ampak mi si želimo, da uravnotežimo javne finance zato, da bomo lahko naredili tudi vse nadaljnje korake, ki jih nameravamo narediti.

Tisti, ki nam očitata, da ni ukrepov na prihodkovni strani; zelo hitro bodo, nekateri so že tudi v tem zakonu, ki ga ne želite podpreti. Upam, da boste takrat glasovali za te ukrepe na prihodkovni strani ali pa bo takrat spet kakšen nov izgovor, zakaj tega ne morete.

Če bi nam tako radi pomagali: na mizi imate ponudbo za sodelovanje in podpišite jo oziroma odločite se za njo in bomo skupaj naredili tisto, kar je prav.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Roman Žveglič, pripravi naj se, prosim, gospod Rihard Braniselj.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Lep dan vsem skupaj!

Vsi govorimo o teh drastičnih varčevalnih ukrepih in o zategovanju pasu, tako da si danes zjutraj nisem upal dati pasa na hlače, da mi ne bi kdo preveč stisnil in ne bi mogel potem govoriti – malo za hec.

Bom poskusil bil kratek, ne bi rad bil mašilo v tem času. Marsikdo je že veliko povedal tudi dobrih reči.

Strinjam se, da je ta zakon res neverjeten bralni podvig; zahtevna materija posega v praktično vse pore našega življenja. Ampak mislim, da je to ravno bistveno; bistveno je in uspešni bomo, če bomo lahko na vseh področjih naredili drobne korake ali pa drobne prihranke; iz tistega: kamen na kamen, palača – upam.

Upam tudi, da ne bo treba priti do tiste točke, ko bi bilo treba dvigovati DDV, bom povedal, zakaj. To varovalko sicer razumem. Razumem jo v tem smislu, ker če se sam doma zainvestiram, sicer si naredim nek investicijski program, način odplačevanja, vendar mi pride vmes nekaj takšnega ali drugačnega, pride obrok, je treba te kredite in obveznosti poravnati, nimam denarja, pokličem gozdarja iz zavoda za gozdove, greva v gozd, narediva odsek, odkazilo, podremo nekaj dreves, to prodam in si s tem v tisti sili to pokrijem.

Vendar sem pa prepričan, da če bo ta država v letu 2014 ali 2015 prišla do te situacije, da bo treba višati davek na dodano vrednost, pa mislim, da mi, ki smo v vladni koaliciji, in ta vladna ekipa ni vredna, da bi še vodila to državo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rihard Braniselj, potem pa, če bo še kakšna želja za prijavo.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Spoštovana podpredsednica, predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Poskušal bom povedati nekaj, česar mogoče še nismo slišali, zadevo, o kateri govorimo, mogoče pojasniti na neki drugi stvari, na nek drug način.

Za začetek bi potegnil neke vzporednice z insolventno zakonodajo, ki jo ima vsaka država in ki povsod jasne in iste odgovornosti zahteva od tistih, ki vodijo posle bodisi v gospodarskih družbah ali v drugih pravnih subjektih. Odgovornost vseh poslovojev večjih je, da takoj predlagajo določene ukrepe, ki so potrebni za odpravo nelikvidnosti oziroma insolventnosti. V nasprotnem primeru so predvidene civilne in kazenske sankcije za tiste, ki se slepijo, ki potiskajo glavo v pesek in ki ne odreagirajo takrat, ko je odreagirati treba.

Imamo primere, ko se pred sodišči vodijo procesi o odgovornosti predsednika vlade Islandije, predsednika bivše vlade Madžarske. Če rezimiram; vlada ima ta trenutek veliko veliko odgovornost, da predlaga določene ukrepe, za

katere je prepričana, da bodo pripeljali do rešitve, da bodo konsolidirali javne finance in da bomo prišli do izhoda iz krize.

Seveda ima Vlada tudi legitimnost, da predlaga ukrepe, za katerimi bo stala in za katere nosi popolno odgovornost in za katere misli, da so najučinkovitejši za doseg tega cilja. Po domače povedano, Vlada predlaga pot, po kateri bo ta država šla in po kateri bomo dosegli določene cilje. Ta trenutek se sicer pojavljajo teorije o treh možnih poteh. Ena pot, ki je bila videna v preteklih treh letih, se je izkazala za nepravilno, pogubno. Obstaja tudi pot, ki jo največja opozicijska stranka predlaga in za katero pravzaprav niti ne vemo točno, kako je mišljena, razen to, da je tlakovana z dvigom DDV. In imamo pot, ki jo predlaga koalicija, za katero trdno stoji in ki jo predlaga Vlada. In za to pot nosi Vlada odgovornost, ne samo zato, da jo je predlagala, odgovornost nosi tudi za končni cilj. Zato predlagam, glede nato, da po treh poteh istočasno ne moremo iti, da to ni mogoče, glede na to, da je vladna pot dobila zeleno luč tudi pri socialnih partnerjih, pri sindikatih, glede na to, da je dosežen velik družbeni konsenz, da je ta pot pravilna, in glede na to, da imajo ti ukrepi v tem parlamentu, upam, veliko večino, upam si tudi upati, da boste to pot in te ukrepe podprli tudi v opoziciji, kar bo dobra popotnica za nadaljnjo izvedbo.

Še mogoče besedo ali dve o tem, da imajo vse štiri javne blagajne izreden deficit, da imamo ta trenutek standard vsaj za 20 % previsok, glede na to, ali ga lahko financiramo ali ne. To po drugi strani pomeni, da živimo na račun nekoga drugega. Ta nekdo drug pa so naši otroci, naši vnuki, ki bodo morali financirati ta naš nadstandard.

Upam, da bodo ti ukrepi sprejeti, da bodo ti ukrepi resnično dosegli svoj namen in svoje cilje, da bodo nadgrajeni tudi z ostalimi ukrepi, ki morajo jutri, pojutrišnjem priti v ta parlament in jih mora Vlada predlagati, in da pravzaprav pridemo iz tega krča in pridemo iz te gospodarske krize. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 1. členu? Ker vidim, da je še interes, prosim za prijavo. Odpiram prijavo.

Vidim, da je pet prijavljenih, s tem da bi želela opozoriti, da je dvema, tako mag. Ivanu Vogrinu kot gospe Patriciji Šulin, razpoložljivi čase žal potekel.

Gospod Jožef Horvat ima besedo, pripravi naj se, prosim, gospod Franc Pukšič.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Že včeraj sem govoril, da razumem in resnično razumem retoriko opozicije, retoriko sindikatov, domišljam pa si tudi, da opozicija razume našo retoriko. Ampak katerakoli retorika je že, mora biti eksaktna. Laž nima mesta in

zavajanje in strašenje ljudi nima mesta tukaj, v tem hramu demokracije. Moramo biti eksaktni, poštene, pravični, šele tako bo nekaj možnosti in bo veliko možnosti, da bomo naredili nekaj za naše otroke, za generacije, ki prihajajo za nami.

Opozicija, bodite eksaktni in povejte, da smo na matičnem delovnem telesu, na Odboru za finance in monetarno politiko od vseh amandmajev, nekaj čez 300 jih je bilo, približno 10 % vseh teh sprejeli; in to so bili vaši. Mene ne moti, če se bo Pozitivna Slovenija, kot sem včeraj poslušal kolegico Alenko, hvalila, da so oni izboljšali družinsko politiko, ampak potem se zmenite in recite, da je Državni zbor sprejel in da bo sprejel rebalans in da bo Državni zbor sprejel zakon za uravnoteženje javnih financ, ker včeraj ste govorili, da boste javnosti pač povedali, da ni sprejel Državni zbor, ampak samo koalicija. Tukaj se, prosim, poenotite in prosim, bodite eksaktni!

Včeraj ste govorili, da amandmaji šele sedaj prihajajo na mizo. Ja seveda, saj je včeraj bil sprejet sporazum! Kako pa naj sporazum implementiramo v predlog zakona!?

Vedno me moti, ko poslušam v tej hiši in zdi se mi, kot da ne gre za razumevanje, da smo mi že več kot osem let članica Evropske zveze. Vstopni datum je bil 1. maj 2004. In ubogati narek Evrope je bil očitek koaliciji! Ampak, ko se spomnim nastopa predsednika Pozitivne Slovenije 11. januarja tukaj, za to osrednjo govornico, ko sem prav poslušal, koliko bo in kaj bo govoril v zvezi s pozicijo Slovenije znotraj Evropske unije, in je povedal, veste, samo en stavek, pa mi dovolite, da ga citiram. Bil je celo samokritičen. Citiram: "O EU nisem veliko govoril, saj je to naše dano dejstvo, ki je in mora ostati..." Konec citata. Mogoče sem preveč zahteven, ko sem pričakoval vsaj deset stavkov. Ampak verjamem, da poslanci Pozitivne Slovenije, ki ste tudi odlični člani Odbora za zunanjo politiko, Odbora za zadeve Evropske unije, da ste evropsko usmerjeni. Verjamem in glede tega nimam skrbi.

Strinjam se, ko govorimo o znanju. Pošteno povem, da mene vsi varčevalni ukrepi mučijo. Seveda me mučijo tudi, ko gre za področje visokega šolstva. Res pa je, da samo z denarjem ne bomo rešili našega šolskega sistema, ki je potreben korenite korekcije, da ne uporabljam kakšne bolj trde besede. Primer. Mnogi med vami ste bili skupaj z menoj na rektoratu Univerze v Mariboru. Rektor je bil, seveda kot ste za rektorja spodobi, dokaj diplomatski, izjemno dobra predstavitev mariborske univerze je bila, navedeni so bili problemi, s katerimi se univerza srečuje, ampak eden od prorektorjev pa je povedal, da naj nekaj naredimo, kar vsako leto dobivamo slabše dijake, ki se vpisujejo v prvi letnik. To mi vsi vemo in mi vsi vemo, še posebej tisti, ki smo kdaj delali v gospodarstvu, da moramo nekaj narediti, da bomo dobili boljše kadre iz naših univerz. Pa ne me narobe razumeti, da je to napad na univerzo, na profesorje, ki imajo sami

težave, da je to napad na študente. Ni res! Govorim to, kar govori naše gospodarstvo. Mi proizvajamo kadre, ki niso zaposljivi, ali pa: tudi kadre, ki niso zaposljivi. Potem je povsem normalno, da mladi ljudje z diplomami v žepu nimajo možnosti za zaposlitev, to je gotovo za mladega človeka največja travma.

Lepo prosim, da ste eksaktni, ko govorite o zakonu o vladi, ki je prinesel združevanje različnih ministrskih resorjev. Ponavljam, imamo najmanjšo vlado v skoraj vsej 21-letni zgodovini Slovenije. Šlo je zaradi racionalnosti. Ta zakon smo sprejeli tudi zaradi tega, da bi imeli vitkejšo državo. Ne govoriti, prosim, laži, da smo ukinili ministrstvo za kulturo, ker smo ga združili z ministrstvom za šolstvo ali izobraževanje, kakorkoli že hočete, kar se mi zdi izjemno logično, ker pač v šolskem sistemu – to je pač moje razumevanje –, v fazi vzgoje in izobraževanja delamo kulturne ali pa tudi nekulturne ljudi.

Danes sem prelistal Delo, če smo že pri kulturi. Podoben dogodek, ki smo ga danes zasledili, je bil tudi pred 10 leti, ko smo imeli samostojno ministrstvo za kulturo. V rubriki kultura je objavljen prispevek in slika – rekel bi slika umetniške instalacije, čeprav v tem primeru ne vem, kaj je umetnost, vem pa, kaj je instalacija. Naslov članka Lepi križi lepo gorijo. Križ je verski simbol; seveda se nič ne zgodi, to je umetniška instalacija. Ne vem, če je zaradi tega, ker smo kulturo združili z vzgojno-izobraževalnim ministrstvom, morda je to zaradi tega nastalo. Okej. Bog ne daj, da bi kje zagorel kakšen simbol totalitarnega sistema!

Ko pravite, da hitimo – in tista številka 44 me spominja, ne na zakonodajni postopek, ampak na numerologijo –, dovolite primerjavo s sosednjo Avstrijo. Sem človek, ki se z ureditvami v Avstriji rad primerja; pa ne samo jaz, mnogim ljudem iz Slovenije je Avstrija očitno izjemno prijazna država, še posebej zato, ker v sklopu Evropske unije lahko naši ljudje kot dnevni migranti hodijo v Avstrijo delat in si služijo svoj kruh, gradijo svoje domove itd. Tudi Avstrija je naredila oz. predlagala tako imenovani šparprogram – tukaj namenoma uporabljam germanizem. Ali veste, koliko je vreden? 28 milijard evrov do leta 2016. Moram biti eksakten, ne za letošnje leto, do leta 2016. 28 milijard! Ena urejena Avstrija pa toliko špara – kaj je pa narobe z njimi? Evropska zveza jih je dala za vzor, ampak to, kar sem sedaj nazadnje povedal, mogoče tudi nekemu ne bo všeč. Veste, koliko zakonov so menjali? 98! To je dvakrat 44 plus 10. 98 zakonov! A veste, v kakšnem času? Ker sem slišal že nekajkrat od predstavnikov Pozitivne Slovenije, da si vzemimo čas, nekaj mesecev in tako naprej in dajmo zakon po zakon, vseh teh 44 zakonov posebej prinesimo v ta parlament. Avstrijci so pametni. Tudi avstrijski politiki so očitno pametnejši od nas. V začetku marca so prinesli ta šparprogram v parlament in ga sprejeli. Izvajal se bo pa v dveh fazah: eden je začel veljati 1.

aprila – ampak to je resnica –, drugi del špar programa pa 1. maja. Toliko o hitenju, kolegice in kolegi iz opozicije.

Vesel sem vsaj v eni točki, da se vsi strinjamo s tem, kakšno je stanje, vendar ga premalo slišim s strani opozicije. Bodimo natančni, bodimo eksaktni. Ko se strinjate s tem, kakšno je stanje, se z nami strinjate, potem ne govoriti, da naj prekinemo to parlamentarno proceduro, da naj rebalans umaknemo, da naj zakon za uravnoteženje javnih financ umaknemo. Ker glejte – pa ne mi zameriti, ko zdaj to vašo retoriko povzamem in jo nekako skušam spraviti v en stavek –, potem se tukaj spomnim ene izjave nekdanj izjemno pomembnega politika, Slovenca, v času Socialistične federativne republike Jugoslavije, tovariša Staneta Dolanca. Nekoč je izjavil: "Tovarišice in tovariši, mi stojimo na robu prepada, toda mi bomo naredili korak naprej!" Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič. Pripravi naj se, prosim, gospod Janez Ribič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa! Koglice in kolegi, ministri, predstavniki Vlade!

Zgodovinski dan. Že včeraj je bilo o tem zakonu, seveda zraven rebalansa, veliko govora. Zelo zanimivo je bilo pogledati skozi vsaj del razprave, ki se je včeraj dogajala. Zelo lepi govori so bili kolegic in kolegov opozicije, predvsem Pozitivne Slovenije, še posebej kakšne posamezne dame. Zelo čustveno. Nekateri od teh govorov so bili zelo opozicijski. Ta zadnji del seveda razumem. Ker ste pa tudi včeraj omenjali Slovensko ljudstvo stranko, lahko povem, da smo včeraj v svojem stališču res govorili o zgodovinskem dnevu. Pa ne zato, da tem državljanom in državljanom pripravljamo kaj lepega, kaj dobrega. Ampak zato – kjer je moj kolega Horvat končal: smo na robu propada in mi bomo naredili korak naprej. Torej, zgodovinski dan zato, ker smo na robu propada in tega koraka naprej ne bomo naredili! Naredili bomo korak nazaj. Vsi! Nič ne bomo šparali, nič, ker nimamo kaj! Še vedno bomo šli k sosedu in se zadolževali, vendar tisto, kar se bomo zadolževali, racionalno tudi porabili.

Nekateri ste nam včeraj celo očitali, da smo pri nekaterih stvareh preveč popuščali. Mogoče vam je šlo celo v nos, da nam je uspelo v tako težkih časih se sporazumeti z veliko večino sindikatov. Pa vendar, veste, mi bi si najbolj želeli, ne zaradi sebe, ne zaradi oblasti, zaradi teh ljudi, ki jih predstavljamo; za za njih bi morali vedno vsi politiki v prvi vrsti delati in vedeti, da so zaradi njih tu, ne zaradi sebe in svojih lastnih privilegijev, kot je marsikdo v preteklosti bil.

Še kako bi si želeli, da je ta rebalans prav zaradi slovenskega naroda pod 3 %. Še kako bi si želeli, da bi lahko – mogoče celo

bomo – proračun za leti 2013 in 2014 pripravili tako, da bo primanjkljaj popolnoma pod nadzorom oziroma tisto, kar si je treba še vedno izposoditi. Ker je to edini način, kolegice in kolegi, da dobimo manevrski prostor, da bomo končno lahko naredili poslovno okolje, da bomo končno lahko razbremenili gospodarstvo in na ta način povečali konkurenčnost ter v državo pripeljali investitorje. Brez gospodarstva, brez ustvarjanja ni porabe! Slovenski pregovor pravi: brez dela ni jela. Nekateri pa bi jedli in nič delali. Ne gre! Konec je tega! Na robu propada! Korak nazaj! Slovenski kmet je v svoji zgodovini raje dve leti stradal, če ni imel, kot pa bi lastno zemljo zapravljal in prodal. Ker če bi jo, potem koraka nazaj več ni, potem je za večno ta zemlja izgubljena in on za večno lačen!

Včasih, ko sem bil še otrok, je bila v nedeljo zjutraj pred pozno mašo – mislim, da je bilo od devetih do desetih – neka oddaja po radiu. Še pomnite, tovariši? Te oddaje sem se spomnil in sem rekel: "Še pomnite, tovarišice in tovariši, kje so časi, ko je Slovenija bila na gospodarskih lestvicah precej visoko?" Ob vladanju zadnjih treh let je vsaj vsako leto za kakšnih deset mest padla. Tu bo treba marsikaj spremeniti. Ne bo šlo enostavno z intenzivnim črpanjem izposojenega denarja in najemanjem kreditov za neke javne projekte – recimo, vzameš kredit in saniramo obe slovenski banki. Za gospoda Kovačiča 250 tisoč evrov plače v lanskem letu! Kdo je že to – direktor NKB Maribora! Kdo je bil predsednik nadzornega sveta – direktor Taluma, kar v tem trenutku več ni. Torej, Danilo Toplek. Kdo je Danilo Toplek – tisti, ki je bil tihi lastnik tihe družbe, ki je na dvorišču Taluma, kjer je bil direktor javnega podjetja, ustvarjala dobiček – njemu v žep! Konflikt interesov! Istočasno pa je dajal kredite preko tega, ker je bil predsednik nadzornega sveta NKBM. Kako daleč so nas ti vodilni ljudje pripeljali! Sami so si izplačali 250 tisoč evrov plače! Jaz tudi pričakujem od moje vlade, da bo na tem področju kaj naredila, preverila in pregledala, koliko je bilo vse zakonito in koliko ne, in da bodo "šli igrat klavir" tja, kjer jim je mesto. 250 milijonov pufa oziroma za 300 milijonov je zapufana Nova Ljubljanska banka, pa si je direktor izplačal štirikratno plačo poslanca! V enem letu toliko kot poslanci zaslužimo v svojem mandatu! Tako, kolegice in kolegi, ne gre. Torej...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Gospod Pukšič, prosim, da strnete razpravo tako, da govorite predvsem o zakonodaji, ne o posameznih osebah. Prosim, da se tega držite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa za opozorilo. Vendar mislim, da ste zadnji, ki me lahko na to opozarja, glede na to, iz katere poslanske skupine prihajate in kaj vse smo včeraj poslušali. Seveda pa se bom vašega navodila držal.

Torej, čas je, kolegice in kolegi, za drugačen koncept. Vi mu pravite neoliberalizem. Danes je kolega Šircelj o tem spregovoril in ne bom tega ponavljal. Govoriti o neoliberalizmu v smislu, da bomo državo s to zakonodajo in s tem rebalansom razgradili, ni res, res pa je, da smo jo žal v prejšnjem mandatu pod drugim vodstvom in če bi se tako nadaljevalo tudi v tem mandatu razgradili, seveda v smislu nekredibilnosti, kar se je že zgodilo, in prišli bi celo do točke, kjer bi lahko celo zgubili suverenost.

Včeraj je bilo med drugim tudi nekaj citirano okoli Cankarja, pa tudi pred Državnim zborom je bilo tega nekaj slišati. V nekaj sem, kolegice in kolegi, prepričan. Če bi nadaljevali s sistemom zadolževanja, tako kot je to potekalo do sedaj, in bi še dobivali kredite, potem bi po mojem, tako kot je Cankar zapisal, čez leto ali dve res postali hlapci; torej, ne bi več bili gospodarji na svojem. Nekateri so hvalili Grčijo, ker se je uprla Evropi. Res mislite, da Grki delajo danes prav? Seveda, tako delajo prav, kot so delali zadnjih 20, 30 let. Kaj mislite, da jih res čaka svetla prihodnost? Prepričan sem, da ne – z načinom in s tem, da že menda tretja stranka po vrsti ne more sestaviti koalicije.

Spoštovane poslanke in poslanci! Brez nadaljnje polemike vam lahko povem, da ekonomsko politiko, ki ste jo zagovarjali tudi včeraj pri rebalansu in danes pri spreminjanju te zakonodaje, te rezultate oziroma kam nas to vodi – pač vidimo in čutimo. Učinki so tukaj, učinki so znani. Danes žanjemo sadove te politike.

Sedaj vam bo prebral nekaj iz Dosežki Ministrstva za finance v mandatu 2008–2011, 28. 10. 2011, to je uradni dokument, ki je prišel z Ministrstva za finance; podpisnika ni, piše pa: Služba za odnose z javnostmi. Ta služba ni nič kriva, ta je dobila, nekdo je sestavljal ta dokument. Ker so takšne stvari notri napisane, sem prepričan, da ta dokument ni mogel iti mimo moje kolegice Alenke Bratušek, ki je bila direktorica za proračun. V tem dokumentu piše: "Zagotavljanje srednjeročne konsolidacije javnih financ" – torej po vaše. "Prvič, določitev fiskalnih pravil – limit proračunskih odhodkov okoli 10 milijard evrov". Prihodki – kaj je to že ena zadeva? Aha, krediti in tako dalje, če nič drugega. "Drugič – uspešna konsolidacija javnih financ." Poslušajte, dokument je star par mesecev, ko smo bili tik pred volitvami oziroma že v volilni kampanji, ker je to bil dokument o dosežkih ministrstva. Torej, uspešno ste konsolidirali javne finance. In na koncu piše: "Preureditev postopka /.../, s katerim" – to je pa zdaj zanimivo – "smo želeli zagotoviti ustrezno financiranje na področju gospodarstva" in tako dalje. Tu notri piše, da tega niste naredili; piše, koliko bi najmanj porabili, nič pa ne piše, kako bi do tega prišli.

O tem sem že velikokrat govoril in sem govoril tudi o odgovornosti; tudi Alenka Bratušek je odgovorna tudi v pozitivnem smislu – takrat,

ko je bila v naši vladi, ko smo jo leta 2008 pustili z nekaj čez 40 milijoni evrov plusa –, to je bilo včeraj tudi povedano na televiziji v oddaji Svet na Kanalu A. Nekateri pravite v teh razpravah, da vaših predlogov ne sprejemamo. Gospe in gospodje, vaš in naš koncept reševanja krize, tudi po tem dokumentu, ki sem ga bral – veste, koliko sta narazen? Za nekaj svetlobnih let. Resnično, za nekaj svetlobnih let. Pravite, nič drugega kot to, da ste enostavno proti vsemu. Najprej je prišlo do drastične zadolžitve države, da bo ta koalicija – in vam povemo, da ta naša koalicija tega drastičnega zadolževanja oziroma nadaljevana zadolževanja ne bo delala, da ne bomo dvigovali davkov, da ta koalicija enostavno ne bo več tlačila podjetij in najuspešnejših podjetnikov in njim nalagala dodatnih davščin in prispevkov. Zato vaši amandmaji – ali je to tisoč amandmajev, kjer se člani črtajo, gor ali dol – ne prinašajo nič. Ne prinašajo nobenih novih virov. S svojimi amandmaji niste nikoli povedali, kje bi vzeli in kam bi preusmerili, da bi s tem pridobili gospodarsko rast. Jasno pa je, vsaj celotni Sloveniji, in upam, da tudi vam počasi, da brez tega ne bo šlo.

Res me moti, da so tudi povzetki vaših razprav v veliki večini namenjeni samo dvema črkama, trem črkam: mi smo proti, mi smo proti vsemu. Ja, povejte še, da ste tudi proti samim sebi! To bo še najbolj enostavno.

Včeraj sem svojo razpravo začel celo s citatom iz Financ. Zelo čudno, nihče drug, tudi kolega Frangež včeraj ni uporabljal Financ. Velikokrat jih rad uporabi, ker so bili v Financah nekateri strokovni članki, recimo, od Karla Lipnika Ne lomite ga z dvigom DDV in tako dalje. Zelo jasno, strokovno povedano. Zanimivo, tudi v vaših razpravah včeraj ali nikoli do zdaj nisem slišal gospe Bratušek, da bi se ona prav na tem področju dviga DDV strokovno spustila v razpravo, da bi to bilo dobro za državo; ker enostavno gospa ve, ker se spozna na finance, ve, da to tako ni, da to ne gre in zato je to prepustila tistim, ki teh stvari ne obvladajo tako dobro in so se pač pustili peljati na led. Da so Nemci dvignili DDV – so ga! S koliko? S 16 na 19, vi pa bi ga na 25. Pa lepo vas prosim! Tu je bistvena razlika, zato je gospodarska rast, tudi evropske napovedi za naslednje leto so – navzgor, naše pa žal še nikamor.

Prepričan sem, da ste nam po tistem, kolegice in kolegi, hvaležni, da opravljamo to delo, ki ga enostavno moramo. Verjamem, da to državljanke in državljani tudi razumejo. Vi si s tem ne želite mazati rok, ampak bolj normalno bi bilo, da bi v Državnem zboru, zdaj ko smo dejansko pred tem pragom, kot je kolega Horvat rekel, korak naprej, jaz pravim korak nazaj... On ni rekel, da bomo šli korak naprej, ampak mi gremo s tem rebalansom in zakonom korak nazaj, ne tako, kot so nekateri bivši komunistični voditelji hoteli peljati stvari in so jih peljali, da smo res padli v prepad. To, žal, zdaj delajo tudi nekateri v Grčiji. Ampak verjamem v našo vlado,

upam, da bomo enostavno vztrajali, da nas bodo državljanke in državljani pri tem podpirali, s tem seveda prevzeli popolno odgovornost, in pripeljali državo v nadaljnji razvoj.

Ko se bo to zgodilo, ko bo gospodarska rast, ko bo izravnani proračun – ne bojte se v opoziciji, res, ne se bati; potem pridete vi. Kolega Židan je rekel, da vam ne bo težje popravljati za nami – nikoli niste, nikoli ne boste. K polni mizi, pri polni skledi jesti in piti in zapravljati.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo dajem gospodu Janezu Ribiču, potem naprej odpiramo razpravo.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, spoštovani predstavnice in predstavniki Vlade, gospe in gospodje poslanci!

Mnogi pred menoj so že omenili, da smo v tem trenutku pred situacijo, ko je treba na področju javnih financ ukrepati, sploh če še imamo možnosti za ukrepanje. Vsi vemo, da je glavni cilj predlaganega zakona za uravnoteženje javnih financ znižanje javne porabe in tako spraviti Slovenijo na varno stran. V nasprotnem primeru vemo, kaj nas čaka. Okoli tega je bilo že veliko povedanega, zato ne bom vsega ponavljal. Situacija je kritična, bolj kot si marsikdo želi predstavljati. Rečeno je tudi bilo, da ne Vlada ne koalicija teh ukrepov ne sprejema z navdušenjem, z veseljem, pač pa iz odgovornosti do naše države, da jo rešimo pred usodo, ki je že prizadela nekatere druge evropske države. Žal nam je, da smo v situaciji, ko ne moremo ponuditi ukrepov, ki prinašajo, pač pa smo primorani sprejemati oziroma se soočati z ukrepi, ki so nepopularni. Vendar druge poti ni. Brez znižanja javne porabe ne bo znižanja primanjkljaja, posledično tudi ne boljših pogojev za ugodno izposojlo sredstev, s katerimi bomo lahko izvajali ukrepe, ki bodo ponovno zagnali gospodarstvo.

Predlagani interventni zakon, za razliko od interventnih zakonov iz prejšnjih mandatov, ki so zajemali zgolj upokojujence in ostale socialno najbolj ogrožene, se je dejansko usmeril v vsa področja in tako predstavlja skupek ukrepov, ki bodo zagotovili optimalno delovanje države in ne bodo posegali v položaj socialno najbolj ogroženih.

Naj se nekoliko ustavim na področju investicij. Razumem, da bo letošnje leto leto mrtvega teka, saj je treba tudi na področju investicij, kot na vseh ostalih področjih, odhodke proračuna prilagoditi trenutnim razmeram. Marsikatera sanacija ceste ali novogradnja ceste bo zaradi tega obvisela nekje v zraku. Žal bo tako tudi na področju železniške infrastrukture, vendar pa se pri pogovorih s strateškimi partnerji, predvsem nemškimi, le kažejo znaki optimizma, saj se z njimi že nadaljujejo pogovori glede vlaganja v velike infrastrukturne projekte.

Verjamem, da bomo sposobni izpeljati zastavljene projekte, pa četudi v manjšem obsegu. Verjamem, da je pot, ki jo je izbrala Vlada, edina realna in edina prava pot. Drugih poti ni, pa če, kolegice in kolegi, na drugi strani še tako govorite, da predlagani način pelje v propad. Ne! Govoriti, da naj še naprej trošimo, dvigujemo davke in podobne zadeve, je skregano z zdravo pametjo. Ostalih argumentov in predlogov pa z druge strani žal ni bilo.

Dokazan je tudi vpliv dviga DDV na socialno najbolj ogrožene, kot da za proizvodnjo hrane ne potrebujemo strojev, goriva in ostalih dobrin, ki so obdavčene po splošni stopnji. Rešitve, ki še dodatno obremenjujejo gospodarstvo, niso rešitve, pač pa so zgolj še dodaten žebelj v krstu naše države. Paket ukrepov, rebalans proračuna... Spoštujem razpravljalce, ki si prizadevajo, da se stanje v naši državi ne bi spreminjalo. Način predstavitve problema –zdi se mi nekako preveč besedičenja, nakladanja. Mislim, da to ni sploh potrebno.

Na kratko lahko povemo, da letos dajemo 700 milijonov za obresti za kredite. Če bomo z ukrepi privarčevali 800 milijonov, si z novim paketom to seveda želimo, a še vedno si moramo 1 milijardo nekje sposoditi. Kaj ni dovolj jasno, da nimamo več časa za sestankovanje, ampak se moramo poenotiti, pozabiti zamere – vsaj za nas v Državnem zboru jih niti ne sme biti, ker smo poklicani, da delamo za ljudi, za našo komaj polnoletno državo. Verjamem, da se bomo s šparanjem, in če nam še bog pomaga, izvlekli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo k 1. členu, razen če še kdo želi razpravljati. Ker ugotavljam, da nihče ni več pripravljen, da bi razpravljal k 1. členu, zaključujem razpravo k 1. členu in prehajamo k amandmajem. Preden preidemo k amandmajem k 2. členu, želim opozoriti, da so amandmaji v tem dokumentu podvojeni, in sicer amandmaji s strani Socialnih demokratov od 12. do 22. strani, nekateri pa so bili nepravilno vloženi, zato so bili naknadno umaknjeni. Na primer k 5. in k 6. poglavju itd.

Odpiram razpravo k 2. členu tega zakona, torej k amandmajem k 2. členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati. Zaključujem razpravo k amandmajem k 2. členu.

Prehajamo k amandmajem k 3. členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Ker ugotavljam, da ne želi nihče razpravljati, prehajamo k razpravi k amandmajem k 6. členu. Tudi ne želi nihče razpravljati.

Prehajamo k amandmajem k 16. členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k amandmajem k 19. členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k razpravi k 53. členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k razpravi. Imamo dva amandmaja k 55. členu. Nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k razpravi k dvema amandmajema k 57. členu. Tudi nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo dalje, dva amandmaja imamo k 59. členu. Tudi nihče ne želi razpravljati.

Potem imamo dva amandmaja k 60. členu. Tudi nihče ne želi razpravljati.

Imamo dva amandmaja k 61. členu. Nihče ne želi razpravljati.

Imamo dva amandmaja k 62. členu. Tudi nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k 63. členu, kjer imamo dva amandmaja. Tudi nihče ne želi razpravljati.

K 69. člen je vložen en amandma. Nihče ne želi razpravljati.

K 71. členu imamo dva amandmaja. Ugotavljam, da nihče ne želi razpravljati.

K 75. členu imamo vložen amandma, tudi nihče ne želi razpravljati.

K 84. sta vložena dva amandmaja. Nihče ne želi razpravljati.

K 85. členu je vložen en amandma. Nihče ne želi razpravljati.

K 87. imamo ravno tako vložen en amandma in nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k 88. členu, vložen je en amandma. Vidim, da nihče ne želi razpravljati.

K 89. členu sta vložena dva amandmaja. Vidim, da nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k 91. členu. Vložen je en amandma in ni želje po razpravi.

K 104. členu imamo vložen en amandma koalicije. Nihče ne želi razpravljati.

K 135. členu je vložen en amandma – nihče ne želi razpravljati.

K 165. členu je vložen en amandma – nihče ne želi razpravljati.

K 169. členu je vložen en amandma – nihče ne želi razpravljati.

K 169.a členu je vložen en amandma oziroma trije amandmaji in nihče ne želi razpravljati.

K 170.a členu so vloženi trije amandmaji. Vidim, da nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k 170.b členu, vložen je en amandma. Ni želje po razpravi.

K 170.g členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 172. členu je vložen amandma, in ravno tako ugotavljam, da ni želje po razpravi.

K 173. členu je tudi vložen amandma in vidim, da ni želje po razpravi.

K 174. členu – ravno tako ni želje po razpravi o amandmaju.

K 179. členu je vložen en amandma in ni želje po razpravi.

K 181. členu je vložen en amandma in ni želje po razpravi.

K 184. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 185. členu je vložen en amandma in ugotavljam, da ni želje po razpravi.

K 186. členu je ravno tako vložen en amandma in ni želje po razpravi.

K 190. členu je vložen en amandma in tudi ni želje po razpravi.

K 193. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 194. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 195. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 196. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 199. členu je vložen amandma, ni želje po razpravi.

K 200. členu je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 201. členu zakona je vložen amandma in ni želje po razpravi.

K 203. členu sta vložena dva amandmaja in vidim, da ni želje po razpravi.

K 204. členu je vložen amandma in tudi ugotavljam, da ni želje po razpravi.

K 205. členu.

Proceduralno?

Izvolite, mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa, spoštovana predsedujoča.

Dovolite, da čisto na začetku oblikujem svoj proceduralni predlog, pa ga bom v nadaljevanju tudi pojasnila oz. obrazložila.

Dajem proceduralni predlog, da Zakonodajno-pravna služba pripravi pisno stališče, ki ga je včeraj ob mojem proceduralnem predlogu na seji podala ustno. In sicer gre za dilemo, ki smo jo izpostavili poslanke in poslanci Pozitivne Slovenije, namreč Vlada Republike Slovenije v 205.i členu določa, da naj bi izključna pristojnost za dvig davka na dodatno vrednost bila v rokah Vlade Republike Slovenije. Vlada naj bi namreč po predlagani rešitvi, kot je zapisano v predlog zakona, imela pristojnost, da s sklepom določi vsako leto do 31. marca, kakšna bo višina davka na dodano vrednost v naši državi.

Ob tem smo poslanke in poslanci Pozitivne Slovenije izrazili mnenje oz. prepričanje, da lahko predlagana rešitev nakazuje na protiustavnost. Dejstvo je namreč, da v naši državi po veljavni ureditvi poznamo načelo delitve oblasti. Ker je davek na dodatno vrednost zakonska materija, zakonodaja pa – verjamem, da vemo vsi –, se sprejema v Državnem zboru, medtem ko je Vlada lahko zgolj predlagatelj določenih zakonov, menimo, da ta vladna pristojnost po novem nakazuje na določeno protiustavnost. Ne nazadnje, včeraj smo v mnenju Zakonodajno-pravne službe, ustnem mnenju, dobili tudi potrditev, da rešitev, ki je zaenkrat predlagana v okviru zakona v taki obliki, lahko nakazuje na določene nejasnosti ali

celo na rešitev, ki bi lahko bila v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije.

Verjamem, da so razmere krizne, ampak moram reči, da je za te krizne razmere v prvi vrsti odgovorna Vlada Republike Slovenije. Dejstvo, na katerega želim ravno tako opozoriti, je, da histerija pri sprejemanju tako pomembnih zakonov – ta histerija je bila vidna tudi na matičnem delovnem telesu na dveh sejah, v ponedeljek in torek, ki sta se zavlekli pozno v noč oz. zgodnje jutranje ure in verjamem, da niti poslanke in poslanci vladne koalicije niso bili pozorno in niso vedeli, kaj sprejemajo, ko so potrdili amandma, ki je Vladi dal izključno pristojnost, da s sklepom odloča sama, mimo Državnega zbora, mimo javnosti, o dvigu DDV na letni ravni.

Moj proceduralni predlog je, da Zakonodajno-pravna služba, glede na to, da še nimamo magnetograma, pripravi pisno mnenje, ki ga je včeraj izrekla tudi na sami seji Državnega zbora.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospa mag. Barbara Žgajner Tavš.

V zvezi z vašim proceduralnim predlogom: v 5. točki 66. člena Poslovnika Državnega zbora je navedeno naslednje: "Če predsedujoči Državnega zbora oceni, da je treba na sami seji razrešiti določeno pravno vprašanje, pozove predstavnika Zakonodajno-pravne službe, da na seji ustno poda pravno mnenje. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe lahko zahteva primeren čas za pripravo takega mnenja."

Naj povzamem, da je bila včeraj ravno z moje stran izvedena prekinitve seje, predstavnik Zakonodajno-pravne službe oz. vodja gospod Sterle je podal ustno pravno mnenje.

Glede na vašo proceduralno zahtevo, da zahtevate pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, naj povem, da v Poslovniku nimam podano, da bi bilo to potrebno, bom pa kot predsedujoča podala zahtevo, da pridobimo v čim krajšem času pisno mnenje oz. magnetogram seje, ki bo pisno podal izrečeno ustno pravno mnenje vodje Zakonodajno-pravne službe. Hvala lepa.

Prehajamo k 205. členu. Pri 205. členu imamo vložen en amandma. Želi kdo razpravljati k temu amandmaju? Ni interesa za razpravo.

Prehajamo k 205.c členu. Imamo ravno tako vložen eden amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k novemu poglavju in k novemu 205.k členu. Je tudi podan amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k 205.i členu. Tukaj je vložen en amandma. Želi kdo razpravljati? Ne vidim interesa za razpravo.

K 205.j členu je vložen en amandma in nihče ne želi razpravljati. Želite razpravljati? Vendar poslanska skupina nima razpoložljivega

časa, tako da če bo razpoložljiv čas – kasneje, mag. Hercegovac.

K 206. členu je tudi vložen amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Prehajamo k 206.a členu. Vložen je amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

K 207. členu imamo vloženega amandmaja. Nihče ne želi razpravljati.

K 211. členu je ravno tako vložen amandma. Je želja. Odpiram prijavo. Prosim za prijavo, ki poteka, kdor želi razpravljati. Prijavljena je ena razpravljavka.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Ker je vloženi amandma posledica dogovarjanj ali – nekateri amandmaji – umikov zaradi kasnejših dogovorov med socialnimi partnerji in ker dejansko ne nameravam posegati v avtonomijo socialnega dogovarjanja, puščam to odprto za tisti čas.

Vsekakor je pa treba povedati, da gradim na odgovoru gospe državne sekretarke, ki je rekla, da vprašanja, ki so povezana z normativi in standardi, so sicer zdaj iz tega predloga začasno umaknjeni, se bodo pa dogovarjanja zagotovo gibala v to smer, tudi sprememb enega in drugega.

Treba je povedati, da so ti amandmaji zvezani s tistim področjem, ki bo, če bodo v taki prvotni nameri izpeljani, v resnici segli v kakovost javnega izobraževanja.

Mislím, da je amandma, ki predlaga črtanje tega člena, vredno podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prehajamo k 214. členu. Ravno tako je vložen amandma. Ni želje po razpravi.

Prehajamo k 216. členu, je ravno tako vložen amandma. Ni želje po razpravi.

K 221. členu imamo dva amandmaja. Ni želje po razpravi.

K 223. členu – tudi dva amandmaja.

Odpiram razpravo. Gospod Veber želi proceduralno.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča.

Izpeljite v celoti potek te seje tako, kot se spodobi; ne samo reči, da ni želje po razpravi, in gremo naprej. Spoštujte proceduro in delajte tako, kot je treba.

Ni mogoče v tako kratkem času odreagirati na te številne amandmaje, ki so pred nami, na način, da v sekundi, ko se eden zapre, pač zaprete razpravo tudi že o drugem.

Lepo vas prosím, da tempo odločanja o tem, ali je razprava pri posameznem členu ali ne, dejansko prilagodite številu amandmajev. Časa imamo še dovolj in omogočite potem tudi razpravo o amandmajih, predvsem tistim, ki so jih tudi vložili v proceduro. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Bom upoštevala v nadaljevanju vaš proceduralni predlog in se bom nekoliko zaustavila.

Torej, k 211. členu je bil vložen en amandma. Za razpravo se je prijavila mag. Majda Potrata. Se želi še kdo prijaviti k temu členu za razpravo? Ugotavljam, da ni želje.

Prehajamo na 214. člen, kjer je vložen en amandma. Želi kdo razpravljati? Ni želje za razpravo.

K 216. členu je ravno tako vložen amandma. Želi kdo razpravljati? Upam, da ni prehitro.

Prehajamo na 221. člen. K 221. členu sta vložena dva amandmaja: Socialnih demokratov in koalicije. Odpiram razpravo. Prijava za razpravo poteka.

Prijavljena je in dobi besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Rada bi opozorila na to, da je, recimo, pri 220. členu, ki črta 220. člen, ker je ta povezan s 55., prihranek 100 tisoč evrov v letošnjem letu in 400 tisoč v prihodnjem. Pri 221. členu 4 milijone 85 tisoč oziroma 19 milijonov v letu 2013. Ampak to je povezano z normativi in standardi, ki bodo bistveno posegli v število delovnih mest in bodo glede na predvideni prihranek zelo močno zarezali v število delovnih mest v izobraževalnih institucijah.

S tem ko se bo število zaposlenih na šolah zmanjšalo, se bo zmanjšala tudi dostopnost posamičnih dejavnosti, ker je na zaposlene vezano tudi to, kako je mogoče izvajati zunajšolske dejavnosti, interesne dejavnosti, izbirne predmete in vse drugo. To so pomembna vprašanja.

Prihranki, ki so na teh postavkah postavljeni, so včasih smešno majhni – tistega iz 220. člena sem povedala – in ko človek sešteje vse te ukrepe, vidi, da gre za rigorozne posege v mrežo javnega šolstva.

Zato smo Socialni demokrati proti temu zakonu, poleg vsega drugega, o čemer sem že prej razpravljala in bi moralo biti predmet poglobljene strokovne razprave. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Vidim, da ni več interesa za razpravo, zato prehajamo na 223. člen, kjer sta vložena dva amandmaja. Želi kdo razpravljati? Vidim, da je izkazana želja po razpravi, zato odpiram prijavo.

Mag. Majda Potrata ima besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Ta amandma je na tem mestu zgolj redakcijske narave in predlaga črtanje člena. Je pa povezan z dosti pomembnejšim členom, to

pa je bil 55. člen, ki pa govori o oblikovanju skupnega šolskega okoliša.

Rada bi opozorila posebej na to, da vprašanja, ki zadevajo oblikovanje šolskega okoliša, niso tako preprosta, kot je bilo v nekaterih pojasnilih na finančnem odboru mogoče slišati. Skupni šolski okoliš še vedno ostaja predmet oblikovanja v večjih krajih. Natančne analize ni, zato sem tudi na Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino naslovila posebno vprašanje, da vidim, kje imajo podatke o tem, kako se podatki gibljejo v zadnjih desetih letih in kako mislijo ukrepati v prihodnje, če se bodo nekatera preoblikovanja dogajala. Res je bilo na formalni ravni rečeno, da podružničnih šol ne bodo nikjer ukinjali, ampak dejstvo je, da se bodo matične šole s tem preoblikovale v podružnične šole. Kako bodo te ugašale ali se spet vzpostavljale, če se bo populacija povečala? Poznamo dejstvo, da je gibanje prebivalstva takšno, da so selitveni trendi zaradi ljudem prijaznejšega okolja usmerjeni tudi v to, da se mestno prebivalstvo seli v primestne občine, to so vse stvari, o katerih je treba razmišljati, ko govorimo o tem. Dejstvo pa je, da ko se ena inštitucija nekje ukine, jo je težko vzpostavljati na novo. In to so stvari, za katere menim, da si je treba vzeti čas. Prihranki, kot rečeno, so pa pri nekaterih pojasnilih res tako majhni, ker ne more človek biti zadovoljen s tem, da se reče, prihranek bo šel samo za enega ravnatelja, ki ga tam ne bo več. Ne gre samo za enega ravnatelja, gre tudi za druge učitelje, ki bodo drugače razporejeni in se jim bo, njim in učencem, šolsko življenje zelo spremenilo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za besedo je prosila predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport gospa Mojca Škrinjar.

Izvolite.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa za besedo.

Naj najprej še enkrat pojasnim, da nikoli ni bil namen ukinjati podružnične šole. Podružnične šole ureja Pravilnik o ustanavljanju šol in v skladu s tem pravilnikom, ki je star že ne vem koliko let, zdaj vsako leto ugasne kakšna podružnična šola ali pa tudi ne, dodelimo tudi specifikum. Z nobenim normativom ni upravičena šola, denimo v Osilnici, pa vendar jo ministrstvo vzdržuje, kajti čuti, da je tam ta potreba. Razumemo, da je treba podeželje ohranjati, razumemo, da je šola lahko kulturni center kraja, in se tega držimo. V nobenem primeru niso ogrožene podružnice.

V členu, ki je bil sicer črtan in se tega niti ne tiče, smo predlagali, da bi se kakšna samostojna šola preoblikovala v podružnično. Tudi to že zdaj ureja pravilnik. Tako da pravzaprav, če že želite, niti ni treba tega pisati v zakon, res pa je, da s pravilnikom težko naložiš

oziroma težko uresničiš kakšno sankcijo. Imamo šole, ki se morajo preoblikovati v podružnico, če ne dosegajo več kriterija samostojne šole, in ta pravilnik že obstajam spet že desetletje in več.

Kar zadeva skupni šolski okoliš, gre za kraje, kjer imajo več šol, ki so goste posejane, in gre za to, ali bodo v dveh šolah, ki stojita ena poleg druge, delovali štirje oddelki po 15 učencev, skupaj 60 učencev, ali bodo v teh dveh šolah trije oddelki po 20 učencev, vendar se ta dva ravnatelja med seboj ne moreta skregati, kdo bo imel dva in kdo en oddelek, in zato bi morala o tem odločiti občina z vso občutljivostjo glede na prebivališče otrok. Točno to počne tudi v primeru vrtcev, točno na tak način občina razporeja otroke v vrtcih. In nihče ni nikoli mislil, da bi se morali vsi naenkrat preseliti iz ene šole v drugo, ampak to se dogaja vedno samo ob začetku, torej ob vpisu v prvi razred.

Kar zadeva šolski okoliša in združevanje. Maribor je v mandatu 2004–2008 sam določil, da ima skupni šolski okoliš. Iz tega je sledila tudi ukinitve ene šole. Ministrstvo je v tistem času aktivno sodelovalo in pomagalo v celi regiji, da so se vsi učitelji prerazporedili in s specifikami dovoljevalo, da se je ohranjalo nadstandardno število učiteljev, dokler ni šlo dovoljšne število ljudi v pokoj, tako da zaradi te združitve ni imel Maribor, ne ljudje Maribora, ne učitelji tistih šol bistvenih težav. In ministrstvo namerava tudi v bodoče tako ravnati, da se izogne težavam, ki bi jih imeli otroci, starši, in zaposleni. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker vidim, da je ponovno izražena želja za razpravo, odpiram razpravo. Besedo ima mag. Majda Potrata. Razprava k 223. členu, kjer sta vložena dva amandmaja.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Meni je jasno, zakaj je na matičnem oziroma zainteresiranem delovnem telesu vladal molk vso razpravo. Zaradi tega, ker smo se pač izogibali razpravi o vprašanjih, ki so, po moje, za ministrstvo, za mega ministrstvo bistvenega pomena. Ampak že ob nastopu funkcije je minister povedal, da on ni minister za šolnike, ampak je minister za šolstvo. Če hoče biti minister za šolstvo oziroma izobraževanje, mora interese vseh deležnikov procesa upoštevati. Jaz bi vam lahko naštevala številna pisma, ki jih dobivam, zaskrbljenih učiteljev in tudi staršev, ki glede na neodzivnost ob nekaterih razpravah, upravičeno pričakujejo odgovore. In glede na to, kako visoko stopnjo razumevanja do priporočil OECD v mandatu 2004–2008, ko je bilo veliko govora o ukinjanju in spreminjanju šolske mreže, je tudi zdaj bilo iz priporočil večkrat citirano tisto priporočilo, da je treba varčevati. In enako kot hoče država varčevati, skušajo varčevati tudi lokalne skupnosti. Zato so mimo priporočil stroke in mimo marsičesa drugega še v isti stavbi

vzpostavili poleg osnovne šole še vrtec. Ne bom polemizirala o tem, ali so na vseh mestih naši najboljše rešitve, tudi ne to, da je bila včasih to začasna rešitev, ker se vsi otroci v vrtec niso mogli vključiti.

Vprašanje enotnega šolskega prostora so v okoljih, iz katerih izhajamo poslanke in poslanci, reševali na različne načine. Primer, o katerem ste, gospa državna sekretarka, govorili, je primer dveh šol, ki ne stojita druga ob drugi, ampak malo v manjši razdalji, bomo rekli. Sta se pa združili nedavno tega res dve šoli, ki stojita druga ob drugi. Vprašanje razdalje je, logistično, za starše lahko velik problem. Velik problem tudi zato, kako se bosta združevala dva kolektiva. Tudi ni verjetno mogoče računati, da se bodo vse kadrovske zadeve dale rešiti samo z upokojevanjem. Zaradi tega, ker verjetno je vzrok za različne, tako zelo drastično različne številke o tem, koliko bo ob spremenjenih normativih ali bi ob spremenjenih normativih in standardih izgubilo dela predvsem učiteljic, tudi v tem, da jih je v šolstvu zaposlenih zelo veliko samo za določen čas. Ampak tudi zaposlitev za določen čas je zaposlitev, ki je v naslednjem koraku morebiti kdo ne dobi več in mora iskati svojo priložnost kod drugod. Jaz zdaj ne vem, kako bodo učiteljice lahko dobivale zaposlitev v gospodarstvu. Ne znam si tega predstavljati. Tudi si ne znam predstavljati, kako bo v spremenjenih okoliščinah mogoče kar naenkrat s kakšnimi učiteljskimi tečaji prekvalificirati ljudi takrat, ko bodo potrebe po učiteljih narasle.

In ker sem morala že včeraj ne vem kolikokrat poslušati, kako so vpisi v družboslovje in humanistiko nezaželeni na visoko šolski ravni, je treba potem povedati tudi nekaj drugega: Ali smo mi napovedovali sveto vojno družboslovju in humanistiki? Danes je nekdo že govoril o poročilu o razvoju, čeprav je bila to 1. točka te seje, ampak v poročilu o razvoju je jasno razbrati podatke o tem, da se število vpisa na družboslovje in humanistiko že zdaj zmanjšuje, in to ne po naključju zaradi tega, ker kar naprej govorimo o tem, kako to ni primerna študijska izbira. Že na sekundarnem izobraževanju je število tistih, ki končajo gimnazije, splošne gimnazije, manjše od tistih, ki končujejo ali končajo strokovne srednje šole. Tam, kjer pa s temi problemi ne bomo mogli rešiti in vstopati tako, kot nekateri zdaj kažejo, to pa je vprašanje strokovnih šol oziroma poklicnih šol, kjer pa je Slovenija spet na enakem kot so vsepovsod v Evropi, da so ti krajši programi za mladino manj privlačni in je verjetno treba kakšen drug koncept še izdelati, kako se ta mreža giblje. Mariborsko mrežo poklicnih šol in strokovnih šol dovolj dobro poznam, da vem, da so to zapletene stvari in kako je upadla ta generacija. Ampak jaz še enkrat opozarjam na to, da se že tako ali tako zaradi spreminjanja gibanja vpisa v posamezne šole kadrovska podoba šol zelo spreminja. Tisto, kar bi terjalo in zaradi česar se mi zdi vredno večkrat govoriti o istih stvareh, je to, da so to zelo občutljiva vprašanja, ki

zagotovo ne sodijo v zakon o uravnoteženju javnih financ, ampak so to zelo zelo zahtevna strokovna vprašanja, povezana tudi s kolektivnim dogovarjanjem in s kolektivnimi pogodbami, in žal je ta faza pri pripravi tega zakona umanjala. Naj ne bo nihče užaljen, če zdaj o nekaterih stvareh govorimo tukaj v parlamentu, bi pa morali kod drugod pred tem govoriti, tako je bilo tudi pojasnjeno na zainteresiranem delovnem telesu, češ, kaj težimo o tem, da ni bila opravljena razprava, saj je zdaj razprava na zainteresiranem delovnem telesu. Kako je pa ta razprava tekla, vam pa najbolj natančno lahko povem, da smo zelo korektno dobili besedo, če smo se k besedi javili, odgovora na razprave pa ni bilo. In so bili ljudje iz akademske sfere, so si vzeli čas, so več ur presedeli, ampak kaj to pomaga, če so se pa stvari končale na tej ravni, bi rekla, neodzivnosti. To ni dialog. Jaz sem vesela, posebej poudarjam, tega, da je bil zdaj dogovor s SVIZ sklenjen, in da bodo stvari, ki zadevajo normative in standarde, predstavljene za čas po sprejemu tega zakona. Dovolite mi pa, da sem še vseeno zaskrbljena in skeptična do tistega trenutka, ko ne vidim, kaj bodo ta kolektivna dogovarjanja prinesla kot rezultat. Tega pa nihče od nas ne ve ta hip. Ampak vztrajnost, s katero so se nekateri predlogi tukaj v predlogu zakona pojavljali, in dolgo časa opažena neodzivnost pa ne daje tudi tem pogovorom najboljše popotnice. Jaz pa še enkrat poudarjam, jaz si želim, da bi bil kolektivni dogovor dosežen. Zato, ker to ni stvar, ki bi bila zvezana z mojimi osebnimi pogledi in interesi, ampak mislim, da so to interesi šolajočih se, njihovih staršev in izobraževalcev. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo želi še gospa Mojca Škrinjar.
Izvolite.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa.

Naj najprej o družboslovju. Seveda gre za trenutek v tem času, gre za zaposljivost, o družboslovju imam pa samo dobro mnenje, navsezadnje sem sama družboslovka, sem učiteljica in sem ponosna na to.

Kar zadeva socialni dialog. Mi se bomo pogovarjali o tem s socialnimi partnerji, smo se pa tudi že pogovarjali. Pogovarjali smo se z Združenjem ravnateljcev, pogovarjali smo se z zvezo staršev in ob robu, ob teh pogajanjih tudi o normativih s sindikati. Seveda bomo s tem nadaljevali.

Rekli ste, da smo bili neodzivni. Jaz mislim, da nismo bili. Mi smo odgovarjali na vprašanja v vseh teh pogovorih. In še bomo. Mi smo odgovarjali tudi na vprašanja občanov, državljanov.

Želela bi povedati tudi o razdaljah, kot pravite. Razdalje so pa tiste, pri katerih bi se občina morala aktivno vključiti. Občina je tista, ki je ustanoviteljica osnovnih šol kakor tudi vrtcev,

in po našem mnenju mora res skrbno prisluhniti svojim občanom in staršem z otroki ter poskušati najti najboljšo možnost za šolanje otrok, za vključitev v šolo kakor tudi v vrtec.

Kar zadeva učiteljstvo, pravite da bi izgubili delo. To nikoli ni bilo mišljeno. Mi smo pripravili razpis – ta trenutek je v pregledu na pristojnih telesih –, po katerem bi vse te učitelje, ki bi bili tehnološki viški, morebitni, prerazporedili na evropska sredstva iz nacionalnih sredstev ter tako premagali ta čas krize oziroma tudi počakali na demografsko spremembo, ki se nam obeta.

Kar zadeva poklicno izobraževanje, to je potrebno, na tem bomo delali in ne samo v nekih regijah, ampak na vseh regijah. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Odpiram razpravo. Prosim za prijavo. Besedo je želela mag. Majda Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Seveda imamo lahko zelo različno predstavo o tem, kolikšno stopnjo odzivnosti je kakšna dejavnost dosegla, ampak zakaj potem starši zbirajo podpise in pripravljajo peticije.

Zdaj pa kar zadeva evropska sredstva. Poudarjam, če je šola tista, ki se mora priglasiati na evropske programe, je zavezana tudi najti sredstva za participacijo. Jaz ne vem, kako lahko računamo, da ob varčevalnih ukrepih, ko povsod manjka denarja, kje bodo dobivali sredstva za participacijo. Kolikor sem obveščena se na šolah ravno iz teh razlogov na takšne evropske programe ne prijavljajo. Bom pa seveda z veseljem korigirala svoje stališče, če bom za to dobila tudi povratne informacije iz šolske sfere. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Je morebiti še interes za razpravo pri 232. členu, k amandmajem. Vidim, da ni.

Prehajamo k 224. členu. Vložen je en amandma. Želi morebiti kdo razpravljati. Odpiram prijavo. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

No, saj je simptomatično, da nekateri ne vzdržijo razprave o teh vprašanjih, in tako je tudi bilo ves čas obravnave. Gre pa za člen, katerega črtanje predlagamo, je pa v povezavi s 53. členom, in ker ni bil ta člen predmet usklajevanja s socialnimi partnerji, verjamem, da ne bo ne tisti amandma sprejet, ne ta amandma. Gre pa preprosto za to, da se je ministrstvo, "mega ministrstvo" odločilo za združevanje različnih javnih zavodov, temelječ na trditvi, da ti različni javni zavodi opravljajo podobno ali sorodno dejavnost in imajo v opisu sorodne teme, torej ni nobenega razloga, da jih ne bi združevali. Tu se zdaj pa res kaže neodzivnost

zaradi tega, ker so se posamični javni zavodi odzivali na to, da ni napravljena nobena analiza tega, kam bo združevanje teh različnih javnih zavodov pripeljalo. Ne more se človek otresti občutka, da hoče imeti ta vlada raziskovalno sfero obvladano, pa sem zelo nevtralen izraz uporabila. Ker če gledamo kam te stvari pravzaprav vodijo, vodijo v združevanje, odstranjevanje vodstvenih delavcev, tam se da potem najti prazen prostor tudi za dostopnost do raziskovalnih projektov in tako dalje. To so javni zavodi z različno stopnjo neodvisnosti ali samostojnosti, ki imajo različne funkcije, nekateri izrazito raziskovalne, spremljevalne, drugi nadzorstvene in tako dalje, nekateri so namenjeni izobraževanju in so bolj usmerjeni v izobraževanje mlade, šolajoče se populacije, drugi spet v vseživljenjsko učenje, in škoda je, da bomo s takimi argumenti o varčevanju pravzaprav začeli razgradnjo nekaterih zelo uspešnih izobraževalnih verig, zato ker iz različnih razlogov, spet pravim, jaz pa ne poznam argumentov, zakaj to delajo, ampak dejstvo je, da tudi v Evropi priznavajo našemu sistemu izobraževanja odraslih, bom rekla tako, kot se je temu včasih reklo, dobre izkušnje, jih štejejo za dobro prakso, tudi za tisto populacijo mladih, ki iz najrazličnejših razlogov zgodaj opusti šolanje in se kasneje za pridobivanje formalne izobrazbe v šolanje vrne. To so različni projekti, različni pristopi in kar tako združevati, o čemer bo pa seveda odločala vlada, je, najmanj kar rečem, vredno tehtnejšega premisleka in tudi analize.

Zaradi tega govorim v prid amandmaju, ki govori o črtanju tega člena, podobno kot je govoril o črtanju 53. člena. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Škrinjar, izvolite.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa.

Najprej povem, da smo se mi seveda sestali z vodstvi vseh teh zavodov in povedali vse o tej nameri in jih seveda tudi povabili k sodelovanju. Ta hip se dogajajo stvari v zvezi s tem zakonom, takoj po tem pa se bomo začeli naprej dogovarjati. Naj povem, da so vsi ti zavodi razen Pedagoškega inštituta, ki je ustanovljen, mimogrede, s sklepom Vlade, izšli iz nekdanjega Zavoda za šolstvo. Dejansko se je že v preteklosti izkazalo, da sinergija lahko tudi dobro deluje. Kar se nam zdi pomembno, je to, je povezano s celotnim sistemom. Ne sme se gledati vsako odbobje posebej, vrtec posebej, osnovno šolo posebej, srednjo šolo posebej, univerzo posebej, ampak je treba pogledati na rezultat, kdo in kako opremljen pride z našega šolskega sistema in kako se znajde potem v življenju, tako v osebnem kakor tudi poklicnem. Zato je treba pogledati celotno pot, zaključek šolanja in iz tega stališča potem pogledati navzdol, tako da imate celo vertikalo ne pa parcialne pristope do posameznih programov.

Ravno združevanje teh zavodov, pa ne vseh kar povprek, pa ne muzejev skupaj s pedagoškim inštitutom, nihče ni o tem govoril, ravno združevanje pa bo pomagalo pri tem, da se lahko to življenjsko in poklicno pot opazuje, se ji pomaga in jo raziskuje v smislu, da se doseže najboljšo opremljenost udeležence izobraževanja za osebno rast in seveda za poklicno pot v prihodnje.

Naj povem, da ti zavodi seveda že sedaj med seboj zelo dobro sodelujejo, kljub vsemu pa bi lahko še bolje, ker so še nekatere birokratske ovire med temi zadevami, tako Pedagoški inštitut odlično sodeluje z Republiškim izpitnim centrom kakor tudi z Zavodom za šolstvo. CMEPIUS, verjetno ne bo predmet tega združevanja, ker gre za povsem drugo dejavnost, kot tudi Center šolskih in obšolskih dejavnosti, kjer gre tudi za neko drugo, paralelno, prostočasno, obšolsko šolo. Dobro smo premisli to, pregledali vse naloge iz letnih delovnih načrtov. Te analize so narejene in seveda bomo delali transparentno, z obveščanjem in pa tudi s sodelovanjem vseh, z vodstvom, z namenom narediti nekaj najboljšega, dober zavod, ki bo seveda lahko opazoval to posameznikovo pot skozi šolanje do poklica. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Odpiram razpravo. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Jaz nisem govorila o združevanju muzejev z šolskim poljem. Me pa gospa državni sekretarka preseneča, da se bo vlada odločila posegati v nekaj, kar sami pravite, da je dobra praksa. Če se je izkazalo, da je dobro, če sodelujeta Državni izpitni center in Pedagoški inštitut, zakaj ti dve instituciji ali ta dva zavoda združevati. Imela sem priložnost sodelovati z Državnim izpitnim centrom, ki se ukvarja z čisto drugimi rečmi, na drugačni ravni in ima drugačno tudi infrastrukturo, zaradi opravljanja nalog, ki so zvezane z zaupnostjo gradiva itd. Jaz se res ne morem otresti občutka, da je tukaj prišlo do šuma v komunikaciji. Jaz verjamem, da se lahko obvešča tudi postfestum, da se lahko stvari tudi kasneje povedo in rečejo, tudi na pogovor se lahko koga pokliče, se mu pove stališča, taka in taka, vprašanje pa je, ali se tehtajo nasprotni argumenti in ali je mogoče upati, da bo vsaj kateri od teh pogovorov, ki so bili na ministrstvu kar številčni ali vsaj naj bi bili, privedli do rešitev, da bo nasprotna stran imela občutek, da je s svojimi strokovnimi argumenti prepričala izvršno vejo oblasti. Vi dobro veste, da je bil bob ob steno ta poziv o Agenciji za knjigo, ob Slovenskem filmskem centru in še čem, da je mogoče govoriti o enem in drugim še o čem, tudi tukaj, raje ne razpravljam o tem, kaj se v športu dogaja. Stvari so take, da kažejo na čistke, oprostite.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Jaz bi prosila, če ima kdo morebiti telefon v dvorani, da to stori, izvede zunaj dvorane.

Ker vidim, da ni več želje za razpravo k 224. členu oziroma vložnem amandmaju, prehajamo k 225. členu. Dva amandmaja sta vložena. Vidim, da nihče ne želi razpravljati.

Prehajamo k 226. členu, vloženi amandma. Ni želje za razpravo.

Prehajamo k 229. členu. Ravno tako je vloženi amandma. Vidim, da ni želje.

Prehajamo k 230a. členu, kjer je ravno tako vloženi amandma. Tudi ni želje za razpravo.

K 231. členu sta vložena dva amandmaja. Odpiram prijavo za razpravo. Mag. Majda Potrata ima besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Ta amandma in razpravo ob predlogu za črtanje tega člena bom seveda porabila za to, da ne bom govorila samo o šolskem delu te zakonodaje, ampak tudi o poskusu, ki je bil – poseči v normative in standarde v predšolski vzgoji. Mislim, da je bilo nekajkrat v razpravi, pa ne samo v Državnem zboru, ampak tudi v medijih, ugotovljeno, da se podatki o obremenjenosti vzgojiteljic, o tem, kako so dobro so stvari urejene v slovenski predšolski vzgoji v primerjavi z drugimi evropskimi državami, razhajajo. Da na to, kako so številke predstavljene, te pa so osnova za normative in standarde, da te razlike ali ta razhajanja izhajajo iz različnega zajemanja podatkov. Podatki sploh niso tako zelo ugodni za slovensko predšolsko vzgojo, kot nekateri skušajo dokazati. Še bolj zaskrbljujoči so pa podatki o igralnih površinah za posameznega otroka. Toliko glede na trditve o razkošju, ki naj bi bilo v predšolski vzgoji.

Prejšnja vlada se je trudila zadrego pri nemožnosti vpisa vseh otrok, ki bi želeli biti vpisani v predšolsko vzgojo, s tem, da je že posegla v zakonodajo, ki omogoča nekoliko lažje ustanavljati vrtce, tukaj so šli na roko tudi lokalnim skupnostim. Ampak posebej poudarjam, da je pri zadregi z nemožnostjo vpisati, posrkanja vseh otrok iz okolja, vendarle odgovornost na strani lokalnih skupnosti, ki morajo najti sredstva v svojem proračunu, če naj ravnajo v skladu s svojo ustanovitvijo, da naj bi izboljšali kakovost življenja v lokalni skupnosti, da poskrbijo za to, da pravi čas začno skrbeti za vrtce. Ne kaže preslišati opozoril, da je veliko vrtcev že zelo starih v našem okolju, takih, ki so tudi po 20 let stari, da so vrtci potrebni obnovitve in da vseh problemov v zvezi s tem verjetno ne bomo mogli obesiti samo na spreminjane normativov in standardov, ker bo treba reševati tudi vprašanje investicij. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo želi gospa Mojca Škrinjar.
Izvolite.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala lepa.

Kar zadeva prostor v vrtcih, se to stanje izboljšuje. Res je pa tudi, če bi lahko uredili šolsko mrežo, kot smo prej rekli, da bi 60 učencev imeli v treh oddelkih, potem bi lahko izkoristili odvečni prostor, ki je danes v osnovnošolskem prostoru. Konkretno, v Ljubljani je 75 % šolskih površin zasedenih, kar pomeni, da obstajajo še možnosti, da bi se lahko deli šol, vsaj začasno, spremenili v vrtce in tako rešili težavo, ki nastaja pri vključitvi otrok v vrtce.

Kar zadeva normative, naj še enkrat povem, bo stvar usklajevanja s socialnimi partnerji. Res pa je, če imate danes najvišji normativ v vrtcu, ta je redkokdaj dosežen, zaradi tega, ker je tudi Računsko sodišče s podrobno analizo ugotovilo, da dnevno manjka 10 % v vrtcih. To dokazuje tudi naša aplikacija, s katero dodeljujemo ta vložek, s katerim je vrtec brezplačen za starše drugega otroka. Teh otrok je 14 tisoč in to je zadosten vzorec, da lahko ugotovimo manjkanje, absentizem otrok. Tako da lahko rečemo, da skupine nikoli niso dokončno popolnjene. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vidim, da ni več interesa za razpravo o 231. členu in vloženi amandmajih.

Prehajamo na 233. člen, kjer sta vložena dva amandmaja. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

Prehajamo na 235. člen, kjer sta vložena dva amandmaja. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

K 237. členu je ravno tako vložen amandma. Ni želje po razpravi.

Prehajamo na 238. člen, kjer je vložen amandma. Ni želje po razpravi.

Za novi 246.a člen je vložen amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

K 247. členu je vložen amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

K 247.a členu je vložen amandma. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.)

Prehajamo na 251. člen, kjer je vložen amandma. Ni želje po razpravi.

K 255. členu je vložen amandma. Nihče ne želi razpravljati.

K 257. členu je vložen amandma. Vidim, da ni želje po razpravi.

K 258. členu je ravno tako vložen amandma. Vidim, da ni želje po razpravi.

Za novi 260.a člen je vložen amandma, in k prilogi 1. Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? (Ne želi.)

Po končani obravnavi vseh vloženi amandmajev je za besedo prosil državni sekretar na Ministrstvu za finance Aleš Živkovič.

Izvolite.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa, gospa predsedujoča. Poslanke in poslanci!

Za konec bi želel povedati nekaj besed glede zakona za uravnoteženje javnih financ in potrebe po njem kot tudi potrebe po proračunu, ki ga ta zakon dejansko poskuša nekako podpreti.

Nekaj očitkov je bilo slišati s strani spoštovanih poslank in poslancev o nerazvojni naravnosti tega zakona, tega proračuna. Tu bi morda veljalo omeniti, da v letošnjem letu lahko soglašamo s tem, da bo ta rebalans proračuna povzročil določeno gospodarsko restrikcijo, vendar pa je takšen rebalans prepotraben pogoj za nadaljnjo javnofinančno konsolidacijo v letu 2013 in za zagon ekonomskih in gospodarskih razmer v Sloveniji v letu 2013. Pri tem bi veljalo omeniti tudi nekatere izjave vidnih predstavnikov gospodarstva, ki podpirajo takšen rebalans in ga v nadaljevanju smatrajo za razvojno naravnanelega.

Kar se tiče stroškov javnega sektorja, o čemer je bilo tudi kar nekaj govora. Omenil bi to, da dogovor, ki je bil sklenjen s sindikati s področja javnega sektorja, ni zanemarljiva stvar. Mislim, da so s tem dogovorom sindikati dejansko prepoznali svojo odgovornost in svojo potrebo po tem, da delijo del usode tega gospodarstva, te ekonomske politike in recesije, ki se je v Sloveniji zgodila, in čutijo potrebo po tem, da sodelujejo pri tem, da ta kriza ne leži samo na plečih gospodarstva.

Veliko govora je bilo tudi o dvigu DDV. Kar se tiče samega dviga DDV, bi bilo nujno omeniti to, da gre tukaj za ukrep, ki bi bil preveliko breme za socialno najšibkejšo, in ravno to je tista stvar, pri kateri je treba razmisliti, ali bomo dodatno obremenjevali gospodarstvo ali bomo dodatno obremenjevali prebivalstvo zato, da bomo lahko državno porabo držali na tisti ravni, na kateri jo imamo danes. To bi bilo nekako to v tem delu.

Za zaključek bi pa rekel, da smatramo, da je dejansko s tem zakonom in z eventualno potrditvijo tega zakona prvič v zgodovini Slovenije presekana tista pot gradualizma, ki smo ji bili priča od časa osamosvojitve. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Se opravičujem, gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

No, pri tem zakonu o uravnoteženju javnih financ bi želel opozoriti še na eno pomembno spremembo, ki je bila uzakonjena pri Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v javno železniško infrastrukturo in se nanaša tudi na rebalans, tako da imam vprašanje za gospoda sekretarja z Ministrstva za finance. Namreč, v zakonu o uravnoteženju javnih financ bo vpisano, da bodo investicije v prometno infrastrukturo in vzdrževanje prometne infrastrukture razvidne iz načrta razvojnih

programov državnega proračuna. Načrt razvojnih programov državnega proračuna, če ga pogledamo, ne vsebuje investicij, ampak ima po posameznih področjih samo zneske, vendar nima pregleda investicij prometne infrastrukture, ki jo v tem primeru, ko gre za poseg s tem zakonom, štejemo v železniško in cestno infrastrukturo. Sprašujem, ali bo Vlada pripravila uskladitveni amandma k rebalansu proračuna, s katerim bo dopolnila načrt razvojnih programov tudi s pregledom investicij na področju cestne in železniške infrastrukture? Ta zakon namreč napotuje na to, da je pregled teh investicij sestavni del rebalansa. Mogoče odgovor na to vprašanje, pa bi potem, če bo potrebno, izkoristil še dodatno pojasnilo v razpravi. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Živkovič.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa.

Glede konkretnega vprašanja, ker tukaj ni predstavnika resornega ministrstva, težko detajlno odgovorim, je pa res, da bo Vlada vse spremembe, ki so bile od priprave rebalansa in od njegove potrditve in vse ostale uskladitve, ki so potrebne, morala delati s prerazporeditvami, tako da smatram, da tudi zadevo, o kateri sprašujete vi.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Še enkrat odpiram razpravo. Smo pri 260. členu in prijavljen je gospod Janko Veber. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Nisva se razumela, ne gre za problem prerazporejanja sredstev, gre za tekst, ki je zapisan v tem zakonu, in ko bo sprejet, bo veljal. Namreč, prav vse investicije in vsi ukrepi na vzdrževanju prometne infrastrukture morajo biti vključeni v načrt razvojnih programov državnega proračuna. In še enkrat poudarjam, razvojni načrt proračuna ne vsebuje pregleda teh investicij. Zato, če o tem ne razmišljate, proceduralno predlagam, da do glasovanja o rebalansu proračuna za leto 2012 ministrstvo, pristojno za promet, posreduje poslanskim skupinam pregled investicij in vzdrževanj v cestni in železniški infrastrukturi. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Torej vaš proceduralni predlog smo zabeležili in bomo tudi v skladu s tem podali zahtevo, vašo zahtevo in predlog.

Ker vidim, da ni več želje po razpravi, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA LETO 2012.**

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga odloka. Z nami tukaj je gospod Helmut Hartman, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo, in mu dajem besedo.

HELMUT HARTMAN: Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlog odloka, ki ga obravnava Državni zbor, je Vlada pripravila na podlagi predlogov, ki so jih posredovali posamezni upravljavci stvarnega premoženja glede na načrtovane prioritete in cilje v letu 2012. Po potrditvi odloka v Državnem zboru bo Vlada na podlagi 12. člena Zakona o razpolaganju s stvarnim premoženjem določila kvoto v mejah, v katerih bodo lahko upravljavci do izpolnjevanja zakonskih pogojev, to je sprejemanje prostorskih potreb, ki jih ni mogoče vnaprej načrtovati oziroma nepredvidenih okoliščin na trgu, ki narekujejo hiter odziv, ter upošteva je finančne načrte proračunskih uporabnikov, lahko sklepali pravne posle v zvezi z nepremičninami, ki niso zajeti v ustrezen načrt ravnanja. Skupni prihodki iz tega naslova stvarno premoženje v letu 2012 tako znašajo 149 milijonov 772 tisoč 39 evrov. Skupni odhodki iz naslova ravnanja s stvarnim premoženjem v letu 2012 pa znašajo 94 milijonov 803 tisoč 839 evrov. V gradivu ste prejeli tudi tabelo, kjer so ti odhodki in prihodki natančneje določeni. Če bo pa kakšno vprašanje, sem vam pa potem še na razpolago. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlog odloka je obravnaval Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Evi Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci!

Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo je na 2. seji 26. aprila 2012 obravnaval Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012, ki ga je v obravnavo na podlagi 11 in 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in 108. členu Poslovnika Državnega zbora predložila Vlada.

Predstavniki predlagatelja, minister za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo dr. Senko Pličanič, je najprej uvodoma v kratki obrazložitvi predloga odloka pojasnil, da peti odstavek 11. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti določa, da se načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem predloži v sprejetje Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna. Enaka določba pa je vsebovana v 6. odstavku 13. člena glede premoženega premoženja. Na podlagi navedenih zakonskih določil je predlog odloka predložen Državnemu zboru skupaj z rebalansom Državnega proračuna za leto 2012 in je zaradi preglednosti sestavljen iz načrtov ravnanja z nepremičnim in premoženim premoženjem, ki sta zajeta v enajstih preglednicah, ki so priloge predloženega akta.

Nato je imela besedo predstavnik Zakonodajno-pravne službe gospa mag. Metoda Hrovat Pirnat, ki je poudarila, da ob proučitvi predloga odloka z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, zakoni, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika Zakonodajno-pravna služba nimam pripomb. Prav tako so preglednice v prilogi glede na zakonske zahteve pravilno strukturirane, medtem ko vsebinskih vprašanj posameznih postavk Zakonodajno-pravne službe ne obravnava.

Predlog odloka je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za državno ureditev, ki k predlogu odloka ni imela pripomb.

Po kratki razpravi je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh delih predloga odloka in jih sprejel. Ker k predlogu odloka v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo Državnemu zboru predlaga, da predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012 sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala.

Niti ne vem, če je treba karkoli dodati k temu odloku. Lahko samo rečem, da bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlog odloka skupaj z rebalansom proračuna za leti 2012 sprejeli.

Država mora vsekakor ravnati kot dober gospodar, sploh v časih hude finančne, gospodarske in s tem tudi socialne krize. Zato bo seveda odprodala premoženje, ki ga ne potrebuje, in katerega vzdrževanje obremenjuje proračun Republike Slovenije. Tako bi prihodki od prodaje in oddaje v najem nepremičnega premoženja znašali tam okoli 129 milijonov evrov. S prodajo premoženega premoženja pa bi

glede na odlok pridobili približno 22 milijonov evrov. Zato bomo v Slovenski demokratski stranki ta predlog odloka tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, lep pozdrav!

Poslanke in poslanci tokrat prvič obravnavamo Predlog odloka o letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012, ki ga je Vlada pripravila na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki je bil sprejet oktobra 2010. Odlok bomo podprli.

Na začetku pa naj vseeno spomnim, da smo do sedaj obravnavali odloke o letnih načrtih razpolaganja z nepremičnim premoženjem naše države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov, posebej pa za organe državne uprave in pravosodne organe. Iz odloka o letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012 je razviden skupen prihodek v višini 149 milijonov 772 tisoč 39 evrov in odhodek v višini 24 milijonov 803 tisoč 839 evrov. V odloku so zajeti načrti za organe državne uprave in pravosodne organe, javnih gospodarskih zavodov, javnih agencij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija. V tem odloku pa niso zajeti načrti za druge državne organe. Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem je zaradi preglednosti pripravljen v enajstih preglednicah.

Minister je v uvodu pojasnil, da uvrstitev posameznih stvari, nepremičnin in premoženih, v odlok še ne pomeni, da se bodo pravni posli za vse te stvari tudi realizirali.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov si želimo, da bi država in odgovorni za sklepanje pravnih poslov ravnali gospodarno in premoženja ne prodajali kar tako, brez tehtnega premisleka, in samo zato, da bi v proračun priteklo nekaj evrov.

Opozorili pa bi na naslednje. Upamo, da se spomeniki v lasti države, ki so arheološke najdbe ali arheološka najdišča, ki so zavarovana na podlagi posebnih predpisov ali mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, ne bodo odtujeni oziroma če se že odtujijo, se mora izboljšati njihovo ohranjanje in zagotoviti javna dostopnost.

Predlagatelj je v vsebinski obrazložitvi posebej poudaril, da so v preglednici 2 in 2.a navedene le tiste nepremičnine, ki izpolnjujejo vse pogoje za izvedbo postopka razpolaganja, ki so določeni v posebnih predpisih. Na tem mestu bi izpostavil možnosti prenosa posameznih zemljišč ali stavb ali dela stavbe, ki imajo status kulturnega spomenika, na lokalne skupnosti, če so le-te zainteresirane in bi z nepremičnino ravnale gospodarno in ji skušale vdahniti življenje. En tak primer je v občini Nova Gorica,

Helmut Hartman, je v dopolnilni obrazložitvi pojasnil, da je priprava načrta ravnanja s stvarnim premoženjem in njegov sprejem v Državnem zboru v obliki odloka formalni pogoj, ki omogoča upravljavcem nadaljnje ravnanje s stvarnim premoženjem. V primeru samostojnih proračunskih uporabnikov Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnostih določa, da načrt ravnanja s stvarnim premoženjem na njihov predlog v sprejem Državnemu zboru pošlje Vlada. O posameznih predlogih je k drugemu in tretjemu predlogu podal še vsebinsko obrazložitev in povedal naslednje. Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem Ustavnega sodišča obsega nepremično premoženje, konkretno prazna službena stanovanja, ki jih upravljavec namerava v letu 2012 oddati v najem. Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem Državnega zbora za leto 2012 obsega načrt najema nepremičnega premoženja na štirih dodatnih lokacijah v skupni vrednosti 448 tisoč 440 evrov ter načrt pridobivanja premičnega premoženja, in sicer informacijske opreme v skupni vrednosti 545 tisoč evrov.

Nato je sledila obrazložitev predstavnice Zakonodajno-pravne službe, ki je v predstavitvi svojih pisnih mnenj povedala, da Zakonodajno-pravna služba z vidika svojih pristojnosti k predlogom odlokov nima nikakršnih pripomb. Preglednice, ki predstavljajo prilogo posameznih odlokov, so glede na zakonske zahteve pravilno strukturirane, vsebinskih vprašanj posameznih postavk pa Zakonodajno-pravna služba ne obravnava.

Nato je sledilo še poročilo oziroma obrazložitev predstavnika Državnega sveta, ki je v pojasnilo prvega predloga povedal, da obsega načrt pridobivanja premičnega premoženja Državnega sveta dve investiciji, katerih nakup je usklajen z Ministrstvom za finance in vključen v Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Konkretno gre za nakup nadomestnega vozila zaradi nasilne odtujitve dosedanjega vozila in za zamenjavo dveh strežnikov zaradi prehoda na samostojni informacijski sistem.

Člani odbora o predlogih odlokov na to niso razpravljali.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh delih predlogov odlokov in jih sprejel.

Ker k predlogom odlokov v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu amandmaji niso bili sprejeti, Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo Državnemu zboru predlaga, da Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Državnega sveta Republike Slovenije, Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ter Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Državnega zbora Republike Slovenije za leto 2012 sprejme v predloženih besedilih. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Sledi predstavitev stališče poslanskih skupin.

Ker ugotavljam, da se poslanske skupine niso odločile za predstavitev stališča, smo končali s predstavitvijo stališč in prehajamo na splošno razpravo o predlogih odlokov. Vsi prijavljeni so se odjavili. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati, tako poslanke in poslanci Državnega zbora, kot tudi predstavniki Vlade. Ker vidim, da ni več interesa za razpravo, zaključujem razpravo.

Ker k predlogom odlokov matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati. Odločanje o predlogih odlokov bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Alešu Živkoviču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa. Poslanke in poslanci!

Pred nami je zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012. Gre za zakon relativno tehnične narave, predvsem pa je njegov namen zagotavljanje izvajanja proračuna oziroma sprememb, ki so bile predvidene z rebalansom proračuna za leto 2012. Predvsem se zakon nanaša na nekatere bistvene spremembe, ki jih navajam v nadaljevanju, in sicer spremembe zaradi odškodnin za razveljavitve kazni zaplembe premoženja in spremembe zaradi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja. Te spremembe vplivajo na obveznosti pri dveh obveznicah, in sicer Obveznici RS 21 in RS 39, zaradi česar je pač potrebna tudi sprememba Zakona o izvrševanju proračuna.

Dodatne spremembe se nanašajo na prerazporeditve pravic porabe, in sicer spremembe podeljujejo večjo pristojnost neposrednemu uporabniku oziroma predlagatelju finančnih načrtov, kot tudi pri prerazporejanju pravic porabe z namenom

boljšega doseganja ciljev in pri programih in prioritetah proračunskih uporabnikov.

Dodatna bistvena sprememba je zadržanje posameznih izdatkov proračuna, in sicer če se v letu 2012 zaradi negativnih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, lahko Vlada na predlog Ministrstva za finance ne glede na prvi odstavek 40. člena Zakona o javnih financah začasno zadrži izvajanje posameznih izdatkov državnega proračuna za več kot 45 dni, vendar ne dlje kot do konca septembra 2012. Z ukrepi začasnega zadržanja izvrševanja posameznih izdatkov državnega proračuna lahko Vlada ustavi prevzemanje obveznosti in prerazporejanje proračunskih sredstev, ki je potrebno zaradi prevzemanja obveznosti.

Nadalje pa se spremembe nanašajo tudi na korekcije povprečnine, za katero veste, da se pač spreminja zaradi višine obveznosti pri občinah zaradi uveljavitve oziroma zaradi sprejemanja zakona o uravnoveženju javnih financ. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Andreju Širclju.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS):
Spoštovana podpredsednica, državni sekretarji, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Na 19. nujni seji 8. maja 2012 je Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo obravnaval ta predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije, in ga je podprl.

Odboru je bilo na seji posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženo besedilo proučila in v svojih pripombah opozarja na določbe 4., 5., 7., 11., 13., 14. in 15. člena zakonskega predloga.

Izmed kvalificiranih predlagateljev so na podlagi navedenega mnenja amandmaje vložile koalicijske poslanske skupine.

Odbor je bil seznanjen tudi z mnenjem Komisije za nadzor javnih financ, ki je zakonsko besedilo obravnavala kot zainteresirano delovno telo.

Ob obrazložitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe je predstavnica navedene službe poudarila, da so v predloženih amandmajih posredovane pripombe, ki rezultirajo amandmaje, ustrezno upoštevane.

V razpravi so bila predstavljena stališča Ministrstva za finance, ki so mu bila zastavljena tudi nekatera vprašanja. Iz posredovanih odgovorov je razvidno, da imajo naše banke ugodne vire s strani Evropske centralne banke. Pri tem je bilo postavljeno tudi vprašanje, ali so ti viri oziroma ta razpoložljiva sredstva v celoti dovolj dobro izkoriščena. Kakorkoli že, tudi

depoziti države predstavljajo za banke enega izmed pomembnih virov financiranja. Po drugi strani Vlada glede zagotavljanja kapitalске ustreznosti, kar je v domeni centralne banke, dobro sodeluje tako z Banko Slovenije kot z nekaterimi drugimi bankami. Bi pa bila v zvezi z odprtim vprašanjem prolongiranja depozitov v smeri posredovanja celovite informacije s strani Banke Slovenije na mestu obravnava načete tematike na posebni seji odbora. Z drugimi besedami, odbor se je nekako zavezal, da bo tematiko depozitov in najemanja kreditov s strani Evropske centralne banke obravnaval na eni izmed prihodnjih sej. V sklepnem delu je bilo še pojasnjeno, da o predlaganem znižanju povprečnih občinam na usklajevalnih sestankih s strani občin ni bilo nasprotovanj. Sicer pa so na omenjenih usklajevanjih potekali vzporedni dogovori o spremembah področne zakonodaje glede višine sredstev, namenjenih normalni izvedbi najpotrebnejših nalog lokalnih skupnosti. In ne nazadnje, uravnoveženje občinskih stroškov... / nerazumljivo/ kohezivno stimulacijo je vsebovano že v okviru koalicijske pogodbe.

Po razpravi je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 4., 5., 7., 11., 13. in 15. členu zakonskega predloga in v nadaljevanju glasoval o vseh členih predloga skupaj in jih tudi sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni.

Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, spoštovana državna sekretarja!

Gre za zakon tehnične narave, tako imenovani ZIPro, katerega novela vedno spremlja bodisi proračun bodisi rebalans proračuna Republike Slovenije. Cilj predlaganega zakona je uzakoniti rešitve, ki so potrebne za nemoteno izvrševanje sprejetega proračuna. Predlagani zakon ureja sistem postopkov priprave in izvrševanja državnega proračuna ter druge elemente finančnega poslovanja države. Sprejetje predlaganega zakona je potrebno, ker proračun ne vsebuje določb, ki urejajo materialne vsebine. Določa se izjemo pri nalaganju prostih denarnih sredstev v sistemu enotnega zakladniškega računa, in sicer lahko državni proračun poleg naložb v sistemu enotnega zakladniškega računa prosta denarna sredstva nalagal tudi pri pravnih osebah, ustanovljenih za namen zagotavljanja finančne

stabilnosti v evroobmočju. S predlagano ureditvijo se omogoča upravljanje prostih denarnih sredstev državnega proračuna tako, da se sredstva začasno plasirajo v Evropsko delniško družbo. Zaradi odločitve Vlade, da ne nadaljuje s postopki ustanovitve javnega nepremičninskega sklada, je treba nujno zagotoviti možnost priprave načrtov ravnanj z delom nepremičnega premoženja, ki bi sicer prešlo v last sklada. S cilje, da se omogoči čim večji priliv sredstev iz naslova razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v državni proračun, se prepoveduje neodplačane prenose lastninske pravice na nepremičnem premoženju države v letu 2012 na podlagi splošnih predpisov. Zaradi optimalne izkoriščenosti nepremičnega premoženja se omogoča sklepanje najemnih pogodb in pogodb o oddaji nepremičnega premoženja v najem brez predhodne vključenosti pravnega posla v načrt najemov nepremičnega premoženja. Pri tem pa morajo biti take pogodbe sklenjene za nedoločen čas z odpovednim rokom dveh mesecev, kar bo omogočilo čim hitrejšo možnost razveze. Zakon med drugim tudi omogoča Vladi, da lahko za izvajanje skupnih evropskih politik na predlog ministrstva, pristojnega za finance, med letom odpre nove postavke ter določi način zagotavljanja pravic porabe na njih. Pri tem je potrebno upoštevati, da med letom odpiranje novih proračunskih postavk, razen za izjeme, ki jih določa pravilnik, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije, ni dopustno. Sprememba določbe omogoča odpiranje novih in uporabo neaktivnih postavk iz preteklih let.

Poslanska skupina Nove Slovenije je na matičnem delovnem telesu na Odboru za finance in monetarno politiko podprla vse amandmaje, ki smo jih tudi sopodpisali in so sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Napovedujem pa tudi podporo zakonu s strani Poslanske skupine Nove Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Lep pozdrav! Gospa podpredsednica, državni sekretarji, gospe in gospodje!

Kot je povedal že moj predhodnik, gre tukaj res za tehnični zakon, ki je nujno potreben, če želimo proračun oziroma rebalans izvrševati. Bi pa vseeno želela v imenu Pozitivne Slovenije izpostaviti tri stvari. Prvo je zadolževanje državnega proračuna. Obseg zadolževanja državnega proračuna se iz prvotno predvidenih 967, torej manj kot milijarde, povečuje na 2 milijardi 300, kar je 1,3 milijardi več kot je bilo v sprejetem proračunu. Velike besede o tem, "zadolževanja je konec, zadolževali se več ne bomo", kolegi so prav tako prekinili s števcem, ki so ga imeli na svoji spletni strani – mogoče bi

bilo dobro, da to obnovijo – in poleg te milijarde 300 je treba povedati še, da so, ko so prevzeli vlado, dobili na račun prejšnje vlade in prejšnjega zadolževanja, mislim da približno milijardo evrov in so bili zelo kritični do te milijarde, so to milijardo dobili na računu in so jo porabili za izvrševanje letošnjega proračuna. Tako da skupna zadolžitev te vlade za izvrševanje proračuna letošnjega leta bo približno 3 milijarde 300.

Druga stvar, ki bi jo želela izpostaviti, so plačilni roki. Plačilni roki ostajajo na 30 dneh tako kot do sedaj. Mislim, da je bil v zadnjih letih vsako leto ob sprejemanju zakona o izvrševanju proračuna vložen amandma, ki naj bi te plačilne roke skrajševal. Na odboru nismo dobili odgovora, zakaj to ni vključeno. Mogoče bi danes tekom razprave uspeli dobiti odgovor, predvsem s strani poslancev in manj s strani vlade, zakaj ostajamo na 30 dneh, ker je bilo vedno, veliko govorjenja o tem, da to bi zelo pozitivno vplivalo na naše gospodarstvo, s čimer se lahko tudi sama strinjam.

Tretja stvar, na katero bi želela opozoriti, so prerazporeditve. Močno povečujete obseg prerazporejanja, in to prerazporejanja, ki je v pristojnosti Vlade. Za cirka 200 milijonov evrov boste morali prerazporejati samo zaradi takega sprejetja rebalansa, ker je v tem trenutku v rebalansu približno 200 milijonska luknja. Takšen rebalans je res unikum, če uporabim besede enega vaših poslancev.

Minister za finance je na odboru povedal, da za pripravo tega rebalansa seveda prevzema odgovornost in je ne bo v nadaljevanju valil na javne uslužbenke, kot lahko sicer večkrat slišimo v tej dvorani. Veliko odgovornost, gospod minister oziroma gospod državni sekretar, pa boste prevzeli tudi za izvrševanje tega rebalansa, ki ima, kot že povedano, lahko celo več kot 200 milijonov evrov luknje.

Prav ta 200 milijonska luknja je razlog, da predloga zakona v Pozitivni Sloveniji ne moremo podpreti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 je tehnični zakon, ki ga je dolžna predložiti Vlada. Proračun namreč ne vsebuje določb, ki urejajo materialne vsebine. Ta predloženi zakon bo omogočil realizacijo proračuna, ki smo ga ravnokar obravnavali.

Izmed predlaganih rešitev pa bi izpostavila dva. Posebej se nam zdijo

pomembne spremembe, ki se nanašajo na možnosti prerazporeditve sredstev med posameznimi programi in politikami, ter spremembe, ki omogočajo zadržanje posameznih izdatkov proračuna. Možnost prerazporeditev je vedno bila in tudi tokrat je in bo neposrednim predlagateljev finančnih načrtov in Vladi omogočila, da bo lahko bolj dosegala cilje in programske prioritete. Možnost Vlade, da zadrži izvrševanje izdatkov tudi za več kot za 45 dni, vendar najdlje do konca septembra, kot je že bilo povedano s strani predstavnikov Vlade, pa pomeni ustrezen in po našem mnenju tudi nujen odziv na situacijo, ko bi se, zaradi negativnih gospodarskih gibanj povečali izdatki ali pa zmanjšali prihodki v proračunu.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo zakon podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Mitevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Koalicija bo danes v Državnem zboru izglasovala proračun, ki temelji na neuskkljenih dokumentih, predvsem Zakonu o uravnoteženju javnih financ, ki predstavlja podlago za varčevalne ukrepe. Nekateri kompromisi, ki jih je načelno mogoče pozdraviti in prispevajo k doseženemu dogovoru s sindikati, vendarle ne sledi ustrezno uravnoteženju samega rebalansa državnega proračuna.

Ob tem želimo Socialnih demokrati opozoriti na vprašanje znižanja povprečnih slovenskih občin. Namreč, za drugo polovico leta je določeno zmanjšanje povprečnine za 2 %, kar naj bi po dosedanjih trditvah predstavnikov Vlade ustrezalo znižanju plač javnih uslužbencev za 10 %. Zato se nam postavlja vprašanje, ali glede na kompromise, da se je povprečnina preveč zmanjšala občinam, glede na to, da je znižanje plač javnih uslužbencev manjše, kot je bilo predvideno. Pri tem želimo opozoriti predvsem na to, da to utegne zaostri pogoje zaposlovanja občin, še posebej večjih slovenskih občin in mestnih občin. Ta odgovor tudi danes pričakujemo od Vlade.

Ugotavljamo, da ni treba nasprotovati temu, da se z novim 30.a členom zakona omogoči Vladi, da na predlog Ministrstva za finance začasno zadrži izvrševanje posameznih izdatkov državnega proračuna za več kot 45 dni, če se zaradi negativnih gospodarskih gibanj povečujejo izdatki in zmanjšujejo prejemki proračuna. Ocenjujemo, da je v tej zaostreni in nepredvidljivi sliki takšno določilo smiselno. Seveda pa to nalaga Vladi, da v primeru takšne situacije čim prej pristopi do priprave novega proračuna oziroma njegovega rebalansa.

Zakon tudi predlaga spremembe določb iz naslova prerazporeditev pravic porabe in

podeljuje večjo pristojnost neposrednemu uporabniku oziroma predlagatelju finančnih načrtov, kot tudi Vladi pri prerazporejanju pravic porabe z namenom boljšega doseganja ciljev in programskih prioriteta proračunskih uporabnikov. Te določbe prav tako razumemo kot večjo svobodo proračunskim uporabnikom za prerazporejanja sredstev v okviru glavnega programa.

Ne glede na vse, je treba opozoriti, da zakon, o katerem govorimo zdaj, določa pogoje za izvršljivost državnega proračuna. Menimo, da ima državni proračun, ki ga bo danes koalicija izglasovala, težave s svojo izvršljivostjo, saj podlage, na katerih je rebalans pripravljen, več niso usklajene s podlagami, na katerih temeljijo varčevalni ukrepi.

Zaradi vsega navedenega Socialni demokrati ne bomo podprli predloga zakona.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državljske liste, gospod Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Poslanska skupina Državljske liste se strinja s predlogom rebalansa proračuna, zato bo podprla tudi spremljajoči zakon, ki ureja tehniko in pravila igre pri sami realizaciji proračuna. Glede na vse povedano, kar smo že slišali, ne bi imel kaj dodati. In še enkrat poudarjam, da bomo ta predlog podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospe in gospodje!

Pred nami je še zadnji izmed zakonov tako imenovanega varčevalnega paketa, za Slovenijo izjemno usodnega varčevalnega paketa, ki predstavlja prvi korak k uravnoteženju javnih financ in izboljšanju makroekonomskega položaja naše države. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije je namreč podlaga za izvrševanje proračunov, lahko bi tudi rekli predpogoj za rebalans proračuna za letošnje leto, proračuna, ki je naravnan izjemno varčevalno in po dolgem času koreniti znižuje javno porabo ter tako približuje proračunski primanjkljaj 3 % BDP. Predlagani zakon torej ureja postopke, priprave in izvrševanje državnega proračuna, brez katerih izvrševanje državnega proračuna ni mogoče. Bistvene rešitve, ki jih prinaša predlagani zakon, se v največji meri nanašajo na določbe iz naslova prerazporeditev pravic porabe, kjer se pri prerazporejanju pravic porabe daje večja pristojnost neposrednemu proračunskemu

uporabniku oziroma Vladi, da sam oziroma sama prerazporeja razpoložljiva sredstva, da bodo le-ta čim ustrezneje porabljena. Uveljavlja se tudi začasno zadržanje iz reševanja posameznih izdatkov državnega proračuna za več kot 45 dni, in sicer v primerih povečanja izdatkov ali zmanjšanja prejemkov zaradi negativnih gospodarskih gibanj, pristojnost za sprejetje takšne odločitve pa bo imelo Ministrstvo za finance.

Predlagani zakon sledi tudi usmeritvi vlade, da ne nadaljuje s postopki za ustanovitev javnega nepremičninskega sklada Republike Slovenije, zato se določa, da se za upravljanje z namenskim nepremičnim premoženjem države uporablja odlok o letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012, o katerem smo razpravljali pred kratkim.

Predlagani zakon operacionalizira tudi spremembi dveh zakonov, ki urejata izdajanje določenih državnih obveznic, tako da se izdaja teh obveznic šteje v obseg zadolževanja države in ne predstavlja več izjeme, kot je to veljalo do zdaj.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se še kako zavedamo, da lahko porabimo le toliko, kot ustvarimo, zato je celoten paket varčevalnih zakonov, v katerem sta tudi predlagana novela Zakona o izvrševanju proračunu Republike Slovenije za leti 2011 in 2012, izjemnega, celo zgodovinskega pomena za prihodnost in posledično tudi suverenost naše države. Zavedamo se, da je sprejetje predlaganih ukrepov pomemben korak k pridobitvi zaupanja tako Evropske komisije kot mednarodnih finančnih institucij, saj jim bomo s tem poslali signal, da smo na področju javnih financ sposobni samoomejevanja. Le tako bomo namreč ohranili neodvisnost in suverenost Republike Slovenije v obliki, kot je zapisana v naši ustavi. Država brez finančne suverenosti ni več samostojna država, pač pa je zgolj država prepuščena na milost in nemilost tako imenovanih prisilnih upraviteljev, ki v zameno za nujna finančna sredstva vsiljujejo tudi kakšne odločitve, ki jih država, če bi bila popolnoma suverena, nikoli ne bi bila pripravljena sprejeti. V izogib temu v Slovenski ljudski stranki, kot je bilo že ničkolikokrat povedano, trdno podpiramo predlagane ukrepe za uravnoteženje javnih financ, med katere sodi tudi predlagana novela Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, ki bo omogočila tehnično izvajanje rebalansa za letošnje leto.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Prav lep pozdrav vsem prisotnim!

Tudi to je še en zakon, ki ureja sistem postopkov priprave in izvrševanja državnega proračuna ter druge elemente finančnega poslovanja države. Ena od rešitev, ki jih prinaša predlog zakona, je ta, da lahko Vlada na predlog Ministrstva za finance začasno zadrži izvrševanje posameznih izdatkov državnega proračuna za več kot 45 dni, če se zaradi negativnih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prihodki proračuna. Predlagane spremembe določb iz naslova prerazporeditev pravic porabe podeljuje večjo pristojnost neposrednemu uporabniku oziroma predlagatelju finančnih načrtov, kot tudi Vladi pri prerazporejanju pravic porabe z namenom boljšega doseganja ciljev in programskih prioritet proračunskih uporabnikov. Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti v prihodnjih letih samo, če ima za te namene načrtovane odhodke v sprejetem načrtu razvojnih programov. S predlogom se določa izjemo pri nalaganju prostih denarnih sredstev v sistemu enotnega zakladniškega računa, in sicer lahko državni proračun poleg naložb v sistemu enotnega zakladniškega računa prosta denarna sredstva nalaga tudi pri pravnih osebah, ustanovljenih za namen zagotavljanja finančne stabilnosti v evroobmočju. S predlagano ureditvijo se omogoča upravljanje prostih denarnih sredstev državnega proračuna, tako da se sredstva začasno plasirajo v Evropsko delniško družbo. Zaradi odločitve Vlade, da ne nadaljuje s postopki ustanovitve javnega nepremičninskega sklada, je treba nujno zagotoviti možnost priprave načrtov ravnanj z delom nepremičnega premoženja, ki bi sicer prešlo v last sklada. S ciljem, da se omogoči čim večji priliv sredstev iz naslova razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v državni proračun, se prepoveduje neodplačne prenose lastninske pravice na nepremičnem premoženju države v letu 2012 na podlagi splošnih predpisov. Zaradi optimalne izkoriščenosti nepremičnega premoženja se omogoča sklepanje najemnih pogodb in pogodb o oddaji nepremičnega premoženja v najem brez predhodne vključenosti pravnega posla v načrt najema nepremičnega premoženja. Pri tem so takšne pogodbe sklenjene za nedoločen čas, z odpovednim rokom dveh mesecev, kar bo omogočilo čim hitrejšo možnost razveze takšne pogodbe.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine DeSUS bomo predlog zakona podprli, saj sprejem tega zakona daje pravno podlago za izvajanje proračuna.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanju, to je ob 14.20.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 13. izredno sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali čez pol ure. To je ob 14.20.

(Seja je bila prekinjena ob 13.50 in se je nadaljevala ob 14.20.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, predstavniki Vlade!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o odločitvah, zato vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Glasovali bomo po naslednjem vrstnem redu. V okviru proračunskega paketa najprej o Predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ, potem o predlogih odlokov, nato o Predlogu rebalansa proračuna za leto 2012, na koncu pa še o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012.

Najprej **nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda**, to je z obravnavo Predloga zakona za uravnoteženje javnih financ. Proceduralno gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Sprašujem, gospod predsednik, ali je zakon usklajen z zakonodajo, z ustavo in kaj je s tem, ko je Zakonodajno-pravna služba napisala pripombe na ta zakon? V kakšni fazi? Veliko sprememb je doživel. Zdi se mi izjemno pomembno, da dobimo to stališče, da vemo, kaj je bilo s pripombami in kaj se bo zgodilo tudi v bodočnosti ob, recimo, neskladju med posameznim zakonom z ustavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

To vprašanje, gospod Meh, je bolj vsebinsko kot proceduralno. Zakonodajno-pravna služba je podala svoje mnenje in svoje pripombe k zakonu, kar so predlagatelji amandmajev s svojimi amandmaji v veliki meri upoštevali. V tej fazi ne moremo še enkrat pridobivati oziroma ni potrebe, da bi še enkrat pridobivali mnenje Zakonodajno-pravne službe. Pri odločanju mnenje Zakonodajno-pravne službe ta državni zbor vedno v čim večji meri upošteva, včasih pa v kakšni točki ostanejo tudi različna stališča, se prevzame kakšno tveganje, zato seveda tudi včasih pride do kakšne presoje ustavnosti. To ni nič neobičajnega. Če pa sprašujete o morebitni medsebojni neusklajenosti členov, kar pa je proceduralno vprašanje, do tega bomo pa prišli ob pravem času, takoj po končani tretji obravnavi, ko bomo

videli, ali je ostala potreba po kakšnem uskladitvenem amandmaju.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. 5. 2012. Na mizi imate pregled vloženi amandmajev k dopolnjenemu predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ, nujni postopek.

Proceduralno, gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik. Postavljal bom sledeče vprašanje. Ali je zakon usklajen s predlogom rebalansa? In kot ste rekli, da so v veliki meri upoštevali mnenja Zakonodajno-pravne službe ob končnem čistopisu predloga zakona, pa me zanima, ali se bo ta praksa nadaljevala tudi v prihodnje, da bomo dejansko samo delno upoštevali in riskirali presojo na Ustavnem sodišču, ki bo potem morebiti tudi razveljavila kakšno določbo tega zakona.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Tudi to v bistvu ni proceduralno vprašanje ali predlog, ampak je stvar vsebinske razprave. Pri posameznih amandmajih ste lahko vsebinsko razpravljali, tudi argumentirali, da je nek člen ali nek amandma skladen z ustavo ali pa ni skladen z ustavo, zdaj seveda o tem razpravljali več ne bomo, tako da prehajamo na glasovanje o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 1. členu, in sicer amandmaju koalicijskih poslanskih skupin.

Če bo ta amandma sprejet, postane drugi amandma k istemu členu brezpredmeten. Je kakšna želja po obrazložitvi glasu?

Če ne, prehajamo na glasovanje. /oglašanje iz dvorane/ Ne deluje glasovalna naprava. Objavil bom rezultat: navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 8. (Za je glasovalo 44.) (Proti 8.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. S tem je amandma pod točko 2 postal brezpredmeten.

Proceduralno, gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani!

Včeraj smo dobili pregled, danes naj bi prišel na klopi novi, vendar ugotavljam, da imamo vsaj nekateri poslanci težave s tem, da pregleda nimamo, vsaj ne takega, ki bi bil opremljen z današnjim datumom. Vljudno prosim, da ugotovimo, ali imamo vsi pravi pregled pred seboj.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Pred približno 15 minutami je bil razdeljen pregled amandmajev, številka 411/01/12, datum 11. 5. 2012. V principu bi ga morali vsi imeti na klopi. Če ga nimate, vam bo kolega Tonin izročil en izvod. Lahko štejem, da imate pregled

amandmajev? Da. No, vidite, tu se pokaže, kako bo lažje, ko bomo prišli na popolnoma elektronsko glasovanje, in v trenutku, ko bo pregled amandmajev vložen v informacijski sistem, se bo štel, da so poslovniški pogoji za odločanje izpolnjeni. Zdaj moramo pa preverjati, ali jih imamo fizično na klopeh ali ne.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 2. členu, amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 3. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 49.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 6. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 16. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 7.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 19. členu, predlagatelj amandmaja poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 5.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 53. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za 28, proti 49.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 55. členu. Amandma pod točko 1 je vsebinsko enak amandmaju pod točko 2, zato se o obeh amandmajih glasuje skupaj.

Obrazložitev glasu, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

S tem amandmajem se prav začne postopek v pregledu, ki mu boste sledili, podvajanja amandmajev, ki predvidevajo črtanje člena. Takih črtanj je v zakonih, ki zadevajo šolsko polje, petnajst. S tem se samo potrjuje tisto, kar smo Socialni demokrati že ob vložitvi amandmajev povedali, da je v tem zakonu veliko takih členov, ki v Zakon o uravnoteženju javnih financ v resnici ne sodijo. In ker je bil med socialnimi partnerji in Vlado dosežen dogovor, da postanejo ti člani, ki se bodo črtali, pravzaprav predmet avtonomnega kolektivnega dogovarjanja, je seveda zdaj tako, da so vsepovsod amandmaji Socialnih demokratov na prvem mestu in na drugem mestu koalicije. Ker se je na Odboru za finance enkrat zgodilo, da so pri glasovanju koalicijski poslanke in poslanci spregledali, da se amandmaja pokrivata in je potem člen ostal v zakonu, pričakujem, da bo zdaj v tem pregledu branje toliko natančno in vaša opozorila, gospod predsednik, tudi taka, da ne bi v zakonu potem ostal kakšen člen, za katerega so se pogajalci dogovorili, da ne bo vključen v ta zakon.

Moje zadovoljstvo in zadovoljstvo Socialnih demokratov bi pa seveda bilo bistveno večje – ampak to sploh ni vprašanje stanja duha, zvezanega z zadovoljstvom –, če bi prevladala trezna presoja in bi tudi druge člene, ki so predlagani za črtanje s strani Socialnih demokratov, torej te amandmaje, podprli, ker bi to pomenilo, da pristajate na tezo, da ti člani nimajo v Zakonu o uravnoteženju javnih financ kaj iskati, ker so predmet strokovnih presojanj in usklajevanj med socialnimi partnerji, stroko in zainteresirano javnostjo. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Obrazložitev glasu.

Izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Tudi mene veseli, da bomo zdaj dobili v odločanje kar nekaj amandmajev, ki bodo potrdili to, kar smo mi v razpravah na odborih že večkrat povedali in tudi tukaj pri obravnavi Zakona o uravnoteženju javnih financ, da ta zakon bistveno posega v področje zakon o izobraževanju, seveda tudi v druge zakone, ki seveda s tem spreminja samo materijo in poslabšuje pogoje za delo v teh zavodih. Zato je bilo seveda veliko naporov vloženih, da smo lahko vašim poslancem, vladi in seveda javnosti nekako povedali, kaj je bil, kje je problem in zakaj se je vlada lotila reševanja tega problema na tak način, ne pa z razpravo, strokovno razpravo v javnosti in med strokovnjaki. Danes je že bilo rečeno, da je bila Bela knjiga napisana z nekaterimi strokovnjaki, drugi so pa odstopili. Seveda, strokovnjaki, ki delajo in ustvarjajo neko gradivo ali nek dokument, imajo vso pravico odstopiti, vendar oni so sodelovali in takrat ostane moč argumenta ne moč preglašovanja. Zato sem vesel, da se je spoznalo. Žalosten

sem pa toliko, kot sem že dejal, zaradi tega, ker se je morala pokazati moč sindikatov, ki je zagrozila z referendumom, in le zaradi tega se je potem ta materija umaknila.

Jaz bom te amandmaje podprl v korist izobraževanja. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Se pravi, zdaj bomo odločali o amandmajih, ki so vloženi složno. V slogi je moč. Glasujemo o amandmaju k 55. členu pod točko ena in dve skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti 1.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 57. členu. Velja enako, amandmaja pod točko ena in dva sta vsebinsko enaka, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju 59. členu. Tudi tukaj velja amandmaje pod točko ena in dva sta vsebinsko enaka, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k 60. členu. Amandmaja pod točko ena in dva sta vsebinsko enaka, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 61. členu. Velja enako. Amandmaja pod točko ena in dva sta vsebinsko enaka. O obeh glasujemo skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 62. členu. Velja enako kot pri prejšnjem amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 63. členu. Velja enako. Glasujemo o amandmajih pod obema točkama skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 69. členu. Predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 49.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet. Trik ni uspel.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 71. členu. Tukaj pa velja, da sta amandmaja pod točko ena in dva vsebinsko enaka, zato se o obeh glasujemo skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 75. členu. Predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 49.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 84. členu. Amandmaja pod točko 1 in 2 sta vsebinsko enaka, zato o obeh glasujemo skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločamo o amandmaju k 85. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju k 87. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločamo o amandmaju k 88. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasovanje teče. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločamo o amandmaju k 89. členu. Amandmaja pod točko 1 in 2 sta vsebinsko enaka, zato o obeh glasujemo skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)
Amandma je sprejet.

Odločamo o amandmaju k 91. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in posancev, za je glasovalo 28, proti 49.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 49.)
Amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju k 104. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in posancev, za je glasovalo 50, proti 4.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 4.)
Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 135. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in posancev, za je glasovalo 48, proti 2.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 2.)
Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 165. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in posancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)
Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 169. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in posancev, za je glasovalo 30, proti 49.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 169.a členu. Imamo tri amandmaje pod tremi zaporednimi točkami, vsi trije so vsebinsko enaki, zato bomo o vseh treh glasovali skupaj.

Mag. Žgajner Tavš, obrazložitev glasu.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa.

Dovolite, da obrazložim glas v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, in istočasno, spoštovani predsednik, tudi izrekam veselje, da vam čisto vsak trik tudi ne uspe, vam in vaši vladni koaliciji. Potem ko je bilo skorajda že videno ali dogovorjeno, da naj bi tudi sindikati načeloma podprli to vladno početje v okviru zakona o uravnoteženju javnih financ, in ko so dejali, da zaradi določenih zadev, ki so usklajene do določene mere, ne bodo razpisovali referendumov na podlagi tega zakona, je prišla Vlada s predlogom, s katerim je želela skozi stranska vrata vpeljati tako imenovano mini pokojninsko reformo. Za kaj gre? Gre preprosto zato, da je Vlada želela za določene kategorije, bom rekla, skrajšati oziroma preprosto iz obstoječega zakona izvzeti tako

imenovana bonitetna obdobja. Se pravi, to je tisto, ko se v pokojninsko dobo danes šteje, recimo, tudi obdobje prvega leta otrokovega življenja – skratka, to gre po obstoječi zakonodaji v zavarovalno dobo –, upoštevanje dodane dobe, dejanski čas obveznega služenja vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali čas osnovnega usposabljanja za rezervni sestav policije, in tako dalje. Skratka, Vlada je želela tebi nič, meni nič, mimo kakršnegakoli dogovora s sindikati oziroma socialnimi partnerji to določilo izvzeti iz sedaj veljavne zakonodaje in ga, kot že rečeno, skozi stranska vrata vpeljati v zakon o uravnoteženju javnih financ. To po naši oceni pomeni tako imenovano mini reformo. Jaz sem vesela, da boste glasovali o našem amandmaju, da se to določilo črta iz vašega predloga zakona, in seveda da boste nenazadnje podprli tudi vaš predlog, ker ste očitno prisluhnili vsem opozorilom, ki smo jih dali tudi v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija, da pa to, kar ste želeli storiti, ta trik, le ni tako hecen, kot je sprva izgledalo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločali bomo o treh identičnih amandmajih k 169.a členu. Glasujemo.

Navzočih je 80 poslank in posancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)
Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 170.a členu. Velja enako, torej amandmaji pod točkami 1, 2 in 3 so vsebinsko identični. Pardon, če bo sprejet amandma pod točko 1, to je amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov, potem sta amandmaja pod točkama 2 in 3 brezpredmetna. Torej, najprej bomo odločali o amandmaju k 170.a členu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in posancev, za je glasovalo 21, proti 50.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 50.)
Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju pod točko 2 k 170.a členu. Če bo ta amandma sprejet, bo amandma pod točko 3 brezpredmeten. Predlagatelj amandmaja je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Za obrazložitev glasu ima besedo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija vas prosim, da podprete naš amandma.

Vsebinsko je v bistvu identičen. Edina stvar, ki je, je ta, da uveljavitev tega zamikamo za eno leto. To je vse. Finančni učinek tega varčevalnega ukrepa ni velik. Če to zamaknemo za eno leto damo mladim ženskam pravico in možnost, da se odločijo o tem, kako in kaj bodo naredile s svojim življenjem. Jaz vas res prosim

v imenu naše poslanske skupine, v imenu vseh mladih žensk, da ta naš amandma podprete.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Barbara Žgajner Tavš obrazložitev glasu.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

V svojem imenu. Dovolite, pa bom izkoristila to priložnost in prebrala pismo ene od žensk, ki nam ga je poslala, ne vem, samo nam, jaz verjamem, da tudi ostalim poslankam in poslancem, samo v delu, s katerim pravzaprav apeliram na vas, in istočasno bom obrazložila svoj glas, zakaj bom glasovala za amandma, ki smo ga pripravili v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija. "Kje smo torej izobražene matere, ki zaslužimo več od tega, plačujemo davke in najvišje prispevke. Ta ukrep, se pravi ukrep, kot ga v osnovnem besedilu zakona predlaga Vlada, je nesorazmerno velik in krivičen. Gre za drastično krčenje pravic, glede na vplačevanje prispevkov, ki jih vsak mesec odvedemo državni blagajni. Očitno se bodo za otroke odločale le še tiste z povprečno plačo, kajti te ženske bodo dobile le 10 % manj..." in zaključi ta ženska, "zakaj smo mame, ki delamo na odgovornejših delovnih mestih, deležne tako drastičnega ukrepa?" Moja predhodnica je zelo jasno povedala, da je ta amandma dobronameran, da ne glede na vse, štiti tudi ženske, ki imajo višje plače, ki v državo oziroma socialnovarstveno blagajno vplačujejo več, da le ne bodo tako zelo prikrajšane s tem vladnim drastičnim ukrepom.

Kot že povedano, jaz bom ta amandma podprla, ker je dober in ker, bom rekla, je nekakšen kompromisen predlog med predlogom, ki ga je predlagala Vlada, se pravi, da naj bi se zgornja meja omejila na 1.5-kratnik minimalne plače oziroma zajamčene plače, mi pa vseeno mislimo, da je to neustrezen ukrep, zato predlagamo vsaj 2-kratnik in tisto prehodno obdobje oz. da se ta odločba začne uporabljati 1 leto po sprejetju zakona.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločali bomo torej o amandmaju pod točko 2. k 170a. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 32, proti 48.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 48.)

Amandma ni sprejet.

Odločali bomo še o amandmaju pod točko 3. k 170a. členu. Predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev. Za je glasovalo 54, proti 4.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 4.)

Amandma je sprejet.

Odločamo bomo o amandmaju k 170b. členu. Predlagatelj je Poslanka skupina

Pozitivna Slovenija. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 32, proti 49.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 170g. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Obrazložitev glasu dr. Meglič Črnak.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ(PS SD): Hvala lepa.

Od osnutka tega dokumenta do sedanjih amandmajev so se stvari na področju družinske politike radikalno poslabšale. Iz kratkoročnih ukrepov smo prešli na srednjeročne ali dolgoročne ukrepe, kajti 2,5 % rast BDP naj ne bi nastopila v mandatu te vlade, vprašanje pa je, kdaj bo. Vsled tega vas prosimo, da podprete amandma, ki pravzaprav vrača datum veljavnosti posameznih členov na področju družinske politike na tisti rok, ki ste ga prvotno določili. S tem boste nakazali svojo dobronamernost.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Mag. Barbara Žgajner Tavš v imenu poslanske skupine.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Ko sem na odboru zastavila vprašanje ministru za finance, glede na to, da je ukrepe na področju družinske politike ta vlada vezala na rast 2,5 % BDP, skratka časovno obdobje, ko sem ga vprašala, kdaj namerava vlada doseči to rast 2,5 % BDP, nisem dobila odgovora. Kar nakazuje na to, da vlada na področju družinske politike resnično s temi ukrepi, četudi so, bom rekla dogovorjeni, misli zelo resno sistemsko reformo. Na takšen ukrep, tako reformo na področju družinske politike v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija ne pristajamo. Tudi zato bomo dali svoj da k predlogu amandmaja Socialnih demokratov, da se ta dilema oziroma neustrezna rešitev, ki je zapisana v zakonu oziroma amandmaju, črta.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Obrazložitev glasu, gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Evropska komisija je danes objavila pregled in oceno ekonomskih politik držav članic in med drugim pri Sloveniji, upošteva varčevalne napore vlade, ugotavlja, da bo padec BDP večji, kot je predvideno v vladnih dokumentih, da bo torej večji od tistega, na katerih temelji proračun, ki ga bomo sprejemali nekoliko kasneje. To je zelo resno vprašanje.

Še bolj zaskrbljujoč pa je seveda to, da znotraj zakona, ki ga pravkar sprejemamo, predvidevamo, da bomo nekatere omejitve v družinskih prejemkih, znižanja teh prejemkov

sprostili tedaj, ko bo gospodarska rast v Sloveniji dosegala 2,5 %. Tisto, kar je zaskrbljujoče, je, da vladne napovedi, vladne projekcije iz programa stabilnosti jasno kažejo, da si v Sloveniji takšne gospodarske rasti ob ukrepih, ki jih sprejema ta vlada, ne moremo obetati vsaj do leta 2018. V temu času bomo torej pristali na to, da bomo radikalno zniževali prejemke slovenskih družin, prejemke socialno ogroženih in v temu času bo seveda realna vrednost te pomoči tudi rapidno padla. Zato vas vljudno prosim, sprejmite predlagani amandma kot razumen kompromis, ki omejuje veljavnost teh ukrepov na konec leta 2013.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločali bomo torej o amandmaju k 170.g členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslanev, za 32, proti 49.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 172. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslanev, za 49, proti 2.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 173. členu, predlagatelj Poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 174. členu predlagatelj Poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslanev, za 47, proti nihče.

(Za je glasovalo 47.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju o 179. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslanev, za 49, proti 1.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 181. členu, predlagatelj Poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 184. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslanev, za 49, proti 7.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 7.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 185. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za 49, proti 3.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 3.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 186. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za je glasovalo 49, proti eden oziroma ena.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 190. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslanev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 193. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslanev, za je glasovalo 48, proti 5.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 194. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslanev, za je glasovalo 50, proti 2 (dve).

(Za je glasovalo 50.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 195. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslanev, za je glasovalo 48, proti nihče.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 196. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 49, proti 1 (ena oziroma eden).

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 199. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslanev, za je glasovalo 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju k 200. členu, predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslanev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Amandma k 201. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Večkrat v zadnjem času je bilo govora o uredbi, ki jo je Vlada sklenila, o prepovedi sklepanja avtorskih in svetovalnih pogodb. Večkrat je bilo omenjeno, da je Vlada s tem posegla tudi v avtonomne pravice odločanja o sklepanju avtorskih pogodb v javnih zavodih na področju kulture, kjer imajo ti glede na določila statuta posebne organe, ki odločajo o sklepanju pogodb, ker so organi vodenja in sveti pač odgovorni za to, kar je sklenjeno in kar je v podpisu. Zato Socialni demokrati predlagamo, da smejo sklepati pogodbe tudi za izvajanje programov dela v javnih zavodih na področju kulture. Več uglednih kulturnih delavcev je opozorilo na pogubne posledice, če ta avtonomija odločanja odpade, zato pričakujem, da boste tako kot Socialni demokrati menili tudi drugi in amandma podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločamo o amandmaju k 201. členu, predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslanev, za je glasovalo 29, proti 48.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 203. členu. Amandma pod točko 1., predlagatelj Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 80.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)

Amandma ni sprejet.

Amandma pod točko 2. Predlagatelj poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih 71.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 204. členu. Predlagatelj, poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih 70.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 205. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih 66.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 205.c členu. Predlagatelj, poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih 69.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Gospod Frangež, proceduralno? Smo že odglasovali. Ja, ja. V redu. To se pravi, gremo na amandma za novo poglavje in novi 205.k člen. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Besedo za obrazložitev glasu ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Z naslednjim amandmajem bomo sprejeli kompromis glede na s strani Socialnih demokratov vložen predlog o uvedbi dodatnega dohodninskega razreda s 50 % obdavčitvijo prihodkov nad 60 tisoč evrov bruto. Po predlogu koalicije mejno črto tega dohodninskega razreda sicer pomikamo višje, na 69 tisoč evrov davčne osnove, kljub temu, da sprejemamo ta kompromis in bomo amandma podprli, pa želimo opozoriti, da bomo v bistvu z višjo mejo za 10 tisoč evrov v tem davčnem razredu izgubili po oceni 25 milijonov evrov dodatnih proračunskih prihodkov. To obžalujemo in seveda pozivamo koalicijo, da po preteku veljavnosti tega ukrepa, ta preneha leta 2014, razmislimo o trajnejši obliki uvajanja dodatnega dohodninskega razreda.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Še kdo? Glasovali bomo o amandmaju za novo poglavje in novi 205.k člen.

Glasujemo. Navzočih 75.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 205.i členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Za razliko od prejšnjega primera, tega amandmaja ne nameravamo podpreti. S pooblastilom v tem členu bo Državni zbor prenesel svojo suverenost na Vlado in dal Vladi pooblastilo, da spreminja zakonsko materijo v Zakonu o davku na dodano vrednost. Ta amandma govori o tem, če se stečejo ustrezne okoliščine, lahko Vlada sama s sklepom spremeni in dvigne višjo stopnjo davka na dodano vrednost za največ 3 %. Četudi Socialni demokrati dvig višje stopnje davka od dohodka pravnih oseb pogojno podpiramo – pogojno pa zato, ker menimo, da je smiseln samo v primeru, da odpravimo trajne vire nestabilnosti v naših javnih financah –, da v letošnjem letu pod streho spravimo pokojninsko reformo, se nam zdi takšno pooblastilo po tem zakonu ustavno sporno in menimo, da utegne peljati do težav pri izvedljivosti člena, ki ga predlagate s tem amandmajem. Še enkrat poudarjam, s tem amandmajem utegneta dati Vladi pristojnost za neposredno spreminjanje Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, tega, kar je danes nesporna zakonska materija, in prenesti to pristojnost neposredno na Vlado. Za razliko od razprave, ki je potekala včeraj zvečer

na to temo, osebno menim, da to ni primerljiva situacija, kot recimo pri določanju trošarinske politike, ki je v pristojnosti Vlade. Stopnje DDV so zakonska materija in je nedopustno, da s tem amandmajem to pristojnost prenašamo v popolno suverenost Vlade Republike Slovenije.

Zato amandmaja ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Obrazložitev glasu mag. Alenka Bratušek, v imenu poslanske skupine.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, gospod predsednik.

Tudi v Pozitivni Sloveniji tega amandmaja ne bomo podprli, ker se nam ne zdi prav, da Vlada na tak način jemlje pristojnosti Državnemu zboru. Določanje davkov, tudi višina davkov je bila vse do danes v pristojnosti tega Državnega zbora. Trošarinska politika je nekaj popolnoma drugega in tudi včeraj in danes sem si še enkrat prebrala magnetogram gospoda iz Zakonodajno-pravne službe, ni jasno rečeno, da ta določba, tako kot še nekaj drugih, ni protiustavna. Mislim, da je prav, da se našim ljudem jasno in glasno pove, kdaj in za koliko se bo DDV, če bo treba, dvignil, ne da se to naredi na podlagi nekih izračunov, ki jih bodo naredili na Ministrstvu za finance. Upam, da tisti, ki boste glasovali za, vsaj veste, kaj je presežni primanjkljaj, ker od tega bo odvisno, ali se DDV dvigne ali ne, in potem bo to preprosto Vlada naredila na eni izmed svojih sej. Po naši oceni je prav, da, če je terba, tudi mi ne pravimo, da bi ga dvigali zato, ker nimamo drugih idej, ampak bi bila kombinacija ukrepov in prihodkovne strani pravilna, ampak je prav, da se pride v Državni zbor, pove in se tudi ljudem pove, kdaj in za koliko se bo to naredilo. Nas pa čudi, ob vseh negativnih učinkih, ob podražitvi hrane, ob vsem, kar je bilo rečeno tukaj, celo slišali smo, da naj bi bil to nemoralni davek, da ste si dovolili kar tako še enkrat mimo Državnega zbora vzeti pravico Državnemu zboru in to pristojnost prvič v zgodovini te države prenesti na Vlado. Zelo slabo parlamentarno prakso uvajate, upam pa, da boste potem razumeli, da to seveda velja za vse naslednje, ki prihajajo za vami.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Nekaj interesa za prijavo je še. Gospod Čehovin, gospa Maša Kociper, pa bom kar odprl prijavo. Torej, če želite obrazložiti glas, se prosim prijavite.

Gospod Roman Žveglič. Izvolite gospod Žveglič, bomo tudi gospo Mašo Kociper upoštevali.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo.

Treba je povedati, da ta DDV se ne uvaja danes v tem trenutku. Da seveda za to morajo biti pripravljene neki pogoji, bom rekel, predvsem posledice. Se pravi, to je šele v letu 2014 ali 2015. Upam pa in bom rekel, predvsem si pa želim ali pa sem prepričan, da če bo do teh

katastrofalnih posledic prišlo po tem zakonu, kot so, da seveda potem tudi jaz ne bom več v vladni koaliciji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz upam, kot ste koalicijski kolegice in kolegi začeli, da ne boste čez čas tudi ugotovili, da je sploh nepotrebno imeti Državni zbor. Itak ugotavljamo, da ta državni zbor dejansko vodi vlada, kar je nenormalno. Zato bom tudi glasoval proti temu predlogu, da se odloča na Vladi o tako pomembnih stvareh, o katerih bi morali odločati tukaj v Državnemu zboru, nenazadnje je bila to tudi praksa do sedaj. To prakso dejansko spreminjate in mislim, da je to nesprejemljivo, zato imate moj ne.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Tudi sam ne bom podprl tega amandmaja, in sicer iz razloga, ker prenašamo, kot je bilo že rečeno, pristojnost parlamenta na Vlado. Ta zadeva ni ista kot pri trošarinski politiki, ko se zadeve spreminjajo na trgu zelo pogosto, recimo nafta in tako dalje, jasno, da je tam kljub temu, da o temu ni še nihče sprožil ustavne pobude, ampak nekje vsi skupaj toleriramo to zadevo, ker se zadeve dogajajo sproti, vsakih nekaj dni. In Vlada to tudi obilno koristi, saj vemo, da je letos že dvignila trošarino na pivo, na alkoholne pijače in na cigarete, okoli naftnih derivatov pa tako ali tako vemo, kakšna je situacija.

Samo po sebi se mi pa zdi nelogično to, kar je bilo te dni govora okoli tega davka, da je to edini predlog, ki ga ima opozicija v smislu prihodkov, po drugi strani pa sicer damo bianco menico Vladi, da si ne danes, ampak šele v prihodnosti, ko ne vemo, kakšne bodo razmere, jemlje pravico, da bo odločala o DDV. Zato, kot rečeno, ne bom podprl te zadeve, poleg tega je pa že sama kontradiktornost tega predloga v temu, da gre za intervencijski zakon ne pa za sistemski zakon.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Ne bom ponavljala vsega, kar sta izrekla zlati gospod Frangež in kolegica Bratušek, z njima se popolnoma strinjam. Morda samo še en pogled na omenjeno problematiko. Če se kaj spomnim s pravne fakultete, je to, da so nas učili, da se v pravice lahko posega samo z zakonom. Kot primer je takrat profesor omenil, da se zlasti davki lahko sprejemajo samo z zakonom. Tako sem do včeraj razumela tudi

našo ustavno določbo. Razumem včerajšnje razmišljanje gospoda Strleta, ki se je med drugim spraševal, ali se ta obveznost, da se davek določen z zakonom, nanaša na vse elemente davka in ali ni možno tolmačenje, da se ob predhodni določitvi kriterijev takšno pooblastilo da tudi Vladi. Sama fiskalnega pakta še nisem naštudirala, v tej zvezi ga nameravam v prihodnje, bi pa z enim absurdnim primerom, zanalašč poenostavljam, obrazložila – to bi pomenilo, če bi tako tolmačili, da lahko zakon, nek novi zakon, ne vem, zakon o nepremičninah sprejememo v Državnem zboru, določimo kot davčno stopnjo stopnjo 2 %, 3 %, nato pa Vlada naslednji mesec ob nekih pogojih, ki jih sicer določi, dviguje stopnjo po mili volji do 20, 21 %, seveda v nasprotju z voljo zakonodajnega telesa.

Zato bom glasovala proti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Mag. Barbara Žgajner Tavš.
Individualno obrazložitev glasu še mag. Alenka Bratušek.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa.

Saj je bilo že nekajkrat povedano, jaz bi še enkrat opozorila na mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je bilo včeraj zelo jasno izrečeno, danes smo ga poslanci in poslanke lahko videli tudi v pisni obliki. Zakonodajno-pravna služba pravi, da predlagana vladna rešitev ne izključuje možnosti ali pa dvoma v protiustavnost. Dejstvo je, spoštovani kolegice in kolegi, da je davek na dodano vrednost zakonska materija. Z vidika načela delitve oblasti v naši državi zakone sprejema Državni zbor. S predlaganim amandmajem Vlada Republike Slovenije to izključno pristojnost jemlje Državnemu zboru in si jo pripisuje sama. Vlada Republike Slovenije bo lahko na podlagi sklepa, ki ga bo sprejela, mimo javnosti, mimo Državnega zbora dvigovala davek na dodano vrednost. To je po naši oceni absurd. Na to smo opozorili. Na možnost protiustavnosti tega določila je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. Takega predloga absolutno ne bom podprla.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Še enkrat, tudi sama tega ne bom podprla. Bi pa predvsem gospodu Žvegliču povedala, da če si bo pogledal napovedi Evropske komisije, ki so bistveno drugačne od tega, kar ste nam v tem tednu razlagali, boste po moji oceni še v letošnjem letu morali – ker ta določba vam daje pravico v letih po letu 2013 – priti z zakonom o dvigu DDV v Državni zbor po soglasje. Proračun sektorja države v letu 2013 naj bi namreč po oceni Evropske komisije znašal 3,8 %. Mi smo vas prepričevali, da mora biti pod 3 % v letu

2013. Vi ste nas prepričevali, da bi bilo dobro, če bi bilo že v letu 2012.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločali bomo o amandmaju k 205.i členu. Predlagatelj amandmaja so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 28.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 28.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 205.j členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 9.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 9.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 206. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 2.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 206.a členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 2.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 207. členu. Odločali bomo o amandmaju k 207. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 3.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 3.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 211. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 49.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 214. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 49.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Amandma k 216. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 48.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 48.)

Amandma ni sprejet.

Amandmaji k 221. členu. Spet dva složna amandmaja, torej amandmaja pod točko 1 in 2 sta vsebinsko identična, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 223. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov. Tudi tukaj sta amandmaja pod točkama 1 in 2 vsebinsko identična, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 224. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 50.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 50.)

Amandma ni sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 225. členu. Amandmaja pod obema točka sta vsebinsko enaka, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 226. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 2.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 229. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 1.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 230.a členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 1.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Amandmaja k 231. členu. Amandmaja pod točko 1 in 2 sta vsebinsko enaka, zato se o obeh glasuje skupaj.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Odločali bomo o amandmaju k 233. členu. Predlagatelj je Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 44.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 44.)

Amandma ni sprejet.

Proceduralno mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo.

Jaz bi vas samo opozorila, zato sem na začetku pojasnila glas, da je treba paziti, kje imamo skupne amandmaje. Ta 233. člen je rezultat dogovorov med ministrstvom in med socialnimi partnerji, s Svizom, in je bil predlagan za umik iz zakona, ker bo predmet avtonomnega kolektivnega dogovarjanja. Zdaj imamo zmedo, ker je ta člen tak, da govori o normativih in standardih, ki so podlaga za sistemizacijo delovnih mest in se uporabljajo od 1. septembra 2012. To je sprememba in poseg v dogovor. Na to zadrego vas opozarjam, razrešili jo boste, kakor jo boste vedeli in znali. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Proceduralno?

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislím, da se bo dalo urediti tudi z uskladitvenim amandmajem, če je karkoli bilo. Bi pa opozoril, da natančno preberete, kdo so predlagatelji, ker je lahko med tistim, kar poveste, in med tistim, kar je napisano, odstopanje. Mislím, da je v tem primeru do tega prišlo.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Prehajamo na odločanje o amandmaju k 235. členu. Predlagatelj amandmaja so poslanske skupine koalicije. Če je sprejet amandma pod točko 1, je amandma pod točko 2 brezpredmeten.

Proceduralno gospod Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Jaz samo proceduralno ugotavljam, da je zelo žalostno, da je predlagateljstvo tisto, ki odloča o tem, kaj je smiselno in kaj ne. Gospod Tanko je to malo prej priznal.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: 235. člen, amandma pod točko 1, predlagatelj so poslanske skupine koalicije. Če je amandma sprejet, je amandma pod točko 2 brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za 49, proti 8.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 8.)

Amandma je sprejet. amandma pod točko 2 je postal brezpredmeten.

Amandma k 237. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za 50, proti 2.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 238. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Amandma za novi 246.a člen. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 247. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije. Če je sprejet ta amandma, je sprejet tudi amandma k Prilogi 1.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za 48, proti 2.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 247.a členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za 49, proti 2.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 251. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 2.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 255. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 1.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 257. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 48, proti nihče.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Amandma k 258. členu. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Amandma za novi 260.a člen. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev. Za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k naslednjim členom predloga zakona: 1., 16., 19., 55., 57., 59., 60., 61., 62., 63., 71., 84., 87., 88., 89., 104., 135., 165., 169.a, 170.a, 172., 173., 174., 179., 181., 184., 185., 186., 190., 193., 194., 195., 196., 199., 200., 203., 204., 205., 205.c, amandma za novo poglavje in 205.k člen, 205.i, 205.j, 206., 206.a, 207., 221., 223., 225., 226., 229., 230.a, 231., 235., 237., 238. za novi 246.a, 247., 247.a, 251., 255., 257., 258. in novi 260.a člen.

Sprašujem kvalificirane predlagatelje ali nameravajo vložiti amandmaje.

Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Napovedujem, da bomo vložili dodatne amandmaje.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Koliko časa potrebujete za to?

JOŽE TANKO (PS SDS): Pol ure potrebujemo za to.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Prekinjam to točko dnevnega reda in jo bomo nadaljevali ob 16.20 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 15.39 in se je nadaljevala ob 16.24.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Kolegice in kolegi!

Prehajamo na **tretjo obravnavo** Predloga zakona o uravnoveženju javnih financ. Na klop ste dobili dva amandmaja, amandma k 205. členu in amandma k 357. členu, oba amandmaja so vložile poslanske skupine koalicije.

V razpravo dajem 205. člen in amandma k 205. členu. Želi kdo razpravljati? Ne želi. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje poslanskih skupin koalicije k 205. členu. Prosim, če preverite delovanje glasovalnih naprav. Glasujemo o amandmaju k 205. členu.

Glasujemo. Navzočih 72 je poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 4.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

V razpravo dajem 257. člen in amandma k 257. členu. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, bomo prešli na odločanje o amandmaju poslanskih skupin koalicije k 257. členu.

Glasujemo. Navzočih 74 je poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 3.
(Za je glasovalo 49.) (Proti 3.)
Amandma je sprejet.

S tem smo končali odločanje o amandmajih.
Vlada želi besedo v zvezi z usklajenostjo besedila.
Prosim, gospa državna sekretarka Mojca Škrinjar.

MOJCA ŠKRINJAR: Hvala.

Želim podati uskladitveni amandma k Predlogu zakona za uravnoteženje javnih financ, in sicer k 233. členu: člen se črta. Obrazložitev. Zaradi črtanja 231. člena ki določa posledico, ki izhaja iz predlaganega 233. člena, obstaja neskladje med obstoječim 233. členom in vsebino črtanega 231. člena, zato je treba črtati navedeni člen.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Vlada je opozorila na neuskladenost besedila. Zato predlagam, da Vlada pripravi uskladitveni amandma. Ta amandma je že pripravljen, zdaj se razmnožuje. Amandma k 233. členu je zelo enostaven in se glasi: "Člen se črta." Sprašujem kolegice in kolege, ali želijo, da počakamo, da se razmnoži. Ne. Želi kdo razpravljati o amandmaju?

Gospod Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Gospod predsednik, saj gre za princip, gre za poslovnik. Gre za spoštovanje tega, kar je Državni zbor sprejel. Gre preprosto za formo. Lahko gre tudi za vsebino. O vsebini smo govorili že ves čas in ni bilo prav nobene dileme o tem, ali imamo pravico ali nimamo pravice. Gre pa torej tukaj za formo. In ta forma pomeni, da jo je prav spoštovati, da lahko v tem času še kaj rečemo, da lahko vidimo in da lahko pogledamo. Saj ne more biti tako lahkotno spreminjati 45 zakonov in znotraj vsega tega usklajevati. Zato jaz mislim, da je treba spoštovati proceduro, gospe in gospodje.

V perspektivi, ko bomo govorili še o drugih zakonih, o spremembah drugih zakonov, se nam bo zgodilo to, da bomo vse prenesli na nekoga, ki bo odločal v imenu tega visokega zbora. Zato pravim, da je to lahko čista forma, ampak jaz mislim, da je formo treba spoštovati.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Če prav razumem, gospod Meh, vi želite, da počakamo toliko časa, da dobite amandma na klop. Ja, ni problem. Jaz sem se ozrl po dvorani, pogledal, če kdo temu nasprotuje, da bi takoj odločali. Zdelo se mi je, da ne, vendar bomo zaradi vas, gospod Meh, počakali toliko časa, da dobite vsi amandma na klop.

SREČKO MEH (PS SD): Oprostite, ne zaradi mene. Ne gre zaradi mene. Glejte, ne gre za to,

ali želi nekdo od nas, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovati poslovnik. Gre za to, da spoštujemo poslovnik.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro, prekinjam sejo. Nadaljevali jo bomo ob 16.35, ko boste imeli na klopi besedilo amandmaja.

(Seja je bila prekinjena ob 16.30 in se je nadaljevala ob 16.35.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Nadaljujemo prekinjeno sejo. So poslovniški pogoji za nadaljevanje izpolnjeni? Imate vsi gradiva na mizi? Imate. Želi mogoče o uskladitvenem amandmaju Vlade še kdo razpravljati? Če ne, potem zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju Vlade k 233. členu. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Odpiram prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Mag. Andrej Šircelj v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Danes in včeraj so o tem zakonu padale zelo velike besede, kot da je to skupaj z rebalansom proračuna zgodovinski dan in tako naprej. Vsekakor menim, da je danes pomemben dan. Prvič je pomemben dan zato, ker se ta zakonodaja in ti predpisi uresničujejo oziroma se sprejemajo s soglasjem večine sindikatov, kar pomeni, da so tako sindikati kot Vlada kot delodajalci dejansko naredili neko državotvorno dejanje, in to v smislu, da se vsi zavedamo položaja, v katerem je država, in da je treba doseči soglasje pri najpomembnejših zadevah. Ta zakon bo vsekakor prizadel določene ljudi. Vsekakor bodo nekateri ljudje dobili manjše prejemke, takšne ali drugačne prejemke iz dela ali iz narave sociale. Vsekakor bodo, jaz močno upam, ti ukrepi začasni, trajali toliko časa, da se dejansko konsolidirajo javne finance, da se uravnotežijo javne finance in da bodo tem ukrepom sledili ukrepi na področju zagotavljanja večje konkurenčnosti, da bodo sledili ukrepi, ki bodo vzpostavili večjo pravno varnost v državi, in tudi ukrepi, ki bodo dejansko pomenili nadaljnjo gospodarsko rast in s tem tudi večanje prejemkov ljudi. Treba je vedeti, da cilj te zakonodaje ni, da bi se dejansko zmanjšali prejemki, cilj je to, da država dobi boljše boniteto na mednarodnih trgih, da poceni poslovanje pri podjetjih in pri sebi, tako da se bodo plačale manjše obresti.

Treba se je tudi zavedati, da je ta zakonodaja pomembna tudi z moralnega vidika, saj z njo namreč dosegamo to, da prihodnji rodovi ne bodo plačevali tako visokih obresti, kot bi jih, če ta zakonodaja ne bi bila sprejeta. In seveda ni pošteno, ni pravično, da sedanja generacija prelaga bremena na prihodnje rodove.

Zato bom glasoval za ta zakon in tudi Slovenska demokratska stranka bo glasovala za ta zakon in ga podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima besedo gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Dejstvo je, da s tem zakonom o uravnoteženju javnih financ, ki posega v več kot 40 zakonov, je bilo v zelo kratkem času treba veliko usklajevanja in veliko narediti, da bi vendarle minimalno prizadeli tiste z najnižjimi dohodki in da bi v tem kratkem času našli dovolj rezerv na vseh področjih.

Dejstvo je, da prejšnji posegi v življenje državljanek in državljanov so bili nekako v treh ali štirih točkah. Občinam se je vzelo nekaj povprečnine, pokojnine so se nehale usklajevati, zamrzile so se plače. Vse ostalo, kar pa zdaj preko teh 40 zakonov urejamo, pa ne vplivamo preveč na tiste, ki imajo najnižje dohodke, pa se je pokrivalo z najetimi krediti. To pa je tudi tisto, česar enostavno ta država več ne zmore.

Zato bomo v Slovenski ljudski stranki zakon o uravnoteženju financ podprli. Podprli tudi zato, ker je to začetek priprave tudi druge zakonodaje in izhoda iz gospodarske krize. S tem zakonom o uravnoteženju javnih financ ne gremo iz krize, ampak to je predpogoj, da bomo lahko odpirali vrata podjetnikom, gospodarstvenikom, začeli s spremembo sistemske zakonodaje tudi na trgu delovne sile in s tem začeli dvigovati možnost zaposlovanja. Včeraj sem slišal en podatek da je cca 30 tisoč mladih z višjo in visokošolsko izobrazbo na zavodu za zaposlovanje. Kakšen potencial, koliko je družba v njih dala, zdaj pa se sami ne vidijo, se nimajo možnosti izkazovati in to nazaj vračati. Tu je bilo treba začeti in v Slovenski ljudski stranki bomo ta zakon tudi podprli.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Državljske liste ima besedo mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo.

Denarja nam manjka, kapitala srca, pa mislim, da še ne. In tisto, kar ni v denarju, pride iz zavzetosti, pripadnosti in pa iz vesti. In prepričana sem, da tega našim državljanom ne manjka, in da bodo to razumeli tisti prebivalci, ki jim mogoče s tem zakonom o uravnoteženju javnih financ tudi kaj jemljemo. Če pa bi bilo

tega več v politiki, pa bi se mogoče tudi hitreje izkopal iz krize.

Zato bomo v Državljski listi in tudi jaz osebno podprli zakon o uravnoteženju javnih financ.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Matevž Frangež, izvolite.

Račun napačne poti javnofinančne konsolidacije vladajoča politika izstavlja srednjemu razredu, javnemu šolstvu, javni skrbi za najmlajše, javnemu zdravstvu, skrbi za zagon novega investicijskega cikla s spodbujanjem javnih investicij in z nadaljnjim ignoriranjem ključnih problemov slovenske družbe, to pa je predvsem visoka prezadolženost slovenskega gospodarstva, ki je ena izmed najvišjih v Evropi. To ne obeta okrevanja, kar v veliki meri potrjujejo tudi današnje ocene Evropske komisije. Mimogrede, Evropska komisija napoveduje, da nam grozi nadaljnje pešanje domače potrošnje, kar se bo seveda neposredno odrazilo v zmanjšanju gospodarske rasti, to pa tudi pomeni, da si v srednje in dolgoročnem obdobju ni mogoče zamisliti resnejšega okrevanja slovenskega gospodarstva. Toliko bolj zato, ker s tem zakonom umikamo tudi investicije kot nujni predpogoj za to, da zaženemo nov razvojni zagon, gospodarski cikel in ker z zmanjševanjem podpore znanosti in razvoju ter prestrukturiranju gospodarstva pravzaprav zmanjšujemo možnosti za to, da bi v doglednem času modernizirali slovensko gospodarstvo in mu zagotovili dostop do novih trgov in možnost proizvodnje produktov in storitev z višjo dodano vrednostjo. To je antirazvojna politika, ki obeta izgubljeno desetletje in Socialni demokrati pri tem ne bomo sodelovali.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Že prej sem povedala, da se cela dva mesece trudimo vam dopovedati, da je vaša pot napačna, in to v dobro te države. Samo varčevanje bo našo krizo še poglobilo in danes si lahko to preberete v poročilu Evropske unije. Na žalost smo spet imeli prav.

Glede zadolževanja je bilo večkrat slišati, da se ne bomo več zadolževali. Dolg, ki je konec leta 2011 znašal 47 in nekaj procentov BDP, se bo v letu 2013 povečal na 58 % bruto domačega proizvoda po napovedih te iste komisije. To je 22 % več kot konec leta 2011 in temu se reče, da zadolževanja ne bo več in prihodnje generacije ne bodo trpele.

In na koncu samo še nekaj. Zakona ne bomo podprli tudi zato, ker ti ukrepi niso usklajeni s socialnimi partnerji. Podpisan je bil z enim delom sindikatov javnega sektorja

stavkovni sporazum. Ne govoriti, da so ukrepi usklajeni, tako kot so bili ob glasovanju o interventnih ukrepih. Takrat pa so bili ukrepi usklajeni s sindikati. In to je bistvena, bistvena razlika in tudi eden izmed razlogov – poleg tega, da je pot tako ali tako napačna –, da Pozitivna Slovenija tega zakona nikakor ne more podpreti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želi kdo obrazložiti glas individualno? Odpiram prijavo.

Gospod Jerko Čehovin, izvolite.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala.

Kot je moč zaslediti iz mnenja naše poslanske skupine, tudi sam tega zakona ne bom podprl, kar sem napovedal že v včerajšnji razpravi.

Naj obrazložim. Zakon je pravno nekonsistenten, v nekaterih določilih ustavno sporen, prenaša izvorne pristojnosti z zakonodajne na izvršno oblast, uvaja nedopustno retrogradnost ukrepov in nima časovne omejitve, po vsebini pa razdira obstoječa družbena razmerja, ne odpravlja nobenih strukturnih problemov v tej družbi, nima ukrepov za zagon gospodarstva in nasploh moram reči, da bo uveljavitev tega zakona finančni konsolidaciji države bolj škodovala kot koristila. Zakona zato ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Spoštovani zbor!

Kljub temu da je prišlo do soglasja z večino sindikatov, jaz tega zakona ne bom podprl, ker je najbolj nenavaden zakon, ki ga sprejemamo v Državnem zboru v moji 16-letni poslanski službi. Posebej pa ga ne bom podprl tudi zaradi tega, ker je 169. člen tega zakona diskriminatoren in upam, da bo padel na Ustavnem sodišču, kajti znižuje najnižje partizanske borčevske penzije. Recimo tisti, ki ima danes penzijo 722 evrov bo po tem zakonu imel penzijo 622 evrov, se pravi, da se znižuje borčevska partizanska penzija za 13,85 %, to pa je nenormalno znižanje. Tudi borci bi radi prispevali k temu, da se izvijemo iz te krize. To tudi ne bo začasni ukrep. Za marsikoga izmed borcev bo to trajni ukrep. To so ljudje, stari več kot 80 in 90 let, in nekorektno in nehigienično je od te koalicije, da to predlaga. Poleg tega ta zakon tudi znižuje standard veteranov vojne za Slovenijo leta 1991.

Dovolj sta samo ta dva razloga, da ne podprem tega razloga. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Najprej, gospe in gospodje, mi na nekatera vprašanja sploh nismo dobili odgovorov. Ko smo o vsebini govorili, o

spremembi vseh 44 ali 47 zakonov, potem dejansko ne gre za majhne spremembe, ampak gre za strukturne spremembe. Na ta način se vnašajo izjemno velike strukturne spremembe v prav vsa polja in področja našega življenja.

Jaz seveda mislim, da je dobro, da je bil nek dogovor s sindikati sprejet. Ta pot je dobra. Tako kaže tudi nadaljevati in pri tem je naša podpora ali vsaj moja podpora absolutno polna in velika. Ampak od tu naprej nas pa čaka še veliko dela oziroma vas čaka, ker do zdaj pri tem niti nismo mogli sodelovati.

Kaj bodo spremenjeni zakoni še prinesli posameznim udeležencem oziroma posameznim uporabnikom proračuna, pravzaprav še mi ne vemo. To se bo še pokazalo. Pokazalo se bo tudi to, ali so spremembe teh zakonov usklajene z ustavo ali niso. In če niso, me res zanima, kaj se bo zgodilo. Zaradi vsega tega so izjemno pomembna vprašanja, o katerih so danes tukaj poslanke in poslanci že govorili. Na kakšen način bo država spodbudila državne investicije? Kaj bo s kohezijskimi sredstvi? Na kakšen način bomo zagotavljali občinam sredstva, da bodo lahko izvedle investicije, in tudi drugi proračunski uporabniki? Na kakšen način bomo občinam zagotavljali, da bodo lahko tudi normalno delale? Torej en kup zadev je, za katere ne vemo, kaj se bo zgodilo, kakšne bodo posledice. In te posledice so lahko hude.

Takšnega zakona ne morem podpreti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Bojan Starman, izvolite.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo.

Ob teh razpravah sem se spomnil na en tekst, ki sem se ga učil pred 50 leti. Moral sem se ga naučiti na pamet. Dovolite, da ga povem.

"Odprite!" pred rajem začuje se klic in nekdo potrka trikrat. Že s ključem za pasom in radostnih lic stoji Sveti Peter pred vrati. "Ja, kdo duša si božja? Zakaj želiš v rajsko domačijo?" "Slovenec ponižen, nebeški ključar." "Oh, rad verjamem vam to, predbro pač vam ne godi se. Zatorej vsak rajši ostavi zemljo in k nam gor čim prej preseli se."

Zato bi tudi jaz s podporo temu zakonu rad pustil še nekaj in ne preveč zadolžil naših zanamcev, naših mladih, naših potomcev. Dajmo možnost tudi njim, da lepo živijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa. Morda bom, če bom imel čas, še jaz povedal kakšno pesem.

Kljub temu da sem danes podprl vse amandmaje, tiste, ki so izboljševali ta zakon, vseeno zakon ne bo deležen moje podpore, ker ne odobravam načina, kako se je vlada lotila teh sprememb. Z zakonom grobo posega na

številna področja, v področne zakone, in to brez sodelovanja stroke in zainteresirane javnosti. S tem zakonom dela nekakšne mini reforme na posameznih področjih, mi pa vemo, da se reforme delajo postopno, preudarno, premišljeno in z vključevanjem možne stroke in seveda tudi javnosti.

V tem času nismo protestirali samo poslanci Pozitivne Slovenije. Videli in slišali smo, da so proti takšnemu načinu protestirali mladi in tudi starejši na ulici, ki se ne strinjajo s takšnim načinom posega v njihove pravice in v njihovo življenje. Ker se številnim dobrim predlogom niste bili pripravljeni prilagoditi in poslušati, ne morem tega zakona podpreti. Pa bi morda dejal: "Kdo zna noč temno razjasnit, ki tare duha! Kdo ve kragulja odgnati, ki kljuje srce od zore do mraka, od mraka do dne! Kdo uči izbrisati z spomina nekdane dni, praznoti ubežati, ki zdanje mori! Kako bit hočeš poet, in ti pretežko je v prsih nosit al pekel al nebo! Stanu se svojega spomni, trpi brez miru!"

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani ministri in ostali prisotni!

Moram povedati, da tudi sam tega zakona ne bom podprl. Spoštujem napore, ki jih je pogajalska skupina vlade vsaj zadnje dni zglela kar iskreno vlagala, da se najhujše napake popravijo, in nekatere so popravljene. Zato tudi pozdravljam dogovor z nekaterimi, ne vsemi, socialnimi partnerji. Pogovor in dogovor je prava pot. Jasno ste pokazali, da vas mnenje opozicije niti malo ne zanima, saj niste ničesar upoštevali. S tem seveda prevzimate vso odgovornost na svoja pleča, pa saj tudi zato vladate, kar tudi vemo. Imate pa srečo, moram povedati, da nimam nobenega namena ovirati vas na ta način, da bi hujskali ljudi, da naj kakšen referendum izvedejo ali da bi sami dajali podpise, ker je država v preveč težkem stanju, da bi si kaj takega lahko privoščili.

V dobrobit Slovenk in Slovencev želim, da boste napake, ki jih boste zelo kmalu odkrili, priznali in tudi v Državnem zboru čim prej popravili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, mag. Židan. Pesniškega vložka nobenega? / smeh/

Besedo ima mag. Majda Potrata za obrazložitev glasu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Predloga zakona ne bom podprla, za kar obstaja nekaj razlogov. Koalicija ima v Državnem zboru dovolj veliko večino, da bo zakon sprejet. Sodeč po izjavah koalicijskih poslank in poslancev vlada tudi prepričanje, da je to edina in prava pot izhoda iz krize, in jaz

sem jih skušala v obravnavi večkrat prepričevati, da mislim drugače. Ta pripomba ni bila upoštevana. Mislim pa, da so jim svoje povedali tudi sindikati. V rokah imam sklep Predsedstva Zveze svobodnih sindikatov, ki govori samo o tem, da ne bodo ne spodbujali, ne vlagali zahteve za referendum, da pa tu jasno piše, da predlagani ukrepi Vlade Republike Slovenije, ki temeljijo zgolj na varčevanju, niso prava pot in da je treba sprejeti ukrepe in tako naprej. To se pravi, da se tudi sindikati samo z enim delom strinjajo in so podpisali, to je, da ne bodo spodbujali referenduma. Vse drugo pa je vprašanje prevzemanja odgovornosti poslank in poslancev koalicije, ali lahko stisnejo tipko "za" za zakon, za katerega je mogoče ugotoviti, da ne utruje pravne varnosti v tej državi, da so pod krinko varčevalnih ukrepov tudi ukrepi, ki posegajo v pridobljene pravice, da so sprejete rešitve, ki nimajo z varčevalnimi ukrepi nič skupnega. Še več. Denimo, uvedba obveznega tujega jezika v prvi razred osnovne šole je celo strošek, ne prihranek, in lahko bi še nekaj takšnih primerov navajala. Gre preprosto za to, da je priložnost odprla vrata za sprejetje tudi česa takšnega, čemur se reče razrešitev od tistih, ki jih koalicija ne sprejema. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Roman Žvegljč.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo.

Najprej bi rad povedal, da je ta zakon res obsežen in marsikomu nekaj jemlje. Res je, da nobeni ciljni skupini pa ne jemlje vsega, čemur smo bili priča koncem lanskega leta, ko so se ukinile državne pokojnine in je marsikatera kmečka ženska ostala brez denarja, ta vsota je bila manj kot 200 evrov, in so ji vzeli vse. Takrat nisem slišal protestov tistih, ki danes zelo veselo protestirajo. In to me tudi žalosti. Sem pa vesel ob vseh teh dogajanjih nekaj, to je izjava gospoda Jožeta Colariča, nesporne avtoritete slovenskih menedžerjev, ki mu težko kdo kaj očita, izhajam iz tistega okolja, kjer je tudi veliko ljudi tam zaposlenih, ki pravi, da okolje v Sloveniji že dolgo ni bilo tako ugodno za naložbe, kakor je sedaj tudi s spreminjeno zakonodajo. In to mi tudi daje upanje, da se bo ta voz slovenskega gospodarstva obrnil navzgor, da ne bodo te črne napovedi, ki jih poslušam, kaj se bo zgodilo, in da bodo državljani, ki se jim zdaj s tem zakonom nekaj jemlje, te pravice pridobili nazaj. Zakon bom zato podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Gospod Jože Velikonja, izvolite.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

V zadnjih dneh smo ničkolikokrat slišali, da je zakon o uravnoveženju javnih financ materija, ki je obsežna, ki je prišla v obravnavo

na odbore in sejo Državnega zbora neuskklajena, ki posega v zakonodajo z nekaj tisoč stranmi besedila. Zaradi rekordnega števila amandmajev in vzporednih pogajanjih s sindikati se je nepreglednost zakona ves čas obravnave le še povečevala. Pridružil bi se mnenju nekaterih mojih kolegov, da je pregled celotne vsebine zakona in razumevanja le-tega, predvsem pa njegovih učinkov danes praktično nemogoče. Lahko trdim, da je predvsem zaradi nestrinjanja poslank in poslancev pozicije do skoraj vseh predlogov amandmajev opozicije vsebina zakona in njegove posledice za koalicijske poslance drugotnega pomena. Očitno je v tem primeru pomembno le to, da je zakon sprejet takoj.

Jaz se s tem ne strinjam, zato bom glasoval proti temu zakonu. Posledice, ki bodo nastale zaradi nekaterih členov tega zakona, bodo namreč nepopravljive.

PRESEDNİK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane, spoštovani kolegice in kolegi!

Uspešna konsolidacija javnih financ je uspešna takrat, ko to potrdijo državljanke in državljani, ki vsak dan vsak vladni ukrep najbolj občutijo v svojem vsakdanjem življenju. Zakon predstavlja sestavljenko nekaj sto amandmajev, kar je zelo zanimivo, da nekateri trdite, da je bil zakon dobro pripravljen. Stavkovni sporazum, ki ga je vlada podpisala s sindikati, in to ne z vsemi, še ne pomeni, da je predlagani zakon o uravnoteženju javnih financ, ki posega v 45 področnih zakonov in na novo ureja pridobljene pravice državljanek in državljanom, optimalna rešitev, do katere bi lahko prišli z nekoliko več poslušanja do vseh socialnih partnerjev. Dodatno me od podpore zakona odvrača dejstvo, da zakon posega tudi v ustavne pravice, ki bi jih Državni zbor še posebej moral spoštovati in varovati. Upam, da bomo navkljub vladnim ukrepom uspešno preživeli težko obdobje krize, zato bom glasoval proti.

PRESEDNİK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani prisotni!

Nimam srca, da bi takšen zakon podprla. Gre za protiuustavnost. 2. člen Ustave jasno govori, kaj pomeni pravna in socialna država. V paketu zakona je od normativa kvadrature čiščenja delavke v šoli ali vrtcu do poskusa vpeljave mini pokojninske reforme, čemur smo nasprotovali in tudi dosegli, da je šla vlada korak nazaj. Žal ni začititi in zaznati ukrepov odprave kreditnega krča, da ne govorim o tem, da ni izkazanega spoštovanja po večanju rodnosti in natalitete v Sloveniji, ni izkazanega spoštovanja do vrednot osvoboditve in

osamosvojitve, ni podpore investicijam in večjemu poudarku ukrepom za dvig gospodarske rasti. Še najbolj zanimivo pa je dejstvo, spoštovani, da gre na nek način za tiho vpeljavo možnosti povečanja DDV, vendar po potrditvi tega zakona danes vlada državnega zbora o tem vprašanju ne bo več potrebovala. Pa toliko je Pozitivna Slovenija v času volilne kampanje slišala, ker je bila edina, ki si je upala napovedati, da je treba zvišati DDV. Res smo takrat rekli samo eno odstotno točko, sedaj govorimo o dveh odstotnih točkah. Vidim, očitno greste za našimi koraki, spremljate, kaj je dobro in ugotovili ste, da Pozitivna Slovenija misli dobro.

Tega zakona zato ne moremo podpreti.

PRESEDNİK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želi še kdo obrazložiti glas? Odpiiram prijavo.

Gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Mislím, da ukrepe oziroma zakon moramo sprejeti. Sprejeti ga moramo glede na zahteve oziroma na potrebe, ki jih naše finance izkazujejo. Mogoče ni najbolj pravičen do vseh, ampak mislim, da nič ni zabetonirano in se bodo z dogovorom določene stvari dale popraviti, spremeniti, izboljšati oziroma narediti popravek tam, kjer bodo ti ukrepi najbolj boleče zarezali. Mislim, da zdaj niti točno ne vemo, koliko nas bodo vse te spremembe stale, in da moramo biti malo strpni in počakati, da vidimo finančne rezultate vsega tega, kar do sedaj še sicer nismo mogli ugotoviti. nihče še ni mogel povedati o tem, ne pozicija ne opozicija, koliko znese vse to skupaj. Hkrati pa bi rekla še nekaj. Malo bomo zavrlí s tem razvoj in vlaganja, investiranje in istočasno mislim, da bomo ob sprejetju rebalansa in tega zakona morali našo vlado zadolžiti, da bo v čim krajšem roku pripravila še en program, in to je program pridobivanja sredstev na prihodkovni strani ter večje angažiranosti v gospodarstvu, kajti treba bo poskrbeti za to, da bodo vse te firme, ki so še v lasti države, dobile pravo vodstvo in treba bo sprejeti določene ukrepe pri nadzoru tistih podjetij, ki so sicer v času dvajsetih let prišla v privatne roke... / izklop mikrofona/

PRESEDNİK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Spoštovane kolegice in kolegi, treba je dati eno pojasnilo.

V obdobju volilne kampanje je bila Pozitivna Slovenija za dvig DDV, ampak brez teh drastičnih varčevalnih ukrepov. To je bila alternativa. Vi ste, navkljub temu da ste takrat našemu predlogu nasprotovali, danes prišli z drastičnimi varčevalnimi ukrepi in v ta isti zakon

celo zapisali, da si vlada jemlje izključno pristojnost, da bo sama mimo državnega zbora spreminjala stopnjo DDV. Vlada bo dvignila DDV, istočasno bo vlada kaznovala srednji sloj, intelektualno jedro naše države, kaznovala bo družine. Mimogrede, nekateri poslanci so danes govorili, da ne bi radi preveč zadolžili naših zanamcev. Ali so taisti vladni poslanci prišli do izračuna, kakšen je seštevek učinkov različnih ukrepov na istih družinah? Ti ukrepi v tem zakonu bodo prizadeli matere samohranilke, bodo prizadeli družine zaradi nižjih otroških dodatkov, zaradi sprememb plačevanja vrtcev, zaradi spremenjene študentske politike, spoštovane kolegice in kolegi. In tudi zaradi, če hočete, spremenjenega sistema, ki se uvaja na področju zdravstva. Takšni ukrepi, sprejeti na takšen način, absolutno niso ponos demokratični pravni in socialni državi, zato bom temu zakonu ostro nasprotovala in zato bo tudi moj glas šel proti tem zakonu.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.
Gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Naj povem, da tudi sam ne bom podprl zakona, me pa v tem obdobju vendarle veseli, da so Slovenska demokratska stranka in tudi sindikati vendarle to obdobje izkoristili vsaj za to, da so dojeli, da referendum niso rešitev, ampak povzročajo več težav kot pa možnosti za konsolidacijo gospodarstva in za razvoj države. To je res neko pomembno dejanje, ki se je očitno dogovorilo in spoznalo v temu obdobju. Če bi to bilo domače razmišljanje že v prejšnjih treh letih, bi danes imeli bistveno manjše potrebe po tako drastičnem posegu v javno porabo. In trdim, pa ne samo jaz, ampak tudi številni poznavalci, da tako drastično zmanjšanje javne porabe samo v enem letu pomeni tudi zadušitev gospodarstva. In če zadušimo gospodarstvo, pomeni, da potem tudi ni za pričakovati, da smo naredili tisto, kar je treba, da začnemo obvladovati posledice gospodarske in finančne krize. In ne nazadnje, tudi v prejšnjem mandatu, če ne bi bilo referenduma o pokojninskem zakonu, bi kmečke pokojnine bile še vedno v veljavi – in prejšnji državni zbor jih je uzakonil – in danes tudi s tem področjem ne bi bilo težav. Ker pa ta zakon ni bil uveljavljen, so tudi na tem področju večje težave, kot bi sicer bile.

Ker bo ta zakon resnično poglobil in naredil zelo velike težave še marsikomu, kot sem povedal, tega zakona ne bom podprl. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Tako je. Tega zakona ne morem podpreti, ker to je vaš zakon. Vi ste se narinili na oblast in odgovarjate za te zakone, ki jih bomo sprejeli. Tako je. In jaz sem vesel

danes, da prvič slišim, da tuji investitorji čakajo, ker je ta zakon zdaj sprejet. Stojijo na meji. Za Primorje stoji en Američan očitno, kar drli bodo k nam. In ta zakon nič ne prispeva k novim investicijam, vi ste posegli na tisto populacijo, na katero ne bi smeli: bolne, otroke, ostarele in tako dalje. Zato, veste, kaj bo vaša himna? Ne kakšna Shakespearjeva ali pa težka pesem, ampak tista Tonček je prišel, torbico nosil, za reveže hrane je prosil.

Ne bom podprl tega zakona.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Darko Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala za besedo.

Tega zakona seveda ne morem podpreti iz enega samega razloga, ker mislim, da tako jaz kot vsi ostali kolegice in kolegi ne vemo danes, kaj sprejemamo. Dejansko ne vemo. Vemo, da gre za zakon o uravnoteženju javnih financ, ne vemo pa, kaj bo posledica oziroma kakšna je vsebina zadaj. Jaz komaj področju zdravstva sledim, pa ga skozi ta dva dneva ne obvladam. Tukaj so dosti večje posledice od varčevalnih ukrepov. Mislim, da če bi vsi vedeli, kaj lahko ta zakona prinese, bi vsi glasovali proti, razen mogoče Nova Slovenija, ker se bo vloga verske skupnosti verjetno okrepila, ker bodo ljudje rabili mnogo tolažbe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 31.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Sedaj moramo zaključiti še zakonodajna postopka za dva predloga zakonov, ki sta bila obravnavana hkrati z zakonom o uravnoteženju javnih financ po tretjem odstavku 117. člena Poslovnika po sistemu tako imenovanega hibrida.

Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Petrov Vilfanom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 48, proti 32.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila

skupina poslancev s prvopodpisanim Jankom Vebrom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Gospod Frangež v imenu poslanske skupine?

Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Želim opozoriti na to, da je bilo v tem postopku kršeno nekaj pravic poslank in poslancev.

Skupina podpisnikov tega zakona je predlagala Državnemu zboru splošno razpravo, kar je njena poslovniška pravica. Na podlagi poslovnika se na podlagi te zahteve mora opraviti splošna razprava. Ker se je koalicija odločila za oblikovanje hibrida, ta je na koncu pripeljal do zadovoljivih rezultatov, je vendarle mogoče ugotoviti, da smo bili za del tega postopka v celotni razpravi prikrajšani. Ni mogoče zlorabljati poslovnika Državnega zbora tako, da zakone, ki so vodeni in vloženi v ta državni zbor po različnih postopkih, preprosto po volji večine v tem državnem zboru združimo v en zakon.

Ker še vedno ocenjujemo, da je naš zakon primeren za obravnavo, bomo seveda simbolično glasovali proti takemu sklepu tudi iz znaka protesta proti veliko domišljije, ki je botrovala združevanju treh zakonov v hibrid.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Opozoril bi samo na to, da je bil v obeh primerih v celoti spoštovan poslovnik, in sicer 117. člen Poslovnika, ki pravi, da se v primeru, ko sta v proceduro vložena dva zakona, ki urejata enako družbeno razmerje, lahko opravi obravnavo na isti seji v okviru iste točke dnevnega reda o obeh zakonih po določbah tega poslovnika o nujnem postopku za sprejetje zakona. V obeh primerih je bil ta pogoj izpolnjen. Ravnali smo tudi v skladu z dosedanjo parlamentarno prakso, in to tudi v primeru zakona o policiji, kjer smo imeli sicer dileme, ker gre sicer za isti zakon v obeh primerih, vendar ne za obravnavo istega vprašanja, smo ravnali v skladu z dosednjo parlamentarno prakso. Če bo kdaj sprejet drugačen dogovor, bomo ravnali drugače. Tako da lahko v tem primeru zakona o policiji isti predlagatelj ponovno vloži predlog zakona in ga pošlje v obravnavo. Dajem sklep na glasovanje.

Glasujemo. Prekinjam glasovanje. Še obrazložitev glasu?

Gospod Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ravno zaradi takšne in drugačne parlamentarne prakse, kot se uvaja sedaj in se je uvajala tudi v preteklosti – ja, obrazložitev mojega glasu – mi je nek gospod rekel: "Gospod Gašpar, več so vredne smeti, ki jih odpeljejo iz parlamenta, kot ste vredni poslanke in poslanci." Lepo vas prosim, gospod predsednik, da prenehate s takšno parlamentarno praksi, ki dobesedno ruši ugled tega hrama demokracije.

Zato glas proti takšnim neprimernim, nečednim postopkom, ki dejansko močno vplivajo na slab ugled Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Pojasnjujem še enkrat, da se tako imenovani sistem hibrida uporablja na podlagi 117. člena Poslovnika in da smo v primeru obeh zakonov, zakona o dohodnini in zakona o policiji, ravnali popolnoma v skladu z dosedanjo parlamentarno prakso. Vedno se držimo tega, da ravnamo v skladu z dosedanjo parlamentarno prakso, razen če je soglasen dogovor vodij poslanskih skupin drugačen.

Prehajamo na glasovanje o predlogu sklepa.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 31.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni bilo mogoče vlagati. Prehajamo na odločanje o predlogu odloka. Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da ja odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 5. točko dnevnega reda, pod a je obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Državnega sveta Republike Slovenije za leto 2012.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

Sledi obravnavo pod b, to je Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Ustavnega sodišča za leto 2012.

Tudi tukaj amandmajev ni bilo mogoče vlagati. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

Sledi obravnava pod c, to je Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Državnega zbora Republike Slovenije za leto 2012.

Tudi tukaj ni bilo mogoče vlagati amandmajev. Prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu Predloga rebalansa proračuna.

Obrazložitev glasu. Najprej v imenu poslanske skupine. Prosim, če se prijavite.

Gospod Franc Pukšič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Zakaj sprejemamo danes rebalans Republike Slovenije, sredi maja, za letošnje leto 2012? Zaradi enostavno preprostega razloga, ker je prejšnja oblast vodila napačno politiko zadolževanja, ne gospodarske rasti. Vsi vemo, da takšen proračun, kot ga imamo, enostavno ni realen. Veliko vas je govorilo, da želimo, da hočemo privarčevati 800 milijonov evrov s tem rebalansom. Ni res. S tem rebalansom se bomo manj zadolžili za 800 milijonov evrov. Nič ne bomo privarčevali. Še vedno pa se bomo zadolžili za eno milijardo. Ampak zadolžitev te milijarde je zato, ker ste vi v zadnjih treh letih napravili toliko, da bomo iz te milijarde dali 700 milijonov za obresti. To je razlog za sprejemanje tega rebalansa. Opozicija je sicer veliko govorila o spremembah rebalansa, vendar nič ni ponudila drugega kot dvig davkov, obremenitev gospodarstva in državljanov. V Slovenski ljudski stranki bomo ta rebalans podprli, ker se z dodatnimi davki ne moremo in ne bi strinjali. Rebalans je enostavno treba podpreti tudi zato, da bomo končno lahko ustvarjali konkurenčno poslovno okolje, hkrati pa imeli urejene javne finance. Vendar žal še ne danes, ampak čez nekaj let. Tako bo to enostavno težko.

In za konec, prepričan sem, če bi bila kakršnakoli druga pot, kot ste jo predlagali v opoziciji, v SD in Pozitivni Sloveniji, potem zagotovo lansko leto ne bi imeli predčasnih volitev. Verjamem pa, da v tej državi za sprejetje tega rebalansa pozitivno mislijo tako gospodarstvo, sindikati, koalicija in tudi javni sektor. Žal pa ne Lista Zorana Jankovića.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov rebalansa za leto 2012 ne bomo podprli, kajti gre za rebalans, ki bo pomenil izgubljeno desetletje za okrevanje slovenskega gospodarstva. Tako drastično znižanje javne porabe, za 800 milijonov evrov v enem letu pomeni, da bomo zmanjšali bruto državni produkt za 1,6 % in zaradi tega se bo tudi gospodarska rast zmanjšala za 0,8 % bruto družbenega produkta. Posledica tega bo brezposelnost, ki se bo povečala za 0,48 % ali 4 tisoč 800 ljudi bo ostalo brez zaposlitve zaradi sprejetja rebalansa za leto 2012.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Prosim, če ste lahko pozorni.

JANKO VEBER (PS SD): Torej 4 tisoč 800 ljudi bo ostalo brez zaposlitve, ker gospodarstvo enostavno ne bo moglo dosegati tiste rasti kot bi sicer, če ta poseg v javno porabo ne bil tako drastičen, kot je zapisan v rebalansu za leto 2012. In da gre resnično za izgubljeno desetletje za gospodarstvo, kaže tudi dejstvo, da se drastično zmanjšujejo sredstva za vlaganje v razvoj. Socialni demokrati se ne moremo strinjati s takšnim načinom reševanja krize v Sloveniji. Naše stališče je bilo vedno, da je treba spodbujati gospodarsko rast, in to smo tudi počeli, in da je treba tudi zmanjševati javno porabo ter tudi zagotavljati dodatne vire. Vsi ti ukrepi so bili v prejšnjem mandatu tudi pripravljeni. Eden od pomembnih posegov je zagotovo bila tudi pokojninska reformna. Če bi ta bila sprejeta, bi seveda v državnem proračunu imeli vsaj 300 tisoč evrov več prostih sredstev, kot pa jih je bilo na razpolago, ko ta reforma ni bila sprejeta.

In tudi v letu 2012 bi bil naš predlog, da se zamrznejo tako plače v javnem sektorju kot tudi pokojnine. Naš predlog bi bil, da se bistveno bolj obdavči premoženje in bogatejši in s tem bi zagotovo lahko dobili denar tudi za subvencioniranje razvoja v gospodarstvo, kajti s tem, ko ste znižali prihodke v temu proračunu zaradi zmanjšanja davka od dohodka pravnih oseb za vlaganje v razvoj, ste pomagali samo nekaterim podjetjem, vendar to znižanje bo za 266 milijonov evrov. Kaj pa bo s tistimi podjetji, ki sama ne bodo mogla reševati svoje prezadolženosti? Ta bodo propadla.

Zato je ta rebalans zgrešen in ga ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima besedo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Vsekakor bomo v Slovenski demokratični stranki podprli ta rebalans proračuna. Prvič zaradi tega, ker se sedanji proračun dejansko ne da uresničevati. Bil je postavljen na nerealnih osnovah zaradi tega enostavno ni izvedljiv. Drugo, kar je izredno pomembno in je predvsem vsebinsko, je, da ta rebalans proračuna temelji na realnejših osnovah. Temelji na tem, da ni možno porabiti nečesa, kar ni ustvarjenega, samo tisto, kar v državi ustvarimo, tisto lahko porabimo. To je podobno kot transakcijski račun posameznika ali družine, ki ve, da lahko toliko porabi, kolikor zasluži. Če je poraba večja, potem gre za zadolževanje, prekomerno zadolževanje, ko dolgove poravnavaš z dolгови, pa pomeni navadno propad, propad posameznika, propad družine ali propad lahko tudi države, vendar ne na isti način.

Zato je pomembno, da začnemo graditi razvoj v državi na realnih osnovah, na tistem, kar dejansko dosežemo. Slovenci in Slovenke smo dovolj pametni, smo delavni, da nam bo vsekakor to uspelo. Mislim tudi, da ta proračun ne prinaša ne velikih zmagovalcev in ne velikih poražencev. Dejansko ne pomeni nikakršne, če želite, finančne revolucije na fiskalnem področju, pomeni le spremembe oziroma evolucijo zmanjšanja izdatkov, in sicer izdatkov v smeri, da bodo izdatki realnejši in da bodo temeljili na tistem, kar je dejansko ustvarjeno. To ni samo finančni dokument, to je tudi dokument, ki temelji na vsebinsko drugačnih osnovah in te osnove nam bodo zagotovile nadaljnji razvoj v državi.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Mogoče bi zdaj bilo na mestu vprašanje, ali je ta rebalans usklajen z zakonodajo, ki velja in ki bo po uveljavitvi zakona o uravnoteženju veljala. Mislim, da boste kot pravnik imeli zelo težko nalogo, da mi odgovorite, ker bi morali reči ne in potem veste, kaj sledi.

Ta rebalans je res unikum, bi rekel moj kolega tamle na levi. Kaj takšnega se v Državnem zboru še ni sprejemalo. Sprejemali boste rebalans, ki ima dvestomilijonsko luknjo na odhodkovni strani. Dvestomilijonsko luknjo! In to boste danes potrdili na boljših in realnejših temeljih, lahko se strinjam, ustvarja pa ta rebalans bistveno slabše pogoje za naprej.

Prepričana sem, da bomo letos pred nas dobili še en rebalans, pred tem pa absolutno še ustavitev izvrševanja proračuna. Samo vprašanje časa je. Veliko odgovornost sprejemate s tem nase, še enkrat poudarjam, da uvajate parlamentarno prakso, ki glede na to, da je to zdaj najbolj pomembno, bo veljala za vse naprej. Bi pa res želela, da ne razlagate več, da je zadolževanja konec. 58,1 % BDP bo Slovenija

zadolžena konec leta 2013. To pa res samo še malo manjka do 60 % in obresti bodo očitno še višje in še bolj bodo zajedale v ostalo porabo. Absolutno takega rebalansa z dvestomilijonsko luknjo, tako nerealnega, ne moremo podpreti.

Prav bi bilo, če ste se že odločili, da danes sprejmete zakon o uravnoteženju javnih financ, ta rebalans vzamete iz procedure, v roku 14 dni naredite novega, ki bo imel podlago v vseh zakonih, ta je nima, in potem obravnavamo ta rebalans, ki bi bil mogoče manj slab, kot je ta.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Praden se odločite, ali boste individualno obrazlagali glas, naj vas opozorim, da bomo sedaj glasovali šele o splošnem delu predloga proračuna, potem nas čaka še posebni del, se pravi vsi amandmaji, in na koncu še glasovanje o celotnem proračunu, tako da si lahko razporedite obrazložitev, da boste na koncu pri tistem zadnjem glasovanju. Je v redu tako?

Predlagam, da preidemo na odločanje o splošnem delu predloga rebalansa proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 26.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga rebalansa proračuna za leto 2012 sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa. Odločali bomo o vloženih amandmajih. Odločanje o vloženih amandmajih bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 10. 5. 2012. Prejeli ste tudi spremembo amandmajev k Predlogu rebalansa proračuna za leto 2012, in to tudi 10. 5. 2012.

Glasovali bomo o amandmajih po posameznih proračunskih uporabnikih in znotraj tega po podprogramih.

Prvi amandma. Uporabnik Generalni sekretariat Vlade, podprogram – Dejavnost političnih institucij. Predlagatelj amandmaja so vse poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti 1.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, podprogram - Podpora prestrukturiranju nefinančnih družb. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 49.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, podprogram – Spodbujanje tujih investicij in odprtosti gospodarstva. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 49.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, podprogram – Podpora tehnološkim razvojnim projektom. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 29 proti 49.

(Za je glasovalo 29) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, podprogram – Podpora prestrukturiranju nefinančnih družb. Predlagatelj sta mag. Barbara Žgajner Tavš in gospod Jože Velikonja.

Najprej proceduralno gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

V opomniku, ki ga imamo, piše, da ta amandma ni vložen v skladu s Poslovníkom Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Po mojih podatkih je vložen v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Gospod Jože Velikonja, obrazložitev glasu.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo.

Rebalans proračuna za leto 2012 predvideva krčenje sredstev zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik za kar 50 %. To onemogoča izvedbo programa zapiranja in doseganja zastavljenih ciljev. Kljub napotku, da se naj v tem letu izvedejo le najnujnejša dela, lahko trdimo, da se nam s takšno odločitvijo ciljno leto do končnega zaprtja rudnika oddaljuje. Prav tako se postavlja vprašanje kadrovskega prestrukturiranja zaposlenih, saj se bo ob prenehanju proizvodnje konec letošnjega leta poleg povečanja tveganj in potencialne ekološke nevarnosti zaradi opuščene rudarskih del pojavila še dodatna socialna katastrofa v okolju, ki je že sedaj statistično nad povprečnimi negativnimi kazalci. V Pozitivni Sloveniji smo zato pripravili amandma k rebalansu, ki bi situacijo omilil in omogočil nadaljevanje zapiranja rudnika brez škodljivih posledic. Predlagamo namreč znižanje proračunske postavke za 33 % namesto za 50 %. Zato apeliram na vse poslance, da predlagani amandma sprejmete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Naj samo povem, da je bil ta amandma zaradi uskladitve s poslovníkom spremenjen 9. 5. 2012.

Mag. Barbara Žgajner Tavš, obrazložitev glasu, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Jaz bi predhodni obrazložitvi dodala le še tisto, kar je po moji oceni pomembno še enkrat izpostaviti. Dejstvo je, da se finančna sredstva navkljub predhodnemu zniževanju za zapiranje rudnika Trbovlje-Hrastnik dodatno zmanjšujejo, in to tudi na račun reševanja ekonomsko-socialne situacije znotraj prestrukturiranja, če hočete. To pa, jaz verjamem, da se zavedate, da pomeni v regiji oziroma v kraju, ki ima že danes 16 % brezposelnost, lahko novo ekonomsko-socialno bombo. Jaz upam in verjamem, da si vlada, ki je lastnik družbe RTH, tega ne more in ne sme privoščiti. Poleg tega bi rada opozorila še na eno zadevo, program zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik je bil potrjen tudi v Bruslju. Ne vem, kaj bo Evropa rekla na to vladno početje. Še enkrat, prosim vas, da daste podporo temu amandmaju, ki vrača finančna sredstva za tisti nujni del, to je prestrukturiranje na področju socialne oziroma kadrovskega reševanja problemov, in tisto, kar je ravno tako pomembno in potrebno, sanacija od rudarjenja poškodovanih površin. Kot rečeno, prosim za podporo temu amandmaju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasovali bomo o amandmaju. Uporabnik Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, podprogram – Podpora prestrukturiranju nefinančnih družb.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 46.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, podprogram – Poslovno okolje za podjetništvo in konkurenčnost. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 49.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma, uporabnik Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, podprogram – Ukrepi za stabilizacijo trga. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 5.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Veterinarska uprava Republike Slovenije, podprogram – Varna hrana in veterinarstvo. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, podprogram – Promet in prometna infrastruktura. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.
(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Prejemki in pravice brezposelnih oseb. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije. Amandma je bil vložen 7. 5. 2012 in 10. 5. 2012 je bila vložena sprememba.

Obrazložitev glasu gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Želim samo spomniti koalicijo, da je to amandma, s katerim ste skušali narediti mini pokojninsko reformo. Glede na to, da ste predlagatelji, da vas ne bo zavedlo, ta amandma je treba popraviti in glasovati proti. To je dobronamerno, v interesu usklajenosti.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še enkrat, glasovali bomo o amandmaju k posebnemu delu proračuna. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Prejemki in pravice brezposelnih oseb.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 13.
(Za je glasovalo 50.) (Proti 13.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Socialne pomoči, varstveni dodatki in drugi transferji za zagotavljanje socialne varnosti. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 49.
(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Socialnovarstvene storitve. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za 30, proti 49.
(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Družinski prejemki in starševska nadomestila. Predlagatelj so poslanske skupine koalicije. Amandma vložen 7. 5., spremenjen 10. 5.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za 51, proti 1.
(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Družinski prejemki in starševska nadomestila. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za 30, proti 49.
(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Varstvo otrok in družine. Predlagatelj je poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za 31, proti 49.
(Za je glasovalo 31.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, podprogram – Bolniška nadomestila in drugi transferi obolelim. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za 30, proti 50.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Visokošolsko izobraževanje. Predlagatelj sta Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Obrazložitev glasu. Gospod Jožef Kavtičnik, potem mag. Majda Potrata v imenu poslanske skupine.
Prosim.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani!

Prav bi bilo, da se ta amandma podpre, kajti ko sredstva zmanjšujemo visokemu šolstvu, s tem ogrožamo izvajanje študijskih programov. S tem poslabšujemo pogoje za izobraževanje, da bi se študentje lahko kvalitetno doizobraževali in izobraževali, in da se ne bi vnašale v študijske programe šolnine. Kot veste, je univerza razpisala tudi peti letnik in primanjkuje za ta del študija vsaj 20 milijonov evrov. Če se ta amandma ne sprejme, je vprašljiv ta program, vprašljiv je nadaljnji študij in je vprašljivo tudi financiranje teh nadaljnjih programov. Da ne govorimo o kvaliteti študija, da ne govorimo o tem, da univerze in visoke šole nimajo več rezerv, kajti po informacijah, ki smo jih dobili s strani rektorja univerze, s sredstvi, ki jih sedaj dobivajo, komaj pokrivajo osebne dohodke. Zgodi se lahko, da bomo deležni odliva univerzitetnih profesorjev, da bodo odhajali najboljši študentje in takrat ne

vem, kako bomo lahko govorili o nadaljnjem razvoju in o naših strokovnjakih, ki bi naj pognali gospodarstvo. Zato predlagam, da ta amandma sprejmete.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

K temu programu in podprogramu sta vložena dva amandmaja. Eden govori o 32 milijonih, drugi govori o 8 milijonih. Če upoštevamo dopis vsem vodjem poslanskih skupin, ki so ga podpisali štirje rektorji slovenskih univerz, potem vas ta opozarja, da so za leto 2012 univerze prikrajšane za 50 milijonov evrov, 20 za izpeljavo nadaljevanja bolonjskega študija in za manjkajočih 31, ki jih že permanentno pogrešajo po financiranju z uredbo o financiranju visokega šolstva in že leta opozarjajo na to, da z uredbo ne dobivajo dovolj sredstev. To pomeni, da gre za 50 milijonov manj sredstev, in kolikor toliko kakovostna izvedba ali dokončanje študijskega leta v tem delu leta 2012 bi rešila problem z 32 milijoni, ki jih predlagamo v amandmaju. Ne moremo razumeti, kaj se bo dalo rešiti s predlaganimi 8 milijoni, ki jih predlaga koalicijski amandma. Marsikaj je mogoče slišati, od tega, da so znotraj univerze rezerve, ampak dejstvo je, da visoko šolstvo ni dobivalo ustrezne materialne podpore za izpeljavo investicij in za potrebno posodobitev, ki jo terja opremljenost univerz za izvajanje kakovostnega študija. Posebej poudarjam, gre za to, ali nameravamo izpolnjevati tisto, kar smo si zastavili z nacionalnim programom visokega šolstva, kjer obljubljam brezplačen študij, kjer si zastavljamo tudi cilje, kolikšen del populacije naj bo zajet v visokošolsko terciarno izobraževanje. Gre pa seveda tudi za zavezo ki bi jo morali izpolniti do bodočih študentov, ki so se vpisali na programe, za katere ne bo sredstev, da bi bili tudi začeti v študijem letu 2012–2013.

Gre torej za zelo odgovorno odločitev in predlagam, da podprete ta prvi amandma, ki vendarle zagotavlja ustrežnejši znesek za visoko šolstvo. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Odločali bomo o amandmaju pod točko ena pri uporabniku Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Visokošolsko izobraževanje. Predlagateljici sta Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in Poslanska skupina Socialnih demokratov. Identični amandma pa je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija vložila tudi samostojno, torej kot edini predlagatelj amandmaja. Prehajamo na glasovanje o temu amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 31, proti 46.

(Za je glasovalo 31.) (proti 46.)

Amandma ni sprejet.

Sedaj bomo odločali o amandmaju pod številko dve pri istem uporabniku, istem podprogramu, torej Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport podprogram – Visokošolsko izobraževanje.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 6.

(Za je glasovalo 51.) (proti 6.)

Amandma je sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulture in šport, podprogram – Raziskovalni programi in projekti. Amandma pod točko ena, predlagateljici sta Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in Poslanska skupina Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev. Za je glasovalo 31, proti 48.

(Za je glasovalo 31.) (proti 48.)

Amandma ni sprejet.

Sedaj pa še amandma pod točko dva. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulture in šport, podprogram – Raziskovalni programi in projekti. Tukaj pa so predlagateljice poslanske skupine koalicije. Amandma je bil vložen 7. 5. in spremenjen 10. 5. 2012.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Prot 1.)

Amandma je sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Človeški viri v podporo znanosti visokega šolstva in tehnološkega razvoja. Predlagateljici sta Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in Poslanska skupina Socialnih demokratov. To je amandma pod zaporedno številko 1.

Mag. Majda Potrata, obrazložitev glasu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Tudi k temu podprogramu sta vložena dva amandmaja. Kot je do sedaj kazalo, ima drugi več možnosti za sprejetje, čeprav je znesek, ki ga predvideva bistveno nižji.

Zahtevamo, da dobimo bolj konkurenčno zdravstvo, ampak bolj konkurenčnega gospodarstva brez raziskav in razvoja, brez vlaganja v tiste, ki največ zmorejo, ta cilj ali ta želja ne bo uresničena. Treba je gledati razvojno strategijo. Ker je bilo marsikaj mogoče v teh dneh slišati v zvezi z raziskovalci, s kakovostjo slovenske znanosti, s potratnostjo slovenske znanosti, z nedelavnostjo tako visokošolskih učiteljev kot tudi raziskovalcev, bi vam rada iz analize izobraževanja, raziskovanja in razvoja inovacij podjetništva in industrije v Sloveniji prebrala ta primerjalni podatek. O kakovosti raziskav v visokem šolstvu in o dosežkih raziskovalnih inštitucij je mogoče prebrati, da so objave, ki so bile merilo raziskav, 306. mesto Univerza v Ljubljani, 8. v Evropi,

746. mesto Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 970. in 41. v Evropi Univerza v Mariboru. Znanstveno raziskovalni center SAZU, za katerega nekateri terjajo celo potrdilo o obstoju, 128. mesto oziroma 54., ampak to je za raziskovalno odličnost.

Slovenski raziskovalci so torej dobri, dajmo investirati v človeške vire. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo o amandmaju.

Jožef Kavtičnik, obrazložitev glasu.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Vedno smo ponosni, ko naši raziskovalci, znanstveniki dobijo priznanje. In teh ni malo. Ne samo v Evropi, ampak v svetu, so priznani, iskani in so potrebni. To je valilnica za mlade raziskovalce, za znanstvenike, ki jih potem potrebuje gospodarstvo. Prej sva se z gospodom Horvatom pogovarjala in je dejal, da se strinja, da je treba tudi s strani gospodarstva narediti več, da bi ti znanstveniki bili bolj prepoznavni. Ampak najprej moramo znanstveniki in raziskovalce imeti, potem pa jih bodo gospodarstvo in vsi tisti subjekti, ki potrebujejo pamet za razvoj, poklicali. Jaz se bojim, da bodo te naše mlade talentirane raziskovalce, znanstvenike poklicali in preklicali v druge države drugi subjekti, druge gospodarske družbe in da bomo mi lahko deležni tistega, kar bomo pridelali sami s svojimi rokami. Tega se bojim.

Torej, treba je izkoristiti našo pamet, naše znanje in zato je treba nekaj vložiti. Nikoli ni dovolj sredstev, ampak to so minimalna sredstva, ki jih te ustanove potrebujejo, zato predlagam, da ta amandma sprejmemo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Odločali bomo o amandmaju pod zaporedno številko 1. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Človeški viri v podporo znanosti, visokega šolstva in tehnološkega razvoja.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 47.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 47.)

Amandma ni sprejet.

Amandma pod zaporedno številko 2 pri istem uporabniku, istem podprogramu. Predlagateljice so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Raziskovalna infrastruktura. Pod zaporedno številko 1 je amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije in Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Mag. Majda Potrata, obrazložitev glasu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Nekaj časa se že trudim dokazati, da je rez v visoko šolstvo in znanost s 110 milijoni umankanja sredstev lahko za razvoj slovenskega visokega šolstva in raziskovanja usoden. Rez bo imel posledice za študijsko pot marsikoga v tej državi. Ampak za tem rezom se skriva demontaža slovenskega javnega visokega šolstva. In to je tisto, na kar je treba opozoriti in kar je treba imeti pred očmi. To, kar se s tem rebalansom in s tem zakonom o uravnoteženju javnih financ dogaja, je obračun s slovensko intelektualno prihodnostjo. Žal mi je, da ste to storili, ampak imate večino in s tem tudi odgovornost za te poteze, ki jih delate. Da boste svojo visokošolsko mrežo na zasebni osnovi razvijali, je popolnoma jasno, pa če to sedaj govorite ali pa ne. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo o amandmaju. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Amandma ni sprejet.

Še amandma po zaporedno številko 2. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, šolstvo in kulturo, podprogram – Raziskovalna infrastrukturna oprema. Predlagateljice so poslanske skupine. Amandma vloženo 7. 5., spremenjen 10. 5.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Podpora tehnološkim razvojnim projektom. Predlagateljice so poslanske skupine koalicije. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Amandma je sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Predšolska vzgoja. Amandma pod zaporedno številko 1, katerega predlagateljice so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Še amandma pod zaporedno številko 2, predlagateljica je Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Obrazložitev glasu gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Saj je podoben amandma, ki ste ga potem koalicijski partnerji vložili, vendar vseeno bi rad dejal, da gre tu za prepoznavnost, da je treba za drugega otroka, ki se vključuje v vrtec, zagotoviti sredstva, da bi starše razbremenili plačila vrtčevskega dodatka. Tukaj gre za sredstva 3 milijone 750, vi ste pripoznali 3 milijone 500 tisoč. Mislim, da bi s tem, da daste glas temu amandmaju, ne naredili nič kaj narobe.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasovali bomo o amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in posancev, za je glasovalo 30, proti 48.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 48.)

Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Osnovno šolstvo. Amandma pod zaporedno številko 1, predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in posancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)

Amandma je sprejet.

Še amandma pod zaporedno številko 2, isti podprogram pri istem uporabniku, predlagatelj Poslanska skupina Pozitivne Slovenije.

Gospod Kavtičnik, obrazložitev.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Tukaj pa je zadeva malo bolj resna, kajti gre za sredstva, ki bi jih morali nameniti za otroke, ki imajo odločbe. Vlada je prepoznala, da je treba pomagati otrokom, ki imajo odločbe in so deležni dodatne strokovne pomoči. Vendar nisem ugotovil, na kakšen način bodo zagotovili sredstva. S tem amandmajem bi zagotovili vsem tistim otrokom, ki imajo v razvoju priznana ali dokazano neko trenutno slabost, ki pa se da v začetni fazi odraščanja odpraviti, če so deležni ustrezne strokovne pomoči. Ti otroci imajo lahko primanjkljaj samo na določenem področju, drugje pa normalno funkcionirajo, in če jim v pravem času na pravi način pomagamo, se lahko normalno vključijo v delo v kasnejšem obdobju in normalno dokončajo tako srednjo šolo kot tudi vse študijske programe. Tukaj je treba imeti dovolj posluha, dovolj razumevanja, da se otrokom, ki smo jih normalno in zelo uspešno integrirali v osnovnošolske programe, pomaga, da dokončajo obvezno izobraževanje in se tudi normalno vključujejo v nadaljnje življenje.

Zato je ta amandma smiselno podpreti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasovali bomo o amandmaju pod zaporedno številko 2. Uporabnik Ministrstvo za

izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Osnovno šolstvo.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in posancev, za je glasovalo 31, proti 47.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 47.)

Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, podprogram – Programi v kulturi in mediji. Tukaj imamo štiri vložene amandmaje. Najprej je amandma pod zaporedno številko 1, predlagatelj so poslanske skupine koalicije.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in posancev, za je glasovalo 49, proti 2.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 2.)

Amandma je sprejet.

Amandma pod zaporedno številko dve, isti program, isti uporabnik. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in posancev. Za je glasovalo 26, proti 49.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Amandma pod zaporedno številko tri, isti uporabnik, isti podprogram. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in posancev. Za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Amandma ni sprejet.

Še amandma pod zaporedno številko štiri, isti uporabnik, isti podprogram, isti predlagatelj.

Gospod Jožef Kavtičnik, obrazložitev glasu.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Saj ne morem verjeti, da s kulturo kar tako z levo roko pometemo. Že v uvodu sem velikokrat dejal in smo tudi že slišali, da je kultura tista, ki nas je nekako v tej multikulturni družbi, evropski družbi, obdržala. Da je kultura tista, ki nam je dala identiteto. In če ne bomo kulturi vrnil vsaj toliko, kot ji lahko damo, tudi ob varčevalnih ukrepih, potem se lahko zgodi, da bodo ti najpomembnejši in tisti prepoznavni kulturniki odšli. Res je, da je kultura bila tudi takrat, ko nismo imeli kulturnega ministrstva, vendar ne želim si, da bi prišli v tiste čase in v tista obdobja in spravili Slovence v takšne težke čase in trpljenje, da bi lahko ustvarjali kulturo in obdržali kulturo takrat, kadar ne bi imeli kaj za jesti oziroma kadar se ne bi imeli s čim istovetiti.

Zato vas prosim, da podprete vsaj kakšen amandma, ki bi kulturi dal možnost za preživetje.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Pukšič, obrazložitev glasu.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Glede na to, da bo amandma padel, pa ne zaradi tega, ker ne bi želeli kulture, ampak tudi zaradi tega, ker se jemlje na postavki Slovenci v zamejstvu in po svetu, ker radi govorimo, da jih imamo približno 500 tisoč. Zunaj živijo po vseh kontinentih in če kdo, potem ti še kako vedo in kako so ohranili. Moj prijatelj Kavtičnik jih je obiskal po celem svetu, skupaj z menoj, in videl, kaj vse so naredili brez denarja. Jožef, na teh postavkah smo tako mačehovski bili vedno v tej državi, žal, da bi pa še tukaj jemali, je nekorektno.

Seveda amandmaja ne bom podprl.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasovali bomo torej o amandmaju pod zaporedno številko štiri.

Prekinil sem glasovanje, ne vem, zaradi koga. / oglašanje iz dvorane/ Prej ste obrazložili v imenu poslanske skupine, zdaj hočete pa replicirati? To pa ne pride v poštev. Obljubite? Dobro.

Obrazložitev glasu v svojem imenu gospod Kavtičnik in potem gospod Gašpar Gašpar Mišič.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

V temu času bi me že lahko spoznali, da tisto, kar rečem, tudi naredim. Poglejte, če ne bomo imeli kulture v matični domovini, potem je tudi v zamejstvu ne bodo mogli tako uspešno razvijati. Če ne bomo tukaj ohranjali jezika in kulture, potem bodo težave imeli tudi zamejski Slovenci. Zato je prav, da se amandma podpre, ne glede na to, kje se vzame, kajti nekje je treba pač vzeti. In kadar varčujemo, moramo varčevati vsi.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Glede na vzdušje in odziv koalicijskih kolegic in kolegov ugotavljam, da nima smisla obrazložiti...

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič, pravkar ste uvedli novo parlamentarno prakso. Nekako smo navajeni, da vstanemo, kadar smo pri besedi.

Mislím, da lahko glasujemo o amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za 25, proti 49.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Kopru, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov. Predlagatelj je poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Gospa Maša Kociper, obrazložitev glasu, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Naša poslanska skupina bo podprla ta amandma in naslednjih deset amandmajev. Zakaj, sem podrobno obrazložila že na matičnem odboru, kjer sem bila izredno vesela, da so se odločili ta amandma podpreti tudi poslanci koalicije. Amandma omogoča nadaljevanje desetletnega v tujini in doma zelo uspešnega programa sodišču pridruženih mediacij. Mediacija pomeni sporazumno, hitrejše in za državo in državljanke znatno cenejše reševanje sporov. Za mediacijo se na sodišču odločijo stranke kar v tretjini primerov. Mediacija se uspešno zaključi v 60 %, v družinskih zadevah pa v 72 %. Te družinske mediacije so tudi edina vrsta mediacij, ki je v celoti plačana iz proračuna države. Povprečna mediacija se zaključi na dveh dvournih srečanjih. Ti dve srečanji morata biti izvedeni v roku treh mesecev in povprečni strošek mediacije je 87 evrov, povprečna ura mediatorja pa 34 evrov. Delo mediatorja, čisto delo, je tudi več kot pol cenejše od dela sodnika, odpadejo pa tudi pritožbe, ponovno odločanje in pa izvršbe v teh zadevah. Dopis predsednika Vrhovnega sodišča, ki je prišel danes, razumem zlasti kot njegov poziv, da se sodiščem dodelijo dodatna sredstva. Predsednik Vrhovnega sodišča je izrecno poudaril, da podpira mediacije, vendar da želi, da se sodiščem dodelijo tudi dodatna sredstva za druge programe. Že minister je opozoril, da bodo kljub vašemu amandmaju predsedniki imeli priložnost, da ta sredstva prerazporedijo po svoje, čeprav bi ta amandma podprli. Te možnosti z amandmajem nismo vzeli, smo pa podali pomembno sporočilo, da politika podpira mirno reševanje sporov in podpira nadaljevanje teh programov, ki pomenijo novo kulturo pri reševanju sporov.

Zato apeliram, da podprete te amandmaje. S tem ne zavežete roke sodnikom, predsednikom sodišč. Njihove roke so pri prerazporejanjih povsem proste, daste pa pomembno politično sporočilo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Glasovali bomo o amandmaju pri uporabniku Okrožno sodišče v Kopru, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Obrazložitev glasu gospa Kos.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Tudi jaz bi se pridružila kolegici Maši. Mediacija dejansko prispeva k reševanju spora, saj vemo, da so procesi na sodišču dolgotrajni. V tem času se zgodi marsikaj, ljudje izgubijo neko voljo oziroma zaupanje v pravno državo, saj ti spori so maratonski. Mislím, da mediacijo, ko se je sedaj uzakonila, kolegica je povedala, da ti dve mediaciji sta finančno zelo ugodni, zato tudi apeliram na svoje kolege na levi strani, pomagajte ljudem, da lahko potem v nadaljevanju mirno živijo normalno življenje.

Kajti sodni postopki so, moram reči, tako dolgotrajni in tako mučni in kdorkoli se pač zaplete v te zadeve, ima izkušnjo oziroma pečat za vse življenje in tudi dejansko izgubi zaupanje v sodni sistem. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo o amandmaju. Navzočih 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 43.
(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Okrožno sodišče v Kranju, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.
(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Okrožno sodišče v Ljubljani, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Gospa Maša Kociper, obrazložitev glasu, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Samo še to, potem vas pa neham dolgočasiti. Pri tem konkretnem sodišču, ki je tudi najuspešnejše v državi in na tem področju, pomeni odvzem sredstev, če ne bo tega amandmaja, to, da ne bodo mogli plačati mediatorjev niti za delo, ki so ga v tem letu že storili na mediacijah. Prosim, naj gre nekdo enkrat poslušat neko mediacijo, kako se en mediator muči, posluša, trudi in želi pomagati ljudem pri mirnem reševanju sporov. Niti tega plačila ne bodo dobili, kajti že sedaj je zmanjkalo sredstev za poplačilo, če ne bo sprejet ta amandma. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Obrazložitev glasu, gospod Mitevž Frangež, izvolite.

MITEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Morda bi bilo bolje, če bi to naredil pri naslednjem, ko govorimo o Okrožnem sodišču v Mariboru, pa vendarle. Jaz moram reči, da me preseneča ravnanje koalicije. Res sem bil vesel geste, ki jo je koalicija pokazala na Odboru za finance, to je bilo v četrtek zgodaj zjutraj oziroma nekje ponoči, ko je koalicija res na veliko presenečenje vseh pri teh amandmajih vendarle pokazala, da ima nekaj posluha za predloge opozicije. Zato to ravnanje pozicijskih poslanskih skupin koalicije močno, močno obžalujem, še posebej zato, ker so ti programi pomemben način za doseganje višje pravne varnosti med ljudmi, da se s strokovno pomočjo sporniki pravzaprav usedejo in najdejo z medsebojnim popuščanjem in izgrajevanjem razumevanja med njimi rešitve. Rešitve, ki so nesporne, nad katerimi se kasneje ne morejo pritoževati in predvsem, ki stanejo državo bistveno, bistveno manj denarja kot potencialni sodni spor. Vaše

ravnanje je zato nerazumno tudi s tega zornega kota, ker se sredstva, ki jih želijo predlagatelji nameniti na te postavke, pravzaprav črpajo iz sredstev znotraj istih programov, torej iz programov slovenskih sodišč.

Jaz bom amandma podprl.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Kar nekaj želje je po razpravi o tem amandmaju za 20 tisoč evrov. Odprl bom prijavo za obrazložitev glasu.

Gospa Saša Kos, izvolite.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Tu smo pri finančah, kot so moji predhodniki omenili, je to dejansko poceni zadeva oziroma tudi stimulaturna za ljudi, ki so v takšnih ali drugačnih težavah. Poglejte, koliko stane nek sodni postopek ali pa mediacija. Če to primerjamo med seboj, dejansko vidimo, da pomagamo tudi tem ljudem, ki nimajo ne vem kako visokih dohodkov, torej jim pomagamo tudi s tem, ko že govorimo o človečnosti in tako naprej. To je zelo lepa gesta, da pomagamo ljudem, ki nimajo denarja za te drage sodne procese.

Vi veste, kakšne so odvetniške tarife, da ne govorim, kako potem na račun nevednosti ljudi odvetniki to izkoriščajo in onemogočajo ljudem, da bi lahko prišli do neke pravične rzsodbe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Moram povedati, da sem zelo razočarana, ker smo na odboru soglasno potrdili te predloge, tudi pozicija, se pravi tudi vladne stranke. In me zelo čudi, da za teh nekaj deset tisoč evrov zdaj tu izgubljam, prvič, čas, drugič razumevanje do teh postopkov in se mi zdi, da s tem ne bomo čisto ničesar prihranili, marsikomu bomo pa pomagali pri rešitvi problemov. Morate vedeti, da so zadeve na sodišču zelo, zelo drage, da si jih vsak ne more privoščiti in je prisiljen iskati alternative, to pa je alternativa pri reševanju zadev.

Povem vam, da bom glasovala za sprejetje teh amandmajev.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Spoštovani!

Verjamem, da kolegi v koaliciji težko poslušajo to, da morajo zdaj glasovati proti varčevalnim ukrepom. Če ste dobro poslušali, je to, kar bi izglasovali s tem, absolutno varčevalni proces in morali bi predlagati spremembo amandmaja in dodati še kakšen evro k temu, ker bi lahko na drugi strani pri sodiščih privarčevali. Tako tega res ne razumem. Zavedamo se, da

ste sodišča – tako nam je bilo rečeno – linearno porezali, tako kot vse ostalo, in da problemi so. Poleg tega upam, gospod minister, da ste slišali, da bodo nekateri računi ostali neplačani. Upam, da veste, da je to v nasprotju z zakonom o izvrševanju proračuna, kjer je plačilni rok 30 dni, in bo tako ali tako ta denar treba zagotoviti. Tako bi bilo mogoče kolegom v koaliciji bistveno lažje, da bi te amandmaje danes – govorimo pa o minimalnih zneskih, konkretno o 20 tisoč evrih.

Zato bi tudi jaz apelirala na vas, da ta amandma podprete.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Borut Ambrožič.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljeni vsi zbrani!

Tudi sam bi želel povedati, da me čudi nerazumevanje tako kočljivega področja, s katerim sem se tudi sam srečeval v vlogi zastopnika pacientovih pravic, ki se delno navezuje na postopke mediacije, ki res predstavlja mirno reševanje spora med dvema sporazumnima strankama, ki želita na ta način razrešiti konfliktno situacijo, ki že po zakonu o mediaciji, konkretno v gospodarskih sporih, omejuje spor na 30 dni, za razliko od sodnih postopkov, ki so večletni, več desetletni celo v nekaterih primerih. Zato tudi sam apeliram, ob vedenju, da se vsaka odločitev v Državnem zboru, ki jo sprejemamo, na koncu dotakne posameznika, ki od nas pričakuje neko rešitev, da amandma podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Ta amandma kot tudi prejšnjega v zvezi z mediacijo bom podprla. Alternativno reševanje sporov smo tudi občine, lokalne skupnosti pred nekaj leti v veliki večini med prvimi podprle. Pri rebalansu je danes veliko govora, kako želimo pomagati tistim, ki najtežje živijo. Če je ta želja res tako iskrena, tudi koalicije in Vlade, potem pri teh amandmajih ne bo dvoma. Zagotovo bom to podprla in želim si, da bi se, tako kot je kolegica povedala, tudi koalicija premislila.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: In še gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Glasoval bom proti. Glasoval bom proti zaradi tega, kar so vsi moji kolegi že povedali, zato ne bom tega ponavljal. Je pa dejstvo nekaj drugega, da sem žalosten... / oglašanje iz dvorane/ Nekaj drugega me je razočaralo. Razočaralo me je to, da ob dveh, treh zjutraj, ko je Odbor za finance o tem odločal, so pravzaprav tisti, ki odločajo, spali in niso mogli odločiti. Niso mogli vplivati, zato je prišlo do tega visokega konsenza, da so bili vsi "za", ker so razumeli v bistvu podlago vsega tega. Danes odločamo popoldne, seveda je že v

naprej jasno, da tisti, ki odločajo, spremljajo zadevo, in več kot jasno je, upam, da bo tiste, ki v resnici res odločajo, in to smo mi vsi danes tukaj, srečal razum in bodo ta amandma podprli in omogočili bistveno večji prihranek. Lepo prosim, če seveda razumete, razen, če ne bo spet obveljala ta roka gospoda Tanka, ki jo dvigne in reče, da so proti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Romana Tomc. Odprl bom prijavo. Vi boste na vrsti prvi, se ni treba prijavljati, za ostale pa odpiram prijavo.

Lahko začnete, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Malo nenavadna situacija. Amandmaja ne bom podprla. Ne glede na to, da sem bila na odboru ena izmed tistih, ki je ta amandma podprla. Nič nismo bili zaspani in nič nismo spali, z zelo trezno glavo smo razmišljali in še danes podpiram mediacijo in podpiram ta način reševanja sporov, vendar pa bi rada vsem tukaj prisotnim povedala, da mi denarja s to prerazporeditvijo niti ne jemljemo niti ne dajemo. Mi vse delamo v okviru istega sodišča, prerazporejamo z ene postavke na drugo postavko, kar, če smo poštene, bi lahko naredili predstojniki ali odgovorni na sodiščih, če bi znali to storiti.

Jaz mislim, da ni nobenega razloga oziroma nobene škode za alternativno reševanje sporov za mediacijo in za karkoli, če tega amandmaja ne podpremo, zato ga jaz danes ne bom podprla, ker to lahko uredijo na sodiščih sami.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Spoštovani, tudi sam amandmaja ne bom podprl.

Najprej, kar me v zadevi zmoti, je to, da kolegica Kociper predlaga te amandmaje zaradi svojega lastnega vrtička. Druga stvar, ki je pa bolj pomembna, je pa ta, da verjetno v tej dvorani niste seznanjeni z vsemi dimenzijami, ki jih prinaša mediacija. Mediacija pomeni ekstra stroške za stranke in če ugotovimo, da mediacija približno v 40 primerih ni uspešna, se te stranke z dodatnimi stroški še vedno vrnejo na sodišče. Stranke po navadi pridejo pred mediatorje z odvetnikom, in to so ti stroški, o katerih vam jaz govorim. Mediacija ni brezplačna. Brezplačne so prve tri ure, vsaka naslednja ura se plača, kar se tiče stroškov mediatorjev. Kar se pa tiče odvetniških stroškov pa to vzemite v obzir. Stroški za stranko nastajajo.

Še nekaj. Mi s tem pravzaprav razvrednotimo institut sodišča. Sodišča imamo zato, da sodijo in ne zato, da napotujejo stranke na sodišče. Še nekaj. Mi imamo tudi na prvem naroku glavne obravnave posebni poravnalni narok, ki je namenjen ravno temu – poravnavanju. Zato bom z lahkim srcem tukaj proti in se navezujem na kolegico Tomc, ki je

tudi pojasnila, kako je s temi prerazporeditvami znotraj sodišč. Nič ne jemljemo sodiščem, ostaja... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Frangež, proceduralno.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani, gospod predsednik.

Jaz vas pozivam, da izrazite jasno pričakovanje od poslanca Branislja, ki po naključju pripada vaši stranki, da se opraviči gospe Kociper.

Jaz sem trdno prepričan, da je gospa Kociprova te amandmaje predlagala zato, ker iskreno verjame v alternativno reševanje sporov kot nesporno uspešen način za sporazumevanje med ljudmi, ki so v sporu. Statistika primerov jasno kaže, da tovrstni primeri dajo rezultate. Če pa dovolite, če že kdo komu očita zasebne interese v tej zgodbi, pa je zelo zanimivo, da se je gospod Braniselj jasno postavil na stran proti sprejemanju teh amandmajem. Komu je v interesu, da mediacija ne funkcionira? Odvetnikom.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replik ni, razprave ni. Bi pa rekel naslednje. Pri obeh, torej pri obrazložitvi glasu gospoda Branislja in pri vašem tako imenovanem proceduralnem predlogu, gospod Frangež, je bilo izraženo isto, nekomu se podtika, da nekaj predlaga ali odloča zaradi lastnih interesov. Mislim, da je prav, da ne razpravljamo na takšen način in da ne predpostavljamo zlih namenov pri vsaki potezi vsakega našega kolega. To ni v redu. Gospod Tanko, obrazložitev glasu.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz ne tega ne ostalih amandmajev, o katerih nismo odločali, ne bom podprl, in to zato, ker celo sam predlagatelj pravi, da to, kar je predmet amandmajev, lahko opravi predsednik sodišča. To se pravi, da ima pooblastilo, da prerazporeja stroške ali pa postavke znotraj sodišča. Torej delamo nekaj, za kar ni potrebe. Delamo zato, ker je nekomu v Državnem zboru všeč, da to naredimo, ne pa zaradi vsebine ali pa zaradi tega, ker bi s tem dali kakšno dodano vrednost na sodišču. Nič ne damo s tem. Če ima predsednik sodišča težave, da ne more denarja zagotoviti za mediacijo, pač z neke druge postavke to prerazporedil, isto kar vi predlagate. In pustimo sodiščem, da v okviru izvrševanja svojega načrta, svojega proračuna to delajo sama. Ne vem, zakaj bi zdaj mi to počeli namesto njih, če se njihovo poslovno leto še ni zaključilo. Predlagam tudi vsem ostalim, da takrat, ko razpravljamo o amandmajih in odločamo o amandmajih, da storimo to tam, kjer je to potrebno. Da pa delamo nekaj samo zato, da delamo, pa tega ne počnimo, ker je to stran vržen in čas in denar. Kot rečeno, jaz tega amandmaja ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Replike ni. Glasujemo o amandmaju. Ali ste prej obrazlagali v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v svojem imenu najprej gospa Maša Kociper in potem gospod Gašpar Gašpar Mišič.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Meni je res hudo, da se je to tako zakuhalo. Če sem mislila, da pri kakšni stvari ni mogoče najti slabega, je pa to pri mediaciji. Ampak vidim, da je čisto pri vsaki stvari možno najti kaj slabega, če to hočeš. Zagotavljam vam, da nimam nobenih interesov in jih tudi ne morem imeti. Moj interes je, da bi ta zadeva živela dalje in delala dobro še naprej. Ne bom vam govorila o stvarih, ko smo v eni mediaciji rešili 30 let trajajoče spore med brati, ki so imeli po 60 odprtih postopkov na sodiščih, raznoraznih postopkov: premoženjskih, posestnih, ustavne spore. Vse to se reši z eno mediacijo. Sodišča delajo leta in leta na teh zadevah. In ko govorijo odvetniki o tem, da naj se mediacija ukine, jih lahko razumem. Razumem tudi nekatere sodnike, ki se ne strinjajo z mediacijami, kajti to je neke vrste konkurenca sodniškemu odločanju, neke druge vrste oblika reševanja sporov. In prosim lepo, ne delajmo političnega cirkusa iz nečesa, kar je namen, da naredimo nekaj dobrega. Stranke lahko pridejo na mediacijo brez odvetnikov, stranke ne potrebujejo odvetnika, stranke se popolnoma prostovoljno odločijo za mediacijo, nihče jih v to ne sili in mediacija se konča običajno znotraj brezplačnega fonda ur. In lepo prosim, odločite za teh 20 tisoč evrov, če mislite, da je to nekaj, kar lahko kot politiki podprete, daste eno pozitivno sporočilo, sicer pa pač zavrnite in res prosim kolege, če se odpovejo obrazložitvam glasu, da s tem zaključimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V okviru obrazložitve glasu smo imeli živahno razpravo o eni štiristotisočinki državnega proračuna, ki se prenaša iz ene na drugo postavko istega proračunskega uporabnika. Najbrž ne želi še kdo obrazložiti svoj glas.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Mediacija kot alternativa reševanju sodnih sporov ima za rezultat samo, da se zmanjšajo dolžine sodnih sporov. Rezultat tega ukrepa, če seveda tega amandmaja ne podprete, je da se bodo čakalne dobe na sodiščih samo še podaljšale. Mediacija je prava pot za zmanjševanje stroškov. Tukaj so edini, ki ne bodo malo več zaslužili zaradi dolgotrajnih sodnih postopkov, lahko samo odvetniki. In res vas gospa Tomc ne razumem, ali situacije ne poznate ali pa ste takrat, ko se glasovali "za" na Odboru za finance, bili v drugem stanju. Gospod

Braniselj pa tudi enako. Mislim, da je to eno veliko sprenevedanja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o amandmaju. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 32, proti 43.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Mariboru, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov. Predlagatelj je Poslanska skupina pozitivna Slovenija.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Murski Soboti, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma, Uporabnik Okrožno sodišče v Novi Gorici, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov. Predlagatelj je Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

Obrazložitev glasu, gospod Braniselj.

RIHAR BRANISELJ (PS DL): Da ne bi bil narobe razumljen. Nisem za ukinitve mediacije, to iz tega ni izhajalo. Odvetnikom je interes mediacija, ker res je, dodatno zaslužijo. In tretjič, pustimo predsednikom sodišč možnost razporejanja. Sodiščem nič ne jemljemo, vendar pa naj predsedniki sodišč razporejajo znotraj svojih postavk. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o amandmaju.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Novem mestu, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Krškem, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)

Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče na Ptuj, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

Naslednji amandma. Uporabnik Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, podprogram – Alternativno reševanje pravosodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

In še zadnji amandma. Uporabnik Okrajno sodišče v Ljubljani, podprogram – Alternativno reševanje sodnih sporov.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 44.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 44.)
Amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa proračuna v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Individualno.

Gospod Samo Bevk, izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Glasoval bom proti temu delu proračuna iz enostavnega razloga, ker so proračuni praktično že od leta 2007 nepregledni. Poslanci dobimo državni proračun samo do podprogramov, med tem ko so postavke in konti skriti in jih vidijo v bistvu lahko samo uradniki v kabinetih posameznih ministrstev. Tako niso vidne investicije v tem državnem proračunu. Tudi v načrtu razvojnih programov niso vidne postavke, katere investicije se bodo izvajale, katere ne. Recimo, nisem mogel ugotoviti, čeprav sem imel nekatere neuradne informacije, ali so v tem državnem proračunu zagotovljena sredstva iz naslova zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi. Se pravi, ali je zakon o kulturnem tolarju vključen v tem državnem proračunu ali ne.

Kot rečeno, ne bom glasoval za ta rebalans. Moram reči, da me je danes razveselila zgolj ena vest, in sicer vest iz veleposlaništva Republike Slovenije v Parizu, da je prišlo pozitivno poročilo ICOMUS za vpis Ildrije in Almadena na seznam svetovne dediščine pri Unescu. Vse drugo pa me več ali manj žalosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa proračuna v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 31.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je posebni del predloga rebalansa proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 26.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Tako smo končali odločanje o posameznih delih predloga rebalansa proračuna. Sprašujem ministra za finance dr. Šušteršiča, ali je rebalans proračuna usklajen med prejemki in izdatki.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Treba je pripraviti uskladitveni amandma na rebalans, glede na to, da je nekaj amandmajev bilo sprejetih. Mislim, da lahko pripravimo v pol ure, če to ne zahteva toliko dela.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro. Na podlagi mnenja Vlade ugotavljam, da predlog rebalansa proračuna ni usklajen. Treba je pripraviti uskladitveni amandma. Ta uskladitveni amandma bo pripravila Vlada, nato se bo do njega opredelil tudi Odbor za finance in monetarno politiko. Seja odbora bo ob 19.20 v velikem salonu. Nadaljevanje naše seje pa bo ob 20. uri.

Sejo na tej točki prekinjam.

Proceduralno, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Predsednik, vendarle bi mogoče tukaj veljalo razmisliti o proceduralnem predlogu. Ker imamo v ponedeljek novo sejo, da to sejo poskušate na tej točki prekiniti in nadaljujemo potem razpravo na redni seji v ponedeljek. Mislim, da se nič kaj posebnega ne bo zgodilo, in predlagam, da proučite ta proceduralni predlog.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Glede na to, da smo že toliko dela opravili ta teden in je bilo vse tako intenzivno, predlagam, da vendarle danes ta proračunski paket zapeljemo do konca in, kot rečeno, nadaljujemo ob 20. uri. Hvala pa vseeno za predlog.

(Seja je bila prekinjena ob 18.52. in se je nadaljevala ob 20.05.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mislim, da ste vsi dobili na klopi dodatno poročilo matičnega delovnega telesa in predlog uskladitvenega amandmaja.

Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora in prekinjeno 2. točko dnevnega reda, z obravnavo in glasovanjem o

uskladitvenem amandmaju Vlade k Predlogu rebalansa državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Želi besedo predstavnik Vlade, minister za finance?
Izvolite.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Dober večer.

Pripravili smo uskladitveni amandma ki splošni del proračuna usklajuje z amandmaji, ki so bili sprejeti ob obravnavi posebnega dela proračuna. To in nič več, kajti to je uskladitveni amandma v povezavi z zakonom za izvrševanje proračuna, ki omogoča določanje nujne prerazporeditve med letom tam, kjer se bo izkazalo, da so kakšne pravice porabe planirane morda v nekoliko prenizki višini ali pa kje tudi v previsoki, se s prerazporeditvami lahko zagotovi normalno izvrševanje proračuna in izpolnjevanje zakonodaje, vključno s spremembami, ki so bile vključene v zakon o uravnoteženju javnih financ. Uskladitveni amandma je pripravljen tako, da primanjkljaj državnega proračuna tudi sedaj še vedno ostaja na enaki ravni milijarde evrov oziroma odhodki na ravni devet milijard evrov, primanjkljaj v višini 3 % bruto domačega proizvoda. To je seveda zgolj državni proračun, izračunan po metodi plačil oziroma denarnih tokov. Kot veste, se za prikazovanje proračuna oziroma javnofinančnih statistik v okviru Evropske unije uporablja drugačna knjigovodska metoda, ki temelji na načelu prevzetih obveznosti in tudi na definiciji sektorja države, kot je v Evropi uveljavljena. Naša ocena, da je po tej metodologiji primanjkljaj sektorja države letos nekje med 3,5 do 4 %, to temelji na izkušnjah preteklih let, kar pomeni, da je ta naš proračun oziroma da je ocena, ki jo je danes podala Evropska komisija, ki govori o 4,3 % primanjkljaju za letos celotnega sektorja države, zelo blizu temu, kar smo tudi sami napovedali. Evropska komisija je v svojih ocenah že upoštevala tiste ukrepe, ki so bili takrat znani, ko so to oceno pripravili sredi preteklega mesec.

Kar je pomembno, da vemo, je tudi, da ocene Evropske komisije govorijo o jasno pričakovanem trendu zniževanja primanjkljaja v tem in naslednjem letu, kar je seveda velika novost v gibanjih in v ravnanjih ekonomske politike v Sloveniji. In kot je tudi možno v obrazložitvi prebrati, edina poglobljena razlika med oceno primanjkljaja za letošnje leto, ki jo je danes objavila Evropska komisija, in tem, kar mi ne samo napovedujemo, ampak danes tudi uzakonjamo, je v nižji oceni prihodkov, ki temelji na nekoliko nižji oceni gospodarske rasti. Tako glede tega ni nobenih velikih razlik.

Predlagam seveda, da ta uskladitveni amandma potrdite.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Uskladitveni amandma je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko.

Besedo dajem gospodu mag. Andreju Širciju, predsedniku odbora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Odbor za finance in monetarno politiko je uskladi teni amandma podprl.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin?

Gospod Matevž Frangež, poslanska skupina Socialnih demokratov, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Najprej je treba ugotoviti, da je kljub zelo enostavnem poizkusu koalicije, da uskladi sprejeti rebalans, ta rebalans državnega proračuna neusklajen. Neusklajen je z zakonom o uravnoteženju javnih financ, prav tako pa tudi notranje neusklajen. Koalicija bi morala narediti napor, da z ustreznimi amandmaji približa izvrševanje tega rebalansa realni sliki. Ni namreč res, da je mogoče za vse postavke, za katere bi ocenili, da so neusklajene, oceniti, da so vezane na negotova dejstva, da torej ne vemo, kakšna bo poraba države. Samo kot primer, dosežen dogovor s sindikati predvideva zmanjšanje pričakovanega zmanjšanja odhodkov v višini 80 milijonov evrov. To se v odslikavi v tem usklajenem splošnem delu proračuna ne odslikava.

Socialni demokrati zato izražamo bojazen, da je v tem proračunu pravzaprav že ob začetku mogoče govoriti o nerealnem proračunskem načrtovanju. Koalicija je v teh razpravah te dni zelo rada poudarjala, da je bil proračun za leto 2012, ki smo ga sprejemali leta 2010, sprejet na nerealnih predpostavkah. Jaz bi vendarle spomnil, da je bil sprejet v času, ko še nismo vedeli, kakšen razmah bo dobila dolžniška kriza v Evropi. Vemo pa, da je v letu 2010, v drugi polovici leta 2010, dolžniška kriza pravzaprav dobila v Evropi svoje prave obrate. Mimogrede, nerealni proračun za leto 2012 je bil takrat sprejet na osnovi projekcij Urada za makroekonomske analize in razvoj.

Ugotavljamo torej, da bo z izvrševanjem tega proračuna še veliko težav. Mi seveda razumemo, da je to odgovornost vladne koalicije. Če je mogoče pa vendarle reči, da je ta proračun realnejši od tistega, ki je bil sprejet leta 2010, pa vendarle ni dobra novica za transparentnost, preglednost in neko premočrtnost javnofinančne politike v Sloveniji, da se danes, še preden ga bomo pravzaprav sprejeli, zavedamo, da je nerealen.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Ker seveda ni uspel poskus s tistim amandmajem, daš nekam, vzameš nekaj, samo ne veš koliko, je danes definitivno pred nami rebalans, ki ni usklajen s sprejetimi zakoni. Tako

neusklajenega rebalansa, jaz mislim, da še nismo sprejemali. Jaz sem trdno prepričana, da bomo tako rekoč takoj po uveljavitvi rebalansa sprejeli sklep, ki bo ustavil izvrševanje proračuna, seveda skladno z določbo, ki si jo še širite v zakonu o izvrševanju proračuna in da bomo v tem državnem zboru imeli še en rebalans. Kar tako s prerazporeditvami pokriti po moji oceni med 150 do 200 milijonov, ne bo tako enostavno.

Kot sem že danes velikokrat povedala, edina prava pot, če ste se že odločili, da zakon tak, kot je, sprejmete, bi bila, da rebalans vzamete iz postopka, naredite novega, uskladite vse, kar je treba uskladiti, in ga takrat ponovno sprejmete. Spet nova parlamentarna praksa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o amandmaju za uskladitev predloga rebalansa državnega proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 48, proti 19.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je uskladi teni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012 v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Ne. V svojem imenu?

Mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Predlagani rebalans proračuna, o katerem odločamo, je skupaj z zakonom o uravnoteženju javnih financ prva uresničitev nove razvojne paradigme modernega družbenega konsenza odgovornosti, odgovornosti o tem, da ne smemo računati za to, kar počnemo danes, izstaviti naslednjim rodovom. Prav simbolno je, da se za 800 milijonov evrov znižuje javna poraba. Leta 2009 pa je takratna koalicija v vladi gospoda Pahorja za natanko isti znesek dvignila z rebalansom javno porabo. Na nek način se torej vračamo na realne temelje. Kar pa je najpomembnejše, sprejetje tega akta je v razvojnem interesu države Slovenije. Omogočil bo izboljšanje bonitetnih ocen, s tem bo Sloveniji postal lažje dostopen denar, po razumni ceni, cenejši denar torej, kar pa pomeni bistveno prednost za slovensko podjetništvo, ki to krvavo potrebuje. Največja težava slovenskega podjetništva v tem trenutku je seveda bančni krč predragega in težko dosegljivega denarja na svetovnem trgu.

Zato je sprejetje teh aktov v slovenskem razvojnem interesu in bom glasoval za.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani!

Jaz sicer se nisem želel oglašati, ampak po tem izvajanju gospoda Grimsa moram odgovoriti predvsem vsaj dvoje...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Oprostite, ja, ampak ni namen obrazložitve glasu, da odgovarjate.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS):... obrazložil bom svoj glas...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To pa.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS):... in s tem seveda zelo jasno obrazložil tudi tisto, kar smo prej slišali. Da skrajšam. Če je to nova paradigma, potem nekdo živi v iluziji. Upam, da se zavedate, da je to pravljica, ki jo prodajate že nekaj časa vsem Slovenkam in Slovencem. Bojim se, jaz se bojim, da čez nekaj mesecev bomo tukaj ponovno poslušali, samo ne vem, kaj boste takrat rekli, če je to kakšna druga dimenzija nove paradigme. Moram glasovati proti, ker enostavno me niste prepričali z vsemi temi svojimi koraki, ki jih počnete. Svetujem vam, da naslednjič ste vsaj tiho in glasujete in naredite tisto, kar ste se odločili.

Glasoval bom proti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro. Ta zaključek ni bil najbolj vljuden, moram pripomniti, ampak v redu. Namučili ste se ta teden, pozna ura je.

Prehajamo na glasovanje o predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 27.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2012 sprejet.

Na podlagi osmega odstavka 163. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam Državnemu zboru, da sprejme še naslednji predlog sklepa: Državni zbor pooblašča predsednika Odbora za finance in monetarno politiko mag. Andreja Šircija, poslanca Bojana Starmana (Državljanska lista) in poslanca Matevža Frangeža (Socialni demokrati), da v sodelovanju z Ministrstvom za finance in Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora na podlagi sprejetih odločitev Državnega zbora pripravijo končno besedilo rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2012.

Glasujemo o sklepu. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 4.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

In še zadnja točka. **Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju**

proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012, nujni postopek.

V drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zato prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, se pravi na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba in Vlada nista obvestili o kakršnikoli neusklajenosti, tako da lahko glasujemo o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 16.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Zaključujem tudi 13. izredno sejo Državnega zbora in se vam najlepše zahvaljujem in vam želim lep vikend.

Seja je bila končana 11. maja 2012 ob 20.20.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, MAG. BORUT 172

B

BEVK, SAMO 61, 71, 158, 174
BIKAR, ALENKA 104
BOGOVIČ, FRANC 71
BRANISELJ, RIHARD 77, 124, 172
BRATUŠEK, MAG. ALENKA 31, 84, 104, 142, 148, 152, 153, 157, 164, 171, 176
BREZNIK, FRANC 36, 96, 98, 99
BRULC, MIRKO 54, 138, 161
BRUNSKOLE, RENATA 93, 101, 105, 160, 172

Č

ČEHOVIN, JERKO 47, 91, 152, 158
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 81, 108, 109, 149

D

DIMIC, IVA 99
DIMITROVSKI, MAJA 82, 88

F

FRANGEŽ, MATEVŽ 62, 75, 98, 119, 121, 143, 145, 149, 151, 154, 162, 166, 171, 173, 176

G

GAŠPAR MIŠIČ, GAŠPAR 38, 57, 89, 95, 113, 145, 152, 160, 162, 170, 173
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 30, 79
GRILL, IVAN 51
GRIMS, MAG. BRANKO 103, 105, 176

H

HARTMAN, HELMUT 137, 139
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA 43, 84, 111, 115
HOČEVAR, MAG. KATARINA 66, 157
HORVAT, JOŽEF 28, 63, 125, 141
HROVAT, ROBERT 61

I

IRGL, EVA 115, 137, 138, 139

J

JANŠA, JANEZ 13
JAZBEC, DARKO 39, 83, 161
JERAJ, ALENKA 123
JEROVŠEK, JOŽEF 58, 85, 111, 112
JURŠA, FRANC 35, 50, 101

K

KAVTIČNIK, JOŽEF 53, 92, 93, 100, 146, 158, 166, 168, 169, 170
KOCIPER, MAŠA 90, 152, 170, 171, 173
KOMEL, TINA 82
KOS, SAŠA 111, 170, 171
KOTNIK POROPAT, MARJANA 122

L	
LISEC, TOMAŽ	58
M	
MEH, SREČKO	40, 145, 156, 158
MÖDERNDORFER, JANI	72, 80, 106, 172, 176, 177
N	
NAPAST, JANJA	65
NOVAK, LJUDMILA	114
O	
OPEC, JASMINA	118
P	
PAVLIČ, ALENKA	45
PETAVAR DOBOVŠEK, MAG. DAMJANA	44, 76, 115
PIŠEK, IVAN	112, 113
PLEVČAK, MARIJA	27, 78, 144, 160, 171
POGAČNIK, MAG. MARKO	81, 102, 105
POJBIČ, MARIJAN	56
POTRATA, MAG. MAJDA	67, 85, 86, 116, 118, 131, 132, 134, 135, 146, 151, 154, 159, 167, 168
PREVC, MIHAEL	77, 100
PUKŠIČ, FRANC	60, 126, 127, 157, 163, 170
R	
RAMŠAK, SONJA	107
RIBIČ, JANEZ	128, 143
S	
STARMAN, BOJAN	23, 143, 158
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	41, 114
STRLE, BOŽO	107
Š	
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	33, 50, 66, 106, 118, 141, 156, 163, 176
ŠKRINJAR, MOJCA	117, 118, 132, 133, 134, 136, 156
ŠULIN, PATRICIJA	20, 70, 95
ŠUŠTERŠIČ, DR. AJNEZ	175
ŠUŠTERŠIČ, DR. JANEZ	18, 74, 86, 106, 175
T	
TANKO, JOŽE	154, 155, 165, 173
TOMC, ROMANA	78, 142, 172
TONIN, MAG. MATEJ	37, 78, 121
V	
VASLE, JANEZ	64, 110
VASLE, MAG. BOŠTJAN	10
VEBER, JANKO	21, 68, 70, 71, 131, 136, 137, 161, 163, 175
VELIKONJA, JOŽE	159, 165
VOGRIN, MAG. IVAN	68, 101
VONTA, TAMARA	88
Z	
ZANOŠKAR, MATJAŽ	46

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN	55
ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	86, 105, 130, 148, 149, 153, 160, 165
ŽIDAN, MAG. DEJAN	50, 159
ŽIVKOVIČ, ALEŠ	136, 137, 140
ŽVEGLIČ, ROMAN	26, 50, 63, 124, 152, 159

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DLGV – Poslanska skupina Državljanska lista Gregorja Viranta**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**